ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ТОМ
III

(1942—1947)

Библиотека-Н. С. на О. Ф.

ИЗДАТЕЛСТВО НА БЪЛГ. РАБОТНИЧЕСКА ПАРТИЯ (КОМУНИСТИ)
1947

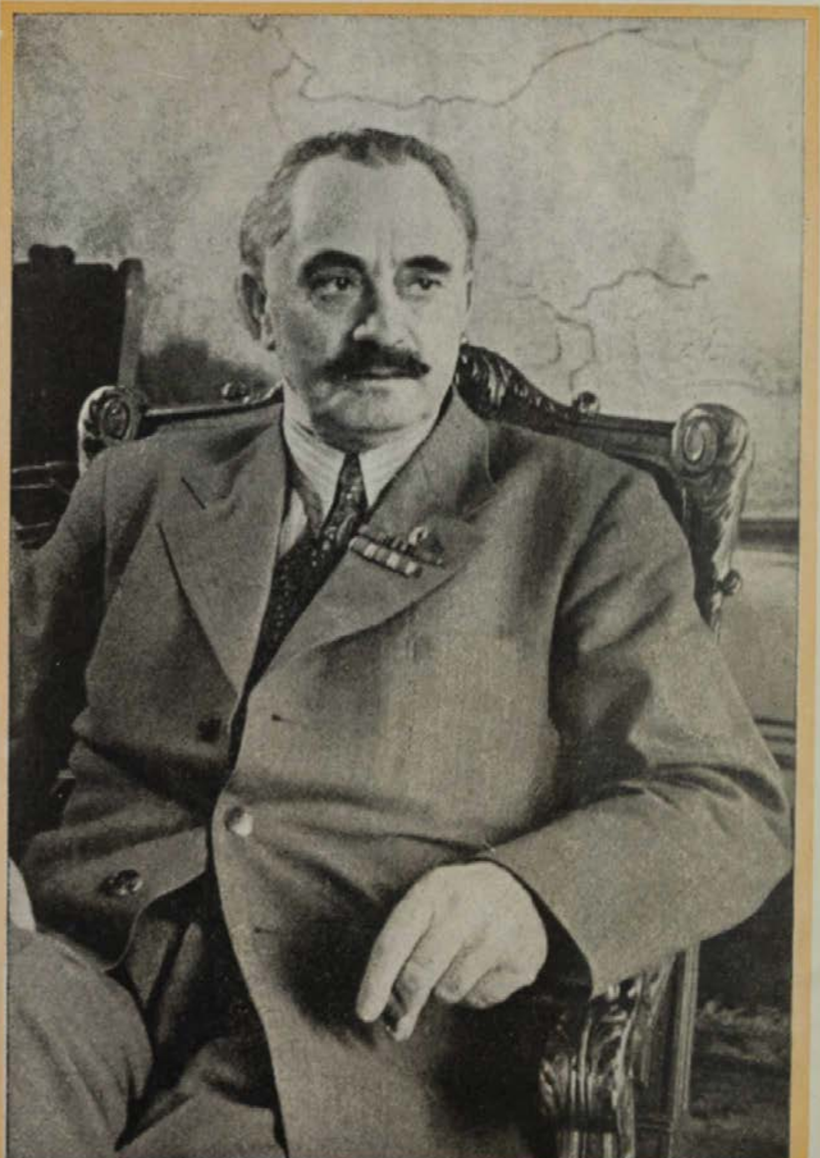

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ
М-р председател на Народната република България

П 5523

D 238

~~Инв. 3156~~

БИБЛ И. И.
Вх. № 31723/961

ОТЕКА

По решение на Централния комитет на Работническата партия (комунисти) Издателството предприема издаването на по-важните речи, доклади и статии на др. Георги Димитров.

Ще бъдат издадени три тома.

Тъй като *третият том* съдържа материали от периода 1942—1947 г., които *сега* имат актуално значение за нашата партия и за отечественофронтовската общественост, съгласно решението на Централния комитет тоя том излиза от печат по-рано от първите два тома.

Някои от статиите са написани от автора направо на *руски* и се дават в превод от тоя език на български.

За да могат правилно да бъдат използувани публикуваните речи, доклади и статии, читателите ще трябва да имат винаги предвид *времето* и *обстоятелствата*, при които са били произнесени или написани.

От Издателството

ШКОЛА за РЪК. КАДРИ НАР. СЪВЕТИ ★ СОФИЯ ★
Н. Р. БЪЛГАРИЯ

СПАСИТЕЛНИЯТ ПЪТ ЗА БЪЛГАРИЯ

ПРОГРАМА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Противонародната политика на цар Борисовото правителство съставлява същинска национална опасност. България днес се превръща фактически във васал на Хитлер, а българският народ — в роб на немските империалисти.

При неизбежния разгром, на който е осъден Хитлеровият маниачески план за господство в света, всяко продължение на тая предателска политика означава съзнателно тласкане на българския народ в пропастта и погубване на неговата национална независимост.

Върховен дълг на българския народ, на неговата армия и патриотична интелигенция в сегашния исторически момент е да се сплоти в могъщ Отечествен фронт за спасяването на България.

Отечественият фронт си поставя следните неотложни задачи:

1. Да не допусне въвличането на България в престъпна и гибелна за българския народ хитлеристка война.

2. Да оттегли незабавно българските войски, изпратени за потушаване борбата на братския сръбски народ срещу германското и италианското иго.

3. Да разкъса съюза на България с хитлеристка Германия и с другите държави от Оста, да освободи българската земя от германските фашистки войски и гестаповски бандити.

4 Да спре износа на храни и на сурови материали в Германия и другите държави от Оста. Да осигури прехраната на народа и армията и снабдяването на населението по достъпни цени с предмети от първа необходимост.

вителство и създаването на истинско българско национално правителство.

Опиращо се на волята и поддръжката на целокупния български народ, това правителство ще подготви също така условията за свикването на Велико народно събрание, което ще определи бъдещата форма на управление на България и ще създаде необходимите конституционни и материални гаранции за свободата, независимостта и процъфтяването на нашата родина.

Радио „Христо Ботев",
17 юли 1942 г.

НАКЪДЕ ВЪРВИ БЪЛГАРИЯ[1]

Скоропостижната смърт на цар Борис предизвика жив интерес от страна на международната общественост към политическото положение в България и към нейната роля в сегашната война. И това е напълно обяснимо, като се вземе предвид, че България — неголяма по територия и по броя на населението си държава — заема обаче важно място на Балканите, разполага със сериозни военно-стратегически позиции и има свежа 450-хилядна армия, която още не участвува активно във войната. Необходимо е също така да се има предвид и обстоятелството, че тъкмо сега Германия упражнява най-силен натиск върху България, за да я въвлече в активни военни действия.

Накъде върви България? Каква ще бъде нейната политика след смъртта на цар Борис, който стоеше начело на българските прогермански кръгове и ги обединяваше? Ще допусне ли българският народ да се продължава и занапред прогерманският курс, който докара вече страната в задънена улица и до прага на пропастта? Ще съумее ли Германия да задържи в своите хищнически ръце България и да използува нейната територия, нейната армия, нейните комуникации, нейните ресурси на продоволствие и сурови материали? Тези въпроси вълнуват сега всички искрени приятели на българския народ.

Два исторически факта дълбоко свързаха българския народ с великия руски народ. Първо, своето национално освобождение България получи от руския народ. Този факт укрепи в средата на българския народ дълбоките традиции на признателност и любов към руския народ. Второ, българският и руският народ са свързани от общата съдба на славянските народи в борбата против тевтонския стремеж за поглъщане на славяните. Кръвното славянско родство, близостта на езика, общността на писмеността и на културата, общността на интересите в борбата против немската опасност създадоха по такъв начин основата на неразрушимата връзка между българите и русите. Всички видни дейци на българското национално-освободително движение през XIX век бяха горещи и убедени поборници на руско-българското братство. В лицето на братския руски народ, особено след освобождението на България от руските войски, българският народ виждаше свой освободител и велика опора на своето национално съществуване. Трябва ли да се доказва, че след като руският народ премахна царизма и взе своята съдба в собствените си ръце, се създадоха извънредно благоприятни условия за разцвета на най-сърдечна дружба между двата славянски народа?

---

[1] Превод от руски.

Против тази естествена и всенародна привързаност на българите към руския народ се опълчи обаче германският империализъм, стремящ се с всички средства да си пробие път на Изток през Балканите. Проникването на германския империализъм на Балканите е тясно свързано с основаването на германската агентура в България, която сгрупира около себе си най-реакционните, най-алчните и продажни елементи. В течение на три десетилетия тази германска агентура прокарваше противобългарска политика, която струваше на българския народ националната катастрофа в Балканската война (1912—1913 г.) и втора още по-тежка национална катастрофа в 1918 г., като следствие от въвличането на България в първата световна война на страната на Германия.

Повече от 150 хиляди души убити, стотици хиляди инвалиди, вдовици и сираци, много стотици хиляди бежанци, 2 и половина милиарда златни лева репарации, откъсване на български територии, ограбване на страната, доведена до състоянието на стопанска разруха, — ето какво струваше на българския народ участието в първата световна война на страната на кайзерова Германия. Националните интереси на българския народ получиха извънредно тежък удар.

Цар Фердинанд заплати за тази политика с короната си и избяга в Германия при своите господари, от които и до днес получава пенсия. Фердинанд си отиде, но положението не се измени. В 1918 година българският народ не можа веднаж завинаги да премахне германската агентура. Станал цар, синът на Фердинанд, Борис, продължи германската политика на своя баща. Тук лежи една от главните причини, задето след четвърт век България, чийто народ на собствения си опит позна цената на съюза с германците, отново се оказа в германския лагер и сега е подхвърлена на смъртната опасност да бъде хвърлена в трета, още по-гибелна за нейната независимост и бъдеще национална катастрофа.

След възшествието си на престола цар Борис, опирайки се върху най-реакционните елементи в страната и в армията, извърши държавен преврат (9 юни 1923 г.), събори конституционното правителство на Стамболийски, въдвори в страната фашистки режим и взе курс да подчини напълно България на интересите на германската империалистическа политика. Присъединението на България към лагера на държавите от Оста, превръщането ѝ във васал на Хитлер — такъв е резултатът от цялата политика на реакционните управляващи кръгове на България.

Агентите на Хитлер в България сега усърдно разпространяват легендата, че когато те през март 1941 г., зад гърба на народа и въпреки неговата воля, пуснаха в страната германските войски, за България уж нямало друг избор: тя трябвало да тръгне заедно с Германия, понеже само по такъв начин било възможно да се запази мирът за България и на Балканите. Но това е чиста лъжа. И тази лъжа още тогава беше разобличена с нотата на Народния комисар на външните работи на СССР от 3 март 1941 година. По повод съобщението на българското правителство, че то е дало съгласие за навлизането на германски войски в България уж с цел да бъде запазен мирът на Балканите, Народният комисар на външните работи заяви:

„1. Съветското правителство не може да сподели мнението на българското правителство за правилността на позицията на последното по дадения въпрос,

> тъй като тази позиция, независимо от желанието на българското правителство, води не към укрепване на мира, а към разширяване сферата на войната и въвличане на България в нея.
>
> 2. Съветското правителство, вярно на своята политика на мир, не може, предвид на това, да окаже каквато и да било поддръжка на българското правителство при провеждането на неговата сегашна политика."

Няма съмнение, че в навечерието на нахлуването на германците на Балканите съществуваше пълна възможност да бъде спасен мирът в тази част на Европа и, заедно с това, да се спасят насъщните интереси на България, ако българското правителство вземеше под внимание това ясно предупреждение на съветското правителство.

Какво беше положението през март 1941 година, когато германските войски навлязоха в България и се настаниха на нейна територия? Народите на Югославия бяха готови да се защищават против германците. Гръцката армия биеше италианците на албанска територия. Опирайки се на своята армия и на единодушната воля на целия народ, България тогава можеше да запази своя неутралитет. Нима коренните национални интереси на страната не диктуваха необходимостта да се запази неутралитетът? Нима българският народ не настояваше тогава да бъде сключен пакт за дружба със Съветския съюз като най-важна гаранция за независимостта на България и за запазването на мира на Балканите? Но българските управляващи кръгове отклониха това искане на народа, като присъединиха България към държавите от Оста и пуснаха германските войски в страната. Те забиха нож в гърба на Югославия и Гърция, като дадоха възможност на Хитлеровите орди да разгромят югославските и гръцките войски. Всички събития след това показаха, че с тези си действия управниците на България спомогнаха именно да се разшири сферата на войната на Балканите и да се въвлече България в нея.

Историята на балканските народи неопровержимо доказва, че националната независимост и процъфтяването на България са възможни преди всичко в най-близка дружба със съседните славянски народи. Ето защо превръщането на България в оръдие на Германия против Съветския съюз и предателството спрямо Югославия, спрямо славянските братя на българския народ на Балканите — спрямо македонците, сърбите, черногорците, хърватите, словенците — беше най-тежкото престъпление. Предавайки България на хитлеристките разбойници, българските управляващи кръгове нанесоха най-тежък удар върху нейните национални интереси.

В резултат на тази политика България бе превърната в плацдарм на хитлеристка Германия във войната против Съветския съюз. Бургас, Варна, Балчик и редица други пунктове по крайбрежието на Черно море, а също така пристанището Русе на Дунава, сега се намират в ръцете на германците и са нагодени да обслужват германските подводници и военни кораби. Нещо повече, германците използуват българската флота за превозване войски и бойни припаси против Съветския съюз. Най-важните железопътни линии в страната фактически са в ръцете на германците и са заети с превозване на германски военни материали. На територията на България германците разполагат с множество летища и военни складове. Всички български летища се намират под контрола на германските военни власти. С построяването в България на военни укрепления и стратегически пътища германското командуване подготвя превръщането на българската територия в арена на хитлеристката война.

Сега България се ограбва от германците много повече отколкото през първата световна война. Чрез държавната дирекция „Храноизнос" правителството масово изнася в Германия българските зърнени храни и селскостопански продукти. Износът на продоволствие и сурови материали в Германия вече надмина колосалната сума 20 милиарда лева. Това е „дълг" на Германия към Българската народна банка, дълг, който никога няма да бъде изплатен на България. Ограбването на българските селяни става не само по този начин. България е принудена да издържа за своя сметка германски гарнизони, военни болници, многобройни германски агенти и представителства, семействата на германските военни и служащи. Гладната германска глутница закупва на безценица продоволствени продукти и непрекъснато ги изпраща с колети в Германия.

Економически България е превърната в придатък на Германия. Повече от 63% от вложените в България чужди капитали принадлежат на германците. Цялата економическа политика на сегашните български управляващи кръгове е подчинена на германските цели. Това означава закриване на ненужните за Германия предприятия, приспособяване на селското стопанство на България към нуждите на германската индустрия, т. е. произвеждане на сурови материали и полуфабрикати за Германия. Това означава ликвидиране самостоятелното индустриално развитие на България, превръщането ѝ в колония на Германия, което неизбежно води и към пълното национално поробване на българския народ.

По искането на Хитлер през декември 1941 година малката България обяви война на двете световни държави — Англия и Съединените американски щати. Ако България не изпрати войска на съветско-германския фронт, то това стана благодарение силната съпротива на народа и армията против подобно престъпление. Но България играе ролята на Хитлеров жандарм на Балканите. Български войски се намират в Югославия и Гърция като окупатори. Цар Борис предостави на германците български дивизии, които замениха на Балканите изпратените на съветско-германския фронт германски дивизии.

И ето, тази превърната в Хитлеров васал и жандарм на Балканите страна сегашните нейни управници искат да я представят като България, която „осъществява своите национални идеали“. Те утешават българския народ с това, че България уж получила Тракия и Македония. Но „придобилата“ Тракия и Македония България сама загуби националната си независимост. Германски коменданти управляват не само Македония и Тракия, но и в самата България се разпореждат като в своя мушия. А на географската карта, обнародвана от Гьобелс в Берлин, „българските“ Македония и Тракия фигурират като германски области, които временно се управляват от българска администрация. Разрастващото се пък въстаническо движение в Македония и Тракия свидетелствува, че населението на тези области гори от ненавист не само против хитлеристките завоеватели, но и против техните български съучастници.

Цар Борис строеше всичките си планове с оглед на една бърза и лека победа на Хитлер. Но тези негови планове пропаднаха. От ден на ден ставаше все по-ясно, че Германия губи войната, че той, цар Борис, доведе България до прага на катастрофата. Банкрутиралият монарх чувствуваше как расте омразата на народа към него. Опитвайки се да намери изход от задънената улица, той започна да прибягва към различни маневри, сеейки около себе си още по-голяма неувереност и паника. В Берлин зорко следяха тези колебания на българския венценосец. И, очевидно не без съдействието на Берлин, този съвършено здрав и в разцвета на своите сили човек, превъзходен турист, „скоропостижно“ почина.

Позовавайки се на съществуващата в България конституция, правителството на Филов обяви за цар на България шестгодишния син на Борис — Симеон. Но българските управници използуваха конституцията само дотолкова, доколкото тя отговаряше на техните планове. Те съвсем нямаха намерение да изпълнят другото категорично повеление на конституцията, което предвижда свикването на Велико народно събрание за избиране на регентски съвет. И напълно ясно е защо. Българските управници се боят даже и от най-малкото допитване до волята на народните маси в България. Заедно с германските гаулайтери те употребяват всички средства, за да продължат омразния на народа прогермански курс.

Смъртта на цар Борис се оказа твърде подходящ повод за ново грубо намесване на Германия в работите на България. Не случайно на погребението на цар Борис в София пристигна германска делегация в състав: грос-адмирал Редер, генерал-фелдмаршал Кайтел, генерал-полковник Линдеман, адмирал Фрике, генерал-полковник от авиацията Леер, генерал от СС-овските войски Вюненберг, барон фон Щеенграхт от министерството на външните работи, бившият германски посланик в Москва граф Шуленбург. С тяхна помощ бе осигурено създаването на такъв регентски съвет, който без колебания трябва да продължава прокарването на прогерманския курс. Трябва да се каже обаче, че създаденият сега регентски съвет не само не разрешава политическата криза в страната, но още повече я задълбочава и изостря. Огромното мнозинство от българския народ все по-ясно изразява своята непримиримост към предателите на родината. Никога пропастта между народа и управляващата клика от германски агенти не е била по-дълбока отколкото сега.

Никога още не е било тъй очевидно, както сега, колко е престъпен този прогермански курс. Против този курс е не само българският народ, не само всичко здраво, честно, национално в него. Против този курс е цялата логика на събитията, цялата обстановка, която се създаде днес в хода на войната. Това лято германските войски понесоха извънредно жестоки поражения на съветско-германския фронт. Червената армия гони германските пълчища към Днепър. Лятното настъпление на Червената армия, което бе продължение на победите, които тя одържа миналата зима, изостри извънредно тежката криза в целия фашистки лагер. Под влиянието на тази криза падна италианският съюзник на фашистка Германия. Единствената голяма държава в Европа, която се присъедини към Хитлер — Италия, излезе от строя.

Капитулацията на Италия оголи десния фланг на хитлеровците на Балканите. Войната се приближи към бреговете на Балканския полуостров. Ако не днес, то утре Балканите могат да станат арена на войната. Приближава се неизбежният час на разгрома на Германия и нейните сателити.

И в тази обстановка, когато вчерашните съюзници и партньори на хитлеристката клика започват да я напущат, объркалите се управници на България смеят да натрапват на българския народ да участвува във войната на страната на фалиралите хитлеристи. Наистина сбъдват се думите: когато боговете искат да погубят някого, те му вземат ума!

Днес пред България има два пътя: или да продължава да плава във водите на Германия, или да скъса с Германия и да води своя самостоятелна национална политика.

Първият път означава предаването на българската армия изцяло и напълно в ръцете на германското командуване за „защита на Балканите“. Но това не означава нищо друго освен физическо изтребление на стотици хиляди българи, превръщане на страната в театър на военни действия, масови бомбардировки и разрушения и, най-сетне, пълен военен погром и нова, несравнено по-страшна отколкото тази през 1918 година национална катастрофа.

Другият път означава освобождението на България от германската опека, запазване на нейните човешки сили и материални ресурси за осигуряване свободата и независимостта ѝ. Само по този път България ще съумее да излезе от задънената улица, в която я вкараха германската кобургска династия и хитлеристката агентура.

Може ли България да тръгне по тоя спасителен за българския народ път? Цялото вътрешно и международно положение потвърждава, че тя може да направи това, ако народът и армията ръка за ръка се опълчат решително против управляващата хитлеристка агентура и създадат истинско българско национално правителство. Наистина тази задача не е лесна, но тя е напълно осъществима, ако патриотическите дейци в страната и в армията смело застанат начело на съществуващото вече народно движение за спасение на родината.

Агентите на Германия — филовци, жековци, цанковци — заплашват с пълна германска окупация на България, ако българите се откажат да помагат на хитлеристките завоеватели и поведат своя самостоятелна национална политика.

Това обаче не е вярно.

Основните сили на Германия са приковани на Източния фронт. Непосредствената опасност от нахлуването на съюзниците в Европа не дава възможност на хитлеровците да разпиляват своите намалени човешки резерви. След излизането на Италия от войната италианските дивизии ще се върнат по домовете си. На Хитлер ще бъде извънредно трудно да намери дивизии не само за окупация на Балканите, но и за смазване на свежата българска армия, ако тя заедно с народа се вдигне против германците. Няма съмнение, че в този случай народът и армията ще получат пълна въоръжена поддръжка от югославската народноосвободителна армия и от гръцките въстаници. Но ако даже допуснем, че Хитлер би се решил на военни действия против българската армия, то жертвите, които народът и армията биха понесли, ще се окажат значително по-малки от ония, на които ги обрича сегашният прохитлеристки курс на българските управници.

Във всеки случай България има, особено след капитулацията на Италия и започналото се разпадане на хитлеристкия блок, пълна възможност да изгони германските завоеватели и да се предпази от национално поробване. В това отношение да се закъснява — значи само да се задълбочава надвисналата над българския народ опасност.

Съветската общественост, въпреки непрекъснатата враждебна дейност в България, досега проявяваше найголямо търпение, бидейки убедена, че тази прогерманска политика е съвършено чужда на българския народ. Руският народ, който в миналото проля кръвта си за свободата и независимостта на братския български народ и който сега носи главната тежест на борбата против историческите врагове на славяните — германските завоеватели, има право да предупреди България, че всяко търпение си има граница.

На какво може да се надява България, продължавайки да остава в състояние на война с Англия и Съединените американски щати, помагайки на фашистка Германия в борбата ѝ против СССР, предизвиквайки заслужената ненавист на поробените от германците балкански народи?

Съдбата на братския български народ всякога е била близка на народите на Съветския съюз. Ето защо съветската общественост посреща със задоволство стремежите на българския народ да измъкне своята страна от фашистския лагер, да се запази от нов погром и да осигури своята национална чест, свобода и независимост.

„Правда“, бр. 230,
16 септември 1943 г.

КРИЗАТА В БЪЛГАРИЯ[1]

България преживява дълбока криза. Няма почти нито една област на държавния и обществен живот и нито един кът в страната, където да не се отразява кризисното състояние на България. Тази криза особено ярко се прояви и в българския парламент в бурните разисквания по отговора на тронното слово на регента княз Кирил. Корените на сегашната криза лежат в прогерманската политика, която българските управляващи кръгове провеждат против жизнените интереси на страната и въпреки волята на народа. Тази криза в последно време особено се изостря главно поради големите поражения, които търпят германските войски под ударите на победоносната Червена армия на съветско-германския фронт. Тя се изостря от разпадането на разбойническия фашистки блок и краха на всички надежди за непреодолими разногласия между съюзниците, крах, който особено ясно се прояви след Московската и особено след Техеранската конференция. От друга страна кризата се изостря поради растящото движение на българския народ, което се е разгънало до широка въстаническа борба против омразния и пагубен прогермански курс. За размаха на народната въстаническа борба в България може да се съди вече по това обстоятелство, че сега правителството се принуди самò да заговори за нея, след като предприетият от края на март тази година и продължил през цялото лято и есен кървав поход против въстаниците, с участието на повече от 20 хиляди войници и офицери, с използуването на артилерия и авиация, не даде очаквания от правителството резултат. Дигналите се на въоръжена борба български патриоти създадоха многобройни въстанически отреди, които действуват в планините на Централна и Южна България. Тези отреди наброяват вече няколко хиляди души и техните редове се увеличават, въпреки всички терористични мерки на българските управляващи кръгове и на гестаповците.

---

[1] Превод от руски.

В лагера на българските управляващи кръгове царува тревога и смут. Тези кръгове се опитват да преодолеят изострящата се криза предимно с помощта на масови репресии против борещите се патриоти и с мобилизацията на полицейския и гестаповския насилнически апарат за смазване на народното противогерманско движение. Обаче бесните репресии наливат само масло в огъня на народното възмущение и водят към още по-голямо изостряне на кризата в страната. Фалитът и гибелността на политиката на съюз с хитлеристка Германия всеки ден стават по-ясни, а гестаповският гнет — все по-непоносим.

Българските управляващи кръгове се мъчат също така да маневрират, като се опитват с методите на политическото маскиране да измамят народа и да смекчат някак си нарастващата криза. За тази цел те мобилизираха целия свой пропагандистки апарат. Министри, депутати, полицейски агенти и продажни вестникари — всичко е вдигнато на крак. Правителствените агитатори, които като истерични сноват по цялата страна, се опитват да представят прогерманската си политика като уж национална политика. „България — казват те — никому зло не прави, чуждото не иска — тя се стреми само към осъществяването на своите национални идеали.“ Но тази маневра не помага и не може да помогне за преодоляване на кризата, понеже твърде очевидни са фактите, които разкриват лъжата и нищожността на тази аргументация.

Сегашните български управници искат да се представят за „обединители“ на българите, за създатели на „обединена България“. Но нима не е факт, че България, която „придоби“ Македония и Тракия, сама губи под ботуша на германските завоеватели своята национална независимост? При това не е ли ясно за всекиго, който не е загубил здравия си разсъдък, че след неизбежния разгром на Германия от тази така наречена „обединена“ България няма да остане камък върху камък? Нима не е факт, че в това време, когато българските сателити на

Хитлер се опитват да се представят в ролята на хора, „които никому зло не правят“, България си остава плацдарм и база на германците в тяхната разбойническа война против свободолюбивите народи и на първо място против Съветския съюз? Нима не е факт, че в България с помощта на българските управляващи кръгове германците продължават да укрепват своите позиции и да хазяйничат във вреда на българския народ и на неговата свобода и независимост? Във Варна българските власти услужливо изселват населението, за да предоставят града с неговата военно-морска база напълно в разположение на германците, между другото и с цел да бъдат настанени там десетки хиляди ранени германски войници и офицери, които се евакуират от Крим. Нима не е факт, че германците настаняват свои контрольори в българската армия под формата на „специалисти“, а фактически като хитлеровски комисари? Не е ли факт, че в Югославия се намира цял окупационен български корпус и части от този корпус, заедно с германските орди, участвуват във военните действия против народноосвободителната армия на Югославия, призната от Съветския съюз, Англия и Америка като съюзна армия?

Най-сетне, нима обявяването война на Англия и Америка от страна на официална България може да се счита за акт, продиктуван от българските национални интереси? Сега българските управници проливат крокодилски сълзи по повод жертвите на тяхната собствена престъпна политика във връзка с бомбардировките на София от авиацията на съюзниците. Но кой не знае, че именно българските управници на 12 декември 1941 година, шумно и тържествено, само по едно искане на Хитлер, обявиха война на могъщите държави — Англия и Америка? Сега те се оплакват, че Съветският съюз, видите ли, не искал да защити българите от бомбардировките. И те имат наглостта да говорят това, след като всячески помагаха на Хитлер във войната против великия руски народ, който някога освободи България.

Всички тия безчестни похвати са твърде груби, за да могат управляващите кръгове в България да измамят народа, да го привлекат на своя страна и да преодолеят кризата в страната, предизвикана от тяхната собствена прогерманска, противонационална политика.

Истинската национална българска политика изисква преди всичко България да престане да бъде васал на Германия и съучастница в хитлеристката разбойническа война, а също така — да бъдат лишени германците от всички български военни бази, комуникации и всякаква поддръжка. Тя изисква незабавно да бъде премахнато състоянието на война против Англия и САЩ. Тя изисква незабавно да бъдат прекратени военните действия на българските войски в Югославия и тяхното отзоваване — не война в полза на Хитлер против югославската народно-освободителна армия, а политика на братско споразумение и съвместна борба заедно с нова, демократична и федеративна Югославия против германските завоеватели, и върху тази основа приятелско разрешаване на националните и териториални въпроси между България и Югославия. Националната политика в интереса и от гледна точка на бъдещето на България изисква лоялно сътрудничество с нейните съседи и с великите демократични държави, искрено приятелство с руския народ — освободителя на българите от петвековното чуждо робство. Няма и не може да има здравомислещ българин, обичащ своята родина, който да не е убеден, че искреното приятелство със Съветския съюз е не по-малко необходимо за националната независимост и процъфтяването на България, отколкото слънцето и въздуха за всяко живо същество.

Българският народ не може да удовлетвори своите национални интереси, без да скъса натрапения му гибелен съюз с Германия. Удовлетворяването на националните интереси на българския народ — създаването на свободна, независима, силна и демократична България, осигуряваща действителното национално обединение на българите — е възможно само чрез приятелско споразумение с балканските народи, на първо място с югославския народ, и при поддръжката на обединените свободолюбиви нации.

От гледна точка на вътрешното положение на страната националната политика изисква прекратяване на полицейските и гестаповските репресии срещу противниците на позорния съюз с Германия, освобождаване на хилядите патриоти — цивилни и военни лица, които гният в затворите и концентрационните лагери заради тяхната борба против прогерманския курс, възстановяване на изгонените от армията офицери-патриоти, прекратяване износа на българско продоволствие и сурови материали за Германия, снабдяване с това продоволствие и с тия сурови материали собственото население и армия, осигуряване на демократическите свободи на народа, за да може той всецяло и напълно да прояви своята сила в защита на родината.

Ето какво би означавала истинската външна и вътрешна национална политика на България. Тази политика обаче се отличава от прогерманската политика на българските управляващи кръгове както небето от земята. Това са две напълно противоположни, взаимно изключващи се, както водата и огъня, политики

Българските управляващи кръгове, стремейки се да смекчат атмосферата на разрастващото се народно недоволство, а също така тревогата и объркаността в редовете на своите привърженици, прибягват и към друг вид маневри. Тайничко те говорят: „Ние, видите ли, сме вече здраво свързани с Германия. Вече нищо не можем да направим. Друга политика е невъзможна. Още по-лошо ще стане, ако тръгнем сега против Германия. При наймалък опит да скъсаме с Германия ще ни сполети участта на Италия. България ще се превърне в театър на военни действия и разрушения. Да почакаме до последния момент на войната, а тогава ще видим.“

Що се отнася до примера с Италия, то Италия се превърна в арена на военни действия не защото скъса с Германия, а тъкмо защото късно, много късно скъса. Италия се превърна в арена на военни действия, защото политиката на Мусолини разложи напълно армията, помогна на германското командуване да разпокъса италианските въоръжени сили, да ги разпръсне по части в Северна Африка, на Балканите и на съветско-германския фронт. По такъв начин, в момента, когато Италия излезе от хитлеристката война, германците можаха със сравнително малки сили да вземат в свои ръце Централна и Северна

Италия и да превърнат страната в театър на военни действия. За всекиго е ясно, че германците се стараят да прокарват подобна политика и спрямо българската армия, като искат да бъдат изпратени нови контингенти български войски на турската граница, в Тракия, в Гърция и в Югославия. И този, който следва тези искания на германците, е предател на своята страна, подготвя пълна катастрофа за България.

Абсолютно невярно е, че уж не можело да се скъса с Германия, че уж за България друга политика била невъзможна. Известно е, че огромното мнозинство от българския народ е против германците. Страната разполага с добра армия, която е в състояние сама, при поддръжката на народа, да се справи с германските въоръжени сили в България. Освен това откъм запад България ще може да разчита на най-активна солидарност и поддръжка от страна на народноосвободителната армия на нова Югославия, а на юг — гърците също се борят против германските окупатори и завоеватели.

Трябва да се има предвид също така и обстоятелството, че доколкото главните сили на германската армия са приковани на съветско-германския фронт и търпят поражение след поражение, доколкото съюзниците съвсем конкретно подготвят нахлуване в Европа и мощни удари от изток, запад и юг, на суша, по море и от въздуха — хитлеристка Германия няма да може да прехвърли нови сериозни въоръжени сили на Балканите.

За всекиго, който е способен да вижда нещата в истинската им светлина, е ясно, че всичко това създава напълно реални възможности за България да скъса съюза с Германия, да излезе от хитлеристкия лагер и с това да разреши в интереса на българския народ, на неговата свобода и независимост, изострящата се сега дълбока криза в страната.

Само безнадеждни невежи или хора, продали съвестта си на чужди завоеватели, могат да отричат тази напълно реална възможност.

Наивно е да се мисли, че ако България в най-последния момент, вече при разгрома на Германия, обърне кормилото на своята външна политика по посока на съюзниците, тя ще си осигури тяхната поддръжка. Не, тогава вече ще бъде късно. В такъв случай нищо не ще помогне. България ще понесе всичките последствия на своето участие в разбойническата война на Германия и в нейните тежки престъпления. Само като скъса с Германия още сега, тоест преди пълния разгром на Германия, и съдействува според силите си за този разгром, България ще може да се спаси от заплашващата я национална катастрофа и да заеме достойно място в редовете на свободолюбивите нации през следвоенния период.

Прогерманският курс доведе България до тежка криза и до прага на пропастта. Пълният крах на този курс е на лице. Колкото и да е странно, но факт е, че въпреки всичко това, българските така наречени държавни дейци всячески се старают със сила, при помощта на германците, да натрапят на страната и занапред сегашния външнополитически курс. Макар, разбира се, тези държавни дейци и съвсем да не могат да бъдат заподозрени в особена политическа прозорливост, те не могат обаче да се считат за толкова глупави, че да не разберат цялата безперспективност и цялото банкрутство на прогерманската политика. Защо тогава те се държат за тази политика като слепец за тояга? Не е ли затова, че те лично и материално са свързани с Германия и своите лични интереси поставят по-горе от националните интереси на България и българския народ? Не се ли обяснява с това и фактът, че тези господа бързат да прехвърлят натрупаните си през време на войната капитали в швейцарски и други чужди банки с надеждата, че при погрома на България те ще могат, както през 1918 г. това направиха тогавашният цар Фердинард и тогавашният министър-председател Радославов, да избягат в някое тихо пристанище?

Но българският народ няма къде да бяга. Той е и ще си остане на своята земя. Той няма намерение да се обрече на национално и физическо самоубийство, а именно такова самоубийство означава продължаването на разбойническия съюз с Германия.

Българските патриоти, обединени в Отечествения фронт, са на прав път. Те считат, че България ще намери спасителен изход от сегашната криза само като решително се ликвидира сегашният прогермански курс във всичките му прояви. Те виждат спасението на страната в провеждането на последователна българска национална политика — политика на сътрудничество с нейните съседи, сътрудничество с великите демократични държави и приятелство със Съветския съюз в борбата против най-злия враг на славянските народи и на всички свободолюбиви нации — хитлеристкия империализъм.

Да бъде или да не бъде — ето как историята поставя сега въпроса пред българския народ и пред неговите ръководители. Времето не чака. Решаването на тия въпроси не бива да се протака, ако България трябва да живее и да се развива като самостоятелна държава в обществото на свободолюбивите нации.

„Правда", бр. 318,
27 декември 1943 г.

ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА БАГРЯНОВ

Правителството на Багрянов е едно прогерманско правителство. Основните министерства — военното министерство, министерствата на вътрешните и външните работи, на железниците и благоустройството, на промишлеността и търговията — се намират в ръцете на явни германофили: Багрянов, генерал Русев, професор Станишев, Славейко Василев. Германците и регентският съвет се надяват, че при помощта на новото правителство те ще могат да провеждат по-гъвкаво, по-еластично прогерманската политика, отколкото това правеше Божилов.

Съставът и характерът на правителството на Багрянов несъмнено свидетелствуват за опит да се излъже временно народът, ако се удаде — и съюзниците, за да се спечели време и по възможност да се парализира развиващото се въстаническо движение и растящото недоволство в редовете на армията против германците. Правителството на Багрянов е повикано да решава неразрешима задача, а именно: и вълкът да бъде сит, и агнето — цяло. Но поради това неговото съществуване не може да бъде трайно. И то ще доведе до ново изостряне на кризата, която преживява България.

Правителството на Багрянов свидетелствува за желанието на германците и на нашите фашисти да си осигурят по-нататъшно провеждане на прогерманския курс, като запазят обаче маската на неутралитет на България спрямо Съветския съюз, като запазят и по-нататък дипломатически отношения с него. Германците несъмнено считат по-изгодно за себе си да провеждат своята политика чрез българските управници, отколкото да повторят унгарския опит, понеже вътрешното положение и настроението на народа и армията у нас не им предвещава нищо добро, ако те се опитат пряко да окупират България.

Такива са сметките на фашисткия лагер у нас и на неговите господари. Няма съмнение обаче, че тия сметки се правят без кръчмаря. Не подлежи на никакво съмнение, че правителството на Багрянов не само не е в състояние да разреши дълбоката криза, която преживява България, но то не носи дори най-малкото облекчение на тая криза. Причините на тая криза се заключават в това, че нашите управници провеждат противонародна, прогерманска политика против волята на българския народ, че предадоха страната в ръцете на германците, въпреки и против нейните интереси и бъдеще, с което те тласкат България към нова страшна национална катастрофа. Тази криза може да бъде разрешена само чрез скъсване с хитлеристка Германия и провеждане последователна българска национална политика на сътрудничество със Съветския съюз и неговите съюзници. Само едно действително българско национално правителство, изразяващо волята на българския народ и опиращо се на народа и армията в борбата за изгонване германците от България, може да съдейства за такова разрешение на кризата.

Тъкмо сега, когато багряновци ще се мъчат с разни измамнически и демагогски маневри вътре в страната и вън от нея да печелят време и да спъват развитието на въстаническото движение против германците, Отечественият фронт разобличава всякакви илюзии по отношение това правителство и с нова сила зове към всемерно засилване на противогерманската народноосвободителна борба.

Радио „Христо Ботев",
2 юни 1944 г.

СПАСИТЕЛНИЯТ ПЪТ ЗА БЪЛГАРИЯ

(Предговор към брошурата под същото заглавие)

Поместените в тази брошура статии[1] за България, макар и да бяха напечатани в края на миналата година, запазиха своята актуалност и до днес. Може да се каже, че събитията оттогава насам потвърдиха всички основни положения и изводи, които се съдържат в тези статии.

Разгромът на германските пълчища от доблестната Червена армия на съветско-германския фронт, успешното нахлуване на англо-американските войски в Северна Франция, явно катастрофалният ход на войната за Германия изостриха до крайност преживяваната от България продължителна и дълбока криза. Сред българските сателити на Хитлер цари пълна суматоха, объркване, паника. В страната все повече се стеснява кръгът на хората, готови да вървят докрай с хитлеристка Германия. Правителството на демагога Багрянов, което смени фалиралото правителство на Божилов, макар и в началото да породи в някои български слоеве илюзии, че то уж самò търси пътища за излизане от войната, вече се разоблачава с двуличната си в същност прогерманска политика. И въпреки най-отчаяната демагогия и усилен терор против патриотите и въстаническото движение, то не се оказа в състояние да предотврати по-нататъшното изостряне на кризата, тъй като корените на тази криза се крият в провежданата, както от предишните, така и от днешното българско правителство, гибелна и ненавистна на народа прогерманска политика. И тази криза може да бъде преодоляна само чрез скъсване на България с хитлеристка Германия, чрез изгонване на германските завоеватели вън от пределите на страната, чрез решително ориентиране на българската политика към дружба със Съветския съюз и сътрудничество с неговите съюзници.

---

[1] Отнася се до статиите: „Накъде върви България“ и „Кризата в България“.

Ако през септември и декември 1943 година бе правилно нашето твърдение, че България има всички възможности да скъса позорния и противоестествен съюз с хитлеристка Германия и по такъв начин да се спаси от разорение и страшна национална катастрофа, то сега това твърдение намира още по-голямо обосноваване в цялата сегашна обстановка.

Червената армия, под ръководството на великия пълководец маршал Сталин, достигна границите на Чехословакия и Унгария; преследвайки врага, тя стъпи на румънска територия и стои недалече от Дунава; сега тя води грандиозно победоносно настъпление на огромен фронт от Финландия, на север, до полите на Карпатите, на юг, завършва очистването на съветската земя от завоевателите, безпощадно разбива германските пълчища на територията на Полша и победоносно си разчиства пътя към Берлин, за да доубие фашисткия звяр в неговото собствено леговище. Войските на съюзниците гонят германците от Италия, преследват ги във Франция. В съседство със самата България югославската народноосвободителна армия успешно освобождава своята земя от окупаторите, а в южната част на Балканите, в Гърция, се разгаря истинска народна война против германците. Във всички окупирани страни, особено във Франция, се надига мощно народно движение за изгонване на германските разбойници. Под натиска на последните събития неутралните държави се отдалечават от Германия, а Турция, която непосредствено граничи с България, скъса дипломатическите и економически отношения с Германия.

Хитлерова Германия изтощава последните си сили и стои пред неминуема катастрофа. Военните поражения подкопават позициите на хитлеристкия режим и в самата Германия. Генералско-офицерският бунт и неотдавнашният атентат против Хитлер в собствената му главна квартира ясно доказват това. Във върховете на германската армия се образува дълбока пукнатина. Разгаря се вътрешната борба във фашисткия лагер. Бесният терор на Химлер и неговото гестапо против бунтовниците може да има само временен и привиден успех. Но този терор фактически ще доведе до по-нататъшно изостряне на вътрешните противоречия в Германия и ще усили процеса на разлагане в редовете на германо-фашистката армия. Във всеки случай позициите на хитлеристкия режим са коренно подкопани и това обстоятелство не може да не се отрази и в страните-сателити на Хитлер, специално в България.

С какво биха могли сега, пред лицето на всички тези очевидни факти, в момента, когато даже германски генерали и офицери се отвръщат от фалиралия авантюрист Хитлер и открито се бунтуват против продължаването на загубената вече от Германия война, българските управници и командуването на българската армия да оправдаят пред народа своята прогерманска политика, своята лакейска служба на Хитлер?

Всеки здравомислещ българин не може да не си зададе въпроса: защо България трябва да жертвува себе си, своята армия, своята народна кръв, своето народно богатство, своето национално бъдеще заради натрапения ѝ от германската агентура васален съюз с хитлеристка Германия, когато в самата Германия неумолимо надигащата се катастрофа поражда смъртна тревога? Нима може да се измисли по-голяма глупост и по-подло предателство спрямо своя народ от това, което в сегашните условия вършат българските управници, които продължават и по-нататък да вървят с Германия?

От момента, когато през март 1941 година правителството на цар Борис пусна германските войски в България и когато през юни същата година Германия коварно нападна Съветския съюз, положението коренно се измени. Тогава българските фашистки завоеватели бяха дълбоко убедени, че, включвайки България в разбойническата коалиция на Хитлер, помагайки му да разгроми Югославия и Гърция, те ще съумеят да завладеят Македония и Западна Тракия и да станат господари на Балканите. Те бяха уверени в близката победа на хитлеристките пълчища, които вече бяха успели да прегазят Чехословакия и Полша, да заграбят Дания и Норвегия, да разгромят Белгия, Холандия и Франция и да нападнат вероломно

Съветския съюз. Те вече си чертаеха привлекателни планове как ще завладеят богатствата и ще ограбват населението на завоюваните балкански територии. Но Червената армия разбърка всички разбойнически сметки на авантюриста Хитлер и заедно с тях — сметките на неговите късогледи и алчни сателити. Така, в стремежа си към лека плячка, тръгнали в поход за „Велика България" и за безразделна хегемония на Балканския полуостров, българските лакеи на Хитлер — предатели на интересите и бъдещето на своя народ — отдадоха България да бъде разорена от германците, превърнаха я в оръдие на империалистическа Германия и я доведоха до прага на пропастта.

Всеки сериозен държавен деец би взел предвид коренната промяна в хода на сегашната война и би направил съответните изводи за своята страна. Но целият опит показва, че управниците на васалните на Германия страни, както изглежда, са неспособни за това. Регентите-узурпатори, княз Кирил и Филов, и поставеното от тях на власт правителство на Багрянов се стремят с всички средства — с лъжа и насилие — да продължат прогерманската политика. Тайно и лицемерно те уверяват, че само чакат удобен момент, за да се отдръпнат от Германия без особени сътресения и жертви, че те се стремят уж към установяване и укрепване на приятелски връзки между България и Съветския съюз, а фактически оказват и по-нататък помощ на хитлеристка Германия във войната ѝ против Съветския съюз и неговите съюзници и заставят българската войска да води братоубийствена война против югославската народноосвободителна армия.

Нима не е ясно, че ако българските управници действително мислеха за спасението на България, те преди всичко не биха усилвали, а биха прекратили репресиите против привържениците на Отечествения фронт, против патриотите в армията и въстаническото движение — най-надеждната вътрешна народна сила в борбата за изгонване на германските окупатори от страната; те не биха увеличавали броя на затворниците в затворите и концентрационните лагери, а биха освободили изнемогващите там десетки хиляди народни борци. Ако българските управници мислеха за спасението на страната, те не биха пращали войски срещу югославската народноосвободителна армия, а биха оттеглили от Югославия българския окупационен корпус и биха установили приятелски отношения с нова, демократична федеративна Югославия. Ако те мислеха за спасението на България, те биха отказали всяка материална и морална подкрепа на хитлеристка Германия в разбойническата ѝ война против Съветския съюз, против англо-съветско-американската демократична коалиция.

Но управляващата прогерманска фашистка клика нищо не прави, за да скъса с Германия и да спаси България. Тя мисли само за своето собствено спасение, за запазването чрез всевъзможни маневри и даже с известни временни отстъпки своята узурпаторска власт над народа, надявайки се, че при затягане на войната тя би могла да се измъкне от отговорност и да дочака някакъв компромисен изход от капана, в който тя попадна вследствие на своята предателска и авантюристична политика.

Най-голямата грижа на българските управници сега е чрез необуздана демагогия да замаскират колкото се може по-добре своята прогерманска фашистка политика. Те обещават на селяните земя и повишаване цените на селскостопанските продукти, на държавните служащи и пенсионери — увеличаване на заплатите и пенсиите. Те шумно обявяват поход против „незаконното забогатяване“ и прокламират въвеждането в страната на „нова ера на справедливостта“. С всички тези лъжливи обещания те хвърлят прах в очите на народа, за да задържат някак си развитието на неговата борба против германските завоеватели.

Не, не може да се очаква, че българските фашисти, великобългарските шовинисти, доброволно, по своя инициатива, ще вземат мерки за скъсване с Германия. Треперейки за кожата си, изпитвайки страх пред предстоящото народно възмездие, тези съучастници на Хитлер и неговите престъпления и злодеяния ще правят всичко, за да водят България по пътя на катастрофалната за народа прогерманска политика, докато не им бъде отнета и последната възможност в тази посока.

Другарят Сталин в първомайската си заповед в 1944 година каза:

> „Под ударите на Червената армия блокът на фашистките държави трещи и се разпада. Страх и суматоха царят сега сред румънските, унгарските и българските „съюзници“ на Хитлер. Сега тези Хитлерови прислужници, чиито страни са окупирани и се окупират от германците, не могат да не виждат, че Германия е загубила войната. За Румъния, Унгария, Финландия и България има само една възможност да избягнат катастрофата: скъсване с германците и излизане от войната. Обаче мъчно може да се разчита, че сегашните правителства на тези страни са способни да скъсат с германците. Може да се смята, че народите на тези страни ще бъдат принудени сами да вземат в ръцете си делото на своето освобождение от германско иго. И колкото по-скоро народите на тези страни разберат в каква задънена улица са ги завели хитлеристите, колкото по-скоро те прекратят всякаква подкрепа на германските си поробители и на техните прислужници — куислинговците в собствената си страна, — толкова по-малко жертви и разрушения ще понесат тези страни от войната, толкова повече те ще могат да разчитат на разбиране от страна на демократичните страни.“

Да, сега има думата българският народ и време е да действува и покаже готовността си с оръжие в ръка да изгони германските завоеватели от страната. Каквото и да предприемат българските управници — предатели и хитлеристки лакеи, които в интереса на своята изменническа политика използуват намиращата се засега в техни ръце държавна власт и се опират на германските щикове, — те няма да могат нито да предотвратят, нито даже да отсрочат за дълго време скъсването на България с хитлеристка Германия, щом българският народ вземе в ръцете си делото на своето спасение.

Целият въпрос за българския народ в сегашния момент се състои в това — да ускори скъсването с Германия, да участвува според силите си в разгрома на хитлеристката армия, хитлеристката държава и хитлеристкия варварски „нов ред“, да спаси по този начин своята страна от разорение и национална катастрофа и да си извоюва правото на свобода и подобаващо място в семейството на свободолюбивите нации, в което великият руски народ — освободителят на българите от петвековното чуждо иго — играе главна роля.

В условията на приближаващия се окончателен разгром на хитлеристка Германия, при създалите се сега на Балканите условия, българският народ, неговото въстаническо движение и патриотическото войнство, в сътрудничество с народноосвободителната армия на маршал Тито и македонските и гръцките въстаници, е напълно в състояние да скъса веднага разбойническия съюз с хитлеристка Германия и да изгони германците от пределите на своята страна. Той е в състояние да разоръжи и обезвреди по-голямата част от намиращите се на българска територия германски войски. Това би значило да се запази животът на стотици хиляди синове на българския народ, да се спаси България от разорение и заплашваща я катастрофа и едновременно би било ценен принос от страна на българския народ за съкратяване на сроковете и жертвите на войната.

Българските патриоти, без разлика на мироглед и партийна принадлежност, сплотени в Отечествения фронт на борбата за освобождението на своя народ от германското иго и за възраждането на България като свободна, независима, демократична и силна държава, приятелски настроена към великия руски народ и към Съветския съюз, днес, поради блестящите победи на славната Червена армия, поради съгласуваното настъпление против хитлеристка Германия от изток, запад и юг, ще получат още по-голяма увереност в успеха на освободителното дело на българския народ. Расте противохитлеристката опозиция в армията. Разгръща се по цялата страна въстаническото движение против германските разбойници. Цялата фашистка държавна машина беше използувана против въстаническото движение в България, но не бе в състояние да го потуши. Макар че на това движение му липсва още много, в смисъл на по-добра организация, въоръжение и военно ръководство, обаче несъмнен е фактът, че то непрекъснато се развива, че силите му растат, че постоянно се увеличава подкрепата, оказвана от народните маси на въстаническите дружини, и се укрепва бойната дружба между народните въстаници и патриотите в армията.

Давайки отпор на жестоките репресии на фашистките наказателни части, които често блокират цели въстанически райони и в своята свирепост отиват дотам, че опустошават цели села, въстаническото движение израства все повече като най-надеждна въоръжена сила на Отечествения фронт, без която е немислимо окончателното освобождение на българския народ от германското иго и от фашистката тирания. Именно това значение на въстаническото движение задължава ръководителите и дейците на Отечествения фронт, както в центъра, така и по места, да укрепват редовете на Отечествения фронт и колкото е възможно по-скоро да преодолеят съществуващата още в някои антифашистки кръгове недооценка на въстаническата въоръжена борба и страха от нейното разгръщане при участието на патриотичните елементи на армията. Така и само така българските патриоти ще съумеят да решат стоящите пред тях жизнено важни за България задачи: изгонване на германските завоеватели от страната и установяване на истински национална, народнодемократична власт, способна да изведе окончателно България от задънената улица, в която я вкараха прогерманските фашистки управници.

Разбира се, че още много трудности предстоят, извънредно големи усилия и жестоки боеве ще бъдат нужни, ще трябва да се дадат още немалко жертви. Но няма съмнение, че българският народ, напредничавата част на който вече двадесет години води геройска борба против фашизма, може да изпълни и ще изпълни своя дълг към себе си, към своята родина, към своите славянски братя и към цялото прогресивно човечество.

6 август 1944 г.

ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ ПРОГРАМАТА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

ВСИЧКО ЗА ФРОНТА!

ДО ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ НА БЪЛГАРСКАТА РАБОТНИЧЕСКА ПАРТИЯ (КОМУНИСТИ)

Скъпи другари,

Заедно с вас, с всички български патриоти и с нашата славна младеж изпитвам дълбоки чувства на радост и гордост, че най-после се удаде на нашия многострадален борчески народ, чрез своето народно антифашистко въстание и чувствувайки братска опора в победоносната Червена армия, да смъкне от себе си позорния германофашистки ярем и да се нареди в лагера на обединените нации, начело със Съветския съюз, Англия и Америка.

Победата на Отечествения фронт има за нашата страна огромно историческо значение. 9 септември откри нова ера в историята на нашия народ. Решителното скъсване с хитлеристка Германия, смъкването от власт на проклетата германо-фашистка агентура, на предателите и гробокопачите на България, създаването на правителство на Отечествения фронт и възстановяването на погазените народни права и свободи, участието на обновяваната българска армия в освободителната война против германските разбойнически пълчища на страната на великите демократични държави — всичко това постави здрава основа за строителство на нова, свободна, независима и силна България.

Но това е само *основа*, както и победата на Отечествения фронт е само *начало*. Тепърва предстои да се закрепи окончателно тая победа. Предстои да се строи упорито и умно върху създадената основа. Огромни трудности от различен характер стоят на нашия път, които бързо и решително трябва да се преодолеят.

Хитлеристките орди са разбити, *но още не са доубити*. Фашисткият звяр е тежко ранен, *но още не е унищожен*.

След пакостите, които България като държава, по вина на прогерманските управници и великобългарските шовинисти, причини на съседните нам народи, на нашата освободителка Русия, на освободителното дело на обединените нации — ние трябва твърдо да знаем, че бъдещето на нашата страна ще зависи преди всичко от оня реален принос, който сега, като народ и държава, ще прибавим към общите военни усилия за час по-скорошното разгромяване на фашистка Германия, за час по-скорошното победоносно завършване на войната и установяването на нов, траен и справедлив мир.

На тая задача именно трябва да бъдат подчинени днес всички други въпроси и второстепенни задачи у нас. „Всичко за фронта, всичко за бързото завоюване на окончателната победа над фашизма, над германските злодеи и робовладелци" — този е върховният лозунг, под знака на който трябва да бъдат мобилизирани силите на Работническата партия, на народната младеж, на Отечествения фронт и неговото правителство, на целия народ и неговата армия, както и всичките ресурси на страната.

Не може да има съмнение в това, че най-важното условие в дадения случай у нас е укрепването на самия Отечествен фронт като единствен мощен обществено-политически фактор в нашата страна, като боеви съюз на истинските национални, народнодемократически, политически и обществени сили на нашия народ. Без Отечествения фронт и неговото въстаническо движение не би била възможна победата на 9 септември. Но така също без укрепването на Отечествения фронт не е възможно нито успешното участие на нашата страна в победоносното завършване на войната, нито осигуряването на траен и справедлив мир за България. Не е възможно и осъществяването на демократическата програма на Отечествения фронт. А без твърдото и последователно осъществяване на тая програма в областта на външната и вътрешна политика, в стопанския, обществен и културен живот на страната не може и да се мисли сериозно за построяването на нова, демократична България.

Работническата партия (комунисти) бе инициаторката за създаването на Отечествения фронт и за организирането на въстаническото движение против фашизма. Тя и нейната младеж дадоха най-много жертви в борбата за освобождението на народа от германо-фашисткото иго. Но затова и нейната отговорност за по-нататъшното укрепване на Отечествения фронт и изпълнението на неговите задачи е най-голяма. Изпълнявайки честно задълженията си към своите съюзници в Отечествения фронт, произтичащи от програмата на Отечествения фронт, и искайки същото по отношение на себе си от своите съюзници, Работническата партия (комунисти) е призвана да играе ролята на сплотяващ фактор в Отечествения фронт, да дава пример на братско сътрудничество и боева дружба на всички антифашистки, патриотически партии, обществени групи и течения, участвуващи в Отечествения фронт, за пълното тържество на неговото спасително за народа и родината дело. Стоейки над всички групови и егоистични интереси и съображения, комунистите имат дълга да изхождат винаги от общите жизнени и трайни интереси на народа при решаването на вътрешните, стопански, обществени, културни и международни въпроси, засягащи настоящето и бъдещето на нашето Отечество като народнодемократическа държава, която живее в братски съюз с нова, демократическа федеративна Югославия, в искрено сътрудничество с всички свои съседи и с големите демократически държави, във вечна дружба с нашия освободител, великия руски народ.

Работническата партия (комунисти) и нашите съюзници в Отечествения фронт не трябва нито за минута да забравят, че решаващото условие за пълния разгром на хитлеристките пълчища и унищожаването на варварския „нов ред“ в Европа, както и на Балканите, е бойното сътрудничество между трите световни държави — Съветския съюз, Англия и Америка, и че установяването на траен мир след войната ще зависи преди всичко от запазването на това сътрудничество между трите велики сили и в следвоенния период. От жизнен интерес за нашата страна и нейното бъдеще е да се избягва всичко, което служи на враговете на това сътрудничество, да се пресичат своевременно всякакви провокаторски интриги и прояви, насочени към създаването на взаимни подозрения и недоразумения между съюзниците, откъдето и да идат тия интриги и прояви.

Днес за никого у нас не може да бъде тайна, че един от най-важните корени на всички национални нещастия и катастрофи, които постигнаха нашия народ през последните десетилетия, лежи във *великобългарския шовинизъм*, във великобългарската идеология и политика на хегемония на Балканите и господство над съседните народи. На тая почва безчинствуваше години наред фашизмът у нас. На тая почва германската агентура при цар Фердинанд и цар Борис предаде България на германците и я превърна в оръдие на германския империализъм против нашите освободители и нашите съседи, западни и южни. В името на „Велика България" великобългарските шовинисти — предатели на нацията и германски агенти — доведоха нашата родина за трети път пред прага на катастрофата и едва не я погубиха. Без безжалостното унищожение на великобългарския шовинизъм — тая язва върху живото тяло на нашата страна — не е възможно изграждането на възродена, нова България. Необходимо е, наред с обезвреждането на носителите на тая смъртна зараза, да се извърши и огромна разяснителна, идеологична работа сред народа и неговата интелигенция, за да не остане и помен от великобългарската идеология и авантюристическа политика. Необходимо е със желязна метла да се очистят авгиевите обори на мрачното, подло и позорно фашистко наследство, за да се оздрави общественият и политически въздух под българското небе. В тая област лежи една от големите задачи на нашата партия.

Не се съмнявам, че партията на българските комунисти, закалена в многогодишна тежка борба против фашизма, против чуждите агенти и народните врагове, извличаща непрестанно ценните уроци от миналото — далечно и близко, — съзнаваща своята историческа отговорност в днешния съдбоносен момент, ще намери, въпреки всички трудности, достатъчно сили в себе си и опора в народните маси, за да изпълни достойно своя дълг към народа и родината ни, като провежда трезва, реална, винаги народополезна политика, която ще изведе нашия народ от прага на пропастта, в която го тласкаше германо-фашистката предателска клика, на широкия и открит път към свобода, прогрес, творчески труд и благоденствие.

Приемете, скъпи другари, моите горещи поздрави.

Москва,
28 септември 1944 г.

Ваш Г. ДИМИТРОВ

МОЯТА ВЯРА В НАРОДА ДНЕС Е ПО-СИЛНА ОТ ВСЕКИ ДРУГ ПЪТ

ОТГОВОР НА ИЗПРАТЕНИТЕ ПРИВЕТСТВИЯ ПО СЛУЧАЙ 27-ТА ГОДИШНИНА НА ВЕЛИКАТА ОКТОМВРИЙСКА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА РЕВОЛЮЦИЯ

По случай 27-та годишнина на Великата октомврийска социалистическа революция получих множество поздравления от конференции, събрания и организации на Работническата партия (комунисти) и Работническия младежки съюз, от общоградски и селски събрания, от митинги и събрания на работници и работнички в тютюневи, текстилни и други фабрики, от професионални организации от рудничари и железничари от някои войскови части, от комитети на Отечествения фронт, от Общия съюз на земеделските кооперации и др.

Нямайки възможност да отговоря поотделно на всички тия много ценни за мене поздравления, принуден съм да изкажа чрез печата на Отечествения фронт моята най-гореща братска благодарност за искрените поздрави и пожелания.

С особено удовлетворение отбелязвам изразената в повечето от тия поздравления дълбока увереност в справедливото дело на българския народ и решителната готовност да се направи докрай всичко необходимо за скорошния разгром на коварния фашистки враг, за всестранното укрепване на Отечествения фронт и неговата народнодемократична власт, за пълното тържество на неговата освободителна мисия — изграждането на нова, независима, демократична и силна България, заемаща достойно място в семейството на свободолюбивите нации.

Що се отнася до мене лично, всички мои сънародници могат да бъдат уверени, че аз — син на героичната българска работническа класа, посвещавам своите сили и способности в служба на нашия способен да се учи от своите собствени грешки прекрасен борчески народ. Никога, даже и в най-мрачния за него период, не съм се поколебал в своята вяра в силите и бъдещето на нашия народ. И тая вяра сега е несъмнено хиляди пъти по-голяма и твърда от всеки друг път в миналото.

Москва,
14 ноември 1944 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ПРЕД ПРАГА НА 1945 ГОДИНА

НОВОГОДИШЕН ПОЗДРАВ КЪМ БЪЛГАРСКИЯ НАРОД

Може без преувеличение да се каже, че последните четири месеца на 1944 година бяха най-значителните и светли страници в най-новата политическа история на нашата страна. Историческата победа на 9 септември, събарянето на противонародния германо-фашистки режим, създаването на народната власт на ОФ, героичното участие на българската армия в решаващата фаза на общата освободителна война против хитлеристките завоеватели, грабители и робовладелци, провежданото очистване на авгиевите обори от фашисткото наследство и започнатото държавно и обществено преустройство на демократични начала — с такъв богат актив посреща нашият народ сега новата 1945 година.

Разбира се, предстоящият път е доста труден, трънлив. Но този път е единствено спасителен. Само по този път може да се придобие действителна свобода, независимост и благоденствие за нашия народ. Този път също така води към осъществяването на онова истинско славянско братство между българите, сърбите, хърватите, словенците, македонците и черногорците, което веднаж завинаги ще тури край на пагубната шовинистическа вражда, ще парализира външните империалистически интриги и ще осигури пълен разцвет на всички южнославянски народи като равни между равните. В това се заключава най-важната гаранция за трайния мир на Балканите и за приятелско съжителство на всички балкански народи.

За всекиго от нас трябва да бъде ясно, че в сегашния момент основният водораздел между истинските български патриоти, от една страна, и изменниците на Родината от всякакъв вид, явните и скрити врагове, от друга, намира своя израз преди всичко в три пункта:

1. Активната борба на страната на Обединените нации за най-бърз и окончателен разгром на фашисткия враг.

2. Запазването и укрепването на патриотичното единство на народа, живо въплъщение на което е Отечественият фронт.

3. Осъществяването на дело на най-тесен братски съюз между народите на Югославия и България при искрена, вечна дружба с освободителя на българския народ — великия руски народ.

И тук няма място за неутрална позиция. Да оставаш настрана, да се мъчиш да бъдеш неутрален, значи — искаш или не искаш това — да помагаш на народните предатели, да помагаш на коварния фашистки враг, който всячески се старае да провали историческото дело на 9 септември.

Такава е желязната логика на живота. Това следва да бъде разбрано от ония, които имат все още каквито и да било съмнения и колебания по този кардинален въпрос. Задачите, които се поставят за разрешение на прага на настъпващата 1945 година, са толкова големи, че те не са по силата на една политическа партия или на един слой от народа. За успешното разрешаване на тези задачи са нужни непременно усилията на всички слоеве, на всички действително антифашистки, демократични сили на страната, нужни са обединените усилия на целия народ.

В това е историческото значение на Отечествения фронт, основният гръбнак на който е бойната дружба на работническата класа и селяните и единството на който трябва да се пази като зеницата на окото.

Поздравявайки с новата година всички мои сънародници-антифашисти: мъже и жени, момци и девойки, трудещи се от градове и села — работници, селяни, занаятчии, служащи, хора на умствения труд — патриотични индустриалци и търговци, желая им от все сърце да работят и се борят дружно под бойните знамена на Отечествения фронт за осъществяване на неговата спасителна програма, да работят и се борят рамо до рамо, за да не допуснат никакво възвръщане към мрачното, гнусно фашистко минало, да не дадат възможност никога повече да се възроди проклетият фашизъм, да изтръгнат от корен смъртоносната зараза на великобългарския шовинизъм и, преодолявайки стопанската разруха, като излекуваме тежките рани, причинени на народа и страната от фашизма, да направим нашата родина свободна, цветуща, напълно достоен член на семейството на свободолюбивите нации в света.

Москва,
1 януари 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЗА СТОПАНСКОТО ЗАЗДРАВЯВАНЕ И НЕЗАВИСИМОСТ НА ОТЕЧЕСТВЕНОФРОНТОВСКА БЪЛГАРИЯ

РАЗГОВОР С НАШАТА СТОПАНСКА ДЕЛЕГАЦИЯ[1]

За използването на вътрешните ресурси в страната. България е жестоко ограбена от немците, но не е безнадеждно разорена. Ние ще трябва бързо, в непродължително време, да мобилизираме всички вътрешни ресурси на страната за нейното извеждане от тежкото стопанско положение и за нейното укрепване. Трябва да се внесе възможно по-добра организация в економическия живот на страната. Най-важното условие е да разчитаме преди всичко на своите собствени национални ресурси, сили и труд и да бъдем в състояние да произвеждаме сами възможно повече от стоките, които ни са необходими.

За националното стопанско строителство. Необходимо е да поставим в пълна изправност и в работа цялата българска индустрия, като най-бързо и решително се пресече всяка възможност за саботаж и дезорганизация. Да си създадем наша здрава економика, наша собствена жизнеспособна индустрия, включително и тежка индустрия. Ние ще трябва да създадем у нас високи пещи за преработване на руди, заводи за производство на автомобили и локомотиви, машиностроене. Нашата страна е богата с природни богатства. Недрата на българската земя крият несметни богатства. Една от важните задачи на отечественофронтовска България е да се проучат тези богатства и да се разработят. В това отношение тя навярно ще може да разчита и на съдействието и на подкрепата на СССР. Никога не трябва да забравяме, че собствената економическа мощ е една необходимост за осигуряване на политическата и национална независимост.

---

[1] Предаден съкратено.

За ролята и участието на кооперацията в стопанския живот на България. Кооперацията е организация на широките народни маси. Тя трябва да играе *важна* роля във вътрешното стопанско строителство. Може да се каже, че кооперацията трябва да има *до голяма степен* това значение в областта на стопанските и културни интереси на населението, което Отечественият фронт има за обществено-политическия живот на България. Кооперацията трябва да участвува във всички по-важни области на стопанския, битов и социален живот: производство, снабдяване, жилищно строителство, кредитиране, подобрение битовите условия на населението чрез бани, фурни и пр. Но за това е нужно кооперацията да бъде изградена на солидни демократични начала. Ще трябва да се организира кооперативното обработване на земята, като се създадат всички условия за развитие на този вид кооперация. Така ще се увеличи производителността на българската земя и следователно ще се подобри благосъстоянието на самите селяни и на народа въобще.

За участието на индустрията в стопанското строителство на отечественофронтовска България. Индустрията е важен и основен клон на народното стопанство. Индустрията трябва да служи на народа, на България, а не на егоистични интереси на група спекуланти. Патриотичните индустриалци трябва да разберат, че в техен интерес е сами да гонят из средата на своето съсловие саботажниците и паразитните елементи, спекулантите, които искат да забогатеят на гърба на народа. В такъв случай те могат да бъдат уверени, че ще имат цялата възможност да развиват ползотворно своята инициатива и предприемчив дух като индустриалци. Същото важи и за търговското съсловие у нас.

За отношенията между работниците и индустриалците. 1) Индустриалците трябва да поддържат нормални условия за работа и за живот на работниците: добри отношения, добри трудови условия, трапезарии, нормална работническа заплата и пр. 2) Индустриалците трябва да имат увереността, че щом тяхната дейност и инициатива е поставена в услуга на народа, това ще се оцени от работниците и те ще имат положително отношение към производствените инициативи на индустриалците. Работниците и индустриалците трябва да имат такива отношения, които ще подпомагат работата, ще развият и увеличат производството за общо благо на цялата страна. Разбира се, и при новата народна власт класовите противоречия не се премахват. Класовата борба продължава, докато има класи. В настоящия етап от развитието на България обаче линията трябва да бъде не изостряне на класовите противоречия, а тяхното урегулирване с основна задача — максимални постижения за стопанското заздравяване на България и осигуряване на свободата и националната независимост на българския народ.

За идейното и политическо превъзпитание на народа. Нашият народ се нуждае от превъзпитание. От превъзпитание се нуждаят в известна степен и работници, и селяни, и занаятчии, и интелигенция. Най-много обаче се нуждаят от превъзпитание в демократически, прогресивен дух нашите търговци и индустриалци. Болшинството от търговците и индустриалците бяха под влиянието на общограбителската политика на едрия финансов капитал, който дирижираше българското стопанство. Това превъзпитание на търговците и индустриалците трябва да се изрази в променяне на тяхното отношение към държавата и работниците и в подчинение частните интереси на общонародните интереси.

За характера на отечественофронтовската власт. В България властта е в ръцете на Отечествения фронт. Това значи, че в България властта е за пръв път в ръцете на самия народ. Това открива път на България към по-добро и светло бъдеще. Всичко ще зависи изключително от здравината на Отечествения фронт. В миналото е имало коалиции на партии за управление. Това бяха временни коалиции, в които се водеха борби за по-голямо участие във властта, за по-големи облаги и печалби, за повече служби. Отечественият фронт не е такава коалиция. Отечественият фронт е траен боен съюз на работници, селяни, занаятчии и интелигенция. В него има и трябва да има и представители на патриотичните индустриалци и търговци. Всички истински патриоти трябва да работят за укрепване на отечественофронтовската власт. Отечественият фронт е народно движение, в рамките на което ще се развива политическият живот на България. Отечественофронтовската власт е народна, демократична власт. Отечественофронтовската демокрация е нов тип демокрация — народна демокрация, различаваща се от лъжливата демокрация, която в същност само прикрива економическия и политически гнет на народа от страна на народните потисници и грабители. При отечественофронтовската власт частната собственост се запазва. Частната инициатива също се запазва, само че частният интерес се ограничава в полза на държавата, на обществения, на общия народен интерес. Основната задача сега е: да укрепим Отечествения фронт с всички сили, да продължим борбата за окончателното изкореняване на фашизма във всичките му форми и прояви и да работим за създаване на мощна, демократична и благоденствуваща България.

Москва,
14 януари 1945 г.

РП(к) ДА БЪДЕ ОБРАЗЕЦ НА ВСИЧКИ АНТИФАШИСТКИ СИЛИ

ДО РАЗШИРЕНИЯ ПЛЕНУМ
НА ЦК НА РП (КОМУНИСТИ)

Сърдечно благодаря за вашите дружески поздрави. Радвам се, че ЦК има напълно ясно съзнание за огромната отговорност, която ляга върху нашата партия, за съдбата на нашия народ и нашата родина. От всестранното укрепване на партията, от марксистко-ленинското възпитание, от последователното правилно провеждане на нейната политика с цел да се постигне по-голяма сплотеност на РП и по-бързо осъществяване на нейната програма зависи на първо място окончателната ликвидация на позорното фашистко минало и построяването на нова, свободна, демократическа, независима и силна България.

РП (комунисти) е призвана да бъде образец за всички други антифашистки демократически групировки в това отношение. По нашия път напред има наистина много трудности. Но не може да има никакви съмнения, че с общи усилия ние ще се справим с всички тези трудности. Затова е необходимо преди всичко никой от нас да не отстъпва пред трудностите, даже пред най-тежките, и, от друга страна, да не допуска никакво замайване на главата от успехите, даже и от най-големите. Пожелавам ви от цялата си душа, скъпи другари, а чрез вас на всички членове на нашата героична партия, да изпълните докрай достойно своя дълг към работническата класа, селячеството и целия наш народ.

Москва,
6 март 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ОТЕЧЕСТВЕНИЯТ ФРОНТ Е ПРОДЪЛЖИТЕЛЕН БОЕН СЪЮЗ НА ВСИЧКИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРОГРЕСИВНИ СИЛИ

ДО НАЦИОНАЛНИЯ КОНГРЕС НА ОФ КОМИТЕТИ

Братя и сестри, млади другари! Приемете моите най-сърдечни боеви поздрави и пожелания за най-добри успехи във вашата работа за благото на родината. За пръв път в политическата история на България става истински всенароден конгрес. Националният конгрес, който е призован да направи равносметка на изминатия път от историческия 9 септември насам и да набележи съответните мероприятия за осъществяване спасителната програма на Отечествения фронт, е извънредно важно събитие в живота на нашия народ.

Много отговорни задачи стоят пред конгреса. Но най-решаващата задача, задачата над всички задачи е несъмнено всестранното укрепване на самия Отечествен фронт като продължителен боен съюз на всички демократични прогресивни сили на страната, като живо въплъщение на антифашисткото, патриотичното единство на българския народ. Защото от това преди всичко зависи всичко останало — и успешното участие на нашия народ в победоносното завършване на отечествената война против немско-фашистките варвари, и оздравяването на стопанския живот, и издигане благосъстоянието на народните маси, и благоприятното уреждане на международното положение на нашата страна и, най-сетне, осигуряването на нейната свобода, независимост и процъфтяване.

Отечественият фронт, подпомогнат най-ефикасно от Червената армия, нашата велика освободителка, спаси

България от ужасната катастрофа, до която я бяха довели фашистките изверги. Благодарение на Отечествения фронт нашият народ скъса веднаж завинаги с позорното фашистко минало, измива от своето национално лице черните петна, лепнати му от подлите великобългарски шовинисти, намира своето достойно място в редовете на славянството и на всички свободолюбиви народи и нашата страна от жалък сателит на фашистка Германия се превръща във фактор на бъдещия мир и прогрес на Балканите. Отечественият фронт сложи основите и отвори широко пътя за изграждането на нова, свободна, възродена България.

Ето защо вътрешните и външните врагове на българския народ, явни и прикрити, тъй злостно, яростно, коварно се опитват да подровят бойното единство на Отечествения фронт и дискредитират неговото народно правителство. Именно поради това ние трябва да усилим до крайна степен всенародната бдителност спрямо тези врагове и техните агенти, под каквато и маска да действуват те. Силата и бъдещето на нашия народ се крият в неговото бойно и патриотично единство, въплътено сега в Отечествения фронт.

Не може да има истински български патриот, който да не се намира в редовете на Отечествения фронт, който да не помага според силите и способностите си за неговото укрепване, който да не пази единството му като зеницата на очите си. В нова, демократична България не може да има място за проклетия фашизъм, за великобългарския шовинизъм и човеконенавистничество, за народните предатели и агенти на фашисткия враг.

За да укрепим безспорните достижения, които нашият народ съумя да спечели, и успешно да преодолеем всички трудности, които предстоят още по неговия път, необходимо е правителството и Националният комитет на Отечествения фронт, а също така органите на властта и комитетите на Отечествения фронт по места, в най-тясно и хармонично сътрудничество помежду си, да мобилизират всички сили на народа и неговата творческа инициатива и енергия, да мобилизират всички мъже, жени, младежи като равноправни строители на нова България, да мобилизират всички природни ресурси на страната за всестранното издигане на нейната економическа, политическа, културна, военна и национална мощ.

Нашата родина не може и не бива да търпи фашистките конспиратори, саботажници, всевъзможните спекуланти, дармоеди, паразити, политикани, безчестни кариеристи, подли разпространители на фашистка отрова и мракобесие, ако иска да бъде действително свободна, цветуща и мощна. А тя трябва да бъде и ще бъде такава.

Стискам ви здраво ръцете.

Москва,
11 март 1945 г.

Ваш Г. **ДИМИТРОВ**

ЗАДАЧИТЕ НА ОБЩИЯ РАБОТНИЧЕСКИ ПРОФЕСИОНАЛЕН СЪЮЗ

ДО ПЪРВИЯ КОНГРЕС НА ОРПС

Драги другари,

Свързан с българското синдикално движение чрез дългогодишна дейност в миналото, изпитвам днес особена радост да изпратя своите братски привети и най-добри пожелания на представителите на възродените, свободни професионални съюзи, събрани на своя пръв национален конгрес.

Пред Общия работнически професионален съюз стоят големи и много отговорни задачи. Немските завоеватели и тяхната фашистка агентура ограбиха страната, разстроиха нейното стопанство, оставиха тежко наследство — разруха и огромни бедствия за работническата класа и за целия наш народ.

Общият работнически професионален съюз е оная организация на работническата класа, от която преди всичко зависи възстановяването и развитието на промишлеността и транспорта и заедно с това — осигуряването националната независимост на страната. Защото цялата история ни учи, че народ без здраво национално стопанство и добре организирана работническа класа не може да има и трайна политическа, национална самостоятелност.

На работниците от професионалните съюзи предстои заедно с правителството и комитетите на Отечествения фронт да действуват с всички сили, за да бъдат бързо възстановени производството и транспортът, да бъде безпощадно смазан всеки саботаж от страна на враговете на народната власт, трудовата дисциплина и производителността на труда да бъдат на голяма висота, промишлеността, транспортът и цялата производствена дейност да бъдат насочени в полза на работническата класа, на селяните и на целия народ, а не да бъдат подчинени на интересите на отделни, алчни за печалба, паразитни и спекулантски клики, капиталистически картели и тръстове.

От единната и сплотена професионална организация на работническата класа зависи в огромна степен както окончателният разгром на фашисткия враг на фронта на войната и в тила — вътре в страната, така и укрепването на основите на народната, отечественофронтовска власт. Толкова повече, че тъмните сили на фашизма и техните вътрешни и външни покровители не ще престанат да правят коварни опити за подравяне историческото дело на 9 септември и единството на Общия работнически професионален съюз в България.

За да могат работническите професионални съюзи да се справят с тия задачи, необходими са преди всичко следните условия:

1. Да съчетават своята постоянна и вярна защита на материалните, социални и културни интереси на работническата класа с неуморна служба на общите интереси на нашия народ, избягвайки тясно-професионалния подход в дейността на профсъюзите.

2. Да издигат в ръководството на Общия работнически професионален съюз и на отделните професионални съюзи в центъра и по места честни и верни на работническата класа и народа ръководители, без разлика на тяхната партийна принадлежност, и бързо да подготвят нови предани и способни профсъюзни кадри.

3. Да възпитават членовете си, всички работници и служащи в антифашистки, демократически, прогресивен дух, да развиват широка политическа и културна възпитателна работа, помнейки, че от високото политическо и културно равнище на работниците и служащите зависи не само тяхната квалификация и производителност, но и тяхното активно и полезно участие в обществено-политическия живот на нацията и в изграждането на нова, демократична България.

4. Нито един честен работник, работничка, служител и служителка не трябва да останат извън своя професио-

нален съюз, извън редовете на Общия работнически професионален съюз.

Разбира се, че наред с това нашите работнически професионални съюзи няма да пренебрегват и своите междубалкански и международни връзки с братските профсъюзи, на първо място с профсъюзите на братска Югославия и профсъюзите на нашия освободител — Съветския съюз. Българските работнически професионални съюзи трябва да дадат своя собствен принос за установяване единство на международното профсъюзно движение, участвувайки според силите си в дейността на Световния профсъюзен комитет, създаден от Международната профсъюзна конференция в Лондон.

Желая от все сърце, скъпи другари, най-добри успехи на Първия национален конгрес на професионалните съюзи в България — за благото на нашата работническа класа, на нашия народ, за по-скорошен и окончателен разгром на фашисткия враг на фронта и в страната и за осигуряване стопанското, политическо и културно процъфтяване на нашата родина.

Москва,
16 март 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

МНОГОБРОЙНАТА ПРОГРЕСИВНА ИНТЕЛИГЕНЦИЯ Е ЖИЗНЕНА НЕОБХОДИМОСТ ЗА БЪЛГАРИЯ

ДО БЪЛГАРСКОТО СТУДЕНТСТВО

Драги другари,

Сърдечно благодаря за борческите привети на нашето народно студентство. Радвам се от цялата си душа на вашето обещание — добре да овладеете истинската наука и да я поставите в служба на нашия прекрасен народ; да вложите всичките си сили в борбата против великобългарския шовинизъм и германския фашизъм, да работите предано и всеотдайно за действителния прогрес на нашата родина. Обещание, разбира се, твърде сериозно, нелеко, многообвързващо, но няма основание да се съмняваме, че българското народно студентство ще смогне да го изпълни и че то ще го изпълни, тъй като в това е ангажирана личната, гражданска и национална чест на всеки истински народен студент.

Никога демократична България не се е нуждаела толкова остро от многобройна, честна, патриотична интелигенция, дълбоко свързана с народа, на първо място с работниците и селяните, все по-добре овладяваща прогресивната наука, както в сегашните исторически дни, в ерата на Отечествения фронт. Такава интелигенция е нужна, за да може по най-бърз начин да се разгроми фашисткият враг, веднаж завинаги да се свърши с позорното фашистко наследство, да се изтръгне из корен заразата на великобългарския шовинизъм и, опирайки се на патриотичното единство на народа, да се строи непрекъснато нова, свободна, независима, силна България в братски съюз с народите на нова Югославия, в искрено сътрудничество с нашите съседи и с великите западни демократически държави, във вечна, ненарушима дружба с могъщия Съветски съюз.

Народното студентство е призвано да допълни с нови, свежи сили редовете на тази необходима за народа и страната интелигенция. В това именно се заключава според мен основната задача на БОНСС — задача извънредно благородна, за чието изпълнение не бива да се жалят нито труд, нито сили, нито необходимите жертви.

Желая ви, драги приятели, успех във вашите учебни занятия и работа и във вашата борба на страната на народа против явните и скрити коварни врагове. Здраво стискам ръцете ви!

Москва,
23 април 1945 г.

Ваш Г. **ДИМИТРОВ**

ЗА ЗДРАВ ПАТРИОТИЗЪМ И ИСТИНСКА МЕЖДУНАРОДНА СОЛИДАРНОСТ

Против агентите на външния и вътрешен враг

ДО ВСИЧКИ ХОРА НА ФИЗИЧЕСКИЯ И УМСТВЕН ТРУД В БЪЛГАРИЯ

Поздравявам сърдечно във ваше лице българските работници и работнички, всички хора на физическия и умствен труд в нашата страна с Първи май — деня на международната солидарност на трудещите се.

За първи път след фашисткия терор от 1923 година работническата класа, трудещите се от градове и села, целият наш народ ще празнува свободно и тържествено 1 май.

Значението на тазгодишната всенародна първомайска демонстрация у нас пораства още повече поради това, че тя става в един исторически момент, когато е така близък окончателният разгром на фашистка Германия, когато българската народна армия, ръка за ръка със славната Червена армия и героичните воини на братска Югославия, взема най-активно и успешно участие в тоя разгром.

Наред с основния лозунг „Всичко за фронта, всичко за победата!“, на тазгодишния 1 май нашият народ издига още по-настойчиво лозунгите за най-бързо преодоляване стопанската разруха и мизерия, за подобряване живота на работническата класа и на всички трудещи се, лозунгите за укрепване на братските връзки с народите на нова Югославия, за вечна, нерушима дружба с великия руски народ, с непобедимия СССР и неговата армия-освободителка и за сътрудничество с балканските съседи и западните демокрации, лозунгите за славянско единство, против възможна бъдеща агресия и за установяване на траен, дълъг мир на Балканите и в целия свят.

На 1 май работническата класа, всички труженици от фабрики и заводи, рудници, железници, параходи и пристанища, полета и гори, предприятия и учреждения ще демонстрират своето бойно единство. От това единство преди всичко зависи и единството на всички демократични, прогресивни сили на народа, обединили се под знамената на Отечествения фронт. Но за да бъде това единство не формално и временно, а действително и трайно, неговото острие трябва да бъде насочено безпощадно против разколниците, против агентите на вътрешния и външен враг, против явните и скрити саботьори, пречещи за осъществяване програмата на Отечествения фронт, против всевъзможните безделници и паразити, мародери и спекуланти, политически кариеристи и демагози — измамници на народа, против всички остатъци от проклетия фашистки режим.

Първи май е чудесно съчетание на здравия патриотизъм, на любовта и предаността към своята родина с международната солидарност на трудещите се и с братството на свободолюбивите народи. Не може да има истински народен патриотизъм без международна солидарност, както не може да има истинска международна солидарност без действителен народен патриотизъм.

Международна солидарност без такъв патриотизъм е празна фраза, патриотизъм без международна солидарност не е истински патриотизъм, а великобългарски или друг шовинизъм, водещ народа само към национални нещастия. Нашата родина може да се развива и процъфтява само в сътрудничество и солидарност с другите демократични страни.

Истинска международна солидарност може да има само при свободно развитие на отделните демократични народи. Патриотизмът и международната солидарност, в пълно съчетание помежду си, са призовани да осигурят независимост, траен мир и безопасност против фашистката агресия за всички свободолюбиви народи.

Работническата класа, заедно с всички трудещи се, е най-патриотичната и в същото време най-интернационалната класа. Тя доказа на дело това в сегашната велика отечествена война против германо-фашистките завоеватели и за свободата на народа, доказа това както у нас, така и в редовете на всички обединени нации. Най-бляскав пример в това отношение дават пред лицето на цял свят трудещите се от СССР — великата страна на социализма.

Да развиваме и укрепваме у нашия народ здрав патриотизъм и истинска международна солидарност на трудещите се — ето нашата ежедневна задача, задача на всички истински български патриоти — в името на свободата, процъфтяването и мощта на нова България.

На 1 май нашият народ ще изрази особено дълбока благодарност и безгранична признателност към народите на СССР, към Червената армия и великия Сталин за неоценимата помощ, която те оказаха за освобождението на България от германо-фашисткото иго и за нейното възраждане като свободна и независима държава.

Горещи братски първомайски привети.

Москва,
28 април 1945 г.

Ваш Г. ДИМИТРОВ

ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИСТИНСКА ХУДОЖЕСТВЕНА ЛИТЕРАТУРА В НОВА БЪЛГАРИЯ

ДО СЪЮЗА НА БЪЛГАРСКИТЕ ПИСАТЕЛИ

Приемете горещата ми благодарност за поздравленията, които ми изпращате.

Сега, когато победоносно е завършена освободителната война против фашистка Германия и започва мирният период, за творчеството на нашите писатели се откриват най-благоприятни възможности. Искам да вярвам, че българските писатели ще използуват напълно тези възможности. Защото нашият народ се нуждае от истинска народна художествена литература като от хляб и въздух, от такава литература, която с дълбоката си правдивост и висока емоционалност ще издига културното и идейно равнище, ще развива преданост и любов към народа и родината, ще усилва омразата към фашизма и към всички народни врагове, ще бичува всичко гнило и разлагащо здравия народен организъм (паразитизма, вулгарния кариеризъм и дребнавото егоистично политиканство), ще очиства българския въздух от миазмите на великобългарския шовинизъм и на всяко мракобесие, ще разпространява любов към истинската наука, ще поощрява героичните подвизи в областта на труда и културата, в борбата за защита на народните свободи и права, ще възпитава чувството на славянско единство, на международна солидарност и вечна дружба с нашия освободител, великия съветски народ.

Чудесният героизъм на нашите народни партизани, партизанки и нелегални дейци в борбата с фашистите, храброто участие на българската армия в окончателния победоносен разгром над фашистка Германия, мъжествената работа в тила в подкрепа на фронта и народа —

всичко това очаква художествена обработка от творческото перо на истинските народни писатели. Едновременно с това милиони деца и юноши се нуждаят от доброкачествена детска и юношеска литература.

Писателският съюз е призван да помага всестранно за развитието на истинската художествена литература на нова България. На него ляга задачата да поощрява всячески действителните таланти, да увеличава постоянно тяхното число и да им помага за създаването на необходимите условия за тяхната литературна творческа дейност.

Дълг на Писателския съюз е също така с помощта на здравата литературна критика грижливо да чисти българската литературна нива от зловредни плевели, да чисти редовете на българските писатели от некадърници, бездарници и всякакъв вид литературни търгаши.

В този дух пожелавам от цялата си душа на българските писатели най-добри творчески успехи.

Москва,
14 май 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ВЕЛИК УЧИТЕЛ И ВОДАЧ

Димитър Благоев — нашият незабравим Дядо — е общопризнатият родоначалник на марксизма и работническото социалистическо движение в България, основателят на нашата партия. Неговите исторически заслуги в това отношение са огромни. Получил революционното си каляване още когато е бил студент в Русия, гдето в 1884 година е образувал първата социалдемократическа група, младият Димитър Благоев, изгонен от Русия в 1885 година, се завръща в България, преизпълнен с кипяща енергия и страстно желание да пропагандира научния социализъм, да просвещава и организира току-що сформяващата се работническа класа. При тогавашните крайно неразвити условия на нашата дребнособственическа страна Димитър Благоев с упорит, настойчив труд разчистваше и осветляваше пътя на работническото движение и водеше неговия кораб между Сцила и Харибда на съществуващия по онова време идеологически и политически хаос.

Той решително се бореше за създаване на пролетарска партия и по-късно постигна нейното създаване, като воюваше безпощадно против всички, които под флага на „общото дело на производителните слоеве“ се стремяха да поставят работническата класа под ръководството на хищническата буржоазия.

Така, под ръководството на Димитър Благоев се оформи в 1903 година марксистката партия на „тесните социалисти“, предшественицата на сегашната славна Работническа партия.

Ако българският „тесен социализъм“, в отличие от другите леви течения в социалдемократическите партии на Втория интернационал, се разви и оформи като родствено, а не враждебно на болшевизма (марксизмо-ленинизма) марксистко течение, това изцяло и напълно дължим на нашия велик учител и водач Димитър Благоев, на неговото остро теоретическо око, на неговата дълбока принципиалност, на неговата непримиримост към всички извращения на марксизма, на неговата безпределна преданост към работническата класа и на непоколебимата му вяра в силата на трудещия се народ.

Димитър Благоев именно положи оная идеологическа основа, върху която партията на „тесните социалисти" можа успешно да израсте и, преодолявайки недостатъците и слабостите на тесничеството, да се превърне, без особени вътрешни сътресения и за благото на нашия народ, в марксистко-ленинска партия. И ако нашата партия, въпреки многогодишния ужасен фашистки терор и преживените тежки поражения, след всяко поражение бързо ставаше отново на крака и ставаше по-силна, сплотена и боеспособна и в сегашния момент дойде до положението на важен политически фактор в правителството на нова България, това ние и нашият народ дължим преди всичко на Димитър Благоев. Под неговото мъдро ръководство нашата партия се развиваше и растеше като монолитна организация с ясна програма и политика и с доброволна, но желязна дисциплина.

В течение на десетилетия Димитър Благоев, при помощта на своите най-близки съратници — Георги Кирков и Гаврил Георгиев, — възпитаваше, бащински отглеждаше здрави, предани на работническата класа и на народа кадри. Ние всички, неговите ученици, се гордеем, че имахме такъв достоен, велик учител. Димитър Благоев въплъщаваше в себе си големия теоретик, най-добрия пропагандист и упоритият организатор на работническото движение. Той се отличаваше със своята принципиалност и никога не се ръководеше в своите действия от съображения за лични удобства и от моментни настроения. Подобно на Ленин, той поставяше интересите на партията, като единствена последователна представителка и защитница на работническата класа и на трудещия се народ, винаги по-високо от своите лични съображения и преходни моменти.

На нас — неговите ученици и последователи — Димитър Благоев завеща със своя пример и с целия свой богат, прекрасен борчески живот: да бъдем винаги строго принципиални; да бъдем до последно издихание верни на работническата класа и нейната историческа мисия; да бъдем непримирими по отношение на всички враждебни на марксизма лъжетеории; да подчиняваме всичко свое лично на интересите на партията, в служба на работническата класа и на нашия народ; да пазим бойното единство, дисциплината, чистотата и честта на партията като зеницата на окото си.

Богатото научно-литературно наследство, както и целият живот на Димитър Благоев, са неизчерпаем извор за възпитанието на партийните кадри, на партийните членове и на всички истински български патриоти в сегашната епоха на Отечествения фронт, в която се определя бъдещето на нашата родина.

Москва,
19 май 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЗА БОЙНОТО БРАТСТВО МЕЖДУ ТРУДЕЩИТЕ СЕ СЕЛЯНИ И РАБОТНИЦИ

ДО РЕДАКЦИЯТА НА В. „ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ" — СОФИЯ

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАЦИОНАЛНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ НА ЗЕМЕДЕЛСКИЯ СЪЮЗ — ГЕОРГИ ТРАЙКОВ

Искрено благодаря за дружеските поздравления на Националната конференция на БЗНС.

Със задоволство узнах за решенията на конференцията и за уверенията, че сте твърдо решени да пазите и задълбочавате бойното братство между трудещите се селяни и работниците.

Правилното осъществяване решенията на конференцията ще осигури това бойно братство, така жизнено необходимо за преуспяването на нова, отечественофронтовска България.

Не може да има съмнение, че ако големият държавник и народен деец Стамболийски днес беше жив, никога нямаше да допусне повтарянето на тези грешки от миналото, които доведоха до разцепление между работници и селяни и облекчиха идването на власт на проклетия фашизъм.

Братски привет на земеделците-отечественофронтовци — наши приятели в борбата против вътрешните и външните врагове на нашата родина.

Москва,
19 май 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ПЕЧАТЪТ Е ВЕЛИКА СИЛА

ДО СЪЮЗА НА ЖУРНАЛИСТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Искрено благодаря за Вашите поздравления във връзка с празника на българския вестник. Желая най-добри успехи в осъществяването на вашия стремеж да направите вестника не само добър информатор, агитатор и пропагандатор на програмата и политиката на Отечествения фронт, но в същото време и мобилизатор и организатор на българския народ за осъществяване на тази програма и провеждането на тази политика.

Пред българския вестник, пред българските журналисти стоят, наистина, много сериозни и отговорни задачи. За тяхното изпълнение се иска, преди всичко, от самите журналисти дълбока преданост към народа, истински патриотизъм и безукорна честност, непоколебима вяра в силата на народа и бъдещето на родината, неразривна връзка с народните маси, познаване на техните нужди, искания и въжделения; необходимо е те самите да се учат упорито и да повдигат своята журналистическа квалификация, да умеят да пишат по такъв начин, че всеки грамотен читател да може без особен труд да разбере и използува съдържанието на вестника. Когато журналистът пише, негов пръв дълг е да има пред очи читателя, за когото той пише, и всякога да мисли — може ли средният читател правилно да разбере написаното.

Вестникът е длъжен да информира, да ориентира и да възпитава своите читатели в духа на непримирима борба против фашисткото мракобесие, против всички вътрешни и външни врагове на народа, против всички явни и скрити разколници на единството на Отечествения фронт. Той е длъжен правилно да осветлява животрептящите въпроси на деня, както и вътрешните и външни политически събития, а не да се занимава с булевардни сензации и безсъдържателни празнодумства.

Интересите на нашия народ изискват настоятелно да се свърши веднаж завинаги с всякакви остатъци на продажната преса от миналото. Не трябва да се забравя, че и сега не всички журналисти са предпазени от съблазните на различен род подкупи на тяхното журналистическо перо от страна на агентите на нашите врагове.

Толкова повече са необходими най-остра бдителност и решителен отпор срещу това голямо зло.

Печатът е велика сила. Желая от цялото си сърце на честните, патриотични български журналисти добре да овладеят тази сила и да я поставят изцяло в служба на нова, свободна, демократична отечественофронтовска България.

Москва,
30 май 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЗА РОЛЯТА НА БРП(К) В ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

ДО ЦЕНТРАЛНИЯ КОМИТЕТ НА РАБ. ПАРТИЯ (К) — ТРАЙЧО КОСТОВ

От цялата си душа благодаря за Вашите поздравления по случай рождения ми ден, поздравления, особено ценни за мен. Не може да има никакво съмнение, че единственият правилен и спасителен път за нашия народ и нашата страна е запазването и укрепването на боевото единство на Отечествения фронт за осъществяване на неговата економическа, социална, културна, вътрешна и външнополитическа програма. Тъмните силина реакцията се опитват да дигат глава, разбитият, но недоубит окончателно фашизъм, вътрешните и външните врагове на нашия народ подготвят заговори против историческото дело на 9 септември. Задачата да се отстои това дело и да се върви напред не е чисто партийна, а е общонародна задача. За изпълнението на тази общонародна задача е необходимо здраво, антифашистко и патриотично единство на народа Необходими са обединените усилия на всички антифашистки, демократически слоеве на нашия народ, необходимо е лоялно сътрудничество на четирите отечественофронтовски партии, взаимно разбиране и взаимно уважение. Нашата партия е извикана да играе твърде важна, обединяваща роля в редовете на Отечествения фронт. Но именно това задължава твърде много нас, нашата партия. От нас се иска трезвеност, реалистичен подход при решаване на партийните и държавни въпроси. Не изоставайки, но и не избързвайки напред, ние сме длъжни всякога да изхождаме от реалните условия и фактическото съотношение на обществените сили в страната на всеки даден етап. От нас се иска дълбока принципиалност и твърдост по основните въпроси на Отечествения фронт, по въпросите, които засягат коренните интереси на народа, но едновременно е нужно търпеливо и обмислено отношение за преодоляването на възникващите разногласия по второстепенните въпроси между отечественофронтовските партии. Ние сме длъжни да се съобразяваме с особения манталитет, настроения и възгледи на нашите съюзници, доколкото те не отиват в разрез с генералната антифашистка, демократическа линия на Отечествения фронт. От своя страна, и нашите съюзници са длъжни да разберат един път завинаги, че е недопустимо да държат в своите редове антикомунистически елементи, разцепници на Отечествения фронт. Не може да се служи в едно и също време и на бога, и на мамона. Не може с едното око да се гледа наляво, а с другото око — надясно. Не може да се признава на думи програмата на Отечествения фронт, а на дело да се пречи за нейното осъществяване. Необходима е ясност, определеност, откровеност, честност и вярност, когато става дума за осигуряване на националното съществуване и благоденствие на нашия народ, за бъдещето на нашата страна. Предстоящите депутатски избори ще бъдат сериозен изпит за политическата зрялост и предаността към народа на всички партии от Отечествения фронт, на всички български патриоти. Изпитът трябва да се издържи отлично — това диктуват върховните интереси на нашата родина. Сплотеността и желязната дисциплина на нашата партия, ясното осъзнаване на историческата отговорност, която пада върху нея за съдбата на страната, ще ни помогнат да изпълним успешно нашата благодарна и народополезна роля по обединението на всички здрави патриотични сили на нацията за пълното тържество на делото на Отечествения фронт — построяването на свободна, независима, демократическа и силна България.

Приемете моя най-горещ братски привет.

Москва,
28 юни 1945 г

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ДЕМОКРАТИЧНАТА БАЛКАНСКА МЛАДЕЖ МОЖЕ ДА НАПРАВИ МНОГО ЗА УСТАНОВЯВАНЕ ЗДРАВ МИР НА БАЛКАНИТЕ

Телеграма до конгреса на балканската антифашистка младеж — Бялград

Изпращам пламенен поздрав на първия конгрес на Балканската антифашистка младеж.

Във всички балкански страни антифашистката младеж бе в първите редове на народните освободителни борби против немските окупатори. Тя несъмнено даде голям принос в борбата за унищожаване на проклетия хитлеризъм. Днес освободителната война е завършена победоносно, но борбата продължава при новото положение — като борба за окончателно унищожаване всички остатъци на фашизма, като борба за създаване истинска демокрация, борба за създаване едно действително демократично движение в балканските страни.

И в тази борба антифашистката младеж трябва да бъде в твърди редици против реакционните сили на миналото, които надигат глава и които искат да върнат назад историята.

Братското сътрудничество и солидарността между балканската младеж е солидна основа за братско сътрудничество и солидарност между всички балкански народи против техните заклети врагове.

Демократичната балканска младеж, в сътрудничество с младежта на СССР и на всички свободолюбиви народи, може да направи много за установяване здрав и дълготраен мир на Балканите и в Европа.

Най-сърдечно ви пожелавам конгресът да протече в плодоносна работа и да постигне най-добри успехи.

Стискам ви здраво ръцете.

Москва,
10 юли 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЖЕНИТЕ СА ОГРОМНА СИЛА

ДО ДЕЛЕГАТКИТЕ НА ПЪРВИЯ КОНГРЕС НА БНЖС

Моля да приемете моята най-сърдечна благодарност за поздравленията от вашия конгрес. Твърдо съм уверен, че антифашистките, демократични български жени ще проявят благороден стремеж да не изостанат от своите бащи, мъже и синове — строители на нова, свободна, демократична и благоденствуваща България.

Жените са огромна сила, когато те са организирани, политически съзнателни и активни. Целият опит учи, че без участието на жените не е мислимо нито едно голямо народополезно дело. Победата на Отечествения фронт над фашизма даде на нашите жени равноправие. Те напълно заслужиха това. Но равноправието ще донесе реална полза на самите жени, на техните семейства, на техните деца и на целия наш народ само тогава, когато жените се научат да използуват своите граждански и политически права за съзнателно и активно участие в стопанския, обществено-културния и политическия живот на страната. Българският народен женски съюз е извикан да прояви изключителна грижа в това направление. Пред Женския съюз стои задачата всемерно да помогне за политическото просвещаване и повдигане културното равнище на трудещите се жени, особено селянки, които живеят в много трудни условия.

Предстоящите парламентарни избори са голям изпит за българските жени. Такъв изпит те ще бъдат и за политическата зрялост на самия Народен женски съюз. Да изпратят в Народното събрание най-преданите на народа, честни и способни представители, които твърдо поддържат програмата и политиката на Отечествения фронт — това диктуват върховните интереси на нашия народ и нашата родина, това диктуват жизнените интереси на самите жени — майките на подрастващото поколение и дъщерите — бъдещите майки на новото поколение. Много пречки има по пътя на стопанската, обществено-културна и политическа дейност на българските жени. Проклетото наследство на миналото им пречи да имат пълна увереност в своите сили и способности. Но с дружни усилия тези препятствия са напълно преодолими. Мъжете са длъжни да окажат — и, аз съм уверен, те ще окажат — пълно съдействие на жените в това дело. Със средновековното разбиране, което все още има разпространение у нас, че мястото на жената е само домашното огнище, че нейното задължение се изчерпва с грижата за мъжа, децата и къщата, че жената има „дълги коси, но къс ум“, е необходимо един път завинаги да се свърши. Мъж с такова отношение към жените е недостоен да бъде в културното общество, той е непълноценен гражданин на нова, отечественофронтовска България. Ние не трябва никога да забравяме, че само със своите майки, жени, сестри и дъщери ще можем да закрепим окончателно историческото дело на 9 септември и да го доведем докрай за благото на нашата прекрасна родина.

Желая от цялото си сърце на Българския народен женски съюз, на всички антифашистки, демократични жени, на всички български патриотки от градове и села на нашата страна най-добри успехи, като се учат усърдно преди всичко от примерите на своите славни съветски сестри.

Москва,
14 юли 1945 г.

Искрен братски привет
Ваш **ГЕОРГИ ДИМИТРОВ**

ГЕОРГИ КИРКОВ

Нашият незабравим Майстор

Георги Кирков, или както ние всички го наричахме — Майстора, е най-близкият съратник на Благоев в създаването и развитието на нашата партия. Бойната и творческа дружба на Благоев и Кирков е един от най-знаменателните факти в историята на партията.

Наред със своята огромна обща и специално марксистка ерудиция Кирков бе едновременно блестящ оратор и политически агитатор. Със своето силно и убедително слово той вдъхновяваше и завладяваше масите, както никой друг след него не е можел да прави това в такава степен. В тежките дни за нашата партия, след разцеплението ѝ с „широките социалисти“ в 1903 г., когато тя трябваше да си пробива път в дребнобуржоазните условия на нашата страна като самостоятелна пролетарска партия, в най-остра борба против опортюнистическите извращения на марксизма, агитаторският талант и неизчерпаемата енергия на Кирков изигра извънредно голяма роля. В тоя период едва ли някой друг от деятелите на нашата партия е направил така много за завоюването на надеждни позиции на партията сред трудещите се и в обществено-политическия живот на страната.

Жизнерадостният хумор на Кирков правеше неговите речи, както и статиите му в „Работнически вестник“, особено живи и действуващи с огромна сила. Неговият неподражаем сарказъм бе страшно оръжие, с което той безпощадно осмиваше и сразяваше нашите врагове.

Незабравими са неговите съдържателни и вдъхновени речи на големите публични събрания. В парламента нямаше по-голям, по-блестящ оратор от Кирков.

Но най-важната черта в характера и в деятелността на нашия голям Майстор бе неговата способност да подбира партийните кадри и неговата изключителна бащинска грижа да им помага в тяхното развитие. Хиляди прекрасни борци на нашата партия дължат нему много в това отношение.

В качеството си на секретар на ЦК на партията от 1904 г. до 1906 г. Кирков бе едновременно и секретар на току-що образувания Общ работнически синдикален съюз. Аз лично имах през това време щастието да работя заедно с него в една малка стая на работническия клуб, като деловодител на Синдикалния комитет. И несъмнено това оказа много благотворно влияние за моето по-нататъшно развитие като партиен деятел. По негова инициатива в 1906 г. аз го замених като секретар на Синдикалния съюз. По негова инициатива също така бях избран в 1909 г. за член на ЦК на партията на мястото на тежко заболелия Гаврил Георгиев.

Друга важна черта у Кирков беше неговата принципиалност. Аз не помня нито един случай при решаването на малките и големи партийни въпроси той да се е ръководил от лични настроения и съображения.

Кирков беше общопризнатият тактик на нашата партия. По тактическите въпроси неговата дума имаше обикновено решаващо значение.

Разбира се, нашият Кирков, както и цялата партия, носеше в себе си недостатъците и слабостите на тесничеството, представляващо догматически марксизъм. Но той, заедно с Благоев, бе тоя, който разбра най-добре това и много помогна за преминаването на нашата партия върху позициите на творческия марксизъм и за по-нататъшното нейно марксистко-ленинско превъоръжаване.

Ние изгубихме Кирков в разцвета на неговите сили и способности. Коварната болест го изтръгна из нашите редове тъкмо когато той бе извънредно нужен на партията. Партийното ръководство се лиши от своя най-талантлив организатор, агитатор, оратор, публицист и тактик.

Може смело да се каже, че досега мястото на Кирков в нашата партия остава в значителна степен празно. Ние имаме редица талантливи деятели, но никой от тях не можа напълно да замени нашия голям Майстор.

Трудно е да се говори за Георги Кирков, без да се спомене за неговата вярна спътница и най-близка помощница в течение на цели десетилетия, др. Тина Киркова. И в личния живот, и в партийната дейност тя бе рамо до рамо с него. Бъдещият биограф на Кирков ще отдели несъмнено значително място за др. Тина, заслугите на която за нашата партия не са достатъчно известни, може би и вследствие на нейната изключителна скромност.

Новите наши партийни поколения ще се учат винаги с несравнима полза за себе си и за партията преди всичко от великите учители Маркс, Енгелс, Ленин и Сталин, но наред с тях и от нашите собствени български великани — Дядо и Майстора — Благоев и Кирков. И колкото по-добре съчетават своето учение у едните и другите, толкова по-голяма полза ще могат да принесат за делото на нашата славна партия, толкова по-успешно ще могат да служат на нашия народ в строителството на нова, демократична и процъфтяваща България.

Сп. „Съвременник", кн. 15—16,
15 август 1945 г.

ТРУДОВО-КУЛТУРНИТЕ БРИГАДИ СА ИЗКЛЮЧИТЕЛНО ВАЖЕН ФАКТОР

ДО СОФИЙСКИЯ ОБЛАСТЕН КОМИТЕТ НА ТРУДОВИТЕ БРИГАДИ

Приемете моята гореща благодарност за поздравленията от софийския митинг на бригадирците и от митинга на първата масова софийска трудова бригада в помощ на пернишките миньори.

Заедно с вас извънредно се радвам от успешното развитие на трудовия ентусиазъм на бригадите. Желая от все сърце най-добри успехи и в бъдеще. Тъкмо сега, когато от различни страни се правят опити да се разкъса единството на нашия народ, да се разпали враждата между града и селото, между работниците и селяните и с това да се подкопаят позициите на Отечествения фронт, е необходимо всестранно да се засили дейността на трудово-културните бригади по цялата страна.

Бригадите са изключително важен фактор за опазване и укрепване на народното единство, тъй необходимо за осигуряване свободата и независимостта на нашата Родина и за благоприятното уреждане на нейното международно положение. Толкова повече, че това единство среща сега сериозни затруднения. Фашистката реакция надига глава във връзка с отлагането на законодателните избори. Тя е твърде заинтересована от разцепването на Земеделския съюз и на Социалдемократическата партия, като смята с това да отслаби Отечествения фронт и неговата народна власт. Тя използува също така услугите на старите политически грешници, причинили толкова много пакости на нашия народ и на страната ни в миналото, за да попречи на създаването на нова, демократична България.

Разбира се, реакцията си прави сметката погрешно. Всички нейни сметки са сметки без истинския стопанин на страната — самия народ. Нашият народ е решително против разединението на народните сили. Той държи непоколебимо за единството на Отечествения фронт. Той е за сплотяване около Отечествения фронт на всички антифашистки, демократични и прогресивни обществени групи. Горчивият опит от миналото, още от 1923 година, добре научи нашия народ, че само в единството е неговата сила и спасение.

Всеки разбира, че съществуването на опозиция, но опозиция не фашистка, и нейното участие в изборите и в бъдещия парламент е нещо напълно нормално в условията на демократична, отечественофронтовска България. Но и всеки трябва да знае, че Отечественият фронт не може да допусне съществуването на подпомагани от вътрешната и външната реакция клики, които биха действували за разрушаване на историческото дело, което нашият народ извоюва в продължение на тежка борба и със собствена кръв. Не може да се допусне свободна проява на противонародни елементи, които биха конспирирали против демокрацията и народната власт, биха предизвикали безредици, биха нарушавали законността и биха подготвили чужда намеса във вътрешните работи на България, биха действували във вреда на нейния държавен и национален суверенитет и позорно биха потъпкали националната чест и националното достойнство на българите.

Възглавяваното от г. Кимон Георгиев правителство на Отечествения фронт, което се ползува с поддръжката на огромното народно мнозинство, ще произведе законодателните избори и нашият народ ще има възможността да покаже пред целия свят, че делото на 9 септември, делото на Отечествения фронт е негово собствено кръвно дело, което той с всички сили ще защищава и чието пълно тържество той непременно ще осигури, въпреки всички сегашни трудности.

Братски привети и най-добри пожелания.

Москва,
2 септември 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

НА ПРАГА НА ВТОРАТА ГОДИНА НА ОТЕЧЕСТВЕНОФРОНТОВСКАТА ДЕМОКРАТИЧНА ВЛАСТ

ДО НАЦИОНАЛНИЯ КОМИТЕТ
НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

По случай всенародния празник на свободата — историческия и спасителен за българския народ 9 септември — изпращам най-горещи братски поздрави на всички верни борци и привърженици на Отечествения фронт, на всички съотечественици, мъже, жени, младежи, доблестни строители на нова, демократична България.

На прага на втората година на отечественофронтовската демократична власт нашият народ несъмнено ще покаже, че е невъзможно никакво връщане назад към мрачното и позорно минало и че той е изпълнен с твърда решимост да върви напред и само напред по открития от 9 септември 1944 година път за осигуряване завинаги свободата, независимостта, държавния суверенитет и процъфтяването на България и своето собствено благоденствие.

Разбира се, този път не е гладък, трудностите не са малко. Тези трудности сега се усложняват и с интригите на противниците на Отечествения фронт, които поставят своите користни интереси по-високо от общите интереси на народа и страната.

Но реакцията сигурно ще се излъже в сметките си. Минаха ония времена, когато шепа политикани, при поддръжката на вътрешната реакция и използувайки външна нечиста помощ, можеше да натрапва на народа волята си. Българският народ е взел вече съдбините си в своите собствени ръце и няма да ги изпусне сега от мъжествените си ръце. Не може да има никакво съмнение, че народът, който можа да създаде при най-тежки условия, в борба с германо-фашистката диктатура, спасителния Отечествен фронт, народът, който извърши историческия акт на 9 септември, който на дело, с кръвта си, изми позорното петно, лепнато от фашистките предатели на неговата страна, ще съумее също така успешно да отстоява своите демократически завоевания.

Сега е нужно само да се укрепва, да се укрепва и непрекъснато да се укрепва боевото единство на Отечествения фронт като мощно обединение на всички здрави, действително антифашистки, действително демократични и действително патриотични сили на нацията. Нужни са само непоколебима твърдост, желязна издържливост пред всички враждебни и коварни атаки, пред всички и всякакви трудности. Целият опит на историята, пък и собственият опит на нашия народ ни учи, че никое народно дело не може да възтържествува без изключително напрежение на всички усилия на народа и на неговата родолюбива интелигенция, без смело и упорито преодоляване на трудностите, без решителна борба, без временни страдания, лишения и жертви.

Слава на доблестните борци за тържеството на справедливото дело на Отечествения фронт!

Вечна памет на падналите в борбата за свободата и честта на нашата родина!

Москва,
8 септември 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ВАЖНИ ПОУКИ ОТ СЕПТЕМВРИЙСКОТО ВЪСТАНИЕ

Септемврийското въстание от 1923 година беше първото народно въстание против фашизма. Макар че комунистите играха главната ръководна роля в това героично въстание, то беше не партийно дело, а народно дело — дело преди всичко на работническата класа и на селяните в България. Вярно е, че Септемврийското въстание претърпя неуспех; то не можа да събори току-що установената военно-фашистка диктатура. Обаче то остави дълбоки, незаличими следи в обществения и политическия живот на нашата страна. Дълбоката пропаст, създадена между предните слоеве на нашия народ и фашизма, не можа да бъде отстранена с никакви жестокости или хитри маневри от страна на фашистката реакция. И ако основните народни маси не се примириха никога с фашизма, въпреки огромните жертви, които дадоха, и неизброимите страдания, които преживяха в течение на две десетилетия, — това безспорно се обяснява на първо място с неотразимото влияние на Септемврийското въстание и неговите положителни и отрицателни поуки за българския народ. Може да се твърди без преувеличение, че без това влияние и тези поуки от Септемврийското въстание през 1923 година не биха били възможни създаването на могъщия Отечествен фронт и историческата народна победа на 9 септември 1944 година.

Много и разнообразни причини доведоха до поражението на Септемврийското въстание. Но несъмнено е, че най-важната причина за поражението се състои в това, че тогава, като резултат на фаталните грешки на Комунистическата партия и Земеделския съюз, не бе установен крепък съюз между работниците и селяните в борбата против фашисткото правителство на палача Цанков. Втората важна причина беше тази, че въстаниците не съумяха да привлекат на своя страна болшинството от армията, която именно бе използувана от Цанков за потушаване на народното въстание. Третата причина трябва да се търси в съществуващото тогава разделение между народните маси и значителна част от българската интелигенция.

Септемврийското въстание показа ясно, че за победата на народа над фашизма беше необходимо да се отчетат неговите уроци преди всичко в това отношение. И действително нашата партия положи много усилия, за да изправи миналите грешки, да създаде и укрепи съюза между работниците и селяните и да способствува всячески за обединението на всички демократически, антифашистки сили на народа. От своя страна антифашистките елементи в Земеделския съюз разбираха все по-ясно, че фашисткият преврат на 9 юни и поражението на Септемврийското въстание в 1923 година станаха възможни главно поради това, че работниците и селяните не бяха крепко свързани помежду си, че отношението на ръководството на Земеделския съюз към Комунистическата партия беше не дружеско, а враждебно; те пристъпиха към изправяне на своите минали грешки и подадоха своята братска ръка на комунистите. Извършваше се също, макар и по-бавно, преориентирване в антифашистки дух в редовете на армията и интелигенцията. По такъв начин истинските български патриоти, научени от горчивия опит на миналото, съумяха да използуват най-важните поуки от Септемврийското въстание, за да обединят предните сили на работническата класа, селячеството, армията и народната интелигенция. Така беше създаден в процеса на продължителна работа и борба спасителният Отечествен фронт, беше разгърнато славното въстаническо движение и осигурена, при поддръжката на настъпващата братска Червена армия против германските орди, историческата победа на антифашисткото народно въстание над фашизма на 9 септември 1944 година.

Като се прекланяме пред светлата памет на падналите септемврийски борци през 1923 година, ние трябва да помним и никога да не забравяме тия грамадни поуки, които си остават в пълна сила и в настоящия момент.

Истинско достойно чествуване на 22-годишнината от героическото Септемврийско въстание, с което всички ние, нашата партия и целият трудещ се български народ, се гордеем с право, означава днес мобилизиране на всички истински народнодемократически прогресивни сили под знамето на Отечествения фронт, против разколниците на патриотическото единство на народа, против враговете на съюза между работниците и селяните — здравия гръбнак на това единство, против всички онези, които се стремят да отворят отново вратите за възвръщане към проклетото фашистко минало; означава мобилизиране на всички здрави сили на нацията за довеждане до победен край великото дело на 9 септември 1944 година — изграждането на свободна, демократическа и мощна България с осигурени национална независимост и държавен суверенитет.

Москва,
22 септември 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЗА БОЙНАТА ДРУЖБА НА КОМУНИСТИТЕ И ЗЕМЕДЕЛЦИТЕ

ДО МИШО НИКОЛОВ
И ХРИСТО ТОДОВИЧИН

Предайте моята искрена благодарност и моите поздрави на участниците в тържественото събрание на комунистите и земеделците по случай 22-годишнината на Септемврийското народно въстание през 1923 г. Аз съм уверен, че те ще изпълнят достойно своята тържествена клетва още по-смело и решително да се борят за историческото дело на 9 септември — дело на Отечествения фронт, за укрепване бойното единство на демократичните сили в името на свободата и независимостта на нашата родина. Българският народ никога няма да забрави, че ако работниците и селяните, земеделците и комунистите не бяха разделени в миналото, нямаше да има място в нашата история нито за фашисткия преврат на 9 юни, нито за поражението на Септемврийското въстание през 1923 г., нито за двадесетгодишната проклета фашистка диктатура, нито за позорната и престъпна война на страната на хищническия германски империализъм, нито за днешните тежки последствия за народа и страната. И сега, когато шепа политически кариеристи и шарлатани не са забравили нищо старо и не са научили нищо ново и се опитват отново да внесат разединение между работниците и селяните, да противопоставят земеделците на комунистите и да върнат колелото на политическата история назад към мрачните времена преди 9 септември, дълг е на всеки честен българин, който обича своята родина, да действува с всички сили за всестранното укрепване бойната дружба на комунистите и земеделците — тази най-важна опора на Отечествения фронт, най-важен залог за преуспяването на новата българска демокрация и най-важно условие за осигуряване свободата, независимостта и благоденствието на нашия народ.

Москва,
3 октомври 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

КЪМ ВСЕНАРОДНА ПОБЕДА НАД РЕАКЦИЯТА

НАПРЕД ЗА БЛЕСТЯЩА, СЪКРУШИТЕЛНА ИЗБОРНА ПОБЕДА

Реч, произнесена на 6 ноември 1945 год. в Народния театър в София на тържественото чествуване 28-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция

Драги съотечественици!

Позволете с няколко думи да ви поблагодаря най-сърдечно за този другарски патриотичен прием (Ръкопляскания).

Двадесет и две години преминаха вече, откак не съм бил на българска земя. Вие няма да се съмнявате, ако ви кажа, че през всичкото това време, където и да съм бил, с каквото и да съм се занимавал, никога, нито за един момент аз не съм преставал да мисля и да работя за своя, българския народ, за неговото бъдеще, за неговото щастие и благоденствие (Бурни овации). Може би в тая връзка не е излишно да ви напомня момента, когато завърши известният вам лайпцигски процес. И по време на процеса, и специално след процеса аз отправих официално няколко телеграми до тогавашния министър-председател на България, Никола Мушанов, до тогавашното българско правителство да ми се разреши като българин, оправдан от германския съд, да се върна в своята собствена родина и да посветя своите сили и способности за работа и борба в своята страна. Отговорът беше тоже официален: „Георги Димитров не е български поданик!“ (Викове „Позор!“) При тогавашните условия, драги съотечественици, това означаваше аз и моите съобвиняеми българи да останем в зверските лапи на същия този Гьоринг и същия този Хитлер, които погубиха милиони хора след това.

Никола Мушанов и неговият тогавашен министър на вътрешните работи, Гиргинов, крещят сега за демокрация, а искат да се забрави този позорен факт, че на един български поданик, на един българин, който се опита според силите си да защити честта на българския народ, ге затвориха вратите на неговата собствена родина. И ако не беше Москва, спасителката на поробените народи, ако не беше съветското правителство, ако не беше Сталин (Викове „Да живее!“ Бурни овации), който във Великата отечествена война осигури победата на Съветския съюз и помогна на много народи, в това число и на нашия, да се освободят от немско-фашисткото иго, вие щяхте може би да служите днес панихида за Димитров, когото така горещо приветствувате (Ръкопляскания). Аз ви напомням тоя факт, защото, когато слязох от самолета в своята родина, първото нещо, което направих, беше да погледна в българските вестници. Отворих и прочетох зеленото „Земеделско знаме“, „Свободен народ“, другото „Знаме“. Кажете, другари, в коя страна така безскрупулно, безогледно и безчестно се лъже и клевети против собствения народ, против собствената страна и нейното правителство, ползуващо се с доверието на огромното болшинство от народа? Съвсем са си разпасали поясите! Всичко градят на клевети, на интриги, на лъжи. А в това време се решава съдбата на България, на българския народ за дълги и дълги години.

Делото на Отечествения фронт е историческо дело, правителството на Отечествения фронт изпълнява в тоя момент историческа роля. И този българин и тази българка, които пречат, подриват единството на Отечествения фронт, патриотичното единство на българския народ, — те или са заблудени хора, или са врагове на свободата и независимостта на нашия народ. Ние българите искаме сами да уреждаме своите вътрешни работи.

Ние искаме да създадем здраво патриотично единство на нашия народ, което е необходимо за разрешението на нашите вътрешни и международни задачи. И ако аз с моето пристигане мога да помогна в това отношение, ще бъда щастлив. Моето желание е, ако нашият народ счита за необходимо и полезно това, да посветя последните години от живота си непосредствено на служба на своя народ (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Драги съотечественици!

Предстоят законодателни избори. Те трябва да станат и ще станат на 18 ноември.

Народът трябва да си каже думата, да я каже свободно. Изборите трябва да закрепят и ще закрепят основите на нашата, българска демокрация. Това не е съветска, социалистическа демокрация, но тя не е и фалшивата и лъжлива демокрация на Мушанов. Тя е, трябва да бъде и ще бъде истинска, народна, отечественофронтовска демокрация. Нашият народ, нашите избиратели и избирателки в София и в цялата страна трябва да разберат в свой интерес, в интереса на самия народ, в интереса на страната: първо, че изборите ще станат; второ, че това правителство, правителството, възглавявано от г. Кимон Георгиев, ще произведе изборите; трето, че промени в правителството, едни или други реконструкции, доколкото се окажат необходими, ще бъдат дело на бъдещото Народно събрание.

И още едно нещо трябва да разберат и запомнят кресльовците, чуждите глашатаи, които играят по чужда свирка, а не по българска национална гайда (Смях): че Отечественият фронт е историческа необходимост за България — не за един или друг държавен деец, не за една или друга партия, а за България, че в този Отечествен фронт са групирани членовете, привържениците и симпатизаторите на пет партии. Вие знаете, че тези партии в миналото са враждували помежду си, че те са се борили помежду си, че те и сега се различават по някои принципиални въпроси. Но тези партии са патриотични партии и днес те са обединени върху една обща демократическа платформа. Вътрешните недоразумения между тях за кметове, за околийски началници и др. са работи, които тия партии ще разрешават помежду си, опирайки се на народното доверие и подкрепа, на доверието и подкрепата на работниците и работничките, на селяните и селянките, на патриотичните търговци и индустриалци. Не всякога е лесно да се разрешат тия недоразумения. Но покажете ми едно семейство, в което всичко да върви гладко. И в най-доброто семейство може да има временни недоразумения.

В Отечествения фронт влизат пет партии, те могат да спорят и спорят, могат да имат разногласия и имат. Но тези спорове и разногласия се преодоляват, защото тия партии изхождат от общите интереси на целия български народ, на българската нация, на българската родина. Ето кое решава окончателно всички спорни въпроси.

Партиите на Отечествения фронт са обединени върху положителна платформа, върху градивна програма, върху творческо дело. А погледнете опозиционерите на каква база са обединени. Ако има някакво обединение между тях, то е обединение върху почвата на разрушаване единството на народа. Ако има някакво обединение между тях, то е върху почвата на отрицанието, на омразата, на враждата против Отечествения фронт, против великото историческо дело на 9 септември. Те нямат конструктивна, градивна програма — те имат само разрушителна и отрицателна програма. Ако би им се дала властта — което никога няма да стане (Бурни и продължителни ръкопляскания) и не може да стане, защото 90 на сто от българския народ, при всичките заблуждения и колебания в миналото, се е научил дотолкова, че няма никога да допустне това (Бурни ръкопляскания), — но казвам, ако допуснем недопустимото, ако би им се дала властта, на другия ден още те биха се хванали за косите и биха си издрали очите. И в Отечествения фронт има спорове и разногласия, но отечественофронтовските партии не се хващат за косите и не си дерат очите, а работят и ще работят съвместно, защото отечественофронтовското дело е народно дело.

Злостна легенда, клевета е, че комунистите искали да вземат цялата власт или че даже били взели цялата власт, че те управлявали навсякъде. Не е вярно, че комунистите искали да имат еднопартийно управление. Ние — нашият Централен комитет, цялата наша партия, нашият печат и аз лично — много пъти сме заявявали, че задачите, които стоят сега пред нашия народ, са от такова естество, от такъв характер, са така трудни и сложни че те не могат да бъдат по силите и способностите само на една партия, колкото и силна да е тя, колкото и умна да е тя, колкото и героична да е тя.

Това дело е по силите и може да бъде изведено на добър край и окончателно решено в полза на народа само при съвместно, колективно действие на всички обществени патриотични слоеве, на всички демократични сили на народа, на всички демократични, прогресивни партии.

Правителството не се състои от отделни правителства — правителство на вътрешните работи, правителство на външните работи, правителство на войската... То е правителство на Отечествения фронт. Ако министър-председателят е звенар, той не е министър-председател на своята партия, той е министър-председател на България, на Отечествения фронт. Ако министърът на външните работи — едно важно министерство — е звенар, той не е министър на външните работи на „Звено", той е министър на външните работи на България, на Отечествения фронт, на целия народ. Ако военният министър — тоже много важно министерство — е също звенар, той е военен министър на България, член на кабинета на Отечествения фронт; военното министерство не е правителство в правителството. Ако министърът на вътрешните работи е комунист, той също не е министър на вътрешните работи на Работническата партия, той е министър на вътрешните работи на България, на Отечествения фронт. Правителството на Отечествения фронт се състои от представители на отделните партии, които образуват Отечествения фронт, но всички министри и правителството като цяло са правителство на Отечествения фронт. За това, което правят отделните министерства, отговаря колективно правителството. Няма и не може да има партийни министерства. Който мисли, че всяка партия трябва да си има свой участък и да си управлява като партия едно или друго министерство, той горчиво се заблуждава. Комунист или радикал, социалдемократ, земеделец или звенар — министърът трябва да отговаря на деловите качества за министър, трябва да се ползува с доверието на правителството, на своята собствена партия и на самия Отечествен фронт. Не еднопартийно правителство и не еднопартийно ръководство на държавните дела е възможно в днешната, отечественофронтовска ера, а само колективно, демократическо и патриотично ръководство на нашата държава може да изведе до благополучен край спасителното за България дело (Ръкопляскания).

Даде се на опозицията свобода, даде ѝ се пълна възможност да има свои партии, дадоха ѝ се вестници да лъже и да ругае. Но опозиционните водачи злоупотребяват с тая свобода. Това не е свобода, а слободия. Същите тези, които не казваха ни гък при фашистката диктатура, когато партизаните гинеха в борбата против фашизма, същите те са отворили днес уста като зверове и леят крокодилски сълзи, че липсвали свобода и демократически гаранции в България. Съвсем са си разпасали пояса. Затова е необходима една блестяща победа на Отечествения фронт в изборите, необходимо е Народно събрание, за да се тури край на безотговорността и лекомислието в нашата страна (Ръкопляскания).

Това няма да бъде съветска власт, но то ще бъде режим на народна демокрация, на ред и законност, режим на икономия на средствата и силите на народа, строителство, възстановяване на нашата страна и осигуряване на нашата национална независимост и нашия държавен суверенитет.

По кафенетата се говори много, пише се в опозиционните вестници, че такива избори нямало да бъдат признати от някои велики сили, че Англия и Америка нямали да признаят правителството, излязло от бъдещото Народно събрание, — правителство без участието на опозиционерите, които сами, по глупост, бойкотираха изборите (Смях, ръкопляскания). Вие сте грамотни и образовани хора, знаете много примери от историята: няма случай, когато някой да е спечелил от това, че не е признавал реалните, съществуващите факти (Викове „Вярно!“ Ръкопляскания). Ако някой мисли, че като не признае нашата отечественофронтовска България, само тя ще страда, той се лъже. От признаването на нашата демокрация е заинтересован не само нашият народ, заинтересовани са и тези кръгове, които са имали досега някои съмнения и колебания, а може би в някои случаи те да са даже по-заинтересовани да се сключи мир с България отколкото ние.

Така че моето заключение е: който има уши, да слуша, и който има очи, да види, че Отечественият фронт отива към изборите във всеоръжие. В средата на Отечествения фронт може да има някои елементи, които се колебаят, но и техният дух ще се укрепи. Или пък, когато колата на Отечествения фронт се засили, някои може да отпаднат. Ако отпаднат, колата няма да пострада много от това.

Има други, които говорят, че искат да се върнат в Отечествения фронт. На тези хора трябва да се каже: Отечественият фронт не е хан (Смях), не е кръчма, в която може да влезнеш, да си пиеш сливовицата, да си отидеш, когато ти скимне, и утре пак да се върнеш. Отечественият фронт е историческо народно движение и с него не може да се играе. Който е влязъл, или трябва да седи крепко на седлото, или ако излезе, влизането му обратно не може да бъде така лесно (Смях, ръкопляскания).

Представят си тези господа политикани из кафенетата и из някои богаташки къщи, че те говорят от името на народа — народът се вълнувал, народът не искал правителството на Кимон Георгиев, народът искал министърът на вътрешните работи да не бъдел комунист! Но де е този народ? Стават навсякъде по страната големи митинги, за тях има сведения не само от наши кореспонденти, но и от чужди, които са присъствували и с очите си са видели. В Карнобат например на отечественофронтовския митинг е имало 60-70 хиляди души, а на опозиционния митинг — 2,000 души. Такава е пропорцията навсякъде. Къде е тогава народът? Ако опозиционерите искаха да се установи с тях ли е народът или не, трябваше да участвуват в изборите. Защо бягат?

Народът и всички наши отечественофронтовски партии, всички ние ще изведем спасителното дело на Отечествения фронт до победен край. Аз сам съм готов според силите си да взема участие в това дело и затова съм дошъл.

Напред към блестяща и съкрушителна изборна победа за благото на нашата многострадална, но прекрасна родина"! (Бурни и продължителни овации.)

КЪМ ВСЕНАРОДНА ПОБЕДА НАД РЕАКЦИЯТА И ЗЛОЖЕЛАТЕЛИТЕ НА НОВА БЪЛГАРИЯ

Реч на предизборния митинг на 15 ноември 1945 г.

Драги съотечественици!
Братя и сестри!
Избирателки и избиратели!

Пред нас стои голямата задача — да изберем едно истинско Народно събрание въз основа на свободни, демократични избори, което и по законодателен път да закрепи народните завоевания на 9 септември, за да може нашият народ да остане и в бъдеще господар на своята съдба и да не се допусне никакво връщане назад към мрачното и позорно фашистко минало (Ръкопляскания).

Отечественият фронт и неговото правителство излязоха пред народа със своята демократическа, прогресивна избирателна платформа. Тая платформа отговаря на жизнените, реални интереси на нашия народ. Тя отговаря на интересите и на работниците, и на селяните, и на занаятчиите, и на народната интелигенция, и на служащите, и на нашата народна армия, и на нашата героична младеж; тя отговаря също така и на интересите на тези индустриалци и търговци, които виждат своето собствено благополучие не в спекулата и грабежа, а в икономическото възстановяване и издигане на страната (Ръкопляскания).

Тая платформа е напълно осъществима, тъй като има активната поддръжка на огромното, подавляващо болшинство от народа. Тя не съдържа никакви празни, демагогски обещания, каквито правеха в миналото лъжедемократическите и фашистките управници.

Избирателната платформа на Отечествения фронт е единствено възможната в настоящите условия, действително народополезна платформа. Впрочем, както е известно, досега никой не е излязъл пред народа с по-добра и осъществима платформа („Вярно“! Ръкопляскания).

Но Отечественият фронт и неговото правителство, възглавявано от г. Кимон Георгиев (Ръкопляскания), излизат пред българските избиратели и избирателки не само със своята избирателна платформа, но и с положителните и творчески дела, с достиженията в полза на народа и страната от историческия 9 септември досега

I. ДОСТИЖЕНИЯТА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Всеки, който не иска да си затваря очите пред фактите и не иска да си криви душата, не може да не признае, че Отечественият фронт не само спаси нашата страна от национална катастрофа, не само предпази страната от вътрешни междуособици, хаос и анархия, но в едногодишното свое управление той отбеляза и редица достижения от първостепенна важност, които откриват нов период в историята на нашата страна, периода на отечественофронтовската демокрация (Ръкопляскания).

Не е ли факт, че Отечественият фронт води твърда и последователна политика на изкореняване фашизма и великобългарския шовинизъм, изпълнявайки лоялно постановленията на договора за примирие и решенията на Кримската конференция; че той разтури фашистките организации, отмени реакционните фашистки закони, чрез които се потискаше и ограбваше народът; тури край на безчовечното отношение към евреите и другите национални малцинства и чрез народните съдилища даде справедливо възмездие на виновниците за въвличането на България в грабителската хитлеристка война, на главните проводници и агенти на фашизма и германската агресия? (Ръкопляскания).

Не е ли факт, че Отечественият фронт възстанови, затвърди и разшири демократическите права и свободи на българския народ, погазени в продължение на 21 години от българския фашизъм, — правото на организация, на събрания, на печат; че той даде пълно равноправие на жените, избирателни права на младежите и на военнослужащите; че благодарение на предоставяната им пълна свобода и възможност за развитие всички масови организации — професионални, кооперативни, културно-просветни, женски, младежки, спортни, детски и прочее — получиха небивал размах в своята дейност; че народната милиция стъпва все по-здраво на краката си като организирана и дисциплинирана сила, като пазител на правата и свободите на народа, на демократическата законност и че именно тя, народната милиция, е, която, въпреки необузданите клевети и подстрекателства на озлобените опозиционери, запазва реда и сигурността в страната? („Вярно!“ Продължителни ръкопляскания.)

Не е ли факт, че Отечественият фронт възроди и обнови нашата армия и работи енергично, за да я направи истинска народна армия, политически просветена, със съзнателна патриотична дисциплина, верен страж на завоеванията на 9 септември, на свободата и независимостта на нашата родина („Да живее народната армия!“ Бурни ръкопляскания); че Отечественият фронт организира и изведе до победоносен край нашата освободителна война против германските окупатори, с което българският народ даде своя принос за окончателното разгромяване на хитлеристките агресори и зае място в редовете на борещите се против фашизма свободолюбиви народи?

Не е ли факт, че благодарение на своята искрена и последователна външна политика Отечественият фронт затвърдява международните позиции на България и я извежда от оная страшна изолация, в която я бяха довели цар Борис и неговата камарила; че той спечели за нашата страна вечната дружба, братската помощ и защита на великия Съветски съюз („Да живее!“ Продължителни ръкопляскания), която се прояви по такъв бляскав начин при сключването на примирието, на Кримската, Потсдамската и Лондонската конференция, при възстановяването на дипломатическите отношения, при сключването на търговската спогодба и в много други случаи; че Отечественият фронт установи отношения на най-сърдечно приятелство и тясно сътрудничество с нова федеративна Югославия (Ръкопляскания); че възстановява последователно дипломатическите отношения на България с нейните съседи и европейските държави, изпрати политически представител в Съединените щати и искрено и последователно действува за окончателното благоприятно уреждане международното положение на страната? (Ръкопляскания.)

Не е ли факт, че Отечественият фронт разгръща една широка социална, здравна и просветна политика; че той само за една година увеличи болниците и болничните отделения от 13 на 80, родилните легла от 37 на 293, селските здравни служби от 290 на 880, селските участъкови акушерки от 300 на 600, участъковите зъболекари от 50 на 117, детските градини и ясли от 2145 на 3067; че броят на гимназиите се увеличи с 53, а учащите се в тях — с 45 хил. души; че се откриват нови университети и нови факултети, а броят на студентите се почти удвои; че се организираха голям брой вечерни училища и гимназии; че се откриват редица нови театри, симфонически оркестри и се дава мощен тласък на самодейното изкуство и култура на народните маси?

Не е ли факт, че именно при Отечествения фронт българската църква се освободи от схизмата, получи своята самостойност и международно признание, има пълна възможност да развива своята религиозна дейност, както и да участвува в изграждането на нова, демократична България? (Ръкопляскания.)

Не е ли факт също така, че в областта на стопанството се направиха сериозни стъпки за преодоляване на стопанската криза и съживяване на стопанския живот; че бе спряна инфлацията и бляскаво проведен Заемът на свободата; че цените на едро през последните три месеца не се увеличават, а цените на дребно дори се намалиха с 2 на сто; че благодарение преди всичко на внесените от Съветския съюз сурови материали производството на едрата индустрия през септември т. г. беше с 28 на сто по-високо отколкото през 1939 год., преди войната, а броят на заетите работници се увеличи с 43 хиляди души; че на населението са раздадени тази година два пъти повече текстилни произведения отколкото миналата година; че са предприети редица мерки за облекчаване положението на пострадалите от сушата, за подобряване снабдяването на селското население с цървули, текстилни и метални изделия и прочее?

Не е ли факт, че в нашия живот за пръв път се проявиха ударничеството, патриотичното съревнование и движението за въвеждане на производствени норми, които тепърва ще играят голяма роля за повишаване производителността на труда; че у нас няма стачки, почти няма безработица, а се наблюдава небивал досега трудов ентусиазъм в средата на работниците, селяните и всички трудещи се („Вярно!“ Продължителни ръкопляскания); че възникна и доби мощен размах по цялата страна движението на трудово-културните бригади за помощ на селото, което обхвана повече от 250 хиляди участници — работници, занаятчии, интелигенти, военни — и оказа помощ на селото за повече от 570 милиона лева; че в отговор на това движение за помощ от града за селото сега се развива движението на селските бригади за помощ на града от селото, което обещава да обхване не по-малък брой участници и да окаже не по-малко ценна помощ на бедното градско трудещо се население, че в резултат на тая братска взаимна помощ и другарско общуване никога дружбата между трудовия град и трудовото село не е била по-яка и по-неразривна („Вярно!“ Ръкопляскания); че *няма вражда* между работници и селяни, *няма* безредици и стълкновения, каквито съществуват в някои съседни и по-далечни страни, макар озлобени опозиционери и реакционери всячески да се стремят да предизвикат такива безредици и стълкновения (Гласове „Позор!“), а има братско сътрудничество между работници, селяни, интелигенция и средни съсловия?

Не е ли факт, че благодарение на Отечествения фронт кооперативното движение, което ще играе важна роля за модернизирането и развитието на нашето дребно земеделско и занаятчийско производство, доби мощен тласък във всичките свои разклонения; че специално селскостопанските кооперации, които при запазване частната собственост върху земята и при строго съблюдаване принципа на доброволността ще дадат възможност за машинизиране на земеделието и прилагане постиженията на модерната агро-техническа наука, вече надминават 400, с повече от 36 хиляди члена и милион и половина декара обработваема площ?

Не е ли, най-сетне, факт, че Отечественият фронт, който в небивало за нас кратки срокове завърши постройката на железопътната линия Крупник—Кулата и на язовира „Бели Искър“ и пристъпи ударно към строежа на язовирите „Тополница“, „Росица“ и „Ташбоаз“, туря основите на едно голямо строителство, което ще тласне силно напред индустриализирането на страната, нейната електрификация и мелиорацията на обширни земеделски области? Всичко това, граждани и гражданки, са неоспорими факти, които правят чест на Отечествения фронт и неговото правителство (Бурни ръкопляскания).

Разбира се, ние се намираме още в началото на укрепването на демократическия режим и стопанския подем у нас. Направени са само първите решителни стъпки за извеждане на нашата страна от тежкото економическо и финансово положение, в което я бяха тласнали германските грабители и фашистките предателски управници, както и за преодоляване на вътрешните и международни трудности, с които има да се справя нашият народ. Още много предстои да се направи в това отношение.

Но докато Отечественият фронт и неговото правителство с подкрепата на народа полагат всички усилия да изведат нова България окончателно на спасителния бряг, реакцията и всякакъв вид опозиционери, изхождайки от своите лични и котерийни интереси и ползувайки се от помощта на външни реакционни групи, всячески се стараят да пречат, да саботират и да подриват творческото народополезно дело на Отечествения фронт („Позор!“). Но затова именно толкова по-необходими са ненарушимото патриотично единство и трудовите усилия на целия наш народ (Ръкопляскания).

II. ОТЕЧЕСТВЕНОФРОНТОВСКАТА ВЛАСТ Е НОВА, МЛАДА ВЛАСТ

Гражданки и граждани!

Изтъквайки тия безспорни творчески дела и постижения на Отечествения фронт, ние не считаме, че отечественофронтовското управление не е допускало грешки и не страда от слабости и недостатъци. Не греши само оня, който не работи. Отечественофронтовската власт е нова, млада власт. Тя е демократическа власт, която за пръв път управлява страната с оглед на нейните действителни интереси. Представителите и проводниците на тази власт в много случаи не разполагаха още с необходимия опит, а трябваше да действуват в особено трудна и сложна обстановка, когато старият фашистки апарат на властта беше разрушен, а новият, демократически апарат не така лесно и бързо можеше да се създаде. Проявените в тази обстановка грешки, слабости и увлечения са преходно явление, те са детската болест на растящата и крепнеща българска демокрация. Доказателство за това е между другото и обстоятелството, че значителна част от тях са вече успешно преодолени, техният брой все повече намалява и че се върви бързо към тяхното окончателно ликвидиране.

Може да се каже, че тези слабости и грешки вървяха главно по следните три линии:

1. Нарушаване демократическата законност на места, изразено в своеволия и незачитане нарежданията на централната власт.

2. Известни сектантски прояви от страна на комунисти в отношенията с нашите съюзници; недостатъчно застъпване на другите партии на Отечествения фронт в състава на отечественофронтовските комитети или в администрацията, а така също непосредствена намеса на отечественофронтовски комитети в работата на управлението. Както е известно, на 9 септември и непосредствено след него единствената организирана и активна сила в страната беше Работническата партия. И затова, както в отечественофронтовските комитети, така и в администрацията по необходимост преобладаваха комунистите. Но

когато започна организирането и на другите братски партии от Отечествения фронт, комунистите сами поставиха въпроса за поправяне на това положение. То е вече почти навсякъде поправено.

3. Възлагане на кооперациите известни задачи, за които те в дадения момент не бяха още достатъчно подготвени. Отечественият фронт е насърчавал, насърчава и ще насърчава и в бъдеще кооперативното движение, но същевременно Отечественият фронт е за правилното съчетание между държавната, кооперативна и частна инициатива, за да се осигури по-бързото възстановяване на народното стопанство и икономическият подем на страната.

Тези увлечения, както казах, успешно се преодоляват. Преодоляват се с дружните усилия на всички отечественофронтовски партии. Отечественият фронт е за широка критика и самокритика на неговата дейност, той не се бои да посочи или да му посочат действителните слабости.

III. КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ОТ СЕБЕ СИ ОПОЗИЦИЯТА

Отцепилите се от Отечествения фронт опозиционери се опитват обаче да използуват допусканите грешки и слабости, за да оправдаят обособяването си като опозиция. Но всеки разбира, че ако се касаеше за поправяне на подобни грешки, за отстраняване на слабости и увлечения — за това не е необходимо да се напуща Отечественият фронт. Ако опозиционерите желаеха да помогнат за изправянето на възможните грешки и увлечения, те щяха в положителна форма да правят своите предложения, с оглед да се поправят и премахнат тези грешки и увлечения в общия интерес на целия народ. Но очевидно не се касае за това. Те никога не са правили такива положителни предложения. Опозиционерите въстават против самия Отечествен фронт, против неговата програма, против неговото освободително и спасително за България дело — делото на 9 септември.

Ясно е, че зад опозиционните партии стои българската реакция, която се стреми към реставрация на миналото. Реставраторските планове на опозиционерите личат от тяхната безогледна борба против Отечествения фронт от липсата у тях на положителна програма, от отричането на 9 септември и успехите на народната власт, на новата демокрация.

Срещу Отечествения фронт се противопоставя една разноцветна и разноезична опозиция, която се обединява само на почвата на отричането, на разрушаването великото деветосептемврийско дело и единството на българския народ („Вярно!").

Случайно ли е това обстоятелство например, че в позива на „обединяващите" се Петков и Гичев не се казва нито дума за 9 септември и за Отечествения фронт, но в същото време се апелира за борба против провежданата от Отечествения фронт демократизация на нашата страна? Не, това никак не е случайно. Ярък израз на противонародната и противобългарска същност на опозицията в двете нейни крила — Мушановото и Петковото — е обстоятелството, че всичките си надежди за идване на власт тя гради изключително върху външната намеса в нашите вътрешни български работи. Нейната противонародна същност личи също така от бойкотистката тактика, към която тя прибягва спрямо законодателните избори, имащи за задача да укрепят вътрешното и международно положение на страната.

Отказвайки се да участвуват в изборите, нямайки никаква положителна, народополезна програма, опозиционерите тръгват по пътя на провокациите, на диверсионните и терористически актове, на стопанския саботаж, на предизвикване смут и безредици в страната. Това не е сериозна политическа опозиция, а сборище от политически честолюбци и кариеристи, адвокати на реакцията, жаждущи и алчущи за власт (Ръкопляскания и възгласи „Позор!" и „Вярно!").

Може ли да се счита за сериозен и честен политически деятел например г. Никола Петков, който в подписания от него „обединителен" позив публично се отказва от историческото дело на 9 септември и от Отечествения фронт и който сега се старае да създаде безпринципен блок против Отечествения фронт, когато доскоро се кълнеше във вярност и преданост на Отечествения фронт и историческото дело на 9 септември.

Ето какво заявяваше Никола Петков в своята реч в Пазарджик на 26 ноември м. г.:

> „...Недейте, както често Александър Стамболийски казваше, за бълхата да изгорим юргана. До 9 септември Отечественият фронт беше необходимост. Днес той е историческа необходимост. Да го пазим като зеницата на окото си. Нека всички помислим какво би станало с България, с нашата родина, ако не издържим докрай. И всички ще разберем, че жертвите и страданията, които ще понесем, са необходими за спасяването на отечеството, за осигуряване бъдещето на България."

А в декларацията си пред конгреса на Отечествения фронт (м. март 1945 г.) той заяви:

> „...Българският земеделски народен съюз *държи за силата и сцеплението на четирите политически организации в Отечествения фронт,* който е историческа необходимост за спасението на България и заедно с това — единствената политическа сила, която за пръв път, откакто съществува свободна България, обединява в името на ясна идейна платформа всички трудещи се слоеве в страната и честната народна интелигенция.
>
> Ние трябва все повече да засилваме вътрешното сцепление в Отечествения фронт. А и това можем най-сполучливо да постигнем чрез засилване авторитета и самодейността на комитетите на Отечествения фронт, които са здравата връзка между народа и властта..."

Ето още едно изявление на Н. Петков, направено във връзка с първи май 1945 год.:

> „...Селяни и работници ще дадат клетва на първи май, че никой не ще може да ги раздели и че ще направят всичко, което е по силите им, за да отстранят завинаги всички препятствия по пътя на тяхното братство и единство, че ще пазят като

> зеницата на очите си Отечествения фронт и неговото единство . . ."

Сравнете тези тържествени заявления на Никола Петков с неговите днешни дела, и вие ще получите истинския морален облик на този претендент за водач на Земеделския съюз. Ако за Никола Петков Отечественият фронт е бил действителна историческа необходимост, ако той наистина е считал програмата и политиката на Отечествения фронт спасителни за България, то с какво може да бъде оправдано неговото излизане от Отечествения фронт и сегашното му сближение с отявлените реакционери — врагове на демокрацията? Не е ли ясно, че Никола Петков действува сега по съображения и внушения, които нямат нищо общо с интересите на народа, с интересите на нашия селянин? (Ръкопляскания и възгласи „Позор!" и „Вярно!")

Или вземете другия претендент за водач на Земеделския съюз — Димитър Гичев, осъден от Народния съд. Два часа преди да подпише обединителния протокол с Н. Петков, Димитър Гичев е заявил пред другаря Васил Коларов, че по негово убеждение Никола Петков работи по чужди директиви, че на другия ден след моята реч той бил посетен през задния вход от един виден чуждестранен представител, дошъл да му предаде своите директиви, и че с такъв човек той, Димитър Гичев, уж не можел да се обединява, а само два часа след това подписва протокол за обединение със същия Никола Петков (Възгласи „Позор!"), когото той счита за чужд агент, и заедно с него излиза по този случай с позив към българските селяни за борба против Отечествения фронт („Позор!").

Кой може да счита подобни двулични хора за сериозни и честни политически деятели? Трябва да има човек много долно мнение за нашите здравомислещи селяни, за да допусне, че те могат да тръгнат, да вървят подир такъв „водач" („Вярно!" Ръкопляскания).

Обединението на сдружените земеделци е действително необходимо и е в интереса на нашия народ, но това обединение е възможно, то става и ще стане окончателно не върху почвата на отричането на 9 септември и на народните демократически завоевания, което е собствено платформата на открито реакционната опозиция на Мушанов и Гиргинов, а върху почвата на признаването на този исторически акт и от Земеделския съюз, който участвува в Отечествения фронт и който е останал верен на основните завети на големия български държавник и народен вожд *Александър Стамболийски* (Бурни ръкопляскания).

IV. КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ОТЕЧЕСТВЕНОФРОНТОВСКАТА ВЛАСТ?

Драги отечественофронтовци от градове и села!

Какво представлява нашата отечественофронтовска власт?

Народното въстание на 9 септември, извършено под ръководството на Отечествения фронт, при благоприятната за нашия народ обстановка, създадена от славната Червена армия — освободителка на народите, — която разгроми хитлеристките орди в Румъния и ги преследваше на наша територия, откри нова ера в политическата история на България — ерата на Отечествения фронт, на свободното демократическо преустройство и развитие на нашата страна (Ръкопляскания).

Историческият акт на 9 септември бе подготвен в продължителната тежка борба против монархическо-фашистката диктатура, в която борба българският народ даде огромни и скъпи жертви. В огъня на тая именно борба, най-светлата страница от която е славното партизанско движение („Да живее!“ Бурни ръкопляскания), се роди Отечественият фронт, който се закали и израсна в могъщ обществено-политически фактор, обединяващ всички антифашистки, национални, демократически и творчески сили на нашата страна. Чрез Отечествения фронт българският народ взе съдбата си в своите собствени ръце. Затова народът вижда с право в лицето на Отечествения фронт своя действителен ръководител, ръководителя на новата българска, демократическа държава.

Създаденото от Отечествения фронт правителство коренно се различава от всички минали правителства. То не представлява временна правителствена коалиция за използуване на държавната власт за партийни и лични интереси. Правителството на Отечествения фронт е първото народно правителство, което обединява здравите национални сили на страната, опира се на народа и се ползува с неговото доверие (Бурни ръкопляскания и възгласи „Вярно!)“.

Зложелателите на нашия народ обичат често да говорят, че управлението на Отечествения фронт било еднопартийно управление, че представлявало „диктатура на комунистите“. Факт е обаче, че в правителството участвуват представители на пет партии. Тия партии имат различни принципни програми, но всички са обединени върху почвата на общата програма на Отечествения фронт, програма демократическа, прогресивна, антифашистка. При това известно е, че комунистите нямат болшинство в правителството, нито болшинство от кандидатите за народни представители в бъдещото Народно събрание. Комунистите са били и са за колективно управление и братско сътрудничество със своите съюзници в Отечествения фронт и правителството (Ръкопляскания). Комунистите никога не са упражнявали своя „диктатура“, не упражняват, нито претендират да упражняват такава диктатура. Отечественофронтовските партии са се обединили в Отечествения фронт за стопанско възстановяване на страната, за излекуване раните, нанесени на народа и на страната от фашизма и от германските грабители, за ликвидиране на проклетото фашистко наследство и за осигуряване свободното, демократическо развитие и национална независимост на България. С дружни усилия те се стараят да разрешат вътрешните и международни проблеми на страната в интереса на българския народ и върху почвата на сътрудничество с всички свободолюбиви народи.

Многократно сме заявявали, нашата партия и аз лично, че, стоейки над всички групови и егоистични интереси и съображения, комунистите трябва да изхождат винаги от общите жизнени и трайни интереси на народа при разрешаването на вътрешните, стопанските, обществените, културните и международни въпроси, засягащи настоящето и бъдещето на нашето отечество. И нашата партия, и аз лично винаги сме подчертавали, че задачите, които стоят пред нашата страна за разрешаване са толкова трудни и сложни, че те не са по силите само на една партия или на един слой от нашия народ и затова са необходими обединените усилия на всички антифашистки, демократически партии и организации, необходимо е единството на народа.

На тая позиция ние стоим и ще стоим твърдо, защото сме дълбоко убедени, че това логично произтича от задачите на отечественофронтовския период, който преживява нашата страна, че то се диктува от върховните интереси на нацията и че изразява интересите, желанията и надеждите на нашия народ, на всичко честно, доблестно и прогресивно в неговата среда.

Известно е, че ние, комунистите, считаме осъществяването на социализма като единствена възможност за окончателното освобождение на народите от бедствията, които им носи капиталистическата система на стопанисване и експлоатация на труда и природните ресурси. Но ние считаме и ясно и категорично заявяваме, че при условията, в които се намира нашата страна, поставените от живота задачи за разрешение имат *само народодемократически* характер.

Належаща задача в настоящия период е извеждането на нашата страна от тежкото икономическо положение, в което я тласна фашизмът. Народът се нуждае от бързо възстановяване на стопанството, от бързо увеличаване производството на стоки и предмети от първа необходимост. Страната се нуждае от уреждане на своето международно положение, от сключване на достоен и траен мир.

Комунистите не са фантазьори, а реални политици. Те се съобразяват всякога с реалните условия и съотношения на обществените сили. Във всички свои действия комунистите изхождат от жизнените, реални интереси на народа и от общонационалните интереси на страната във всеки даден момент. При това комунистите се чувствуват задължени да говорят пред народа открито самата истина (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Те считат за свое достойнство, че между техните думи и техните дела всякога има пълна хармония (Ръкопляскания).

Ние заявяваме най-категорично, че реалните интереси на страната и народа в настоящия период изискват укрепването на демократическия режим със свободно избран от народа парламент. Ние решително отхвърляме провокационната измислица, разпространявана от злостни опозиционери и чужди агенти, че след изборите щяло да се пристъпи към включването на България като съветска република в състава на Съветския съюз. Заедно с нашите съюзници в Отечествения фронт ние сме за свободна, демократична и независима България (Бурни и много продължителни ръкопляскания).

Не по-малко глупава, провокационна и просто смешна измислица е така също, че след изборите Народното събрание щяло да обяви България за съветска република и председател на тая република щял да бъде не друг, а Георги Димитров (Смях). Вярващите подобни измислици сами си издават свидетелство за лековерие и политическа бедност.

V. МОЖЕ ЛИ НАШАТА СТРАНА ДА БЪДЕ СИЛНА ЕКОНОМИЧЕСКИ

Нашият народ по своите свободолюбиви традиции и по економическата структура на нашата страна е здрав демократически народ. Но спекулантската, едроекспортьорска и паразитна част от българската буржоазия играеше ролята на комисионер и съдружник на чуждестранните търговски фирми, картели и тръстове в експлоатацията на народния труд и народните богатства. Тая немногочислена група нямаше интерес да се развива национална индустрия и модерно селско стопанство. Награбените капитали и народните спестявания тя употребяваше за спекула, а не за развитието на производителните сили на страната. Така нашата страна остана страшно назад в своето економическо развитие, а народът — селяните и работниците — тънеше в нищета.

Девети септември и Отечественият фронт подрязаха крилете на тая хищническа група (Ръкопляскания). Но тя не е окончателно обуздана. Тя надига глава, организира реакционния поход против Отечествения фронт, ползувайки се от поддръжката на своите политически адвокати вътре в страната и на своите външни покровители. Тя именно е, която стои зад гърба на разноцветната и разноезична опозиция и действува чрез нея против народното дело на Отечествения фронт. Същата тая спекулантска паразитна група до 9 септември представляваше гръбнакът на фашизма (Гласове „Вярно!").

Тая група винаги се е стремяла да внуши на народа, че нашата страна е малка, слаба и че тя не може да развива свое национално стопанство. Между това известно е, че има редица малки страни, някои от които помалки и от България, като Швейцария, Белгия, Холандия, Дания, Норвегия, Швеция, които са далеч по-напред от нашата страна в икономическо отношение.

Лъжа е, че ние не можем да имаме развита промишленост и добро селско стопанство. Но за тая цел трябва окончателно да се обезвреди тая спекулантска паразитна група. Трябва безпощадно да се смаже нейният стопански саботаж и вредителство. Трябва да се тури край на разточителството с народните средства, на хищническото ограбване плодовете от труда на нашия работник и селянин. Трябва да се освободи нашето село от положението на обект за грабеж и спекулация, да се издигне материално и културно, да се изведе от тъмнината и нищетата, в която са го държали миналите реакционни режими. Трябва да се премахне това скандално положение: когато селяните и работниците, всички честни труженици с тежък труд работят и произвеждат блага, а в София и другите градове десетки хиляди безделници да се разхождат по улиците и стоят из кафенетата и аперитивите като вредни паразити на гърба на българския народ (Възгласи „Вярно!" и продължителни ръкопляскания).

Трябва да напрегнем всички свои народни сили, да се постараем правилно да използуваме нашия национален труд, да организираме нашето стопанство и търговия, да разработим и използуваме нашите природни богатства, да прекратим използуването на милиардните народни спестявания и банкови кредити за спекула и тогава нашата страна, макар и малка, ще стане силна и цветуща (Бурни ръкопляскания).

VI. МЕЖДУНАРОДНОТО ПОЛОЖЕНИЕ И ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Позволете ми, драги граждани и гражданки, да кажа няколко думи за международното положение и външната политика на Отечествения фронт.

След победоносното завършване на войната против Германия сега предстои да се установи нов, траен мир между народите. Няма съмнение, че най-важното условие за постигането на здрав и действителен мир е сътрудничеството между великите държави — Съветския съюз, Съединените щати и Великобритания. Народите никога не ще забравят, че в завършената недавна световна война Съветският съюз, начело с великия Сталин (Дълго нестихващи ръкопляскания и буря от възгласи „Ура!" и „Да живее!", целият митинг става на крака и устройва няколкоминутна възторжена овация на великия Сталин), спаси човечеството и цивилизацията от гибел и разруха. Народите няма да забравят никога, че съвместните усилия на трите велики държави — Съветския съюз, Съединените щати и Великобритания — осигуриха окончателния разгром на врага. И затова те държат твърдо за продължаване сътрудничеството на тия три велики сили сега, след войната (Ръкопляскания).

При осъществяването на това следвоенно сътрудничество на лице са сериозни достижения. Това се отнася преди всичко до конференцията в Крим, на която между другото се реши, че „установяването на реда в Европа и преустройството на национално-економическия живот трябва да бъде постигнато по такъв път, който ще позволи на освободените народи да унищожат последните следи на нацизма и фашизма и да създадат демократически учреждения по техен собствен избор". Това се отнася и до конференцията в Сан-Франциско, гдето бе положена основата на организацията „Обединени народи". Отнася се също така до Потсдамската конференция, на която ръководителите на трите велики държави се споразумяха по най-важните за Европа и за целия свят въпроси, особено по въпроса за единната политика по отношение на Германия. Решенията на конференциите в Крим, Сан-Франциско и Потсдам несъмнено ще упражняват и в бъдещо сериозно влияние върху живота на народите.

Но има и трудности, които се появиха особено силно на недавнашното съвещание на министрите на външните работи в Лондон. По този повод в своята реч, посветена на 28-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция, проникната от сталинска мъдрост, Молотов заяви:

> „Сега се подлага на изпитание здравината на англо-съветско-американската коалиция, изградена във време на войната. Ще се окаже ли тази коалиция така силна и способна за съвместни решения в новите условия, когато изникват всички нови проблеми на следвоенния период? Неуспехът на Лондонското съвещание на петимата министри беше известно предупреждение за това. Но затруднения в англо-съветско-американската коалиция имаше и във време на войната. Обаче, макар и не всякога изведнаж, коалицията на трите държави съумяваше да намира правилното решение на най-близките задачи в интереса на цялата антихитлеристка коалиция на големите и малките държави, вземайки под внимание също така необходимостта от по-нататъшно укрепване на сътрудничеството между великите демократически държави."

Стремеж да се запази сътрудничеството, което отговаря на интересите на народите, прозира и в речите на министъра на външните работи на Съединените щати, Бърнс, и на министъра на външните работи на Великобритания, Бевин. За това свидетелствува и изпратеното недавна от председателя на Съединените щати, Труман, специално послание до Сталин.

Много се спекулира със съществуващите трудности и разногласия между великите сили. Реакцията гради всичките си антинародни планове върху едно евентуално разпадане на англо-съветско-американската коалиция. По тоя повод уместно е да се припомнят правдивите и мъдри думи на Сталин, казани на 6 ноември 1944 г.:

> „Говорят за разногласия между трите държави по някои въпроси на безопасността. Разногласия, разбира се, има и такива ще има още и по редица други въпроси. Разногласия се явяват даже сред хора от една и съща партия. Толкова повече те могат да имат място сред представителите на различни държави и на различни партии. Трябва човек да се учудва не на това, че съществуват разногласия, а на това, че те са малко и че те, като правило, се разрешават почти всеки път в духа на единството на трите велики държави и в края на краищата се разрешават по линията и в интереса на това единство. Известно е, че по-сериозни разногласия съществуваха между нас по въпроса за откриването на втория фронт. Но известно е също така и това, че тези разногласия бяха разрешени в края на краищата в дух на пълно съгласие."

Тия думи на генералисимус Сталин трябва да бъдат добре запомнени от всички, които градят надеждите си върху едно евентуално разпадане на англо-съветско-американската коалиция. Ние можем смело да кажем, че и днешните трудности ще бъдат преодолени, защото народите копнеят за мир и са решително против разцеплението на великата демократическа коалиция, която издържа всички изпитания на войната и има възможност да издържи изпитанията и на следвоенния период (Продължителни ръкопляскания).

Друг характерен момент в международната обстановка е, че във всички европейски страни ние виждаме нарастващата борба на народните маси за установяване на твърд демократически ред и възстановяване народното стопанство на тези страни върху демократически начала.

Въпреки цялата демагогия и интриги на реакцията, демократическите сили, в едни страни по-скоро, в други по-бавно, но навред нарастват и на тях принадлежи бъдещето. Народите не желаят по никакъв начин да се върнат назад, към положението на война. Те се обявяват твърдо за демокрация не на думи, а на дело. Те са решително против всяка реакция, всяка агресия и подготовка на нови грабителски войни. Това се вижда и по резултатите от станалите в последно време избори в редица страни.

Във Франция комунистите излязоха на първо място като най-силна партия на френския народ (Ръкопляскания). Другите демократически партии също имат голям успех. Подавляващото болшинство на френския народ е на страната на демокрацията. Във Финландия, гдето демократическите сили едва отскоро излязоха от нелегалност, Демократическият фронт е завоювал голям успех. В Дания настъпи общ тласък наляво. В Унгария, гдето реакцията употреби всички усилия да разкъса Демократическия фронт на независимостта, той е запазен и образува след изборите ново свое правителство.

Но особено голям успех е постигнат от Народния фронт в Югославия (Бурни и много продължителни ръкопляскания). Повече от 90 на сто от избирателите гласуваха за Народния фронт, против реакционната опозиция, която и в Югославия, както нашата опозиция, бойкотира изборите. Всички свободолюбиви народи приветствуват маршал Тито с тази славна победа (Ръкопляскания).

Повече от всички други народи нашият народ има основания да се радва на блестящата победа на Народния фронт в братска Титова Югославия (Ръкопляскания). Неговата победа е и наша победа (Бурни и много продължителни ръкопляскания и възгласи „Да живее!"), защото тя още повече ще укрепи нашата дружба, ще заздрави демокрацията и мира на Балканите (Ръкопляскания).

Знамение на времето е укрепването на приятелството между славянските страни — Полша, Чехословашко, Югославия, България. Споени в тясна дружба с великия руски народ, миролюбивите славянски народи могат да изиграят и ще изиграят немалка роля за укрепването на мира в Европа и за създаването на мощна бариера против възможна бъдеща агресия и посегателство върху тяхната свобода и независимост (Бурни ръкопляскания).

Нова България и нашият народ са определили своето място на страната на демократическите сили на Балканите, в Европа и в целия свят.

Каква е нашата национална външна политика? С няколко думи тя може да се формулира ясно и просто така:

Външната политика на нова България е политика на мир, приятелство и сътрудничество с всички свободолюбиви, демократически народи. България искрено поддържа международната организация за осигуряване на мира и безопасността, основите на която се положиха в Сан-Франциско.

Основната линия на българската външна политика е ненарушимата, искрена и последователна дружба със Съветския съюз, с великия руски народ, нашия двоен освободител (Бурни и много продължителни ръкопляскания).

Нашият народ е преизпълнен от дълбоки чувства на благодарност и искрена признателност към братския съветски народ и неговия гениален вожд генералисимус Сталин (Бурни и продължителни ръкопляскания и мощни възгласи: „Да живее!“ и „Ура!“) за освобождението на България от германо-фашисткото иго и за огромната морална, политическа и материална помощ, която Съветският съюз оказва за стопанското възстановяване на България и за уреждане на нейното международно положение (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Нашата външна политика е политика на най-близки братски отношения с нова федеративна Югославия (Бурни ръкопляскания), на единство на славянските народи в защита на тяхната свобода и независимост, против всяка агресия (Бурни ръкопляскания). Но едновременно с това външната политика на Отечествения фронт е насочена решително и последователно към създаване на добри отношения с всички наши съседи, приятелство с всички свободолюбиви народи и преди всичко с народите на Северoамериканските съединени щати и Великобритания (Бурни и продължителни ръкопляскания).

С цялото чувство на отговорност аз си позволявам да заявя, че само Отечественият фронт е в състояние да установи и осигури трайни, нормални и приятелски отношения между България, от една страна, и САЩ и Англия — от друга (Бурни и продължителни ръкопляскания). Защото само той представлява огромното болшинство от българския народ, само той може в най-късо време да възстанови и укрепи стопанството на страната, само той води искрена и последователна външна политика („Вярно!“ Продължителни ръкопляскания). Опозиционните групи по своята природа и със своята котерийна интригантска политика не са в състояние да създадат отговарящи на достойнството и интересите на българския народ трайни приятелски отношения между България и чужбина, въз основа на сътрудничеството между великите сили и интереса на мира на Балканите, в Европа и в целия свят (Вярно! Ръкопляскания).

Искреността във външната политика на Отечествения фронт се доказа с неговите дела. И ние сме дълбоко уверени, че атмосферата на недоверие, която все още съществува у някои чуждестранни кръгове по отношение на нова, демократична България и която така усърдно и безогледно се подхранва от нашата безсъвестна опозиция, не ще може дълго да продължава.

VII. КАКВИ ЗАДАЧИ СТОЯТ ПРЕД НАШИЯ НАРОД

Драги избиратели и избирателки!

Пред нашия народ и пред бъдещото Народно събрание стоят за разрешение много задачи, но най-главните от тях са:

1. Да се изведе страната от тежкото икономическо и финансово положение, в което я тласнаха германските агенти и народните предатели, да се възстанови народното стопанство и се осигури икономическият подем на страната.

2. Да се издигне материалното и културно ниво на нашия народ, особено на работническата класа, селяните, занаятчиите, народната интелигенция, служащите и храброто наше войнство.

3. Да се осигури националната независимост и държавният суверенитет на България чрез окончателното

уреждане на нейното вътрешно и международно положение и сключването на достоен мир (Бурни ръкопляскания).

Мнозина питат: може ли след избирането на Народното събрание да има сътрудничество между Отечествения фронт и някои нефашистки политически групировки и деятели, невлизащи в Отечествения фронт? Аз считам, че такова сътрудничество при известни условия не е изключено, то е възможно. Но това ще зависи преди всичко от поведението и делата на тия групировки и дейци. Такова сътрудничество би било възможно например при следните главни условия:

Първо. Да признаят антифашисткото народно въстание на 9 септември, което спаси страната от неизчислими бедствия, положи основите на демократичния режим и откри пътя за свободното, демократическо развитие на България (Ръкопляскания).

Второ. Да признаят историческата необходимост на Отечествения фронт като обединение на антифашистките, демократически сили на народа (Ръкопляскания).

Трето. Да престанат да играят ролята на прикритие или обединителен център на фашистките и други реакционни елементи в борбата им против Отечествения фронт и да прекъснат връзките си с чуждестранни реакционни групи (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Четвърто. Да бъдат готови на дело да работят за укрепването на демократическия парламентарен режим и осигуряване на националната независимост, националното достойнство и държавния суверенитет на България против всяка външна намеса (Бурни и продължителни ръкопляскания).

При разрешаването на вътрешните и международни въпроси на България ние, комунистите, сме готови да вървим заедно с всички, които искрено и честно искат да работят за изграждането на нова, демократична България. Но как може да се иска от нас, комунистите, и от Отечествения фронт да сътрудничим с групи, които конспирират против патриотичното единство на народа; които правят всичко, за да разрушат, да подровят историческото освободително дело на 9 септември; които всячески се стараят да спънат стопанското възстановяване на страната; които пречат на нейното пълно нормализиране, като бойкотират законодателните избори; които считат, че колкото по-тежко е положението на България вътре и вън, толкова по-добре е за техните котерийни властогонски планове; които се свързват с реакционни групи извън България и се стараят да предизвикат външна намеса в нашите вътрешни работи; които безцеремонно, нагло тъпчат националното достойнство и чест на българския народ? Как може да се иска сътрудничество с тях? Съдете сами!

VIII. НАПРЕД КЪМ ВСЕНАРОДНА ПОБЕДА!

Драги съотечественици!

Нашето народно творчество е богато с мъдри поговорки. Позволете ми да ви напомня три от тия народни мъдрости, които за нас, българите, имат особено значение.

Първата гласи: *Лозето иска не молитва, а мотика!*

Втората гласи: *На каквото си постелеш, на такова ще легнеш!*

И третата гласи: *Сговорна дружина планина събаря?* (Бурни ръкопляскания).

Преведени на съвременен език, на езика на днешната вътрешна и международна обстановка, тия народни поговорки означават за българския народ:

Първо. *Труд, труд и пак труд,* производителен и общественополезен труд!

Второ. *Вяра, непоколебима вяра в своите собствени народни сили!*

Трето. *Ненарушимо народно единство против фашизма,* против вътрешните и външни зложелатели на нашата родина; здраво народно единство за изграждането на свободна, независима, демократична и мощна България! (Бурни и много продължителни ръкопляскания).

Няма и не може да има такава сила, която би могла да отклони нашия народ от единствения правилен и спасителен за него път на Отечествения фронт. Нашият народ знае, че от Отечествения фронт могат евентуално да отпаднат едни или други слаби елементи, страхуващи се от трудностите, но Отечественият фронт ще бъде и ще пребъде (Много бурни и продължителни ръкопляскания и одобрителни възгласи) и в него ще се вливат нови и нови честни, антифашистки и патриотични сили на нашата нация. Българският народ е твърдо решен да понесе *днес* всички неизбежни несгоди, лишения и жертви, но непременно да укрепи своята свобода и независимост, своя държавен суверенитет, да осигури *утрешното* свое благоденствие и щастливо бъдеще. Той добре знае, че няма и не може да има друга обществено-политическа сила освен Отечествения фронт, която би могла твърдо и уверено да ръководи демократическото преустройство, стопанското възстановяване и развитие на страната и благоприятното уреждане на нейното международно положение. Българският народ твърде много се е настрадал от продажни управници, чужди агенти, има огромен горчив опит от миналото, за да изпусне сега, при какъвто и да е натиск, своята съдба от мъжествените си и трудолюбиви ръце (Бурни ръкопляскания). Той отминава с презрение интригите и провокациите на фалиралите политикани, жадни за власт и богатство, на разните царедворци, служители на царския личен режим и адвокати на фашизма и реакцията, които не искат да се примирят с факта, че след 9 септемари не съществува старата, фашистка България, а има нова, демократична България, в която не дворцовата камарила, а народът управлява (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Аз искам да отправя горещ апел към избирателите и избирателките от цялата наша страна и особено към гражданките и селянките, младежите, офицерите и войниците, които за пръв път ще гласуват в изборите.

Изпълнете достойно своя свещен дълг, подайте своята бюлетина съзнателно за спасителното дело на Отечествения фронт, за вашето собствено благополучие, за благото на нашата прекрасна родина!

Напред към всенародна победа над реакцията и зложелателите на нова България!

Да живее бойното антифашистко патриотично единство на нашия народ!

Да живее дружбата между работници и селяни!

Да живее Отечественият фронт!

Да живее свободна, независима, мощна и демократична България и нейният мъжествен, трудолюбив и свободолюбив народ!

Вечна слава на падналите в борбата за свободата и честта на нашата родина герои!

Делото на Отечествения фронт е народно дело. Това дело е право. И то ще победи въпреки всичко! (Много бурни и продължителни ръкопляскания и одобрителни възгласи, които не стихват в продължение на няколко минути.)

(Всички стават на крака и дълго аплодират др. Георги Димитров.)

НОВА, ДЕМОКРАТИЧНА ФЕДЕРАТИВНА ЮГОСЛАВИЯ — СКЪП БРАТ И ВЕРЕН ДРУГАР НА ОФ БЪЛГАРИЯ

ПРИВЕТСТВЕНО ПИСМО ДО МАРШАЛ ТИТО

Приемете най-сърдечни братски поздрави по случай националния празник на югославските народи — историческата годишнина на прогласяването в Яйце демократическа федеративна Югославия, а така също по случай откриването на Югославското учредително събрание, което ще установи нейното ново държавно устройство.

В този велик празник на народите на Югославия взема искрено участие и българският народ. Никога нашият народ не се е чувствувал така тясно и дълбоко свързан по чувства, надежди и общи интереси със своите югославски братя, както сега.

Бляскавата изборна победа на Народния фронт в Югославия и не по-малко бляскавата победа на Отечествения фронт в законодателните избори на 18 ноември в България не само затвърдяват позициите на народната демокрация в двете братски страни, но и още повече задълбочават и циментират дружбата между техните народи и благодатното им сътрудничество за установяването на траен демократичен мир на Балканите и в Европа.

Ние знаем, че има още много трудности в това отношение, които ще трябва да бъдат преодолени. Има немалко явни и скрити врагове, които не желаят преуспяването на нова Югославия и нова България, които не искат да ги видят свободни, независими и силни, които са крайно недоволни от тяхното сближение и искрена, здрава дружба. Великобългарските шовинисти и великосръбските шовинисти, вътре в нашите страни, както и злостните опозиционери (у нас Петков и компания, у вас Грол и компания), всячески се стараят да злепоставят нова България и нова Югославия пред западните демокрации, с които ние желаем да живеем в мир и сътрудничество, правят всичко да попречат на историческото творческо дело на югославския Народен фронт и на българския Отечествен фронт и да създадат пукнатини във взаимоотношенията между българския и югославските народи, както и между южните славяни и великия руски народ.

Обаче достатъчно убедителни са уроците от миналото, изобилна народна кръв заедно със славната Червена армия бе пролята по бойните полета в освободителната война против заклетия наш общ враг — разбойническия германски фашизъм, за да не могат сега нашите братски народи да бъдат върнати назад към мрачното и позорно минало на вражди и междуособици, ползуващи само техните поробители и грабители.

Повече от всеки друг път сега е на лице несъкрушимата увереност, че народите на Югославия и България с дружни усилия успешно ще преодолеят всички трудности, както и всички вражески интриги и атаки. Няма и не ще може да има сила, която отново да раздели тези народи.

От всичкото си сърце желая Ви добро здраве и много сили за благото на нова, демократична федеративна Югославия — скъп брат и верен другар на нова, демократическа България.

Стискам Ви здраво мъжествената ръка.

София,
28 ноември 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

АЗ СЪМ ЩАСТЛИВ ДА ПРОДЪЛЖА БОРБАТА В СРЕДАТА НА СОБСТВЕНИЯ СИ НАРОД

Във връзка с моето завръщане в България получих множество поздравителни телеграми и писма от цялата страна, както и такива от чужбина.

Нямайки възможност, за съжаление, да отговоря поотделно на тия извънредно ценни за мене дълбоко искрени поздравления, изказвам публично своята найгореща братска благодарност на всички организации, групи и отделни лица, които са ги изпратили. Техните поздравления аз приемам преди всичко като знак на преданост към великото дело на Отечествения фронт и като признание на народополезната роля на героичната наша партия, към която принадлежа от 43 години насам.

Привържениците на Отечествения фронт, привържениците на Работническата партия (комунисти), работническата класа, селяните, народната интелигенция, борческият наш народ могат да бъдат напълно уверени, че аз ще се постарая да служа на нашата родина с още по-голяма енергия, посвещавайки на тая служба без остатък своите сили и способности. В това отношение, опирайки се на неразривните връзки с народа, които не можаха да бъдат поколебани от 22-годишното принудително изгнание, надявам се, че в бъдеще враговете на нашия народ ще имат немалко случаи да бъдат още повече разочаровани, отколкото това бе в момента на моето връщане на родна българска земя.

Израснал в борба за благото на трудещите се, на народа, живял в непрекъсната борба с техните врагове, аз ще бъда щастлив да продължа тая борба, в средата на собствения си народ, до последната минута на своя живот и да доживея, заедно с него, пълното изграждане на свободна, демократична, независима, мощна и благоденствуваща България.

София,
30 ноември 1945 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ПРОТИВ МОНАРХИЯТА, ЗА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Изявления пред представителя на югославския вестник „Борба" — Антон Колендич

Въпрос: — Какво значение има изборната победа на 18 ноември 1945 год.?

Отговор: — Изборната кампания и победата на Отечествения фронт в изборите на 18 ноември имат голямо политическо значение. Изборите утвърдиха делото на 9 септември 1944 год. Те укрепиха вътрешните и международните позиции на Отечествения фронт. Те демонстрираха пред очите на цял свят, че българският народ в своето огромно болшинство стои твърдо зад Отечествения фронт, зад неговата програма, че той иска да върви напред под знамето на отечественофронтовската демокрация, а не да се връща назад, към презряното фашистко минало. Изборите най-сетне показаха, че Отечественият фронт е *единствената обществено-политическа сила, която се ползува с доверието на българския народ, и че той единствено е в състояние да се справи с големите задачи на вътрешната, стопанската и външната политика, че той е твърдо решен да брани своята свобода, своята национална независимост и държавен суверенитет против всякаква външна намеса във вътрешните работи на България. Няма и не може да има никакво връщане назад.*

Въпрос: — Какви са последиците от победата на Отечествения фронт?

Отговор: — Резултатите от изборите могат да бъдат оценени като *бляскава победа на Отечествения фронт и съкрушително поражение за опозицията.* 86 на сто участие на избирателите и 88 на сто от гласувалите за Отечествения фронт — това е един резултат, с който Отечественият фронт може да се гордее и който ще бъде оценен като отличен. За да се прецени по-добре този висок резултат, трябва да се има предвид атмосферата на всевъзможни слухове и угрози от страна на опозиционерите и техните покровители, в която станаха изборите. Гласувайки масово за Отечествения фронт, *българският народ показа високо съзнание и родолюбие, голяма устойчивост и твърдост.*

От изборите Отечественият фронт излезе укрепнал, неговото единство и сплотеност пораснаха, общото политическо положение се консолидира. Съвместната избирателна борба заякчи приятелското сътрудничество между партиите на Отечествения фронт. С това се открива още по-голяма възможност да се укрепи сплотеността на отечественофронтовските сили при осъществяване програмата на Отечествения фронт, за укрепване демократичния режим и за получаване достоен мир. Разноезичната и безпринципна опозиция, играеща ролята на чужда агентура, получи страшно морално-политическо поражение и се намира в процес на пълно разложение.

Заедно с бляскавата изборна победа на Народния фронт в Югославия, не по-малко бляскавата победа на Отечествения фронт в България ще допринесе много за затвърдяването на демокрацията и мира на Балканите.

Въпрос: — Каква е ролята на Работническата партия (комунисти) в Отечествения фронт?

Отговор: — Работническата партия е главният фактор за поддържане единството на българския народ, както и за преодоляване трудностите вътре в Отечествения фронт. Първо, затова, защото Работническата партия е най-тясно свързана с работническата класа и целия трудещ се народ. Второ, защото Работническата партия стои над егоистичните теснопартийни временни интереси и решава всички въпроси, като изхожда винаги от общите национални интереси на България и българския народ. Най-сетне, защото и до 9 септември 1944 година комунистите бяха най-активните организатори на борбата против монархо-фашистката диктатура, против немските окупатори, бяха организатори на партизанското движение и проявиха на дело своя последователен патриотизъм, а и сега са най-искрени и последователни проводници на политиката на Отечествения фронт и борци за още по-голямо затягане на неговото единство и сплотеност.

Въпрос: — Какви задачи стоят пред Отечествения фронт и пред новото Народно събрание след изборите?

Отговор: — Пред нас стоят сериозни задачи, разрешението на които е необходимо за закрепването на нашата изборна победа и за осигуряване по-нататъшното демократическо развитие на страната

Първата задача на Отечествения фронт — това е незабавното пристъпване към ударна практическа, съзидателна дейност за провеждане програмата на Отечествения фронт, за облекчаване положението на трудещите се, за подобрение тяхното снабдяване, за оживление на стопанския живот. Тук става въпрос не само за широка законодателна дейност, която ще трябва да развие новото Народно събрание, но и за непосредственото мобилизиране наличните средства, ресурси и възможности на всяко дадено място. Ентусиазмът на широките народни маси и тяхната самоинициатива (каквото е особено движението на трудово-културните бригади) трябва да стане, под ръководството на Отечествения фронт, мощен фактор за практическото разрешаване на цяла редица жизнени въпроси. Вниманието и енергията на нашия народ се насочват към творческа работа във всички области, в противовес на политиканството и интригите на злостната опозиция. Всички отечественофронтовски организации — и отечественофронтовските комитети, и партийните, и професионалните, и културните и други организации, ще бъдат обърнати с лице към тези практически въпроси. Ние ще работим за усилване на производството, за потягане на производствената дисциплина във фабриките и учрежденията, за разгръщане на истинско ударничество и съревнование, за развитието на селското стопанство и за културното повдигане на селото. Отечественият фронт ще се залови с всички свои сили за разрешаване на стопанските въпроси и облекчаване положението на народните маси, на първо място на работниците и селяните, като в същото време удари безпощадно по стопанския саботаж и спекулата с хляба на народа.

Новото Народно събрание ще трябва да изработи редица важни закони, като тоя за народен, демократичен бюджет, за прогресивно-подоходния данък, за пенсиите на селянките, за аграрната реформа, за електрификацията, за действителна защита на труда и пр. Народното събрание трябва да се занимае също така с въпроса за свикването на Велико народно събрание за изменението на конституцията, понеже е необходимо тя да се приведе в съгласие с установената и създадена с историческия 9-септемврийски акт отечественофронтовска демокрация. А това означава, между другото, премахване на консервативните и вредни институции, като монархизма, които са били пречка за установяване на братско сътрудничество между България и братска Югославия, както и с другите свободолюбиви народи, и са били винаги опасни за демокрацията и мира в България и на Балканите. Със своята пакостна за българския народ досегашна дейност Кобургската династия не може да има никаква подкрепа у народа.

Като много важна задача, която се поставя пред България, е задачата за укрепване на нейното международно положение и особено задачата за по-скорошното сключване на един справедлив и траен мир и за окончателното уреждане мястото на България в семейството на обединените народи.

Друга задача — това е задачата за довеждане докрай борбата за изкореняване всички останки от фашизма и реакцията, която прави опити за реставрация на черното фашистко минало и на която реакция в изборите на 18 ноември т. г. българският народ нанесе съкрушителен удар, но корените на която продължават да съществуват.

При това аз считам, че ключът за уреждането на нашите международни въпроси е преди всичко *в ръцете на българския народ, в неговото единство, твърдост и издръжливост.*

Въпрос: — Каква е ролята на комитетите на Отечествения фронт след изборите?

Отговор: — Комитетите на Отечествения фронт, които изникнаха в периода на борбата срещу фашизма, след 9 септември 1944 година изиграха много важна роля. Те помогнаха за изграждането на нова, демократична отечественофронтовска България веднага след 9 септември 1944 год.; мобилизираха народните маси за инициативи и акции, като акцията за подпомагане фронта, акцията за народния заем, помощта за югославските деца, посевната кампания, организирането на трудово-културните бригади и т. н. Но комитетите на Отечествения фронт сега, след изборите, ще има тепърва да играят много голяма и важна роля като масова опора на отечественофронтовската демокрация. Трябва да се знае, че отечественофронтовската демокрация не е съветска демокрация, но тя не е и не може да бъде старата, реакционна, консервативна, антинародна демокрация. Тя е демокрация народна, демокрация не на думи, а на дело. Тя отговаря напълно на демократическия, свободолюбив и миролюбив характер на българския народ, на демократичната стопанска структура на нашата страна. Като органи за мобилизиране народните маси в провеждането на мероприятията на народната власт, като органи за обществена инициатива и контрол, като органи за координиране усилията на петте отечественофронтовски партии и на широките безпартийни маси за конкретна работа по осъществяване програмата на Отечествения фронт, комитетите на Отечествения фронт не само не са намалили своето значение, но тяхното значение още повече пораства. *Отечественият фронт е, който ще продължава да ръководи съдбините на нашия народ.*

Въпрос: — Защо реакционните кръгове в чужбина са против нова България и нова Югославия?

Отговор: — По моему това никак не е трудно да се разбере. Реакционните кръгове в близките нам и по-далечни страни са против:

Първо, защото България и Югославия престават да бъдат обекти за чужда експлоатация и грабеж и престават да бъдат оръдия за империалистически цели.

Второ, защото те се превръщат във фактор на демокрацията и мира на Балканите и в Европа против авантюристичните планове на разните любители на агресивни и грабителски войни.

Трето, защото коренните демократически преобразования в Югославия и България не могат да не оказват влияние на народите в страните с реакционни и полуфашистки режими в борбата им против фашизма и реакцията.

Четвърто, защото сближението между демократична България и демократична Югославия, тяхното тясно братско сътрудничество разваля издъно сметките на тия, които са свикнали да грабят, потискат и господствуват на Балканите, служейки си с коварната максима: разделяй и владей!

Но тъкмо затова толкова по-необходимо е нашите братски страни твърдо и непоколебимо да вървят по избрания вече от тях единствено правилен и единствено спасителен път — пътя на Народния фронт в Югославия и на Отечествения фронт в България.

Ние — България и Югославия — не сме сами. С нас е великият руски народ, могъщият Съветски съюз. С нас са демократическите сили на Балканите, в Европа и целия свят. С нас са народите, които не искат да живеят в робство и да бъдат играчка в ръцете на алчни завоеватели и грабители на чужди блага, народите които искат траен и справедлив мир между демократическите държави, големи и малки.

в. „Раб. дело“, бр. 376
от 5 декември 1945 г.

ЗА НОВО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ДЪРЖАВАТА

Реч пред конгреса на българските железничари и моряци на 5 декември 1945 год.

Другари делегати,

Позволете ми преди всичко да предам чрез вас найгорещи и братски поздрави от името на Българската работническа партия и от мое име на всички български железничари и моряци, които геройски са се борили срещу старите фашистки режими, които са помогнали за осъществяване на историческото дело на 9 септември, които сега, със своя тежък и добросъвестен труд, осигуряват успеха и правилното развитие на българския транспорт.

Другари делегати, у нас има още хора, които не могат да си дадат точна сметка за огромното значение, което има делото на 9 септември. Има хора, които не искат още да разберат, че старата, фашистка България не съществува (Бурни ръкопляскания), че старата, фашистка, антиработническа и антинародна държава е погребана завинаги, че ние имаме нова, демократическа, отечественофронтовска България (Викове „Да живее!"). В тази държава има да се чистят още немалко авгиеви обори, има още много да се направи, голям труд има да се положи, за да бъде изградена окончателно като народна, свободна, независима, мощна и благоденствуваща България (Ръкопляскания). След 9 септември работническата класа, селяните и народната интелигенция — целият наш народ, не се намират в подчинение и робство на чужди и наши грабители и тирани. След 9 септември Отечественият фронт пое в ръцете си, опирайки се на единството на нашия народ, кормилото на управлението на България. *Работническата класа и селяните, както вие добре знаете, са гранитната со-*

циална основа на Отечествения фронт, на единството на българския народ, на новата българска демокрация (Ръкопляскания). Чрез ОФ работническата класа у нас активно участвува и трябва да участвува в управлението на държавата; заедно със селяните и с всички труженици на българския народ тя е господар на своята съдба и на съдбата на България. Но това, както знаете, много задължава нас, работниците, работническата класа и, разбира се, преди всичко тия важни и решаващи категории на българското работничество, каквито са железничарите, моряците и работниците по транспорта.

Ние не можем да имаме към държавата такова отношение, каквото имахме до 9 септември. Тогава нас не можеше да ни интересува укрепването на тази държава, която беше антинародна, антиработническа, чуждо оръдие-сателит на Хитлер и на германския фашизъм и империализъм. Ние и не можехме да се интересуваме от стопанския живот на страната. Напротив, за да се освободим от чуждото иго — от фашистката диктатура, нашите работници трябваше да саботират производството, да саботират транспорта; трябваше да се действува с всички сили и средства за сриването и унищожаването на фашистката държавна власт.

Сега положението е коренно променено. Сега работническата класа—ние, всички работници, сме кръвно заинтересовани нашият транспорт да бъде на голяма висота. Нашите железници, нашите пристанища, нашите параходи — целият наш транспорт да работи все по-добре и по-добре, да се развива все по-правилно и по-правилно, защото от това зависи укрепването на новия, свободен режим, на новата, народна държава — на България. От това зависи *нашето* собствено материално и културно благополучие, от това зависи осигуряването на бъдещето на нашите деца и, мога да кажа, на нашите внуци и на нашите поколения. Лентяйството по железниците, по пристанищата, във фабриките, предприятията и учрежденията сега е народно престъпление. Нарушението на трудовата дисциплина сега е вредно и пакостно. Така се налива вода във воденицата на нашите външни и вътрешни врагове, помага се на гробокопачите на свободна и независима България, на нашата родина, която до 9 септември беше заробена, а сега е свободна (Ръкопляскания).

Тази родина ние трябва да пазим като зеницата на окото си. Тя е наша родина, а не и на реакционерите, на спекулантите и грабителите, — *тя е родина на работниците, на селяните, на народната интелигенция, на честните и добри индустриалци и търговци, на целия наш народ.* Затова тези, които в настоящия момент манкират и не изпълняват своите собствени задължения към родината, вършат престъпление. Неволно или съзнателно, те помагат на реакцията, помагат на нашите външни врагове, които искат да ни удавят в капка вода, защото искаме да имаме свободна, независима и мощна България, а не искаме да бъдем играчка и оръдие в ръцете им за постигане техните завоевателни, грабителски, империалистични цели и интереси.

След бляскавата изборна победа, която е гордост за работниците и за ОФ, пред нас стоят големи задачи за разрешаване в най-близко бъдеще.

Първата задача е укрепването на новия, отечественофронтовски режим в нашата страна и изкореняването на всички остатъци от старите, фашистки режими — систематическо и безпощадно изкореняване в областта на транспорта, в областта на промишлеността, в областта на селското стопанство, в областта на държавния апарат, в областта на културата и обществения живот на нашата страна. Това е първата задача, която е започната от 9 септември м. г. Но тя не е завършена, другари. Ще трябва трудна борба и бдителност, отворени очи и остър нос, за да се завърши тя окончателно, защото ако не се завърши, цялото здание на нова, демократична България може да бъде подровено от вътрешни и външни конспирации, от заблуждения, криви сметки и пр.

Втората задача е възстановяването на нашето народно стопанство, включително, разбира се, и транспорта, който играе решаваща роля, защото той представлява артериите, по които тече кръвта, живата буйна кръв, — задача за възстановяване на народното *стопанство и за неговото развитие по нататък.* Възстановяването на народното стопанство е необходимо от гледна точка на общонационалните интереси на нашата страна, защото без възстановено народно стопанство България не може да бъде самостоятелна, не може да бъде независима. Ако няма економическа мощ, тя ще бъде слаба и по-силните ще я бият. Възстановяването на народното стопанство е също така особено необходимо за подобряване материалното и културно положение на нашия народ, преди всичко на работници и селяни, на народната и честна интелигенция. За възстановяването и по-нататъшното развитие на стопанския живот на нашата страна е от особена важност и

Третата задача, която сега стои пред вас като важна част от работническата класа на нашия народ, се заключава в *окончателното и благоприятно уреждане на международното положение на България — получаване достоен, справедлив и демократичен мир за нашата страна* (Бурни и нестихващи ръкопляскания).

Тия задачи са големи. Те са трудни и сложни. За тяхното разрешаване е необходимо да се напрегнат, да се мобилизират всички сили на Отечествения фронт, на обществените и политическите организации, които принадлежат към него, на работници, селяни, интелигенция, на работещите за народа търговци и индустриалци, а не само за печалби.

Но трябва да се отбележи, че тъкмо в тоя момент, когато е необходимо това мобилизиране на силите, когато ОФ, неговият Национален комитет и неговите комитети по отделните места, когато работници, селяни и труженици в нашата страна напрягат всичките си сили за бързото разрешаване на тези задачи, явяват се у нас коварни опозиционери, които под знамето на някаква „демокрация" всячески пречат на възстановяването на производството и на стопанския живот в нашата страна, които саботират всички народополезни мероприятия на ОФ и правителството, които сеят смут, паника и безверие в силите на народа, които разчитат само на външна намеса в нашия вътрешен живот, които се стараят да предизвикат безредици, смут, колебание в нашата страна, за да се явят някои „доброжелатели", „спасители" на България отвън.

Какви спасители и доброжелатели са тия реакционни кръгове всеки от вас много добре знае. Заплашват по градове и села, че изборите за Народно събрание, които станаха при пълен ред, законност и спокойствие, както никои други избори в нашата политическа история досега (Викове „Вярно!“ и бурни ръкопляскания), нямало да бъдат признати от Англия и САЩ, че правителството, което ги е произвело, също нямало да бъде признато, че Англия и САЩ нямали да искат да сключат мир с България на Отечествения фронт. Като че ли английското и американското правителство официално са упълномощили тия късогледи и озлобени политикани да пишат и говорят от тяхно име. Те правят мечешка услуга на Англия и САЩ, защото такова пълномощно нямат и не могат да имат, защото българският народ и неговият Отечествен фронт са ориентирани правилно по всички вътрешни въпроси на страната и в областта на нейната външна политика и полагат най-големи усилия да установят нормални отношения, отношения на искрено сътрудничество с Англия и САЩ. Нямало да признаят нова и демократична България! Но, другари делегати, който има здрав разум и може логично да разсъждава, той трябва да знае и да разбира, че не е само България, която се интересува за възможно по-скорошно сключване на мира, но че за това се интересуват и други големи и малки страни, защото *народите не искат да живеят в атмосфера на интриги и на вражди, защото народите не искат по никой начин нови войни*, та макар да има и няколко стотин атомни бомби.

Нашите безразсъдни и безсъвестни реакционери, кандидати за диктатори в България, любители на стария, реакционен фашистки режим, искат да ни скарат с нашата братска Югославия (Викове „Никога!“), искат да ни скарат с великия руски народ — нашия двоен освободител (Викове „Никога!“). Те искат да държат нашата страна във враждебни отношения и настроения с великите западни демокрации. Те са, чисто и просто казано, изменници на народа. Те са народни предатели. Те са сътрудници, помощници, слуги, оръдия на турските и гръцките реакционери, които искат да тласнат България и Югославия назад към старото, позорно минало. Нашият народ е много страдал от чужди агенти и по времето на Фердинанд, и по времето на „о бозе почившия Борис“. Нашият народ се научи, пък и не можеше да не се научи, на много нови работи. Нашият народ основателно справедливо се отнася към тези махзарджии и чужди оръдия само с презрение, което те напълно заслужават.

Няма и не може да има връщане назад, защото всеки разумен работник и селянин, всеки здравомислещ българин помни какво стана преди 22 години, помни и няма да забрави никога 9 юни, помни и няма да забрави тържеството и победата на фашизма, и вие знаете, че ако тогава работници и селяни бяха заедно, както са сега заедно, ако нашият народ беше единен, както е единен под знамето на ОФ, — нямаше да има нито 9 юни, нито фашизъм, нито 22 години фашистка диктатура. Нямаше да има и този позор, който се лепна на челото на българския народ, — да бъде на страната на германския фашизъм против СССР и великите западни демокрации, позор, който ние с голям труд и жертви се постарахме да очистим от нашето национално чело. Очистихме го със смъкването на монархо-фашистката диктатура на 9 септември, очистихме го с нашето участие в отечествената война против фашизма, макар и в последната фаза. Очистихме го с нашата народна кръв. *Хиляди и хиляди войници и офицери сложиха костите си, за да бъде българското чело очистено от този фашистки позор, който ни беше нанесен по-рано. Връщане назад няма и не може да има.* Който мисли иначе — както се мисли в някои кафенета, аперитиви, дамски салони и в някои богаташки къщи, — той горчиво ще се разочарова в близко бъдеще. *Гаранция, че няма да се позволи връщане назад, е нашата героична работническа класа* (Бурни ръкопляскания). *Гаранция, че няма да има връщане назад, са селяните, които вървят ръка за ръка с работническата класа. Гаранция, че няма да има връщане назад и че никой не ще може да превърти колелото на историята към политическото минало на България, е Отечественият фронт и един-*

ството на българския народ (Бурни и нестихващи ръкопляскания).

Пред железничарите и моряците, пред вашия съюз стоят собствени задачи. Тия задачи вие сте обсъждали и по тях сте взели решения и аз съм убеден, че ползата и резултатите от вашите колективни обсъждания ще бъдат безсъмнено благотворни и благоприятни не само за железничарите и моряците, но и за цялата работническа класа, за целия наш народ — за нашата страна. Вие вършите голямо дело. Разбира се, първата задача на вашия съюз е още по-добре да се укрепи, още по-добре да заздрави единството и да обхване всички железничари и моряци в своята *среда, в своите редове и при това да ги обхване не само като членове,* записани в тефтерите на съюза, а като активни хора — активни борци за делото на вашия съюз. *Всеки според силите си, всеки според способностите си, но всеки трябва да стои добросъвестно и честно на своя съюзен боеви пост, за да можете да защитите правилно вашите собствени материални, културни и духовни интереси, като категория на работническата класа в България.*

Втората задача — голямата задача — е да осигурите правилен транспорт — да намалите числото на катастрофите по железниците поне до минимум, ако не можете съвсем да ги изкорените от вашия ежедневен живот. Със собствените си усилия и с помощта на другите — като в народна, демократична държава — железничарите трябва да осигурят редовното и сигурно пренасяне на това, което е необходимо за народа, за неговото продоволствие, за индустрията, за стопанството на страната, за свързването на центъра на България с най-отдалечените краища. Транспорт, транспорт и транспорт на високо положение — с това вие като железничари и моряци ще можете да се гордеете. Транспорт, с който цялата работническа класа ще може да се гордее. Транспорт, с който нашата народнодемократична държава ще се гордее и вътре в страната, и в чужбина. *Ние трябва да покажем образци на труд, образци на производство, образци на борба против фашизма и реакцията.*

Третата задача, другари делегати, се заключава в това, че вие, които държите в ръцете си един от основните лостове на държавния, на стопанския, на обществения и на културния живот в нашата страна, *трябва да бъдете челен отред на работническата класа за осъществяване пълното и окончателно тържество на Отечествения фронт.* От вас народът очаква и има право да очаква много, защото характерът на вашата работа не е като този на другите професии, а по-особен отколкото например на шивача, на обущаря, на текстилния работник, — професии, които са много важни, много необходими, много ценни, но вие, железничарите и моряците, имате нещо повече в ръцете си отколкото шивашките работници, обущарите, текстилните работници, келнерите и пр. Защото в самото обществено развитие се иска повече от железничаря и моряка; те трябва да бъдат готови да изпълнят своя дълг към ОФ, към народа и към нашата родина.

Позволявам си да ви пожелая най-добър успех в изпълнението на тия три ваши особени и специални задачи, за да можем ние и вие — всички, да се поздравим с решително големи успехи в това направление.

Единни в труда и борбата, под знамето на ОФ, ние ще сървим напред и все напред, ще отритнем настрана разколниците и политиканите, които искат да бъркат на творческата работа на народа. Нашето право дело, другари делегати, въпреки всичко, ще победи (Всички стават на крака и бурно ръкоплескат).

ДА СЕ УЧИМ И ДА РАБОТИМ

Из беседата със септемврийчетата на 5 декември 1945 г.

На първо място трябва да ви кажа, че съветските пионери са като вас, септемврийчетата. Вие с тях си приличате. Те, също като вас, събират желъди, старо желязо, билки. Учат се да бъдат добри поети, писатели, художници, естественици. Пионерите трябва да бъдат отлични по успех. Който не е отличен, не е добър пионер.

Най-голямо впечатление ми направи това, че те са извънредно будни деца. Когато след процеса се върнах от Германия, при мене дойдоха голяма група пионери от Москва, Ленинград, Киев и др., за да ме питат за процеса. Дейни са в събранията. Не само слушат, но и задават въпроси. Проявяват жив интерес към науката, техниката и живота. Всеки пионер се чувствува строител на своята родина. Те имат съзнанието, че като пораснат, трябва да станат добри граждани на съветската страна.

Второ. Там се обръща голямо внимание на другарството между децата. Вие, децата, често се карате за дребни работи. Сред пионерите обаче се развива чувството на другарство, солидарност, сговор и взаимно уважение. Тежка простъпка е пионер да обиди пионер или пионерка.

У вас трябва да се задълбочи това чувство на уважение един към друг.

Трето. У пионерите се възпитава чувството на взаимопомощ. Не всички хора са еднакви, не всички имат еднакви способности. По силният трябва да помага на по-слабия.

Четвърто. Отношението на пионерите към родителите е много добро. Когато пионерът се върне от училище, той помага в къщната работа на своя баща или майка, които работят за изграждането на своята родина. Пионерите знаят, че в училище трябва да бъдат първи ученици, а в къщи — добри деца. Но и родителите се грижат много добре за тях.

Пето. Пионерите също взеха живо участие в Отечествената война. Докато Червената армия воюваше на бойната линия, а колхозниците работеха в тила, пионерите също вършеха голяма работа. Днес, когато се отчита кой какво е допринесъл за победата, никой не забравя пионерите. Те дадоха партизани, куриери, жертви. Както ми разказаха, и нашите септемврийчета са вземали доста голямо участие в съпротивителното движение и в Отечествената война.

Шесто. Пионерите издават стенни вестници, в които пишат свои произведения, статии, критикуват в тях своите грешки. Българските септемврийчета има много да научат от съветските пионери. По техен път вървят и югославските деца.

Но най-важното за вас, септемврийчетата, е да запазите отечественофронтовския характер на вашата организация, да има между вас пълно единство. Между децата, които изхождат от семействата на комунисти, на земеделци и други политически организации, трябва да има сговор. Вие сте едно цяло. Трябва да вървите ръка за ръка и да вършите вашето голямо дело. Някои може би ще искат да ви разединят, но вие трябва добре да пазите единството си.

Вие, септемврийчетата, трябва да изучите живота, борбите и постиженията на нашите големи народни дейци. България не е създадена лесно. Тя не е паднала от небето. Много борци са дали живота си за свободата и напредъка на нашия народ. Вие ги знаете — това са Раковски, Ботев, Левски, Каравелов, Бенковски, Петлешков и др. Вие трябва да знаете за какво са се борили тези хора. Какви идеали са имали. И когато ги разберете и изучите, ще видите, че те са имали същите идеали, за които се бори и Отечественият фронт. Вие знаете как Ботев се е борил срещу народните предатели и

ШКОЛА за РЪК. КАДРИ НАР. СЪВЕТИ * СОФИЯ
Н. Р. БЪЛГАРИЯ

изменници . . . Вие трябва добре да изучите биографиите и борбите на тия национални герои.

Също така трябва да изучите живота на дейците след Освобождението. А знаете, че напоследък много герои и героини паднаха в борбата срещу фашизма. Необходимо е да знаете как са се борили те и защо са се пожертвували. Историята на тия герои и борби е книга, която говори по-добре от всяка друга книга.

На доброто трябва да се подражава, а лошото да се отхвърля. Аз не обичам слабите, мързеливите и страхливите. Обичам смелите, които се държат достойно, които работят и се учат добре.

Сталин също не обича мързеливите деца. Не обича дърдорковците. А пък тия, които хитруват и искат да мамят, никак не ги обича. Той иска хора на делото. Сталин е олицетворение на най-висшата мъдрост, която може да притежава един човек, на най силната воля. Той може да предвижда събитията, да вижда надалече. Той познава добре развитието на живота. И затова неговото ръководство води към успехи и победи.

Вие ме молите да ви разкажа нещо из своето детство... Родителите ми бяха бедни. Трябваше да работя, за да подпомогна семейството ни. Станах чирак-словослагател. Усвоих лесно занаята. За три месеца станах добър чирак, а за шест месеца — много добър. Почнах самообразование: денем работя, вечер чета.

Тъкмо постъпих чирак в печатницата, и се обяви първата голяма печатарска стачка. Ние, чираците-печатари, образувахме стачен комитет. Мене ме избраха за председател. Всяка сутрин събирах 50—60 чираци и ги организирах. Това е първото ми влизане в организация.

Вие не се занимавате с партийна политика. Но не може да не ви интересуват обществените въпроси и въпросите на живота въобще.

Трябва борба! Без борба нищо не се постига. Но трябва да се борим умно и умело. А за да се борим така, необходимо е да се учим и да работим.

ОТЕЧЕСТВЕНИЯТ ФРОНТ — ОПОРА И ДВИЖЕЩА СИЛА

Из заключителната реч пред IX пленум на Централния комитет на БРП (к)

Решенията, които се взеха в днешното заседание, вие сами разбирате, са от извънредно голямо общополитическо и вътрешнопартийно значение. Свикването на Народното събрание, работата, която му предстои, и значението, което има, поставят редица въпроси пред нас във връзка с прилагането на тези решения. Не бива да забравяме, че Отечественият фронт, неговият Национален комитет и комитетите по места, като народно движение, са опората и движещата сила и на Парламента, и на правителството, и на цялото наше демократическо развитие. Не бива да се допусне каквото и да било ослабване в работата на комитетите на ОФ под предлог, че сега има Народно събрание, тъй като, при положението, в което се намираме, това би било сериозна стъпка назад. Това би наливало вода във воденицата на реакцията. То би се отразило върху духа на народните маси и може да породи, ако се допусне, подриване на позициите на Отечествения фронт като основна обществено политическа ръководна сила на нашия народ. Трябва, обратно, да се оживи още повече дейността на Националния комитет на Отечествения фронт и на всички комитети по места, да им се влее това съдържание, което те трябва да имат. А главното ще бъде Националният комитет и местните комитети на Отечествения фронт да запазват, да поддържат и развиват не само сътрудничеството между партиите, които участвуват в тях, но и единството на самите маси, на народа по градове и села, във фабриките и на полето, по цялата страна.

Първата и основна задача на Националния комитет и на отечественофронтовските комитети е да запазят, да укрепят това народно единство против реакцията, за обезпечаване свободата и демокрацията на нашата страна.

Втората ударна задача е да се предприемат инициативи от практически характер за мобилизиране народните маси на творческа работа по осъществяване програмата на Отечествения фронт. Онова, което ние поставяме в нашия печат: — въпросът за топливото, за фуража и редица още конкретни практически задачи — това трябва да бъде дело на комитетите на Отечествения фронт. Ние разчитаме на ползотворната, народополезна работа на сегашното истинско Народно събрание. Но ние не бива да забравяме, че главното наше упование е в силата на народа, в Отечествения фронт, в себе си, като партия на трудещите се. И, изхождайки от това, от тази оценка, не трябва нито да подценяваме, нито да преувеличаваме нашата работа в Парламента, а да помним винаги, че корените на народните сили са вън от Парламента.

Парламентът е представителен, законодателен институт. Той не може да вземе върху себе си функциите на Отечествения фронт, който е ръководител на съдбините на народа. Трябва сериозно да помислим за приложение на мероприятията, които биха укрепили по-нататък органите на Отечествения фронт. Тези органи са по правило още нездрави, неукрепнали. Даже тяхната издръжка не е принципиално решена. Техният състав е на редица места незадоволителен. Така да се остави положението, разбира се, не може. Трябва да се предприемат мерки тези органи, не само Националният комитет, но и комитетите по селата и градовете, да се укрепват като народни органи — инициативни, мобилизиращи, контролиращи и работещи. Тази задача не е разрешена окончателно. Използувайки опита, който имаме, и много слабости, недостатъци, констатирани досега, необходимо е осъществяването на редица практически мероприятия, за да бъде тя решена окончателно.

Вторият въпрос, по който ще ми позволите също да кажа няколко думи, то е за нашите взаимоотношения със съюзниците. Няма да повтарям онова, което се говори тук, но трябва да се подчертае и разбере от всички нас, че ние сме управляваща партия. Има още другари, които не си дават сметка, че ние като управляваща партия, която представлява особено работническата класа, широките трудещи се маси, носим най-голяма отговорност за съдбините на народа и на страната. При това ние сме управляваща партия, но не единствена. Ние управляваме заедно с други партии, с които сме в съюз чрез Отечествения фронт. Ние не можем без тях, така както и те не могат без нас. В този период е необходимо и неизбежно колективно управление. Щом като ние трябва да работим със съюзниците върху обща платформа, която отговаря на коренните интереси на нашия народ, ние ще трябва и да се научим да работим разумно с нашите съюзници. Трябва да ги вземем такива, каквито те са, а не такива, каквито ние желаем те да бъдат. Те не могат да действуват и постъпват във всичко така, както ние, комунистите. Земеделци, звенари, социалдемократи, радикали — това са наши съюзници в Отечествения фронт, но както тяхната партийна програма, така и техният манталитет, техните стремежи не всякога съвпадат с нашите. За това ние не можем да не държим сметка. Има злостни елементи, които подриват единството на Отечествения фронт и са против сътрудничество изобщо с комунистите. Но болшинството е за това сътрудничество. Ние съдим за нашите съюзници и ги делим по това: са ли те за единството на Отечествения фронт и за сътрудничество с нашата партия или са хора, които по едни или други съображения са против. И това е водоразделът. Който стои на позициите за сътрудничество, въпреки всички негови слабости, ще работим с него, а спрямо онези, които са против това сътрудничество, против Отечествения фронт, — ние ще бъдем против тях. Необходимо е да се разбере, че трябва да се пази и максимално да се укрепва единството на Отечествения фронт. Необходимо е да бъде създадено здраво отечественофронтовско единство и в армията, и в селото, и сред интелигенцията, и в държавния апарат. Само фантазьори, непоправими сектанти, анархисти, троцкисти и други чужди елементи, промъкнали се в нашата партия, могат да поддържат обратното. Сътрудничеството предполага възможни взаимни отстъпки, но в рамките на осъществяване програмата на Отечествения фронт, в духа на съгласие за по-нататъшното вървене на народа напред, а не за връщане назад. По генералната линия на Отечествения фронт отстъпки не могат да се правят. Сътрудничеството предполага взаимна критика и самокритика. И в печата, и в частни беседи трябва, разбира се, да се критикуват главно стремежите да се използува властта във вреда на народа от разни спекулантски елементи, които искат да използуват служебното си положение и отечественофронтовската власт за себе си. Тая критика няма и не може да разбие нашето сътрудничество.

Особено важна е ролята на нашата партия в Отечествения фронт. Тя трябва да бъде партия от честни, предани на работническата класа и народа елементи.

Партията трябва да издига идейно-политическото равнище на своите кадри и членове. Тя трябва да се сплоти по-добре отколкото досега, защото голяма част от нейните членове са нови и те трябва тепърва да се сливат като едно цяло в партията. Особено важно за нас е да подготвим колкото се може по-добре своите кадри, и то специалисти, хора, които познават стопанските въпроси, други — военните въпроси, трети — просветните въпроси, но кадри, които са на своето място, които се учат и растат. Ние трябва да се научим да управляваме държавата. По-рано ние сме били потискани и не сме имали възможност да усвоим това умение. Трябва да се научим да строим, защото по-рано ние не сме били строители. Трябва да се научим да организираме и да ръководим предприятия, учреждения и пр. Ние трябва да бъдем способни да повдигнем културното ниво на страната, трябва да имаме способни и растящи кадри, не такива кадри, които не търпят никаква критика, когато бъркат, но да бъдат хора, които критически се вслушват в дружеска, партийна критика и които работят над себе си от сутрин до вечер, учат се постоянно и вървят напред. Не може да търпим в партията дърдорковци и фразьори на ръководни места. Хора на шума и на рекламата са ненужни на нашата партия. В предстоящия труден момент нужни са хора на делото, творци, работливи, мислещи хора. Нужни са верни на партията, предани на своя народ, стремещи се напред кадри. Ние не можем да търпим хора в партията, които се поддават на корупция, не можем да ги търпим на каквото и място да са и какъвто и ранг да заемат. Ние трябва да се освобождаваме от гнили елементи, да ги изхвърляме от партията и да ги предаваме на съда. Строго, бих казал сурово, болшевишко отношение трябва да имаме по тоя въпрос, за да запазим нашата партия от вредни влияния. Враговете хитро подкупват, деморализират, търсят слабости у отделни другари, в министерството, в учреждението, навсякъде. Реакцията ласкае, косвено и пряко подкупва, стреми се да деморализира. Трябва да се издигне желязна бариера в защита на партията.

Има и друга опасност за нас като управляваща партия. Нашите врагове, не можейки да ни уязвят фронтално, се опитват с демагогски, левичарски лозунги да вербуват свои хора, да имат свои агенти у нас, за да подриват партията отвътре.

Против тази опасност трябва да развиваме, да укрепваме високо партийния морал, партийната дисциплина, да пазим честта на партията като зеницата на окото си. Няма по-голямо престъпление за партиеца от това да очерни себе си и партията. Необходима е желязна дисциплина, строго изпълнение на партийните решения, подчинение личните интереси на общите интереси на партията.

Необходимо е също така да се укрепва моралнополитическото единство на нашата партия. Нашата партия не може да търпи никакви противопартийни фракции, групи и групички, под каквато и маска да действуват те.

ДЕЛОТО НА 9 СЕПТЕМВРИ Е ИСТОРИЧЕСКО ДЕЛО

Реч в Народното събрание на 25 декември 1945 г.

Господа и госпожи народни представители,

Първата дума, която следва да се каже от тази трибуна, когато започваме дебатите по отговора на тронното слово, не може да не бъде израз на нашата дълбока, всенародна признателност към всички ония безбройни мъже, жени и младежи, които се бореха храбро в продължение на две десетилетия против монархо-фашистката диктатура, към славните партизани и партизанки и доблестните патриоти от българското войнство, които осигуриха победата на народното въстание на 9 септември 1944 г. Никога нашият народ няма да забрави своите герои, паднали в борбата за свободата, честта и независимостта на родината. От тяхната светла памет ще се въодушевяват и от техния героичен пример ще се възпитават подрастващите поколения на народа.

Делото на 9 септември, както правилно се отбеляза в тронното слово, е историческо дело. Народното деветосептемврийско въстание, организирано и ръководено от Отечествения фронт, спаси нашата страна от надвисналата над нея национална катастрофа и нашия народ от неизлечими бедствия и страдания. Ако в началото на септември бяха оставени на власт управниците, които всичко правеха, за да спасят стария, прогнил режим, България щеше неизбежно да понесе като сателит на Германия ужасния разгром на последната. Историческият акт на 9 септември ни избави от такава позорна и трагична съдба. Народът с желязна метла измете от българската земя предателската, противонародна фашистка власт и създаде в лицето на правителството на Отечествения фронт своя, народна власт. България мина решително на страната на антихитлеристката коалиция и взе активно участие в окончателното унищожение на тевтонския заклет враг на славянството и на цялото прогресивно човечество. С много скъпи жертви и народна кръв бе измито петното на позора, лепнато на челото на нашата нация от монархизма и фашистките управници — чужди агенти и народни предатели.

Девети септември откри нова ера в нашата история — ерата на действителната българска демокрация, ерата на Отечествения фронт. Тая нова ера се характеризира не само с това, че бе заменено едно фашистко правителство с друго, демократическо правителство. Повърхностните хора обикновено са склонни да виждат само тази промяна. В същност на 9 септември се извърши не само промяна на правителството, а и дълбока промяна на режима.

Наистина нашият обществен строй остана, както и по-рано, строй, основан на принципа на частната собственост, и следователно останаха предишните обществени класи и слоеве със своите особени интереси. Но в рамките на този обществен строй вместо фашистки режим се създава нов, демократичен режим. Извършва се радикално изменение в съотношението на обществените сили и тяхната роля в държавата, както и в обществения, политическия, стопанския и културен живот на страната. Най-характерното в това изменение е фактът, че чрез народното въстание самата държавна власт бе изтръгната от ръцете на обединените около двореца и дворцовата камарила спекулантски, хищнически и крупнокапиталистически групи, свързани за пъпа си с германския империализъм, за да премине в ръцете на самия народ, на неговия Отечествен фронт, т. е. в ръцете на бойния съюз на работническата класа, селяните, занаятчиите и народната интелигенция. С тоя съюз върви прогресивната част от промишлениците и търговците. Кормилото на управлението мина в ръцете на нови, здрави и творчески обществени сили.

Нови хора, хора на народа, застанаха начело на управлението. Заради своята предана служба към народа повечето от тези хора бяха жестоко преследвани в миналото от бившите, реакционни и фашистки режими. В затворите и концентрационните лагери, в партизанските отреди или като нелегални деятели, понасяйки неописуеми лишения и мъчения, те още повече закалиха своята воля, своя патриотизъм и своята решителност да работят и да се борят за благоденствието на народа и за разцвета на България. В управлението на държавата, както и в органите на Отечествения фронт и неговите партии, се вляха нови, способни хора, които ненавиждат стария, бездарен и противонароден режим и сега са готови да отдадат своите сили и способности на нова, демократична България. Множество хора — мъже, жени и младежи, които бяха задушени при стария режим, се пробудиха за активен политически живот и народополезна дейност.

Така държавната власт се изпълни с ново, народнодемократическо съдържание. От инструмент за потисничество на народните маси и грабеж на техния труд новата държавна власт стана народна власт, която е призвана да служи на народа и само на народа. Нейната задача е да действува за осигуряването на правата и свободите на народа, за осигуряването му с работа, хляб, облекло и жилища, за провеждането докрай необходимите демократически преобразувания, да действува всячески за възстановяването и развитието на народното стопанство върху демократически начала в полза на народа, а не на отделни спекулантски и паразитни групи, фирми, картели. Не на последно място, разбира се, народната власт е призвана да създаде необходимите условия за траен, мирен, творчески труд на народа, вместо да бъдат използувани народните сили и ресурси за участие в грабителски, авантюристични войни.

Явно е, че между монархо-фашистка България и нова, демократична България, България на Отечествения фронт, лежи дълбока пропаст. След 9 септември става изменение в самата социална и стопанска структура на нашата страна. Други фактори, фактори народни, стават господствуващи. България тръгна и върви по съвършено нов път — пътя на демокрацията, не формална и лъжлива, а демокрация на дело. Двете големи производителни сили — работниците и селяните, тяхната неразривна дружба — представляват здравият гръбнак на тая демокрация. В управлението на страната не може да имат вече решаваща дума фашистките, реакционни и паразитни елементи (Ръкопляскания). Не тяхната воля, не техните груби, егоистични интереси и интересите на техните покровители в чужбина, както това бе в миналото, а волята и интересите на народа, общонародните, общодържавните интереси на страната стават върховен и ненарушим закон в нашия обществен, политически, стопански и културен живот, както и в нашата национална външна политика (Ръкопляскания).

Сега ние имаме нова държава, която се изгражда и укрепва като народно-демократическа държава.

Ето в това именно се заключава главно дълбокият смисъл на историческото дело на 9 септември. Не е достатъчно само да се признава и възхвалява това дело, но е необходимо и правилно да се разбере, за да могат да се направят съответните практически изводи за демократичното развитие и процъфтяване на нашата страна.

Господа и госпожи народни представители,

Всеки от нас добре знае, че още много авгиеви обори трябва да се очистят, за да стане нашата държава напълно демократическа. С един замах не може да се очисти всичко гнило, което е напластявано в продължение на десетилетия в държавния апарат и в нашия обществен, стопански и културен живот. Редица звена в държавната машина са ръждясали и не отговарят на нуждите на новото време и на неговите задачи. Дълбоки са корените на бюрократизма и корупцията, наследени от миналото, които ще трябва да бъдат отрязани. Немалко предстои да се направи нашите индустриалци и търговци да не гледат на държавата само през призмата на своите частни интереси. Нужно ще бъде така също и сред народните маси да бъде окончателно преодоляно предишното отрицателно отношение към държавата, което през фашисткия режим бе напълно оправдано, но което не може да има място по отношение на днешната, нефашистка, а наша, отечественофронтовска държава (Ръкопляскания).

Отечественият фронт управлява страната едва 15 месеца. Срок, съвсем неголям. И управлява при изключително тежко вътрешно и международно положение, което получи в наследство от фашисткия режим. Отечественият фронт и неговото правителство трябваше да се справят, както е известно, и с постоянните злостни атаки и интриги от страна на вътрешната реакция и реакцията отвън. И въпреки всичко това, безспорен факт е, че Отечественият фронт и неговото правителство възстановиха, укрепиха и разшириха свободите и правдините на народа, осъществиха пълно политическо и гражданско равноправие на българската жена, дадоха избирателни права на нашата младеж, направиха възможно успешното участие на нашето войнство и на народа във великата освободителна война за разгромяването на хитлеристка Германия, предпазиха страната от стопанска разруха, спасиха населението от глад, въпреки престъпното ограбване от германците на нашите народни богатства и въпреки тазгодишната тежка суша; предотвратиха опасността от катастрофална инфлация и задържаха българския лев на едно удовлетворително ниво.

Факт безспорен е също така, че Отечественият фронт и неговото правителство успяха да разгърнат трудовия ентусиазъм, творческите сили и самоинициативата на народа от градове и села и направиха значителни крачки напред по пътя на възстановяване народното стопанство както и в областта на социалната, здравна, просветно културна политика.

Най-сетне, голямо положително дело на Отечествения фронт и неговото правителство е това, че извадиха нашата страна от страшната международна изолация, в която я бе тласнал фашисткият, прогермански режим, разчупиха леда, който ограждаше от всички страни България, и разчистиха пътя за окончателното благоприятно уреждане на нейното международно положение и заемане подобаващо място в семейството на свободолюбивите народи.

Днес може да се каже без всяко преувеличение, че Отечественият фронт и неговото правителство успяха в най-тежкото и критическо време да поведат кораба на България между подмолните скали на Сцила и Харидба и че имаме всичкото основание да вярваме, че ще го изведат окончателно на спасителния бряг (Ръкопляскания).

Законодателните избори на 18 ноември, произведени при образцов, невиждан в нашата политическа история ред и при абсолютно спокойствие, предоставиха пълна възможност на българските избиратели да изявят истинската си воля. И огромното мнозинство на нашия народ изяви своята воля по един безспорен, категоричен начин, като одобри безрезервно делото на 9 септември, както и програмата и политиката на Отечествения фронт. Избирането на днешното истинско Народно събрание, каквото България не е имала досега, е нова голяма крачка напред към консолидацията на вътрешното и международно положение на нашата страна, а неговата народополезна дейност несъмнено още повече ще укрепи позициите на отечественофронтовската народна власт.

Господа и госпожи народни представители!

Започнатото на 9 септември коренно обновление на нашата страна, както правилно се казва в тронното слово, още не е завършено. И тъкмо за да се затвърди и окончателно разчисти пътят на по-нататъшното демократично развитие на страната в областта на стопанската, социална и културна политика, както и в областта на нашите международни отношения, трябва да се свика Велико народно събрание, за да се закрепят в конституцията на България извършените досега общественополитически преобразования и се създадат необходимите конституционни и материални гаранции срещу всяко връщане назад към позорното и проклето минало (Ръкопляскания).

Преди всичко трябва да бъдат отстранени тия положения в сегашната конституция, които дават възможност да се сключват договори и съюзи зад гърба на народа и против неговата воля и да се тласка страната във военни авантюри. Трябва да бъдат отстранени и ония положения, които дават възможност на едно малцинство от хищнически елементи и крупни капиталисти да държат в подчинение, да потискат и грабят народното мнозинство. Трябва да бъде конституционно закрепено равноправието на българската жена и правата на младежта, както и на военнослужащите. Едновременно с това, необходимо е, разбира се, да се премахне монархическият институт (Много продължителни и бурни ръкопляскания. Всички нар. представители, министрите и членовете на бюрото на Нар. събрание стават прави и продължително ръкопляскат. Възгласи „Да живее народната република България!“, „Да живее републиката!“ се чуват от много места из средите на всички парламентарни групи) . . . да се премахне монархическият институт, който винаги е бил обединителен център на реакцията в погазване свободите и правдините на народа и в използуването на народните сили за грабителски, авантюристични войни. Това е още по-оправдано в нашите условия, като се има предвид, че кобургската династия, начело с цар Фердинанд по-рано и с цар Борис по-късно, винаги е представлявала агентура на германския империализъм. Провежданата от нея противонародна политика причини на нашата страна две тежки национални катастрофи и я изпречи пред прага на пропастта, от която едва можа да я спаси народното въстание на 9 септември (Продължителни, бурни ръкопляскания).

Кой здравомислещ българин, който наистина обича своята родина, може сега да вдигне глас в защита на монархията и кобургската династия? (Ръкопляскания и възгласи: „Никой!“, „Никой!“)

Не ще е излишно във връзка с това да се напомни програмата на Отечествения фронт, обнародвана през лятото на 1942 год. и единодушно възприета от всички антифашистки, демократични сили у нас. Изброявайки мероприятията, осъществяването на които може да спаси България, програмата на Отечествения фронт съдържа следния заключителен пункт:

„Осъществяването на тия насъщни за нашия народ задачи налага час по-скорошното създаване на истинско национално правителство, способно да проведе твърдо и последователно спасителната политика на Отечествения фронт. Поради това Отечественият фронт поставя като най-близка цел на своята борба смъкването от власт на сегашното предателско, противонародно хитлеристко правителство и създаването на истинско българско правителство. Опирайки се на волята и поддръжката на целокупния български народ, това правителство ще подготви така също условията за свикването на Велико народно събрание, което да определи бъдещата форма на управление на България и да създаде необходимите конституционни и материални гаранции за свободата, независимостта и процъфтяването на нашата родина" (Ръкопляскания).

Днес въпросът за действително народна, демократическа конституция е вече така много назрял в съзнанието на нашия народ, че превръщането на България в народна република с парламентарна система не може да срещне никакво сериозно възражение. И бъдещото Велико народно събрание ще изпълни достойно своята историческа роля, като провъзгласи България за такава народна република (Бурни и продължителни ръкопляскания. Всички министри и бюрото на народните представители са станали на крака и ръкоплескат. Възгласи от всички страни: „Да живее народната република!", „Браво!").

Господа и госпожи народни представители,

От 9 септември насам е направено много за ликвидиране на фашисткия режим. Но погрешно е да се мисли, че фашистката опасност за народа и страната е окончателно и безвъзвратно отстранена. Лоша услуга правят на нашия народ тия, които твърдят, че след суровото и справедливо наказание от Народния съд на главатарите на фашизма, на народните предатели фашизмът в нашата страна вече не съществува. Вредно е да си затваряме очите пред факта, че има още реакционни вътрешни сили, които поддържат фашизма, разбира се не открито, а под разни малко или много прикрити форми.

Има така също и външни реакционни кръгове, които са заинтересовани от възраждането на фашизма. Спекулантските, грабителските елементи държат в ръцете си още важни икономически позиции и са свързани с международната реакция. Тези именно елементи си създават отново в лицето на разни опозиционни групи свое политическо представителство. Те вербуват скъпо плащани адвокати за защита на своите спекулантски и чернoборсаджийски афери. С цел да въздействуват в своя полза върху известни среди и особено върху колебливите среди в интелигенцията те по всякакъв начин се мъчат да използуват стопанските, продоволствени, битови и други трудности, които сега нашият народ е принуден да преодолява. Те се стараят с всички сили да попречат на нормализирането на вътрешното и международно положение на страната. Нямайки опора в народа, реакцията действува подмолно, провежда стопански саботаж, организира терористически банди, подготвя терористически актове и диверсии и действува съгласувано с враговете на България в чужбина. Злостният, необуздан опозиционен печат служи като нейна легална трибуна и е разсадник на смут и зловоние. Прочее, не приспиване, а бдителност, постоянна, зорка бдителност и решителен отпор са необходими! (Ръкопляскания).

Какви средства трябва да се приложат, за да се изкоренят останките на фашисткия режим, да се предотврати възраждането на фашизма и окончателно да се укрепи новият, демократичен ред у нас?

Първото средство е несъмнено още по-тясното сплотяване на антифашистките, демократически и прогресивни обществени сили в Отечествения фронт като единствена обществено-политическа организация, способна да осигури възможността нашият народ да остане при всички условия господар на своята съдба (Ръкопляскания).

Второто средство е да се осъществи провеждането на такава стопанска политика, която би отстранила от нашия икономически и обществен живот спекулантския и паразитен капитал и която би насърчила ефикасно патриотичните индустриалци и търговци, участвуващи добросъвестно във възстановяването на нашето стопанство (Ръкопляскания); такава стопанска политика, която систематически би развивала и укрепвала държавния и кооперативно-обществения сектор на нашето народно стопанство за ускоряване икономическия подем на страната и възможното бързо подобрение на материалното и културно положение на градското и селско трудещо се население.

Насърчавайки здравата частна инициатива в областта на промишлеността, занаятите, търговията и селското стопанство, следва да се внесе възможната най-голяма плановост в развитието на отделните клонове на стопанството и в разработването и използуването на всички надземни и подземни национални богатства. При това държавата трябва да играе не само ролята на регулиращ и контролиращ фактор на нашето стопанство, но и да разширява сама своите стопански функции, като вземе в своите собствени ръце всички големи стопански начинания от общонародно значение, които по своя обем и характер естествено не са по силите на частната инициатива.

При условията на нашето дребно, разпокъсано земеделие повдигането на селското стопанство изисква, от една страна, сериозна обществено-държавна помощ за трудолюбивите селски производители и, от друга — развиване на доброволни начала на трудово-производителните кооперации, които ще дадат възможност за използуването на модерни селскостопански машини и за широко приложение на агрономическата наука. Провеждането на добре проучената и старателно подготвена аграрна реформа, както и осигуряването на справедливи цени на земеделските произведения, ще окаже безспорно благотворно влияние за извеждането на нашето село от нищетата и тъмнината, в които го държаха бившите режими, и ще помогне на селските производители да се освободят от спекулантите и грабителите на плодовете на техния труд (Ръкопляскания).

Третото средство е неразривната спойка между Отечествения фронт, отечественофронтовското Народно събрание и отечественофронтовското правителство в тяхната творческа практическа дейност за всестранното укрепване на демократичния режим в страната, за непрестанното политическо възпитание на народа и особено на неговите млади поколения в демократически дух, за задоволяване жизнените нужди на населението от града и селото, за извеждането на нашата страна от стопанския и финансов батак, в който миналият фашистки режим я тласна, за издигането на икономическата, политическа и национална мощ на нова България.

При това не бива да се забравя, че и Народното събрание, и правителството, и цялата народна власт в отечественофронтовска България изхождат от народа, опират се на народа, черпят своите сили от народните маси и техните политически партии и обществени организации, обединени в Отечествения фронт.

Без Отечествения фронт в сегашния исторически период у нас не може да има истинска свобода, не може да има действителна демокрация, не може да бъде осигурена възможността българският народ да бъде господар на своите съдбини, не могат да бъдат осигурени така също националната независимост и държавният суверенитет на нашата страна.

Без Отечествения фронт реакционните паразитни слоеве у нас биха могли да използуват своите икономически позиции, своите капитали и богатства и своите връзки с чуждестранни картели и концерни, за да се опитат да се наложат отново на народа и да върнат страната назад.

Господа и госпожи народни представители!

Правителството на ОФ, както това отбелязва и тронното слово, несъмнено направи много в полза на народа и страната. То предприе и предприема мерки за облекчаване положението на трудещите се маси от града и селото. Но положението продължава да бъде още много тежко.

Не бива обаче никога да забравяме, че народната власт се различава и трябва да се различава от фашистката реакционна власт главно по това, че тя не само осигурява свободата и правдините на народа, но и постоянно се грижи и действува за максимално възможното подобрение на неговото материално и културно положение и преди всичко подобрение на основните производителни сили на народа — работническата класа, селяните и занаятчиите.

На Народното събрание, както и на правителството и всички органи на Отечествения фронт, предстои в това отношение да предприемат най-решителни и бързи конкретни мероприятия по снабдяването на населението с топливо, продоволствие, облекло, на добитъка — с фураж, на селските стопанства — със семена, торове, земеделски инвентар, на занаятчийството и промишлеността — с материали; предстои да се предприемат мероприятия за културното издигане на нашето село; мероприятия за опазването на народното здраве, за защита на майчинството и детството, за развитие на учебното дело и народната просвета; мероприятия за подобряване на социалното законодателство и защита на труда.

За тази цел е необходимо да се използват и всички местни възможности и ресурси, да се развива самоинициативата на самото население, на всички обществени, професионални и културни организации, правилно да се използува националният труд.

Необходимо е също така да се подобри материалното положение на работниците и служащите, което продължава да е тежко. Без такова подобрение не е мислимо сериозно и трайно увеличение производителността на труда, тъй необходимо за възстановяване на народното стопанство.

Необходимо е да бъдат реорганизирани държавните служби, като се отстранят всички излишни и повтарящи се институти и длъжности. Трябва да се опрости и поевтини държавният апарат. Следва да се реорганизират някои министерства, като например Министерството на търговията и промишлеността, като се отделят промишлеността, мините и електрификацията в отделни министерства.

Час по-скоро трябва да се въведе най-строг режим на икономии — икономия на материали, на електрическа енергия, на парични средства. Наличните капитали и народните спестявания трябва да бъдат използувани само за производителни и народополезни цели, а не за спекулация и незаконно забогатяване.

Необходима е решителна борба срещу бюрократизма, който убива всяка жива инициатива и пречи на рационалното използуване труда и ресурсите на страната. Трябва безпощадно да се бичува всяка спекулация и корупция, която има място особено в редица стопански служби и учреждения.

Също така трябва да бъдат взети най-строги законодателни и други мерки за изкореняването издъно на всеки стопански саботаж, на всякаква дезорганизаторска проява в държавния апарат, в стопанския живот, в транспорта и търговията. Нетърпяща отлагане задача е впрягането в обществено-полезна работа на всички трудоспособни граждани и гражданки на нашата страна, като се очистят градовете от безделници и паразитни елементи, които поглъщат народни средства и внасят в обществото само поквара (Бурни и продължителни ръкопляскания и гласове „Браво!“).

Предстои да бъде изработен бюджетът на държавата, който трябва да бъде наистина народен бюджет — реален, съобразен с податните възможности на отделните слоеве на нашия народ и с действителните нужди на нашето народно стопанство.

Във връзка с това следва да се измени и данъчната система, като се осъществи възможно най-справедливото разпределение на данъчното бреме и основната тежест на това бреме падне преди всичко върху заможните слоеве.

Всичко това влиза в програмата на Отечествения фронт, бързото и успешно осъществяване на която нашият народ с право очаква.

Но осъществяването на отечественофронтовската програма предполага, освен всичко друго, още и наличността на подготвени ръководни кадри във всички области на държавното, стопанско и културно строителство. Ето защо една от големите грижи на правителството и Народното събрание ще трябва да бъде да осигурят широки възможности за подготовката на такива кадри. На отечественофронтовска България са необходими нови и нови отреди от инженери, техници, лекари, фелдшери, акушерки, агрономи, учители, съдии и др. административни и културни деятели. И задача на нашите общообразователни, професионални и други специални учебни заведения, на нашите университети е: приспособявайки за тая цел цялата своя учебно-възпитателна работа, да дадат тези кадри.

От нашите учебни заведения трябва да излизат възпитани в демократичен дух служители на народа и едновременно с това подготвени, овладели своето дело специалисти. България трябва да разполага с трудолюбива, високо квалифицирана и дълбоко предана на своя народ интелигенция. Без такава интелигенция нашата страна не може да върви напред по пътя на прогреса. Народът цени и обича своята интелигенция. Той се гордее с огромната роля, която народната интелигенция изигра в делото на 9 септември и продължава да играе в строителството на нова България. Но той иска и има право да иска от всички хора на науката, културата и изкуството да не се поддават на съблазните, на които ги подлага реакцията, а да изпълняват без остатък своя патриотичен дълг към народа и страната (Бурни ръкопляскания).

Особено важно е да се отбележи, че при решението на всички въпроси Народното събрание, правителството, както и органите на Отечествения фронт, трябва да излизат не от егоистичните групови интереси на едно малцинство от заможни кръгове, а от интересите на огромното трудещо се мнозинство на нашия народ. Там, където се яви противоречие между интересите на това малцинство и интересите на огромното мнозинство на нашия народ, ще трябва да имат винаги предпочитание народните интереси, интересите на народното стопанство и на нашата народна държава (Ръкопляскания). Това ръководно начало трябва неотклонно да се следва и при разпределението на наличните материални блага, както и на всички ресурси, за удовлетворяването на жизнените нужди на населението от града и селото.

Господа и госпожи народни представители,

В тронното слово се отдава справедлива и заслужена благодарност към всички военни чинове от българската войска за положените от тях усилия и дадените жертви в освободителната отечествена война на нашия народ срещу германските завоеватели.

Ние всички скланяме глави пред паметта на героите бойци, паднали по бойните полета за честта, свободата и независимостта на нашата родина. Заедно с това ние трябва да кажем, че нашата армия за пръв път в своята история е предмет на истинска народна благодарност и безгранична народна любов (Ръкопляскания).

В миналото нашата войска беше инструмент в ръцете на монарха и дворцовата камарила и биваше използувана от тях много често за противонародни цели. Тъкмо монархизмът и дворцовата камарила очерниха нейната чест и достойнство, като я заставиха да играе ролята на жандарм на хитлеристките разбойници на Балканите против нашите югославски братя. Съвършено прав беше нашият военен министър, когато неотдавна заяви, че „една от причините за нашите национални катастрофи е фактът, че армията беше само оръдие, инструмент в ръцете на династията, която не служеше на българския народ, а на чужди интереси, че нашата армия сега ще върви винаги по пътя, който следва българският народ, че тя ще служи на идеята за вечна дружба с великия руски народ, за поддържане братски връзки с нова Югославия и найдобри отношения със своите съседи и с великите демократически държави“ (Ръкопляскания).

Отечественият фронт спаси армията от позора на германското подчинение, на братоубийството и на службата на заклетите врагове на славянството. Той я спаси от неминуемо разложение и гибел. Както се признава от всички сега, само Отечественият фронт беше в състояние да преустрои и обнови нашата армия, да ѝ придаде народен характер и я направи способна веднага след 9 септември да обърне оръжието против германските орди. Тя не само успя да отблъсне тия орди от нашите западни граници, но и проведе след това рамо до рамо с бойците на непобедимата Червена армия и славните бойци на маршал Тито, под общото ръководство на великия генералисимус Сталин, — сериозни военни операции за окончателното разгромяване на общия враг.

Немалко биде направено от 9 септемари насам за обновяването, преустройството, политическото и боево укрепване на нашата войска. Но предстои още упорита работа, за да се развие тя окончателно като действителна народна армия, изпитан и непоколебим защитник на българската свобода и национална независимост. Необходимо е преди всичко да се възпитава нашето войнство в духа на всеотдайна любов към народа и родината, в духа на спасителното дело на Отечествения фронт. В редовете на нашата армия не могат да имат място — независимо от това какъв ранг имат и на каква политическа група симпатизират — началници и командири, които подриват нейното единство и пречат за усилването на нейната боеспособност (Ръкопляскания). Нашата армия се нуждае от предани на народа командири, които непрестанно повишават своята военна квалификация, авторитетни и любими от войската, която командуват.

След 9 септември, както е известно, в офицерския корпус на армията се вляха мнозина способни офицери, отстранени от служба през миналия фашистки режим, както и редица командири, дошли от партизанските отреди. Важна задача е да се създаде необходимата спойка, взаимно доверие, уважение и сработеност между тези офицери и останалата част на офицерския корпус. От патриотичното единство на офицерския корпус зависи твърде много боеспособността и дисциплината на самата армия (Ръкопляскания).

Необходимо е така също да се обърне сериозно внимание за подобряване военната и политическа подготовка на подофицерския кадър, който стои най-близко до войнишката маса.

На офицерите по политическото възпитание в армията предстои да разгърнат, под ръководството и поддръжката на военния министър, системна работа за възпитанието на нашите бойци в демократичен дух, в строго, съзнателно съблюдаване на дисциплината и любов към военното дело, използувайки за тази цел също така и богатия опит, който помощник-командирите получиха през време на отечествената война.

Не може да има съмнение в това, че Народното събрание и правителството ще направят всичко възможно, за да бъдат осигурени за нашето войнство материалните и културни условия, съответствуващи на неговото високо призвание (Ръкопляскания).

Днес народът и армията са едно цяло. Не трябва вече да има такава сила, която да бъде в състояние да противопостави народа срещу армията и армията срещу народа, както това е бивало в миналото. Армията, като народна армия, служи и трябва да служи на нашия демократичен народ, а не на една или на друга класа, на един или друг обществен слой, на една или друга партия. Само тогава тя ще може да изпълни успешно своята извънредно важна роля като верен страж на свободата и независимостта на България (Ръкопляскания).

Господа и госпожи народни представители,

България не е имала досега своя собствена последователна национална външна политика. През цялата нова политическа история на нашата страна, въпреки временните отклонения, генералната линия на българската външна политика е била в служба на германския империализъм, който систематически преследваше осъществяването на своята политика „Дранг нах остен". Това беше линия на вражда между България и другите нейни съседи, линия на противопоставяне България на нейната освободителка — велика Русия; това беше провеждане на макиавелисткия принцип на пруските барони и юнкери „Разделяй и владей!". За тая цел бяха използувани най-широко великобългарският шовинизъм, великосръбският шовинизъм, великогръцкият шовинизъм и други великодържавни шовинистически течения на Балканите. Опитът на големия български държавник Александър Стамболийски (Бюрото на Нар. събрание, всички министри и всички народни представители стават и продължително и бурно ръкопляскат) да измени тази линия на външната политика, както е известно, завърши с насилственото сваляне на неговото правителство и със злодейското убийство на самия Стамболийски.

Не по-успешен беше и опитът на правителството на г. Кимон Георгиев в 1934 година, което правителство след кратко време бе свалено от цар Борис и неговата камарила.

Не тази ли чужда на българския народ външна политика, политика на великобългарския шовинизъм, ни противопостави на нашата велика освободителка? Кой може да отрече, че винаги, когато България се е отдалечавала от велика Русия, тя е търпяла само поражения и нещастия? Кой може да отрече, че и сега, в последната световна война, въпреки всички предизвикателства на фашистките управници, не друг, а руският народ, Съветският съюз, всячески помагаше на нас, българите, да се избавим от позорния и противоестествен съюз с хитлеристка Германия? Не беше ли славната Червена армия, която така много помогна за историческата победа на народното въстание на 9 септември с разбиването на германските войски в Румъния? Тронното слово с право подчертава, че „правителството на Съветския съюз първо измежду подписалите договора за примирие влезе в дипломатически връзки с България и в най-трудните за нашето стопанство времена първо сключи търговски договор за размяна на стоки с България, с което допринесе извънредно много и навременно за подпомагането на българското стопанство и за облекчаване тежкото положение на народа“.

Отечественият фронт постави край на чуждата противонародна външна политика. Той решително отхвърли политиката на зловредния великобългарски шовинизъм — главната причина за националните катастрофи, които ни постигнаха.

Външната политика на Отечествения фронт е истинска национална българска политика. Тя изхожда от действителните национални интереси на България. Тя отчита горчивия опит на миналото, когато въпросът за Македония беше използуван от чуждите империалисти и техните балкански агенти из средата на управляващите клики, за да се противопоставят българи срещу сърби и сърби срещу българи. Отечественият фронт счита, че трябва да направим всичко необходимо Македония веднаж завинаги да престане да бъде ябълка на раздорите на Балканите, а да стане обединително звено между българи и сърби, между нова България и нова Югославия (Ръкопляскания). Не дележ на Македония, не борба за нейното завладяване, а зачитане волята на македонците, основната част от които получи своята национална свобода и национално равноправие в рамките на Югославската федеративна народна република (Ръкопляскания). Отношенията между отечественофронтовска България и Югославската федеративна народна република — между тези две съседни славянски страни — са така братски, че те имат пълната възможност да разрешат сами, без никаква чужда намеса, всички въпроси, засягащи техните национални интереси (Ръкопляскания). И така външната политика на Отечествения фронт е коренно различна от фашистката външна политика, водена преди 9 септември 1944 година. Тя е политика на вечна дружба с великия руски народ, със Съветския съюз и политика на ненарушимо братско сътрудничество с народите на нова Югославия и с другите славянски народи (Ръкопляскания).

Външната политика на Отечествения фронт е насочена към установяването на най-искрени и приятелски отношения с великите западни демокрации — Северoамериканските съединени щати и Великобритания, към ликвидирането на всички препятствия за признаването на българското правителство и за по-скорошното сключване на мирния договор. Българската външна политика е политика на мир и приятелство с всички свободолюбиви, демократически народи (Ръкопляскания).

Тази национална външна политика отчита необходимостта от укрепване сътрудничеството между трите велики сили — Съветския съюз, САЩ и Великобритания, което сътрудничество осигури победата в освободителната война и което представлява гаранция за осигуряването на траен мир след войната. На международната реакция, агентура на която са и някои наши опозиционни групи, не ще се удаде да срине това желано от всички народи сътрудничество. Има достатъчно основания да се надяваме, че заседаващата в този момент в Москва конференция на външните министри на трите велики сили още повече ще укрепи това тъй необходимо сътрудничество (Ръкопляскания).

Делата на правителството на Отечествения фронт след 9 септември и извършените дълбоки демократически преобразования в духа на Ялтенските решения на ръководителите на трите велики сили свидетелствуват достатъчно ясно за новия, демократически път, по който е тръгнала нашата страна в интереса на мира, демокрацията и прогреса на Балканите и в Европа.

Странно е след всичко това, че има още сериозни политически лица в чужбина, които не искат да признаят, че външната политика на България след 9 септември 1944 г. коренно се е изменила, че България решително е застанала и стои на страната на съюзниците, че е дала и дава всеки ден реални доказателства за своята непоколебима решителност да бъде фактор на мира и демокрацията на Балканите.

Не може да има обаче съмнение, че усилията на нова, отечественофронтовска България — именно като елемент на мира и прогреса в следвоенна Европа — ще намерят в недалечно бъдеще признанието на всички велики демократически държави и свободолюбиви народи (Ръкопляскания)

Господа и госпожи народни представители!

Българският народ, след много горчиви изпитания, е намерил най-сетне своето естествено място. Той върви по верен път — пътя на Отечествения фронт. Следвайки този път, преизпълнен с вяра в своите сили, той ще успее да се справи с всички вътрешни и международни трудности. Трябва само да помним, че ключът за благоприятното разрешение на нашите вътрешни и международни въпроси е преди всичко в нашите собствени български ръце, в нашето народно единство (Ръкопляскания).

Да живее днешното истинско Народно събрание! (Бурни ръкопляскания и възгласи „Да живее“)

Да живее Отечественият фронт — организаторът и ръководителят на нашия народ! (Бурни ръкопляскания и възгласи: „Да живее!“)

Да живее патриотическото единство на българския народ! (Бурни ръкопляскания и възгласи: „Да живее!“)

Напред с всички сили за изграждането на свободна, независима, демократична, мощна и благоденствуваща България!

(Бюрото, всички министри и всички народни представители стават прави, бурно и продължително ръкопляскат и викат: „Ура!“)

КЛЮЧЪТ ЗА РАЗРЕШАВАНЕТО НА ВСИЧКИ НАШИ ТРУДНОСТИ Е В НАШИТЕ РЪЦЕ

НОВОГОДИШНО ПОЗДРАВЛЕНИЕ

Нашият народ няма основание да бъде недоволен от старата година, която изпращаме във вечността. Наистина много трудности, несгоди и лишения трябваше да бъдат преодолявани, но народът има чувството на голямо удовлетворение, че 1945 година донесе за страната значителни постижения. Най-важните от тия постижения, несъмнено, са следните:

1. Разчистването на пътя за окончателното и благоприятно уреждане международното положение на страната, което така много се облекчава с решенията на Московската конференция на външните министри на Съветския съюз, Съединените северoамерикански щати и Великобритания.

2. Затвърдяването на демократическия режим на народната отечественофронтовска власт чрез произвеждането на напълно свободни и редовни избори за Народно събрание, в които избори грамадното мнозинство на народа по най-категоричен начин одобри програмата и политиката на Отечествения фронт.

3. Укрепването на единството на Отечествения фронт, въпреки разколническите тенденции, интриги и машинации, и усилването на взаимното доверие, уважение, зачитане и приятелско сътрудничество между отечественофронтовските партии в техните творчески усилия за извеждането на страната от тежкото стопанско и финансово положение, за задоволяването на жизнените нужди на населението от града и селото и за по-нататъшното твърдо и последователно осъществяване програмата и провеждане политиката на Отечествения фронт.

Нашият народ с право посреща сега новата 1946 година с искрена радост и голямо упование. Той е убеден, че новата година, при следваната от Отечествения фронт реална и лоялна политика, ще донесе достоен и траен мир за нашата страна. България ще намери своето подобаващо място в семейството на свободолюбивите, демократически нации. Пътят за стопанското възстановяване и изграждането на икономическата, културна и национална мощ на страната е вече значително разчистен, за да може основателно да се очакват в това отношение големи положителни резултати. Всичко е на лице, за да можем през новата година окончателно да ликвидираме зловредните остатъци на фашисткия режим, да затвърдим *веднаж завинаги* народните завоевания на историческия 9 септември и да издигнем несъкрушима *бариера* срещу всички опити за връщане на нашата страна към мрачното минало. Предстоящото Велико народно събрание, като тури край на пагубната за народа и страната монархия и нейната камарила и обяви народната република с всичките необходими конституционни, парламентарни и материални гаранции за народните свободи и правдини, ще осигури възможността за народа да бъде при всички условия господар на своите съдбини.

От нас, българите и българките, от нашето народно единство, осъществявано чрез Отечествения фронт, от нашите общи усилия, от нашия неуморен и плодотворен национален труд и от нашата всенародна бдителност по отношение на народните врагове ще зависи да направим новата 1946 година действително благодатна и щастлива за народа и родината ни.

И с дружните усилия на мъжете, жените и младежите, с техния неуморен творчески труд във фабриките и предприятията, на полето и в учрежденията тя ще може наистина да бъде направена такава. Гаранция за това е твърдата, непоколебима вяра в силите на нашия здрав, демократичен, трудолюбив, мъжествен и природно разумен народ. Гаранция за това е дълбокото съзнание, че ключът за разрешаването на всички наши вътрешни и международни трудности се намира преди всичко в нашите собствени, български ръце. Гаранция за това е провереният и закален в народните борби

Отечествен фронт — ръководителят на съдбините на нашия народ.

От все сърце приветствувам всички сънародници, верни синове и дъщери на народа, с Новата 1946 година — година на радостен творчески труд и смела народна борба за изграждането на нова, свободна, независима, демократична и благоденствуваща България, във вечна дружба с великия руски народ, нашия освободител, в братски връзки с народите на Югославската федеративна народна република, в ненарушимо единство с другите славянски страни и в искрено приятелство с великите западни демокрации и всички свободолюбиви, демократични народи.

„Работническо дело“, бр. 398,
30 декември 1945 година

Г. ДИМИТРОВ

БЪДЕТЕ ВИНАГИ НА СВОЯ ПОСТ

ПИСМО ДО ПЕРНИШКИТЕ ПАРТИЙНИ РАБОТНИЦИ

Скъпи другари,

Нямайки възможност, за съжаление, да взема лично участие във вашата годишна околийска конференция, изпращам ви моите сърдечни, братски поздрави и най-добри пожелания.

Ролята на вашата партийна организация е особено важна. Тя е организация на комунисти в едно от най-значителните държавни предприятия на нашето народно стопанство. От здравата сплотеност, високото партийно съзнание, доброволната желязна дисциплина и активната политическа, организационна и просветна работа на партийната организация сред пернишките миньори зависи в най-голяма степен производството на въглища, така необходими за транспорта, индустрията и целия стопански живот на страната, както и за снабдяване с топливо обществените учреждения, болници, родилни домове, училища, детски домове и населението. Въпрос на висока партийна и национална чест за вас трябва да бъде успешното изпълнение на тая роля от страна на партийната ви организация. Тя е призвана да бъде вдъхновителят, организаторът и движещата сила за всички начинания на Рудничарския съюз, на младежите и жените в пернишките мини, за максималното увеличение на производството, за развитието на трудовия ентусиазъм, съревнованието и ударничеството, както и за възможното подобряване на материалното и културно положение на миньорите и техните семейства.

За това обаче е необходимо партийната организация сама *да бъде винаги на своя пост; необходимо е самите комунисти да бъдат винаги в първите редове* *на славния пернишки пролетариат и да дават най-добър пример на съзнателност, дисциплина и строго спазване на партийния, комунистическия морал; необходимо е да се води постоянна борба против непостоянството в работата, против произволното отлъчване от мините, против наследените от фашисткото минало разхайтеност и безотговорност, против бюрократичното отношение към труда и манкирането от своя производствен и патриотичен дълг към нашата нова, народна държава.*

Уверен съм, че околийската партийна конференция ще отчете строго, самокритично допуснатите досега грешки и съществуващите слабости, ще извлече от това необходимите практически уроци и с това ще допринесе за издигане на подобаващата висота нашия славен пролетарски Перник, гордостта на трудеща се отечественофронтовска България.

Стискам ви здраво ръцете!

София,
15 януари 1946 г.

Ваш **ГЕОРГИ ДИМИТРОВ**

ЗА РОЛЯТА НА ТРУДОВО-КУЛТУРНИТЕ БРИГАДИ

РЕЧ ПРЕД БРИГАДИРИТЕ

на 19 януари 1946 г.

Бригадири и бригадирки!
Граждани и гражданки!
Другари и другарки!

Една от най-забележителните прояви в обществения живот на нова България — това е несъмнено движението на трудово-културните бригади.

Характерен белег на това движение е обстоятелството, че то се роди не в някакъв кабинет, а в недрата на самия народ като неразривна част от великото дело на Отечествения фронт. То бе продиктувано от необходимостта бързо да се помогне на нашето село, да се ускори сближението между града и селото, да се укрепи боевата творческа дружба на работниците и селяните, занаятчиите и народната интелигенция в борбата против остатъците от фашизма, против реакцията — за демократическото, стопанското и културното обновление на нашата страна.

През фашисткия режим, както е известно, нашето село беше само обект на експлоатация, грабеж и безправие. В нова отечественофронтовска България селото трябва да заеме достойно място в живота на нашата нация. То трябва да стъпи здраво на нозете си. То трябва да се избави от материалната нищета и духовната тъмнина, наследени от позорното минало. *Нашето село трябва да стане културно и цветущо,* защото от това зависи в най-голяма степен преуспяването и разцветът на България.

Фашистите и всички реакционери в миналото всячески се стараеха да противопоставят селото на града и града на селото, да разделят работниците и селяните, да ги настройват едни против други, да раздухват вражда между работници, селяни и народна интелигенция, за да могат по-лесно да господствуват над едните и другите, да ги потискат и грабят и да продават интересите на народа и страната.

Нова, демократична България се опира на единството на народа и преди всичко на боевия съюз на работническата класа, селяните и народната интелигенция, който съюз трябва постоянно да се укрепва. *Трудово-културните бригади са прекрасен обществен фактор в това отношение.* Те не вършат обикновена, показна, демагогска благотворителност. Те не правят подаяния на селяните. Трудещите се селяни не се нуждаят от подаяния. На тях е нужна братска помощ в техните собствени усилия по-скоро да подобрят своето материално и културно положение. Голямата роля на трудово-културните бригади е преди всичко да окажат тая братска помощ от страна на работници, техници, агрономи, лекари, акушерки, учители, артисти, художници и други културни деятели. Особено ценна е помощта на занаятчиите, които активно участвуват в бригадите, служейки си със своя инвентар и жертвувайки често свои материали. Трябва да се подчертае също така участието на нашата народна армия, без чиято помощ, особено в транспортни средства, развитието на бригадирското движение в значителна степен би се спънало. В благородния си порив да дадат на селото своята братска помощ бригадирите не скъпят своите сили и време, жертвуват неделната си почивка, не се спират пред трудностите и несгодите.

Голямата роля на трудово-културните бригади се заключава особено в това, че спомагат да се сближат във възможния най-кратък срок градът и селото, да се сплотят в неразривен братски съюз работниците, селяните и народната интелигенция — основата на единството на нашия народ, осъществявано от Отечествения фронт, против разколниците и всички народни врагове.

Зародило се като движение в полза на селото, движението на трудово-културните бригади скоро се превърна в истинско народно движение — вече се явяват и бригади из селата в помощ на трудещите се от градовете. Историята на нашата страна не познава такова чудесно проявление на единство и братство между демократическия град и демократическото село. То стана възможно само благодарение на историческото дело на 9 септември. И то може да се развива и да дава благодатни плодове за нашия народ благодарение на установената след 9 септември ера на Отечествения фронт, когато народът е взел своята съдба в своите собствени ръце.

Затова съвършено понятно е, че движението на трудово-културните бригади получи най-широка поддръжка от всички родолюбци в нашата страна и че то има условия да добие още по-голям размах през 1946 година, особено във връзка с културната работа през зимата и с предстоящите пролетни посеви.

Но движението на трудово-културните бригади има и врагове, открити и скрити. То е трън в техните очи. Те се боят от него, както се казва, като дявол от тамян.

Кои са тия врагове?

Те са същите реакционери и злостни опозиционери, които искат да върнат страната назад. Това са тия банкрутирали политикани, отритнати от народа, които всичко правят да разрушат народното единство, които мечтаят с външна помощ да изтръгнат властта из ръцете на народа, на неговия Отечествен фронт, и да установят диктаторската власт на крупнокапиталистическите, спекулантски и грабителски клики над народа. Това са тия, които с всички сили се стараят да попречат на уреждането на международното положение на отечественофронтовска България, организират стопански саботаж, създават терористически банди и с чужда помощ подготвят комплоти против народната власт. Това са николапетковци и техните съмнителни чужди съветници, които се обявиха против Московското решение, под което стоят подписите на министрите на трите велики сили, надявайки се, че по тоя начин ще попречат на признаването на българското правителство от Англия и Америка. И сега разпространяват из цялата страна лъжливи слухове, че в Лондон щяло да бъде изменено Московското решение в тяхна полза и че утре-другиден те щели да образуват правителство на България. За такива безумци нашият народ обикновено казва: гладна кокошка просо сънува.

Аз бих искал да използувам случая да заявя от тая трибуна най-категорично, че *късогледите и самозабравили се ръководители на опозиционните групи, след като отказаха да дадат подходящи и лоялни допълнителни министри в правителството на Отечествения фронт, окончателно са проиграли своята противонародна игра.* Те пропуснаха влака и сега, както го пропуснаха по-рано, когато бойкотираха законодателните избори. Със своето нелоялно поведение към Московското решение, към трите велики съюзнически държави, те сами документираха своята виновност за неприлагането на Московското решение и сами се поставиха в положението на политически дейци, които губят качеството на такива, които могат да играят каквато и да е положителна роля в нашия обществен и политически живот. Отечественият фронт, неговото правителство, неговото Народно събрание ще продължат още по-енергично и уверено своята народополезна дейност, оставяйки банкрутиралите политикани да сърбат неприятната за тях попара, която сами са си надробили.

Бригадирки и бригадири!

Вие вършите голямо, бих казал историческо дело. Вървете още по-смело по тоя път. Подобрете във всяко отношение своите трудово-културни бригади. Въвличайте в тяхната дейност нови хиляди доброволци — мъже, жени и младежи. Не се смущавайте ни за миг от вражеските атаки, откъдето и да идат те. Керванът трябва да върви все напред и напред, въпреки лая на големите и малките палета в нашата страна.

Желая ви от името на Работническата партия (комунисти) и от свое лично име най-добри успехи за благото на нашата родина, на която ние, комунистите, сме твърдо решени да служим докрай вярно, честно и всеотдайно.

Да живеят трудово-културните бригади!

Да живее непобедимият Отечествен фронт!

МЯСТОТО И РОЛЯТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ СЪЮЗИ В НОВАТА ДЪРЖАВА

Реч пред пленума на ЦК на ОРПС

20 януари 1946 год.

Другари и другарки,

Доколкото можах да се информирам, Общият работнически професионален съюз от своя национален конгрес досега има действително значителни достижения: достижения в областта на своето вътрешно организационно укрепване, достижения в областта на усилията му за възстановяването и развитието на народното стопанство на отечественофронтовска България, достижения така също и в областта на възможното подобряване на материалното и културно положение на работниците и служащите в нашата страна.

Убеден съм, че и решенията, които вземате на настоящия пленум, ще помогнат за по-нататъшните успехи и достижения на нашето професионално движение.

Но аз искам да споделя с вас едно мое впечатление. Може би не съм напълно прав. В такъв случай вие ще ме поправите (Смях). Аз имам впечатлението, че Общият работнически професионален съюз, неговите отделни професионални съюзи и ръководителите им не са направили още всички конкретни, практически изводи от това, което е станало в нашата страна след 9 септември, относно ролята, която организираното работничество има да играе в нова България. *Работническата класа у нас не се намира в опозиция на държава и власт. Напротив, работническата класа участвува чрез Отечествения фронт в управлението на страната* и не само участвува, но тя — работническата класа — и нейните професионални съюзи са и трябва да бъдат едни от основните стълбове на народната, отечественофронтовска власт. Те трябва да бъдат обезателно основният фактор (а не само един от основните фактори) за възстановяване и развитие на промишлеността и транспорта у нас, от който зависи преуспяването на цялото народно стопанство. Професионалните съюзи и техният Общ работнически професионален съюз не са и не могат да бъдат разглеждани като пето колело в колесницата на отечественофронтовската власт и народното стопанство. Професионалните съюзи трябва да имат самочувствието, чувството на отговорност и съзнанието, че те са голям обществен, стопански, културен и политически фактор в нашата страна. Ние имаме сега наша, на́родна държава. За разлика от миналото, ние имаме работническа класа, която не е безправно подчинена на държавната власт и на частния капиталист, както по-рано при фашистките режими. Ние имаме сега не положението, когато началник в държавно учреждение, министър и пр. можеше да произволничи както си иска и когато частният капиталист — притежател на предприятие, фабрика, работилница — беше абсолютен господар; както се казва: той колеше, той бесеше; той самоволно нареждаше какъв трябва да бъде редът, работният ден, работната заплата — всичко, а работникът трябваше да се подчинява, да изпълнява, да бъде експлоатиран, потискан и ограбван. *Днешният индустриалец — стопанин на предприятието, не е и не може да бъде абсолютен господар на своето собствено предприятие.* Отечественофронтовската власт не му отнема предприятието. Но той е длъжен да се съобразява с интересите и правата на работниците и да подчинява своите частни интереси на интересите на народното стопанство и на общонародните интереси (Бурни и продължителни ръкопляскания).

В откритата от 9 септември ера на Отечествения фронт *индустриалците остават господари на своите предприятия, но не абсолютни господари.* Те са ограничени от условията на тази отечественофронтовска ера. Те са ограничени от съществуването на професионалните съюзи и техните профкомитети. Те са ограничени от трудовото законодателство. *Професионалните съюзи имат* *за задача не да заменят стопанина в предприятието, а, напротив, да помогнат да се увеличи производството, да се набавят сурови материали, да се разшири предприятието и пр. Те имат за задача да установят строга трудова дисциплина и да увеличават производителността на труда; те имат за задача да действуват против всякакъв саботаж и безредие в предприятието; те имат за задача да защищават интересите и правата на работниците; те имат за задача да приучват индустриалците и всякакви други стопани на предприятието на едно ново отношение към работниците и служащите, към труда, а тези, които не се приучват с убеждение, с разяснение, те трябва да бъдат приучени в крайни случаи и с онова законно средство, което работническата класа и професионалните съюзи имат в своите ръце, — стачката* (Ръкопляскания).

При условията на отечественофронтовска България, разбира се, по правило стачките могат да се избягват и ще бъдат избягвани. Но това важи за всички тия случаи, дето стопанинът на предприятието не иска да бъде абсолютен господар и не иска да води своята работа по стар фашистки терк. Непоправими стопани, които не желаят да разберат, че живеят в нова обстановка, в ерата на Отечествения фронт, и че трябва да се съобразяват строго с интересите и правата на работниците и служащите, ще се приучват, след като са използувани всички нормални средства, и по друг начин, т. е. чрез стачка. *Затова професионалните съюзи у нас не изключват и не могат да изключат обявяването на стачки тогава, когато условията изискват това.* Така ще се укрепват необходимите нормални отношения между господари и работници за доброто развитие и работа на дадено предприятие и на цялото народно стопанство.

Казах, че ние имаме наша, народна държава и затова имаме ново отношение към нея. В миналото нашето отношение към фашистката държава — потисник, експлоататор, грабител, оръдие на враговете на нашия народ — беше, както знаете, отрицателно. В интереса на народа, в интереса на страната ние трябваше да разгръщаме саботаж, стачки, борба срещу фашизма. За съжаление, нашата работническа класа недостатъчно разгърна тази борба, но линията, която се даваше и следваше от съзнателните работници — челната част на работническата класа, беше стачката и саботажът, за да се свали фашистката власт и да се създаде това, което 9 септември създаде, — новата, народна държава.

Но какво значи народна държава? Тя не се създава отведнаж. Вярно е, че основата е сложена, поет е нов курс, нов път. Но тази държава трябва да се направи в пълния смисъл на думата народна чрез работа и борба. Наистина Отечественият фронт осигурява условията и възможностите за нейното изграждане. Но в това изграждане на нашите професионални съюзи се пада важна роля. Вземете например държавните учреждения. Колко стара ръжда има там! Колко авгиеви обори има да се чистят! Те не могат да се изчистят за месец-два. Тук е необходима желязна метла, която да действува планомерно, систематично, в продължителен период, и тая желязна метла трябва да бъде преди всичко в ръцете на организациите на работническата класа — в ръцете на професионалните съюзи (Ръкопляскания). *Могат ли нашите професионални съюзи да търпят в държавните учреждения такъв гнил, престъпен бюрократизъм, какъвто съществува сега в много учреждения? Могат ли да търпят тази корупция, рушветчилък, разточителство, които съществуват в много държавни учреждения? Могат ли професионалните съюзи да търпят такава липса на трудова дисциплина, каквато наблюдаваме във всички почти държавни учреждения, където много чиновници и служащи не уплътняват своя работен ден, а работят през куп за грош, шляят се от канцелария в канцелария, пречат на правилното функциониране на държавния апарат, което правилно функциониране е необходимо за бързото възстановяване на народното стопанство? Разбира се, не!*

Тук става въпрос не само за чистка на фашистките елементи. Тя трябва да се води и завърши. Но тук е и *големият въпрос за превъзпитанието на много стотици* *и хиляди чиновници и служащи, които са организирани в нашите професионални съюзи, но са навикнали да работят по старому,* по околен път да получават нещо от търговци и спекуланти, и които стават, волно или неволно, проводници на корупцията и аферизма в държавния апарат. Необходимо е значи упорито възпитание и превъзпитание. Необходим е натиск от професионалните съюзи, от Общия работнически професионален съюз. На страната е нужен честен труд и трудова дисциплина. Да не се оставя днешната работа за утре. Да не се позволява на злостни, престъпни елементи да използуват недостатъчната опитност и бдителност на честните чиновници и служащи и дори на комунистите, за да вършат своето престъпно и противонародно дело.

Могат ли професионалните съюзи, преди всичко профсъюзът на железничарите, да търпят такова положение по нашите железници, каквото имаме в последно време? Колко катастрофи стават по небрежност! Аз не говоря за катастрофите, които стават поради саботаж, по зла воля, по престъпни намерения. Има не малко и такива. Реакционерите и злостните опозиционери си служат със саботаж и диверсии, за да компрометират новата, народна власт. Но колко други катастрофи стават по небрежност и поради несъблюдаване на трудовата дисциплина, поради неподчинение на съответното началство, поради неизпълнение на заповеди, на правила, които е необходимо да се спазват, за да се избягват катастрофите? А една катастрофа значи повреда на локомотива, повреда на вагони, на материали и стоки, които се превозват, а често пъти се дават и жертви, и то не само железничари, а и пътници. Тоя въпрос е общ за работническата класа, за Общия работнически професионален съюз. Той трябва да бъде поставен най-сериозно и с общи усилия да се внесе ред в железниците и транспорта, от които много и много зависи стопанският и културен живот на нашата страна.

Няма да изброявам други примери. Вие ги знаете навярно по-добре от мен. Ясно е, че без активното участие на професионалните съюзи тия задачи не могат да бъдат изпълнени. А те трябва да бъдат обезателно изпълнени в интереса не само на профсъюзите, на работническата класа, но и в интереса на нашия народ, на нашата страна. *За да стане държавата народна, ние трябва да имаме ново отношение към нея, да се освободим от остатъците на старото, враждебно отношение.* Но необходимо е и държавните органи да имат друго отношение към работническата класа, към селяните, към занаятчиите, към народа. И в това отношение профсъюзите, подчертавам още веднаж, има да извършат много голямо дело и трябва съзнателно и организирано да го извършат успешно.

Постигнаха се подобрения в материалното и културно положение на работниците и служащите през този период. Аз се интересувах да зная какви са тия подобрения. Някъде по-големи, някъде по-малки, но подобрения има. Но, другари и другарки, може ли да се каже, че професионалните съюзи са успели да използуват всички налични възможности за подобрение материалното и културно положение на работниците и служащите? Не! Наистина общото положение на страната е тежко. Ние наследихме тежко наследство от миналото — стопанска разруха и финансов батак. Войната също отне много средства. И сушата много побърка. Всичко това е известно. Не може, разбира се, сега да се направи много за подобрение на заплатите и пр. на работниците и служащите, както би могло да се направи при други, поблагоприятни условия. Но ако погледнем във всяко учреждение, във всяко предприятие, във всеки отделен край на нашата страна, ще намерим много местни източници, които не са използувани досега. Професионалните съюзи не трябва да правят само общи декларации и да вземат общи решения, а трябва да се види на всяко място, във всяко предприятие какво може още да се направи за увеличение не само на паричната заплата (тъй като паричната заплата сама по себе си не решава въпроса), но и на реалната заплата, за реално подобрение на материалното и културно положение на работниците и служащите чрез столове, снабдяване с облекло, обуща, жилища, клубове, подобрение културните условия, почивни домове, санаториуми и пр. В ред фабрики може да се направи повече от това, което е направено досега в полза на работниците, без то да бъде включено в калкулациите, за да повдига цените на стоките, ако професионалните съюзи и техните профкомитети са на своето място. Трябва да развиете, другари, инициативи отдолу, по места; във всяка фабрика, мина, работилница, във всеки град или село, където има индустриално предприятие, да се открият и използуват и последните най-малки възможности, за *да се подобри колкото може повече материалното и културно положение на работническата класа у нас.*

Вие сте чели в отговора на тронното слово, приет единодушно от Народното събрание, че в нова, отечественофронтовска България *трудът трябва да бъде основен фактор, да заема основно място в държавния, обществения и политическия живот на страната.* Но това ще остане черно на бяло, като една тържествена декларация, както напр. декларацията от Френската революция за правата на човека — свобода, братство и равенство, ако няма организирана сила, която да се погрижи да осъществи тая декларация. Организираната сила е Отечественият фронт в лицето на неговия Национален комитет и комитетите по места, но главната организирана сила *са професионалните съюзи* — професионалните съюзи за всеки отделен клон на производството и Общият работнически съюз за цялата страна.

Необходимо е да имате повече вяра в себе си, в силата на организираната работническа класа. Като професионални съюзи и ръководители на тези съюзи да имате по-голяма увереност и по-силно чувство на отговорност за съдбата на страната и народното стопанство; да се освободите от това стеснение от миналото, когато работникът се явяваше пред фабриканта и молеше, когато чукаше на кабинета на тоя фабрикант, а той не му отваряше. От това се освободете. Освободете и работниците и служащите от това. То не значи, че те трябва да бъдат бунтари, да правят скандали, но значи, че те трябва да чувствуват своята организирана сила като работническа класа, силата на своя Общ работнически професионален съюз, да чувствуват силата на Отечествения фронт, на своята собствена власт и практически това да прокарват — умно, методично, но твърдо. Твърдо!

Когато едно време бях сам секретар на Общия работнически синдикален съюз, обикалях цялата страна, знаех на пръсти всички фабрики и предприятия и познавах почти всички активни работници. Но миналото е съвсем друго. Тогава ние правехме често стачки не само да подобрим материалното положение на работника, а главно за агитация и пропаганда, за развитие на класовото съзнание на работничеството. Сега стачки за агитация и пропаганда няма да правим. *Сега ние сме строители, творци на нова, демократична България, която искаме да тласкаме напред по пътя на нормалното обществено развитие — към това, в което всички народи един ден ще намерят своето избавление и щастие — към социализма* (Бурни и продължителни ръкопляскания). Не става дума за празни приказки върху социализма, с каквито лягат и стават някои лъжесоциалисти и демагози, които в същност искат да пречат на народното дело на Отечествения фронт.

Ние знаем марксическите закони на общественото развитие. Учили сме се и се учим от велики учители като *Ленин* и *Сталин* (Гръмко „ура" и продължителни ръкопляскания. Всички стават на крака и издигат възгласи: „Да живее другарят Сталин!").

Ние знаем точно и научно, като 2 и 2 = 4, че до социализма българският народ ще може да стигне толкова по-скоро, колкото по-твърдо се убеди самият народ от градове и села в спасителността и в историческата необходимост на социализма (Нова вълна от бурни ръкопляскания изпълва залата).

За да могат нашите професионални съюзи да изпълнят своята роля в днешния период, повтарям: тая своя необикновено голяма и в известни отношения и случаи решаваща роля, те трябва да имат, да възпитават и подготвят постоянно в процеса на работата, на творчеството, на борбата кадри — *предани кадри, предани на работническата класа, на нашия народ, кадри политически възпитани, кадри квалифицирани работнически и инженерно-технически, които знаят накъде върви общест-*

ното развитие, каква е перспективата, и кадри, които се учат да управляват, да управляват държава, община, производство, да управляват, а не да декламират. Не с общи приказки да се занимават, не да считат, че като се работи за Отечествения фронт, социализмът пропада (има и такива умници), а стъпка по стъпка, из ден в ден да се квалифицират, да издигат своята квалификация, своите способности и знания, и ако са в производството, да станат специалисти, а ако са дейци на професионалните съюзи, да се учат не само на агитация и пропаганда, което е много необходимо, но и как се ръководи предприятие, как се правят калкулации, как недобросъвестният стопанин на едно предприятие може да хвърля прах в очите на работници и на държава, какви измами се вършат с тия сложни калкулации. У нас трябва да има хора, които да изучават тези въпроси, всеки ръководител да става все по-опитен и по-опитен. Това е необходимо за днешния ден и ще бъде още по-необходимо за утрешния ден (Ръкопляскания).

Още един въпрос. Освен Общия работнически професионален съюз, както знаете, съществува и друг един съюз. Това е съюзът на селските стопани. Аз считам, че развитието на този съюз предполага много близък контакт, съвместно действие, взаимно сътрудничество и взаимна помощ между Общия работнически професионален съюз и тоя съюз на селските стопани. Интересите на работниците са едни, интересите на селските стопани — други; задачите, които са пред вас, са едни, а задачите, които стоят пред тях — други. Но тия интереси и тия задачи не си противоречат, а се допълват. При това има общи въпроси, които засягат и вас, и тях. От гледна точка на необходимото укрепване боевата дружба между работниците и селяните като гръбнак на Отечествения фронт такава взаимна връзка, такова близко братско сътрудничество и в центъра, и по места ще помогне извънредно много. *Работническите професионални съюзи могат много да помогнат, чрез сътрудничеството си със Съюза на селските стопани, чрез трудово-културните бригади* и други средства, за издигането на нашето село в материално и културно отношение, в което работническата класа е кръвно заинтересована. Професионалните съюзи не биха изпълнили своята историческа роля, ако не биха разбрали и не биха направили всичко необходимо за всемерното укрепване на братския съюз между работническата класа и селяните — най-важния залог за създаването на мощна, демократична и благоденствуваща България.

Накрай, за да завърша, другари и другарки, ще кажа, че Общият работнически професионален съюз трябва да действува, да се проявява и в обществено-политическия живот на страната като самостоятелна организация на работническата класа, подчертавам — самостоятелна. При всички големи политически събития в нашата страна Общият работнически професионален съюз, който не е партийна, но не е и аполитична организация, а организация на цялата работническа класа, в която има и не може да няма членове от различни политически течения, участвуващи в Отечествения фронт, и много безпартийни, трябва да взема становище и да излиза с декларации, решения, с известни информации за своите членове. Например по въпроса за московските решения, които срещнаха поддръжката на всички демократични страни като доказателство за укрепване на тъй необходимото и благодатно сътрудничество между Съветския съюз, Англия и Америка, правителството и Националният комитет заеха становище. Нашият печат излезе по тоя въпрос с разяснения. Но пита се: професионалните съюзи не се ли интересуват от същия този въпрос? Не се ли интересуват от отношението на злостните опозиционери към това решение? Не се ли интересуват от престъпните опити на тия опозиционери да осуетят прилагането на това решение, за да затруднят уреждането на международното положение на България? Противонародните атаки на вътрешната и външна реакция против нова България не засягат ли и професионалните съюзи?

Не трябваше ли Общият работнически професионален съюз да вземе отношение по тези въпроси, да ги обсъди и разясни на своите организации, на членовете си, на цялата работническа класа и да посочи какво трябва да се прави? *Реакцията, вие чувствувате, надига глава* и понятно е защо. Кой я насърчава е известно: тя си има свои съветници от чужбина, които са много ангажирани с нея. Тя прибягва към стопански саботаж, към терористически действия, за да създаде смут и безредие в нашата страна. Националният комитет на Отечествения фронт се занима с това положение в последните си заседания. Защо Общият работнически професионален съюз, след известни проучвания, от свое име като самостоятелна организация, от името на цялата работническа класа, не излезе и каже своята дума, не изложи своята позиция? Тя сигурно няма да противоречи на позицията, която взема Отечественият фронт. Но тя ще бъде позиция самостоятелна, позиция, развита и обоснована от гледна точка на самите професионални съюзи — с такава аргументация, от която по-лесно и по-ясно работническата класа ще разбере защо е необходимо да се води борба против реакцията, защо е необходима бдителност и ден, и нощ против враговете на народа отвътре и отвън и защо работническата класа трябва да бъде уверена, че и господ даже не може да помогне на тая реакция, ако съществуваше такъв господ. Тяхното дело е пропаднало безвъзвратно (Бурни и продължителни ръкопляскания), защото България, както казват селяните, не е село без кучета, не е страна без вярна стража. Тя има своя политико-обществена сила в лицето на Отечествения фронт, тя има своите професионални организации из предприятията в цялата страна и тая страна не е сама (Бурни и продължителни ръкопляскания). Тая малка България, малка, но млада, жизнеспособна, неразвратена от капиталистическата цивилизация, както някои други страни, (България и всички славянски страни имат това предимство, че гнилата капиталистическа цивилизация не ги е развратила в такава дълбока степен, както в някои стари капиталистически страни), *тази малка, но млада, жизнеспособна България, която след 9 септември разгърна недрата на народа, неговия трудов ентусиазъм, неговия патриотизъм, неговата готовност да върви напред и все напред* (Всички стават на крака, ръкопляскат и с гръмко „ура“ изпращат тия думи на др. Г. Димитров).

България се намира под братското покровителство на великия Съветски съюз (Нова вълна от бурни и продължителни ръкопляскания залива залата) *и нейният най-добър другар, приятел и защитник е нашият гениален генералисимус Сталин* (Всички стават на крака, аплодират с нестихващи ръкопляскания и възгласи: „Да живее другарят Сталин", „Да живее другарят Георги Димитров", „Да живеят Сталин, Тито, Димитров" и „ура").

ЗАДАЧИТЕ НА КООПЕРАЦИИТЕ

ДО БЪЛГАРСКИТЕ КООПЕРАТОРИ

Драги кооператори,

Един от основните стълбове на народната отечественофронтовска власт и извънредно важен фактор за възстановяването на народното стопанство и за подобрението на материалното и културно положение на нашия народ е несъмнено кооперативното движение.

Кооперацията заслужено се ползува със симпатиите и поддръжката на Отечествения фронт, на всички демократични, прогресивни хора в нашата страна. Тя има и редица слаби страни и недостатъци, от които час по-скоро би трябвало да се освободи, за да може напълно да отговори на своето предназначение.

Преди всичко, кооперацията не трябва да се стреми да трупа печалби на всяка цена и с всички позволени и непозволени средства. Нейната задача е да улесни, увеличи и поевтини производството, да достави достъпен кредит на стопаните, да обслужва нуждите на народните маси от градове и села. Борейки се решително против спекулантите и мародерите в нашия стопански живот и търговията, кооперацията трябва най-старателно да избягва в своята собствена дейност всички елементи на спекулация и да не допуска използуването на предприятията, продукцията и средствата ѝ за користни или чужди на кооперативното дело цели и интереси.

На второ място, кооперациите трябва окончателно да се изградят на строго демократични начала, като имат честни и предани ръководители, които се съобразяват с волята и интересите на кооператорите, творчески деятели, а не кариеристи и бездушни бюрократи, и като всички важни въпроси се решават от самите кооператори в техните събрания, конференции и конгреси.

На трето място, необходимо е кооперациите да не се нагърбват с такива задачи, които още не са по техните сили, и да помнят, че за преодоляването на стопанските трудности, за развитието на народното стопанство и подобрение положението на населението трябва да се проведе правилно съчетание на кооперативната дейност със здравата частна инициатива, като час по-скоро се премахне ненормалното взаимно отношение между кооператорите и частните индустриалци и търговци, работещи добросъвестно в полза на народното стопанство.

Специално селските кооперации са призвани да съдействуват на всички обществени начинания, които целят подобряване условията на живота на нашето село, за неговото материално и културно издигане — прокарване водопроводи, направа на чешми, постилане на улици, електрификация на селото и пр. Селските кооперации трябва да развърнат най-енергична дейност за създаване на фурни, бани, перални, амбулатории, детски ясли и пр.

Особено необходимо е да се обърне най-сериозно внимание на културно-просветната работа на кооперациите както в градовете, така и в селата. Не може да има здраво и постоянно развиващо се кооперативно движение без просветени, съзнателни и активни кооператори.

Желая от цялото си сърце на всички кооператори и на ръководителите на кооперативното движение найдобри успехи в тяхната благородна и народополезна дейност, които успехи — убеден съм — ще бъдат толкова по-големи, колкото по-смело и бързо бъдат отстранени съществуващите слабости и недостатъци, наследени главно от фашисткото минало.

София,
28 януари 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

РАСТАТ ПРЕКРАСНИ КАДРИ, МЛАДИ, БУДНИ, МНОГООБЕЩАВАЩИ

Из беседата на др. Г. Димитров с членовете на ЦК на РМС

Ролята на РМС в младежкото движение е роля на движеща сила, мотор, дясна ръка, която тласка напред. И затова в своята практическа работа, в своята пропаганда и агитация Работническият младежки съюз трябва да направи следното:

1. Да се откаже от сектантството (самодоволното сектантство) да мисли: „Ние сме достатъчно силни, ние достатъчно знаем, ние всичко можем."

2. Да се откаже от всяко командуване. Той трябва да действува със силата на убеждението и да прилага методите на другарско сътрудничество с другите отечественофронтовски младежки организации.

3. Да не се кичи с това, че ремсистите са взели найдейно участие в борбата против фашизма. РМС е действително силна, дееспособна, най-последователно-прогресивна младежка организация, *но той има големи общи задачи с другите младежки организации, успешното изпълнение на които е възможно, когато се сътрудничи на равни начала и при взаимно зачитане.*

Тези задачи предполагат творческа работа, неуморим труд, смела, решителна борба за изкореняване на всички остатъци от фашисткия режим, здраво сплотяване силите на народната младеж, укрепване единството на народа, укрепване дружбата между работници и селяни — гръбнака на Отечествения фронт, гръбнака на единството на българския народ, и възпитаване и превъзпитаване на стари, млади и септемврийчета в такъв дух.

Голямо нещастие за нас, за българския народ и за работническата класа беше това, че в миналото защитниците на буржоазния строй успяха да внушат в известни среди безверие в силите на народа. Особено фашистите правеха това. Тяхната теза беше: „Нашата страна е малка, нашият народ е немногочислен, ние сами не можем; ние трябва да си преклоним главата; ние не можем да създадем своя национална промишленост, не можем да развием модерно селско стопанство; не можем да имаме силна армия, ние сме слаб, малък народ!“ Това те правеха, за да могат да продават — и продаваха плодовете на народния труд, богатствата на нашата страна, като държат народа в подчинение. И досега в известни среди няма достатъчно вяра в силите на нашия народ. Когато небето се помрачи, когато настъпи буря, веднага сред тях настъпва колебание, особено в средата на интелигенцията: учащи се, студенти, учители, професори. *Трябва да се развива, да се задълбочава в душата, в сърцата на народа и неговата младеж вяра в силите на работническата класа, на селянина, вяра в силите на нашия народ.* Тази вяра трябва да бъде всекидневно укрепвана. За тая цел е необходима постоянна разяснителна и възпитателна работа. Трябва да се затвърди и убеждението, че един малък народ може да държи съдбата си в своите ръце, ако не се влияе от вредните пораженски внушения на чуждите агенти, че той може да бъде уважаван и от големите демократични държави, ако вярва в собствените си сили и твърдо държи за своята национална свобода и независимост.

Интелигенцията, особено в такива страни като нашата, има да играе много важна роля. Нова България започва да провежда голямо, сериозно държавно, стопанско и културно строителство на демократични начала. Това е труден и сложен процес. Той не може да бъде завършен успешно и във възможно най-кратък срок без активното и най-предано участие на техническата и научна интелигенция, както и дейците в областта на културата. Ние обаче не сме достатъчно оценявали тая интелигенция и в партията, особено през левосектантския период, когато някои другари смятаха, че интелигенцията е въобще гнила, от нея нищо сериозно не може да се очаква. Порано също имаше силни подозрения по отношение на интелигенцията. При създаването на нашата партия това беше известно средство за запазване бойния характер на партията, защото из средата на интелигенцията можеха да се вмъкнат в нашите редове повече чужди и кариеристични елементи. *Но при сегашните условия, когато партията е укрепнала, когато тя е станала и управляваща партия* и когато, от друга страна, в средата на самата интелигенция се е извършила и продължава да се извършва диференциация, вследствие на преживени тежки борби и големи събития, *необходимо е съвършено ново отношение към интелигенцията.* Интелигенцията, нейната здрава част, най-способните специалисти, учени, хората на културата и изкуството трябва да бъдат или непосредствено в нашите редици, или да сътрудничат с нас и нашите съюзници в Отечествения фронт.

Промени в средата на интелигенцията стават не така леко, тя се преустройва много по-трудно и затова са необходими повече усилия. Костюмът може да се промени за 24 часа, а мозъкът се обръща бавно. Трябва вътрешна борба у всеки, който веднаж е усвоил известен неправилен мироглед, за да се освободи от него. Трябва идейна борба, а трябва и въздействие и помош от страна на колектива. Процесът на превъзпитаване известни слоеве от интелигенцията трябва да се доведе докрай. И тук за РМС има широко и много благородно поле за работа. Не трябва да се забравя обаче, че трудно се превъзпитава интелигенцията. По-лесно е да се превъзпита работникът, селянинът със здрав природен ум, защото неговата глава не е напълнена с разни формално-логически построения и софизми и е способна да възприеме по-лесно здравата логика на живота. Но когато човек има известен мироглед, свои възгледи и особено сектантски, той трябва да работи над себе си, нужна му е помощ от организацията и критика — делова, другарска критика и самокритика.

Работата между учениците, студентите и въобще сред интелигенцията трябва да се постави на по-здрави, на по-правилни основи отколкото досега. Необходимо е не да се говори за „гнила“ интелигенция, а да се работи с аргументи и убеждения, за да се спечелят за делото на Отечествения фронт тези, които са били така или иначе под влиянието на фашистката идеология и разните нейни прояви. Това е по-трудно от обикновената агитация, но то е абсолютно необходимо.

Изобщо, за да се влияе на оная част от интелигенцията, която не е с нас, трябва ние да имаме своя интелигенция, която да стои на голяма висота. Затова е необходимо нашите ремсисти, нашите кадри да са добре въоръжени идеологически. Нашата марксическа наука ни дава тая възможност. *При изучаването ѝ,* разбира се, *не бива да се усвоява буквално,* какъвто е случаят с ония хора, които знаят наизуст цели страници от марксическите съчинения, а грешат на всяка крачка. *Нужно е не зубрене на марксистки книги, а усвояване основното в нашата марксическа наука,* усвояване диалектическия метод на мислене, на обясняване събитията. Ако добре усвоим и успеем да прилагаме в работата си при обяснение на текущи събития това, което нашият велик учител Сталин е написал в глава IV от „Историята на ВКП (б)“ за диалектическия и историческия материализъм, значи да имаме в ръцете си компас, който да ни ориентирва накъде да вървим.

Мнозина казват: няма време за четене, много работа има. Това е вярно, но не *напълно.* Трябва така да се организира работата, че нашите дейци да могат да четат не количествено много, но това, което е съществено за въоръжаването им с идеологическо оръжие, необходимо в тяхната творческа работа и в тяхната борба. Младите хора са с жив ум,жадни са за знания, но те не трябва да се стремят техните глави да представляват универсален магазин с огромно количество най-разнообразни, несвързани помежду си знания. Всички познания трябва да бъдат свързани в една система, да представляват един цялостен мироглед, ръководство за действие, с което не само да обясняваме това, което съществува, но и да можем да изменяме съществуващото в нещо по-добро. Такова учение, такава подготовка е необходима особено за кадъра. В нашето движение има дейци, които нямат такива познания, каквито има един професор — последният знае история, философия, той е учен. Нашият деец може да не знае всичко в подробности, макар това и да е желапод влиянието на фашистката идеология и разните нейни прояви. Това е по-трудно от обикновената агитация, но то е абсолютно необходимо.

Изобщо, за да се влияе на оная част от интелигенцията, която не е с нас, трябва ние да имаме своя интелигенция, която да стои на голяма висота. Затова е необходимо нашите ремсисти, нашите кадри да са добре въоръжени идеологически. Нашата марксическа наука ни дава тая възможност. *При изучаването ѝ,* разбира се, *не бива да се усвоява буквално,* какъвто е случаят с ония хора, които знаят наизуст цели страници от марксическите съчинения, а грешат на всяка крачка. *Нужно е не зубрене на марксистки книги, а усвояване основното в нашата марксическа наука,* усвояване диалектическия метод на мислене, на обясняване събитията. Ако добре усвоим и успеем да прилагаме в работата си при обяснение на текущи събития това, което нашият велик учител Сталин е написал в глава IV от „Историята на ВКП (б)“ за диалектическия и историческия материализъм, значи да имаме в ръцете си компас, който да ни ориентирва накъде да вървим.

Мнозина казват: няма време за четене, много работа има. Това е вярно, но не *напълно.* Трябва така да се организира работата, че нашите дейци да могат да четат не количествено много, но това, което е съществено за въоръжаването им с идеологическо оръжие, необходимо в тяхната творческа работа и в тяхната борба. Младите хора са с жив ум,жадни са за знания, но те не трябва да се стремят техните глави да представляват универсален магазин с огромно количество най-разнообразни, несвързани помежду си знания. Всички познания трябва да бъдат свързани в една система, да представляват един цялостен мироглед, ръководство за действие, с което не само да обясняваме това, което съществува, но и да можем да изменяме съществуващото в нещо по-добро. Такова учение, такава подготовка е необходима особено за кадъра. В нашето движение има дейци, които нямат такива познания, каквито има един професор — последният знае история, философия, той е учен. Нашият деец може да не знае всичко в подробности, макар това и да е желателно, но той трябва да знае това, което е необходимо, за да ръководи, да решава задачи, да има способност да предвиди накъде трябва да се върви. Неговите знания по количество могат да бъдат по-малко, но по качество да надхвърлят тези на един средно образован човек. Тези знания трябва да са съпроводени с практически опит. Да вземем за пример и Ленин, и Сталин. Ако Ленин и Сталин успяха да станат такива гениални водачи и учители, каквито ние ги знаем, то е, освен всичко останало (индивидуални качества), и затова, *защото никога не са отделяли теорията от практиката.* Например Ленин се занимаваше не само с общи теоретически проблеми, не само пишеше големи произведения, но се занимаваше и със строителството на съветската власт и строителството на Болшевишката партия. Той се занимаваше с най-дребни работи. Той намираше време да изслуша дори селянина, дошъл от Сибир в Москва, понеже знаеше, че чрез селянина може да се узнае какво става сред населението в съответната област.

Да се приемат много студенти в малко помещения не е добре. Обаче жаждата за знание е много голяма, кандидатите са много и затова трябва да има подбор на студентите, трябва да има конкурс. А за да се даде възможност на тия още няколко хиляди, които остават вън от университета, да могат да получат висше образование, трябва да се открият вечерни или неделни университети. Необходимо е да се организира и материалното подпомагане на студентите. С оглед на това проф. Баламезов прави предложение да се създаде студентски град. Място имало. Оставало само да се построят жилищата. Отпущането на средства за постройката може да се реши от Народното събрание.

Нашите студенти трябва да се учат много упорито. *Не са добри ремсисти оня студент и студентка, които не се учат добре.* Утре те няма да бъдат добри лекари, добри инженери, добри агрономи и пр., а нам ни са необходими добри специалисти. Нека да се ограничи количеството на митингите, да се правят по-малко митинги, но добре подготвени и организирани, за да се даде възможност на нашите студенти и студентки да учат. Трябва телно, но той трябва да знае това, което е необходимо, за да ръководи, да решава задачи, да има способност да предвиди накъде трябва да се върви. Неговите знания по количество могат да бъдат по-малко, но по качество да надхвърлят тези на един средно образован човек. Тези знания трябва да са съпроводени с практически опит. Да вземем за пример и Ленин, и Сталин. Ако Ленин и Сталин успяха да станат такива гениални водачи и учители, каквито ние ги знаем, то е, освен всичко останало (индивидуални качества), и затова, *защото никога не са отделяли теорията от практиката*. Например Ленин се занимаваше не само с общи теоретически проблеми, не само пишеше големи произведения, но се занимаваше и със строителството на съветската власт и строителството на Болшевишката партия. Той се занимаваше с най-дребни работи. Той намираше време да изслуша дори селянина, дошъл от Сибир в Москва, понеже знаеше, че чрез селянина може да се узнае какво става сред населението в съответната област.

Да се приемат много студенти в малко помещения не е добре. Обаче жаждата за знание е много голяма, кандидатите са много и затова трябва да има подбор на студентите, трябва да има конкурс. А за да се даде възможност на тия още няколко хиляди, които остават вън от университета, да могат да получат висше образование, трябва да се открият вечерни или неделни университети. Необходимо е да се организира и материалното подпомагане на студентите. С оглед на това проф. Баламезов прави предложение да се създаде студентски град. Място имало. Оставало само да се построят жилищата. Отпущането на средства за постройката може да се реши от Народното събрание.

Нашите студенти трябва да се учат много упорито. *Не са добри ремсисти оня студент и студентка, които не се учат добре.* Утре те няма да бъдат добри лекари, добри инженери, добри агрономи и пр., а нам ни са необходими добри специалисти. Нека да се ограничи количеството на митингите, да се правят по-малко митинги, но добре подготвени и организирани, за да се даде възможност на нашите студенти и студентки да учат. Трябва да се знае точно как се учат и юристи, и медици, и всички студенти. Забележи ли се, че някой студент се отнася повърхностно към учението, да се вземе решение: в срок от месец, два, три набелязаният студент или студентка да издържи отлично изпита си, ако не направи това — да получи порицание. Необходима е строга дисциплина. Без дисциплина нищо не върви. За да бъдат активни дейци в университета, ремсистите и партийците трябва да бъдат добри студенти. За да се осъществи практически това, работата трябва да се разпредели между повече хора. Неправилното разпределение на работата е голям недостатък. Много хора считат себе си незаменими, а в живота всеки е заменим, макар понякога не така успешно. Някои смятат, че само те могат да вършат най-добре работата, боят се да дават работа на по-слабите и неволно, без да искат заприщват пътя за издигане на нови кадри. Против това болшевиките водят много сериозна и системна борба и бичуват безпощадно такива недостатъци.

Ръководителят трябва да се занимава не само с големите въпроси, но и с малките. Например Сталин се занимава от сутрин до късно през нощта с въпроси от най-голямо значение, а също и с въпроси като тези: дали да отиде делегация в България или Франция, каква делегация да се прати и пр. Сталин е гений, но в същото време не изпуска никога от своя поглед цялата практическа организационна работа, която има значение за общото развитие. Разбира се, Ленин и Сталин са единствени с техните гениални способности, всеки обаче е длъжен да върви по техния път и никога да не откъсва теорията от практиката. Никой да не мисли, че като се занимава с висша политика, с големи въпроси, не трябва да се занимава и с дребни.

Ръководството трябва да има апарат, трябва да има хора, които да помагат, но ръководството затова е ръководство, за да държи всичко в свои ръце и да отговаря за развитието на своята организация. При това то не трябва да се бои и да бяга от критика. Има дейци, които не търпят критика. Те обикновено се провалят. *Дейци, големи или малки, които не се вслушват в здравия глас* да се знае точно как се учат и юристи, и медици, и всички студенти. Забележи ли се, че някой студент се отнася повърхностно към учението, да се вземе решение: в срок от месец, два, три набелязаният студент или студентка да издържи отлично изпита си, ако не направи това — да получи порицание. Необходима е строга дисциплина. Без дисциплина нищо не върви. За да бъдат активни дейци в университета, ремсистите и партийците трябва да бъдат добри студенти. За да се осъществи практически това, работата трябва да се разпредели между повече хора. Неправилното разпределение на работата е голям недостатък. Много хора считат себе си незаменими, а в живота всеки е заменим, макар понякога не така успешно. Някои смятат, че само те могат да вършат найдобре работата, боят се да дават работа на по-слабите и неволно, без да искат заприщват пътя за издигане на нови кадри. Против това болшевиките водят много сериозна и системна борба и бичуват безпощадно такива недостатъци.

Ръководителят трябва да се занимава не само с големите въпроси, но и с малките. Например Сталин се занимава от сутрин до късно през нощта с въпроси от най-голямо значение, а също и с въпроси като тези: дали да отиде делегация в България или Франция, каква делегация да се прати и пр. Сталин е гений, но в същото време не изпуска никога от своя поглед цялата практическа организационна работа, която има значение за общото развитие. Разбира се, Ленин и Сталин са единствени с техните гениални способности, всеки обаче е длъжен да върви по техния път и никога да не откъсва теорията от практиката. Никой да не мисли, че като се занимава с висша политика, с големи въпроси, не трябва да се занимава и с дребни.

Ръководството трябва да има апарат, трябва да има хора, които да помагат, но ръководството затова е ръководство, за да държи всичко в свои ръце и да отговаря за развитието на своята организация. При това то не трябва да се бои и да бяга от критика. Има дейци, които не търпят критика. Те обикновено се провалят. *Дейци, големи или малки, които не се вслушват в здравия глас* *на хората от масата,* не отчитат техните настроения и мнения и се обиждат, когато ги критикуват, *такива дейци не могат да имат успех.*

И леност не бива да има. Мързелът изобщо е опасен, но най-опасен е мързелът на мозъка: когато човек го мързи да мисли, да се задълбочава, когато плува по повърхността. Две и две е равно на четири, мислят си някои и с това се задоволяват. Но животът не е такава аритметика. Той е много сложен и извънредно разнообразен. Трябва да се научим да мислим, да се задълбочаваме над всеки въпрос. Затова се иска напрежение и тренировка. Нам ни е необходима тренировка на мозъка, на ума и критично и самокритично отнасяне! Когато вечер си ляга човек, добре е да помисли какво е научил през деня, какво е добил ново и да си направи равносметка, да извади урок за следващия ден. А отвременавреме да се затваря в стаята си за няколко часа и да си даде точна сметка за положителното и отрицателното в своята работа. Полезно е, много е полезно това.

Както е известно, има много физически и душевни заболявания. Човечеството не е могло да се освободи от тях, медицината не е достигнала дотам, да тури край на тия болести. Но за нас, хората, които заемаме известно отговорно място в организацията, държавата и пр., *няма по-опасна болест от болестта, която се състои в изгубване чувството за реалността.* А такава болест има и за съжаление е доста разпространена. Човек, който страда от такава болест, не стои на твърда земя здраво на нозете си, а действува под влиянието на случайни настроения. Той е като кон с капаци. Не взема фактите такива, каквито са, а си представя действителността такава, каквато му се иска да бъде. Това е причината за много грешки и неуспехи.

А действителността трябва да се вижда такава, каквато е. Понякога тя е неприятна, особено когато има трудности или неуспехи. Старайте се да виждате всякога нещата такива, каквито са, а не да си ги представяте такива, каквито вам се иска да бъдат.

Въпросът не е, че въобще няма кадри, а въпросът е, че не полагаме достатъчно усилия и не умеем да наме-

на хората от масата, не отчитат техните настроения и мнения и се обиждат, когато ги критикуват, *такива дейци не могат да имат успех.*

И леност не бива да има. Мързелът изобщо е опасен, но най-опасен е мързелът на мозъка: когато човек го мързи да мисли, да се задълбочава, когато плува по повърхността. Две и две е равно на четири, мислят си някои и с това се задоволяват. Но животът не е такава аритметика. Той е много сложен и извънредно разнообразен. Трябва да се научим да мислим, да се задълбочаваме над всеки въпрос. Затова се иска напрежение и тренировка. Нам ни е необходима тренировка на мозъка, на ума и критично и самокритично отнасяне! Когато вечер си ляга човек, добре е да помисли какво е научил през деня, какво е добил ново и да си направи равносметка, да извади урок за следващия ден. А отвреме-навреме да се затваря в стаята си за няколко часа и да си даде точна сметка за положителното и отрицателното в своята работа. Полезно е, много е полезно това.

Както е известно, има много физически и душевни заболявания. Човечеството не е могло да се освободи от тях, медицината не е достигнала дотам, да тури край на тия болести. Но за нас, хората, които заемаме известно отговорно място в организацията, държавата и пр., *няма по-опасна болест от болестта, която се състои в изгубване чувството за реалността.* А такава болест има и за съжаление е доста разпространена. Човек, който страда от такава болест, не стои на твърда земя здраво на нозете си, а действува под влиянието на случайни настроения. Той е като кон с капаци. Не взема фактите такива, каквито са, а си представя действителността такава, каквато му се иска да бъде. Това е причината за много грешки и неуспехи.

А действителността трябва да се вижда такава, каквато е. Понякога тя е неприятна, особено когато има трудности или неуспехи. Старайте се да виждате всякога нещата такива, каквито са, а не да си ги представяте такива, каквито вам се иска да бъдат.

Въпросът не е, че въобще няма кадри, а въпросът е, че не полагаме достатъчно усилия и не умеем да намерим хора, да ги издигаме, да им помагаме всеки според силите си и способностите си да заеме подходящо място. Владимир Илич Ленин неведнаж подчертаваше: „Казвате, че няма хора за работа. Не е вярно това. Има, но вие не ги търсите, не ги намирате, не ги поставяте на съответната за тях работа."

Проведохме голяма избирателна кампания. През това време трябваше да се наблюдава кой как се проявява и да се привлекат нови хора, които досега не са били нито секретари, нито членове на комитети, но които се проявиха добре. Те трябваше да бъдат регистрирани, за да им се помогне да добият необходимия опит, вкус и желание за ръководна работа. Хората се проверяват в практиката, а не в кабинета. Трябва да се провери и в София, и в Пловдив, и в другите градове, и в училищата, и в университета и ще се намерят немалко хора, които са се проявили добре. Кадри трябва да се издигат смело. Свикнали сме да търсим хора само около нас, партизани, политзатворници, *а сега растат прекрасни кадри, млади, будни, многообещаващи. Те трябва да се издигат.* Трябва да се работи, да се възпитава и смело да се издига нов кадър, защото без това не могат да бъдат успешно разрешени задачите, които стоят пред нас.

РМС трябва да има много близки връзки със спортните организации. По-рано е имало пренебрежително отношение към спортните организации. Това е сектантска глупост. Значителна част от младежта ще се възпитава чрез спорта, чрез физкултурата. Физкултурата е необходима и за нашия ремсист и ремсистка. Тук е необходимо правилно разпределение на времето и на силите. Някои казват: ако станем атлети, няма да бъдем сериозни ръководители. Но въпросът не е да станете атлети, шампиони, а да участвувате активно в спорта — източник на здраве, сили и работоспособност за народа и младежта.

Що се отнася до нашата бдителност, тя трябва да бъде максимална, да не се промъкват прикрити врагове, шпиони в нашите редове. Между нас има наивни и доверчиви хора. В миналото ние страдахме много от тази доверчивост. Трябва човек да има отворени очи и остър нюх. Ако забележите нещо съмнително, веднага разрим хора, да ги издигаме, да им помагаме всеки според силите си и способностите си да заеме подходящо място. Владимир Илич Ленин неведнаж подчертаваше: „Казвате, че няма хора за работа. Не е вярно това. Има, но вие не ги търсите, не ги намирате, не ги поставяте на съответната за тях работа.“

Проведохме голяма избирателна кампания. През това време трябваше да се наблюдава кой как се проявява и да се привлекат нови хора, които досега не са били нито секретари, нито членове на комитети, но които се проявиха добре. Те трябваше да бъдат регистрирани, за да им се помогне да добият необходимия опит, вкус и желание за ръководна работа. Хората се проверяват в практиката, а не в кабинета. Трябва да се провери и в София, и в Пловдив, и в другите градове, и в училищата, и в университета и ще се намерят немалко хора, които са се проявили добре. Кадри трябва да се издигат смело. Свикнали сме да търсим хора само около нас, партизани, политзатворници, *а сега растат прекрасни кадри, млади, будни, многообещаващи. Те трябва да се издигат.* Трябва да се работи, да се възпитава и смело да се издига нов кадър, защото без това не могат да бъдат успешно разрешени задачите, които стоят пред нас.

РМС трябва да има много близки връзки със спортните организации. По-рано е имало пренебрежително отношение към спортните организации. Това е сектантска глупост. Значителна част от младежта ще се възпитава чрез спорта, чрез физкултурата. Физкултурата е необходима и за нашия ремсист и ремсистка. Тук е необходимо правилно разпределение на времето и на силите. Някои казват: ако станем атлети, няма да бъдем сериозни ръководители. Но въпросът не е да станете атлети, шампиони, а да участвувате активно в спорта — източник на здраве, сили и работоспособност за народа и младежта.

Що се отнася до нашата бдителност, тя трябва да бъде максимална, да не се промъкват прикрити врагове, шпиони в нашите редове. Между нас има наивни и доверчиви хора. В миналото ние страдахме много от тази доверчивост. Трябва човек да има отворени очи и остър нюх. Ако забележите нещо съмнително, веднага разследвайте, вземайте бързи мерки, защищавайте организацията си от червеите на разложението и дезорганизацията.

Нашият народ е буден, неговата младеж е будна, жива, с природен ум. В славянските страни, особено в Югославия и България, капиталистическата цивилизация не е успяла да корумпира значителни части от народа, както в някои други страни. Това е един плюс за нас. Нашата икономическа структура, както и в другите славянски страни, е демократическа, макар още да имаме капиталистическа частна собственост. Но ние нямаме капиталистически тръстове, концерни. *Реакцията у нас е още силна и трябва да я бием, но нейните корени не са дълбоки, както другаде.* Тия корени могат да бъдат отрязани.

Събитията в Югославия се развиха по друг начин, не както в България. Югославия не бе сателит на Германия. Отначало докрай Югославия остана противник на немците. А с помощта на нашите продажни и престъпни управници немците успяха да превърнат България в свой сателит — против Съветския съюз, против западните демокрации.

В Югославия почти от самото начало, в най-критичния момент за Съветския съюз и за свободолюбивите народи, беше вдигнато знамето на партизанската война. Югославяните се биха упорито, дадоха много жертви, увлякоха много голяма част от народа, особено от младежта, под ръководството на комунистите създадоха своя армия и с помощта на Червената армия, донякъде и на нас, очистиха страната си от германците. У нас — напротив — партизанското движение се яви късно, то не взе такива размери, както в Югославия, и ние не можахме да създадем партизанска армия. В продължителната освободителна война в Югославия се закалиха и възпитаха в борчески дух огромен брой работници, селяни, интелигенти, особено младежи. Ние нямахме такова партизанско движение и толкова време, за да постигнем същите резултати в това отношение.

Югославяните са по-напред от нас. Ние трябва да ги догоним. С народната република те също ни изпревариха.

Огромно значение има това, че Югославия е съюзническа страна, а нас и досега не ни считат за съюзници.

следвайте, вземайте бързи мерки, защищавайте организацията си от червеите на разложението и дезорганизацията.

Нашият народ е буден, неговата младеж е будна, жива, с природен ум. В славянските страни, особено в Югославия и България, капиталистическата цивилизация не е успяла да корумпира значителни части от народа, както в някои други страни. Това е един плюс за нас. Нашата економическа структура, както и в другите славянски страни, е демократическа, макар още да имаме капиталистическа частна собственост. Но ние нямаме капиталистически тръстове, концерни. *Реакцията у нас е още силна и трябва да я бием, но нейните корени не са дълбоки, както другаде.* Тия корени могат да бъдат отрязани.

Събитията в Югославия се развиха по друг начин, не както в България. Югославия не бе сателит на Германия. Отначало докрай Югославия остана противник на немците. А с помощта на нашите продажни и престъпни управници немците успяха да превърнат България в свой сателит — против Съветския съюз, против западните демокрации.

В Югославия почти от самото начало, в най-критичния момент за Съветския съюз и за свободолюбивите народи, беше вдигнато знамето на партизанската война. Югославяните се биха упорито, дадоха много жертви, увлякоха много голяма част от народа, особено от младежта, под ръководството на комунистите създадоха своя армия и с помощта на Червената армия, донякъде и на нас, очистиха страната си от германците. У нас — напротив — партизанското движение се яви късно, то не взе такива размери, както в Югославия, и ние не можахме да създадем партизанска армия. В продължителната освободителна война в Югославия се закалиха и възпитаха в борчески дух огромен брой работници, селяни, интелигенти, особено младежи. Ние нямахме такова партизанско движение и толкова време, за да постигнем същите резултати в това отношение.

Югославяните са по-напред от нас. Ние трябва да ги догоним. С народната република те също ни изпревариха.

Огромно значение има това, че Югославия е съюзническа страна, а нас и досега не ни считат за съюзници.

Югославяните могат да говорят с по-висок тон, а ние трябва да поработим още малко, за да заемем своето достойно място. Ето защо нашите задачи са по-трудни, по-сложни отколкото на нашите югославянски другари. Това показва, че трябва да запретнем ръкави и да набавим пропуснатото. С участието си в Отечествената война ние измихме едно петно, което фашистите лепнаха на челото на народа, *а сега трябва с труд, борба и твърдост здраво да държим за националната си чест и достойнство.* С вяра в силите на нашия народ, на работническата класа, на селяните, на младежта ние ще можем да преодолеем трудностите. Ключът за разрешаването на всички наши външни и вътрешни въпроси е преди всичко в нашите собствени български ръце, в нашето народно единство.

Сп. „Младеж", год. II, кн. 1,
януари, 1946 г.

Югославяните могат да говорят с по-висок тон, а ние трябва да поработим още малко, за да заемем своето достойно място. Ето защо нашите задачи са по-трудни, по-сложни отколкото на нашите югославянски другари. Това показва, че трябва да запретнем ръкави и да набавим пропуснатото. С участието си в Отечествената война ние измихме едно петно, което фашистите лепнаха на челото на народа, *а сега трябва с труд, борба и твърдост здраво да държим за националната си чест и достойнство*. С вяра в силите на нашия народ, на работническата класа, на селяните, на младежта ние ще можем да преодолеем трудностите. Ключът за разрешаването на всички наши външни и вътрешни въпроси е преди всичко в нашите собствени български ръце, в нашето народно единство.

Сп. „Младеж", год. II, кн. 1,
януари, 1946 г.

ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА НАРОДНИТЕ ПАРТИЗАНИ

Реч, произнесена на партизанската вечер
10 февруари 1946 г.

Другари и другарки,

Партизанското движение против фашистката диктатура и германските окупатори е несъмнено една от най-светлите страници в новата история на нашата страна.

Без това народно партизанско движение, организирано и ръководено от Отечествения фронт, на първо място от нашата героична партия, нямаше да имаме народната победа на 9 септември, нямаше да имаме нова, демократична България. В това именно се заключава и неговата историческа заслуга.

Народното партизанско движение има и една друга голяма заслуга. То първо разчисти пътя за братско сближение между нова България и нова Югославия. В съвместната партизанска борба на българите и югославяните против общия фашистки враг бе нанесен съкрушителен удар на враждата между България и Югославия, причинила в миналото толкова много нещастия на двата братски народа.

И ние можем сега да градим с пълна увереност и сигурен успех братските отношения между нова, отечественофронтовска България и нова, Федеративна народна република Югославия благодарение на това, че началото, здравото начало, бе поставено от нашите и югославянските партизани.

Участието на нашата армия след 9 септември в освободителната война против германците продължи и разшири тоя път и тази основа на братство между двата народа и ние не се съмняваме, че героичните подвизи

ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА НАРОДНИТЕ ПАРТИЗАНИ

**Реч, произнесена на партизанската вечер
10 февруари 1946 г.**

Другари и другарки,

Партизанското движение против фашистката диктатура и германските окупатори е несъмнено една от най-светлите страници в новата история на нашата страна.

Без това народно партизанско движение, организирано и ръководено от Отечествения фронт, на първо място от нашата героична партия, нямаше да имаме народната победа на 9 септември, нямаше да имаме нова, демократична България. В това именно се заключава и неговата историческа заслуга.

Народното партизанско движение има и една друга голяма заслуга. То първо разчисти пътя за братско сближение между нова България и нова Югославия. В съвместната партизанска борба на българите и югославяните против общия фашистки враг бе нанесен съкрушителен удар на враждата между България и Югославия, причинила в миналото толкова много нещастия на двата братски народа.

И ние можем сега да градим с пълна увереност и сигурен успех братските отношения между нова, отечественофронтовска България и нова, Федеративна народна република Югославия благодарение на това, че началото, здравото начало, бе поставено от нашите и югославянските партизани.

Участието на нашата армия след 9 септември в освободителната война против германците продължи и разшири тоя път и тази основа на братство между двата народа и ние не се съмняваме, че героичните подвизи на нашите партизани и нашето патриотично войнство ще бъдат увенчани, след обявената вече народна република в Югославия, и с обявяване на народна република в България (Бурни ръкоплескания).

Нашето партизанско движение можа да извърши голямото дело, което ние сега чествуваме, защото се вдъхновяваше от победоносната Червена армия, както и от прекрасните примери, дела и подвизи на югославянските партизани и на украинските и белоруските партизани.

Нашият народ, другари и другарки, завинаги ще остане с дълбока признателност към народните партизани и партизанки и особено към светлата памет на тия от тях, които дадоха живота си за свободата и независимостта на българския народ.

Но тая признателност налага и задължения на останалите живи народни партизани и партизанки, големи задължения към народа, към нашата родина.

Какви са тия задължения? Според мене, *първото* е да се пази високото звание *народен партизанин*, да се пази чисто, свето.

Народните партизани и партизанки не трябва да забравят нито за минута, че поколения ще бъдат възпитавани по техния пример, по техните подвизи и жертви. Тяхното име трябва да остане като образец за възпитание на истински народни синове и дъщери, за да могат смело да защищават народните завоевания на 9 септември от всички вътрешни и външни врагове на нова, демократична България.

Второто задължение за народните партизани и партизанки се заключава в това, че те трябва да бъдат активни, честни, предани и способни строители на нова, демократична България. Където и да се намират, във войската, народната милиция, в мините, фабриките, на полето, в училищата, държавните учреждения, — навсякъде те трябва да бъдат в първите редове на най-добрите строители и борци. А затова те трябва да не заспиват на минали лаври, а да си запретнат ръкавите и да се учат, растат и квалифицират, за да бъдат напълно достойни за мястото, което заемат.

на нашите партизани и нашето патриотично войнство ще бъдат увенчани, след обявената вече народна република в Югославия, и с обявяване на народна република в България (Бурни ръкопляскания).

Нашето партизанско движение можа да извърши голямото дело, което ние сега честваме, защото се вдъхновяваше от победоносната Червена армия, както и от прекрасните примери, дела и подвизи на югославянските партизани и на украинските и белоруските партизани.

Нашият народ, другари и другарки, завинаги ще остане с дълбока признателност към народните партизани и партизанки и особено към светлата памет на тия от тях, които дадоха живота си за свободата и независимостта на българския народ.

Но тая признателност налага и задължения на останалите живи народни партизани и партизанки, големи задължения към народа, към нашата родина.

Какви са тия задължения? Според мене, *първото* е да се пази високото звание *народен партизанин*, да се пази чисто, свето.

Народните партизани и партизанки не трябва да забравят нито за минута, че поколения ще бъдат възпитавани по техния пример, по техните подвизи и жертви. Тяхното име трябва да остане като образец за възпитание на истински народни синове и дъщери, за да могат смело да защищават народните завоевания на 9 септември от всички вътрешни и външни врагове на нова, демократична България.

Второто задължение за народните партизани и партизанки се заключава в това, че те трябва да бъдат активни, честни, предани и способни строители на нова, демократична България. Където и да се намират, във войската, народната милиция, в мините, фабриките, на полето, в училищата, държавните учреждения, — навсякъде те трябва да бъдат в първите редове на най-добрите строители и борци. А затова те трябва да не заспиват на минали лаври, а да си запретнат ръкавите и да се учат, растат и квалифицират, за да бъдат напълно достойни за мястото, което заемат.

Третото задължение се заключава в това: народните партизани и партизанки трябва строго да съблюдават отечественофронтовската законност. Сега има народна власт, има наша, народна, демократическа законност. Нашите партизани, които по-рано рушеха фашистката власт в полза на народа, трябва сега да дават пример за найстрого съблюдаване интересите на народната власт и законност. Има случаи, за съжаление, когато отделни партизани считат, че законите важат за всички други граждани и гражданки, но не и за тях, защото са се борили против фашизма, преживели са страдания, давали са жертви, имат заслуги към народа и страната и със спокойна съвест мислят, че могат да се поставят по-горе от законите.

Но законите важат за всички отгоре додолу, за цялата страна. Те важат и за народните партизани и партизанки. Строгото изпълнение на законите — това е удар против реакцията, против вътрешните и външни врагове. Тия, които не изпълняват законите на нова, демократична България, наливат вода във воденицата на реакцията, на злостните опозиционери, които се опитват да подкопават основите на новата, народна власт.

Партизаните и партизанките трябва да отвикнат от много свои привички от партизанско време и се приспособят към това, което новото време и отечественофронтовската законност изискват — да бъдат дисциплинирани, непретенциозни, скромни, способни за творчески труд.

Четвъртото, много важно задължение за нашите народни партизани и партизанки е това, да бъдат в първите редове на борбата на нашия народ срещу остатъците на фашизма. Реакцията трябва да бъде обуздана с всички законни средства и то час по-скоро. Народните партизани и партизанки, които така храбро са се борили против враговете на народа в миналото, трябва да знаят, че не всичко от завещанията на техните загинали другари е свършено и изпълнено. Още много трябва да се направи, за да се осигури завинаги славното септемврийско дело. И днес още има корупция, има саботажи, много вредни за народа нередности не са отстранени. Народните партизани трябва да бъдат с отворени очи и уши. Те трябва

Третото задължение се заключава в това: народните партизани и партизанки трябва строго да съблюдават отечественофронтовската законност. Сега има народна власт, има наша, народна, демократическа законност. Нашите партизани, които по-рано рушеха фашистката власт в полза на народа, трябва сега да дават пример за найстрого съблюдаване интересите на народната власт и законност. Има случаи, за съжаление, когато отделни партизани считат, че законите важат за всички други граждани и гражданки, но не и за тях, защото са се борили против фашизма, преживели са страдания, давали са жертви, имат заслуги към народа и страната и със спокойна съвест мислят, че могат да се поставят по-горе от законите.

Но законите важат за всички отгоре додолу, за цялата страна. Те важат и за народните партизани и партизанки. Строгото изпълнение на законите — това е удар против реакцията, против вътрешните и външни врагове. Тия, които не изпълняват законите на нова, демократична България, наливат вода във воденицата на реакцията, на злостните опозиционери, които се опитват да подкопават основите на новата, народна власт.

Партизаните и партизанките трябва да отвикнат от много свои привички от партизанско време и се приспособят към това, което новото време и отечественофронтовската законност изискват — да бъдат дисциплинирани, непретенциозни, скромни, способни за творчески труд.

Четвъртото, много важно задължение за нашите народни партизани и партизанки е това, да бъдат в първите редове на борбата на нашия народ срещу остатъците на фашизма. Реакцията трябва да бъде обуздана с всички законни средства и то час по-скоро. Народните партизани и партизанки, които така храбро са се борили против враговете на народа в миналото, трябва да знаят, че не всичко от завещанията на техните загинали другари е свършено и изпълнено. Още много трябва да се направи, за да се осигури завинаги славното септемврийско дело. И днес още има корупция, има саботажи, много вредни за народа нередности не са отстранени. Народните партизани трябва да бъдат с отворени очи и уши. Те трябва да дават пример на бдителност против враговете, бдителност в защита на народната власт и народните интереси.

Накратко казано, тия са главните задължения. Добросъвестното изпълнение на тия задължения е въпрос на чест и доблест, на патриотизъм за нашите народни партизани и партизанки.

Съюзът на народните партизани и партизанки от своя страна трябва да бъде защитник и покровител на партизаните. Но той трябва да се грижи не само за техните специфични интереси, а и неуморно да работи за укрепването на техния морал и дисциплина като народни борци, за тяхното културно и политическо издигане, за тяхната професионална квалификация.

Дълг на Съюза е също така да взема всички необходими инициативи за увековечаване паметта на падналите в борбата за свободата и независимостта на България и за щастливо бъдеще на нашия народ партизани и партизанки чрез паметници, мемориални плочи, популяризиране техните героически подвизи, написването на техните биографии и запознаването на народа с тях. Не трябва да остане нито едно място, гдето партизаните са водили сражения, неотбелязано с подходящ паметник. Не трябва да има нито една братска могила, която да остане неукрасена. Не трябва да има неотбелязани с подходящ възпоменателен знак опожарени от фашистките палачи села и селски къщи на ятаци, които с риск на живота и имота си са давали убежище на партизаните.

Всичко това е абсолютно необходимо не само като заслужена народна дан към освободителното партизанско движение, но и за борческото възпитание на подрастващото поколение на нашия народ.

На Съюза на народните партизани, на неговите членове и приятели пожелавам най-плодотворна дейност в полза на нашата родина, за тържеството на историческото дело, което с общи усилия трябва да завършим окончателно и победоносно (Бурни и дълго нестихващи ръкопляскания).

да дават пример на бдителност против враговете, бдителност в защита на народната власт и народните интереси.

Накратко казано, тия са главните задължения. Добросъвестното изпълнение на тия задължения е въпрос на чест и доблест, на патриотизъм за нашите народни партизани и партизанки.

Съюзът на народните партизани и партизанки от своя страна трябва да бъде защитник и покровител на партизаните. Но той трябва да се грижи не само за техните специфични интереси, а и неуморно да работи за укрепването на техния морал и дисциплина като народни борци, за тяхното културно и политическо издигане, за тяхната професионална квалификация.

Дълг на Съюза е също така да взема всички необходими инициативи за увековечаване паметта на падналите в борбата за свободата и независимостта на България и за щастливо бъдеще на нашия народ партизани и партизанки чрез паметници, мемориални плочи, популяризиране техните героически подвизи, написването на техните биографии и запознаването на народа с тях. Не трябва да остане нито едно място, гдето партизаните са водили сражения, неотбелязано с подходящ паметник. Не трябва да има нито една братска могила, която да остане неукрасена. Не трябва да има неотбелязани с подходящ възпоменателен знак опожарени от фашистките палачи села и селски къщи на ятаци, които с риск на живота и имота си са давали убежище на партизаните.

Всичко това е абсолютно необходимо не само като заслужена народна дан към освободителното партизанско движение, но и за борческото възпитание на подрастващото поколение на нашия народ.

На Съюза на народните партизани, на неговите членове и приятели пожелавам най-плодотворна дейност в полза на нашата родина, за тържеството на историческото дело, което с общи усилия трябва да завършим окончателно и победоносно (Бурни и дълго нестихващи ръкопляскания).

НАЦИОНАЛНИТЕ ИДЕАЛИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Реч пред офицерите и възпитаниците на Военното училище 17 февруари 1946 г.

Аз не бих имал нещо особено да добавя към това, което казаха нашият военен министър и нашият министър-председател г. Кимон Георгиев. От мое име и от името на Работническата партия (комунисти) мога само да пожелая, щото тия хубави и мъдри слова, които се казаха за нашата народна армия, да се превърнат напълно в действителност. Не трябва да има ножица между нашите думи и нашите дела, колкото това и да е трудно.

Нашите военни хора знаят, че армията от 9 септември преживява процес на преобразование, на преустройство, на превъзпитание в нов дух, нови идеали и нови национални задачи. Разбира се, тия наши офицери, които са живели в миналото с други идеи, с други разбирания, с други схващания, култивирани от един режим, който по-рано Фердинанд, а след това Борис най-вулгарно провеждаха в армията, не е така лесно да се преориентират, да усвоят новото. Някои от тия военни хора, честни и предани на нашия народ, все още страдат от съмнения и колебания и преживяват известна вътрешна борба. Те искрено се стараят да обмислят всичко сами, да очистят своите собствени понятия, схващания и разбирания, за да могат да усвоят това, което налага новото време. Но това, естествено, не е така лесно. Ние се намираме в един труден, в известна степен болезнен процес на прераждане, на преобразуване нашата стара армия, която беше командувана от фашисти и чужди агенти, в една армия народна, с нови идеи, с нови идеали. Тоя процес се

НАЦИОНАЛНИТЕ ИДЕАЛИ НА БЪЛГАРСКАТА НАРОДНА АРМИЯ

Реч пред офицерите и възпитаниците на Военното училище 17 февруари 1946 г.

Аз не бих имал нещо особено да добавя към това, което казаха нашият военен министър и нашият министър-председател г. Кимон Георгиев. От мое име и от името на Работническата партия (комунисти) мога само да пожелая, щото тия хубави и мъдри слова, които се казаха за нашата народна армия, да се превърнат напълно в действителност. Не трябва да има ножица между нашите думи и нашите дела, колкото това и да е трудно.

Нашите военни хора знаят, че армията от 9 септември преживява процес на преобразование, на преустройство, на превъзпитание в нов дух, нови идеали и нови национални задачи. Разбира се, тия наши офицери, които са живели в миналото с други идеи, с други разбирания, с други схващания, култивирани от един режим, който по-рано Фердинанд, а след това Борис най-вулгарно провеждаха в армията, не е така лесно да се преориентират, да усвоят новото. Някои от тия военни хора, честни и предани на нашия народ, все още страдат от съмнения и колебания и преживяват известна вътрешна борба. Те искрено се стараят да обмислят всичко сами, да очистят своите собствени понятия, схващания и разбирания, за да могат да усвоят това, което налага новото време. Но това, естествено, не е така лесно. Ние се намираме в един труден, в известна степен болезнен процес на прераждане, на преобразуване нашата стара армия, която беше командувана от фашисти и чужди агенти, в една армия народна, с нови идеи, с нови идеали. Тоя процес се започна на 9 септември, продължава успешно, но още не е окончателно завършен.

Аз получавам редица писма от наши офицери — висши, средни и младши, които се питат как трябва да се преориентират. По-рано ние — казват те — имахме национални идеали. Армията се готвеше идеологически, организационно и технически за осъществяване на тия национални идеали, които 9 септември събори като една картонена кула. А армия без национални идеали не може да бъде боеспособна. Какви са сега нашите национални идеали, идеалите на нашия народ?

Позволете ми с две думи да отговоря на тези въпроси, да отговоря на всички ония офицери, които се оплакват, че тоя въпрос не е ясен за тях.

Така наречените „национални идеали“ на България и на армията до 9 септември бяха параван за осъществяването на чужди на нашия народ завоевателни цели. Преди всичко Германия, на която нашата династия беше едно оръдие, агентура, подклаждаше тези „национални идеали“, тикайки България към вражда с другите балкански народи, за разчистване завоевателния път на германците към изток. Под нейно влияние се поддържаше великобългарската идея, че българското племе трябва да бъде хегемон на Балканите. Г-н Кимон Георгиев каза ясно какво ни донесе това разбиране на националните идеали и тази политика на великобългарския шовинизъм. Нашата армия беше превърната в оръдие на чужди цели и интереси. *Нашата армия и страна преживяха три големи катастрофи и едва се спасиха от окончателен разгром и гибел на 9 септември.*

Истински национални идеали на българския народ и на неговата народна армия сега в отечественофронтовска България — това значи:

Първо. Да се осигури свободата, независимостта и държавният суверенитет на нашата собствена родина. Вие знаете, че ние имаме врагове, които биха искали да унищожат България или най-малкото съвършено да я обезсилят, като откъснат част от нашата територия. Не е случайно, че когато ставаше въпрос за примирие, известни хора искаха пълното унищожение на българската армия, започна на 9 септември, продължава успешно, но още не е окончателно завършен.

Аз получавам редица писма от наши офицери — висши, средни и младши, които се питат как трябва да се преориентират. По-рано ние — казват те — имахме национални идеали. Армията се готвеше идеологически, организационно и технически за осъществяване на тия национални идеали, които 9 септември събори като една картонена кула. А армия без национални идеали не може да бъде боеспособна. Какви са сега нашите национални идеали, идеалите на нашия народ?

Позволете ми с две думи да отговоря на тези въпроси, да отговоря на всички ония офицери, които се оплакват, че тоя въпрос не е ясен за тях.

Така наречените „национални идеали“ на България и на армията до 9 септември бяха параван за осъществяването на чужди на нашия народ завоевателни цели. Преди всичко Германия, на която нашата династия беше едно оръдие, агентура, подклаждаше тези „национални идеали“, тикайки България към вражда с другите балкански народи, за разчистване завоевателния път на германците към изток. Под нейно влияние се поддържаше великобългарската идея, че българското племе трябва да бъде хегемон на Балканите. Г-н Кимон Георгиев каза ясно какво ни донесе това разбиране на националните идеали и тази политика на великобългарския шовинизъм. Нашата армия беше превърната в оръдие на чужди цели и интереси. *Нашата армия и страна преживяха три големи катастрофи и едва се спасиха от окончателен разгром и гибел на 9 септември.*

Истински национални идеали на българския народ и на неговата народна армия сега в отечественофронтовска България — това значи:

Първо. Да се осигури свободата, независимостта и държавният суверенитет на нашата собствена родина. Вие знаете, че ние имаме врагове, които биха искали да унищожат България или най-малкото съвършено да я обезсилят, като откъснат част от нашата територия. Не е случайно, че когато ставаше въпрос за примирие, известни хора искаха пълното унищожение на българската армия, отнемането на нейното оръжие и поставянето на България под чужд контрол. Задачата на нашата народна войска като опора на народа и на правителството на Отечествения фронт е да осигури напълно свободата, независимостта и държавния суверенитет на нашата родина против всяко посегателство на нейните граници, против всяка опасност, откъдето и да иде тя.

Второ. Заедно със Съветския съюз, който е наш приятел и наш покровител — искрен и безкористен покровител на България, заедно с неговата непобедима Червена армия, заедно с братския нам югославски народ и неговата народна армия, ние, българите, има да изпълним една историческа задача не само за нас, а и за всички балкански народи. Ние ще трябва да бъдем достатъчно способни да помогнем Балканите да принадлежат на балканските народи и южните славяни да изпълняват прогресивна ръководеща роля на Балканите! (Мощно ура и продължителни ръкопляскания.) Остатъците от миналото, когато Отоманската империя владееше Балканите, когато Византия владееше Балканите, трябва да се ликвидират окончателно (Продължителни ръкопляскания и овации). За постигане на тези национални идеали — истински правдиви национални идеали, а не фалшиви, — е необходима истинска народна и боеспособна армия, армия силна по морал, организация, по дух, кадри и въоръжение (Ръкопляскания).

От какво зависи силата на една армия, особено на една народна армия?

Първото условие, от което зависи силата, годността, боеспособността на една армия въобще и особено на една народна армия, то е да има единство в задачите на тази армия, единна генерална идея в ръководството на армията, на офицерството и войсковата маса. Когато всички здрави сили на нашата нация са обединени в Отечествения фронт, когато имаме едно правителство на Отечествения фронт, то тогава само̀ по себе си се разбира — в армията ще господствува идеята и ориентацията, програмата на Отечествения фронт, на отечественофронтовска България. Иначе не може да бъде.

Този генерал или офицер, който се опитва да действува в армията по друг път, да прокарва противоположна отнемането на нейното оръжие и поставянето на България под чужд контрол. Задачата на нашата народна войска като опора на народа и на правителството на Отечествения фронт е да осигури напълно свободата, независимостта и държавния суверенитет на нашата родина против всяко посегателство на нейните граници, против всяка опасност, откъдето и да иде тя.

Второ. Заедно със Съветския съюз, който е наш приятел и наш покровител — искрен и безкористен покровител на България, заедно с неговата непобедима Червена армия, заедно с братския нам югославски народ и неговата народна армия, ние, българите, има да изпълним една историческа задача не само за нас, а и за всички балкански народи. Ние ще трябва да бъдем достатъчно способни да помогнем Балканите да принадлежат на балканските народи и южните славяни да изпълняват прогресивна ръководеща роля на Балканите! (Мощно ура и продължителни ръкопляскания.) Остатъците от миналото, когато Отоманската империя владееше Балканите, когато Византия владееше Балканите, трябва да се ликвидират окончателно (Продължителни ръкопляскания и овации). За постигане на тези национални идеали — истински правдиви национални идеали, а не фалшиви, — е необходима истинска народна и боеспособна армия, армия силна по морал, организация, по дух, кадри и въоръжение (Ръкопляскания).

От какво зависи силата на една армия, особено на една народна армия?

Първото условие, от което зависи силата, годността, боеспособността на една армия въобще и особено на една народна армия, то е да има единство в задачите на тази армия, единна генерална идея в ръководството на армията, на офицерството и войсковата маса. Когато всички здрави сили на нашата нация са обединени в Отечествения фронт, когато имаме едно правителство на Отечествения фронт, то тогава само по себе си се разбира — в армията ще господствува идеята и ориентацията, програмата на Отечествения фронт, на отечественофронтовска България. Иначе не може да бъде.

Този генерал или офицер, който се опитва да действува в армията по друг път, да прокарва противоположна линия на тази генерална линия на българския народ, той не може да има място в българската войска, макар и да е иначе способен и да тежи от ордени за действителни или мними заслуги в миналото. Той ще пречи на единството в ръководството на армията, ще подкопава със своите действия боевата подготовка и дисциплината на армията. Има някои офицери, силно повлияни от фашистката идеология, които още смятат, че днешният режим е една конюнктура, че Отечественият фронт е дошъл и ще си отиде, ще дойде друга политическа ориентировка в армията. Те трябва да се освободят от такова глупаво късогледство, ако искат да работят в полза на народа и родината. Това е в техен личен интерес и в интереса на България.

Второто условие е да имаме офицерски кадри, които постоянно увеличават своята военна квалификация, които сериозно изучават военната наука, които вървят напред. Много предишни установки, принципи и положения в нашата армия се оказаха остарели и нашите военни командири трябва да се учат на новото от опита, който даде великата освободителна война. Те трябва непрекъснато да растат. Ние нямаме нужда от бюрократични офицери, които надникват в казармата, отиват в дома си и се отдават само на своите лични желания и интереси. Военният командир трябва да знае, че неговото призвание е да води армията. А за това той трябва постоянно да се учи и да се готви.

Третото условие е офицерският корпус да бъде политически възпитан, да знае, да се интересува от политическите събития, да има правилен критерий, да не се поддава на чужди внушения и съблазни. Командирите и политическите офицери в армията трябва да могат всякога да се ориентират правилно и да не допускат внасянето на шовинистична и противонародна отрова в нашата народна войска, която отрова разяжда единството във войската, която отчуждава войниците от офицерите и пречи да има пълно единство в офицерския корпус. Боеспособността на войската зависи преди всичко от единството на офицерския корпус. Различните групи офицери в армията — офицери, които са били уволнени от цар Борис и сега са възвърнати, офицери-партизани и завалиния на тази генерална линия на българския народ, той не може да има място в българската войска, макар и да е иначе способен и да тежи от ордени за действителни или мними заслуги в миналото. Той ще пречи на единството в ръководството на армията, ще подкопава със своите действия боевата подготовка и дисциплината на армията. Има някои офицери, силно повлияни от фашистката идеология, които още смятат, че днешният режим е една конюнктура, че Отечественият фронт е дошъл и ще си отиде, ще дойде друга политическа ориентировка в армията. Те трябва да се освободят от такова глупаво късогледство, ако искат да работят в полза на народа и родината. Това е в техен личен интерес и в интереса на България.

Второто условие е да имаме офицерски кадри, които постоянно увеличават своята военна квалификация, които сериозно изучават военната наука, които вървят напред. Много предишни установки, принципи и положения в нашата армия се оказаха остарели и нашите военни командири трябва да се учат на новото от опита, който даде великата освободителна война. Те трябва непрекъснато да растат. Ние нямаме нужда от бюрократични офицери, които надникват в казармата, отиват в дома си и се отдават само на своите лични желания и интереси. Военният командир трябва да знае, че неговото призвание е да води армията. А за това той трябва постоянно да се учи и да се готви.

Третото условие е офицерският корпус да бъде политически възпитан, да знае, да се интересува от политическите събития, да има правилен критерий, да не се поддава на чужди внушения и съблазни. Командирите и политическите офицери в армията трябва да могат всякога да се ориентират правилно и да не допускат внасянето на шовинистична и противонародна отрова в нашата народна войска, която отрова разяжда единството във войската, която отчуждава войниците от офицерите и пречи да има пълно единство в офицерския корпус. Боеспособността на войската зависи преди всичко от единството на офицерския корпус. Различните групи офицери в армията — офицери, които са били уволнени от цар Борис и сега са възвърнати, офицери-партизани и заварени офицери — трябва да се слеят в едно цяло. Спойката между всички тези категории офицери е необходимият цимент за единството и боеспособността на нашата армия. Необходимо е прочее в самото Военно училище и в цялата армия да се вземат всички мерки, за да се постигне такава дружба, такова сработване. Между отделните категории офицери все още има една бариера, която с общи усилия трябва да премахнем, за да създадем пълно единство и сплотеност.

Ние, комунистите, не искаме армия, която да служи на наши партийни цели. Офицерите, които още се съмняват в това, трябва да помислят сериозно и се освободят от това пакостно съмнение, насърчавано от враговете на народа. Ние не искаме партийна армия. Партийна армия в България — това значи гибел за самата армия. Такава армия не ще бъде способна за никакви общонационални действия. *Ние искаме армията да бъде патриотична народна армия, да служи на народа, на държавата.* Искаме тази армия да служи за осъществяването на историческото дело на 9 септември, на делото на Отечествения фронт (Ръкопляскания).

Аз трябва да заявя категорично това, което г. военният министър не каза. *Аз съм против създаването в армията на каквито и да било партийни организации. Какво би значило създаването в армията на комунистическа организация, звенарска, земеделска, социалдемократическа, радикалска и пр.? Това ще бъде политически дискусионен клуб, а не бойна армия.* Ние няма да допуснем това. Но това не значи, че един или друг офицер не може да симпатизира на комунистите или на други отечественофронтовски партии. Симпатията — то е отделна работа, но да се създават партийни групировки в армията, това не ще допуснем. *И ако някои комунисти биха направили това, те ще изпитат суровостта на нашата партийна дисциплина.* А вие знаете, че в комунистическата партия дисциплината стои на достатъчна висота (Общо оживление). Това значи, че ще има наказание, санкция. Армията трябва да бъде сплотена като една действително народна армия върху програмата на Отечествения фронт. Но в армията не може да се търпят рени офицери — трябва да се слеят в едно цяло. Спойката между всички тези категории офицери е необходимият цимент за единството и боеспособността на нашата армия. Необходимо е прочее в самото Военно училище и в цялата армия да се вземат всички мерки, за да се постигне такава дружба, такова сработване. Между отделните категории офицери все още има една бариера, която с общи усилия трябва да премахнем, за да създадем пълно единство и сплотеност.

Ние, комунистите, не искаме армия, която да служи на наши партийни цели. Офицерите, които още се съмняват в това, трябва да помислят сериозно и се освободят от това пакостно съмнение, насърчавано от враговете на народа. Ние не искаме партийна армия. Партийна армия в България — това значи гибел за самата армия. Такава армия не ще бъде способна за никакви общонационални действия. *Ние искаме армията да бъде патриотична народна армия, да служи на народа, на държавата.* Искаме тази армия да служи за осъществяването на историческото дело на 9 септември, на делото на Отечествения фронт (Ръкопляскания).

Аз трябва да заявя категорично това, което г. военният министър не каза. *Аз съм против създаването в армията на каквито и да било партийни организации. Какво би значило създаването в армията на комунистическа организация, звенарска, земеделска, социалдемократическа, радикалска и пр.? Това ще бъде политически дискусионен клуб, а не бойна армия.* Ние няма да допуснем това. Но това не значи, че един или друг офицер не може да симпатизира на комунистите или на други отечественофронтовски партии. Симпатията — то е отделна работа, но да се създават партийни групировки в армията, това не ще допуснем. *И ако някои комунисти биха направили това, те ще изпитат суровостта на нашата партийна дисциплина.* А вие знаете, че в комунистическата партия дисциплината стои на достатъчна висота (Общо оживление). Това значи, че ще има наказание, санкция. Армията трябва да бъде сплотена като една действително народна армия върху програмата на Отечествения фронт. Но в армията не може да се търпят и гнезда за конспирация против Отечествения фронт. Има фантазьори, които мислят, че може да направят някакъв преврат. Това са фалшиви и злополучни кандидати за наполеоновци.

Въобще истинска народна армия е необходима за нас, българите — не само за комунистите или само за звенарите, а за българския народ, за България. А комунистите претендират да не са по-лоши патриоти от всички други съюзници. Аз лично във всеки случай не мога да се считам по-лош патриот например от моите другари от Отечествения фронт г. *Кимон Георгиев* и другите министри (Общо весело оживление). Ние всички сме патриоти и заедно трябва да изведем спасителното дело на нашата родина до благополучен край. Девети септември сложи на нас всички огромна историческа отговорност. Ние ще изведем това дело докрай, ако работим добре, ако не допускаме в самата армия никакви червеи да я разяждат отвътре или отвън.

За ръководството на нашата народна армия, за възпитаниците и ръководителите на Военното училище аз извиквам ура! (Всички стават на крака и изпращат думите на основателя на Отечествения фронт с мощно и нестихващо ура.)

и гнезда за конспирация против Отечествения фронт. Има фантазьори, които мислят, че може да направят някакъв преврат. Това са фалшиви и злополучни кандидати за наполеоновци.

Въобще истинска народна армия е необходима за нас, българите — не само за комунистите или само за звенарите, а за българския народ, за България. А комунистите претендират да не са по-лоши патриоти от всички други съюзници. Аз лично във всеки случай не мога да се считам по-лош патриот например от моите другари от Отечествения фронт г. *Кимон Георгиев* и другите министри (Общо весело оживление). Ние всички сме патриоти и заедно трябва да изведем спасителното дело на нашата родина до благополучен край. Девети септември сложи на нас всички огромна историческа отговорност. Ние ще изведем това дело докрай, ако работим добре, ако не допускаме в самата армия никакви червеи да я разяждат отвътре или отвън.

За ръководството на нашата народна армия, за възпитаниците и ръководителите на Военното училище аз извиквам ура! (Всички стават на крака и изпращат думите на основателя на Отечествения фронт с мощно и нестихващо ура.)

НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ Е НЕПОКЛАТИМА ОПОРА НА ДЕМОКРАТИЧНАТА ВЛАСТ

Реч пред милиционерските началници — 21 февруари 1946 г.

Другари,

Много хубави думи се казаха за нашата народна милиция. Несъмнено това, което се каза, е заслужено от нея. Това не са прости и празни хвалби. Народната милиция у нас, заедно с нашата родна армия, която се преобразува от старата армия в народнодемократична войска, е здрава, непоклатима опора на новата, демократична, отечественофронтовска власт у нас. Ние не можем да си представим правилното демократично развитие на България в обществено-политическия живот и в областта на народното стопанство без здрава, дисциплинирана и културна народна милиция.

Народната милиция е призована да поддържа вътрешния ред и спокойствие, да осигури мирния творчески труд на нашия народ и да бъде страж на неговите интереси и права, на неговия живот и имот, да защищава новия демократичен режим против посегателството на антинародни елементи и чужди агенти, под каквито и благовидни маски да се явяват и действуват.

С подкрепата на здравите, патриотични слоеве на народа нашата народна милиция изпълнява и има достатъчно сили да изпълнява в бъдеще още по-добре и успешно тая трудна и сложна своя народополезна задача.

В какво собствено се заключават силата и авторитетът на народната милиция? Според мен, преди всичко в това, че началниците, ръководителите на народната милиция и голямата част от самите милиционери не са обикновени чиновници и разни нехранимайковци и насилници, както

НАРОДНАТА МИЛИЦИЯ Е НЕПОКЛАТИМА ОПОРА НА ДЕМОКРАТИЧНАТА ВЛАСТ

Реч пред милиционерските началници — 21 февруари 1946 г.

Другари,

Много хубави думи се казаха за нашата народна милиция. Несъмнено това, което се каза, е заслужено от нея. Това не са прости и празни хвалби. Народната милиция у нас, заедно с нашата родна армия, която се преобразува от старата армия в народнодемократична войска, е здрава, непоклатима опора на новата, демократична, отечественофронтовска власт у нас. Ние не можем да си представим правилното демократично развитие на България в обществено-политическия живот и в областта на народното стопанство без здрава, дисциплинирана и културна народна милиция.

Народната милиция е призована да поддържа вътрешния ред и спокойствие, да осигури мирния творчески труд на нашия народ и да бъде страж на неговите интереси и права, на неговия живот и имот, да защищава новия демократичен режим против посегателството на антинародни елементи и чужди агенти, под каквито и благовидни маски да се явяват и действуват.

С подкрепата на здравите, патриотични слоеве на народа нашата народна милиция изпълнява и има достатъчно сили да изпълнява в бъдеще още по-добре и успешно тая трудна и сложна своя народополезна задача.

В какво собствено се заключават силата и авторитетът на народната милиция? Според мен, преди всичко в това, че началниците, ръководителите на народната милиция и голямата част от самите милиционери не са обикновени чиновници и разни нехранимайковци и насилници, както беше при полицията на миналите режими, особено във фашистко време, а са искрени борци за народните свободи и правдини, борци за свободата и благоденствието на нашия народ.

Тези, които сега са началници и ръководители на народната милиция, са хора, които заедно с народа се бориха за събарянето на проклетата монархо-фашистка диктатура и за освобождението на нашата страна от германското варварско иго. Те са се закалили като верни народни синове в тежките партизански борби, в затворите и концентрационните лагери, всякога готови да жертвуват живота си за свободата и независимостта на своя народ. Това са истински, доказани български патриоти.

Силата и авторитетът на народната милиция се заключават на второ място в това, че тя, нейните командири, ръководители и нейните милиционери се въодушевяват от идеалите на нашия народ, от големите идеи, които ръководят сега съдбините на България чрез Отечествения фронт: идеята за изграждането на нова, демократична България, идеята за вечна дружба с великия руски народ (Ръкопляскания), идеята за ненарушимо братство с нашите славянски съседи — народите на нова Югославия, идеята за осигуряването на нашата свобода и независимост, на нашия държавен суверенитет, против всяко посегателство, против всяка опасност, откъдето и да иде тя.

Народната милиция е силна, защото живее с живота на народа, защото върви ръка за ръка с него, защото няма други интереси, цели и задачи освен интересите, задачите и целите на нашия народ, обединен в спасителния за страната Отечествен фронт.

Нашата народна милиция, другари, е израснала в големи трудности и в тежки борби след 9 септември. Тя не е паднала от небето. Не се е създала сама по себе си като опора и защитница, като страж на нашата народна власт. Милицията стъпка по стъпка се изграждаше и изгражда с подкрепата на комитетите на Отечествения фронт, при активното участие на нашата партия и под непосредственото ръководство на нашия др. Югов беше при полицията на миналите режими, особено във фашистко време, а са искрени борци за народните свободи и правдини, борци за свободата и благоденствието на нашия народ.

Тези, които сега са началници и ръководители на народната милиция, са хора, които заедно с народа се бориха за събарянето на проклетата монархо-фашистка диктатура и за освобождението на нашата страна от германското варварско иго. Те са се закалили като верни народни синове в тежките партизански борби, в затворите и концентрационните лагери, всякога готови да жертвуват живота си за свободата и независимостта на своя народ. Това са истински, доказани български патриоти.

Силата и авторитетът на народната милиция се заключават на второ място в това, че тя, нейните командири, ръководители и нейните милиционери се въодушевяват от идеалите на нашия народ, от големите идеи, които ръководят сега съдбините на България чрез Отечествения фронт: идеята за изграждането на нова, демократична България, идеята за вечна дружба с великия руски народ (Ръкопляскания), идеята за ненарушимо братство с нашите славянски съседи — народите на нова Югославия, идеята за осигуряването на нашата свобода и независимост, на нашия държавен суверенитет, против всяко посегателство, против всяка опасност, откъдето и да иде тя.

Народната милиция е силна, защото живее с живота на народа, защото върви ръка за ръка с него, защото няма други интереси, цели и задачи освен интересите, задачите и целите на нашия народ, обединен в спасителния за страната Отечествен фронт.

Нашата народна милиция, другари, е израснала в големи трудности и в тежки борби след 9 септември. Тя не е паднала от небето. Не се е създала сама по себе си като опора и защитница, като страж на нашата народна власт. Милицията стъпка по стъпка се изграждаше и изгражда с подкрепата на комитетите на Отечествения фронт, при активното участие на нашата партия и под непосредственото ръководство на нашия др. Югов и десетки и стотици деятели на народната милиция (Ръкоплескания).

Ако ние можем сега, тази вечер, да приветствуваме нашата народна милиция с такава радост и морално удовлетворение, ако ние можем днес всички заедно, деятелите на Отечествения фронт и правителството, да се гордеем искрено с народната милиция, то е затова, защото огромен труд е положен за сплотяването на първоначалните нейни елементи в такава стройна, боеспособна и предана на народа държавна организация, каквато представлява сега народната милиция.

Но ние всички трябва да знаем, особено тези, които работят в народната милиция, нейните ръководители, нейните големи и малки служители, че делото, историческото дело на Отечествения фронт далече още не е завършено. Ние — целият народ и цялата страна — се изкачваме по една планина, към един висок връх, може би по-висок например от нашия Мусала. Ние вървим стъпка по стъпка, с голям труд и големи усилия като народ, като армия, като народна милиция по стръмни пътеки, които водят към тоя връх. Но ние сме още далеч от желания връх. Ние наистина сме излезли из полите на планината. Вероятно сме стигнали средата. Остава още половината, най трудната половина до този връх, до който трябва да стигнем, за да имаме действително благоденствуваща и щастлива нова България.

Нашите врагове — вътрешни и външни — искат да ни спрат на средата на пътя и дори да ни отхвърлят назад. Те активно и яростно работят в това направление. Те стават толкова по-яростни, колкото повече, по-енергично, по-активно пристъпваме към осъществяване реално програмата на Отечествения фронт. Законите, които се прокарват и предстоят да се прокарат в Народното събрание, ще ожесточават все повече реакционерите и тяхната агентура — опозицията. Ние имаме сега достатъчно сведения, че вътрешната реакция и външните агентури в нашата собствена страна и в някои съседни нам страни се готвят да засилят своите диверсионни групи за саботажни и терористични действия. Те живеят с мисълта да подготвят дори известни бунтове, за да попречат на по-натаи десетки и стотици деятели на народната милиция (Ръкоплескания).

Ако ние можем сега, тази вечер, да приветствуваме нашата народна милиция с такава радост и морално удовлетворение, ако ние можем днес всички заедно, деятелите на Отечествения фронт и правителството, да се гордеем искрено с народната милиция, то е затова, защото огромен труд е положен за сплотяването на първоначалните нейни елементи в такава стройна, боеспособна и предана на народа държавна организация, каквато представлява сега народната милиция.

Но ние всички трябва да знаем, особено тези, които работят в народната милиция, нейните ръководители, нейните големи и малки служители, че делото, историческото дело на Отечествения фронт далече още не е завършено. Ние — целият народ и цялата страна — се изкачваме по една планина, към един висок връх, може би по-висок например от нашия Мусала. Ние вървим стъпка по стъпка, с голям труд и големи усилия като народ, като армия, като народна милиция по стръмни пътеки, които водят към тоя връх. Но ние сме още далеч от желания връх. Ние наистина сме излезли из полите на планината. Вероятно сме стигнали средата. Остава още половината, най трудната половина до този връх, до който трябва да стигнем, за да имаме действително благоденствуваща и щастлива нова България.

Нашите врагове — вътрешни и външни — искат да ни спрат на средата на пътя и дори да ни отхвърлят назад. Те активно и яростно работят в това направление. Те стават толкова по-яростни, колкото повече, по-енергично, по-активно пристъпваме към осъществяване реално програмата на Отечествения фронт. Законите, които се прокарват и предстоят да се прокарат в Народното събрание, ще ожесточават все повече реакционерите и тяхната агентура — опозицията. Ние имаме сега достатъчно сведения, че вътрешната реакция и външните агентури в нашата собствена страна и в някои съседни нам страни се готвят да засилят своите диверсионни групи за саботажни и терористични действия. Те живеят с мисълта да подготвят дори известни бунтове, за да попречат на по-ната тъшното развитие и укрепване на демократическия ред у нас, да побъркат на строителството на нова, демократична България.

Кой трябва да защищава творческото народно дело? — Това е именно преди всичко народната милиция, нашата въоръжена вътрешна сила, която е орган на народа, на държавата, опора на отечественофронтовската власт. Вредно е да се заспива на лаврите. Необходимо е ръководителите на милицията, заедно с милиционерите, да отварят очите си на четири, както се казва, за да можем на време да осуетим пъклените противонародни планове.

Ние знаем от опит, че има много болести, от които страдат хората и които медицината още, за съжаление, не е в състояние окончателно да унищожи. Но една от най-големите и опасни болести за един народ, за една партия и всяка друга организация, в това число и за народната милиция, е самозабравянето, замайването от достигнатите успехи. Нека се пазим с всички сили и средства от тая болест. Има между нас хора, такива се намират и в народната милиция, които са склонни наивно да мислят, че ние сме вече прескочили Рубикон, или пък им се струва, че морето е до колене. Те не си дават точна сметка, че именно сега трябва да си запретнем ръкавите повече отколкото до девети и след девети септември, че именно сега трябва да бъдем повече бдителни, повече да работим над себе си, повече да се учим отколкото по-рано, да имаме по-добри връзки с населението отколкото по-рано, да действуваме по-обмислено, по-тактично отколкото преди. Трябва от всички да се разбере ясно, че сега е необходимо повече да се разчита на организираното, дисциплинирано, обмислено и тактично действие на народната милиция отколкото на прилагането на нейната материална сила, която тя има в своите ръце (Ръкоплескания). Това е навярно по-трудно, но то е абсолютно необходимо и само то може да даде действително положителни резултати за укрепването на нашата българска народна демокрация. Не трябва да се върви по линията на най-малкото съпротивление, а наопаки — по линията на обществената и историческа необходимост за народа и страната.

тъшното развитие и укрепване на демократическия ред у нас, да побъркат на строителството на нова, демократична България.

Кой трябва да защищава творческото народно дело? — Това е именно преди всичко народната милиция, нашата въоръжена вътрешна сила, която е орган на народа, на държавата, опора на отечественофронтовската власт. Вредно е да се заспива на лаврите. Необходимо е ръководителите на милицията, заедно с милиционерите, да отварят очите си на четири, както се казва, за да можем на време да осуетим пъклените противонародни планове.

Ние знаем от опит, че има много болести, от които страдат хората и които медицината още, за съжаление, не е в състояние окончателно да унищожи. Но една от най-големите и опасни болести за един народ, за една партия и всяка друга организация, в това число и за народната милиция, е самозабравянето, замайването от достигнатите успехи. Нека се пазим с всички сили и средства от тая болест. Има между нас хора, такива се намират и в народната милиция, които са склонни наивно да мислят, че ние сме вече прескочили Рубикон, или пък им се струва, че морето е до колене. Те не си дават точна сметка, че именно сега трябва да си запретнем ръкавите повече отколкото до девети и след девети септември, че именно сега трябва да бъдем повече бдителни, повече да работим над себе си, повече да се учим отколкото по-рано, да имаме по-добри връзки с населението отколкото по-рано, да действуваме по-обмислено, по-тактично отколкото преди. Трябва от всички да се разбере ясно, че сега е необходимо повече да се разчита на организираното, дисциплинирано, обмислено и тактично действие на народната милиция отколкото на прилагането на нейната материална сила, която тя има в своите ръце (Ръкопляскания). Това е навярно по-трудно, но то е абсолютно необходимо и само то може да даде действително положителни резултати за укрепването на нашата българска народна демокрация. Не трябва да се върви по линията на най-малкото съпротивление, а наопаки — по линията на обществената и историческа необходимост за народа и страната.

При това законите на отечественофронтовска България трябва да се съблюдават строго. Тия закони важат не само за обикновените граждани, а и за управляващите, за тия, които упражняват народната власт. Те са задължителни за всички нас, за всички българи и българки. Тия, които, както нашите злостни опозиционери, считат, че стоят над законите, че законите за тях не важат, защото имали високи външни покровители, също трябва със силата на законите да се обуздаят и поставят на заслуженото им място (Ръкопляскания).

Народът обича нашата народна милиция, защото вижда грамадната разлика между бившата, фашистка полиция — палач на народа — и народната милиция — негов верен защитник. Разлика колкото между небето и земята. Враговете мразят народната милиция. Но колкото повече те я мразят, толкова повече народът я обича. Тази обич обаче трябва да се усилва, трябва да се укрепва, трябва да се развива. Тя е огромен капитал за народа, за правителството, за Отечествения фронт, за самата народна милиция и народната милиция трябва да действува за постоянното увеличаване на тоя капитал.

По-нататък, добре е да се има предвид и особено от нашите ръководители в народната милиция следното: опитът показва, че всяка власт, включително и нашата народна власт, е съпроводена с много съблазни и изкушения, представлява известна опасност за деморализация, за корупция, за дерайлиране от правилните, законни релси, особено за слабите по характер нейни служители. Тя може да предизвика подхлъзване на началника на областта, на околията, на района. В това отношение е необходима голяма морална твърдост и постоянна бдителност. Нужно е хората на народната милиция да си останат борци, както са били до и след 9 септември. Те не трябва да допускат кариеризма, съблазънта за лично облагодетелствуване, за облагодетелствуване на свои близки, родственици, на свои съселяни. Те трябва да изхождат от това, че са представители на нашия честен и благороден народ, на нашата народна държава, на нашия Отечествен фронт и, доколкото народната милиция е под ръководството на министър от комунистическата партия, те са представители

При това законите на отечественофронтовска България трябва да се съблюдават строго. Тия закони важат не само за обикновените граждани, а и за управляващите, за тия, които упражняват народната власт. Те са задължителни за всички нас, за всички българи и българки. Тия, които, както нашите злостни опозиционери, считат, че стоят над законите, че законите за тях не важат, защото имали високи външни покровители, също трябва със силата на законите да се обуздаят и поставят на заслуженото им място (Ръкопляскания).

Народът обича нашата народна милиция, защото вижда грамадната разлика между бившата, фашистка полиция — палач на народа — и народната милиция — негов верен защитник. Разлика колкото между небето и земята. Враговете мразят народната милиция. Но колкото повече те я мразят, толкова повече народът я обича. Тази обич обаче трябва да се усилва, трябва да се укрепва, трябва да се развива. Тя е огромен капитал за народа, за правителството, за Отечествения фронт, за самата народна милиция и народната милиция трябва да действува за постоянното увеличаване на тоя капитал.

По-нататък, добре е да се има предвид и особено от нашите ръководители в народната милиция следното: опитът показва, че всяка власт, включително и нашата народна власт, е съпроводена с много съблазни и изкушения, представлява известна опасност за деморализация, за корупция, за дерайлиране от правилните, законни релси, особено за слабите по характер нейни служители. Тя може да предизвика подхлъзване на началника на областта, на околията, на района. В това отношение е необходима голяма морална твърдост и постоянна бдителност. Нужно е хората на народната милиция да си останат борци, както са били до и след 9 септември. Те не трябва да допускат кариеризма, съблазънта за лично облагодетелствуване, за облагодетелствуване на свои близки, родственици, на свои съселяни. Те трябва да изхождат от това, че са представители на нашия честен и благороден народ, на нашата народна държава, на нашия Отечествен фронт и, доколкото народната милиция е под ръководството на министър от комунистическата партия, те са представители на комунистическата партия, защото ангажирват нейния авторитет, нейната чест, нейното бъдеще. Затова всеки от деятелите на народната милиция трябва да се отнася критически към себе си. Да проверява себе си и своите сътрудници и подчинени, да действува така, както подобава на борците за свобода и правдини, за високите идеали на нашия народ, за великото историческо дело на 9 септември.

Аз вдигам своята чаша за това, щото деятелите на нашата народна милиция от първия до последния да бъдат честни, искрени и доблестни борци за делото на Отечествения фронт, за благоденствието и щастието на нашия народ! (Бурни ръкопляскания и овации.)

на комунистическата партия, защото ангажирват нейния авторитет, нейната чест, нейното бъдеще. Затова всеки от деятелите на народната милиция трябва да се отнася критически към себе си. Да проверява себе си и своите сътрудници и подчинени, да действува така, както подобава на борците за свобода и правдини, за високите идеали на нашия народ, за великото историческо дело на 9 септември.

Аз вдигам своята чаша за това, щото деятелите на нашата народна милиция от първия до последния да бъдат честни, искрени и доблестни борци за делото на Отечествения фронт, за благоденствието и щастието на нашия народ! (Бурни ръкопляскания и овации.)

ИСТОРИЧЕСКОТО ПРИЗВАНИЕ НА БРП(к)

Реч пред Софийската областна конференция на БРП (к)

26 февруари 1946 г.

Другари и другарки,

Нашата партия, като партия на работническата класа, на трудещия се народ, партия от марксисти, от комунисти, се различава коренно от много други политически партии. Има политически партии, които временно съществуват, създават се за временни цели и задачи и когато, така или иначе, изпълнят своите временни цели и задачи, си отиват, загиват. Нашата партия не е такава; тя е, може да се каже, *историческа партия*. Тя се е родила в борба, създала се е, развила се е и расте постоянно в борба. От своето създаване досега нашата партия непрекъснато съществува вече половин век — легално или нелегално. И тя трябва да съществува и ще съществува непременно до това време, докато въобще не отпадне необходимостта от всяка политическа партия. Дотогава партията ще трябва да бъде способна да изпълнява задачите, които всеки етап на общественото развитие поставя.

Но тъкмо защото нашата партия има такъв характер и такива исторически задачи, тя трябва да бъде и по вътрешния си живот, и по своята дисциплина, по своето идейно-политическо ниво различна от другите, временни политически партии. Между това нашата партия след 9 септември, както вие знаете, нарасна като огромна за нашите български условия масова партия; в нейните редове се вляха много нови елементи: работници, селяни, занаятчии, интелигенти, труженици на науката и изкуството; много честни и предани елементи из народа включи в своята среда, в своите редове нашата партия. Но наред

ИСТОРИЧЕСКОТО ПРИЗВАНИЕ НА БРП(к)

Реч пред Софийската областна конференция на БРП (к)
26 февруари 1946 г.

Другари и другарки,

Нашата партия, като партия на работническата класа, на трудещия се народ, партия от марксисти, от комунисти, се различава коренно от много други политически партии. Има политически партии, които временно съществуват, създават се за временни цели и задачи и когато, така или иначе, изпълнят своите временни цели и задачи, си отиват, загиват. Нашата партия не е такава; тя е, може да се каже, *историческа партия*. Тя се е родила в борба, създала се е, развила се е и расте постоянно в борба. От своето създаване досега нашата партия непрекъснато съществува вече половин век — легално или нелегално. И тя трябва да съществува и ще съществува непременно до това време, докато въобще не отпадне необходимостта от всяка политическа партия. Дотогава партията ще трябва да бъде способна да изпълнява задачите, които всеки етап на общественото развитие поставя.

Но тъкмо защото нашата партия има такъв характер и такива исторически задачи, тя трябва да бъде и по вътрешния си живот, и по своята дисциплина, по своето идейно-политическо ниво различна от другите, временни политически партии. Между това нашата партия след 9 септември, както вие знаете, нарасна като огромна за нашите български условия масова партия; в нейните редове се вляха много нови елементи: работници, селяни, занаятчии, интелигенти, труженици на науката и изкуството; много честни и предани елементи из народа включи в своята среда, в своите редове нашата партия. Но наред с това, вие знаете добре, че като управляваща партия ние получихме такава притегателна сила, каквато до 9 септември не можехме да имаме. До 9 септември участвуваха в партията тези, които бяха готови да се жертвуват, да жертвуват материалните си интереси, личното си спокойствие, дори живота си. След 9 септември към партията се присъединиха и известно количество случайни и чужди за комунистическата партия елементи — едни, търсейки защита от известни неприятности във връзка с тяхната минала дейност, други, лакоми за лични облаги, получаване на служби, за облагодетелствуване на себе си и на близки свои хора, за използуване на властта. Те се обявиха дори за най-ревностни, „първокласни“ комунисти. И трябва открито да кажем, че в нашата партия, която има повече от 400,000 члена, има и елементи, които не заслужават да бъдат в нея, има елементи, които трябва да бъдат отстранени като чужди, вредни, като компрометиращи партията елементи (Ръкоплескания).

Ако искаме да бъдем партия, каквато казах, — *партия с историческо призвание,* в нашите редове не може да има място за кариеристи, за службогонци, не бива да има място за хора, които използуват властта за лични цели. В нашата партия не трябва да се търпи никаква корупция, никакви действия, които биха я компрометирали (Ръкоплескания). Тук е необходима строгост, другари и другарки, безпощадна строгост! От това няма да изгубим като партия, а само ще спечелим. Нека членовете на партията не бъдат 450,000, нека бъдат 400,000, но честни борци за делото на българския народ. Тези 400,000 честни, предани борци за делото на Отечествения фронт и делото на социализма са в състояние да водят след себе си в бъдеще милиони българи и българки (Ръкоплескания).

На второ място, партията трябва да има желязна — съзнателна и доброволна, но *желязна дисциплина,* която се основава и трябва да се основава на нашето единомислие, на нашите единни задачи и цели като партия, на нашата марксическа наука, която ни води към победи. Такова единомислие и дисциплина са необходими, за да може нашата партия да изпълни своите исторически зас това, вие знаете добре, че като управляваща партия ние получихме такава притегателна сила, каквато до 9 септември не можехме да имаме. До 9 септември участвуваха в партията тези, които бяха готови да се жертвуват, да жертвуват материалните си интереси, личното си спокойствие, дори живота си. След 9 септември към партията се присъединиха и известно количество случайни и чужди за комунистическата партия елементи — едни, търсейки защита от известни неприятности във връзка с тяхната минала дейност, други, лакоми за лични облаги, получаване на служби, за облагодетелствуване на себе си и на близки свои хора, за използуване на властта. Те се обявиха дори за най-ревностни, „първокласни“ комунисти. И трябва открито да кажем, че в нашата партия, която има повече от 400,000 члена, има и елементи, които не заслужават да бъдат в нея, има елементи, които трябва да бъдат отстранени като чужди, вредни, като компрометиращи партията елементи (Ръкопляскания).

Ако искаме да бъдем партия, каквато казах, — *партия с историческо призвание,* в нашите редове не може да има място за кариеристи, за службогонци, не бива да има място за хора, които използуват властта за лични цели. В нашата партия не трябва да се търпи никаква корупция, никакви действия, които биха я компрометирали (Ръкопляскания). Тук е необходима строгост, другари и другарки, безпощадна строгост! От това няма да изгубим като партия, а само ще спечелим. Нека членовете на партията не бъдат 450,000, нека бъдат 400,000, но честни борци за делото на българския народ. Тези 400,000 честни, предани борци за делото на Отечествения фронт и делото на социализма са в състояние да водят след себе си в бъдеще милиони българи и българки (Ръкопляскания).

На второ място, партията трябва да има желязна — съзнателна и доброволна, но *желязна дисциплина,* която се основава и трябва да се основава на нашето единомислие, на нашите единни задачи и цели като партия, на нашата марксическа наука, която ни води към победи. Такова единомислие и дисциплина са необходими, за да може нашата партия да изпълни своите исторически задачи. Оттук следва, че не може да има поставяне на лични интереси, желания и схващания по-високо от задачите и целите на партията. Личното у нас, членовете на партията, независимо от ранга, който имаме, трябва да бъде подчинено на интересите на партията, на интересите на нашия народ (Ръкопляскания). Оттук следва, че в нашите партийни организации, в партията изцяло, не може да има място за никакви групировки и фракции и изобщо за враждебни, антипартийни гнезда. Там, където се явят такива, трябва да бъдат изчиствани безпощадно и ако е необходимо, хирургическият партиен нож трябва да действува. Никаква търпимост и либерализъм не може да има към такива елементи в партията, които се опитват да дезорганизират нейните редове, да внасят деморализация, които стават проводници на чужди, враждебни идеи и влияния в нея. Това, другари и другарки, е толкова по-необходимо, като се има предвид, че в партията има не малко членове, които са нови, които не са добре запознати с нашата теория, не са усвоили напълно генералната, отечественофронтовска линия на партията; членове, които могат да се поддават на демагогията и заблужденията отвън, да станат жертва на провокатори, на агенти, на нашите врагове. Враговете не могат отвън фронтално да поколебаят нашата партия, защото тя стои на твърда, гранитна основа, но те се опитват отвътре, под разни левичарски лозунги, с демагогски фрази, да заблудят отделни членове от нашата партия и да внесат разстройство в нейните редове, да разслабят нейната дисциплина и идейно-политическа сплотеност. За подобни елементи в партията трябва да се следи. Против подобни елементи, които дезорганизират и деморализират партията, трябва да се действува безпощадно. Няма и не може да има в такава боева партия като нашата място за анархисти, анархосиндикалисти, анархокомунисти и други подобни вредителски елементи.

Но сплотеността, дисциплината и боеспособността на партията зависят преди всичко от два важни фактора: първият фактор — това са *кадрите на партията*; вторият фактор — *това е правилното разбиране линията на партията и нейните перспективи* — накъде вървим, за дачи. Оттук следва, че не може да има поставяне на лични интереси, желания и схващания по-високо от задачите и целите на партията. Личното у нас, членовете на партията, независимо от ранга, който имаме, трябва да бъде подчинено на интересите на партията, на интересите на нашия народ (Ръкопляскания). Оттук следва, че в нашите партийни организации, в партията изцяло, не може да има място за никакви групировки и фракции и изобщо за враждебни, антипартийни гнезда. Там, където се явят такива, трябва да бъдат изчиствани безпощадно и ако е необходимо, хирургическият партиен нож трябва да действува. Никаква търпимост и либерализъм не може да има към такива елементи в партията, които се опитват да дезорганизират нейните редове, да внасят деморализация, които стават проводници на чужди, враждебни идеи и влияния в нея. Това, другари и другарки, е толкова по-необходимо, като се има предвид, че в партията има не малко членове, които са нови, които не са добре запознати с нашата теория, не са усвоили напълно генералната, отечественофронтовска линия на партията; членове, които могат да се поддават на демагогията и заблужденията отвън, да станат жертва на провокатори, на агенти, на нашите врагове. Враговете не могат отвън фронтално да поколебаят нашата партия, защото тя стои на твърда, гранитна основа, но те се опитват отвътре, под разни левичарски лозунги, с демагогски фрази, да заблудят отделни членове от нашата партия и да внесат разстройство в нейните редове, да разслабят нейната дисциплина и идейно-политическа сплотеност. За подобни елементи в партията трябва да се следи. Против подобни елементи, които дезорганизират и деморализират партията, трябва да се действува безпощадно. Няма и не може да има в такава боева партия като нашата място за анархисти, анархосиндикалисти, анархокомунисти и други подобни вредителски елементи.

Но сплотеността, дисциплината и боеспособността на партията зависят преди всичко от два важни фактора: първият фактор — това са *кадрите на партията*; вторият фактор — *това е правилното разбиране линията на партията и нейните перспективи* — накъде вървим, за какво се борим и къде искаме да стигнем като партия, като народ.

Що се касае до кадрите на партията, често у нас говорят за „стари“ и „млади“ кадри. Стари и млади! Деление съвършено погрешно. Партията има собствено няколко категории партийни кадри, може да се каже — четири основни категории, но във всяка от тия категории има и *стари, и млади.*

Една категория са кадри, стари и млади, които са били в редовете на партията до 9 септември, някои още преди 1923 година, други след това, но са били непрекъснато до 9 септември вътре в партията, работили са активно, борили са се против фашизма, участвували са в историческото дело на 9 септември и след 9 септември продължават непрекъснато честно и вярно да служат на партията. *Това е първата категория.*

Друга категория, също стари и млади, които до 9 септември — някои от 1923 година, други от по-късно — не са били активни дейци на нашата партия, стоели са настрана, но са помагали според силите и възможностите си на партията в нейната дейност в градове, села, учреждения. Това са честни, предани, но не герои, неспособни да отидат в партизански отред, неготови да попаднат в затвора или в концентрационен лагер; те са стоели настрана, но искрено обичали партията и нейното дело и са се старали да помагат морално и материално, укривали са нелегални наши другари, помагали са на ранените борци и т. н. *Това е втората категория.*

Има и една особена категория партийни кадри, стари и млади, които през фашисткия режим до 9 септември са се откъснали от партията, били са пасивни, стоели са настрана, уреждали са личните си дела (някои адвокати, много учители, много чиновници и др.), но не са се държали враждебно към партията, не са минавали към врага, не са помагали на фашизма. *Това е третата категория наши партийни кадри.*

Най-сетне има нови, млади и стари по възраст, партийни кадри, които се проявиха и израснаха след 9 септември, когато се отвори широко вратата за политическа дейност, когато небето се разведри и по всички пътища какво се борим и къде искаме да стигнем като партия, като народ.

Що се касае до кадрите на партията, често у нас говорят за „стари“ и „млади“ кадри. Стари и млади! Деление съвършено погрешно. Партията има собствено няколко категории партийни кадри, може да се каже — четири основни категории, но във всяка от тия категории има и *стари, и млади.*

Една категория са кадри, стари и млади, които са били в редовете на партията до 9 септември, някои още преди 1923 година, други след това, но са били непрекъснато до 9 септември вътре в партията, работили са активно, борили са се против фашизма, участвували са в историческото дело на 9 септември и след 9 септември продължават непрекъснато честно и вярно да служат на партията. *Това е първата категория.*

Друга категория, също стари и млади, които до 9 септември — някои от 1923 година, други от по-късно — не са били активни дейци на нашата партия, стоели са настрана, но са помагали според силите и възможностите си на партията в нейната дейност в градове, села, учреждения. Това са честни, предани, но не герои, неспособни да отидат в партизански отред, неготови да попаднат в затвора или в концентрационен лагер; те са стоели настрана, но искрено обичали партията и нейното дело и са се старали да помагат морално и материално, укривали са нелегални наши другари, помагали са на ранените борци и т. н. *Това е втората категория.*

Има и една особена категория партийни кадри, стари и млади, които през фашисткия режим до 9 септември са се откъснали от партията, били са пасивни, стоели са настрана, уреждали са личните си дела (някои адвокати, много учители, много чиновници и др.), но не са се държали враждебно към партията, не са минавали към врага, не са помагали на фашизма. *Това е третата категория наши партийни кадри.*

Най-сетне има нови, млади и стари по възраст, партийни кадри, които се проявиха и израснаха след 9 септември, когато се отвори широко вратата за политическа дейност, когато небето се разведри и по всички пътища и кръстопътища имаше „ура", безконечно „ура". Тогава те започнаха политическа дейност в партията и израснаха като нови партийни кадри — в държавния апарат, в обществените организации, в комитетите на Отечествения фронт и т. н. *Това е четвъртата категория партийни кадри.*

Това са четирите основни категории на нашите партийни кадри. Партията е заинтересована да използува рационално всички тия кадри в своята партийна дейност, било в самата партия, било в държавния апарат, обществените организации и навсякъде сред народа, за строителство на нова, отечественофронтовска България. И затова всички отделни елементи на тия четири категории кадри трябва да бъдат под зоркото внимание на партийното ръководство: централно, областно и пр. Задачата в тоя период, който преживяваме, е да ускорим сплотяването на всички тия четири категории кадри в едно цяло, в един общ наш партиен кадър, от което много ще зависи сплотеността, дисциплината и боевата способност на нашата партия.

Но естествено е, че партията не може да се отнася *еднакво* към четирите категории кадри. Има разлика. Ръководствата на партията от центъра, областта и околиите трябва да бъдат предимно от хора на първата категория. *Първата категория кадри е сега гръбнакът на партийните кадри въобще и на самата партия.* Тия кадри са, които дават най-добрата и най-пълна гаранция за правилното ръководство на партията и правилното възпитание на партийната маса (Ръкопляскания). Следва втората категория, която не е била активна до 9 септември, но се състои от честни и предани партийци, които са помагали на партията в борбата против фашизма. Към третата категория партията не може да не се отнася с известни резерви. Тази трета категория, която не е помагала на партията, но и не е минавала на страната на врага, в течение на дълго време, известна част от нея дори в продължение на 20 години, е била откъсната от политическия живот, от партията, от нейните борби. Тази категория от кадри, по правило, е изостанала назад в политическо и идеологии кръстопътища имаше „ура“, безконечно „ура“. Тогава те започнаха политическа дейност в партията и израснаха като нови партийни кадри — в държавния апарат, в обществените организации, в комитетите на Отечествения фронт и т. н. *Това е четвъртата категория партийни кадри.*

Това са четирите основни категории на нашите партийни кадри. Партията е заинтересована да използува рационално всички тия кадри в своята партийна дейност, било в самата партия, било в държавния апарат, обществените организации и навсякъде сред народа, за строителство на нова, отечественофронтовска България. И затова всички отделни елементи на тия четири категории кадри трябва да бъдат под зоркото внимание на партийното ръководство: централно, областно и пр. Задачата в тоя период, който преживяваме, е да ускорим сплотяването на всички тия четири категории кадри в едно цяло, в един общ наш партиен кадър, от което много ще зависи сплотеността, дисциплината и боевата способност на нашата партия.

Но естествено е, че партията не може да се отнася *еднакво* към четирите категории кадри. Има разлика. Ръководствата на партията от центъра, областта и околиите трябва да бъдат предимно от хора на първата категория. *Първата категория кадри е сега гръбнакът на партийните кадри въобще и на самата партия.* Тия кадри са, които дават най-добрата и най-пълна гаранция за правилното ръководство на партията и правилното възпитание на партийната маса (Ръкопляскания). Следва втората категория, която не е била активна до 9 септември, но се състои от честни и предани партийци, които са помагали на партията в борбата против фашизма. Към третата категория партията не може да не се отнася с известни резерви. Тази трета категория, която не е помагала на партията, но и не е минавала на страната на врага, в течение на дълго време, известна част от нея дори в продължение на 20 години, е била откъсната от политическия живот, от партията, от нейните борби. Тази категория от кадри, по правило, е изостанала назад в политическо и идеологическо отношение. Тя не може да претендира за ръководно участие в партията сега. Тя трябва да се окопити, да усвои линията на партията; тя трябва да набави онова, което е пропуснала за 20 или 10 години, да настигне другите, за да може да претендира за решаващо участие в ръководството на партията, на партийните дела (Ръкопляскания). Тая категория кадри може да бъде много полезна и ще бъде полезна в държавния апарат, в обществените организации, в стопанството, но под ръководството на партията. Кадрите от тази категория със своите знания, като адвокати, лекари, инженери, педагози и други специалисти, въобще като образовани хора, ще бъдат полезни дотолкова, доколкото изпълняват директивите на партията, на партийното ръководство, доколкото се подчиняват безпрекословно на партийната дисциплина и съблюдават партийния морал.

В тази категория има наши другари, които чувствуват сега известно огорчение, боли ги. Едни от тях до 1923 година са били ръководители на организации в област, околия, а други дори са били членове на ЦК, депутати и общински съветници до 23 септември 1923 година. А сега, когато са излезли отново на повърхността при свободна политическа атмосфера, струва им се, че трябва да бъдат непременно на ръководно място в партията и им е някак си неловко да ги ръководят по-млади по възраст другари, претендират за ръководно място в партията, в държавата, общината и пр. Оттук се получават някои неприятности за тях и за партийните организации. С това трябва да се свърши. Тези наши другари трябва да си турят обица на ухото и да знаят, че ръководно място в живота на партията и много отговорно място в държавния и обществения живот те могат да заемат, като запретнат ръкави, стегнат цървулите си и се подчиняват на партийното ръководство и партийната дисциплина (Ръкопляскания). От друга страна партията трябва всячески да им помага, за да могат възможно по-скоро да набавят пропуснатото от тях в миналото. И тук трябва да се каже, че по места често има неправилно отношение към кадрите от третата категория от страна на някои партийни ръководители. Последните ческо отношение. Тя не може да претендира за ръководно участие в партията сега. Тя трябва да се окопити, да усвои линията на партията; тя трябва да набави онова, което е пропуснала за 20 или 10 години, да настигне другите, за да може да претендира за решаващо участие в ръководството на партията, на партийните дела (Ръкопляскания). Тая категория кадри може да бъде много полезна и ще бъде полезна в държавния апарат, в обществените организации, в стопанството, но под ръководството на партията. Кадрите от тази категория със своите знания, като адвокати, лекари, инженери, педагози и други специалисти, въобще като образовани хора, ще бъдат полезни дотолкова, доколкото изпълняват директивите на партията, на партийното ръководство, доколкото се подчиняват безпрекословно на партийната дисциплина и съблюдават партийния морал.

В тази категория има наши другари, които чувствуват сега известно огорчение, боли ги. Едни от тях до 1923 година са били ръководители на организации в област, околия, а други дори са били членове на ЦК, депутати и общински съветници до 23 септември 1923 година. А сега, когато са излезли отново на повърхността при свободна политическа атмосфера, струва им се, че трябва да бъдат непременно на ръководно място в партията и им е някак си неловко да ги ръководят по-млади по възраст другари, претендират за ръководно място в партията, в държавата, общината и пр. Оттук се получават някои неприятности за тях и за партийните организации. С това трябва да се свърши. Тези наши другари трябва да си турят обица на ухото и да знаят, че ръководно място в живота на партията и много отговорно място в държавния и обществения живот те могат да заемат, като запретнат ръкави, стегнат цървулите си и се подчиняват на партийното ръководство и партийната дисциплина (Ръкопляскания). От друга страна партията трябва всячески да им помага, за да могат възможно по-скоро да набавят пропуснатото от тях в миналото. И тук трябва да се каже, че по места често има неправилно отношение към кадрите от третата категория от страна на някои партийни ръководители. Последните казват: „Ние до 9 септември се борихме, жертвувахме се, а те гледаха своята адвокатска кантора, своето лозе и спокойствие, не се показваха никъде, пазеха си кожата, а сега искат да бъдат големи ръководители — и областни директори, и околийски началници, или в партийната организация непременно като ръководители. . . Как може да се търпи това?" Има дори известно ожесточение против подобни кадри. Такова отношение не е в интереса на партията. С него трябва да се ликвидира. Напротив, необходимо е способностите и знанията на тия кадри да бъдат сто на сто използувани по подходящ начин за делото на партията и на Отечествения фронт.

Що се касае до кадрите от четвъртата категория, т. е. следсептемврийските кадри, те трябва да се постараят да усвоят опита на партията през периода до 9 септември, да се запознаят с основните уроци от нейната история, да обърнат сериозно внимание за издигането на своето идейно-политическо ниво, за да станат пълноценни партийни кадри.

Нашите кадри, всички ние, като започнете от мене, та до последния партиен член, сме длъжни *да се учим да управляваме*. Ние не сме били управляваща партия, живели сме като опозиционна партия; тогава сме критикували, борили сме се, но не сме управлявали, с изключение на някои общини временно, до 1923 година. Ние сега, след 9 септември, придобиваме опит като управляваща партия. Този опит ни е много необходим. Нашите партийни кадри, където и да са те, трябва да се учат. Ние всички трябва да се учим да управляваме, да строим (Ръкопляскания), да се научим да строим заедно с нашите съюзници в Отечествения фронт, да се научим да работим дружно с тях; да има такова съревнование между нас и нашите съюзници, че ние да можем да дадем най-добри специалисти, нашите кадри да бъдат на първо място и всякога да оправдаят доверието, което им се дава. А за това е необходимо труд, знания, умение, не мързел, не самоуспокояване и сектантско самодоволство, не да почиваме на лаврите си, а да се учим и учим, да работим неуморно над себе си. Ако е инженер — да се учи показват: „Ние до 9 септември се борихме, жертвувахме се, а те гледаха своята адвокатска кантора, своето лозе и спокойствие, не се показваха никъде, пазеха си кожата, а сега искат да бъдат големи ръководители — и областни директори, и околийски началници, или в партийната организация непременно като ръководители. . . Как може да се търпи това?“ Има дори известно ожесточение против подобни кадри. Такова отношение не е в интереса на партията. С него трябва да се ликвидира. Напротив, необходимо е способностите и знанията на тия кадри да бъдат сто на сто използувани по подходящ начин за делото на партията и на Отечествения фронт.

Що се касае до кадрите от четвъртата категория, т. е. следсептемврийските кадри, те трябва да се постараят да усвоят опита на партията през периода до 9 септември, да се запознаят с основните уроци от нейната история, да обърнат сериозно внимание за издигането на своето идейно-политическо ниво, за да станат пълноценни партийни кадри.

Нашите кадри, всички ние, като започнете от мене, та до последния партиен член, сме длъжни *да се учим да управляваме*. Ние не сме били управляваща партия, живели сме като опозиционна партия; тогава сме критикували, борили сме се, но не сме управлявали, с изключение на някои общини временно, до 1923 година. Ние сега, след 9 септември, придобиваме опит като управляваща партия. Този опит ни е много необходим. Нашите партийни кадри, където и да са те, трябва да се учат. Ние всички трябва да се учим да управляваме, да строим (Ръкопляскания), да се научим да строим заедно с нашите съюзници в Отечествения фронт, да се научим да работим дружно с тях; да има такова съревнование между нас и нашите съюзници, че ние да можем да дадем най-добри специалисти, нашите кадри да бъдат на първо място и всякога да оправдаят доверието, което им се дава. А за това е необходимо труд, знания, умение, не мързел, не самоуспокояване и сектантско самодоволство, не да почиваме на лаврите си, а да се учим и учим, да работим неуморно над себе си. Ако е инженер — да се учи по-нататък; ако е администратор — да издига своята квалификация по-нататък; ако е учител — също; ако е партиен работник — още повече; където и да сме, на какъвто и пост да сме, ние трябва да се учим неуморно, защото без тая наука да управляваме, да строим нова, демократична България ние не можем да осигурим на нашата родина и нашия народ напредък и светло бъдеще (Бурни ръкопляскания).

Аз съм убеден, че на конференцията тия въпроси за кадрите и тяхното възпитание, просвета и т. н. са внимателно обсъждани, но искам да подчертая: нашата марксистко-ленинска просвета, за която се говори у нас, в партията, много, но се върши, за съжаление, пропорционално малко, — тази просветна и възпитателна работа трябва да бъде всякога свързана непосредствено с практическа дейност, с творчески дела, с работа в партията и извън партията. Отделянето на теорията от практиката, на теоретическото образование от практическата дейност е вредно. Трябва да има пълно съчетание на практическата работа, която вършим, с теоретическото подковаване и да не мислим, че вече сме стигнали върха на знанието. В своята област никой не знае толкова, колкото е необходимо да знае. Всекиму е необходимо повече да знае. *Трябва да се учим в процеса на работата, както до 9 септември се учехме в процеса на борбата против врага — в тюрмата, концлагера, в партизанския отред. Сега трябва да се учим в процеса на строителството, на творчеството.*

Вторият фактор, от който зависи сплотеността, боеспособността и дисциплината на нашата партия, е *правилното разбиране на нашата генерална линия и политика.*

Често се чуват гласове (обикновено провокаторски гласове, но те влияят на някои наши недостатъчно зрели политически другари), че нашата партия, главната сила в Отечествения фронт, се е превърнала в обикновена демократическа партия, мълчаливо се е отказала от социализма, че имало уж противоречие между борбата и работата за осъществяване програмата на Отечествения фронт и борбата за социализма. С това трябва да се нататък; ако е администратор — да издига своята квалификация по-нататък; ако е учител — също; ако е партиен работник — още повече; където и да сме, на какъвто и пост да сме, ние трябва да се учим неуморно, защото без тая наука да управляваме, да строим нова, демократична България ние не можем да осигурим на нашата родина и нашия народ напредък и светло бъдеще (Бурни ръкопляскания).

Аз съм убеден, че на конференцията тия въпроси за кадрите и тяхното възпитание, просвета и т. н. са внимателно обсъждани, но искам да подчертая: нашата марксистко-ленинска просвета, за която се говори у нас, в партията, много, но се върши, за съжаление, пропорционално малко, — тази просветна и възпитателна работа трябва да бъде всякога свързана непосредствено с практическа дейност, с творчески дела, с работа в партията и извън партията. Отделянето на теорията от практиката, на теоретическото образование от практическата дейност е вредно. Трябва да има пълно съчетание на практическата работа, която вършим, с теоретическото подковаване и да не мислим, че вече сме стигнали върха на знанието. В своята област никой не знае толкова, колкото е необходимо да знае. Всекиму е необходимо повече да знае. *Трябва да се учим в процеса на работата, както до 9 септември се учехме в процеса на борбата против врага — в тюрмата, концлагера, в партизанския отред. Сега трябва да се учим в процеса на строителството, на творчеството.*

Вторият фактор, от който зависи сплотеността, боеспособността и дисциплината на нашата партия, е *правилното разбиране на нашата генерална линия и политика.*

Често се чуват гласове (обикновено провокаторски гласове, но те влияят на някои наши недостатъчно зрели политически другари), че нашата партия, главната сила в Отечествения фронт, се е превърнала в обикновена демократическа партия, мълчаливо се е отказала от социализма, че имало уж противоречие между борбата и работата за осъществяване програмата на Отечествения фронт и борбата за социализма. С това трябва да се ликвидира. Докато съществуват колебания у някой другар по тоя основен въпрос, той не може да работи за партията, за общото народно дело на Отечествения фронт с всички сили, енергия и ентусиазъм (Ръкопляскания).

Какво собствено представлява нашата политика в тоя етап на общественото развитие, т. е. в отечественофронтовската ера? С няколко думи тя трябва да се очертае така. От гледна точка на нашата партия, като партия на работническата класа, като партия на трудещия се народ сега и в бъдеще, осъществяването на дело и докрай програмата на Отечествения фронт означава създаването на ония необходими условия, които биха могли да позволят на нашия народ да мине към социализма (Ръкопляскания). А известно е, че бъдещето на всички народи в края на краищата е в осъществяването на социализма. Но по-друга е постановката на борбата за социализъм сега отколкото през 1917—18 година в царска Русия, когато беше извършена Октомврийската революция. Тогава беше необходимо да се свали руският царизъм и за преминаването към социализма беше необходима диктатурата на пролетариата. Оттогава минаха, както знаете, близо три десетилетия и Съветският съюз като социалистическа държава израсна до една велика сила в света. Във Великата отечествена война тая страна на социализма прояви най-голяма жизнеспособност, даде найголям влог в победата над фашизма за спасяване на цивилизацията в Европа и света. Блестящо потвърждение на силата, могъществото и превъзходството на социалистическия обществен строй даде именно тая война. Това оказа и продължава да оказва върху цялото международно развитие огромно влияние (Ръкопляскания). В резултат на войната и под влияние на великото дело на Съветския съюз се започнаха дълбоки демократични преобразования в много страни, да не кажем във всички. Между тях са Югославия, Чехословакия, Полша, Унгария, Румъния, Финландия, България (Ръкопляскания). Тия демократични преобразования, това развитие по пътя на прогреса, против старите, реакционни режими в света, режими на крупния спекулативен капитал, на картели и концерни, на империализма — това развитие ние вижликвидира. Докато съществуват колебания у някой другар по тоя основен въпрос, той не може да работи за партията, за общото народно дело на Отечествения фронт с всички сили, енергия и ентусиазъм (Ръкопляскания).

Какво собствено представлява нашата политика в тоя етап на общественото развитие, т. е. в отечественофронтовската ера? С няколко думи тя трябва да се очертае така. От гледна точка на нашата партия, като партия на работническата класа, като партия на трудещия се народ сега и в бъдеще, осъществяването на дело и докрай програмата на Отечествения фронт означава създаването на ония необходими условия, които биха могли да позволят на нашия народ да мине към социализма (Ръкопляскания). А известно е, че бъдещето на всички народи в края на краищата е в осъществяването на социализма. Но по-друга е постановката на борбата за социализъм сега отколкото през 1917—18 година в царска Русия, когато беше извършена Октомврийската революция. Тогава беше необходимо да се свали руският царизъм и за преминаването към социализма беше необходима диктатурата на пролетариата. Оттогава минаха, както знаете, близо три десетилетия и Съветският съюз като социалистическа държава израсна до една велика сила в света. Във Великата отечествена война тая страна на социализма прояви най-голяма жизнеспособност, даде найголям влог в победата над фашизма за спасяване на цивилизацията в Европа и света. Блестящо потвърждение на силата, могъществото и превъзходството на социалистическия обществен строй даде именно тая война. Това оказа и продължава да оказва върху цялото международно развитие огромно влияние (Ръкопляскания). В резултат на войната и под влияние на великото дело на Съветския съюз се започнаха дълбоки демократични преобразования в много страни, да не кажем във всички. Между тях са Югославия, Чехословакия, Полша, Унгария, Румъния, Финландия, България (Ръкопляскания). Тия демократични преобразования, това развитие по пътя на прогреса, против старите, реакционни режими в света, режими на крупния спекулативен капитал, на картели и концерни, на империализма — това развитие ние виждаме и в колониите, и в полуколониите, в Индонезия, в Индия и в редица други области на света. Съществуването прочее на такава велика социалистическа държава като Съветския съюз и историческите демократични преобразования, които се извършват след войната, поставят пред много страни въпроса за осъществяване на социализма като въпрос на сътрудничество на работническата класа със селяните, занаятчиите, интелигенцията и другите прогресивни слоеве на народа. Когато и у нас, в България, един ден стане въпрос за преминаване на нашия народ от днешния обществен строй към нов, социалистически строй, тогава комунистите, опиращи се на народа, ще строят новото, социалистическо общество заедно със селяните, занаятчиите и интелигенцията като общонародно историческо дело (Бурни ръкопляскания).

Тоя път на обществено развитие, другари и другарки, може да се стори на някои по-бавен. Но той е не само възможен, реален, но е и несъмнено много по-безболезнен за народите. И затова ние, комунистите, открито заявяваме и не се стесняваме да заявим, че предпочитаме при днешното положение именно тоя път, защото той е реален и по-безболезнен път към социализма (Ръкопляскания). А че народите, малки или големи, ще минат в края на краищата към социализма, в това не може да има никакво съмнение, защото социализмът е историческа необходимост и за малките, и за големите народи (Ръкопляскания).

Работата е в това и ние като марксисти трябва да го знаем добре: всеки народ ще мине към социализма не по еднакъв, шаблонен път, не точно по съветски път, а по своему — в зависимост от своите исторически, национални, социални, културни и други условия (Ръкопляскания). Използувайки великото учение на Маркс—Енгелс—Ленин—Сталин, ние, българските комунисти-марксисти, ще бъдем в състояние да намерим нашия собствен, български път към социализма (Ръкопляскания). Който говори за противоречия между нашата отечественофронтовска политика и борба за обединяване на всички прогресивни, демократични сили в Отечествения фронт и за осъществяване на неговата програма, от една страна, и борбата даме и в колониите, и в полуколониите, в Индонезия, в Индия и в редица други области на света. Съществуването прочее на такава велика социалистическа държава като Съветския съюз и историческите демократични преобразования, които се извършват след войната, поставят пред много страни въпроса за осъществяване на социализма като въпрос на сътрудничество на работническата класа със селяните, занаятчиите, интелигенцията и другите прогресивни слоеве на народа. Когато и у нас, в България, един ден стане въпрос за преминаване на нашия народ от днешния обществен строй към нов, социалистически строй, тогава комунистите, опиращи се на народа, ще строят новото, социалистическо общество заедно със селяните, занаятчиите и интелигенцията като общонародно историческо дело (Бурни ръкопляскания).

Тоя път на обществено развитие, другари и другарки, може да се стори на някои по-бавен. Но той е не само възможен, реален, но е и несъмнено много по-безболезнен за народите. И затова ние, комунистите, открито заявяваме и не се стесняваме да заявим, че предпочитаме при днешното положение именно тоя път, защото той е реален и по-безболезнен път към социализма (Ръкопляскания). А че народите, малки или големи, ще минат в края на краищата към социализма, в това не може да има никакво съмнение, защото социализмът е историческа необходимост и за малките, и за големите народи (Ръкопляскания).

Работата е в това и ние като марксисти трябва да го знаем добре: всеки народ ще мине към социализма не по еднакъв, шаблонен път, не точно по съветски път, а по своему — в зависимост от своите исторически, национални, социални, културни и други условия (Ръкопляскания). Използувайки великото учение на Маркс—Енгелс—Ленин—Сталин, ние, българските комунисти-марксисти, ще бъдем в състояние да намерим нашия собствен, български път към социализма (Ръкопляскания). Който говори за противоречия между нашата отечественофронтовска политика и борба за обединяване на всички прогресивни, демократични сили в Отечествения фронт и за осъществяване на неговата програма, от една страна, и борбата за социализма, от друга, който говори за такова противоречие, той или не е никакъв марксист, или е провокатор (Ръкоплескания). Всеки етап на общественото развитие поставя пред народа една голяма, централна задача. В нашата отечественофронтовска ера голямата, централна задача е — *осъществяването на програмата на Отечествения фронт, довеждането до победен край историческото дело на 9 септември, осигуряване на българската народна демокрация в държавния, обществен, стопански и културен живот на нашия народ.* Затова този, който не работи и не се бори в редовете на Отечествения фронт за разрешаване на тая голяма национална задача, той, колкото и да декламира за социализъм, налива вода във воденицата на реакцията, на враговете на социализма (Ръкоплескания).

Другари, искам да ви кажа още няколко думи. Ние трябва да имаме благородната амбиция като партийци-комунисти да бъдем във всяко отношение добри и верни ученици на Ленин и Сталин (Ръкоплескания, възгласи: „И на другаря Георги Димитров"). Ние трябва непрекъснато да се учим и винаги да решаваме въпросите и задачите на нашия народ и нашата страна *не шаблонно*, а като изхождаме от конкретната обстановка, от съотношението на обществените сили, от настроението на народа, от неговите тежнения и желания. Ние трябва да творим делото на освобождението на българския народ от всяка експлоатация, бедствие, нещастие и пр. със свой собствен практически ум, със свои собствени творчески усилия. Трябва да мислим, да изучаваме и да действуваме правилно, умело, както диктуват жизнените интереси на нашия народ във всеки даден момент. Така трябва да бъде и в града, в околията и в отделното село; така трябва да бъде в учреждението, фабриката, работилницата, мината, училището — навсякъде. Трябва да усвоим умението по марксистки, по болшевишки, *конкретно да поставяме задачите и въпросите и конкретно да ги решаваме.* Нашият трезвен селянин, който има здрав природен ум, в своето стопанство си прави сметка какво ще посее, защото той е пресметлив и знае какво иска да получи. Той не фантазира; той е реалист. Ние малко се учим от практическия

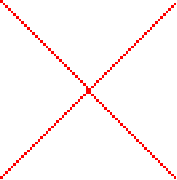

опит на народа. В своята партийна работа много наши другари не правят такава сметка, а се занимават често с големи и далечни планове, фантазии, празни фрази. И селянинът с право ще каже: „Оставете тия фрази, дайте дела, да построим училище, мост, пътя да разчистим, слама за добитъка да осигурим, да създадем култура, просвета, кино, театър и т. н.“

На много места партийните ръководители предпочитат да командуват, вместо да се отнасят към партийните членове и към населението другарски, търпеливо, да разясняват, да учат и възпитават и в същото време сами да се учат от масите.

Вие имате конференция, погледнете какви хора има тук, кой какво представлява и издигайте тези, които са способни, даровити. Опитът показва, че по-способните партийни другари и другарки са по правило скромни или по-скромни, те стоят настрана, остават незабелязани, а често пъти дърдорковците излизат напред, защото умеят много да говорят. Търсете такива другари, скромни и способни — както Диоген с фенера е търсил човека! Търсете всеки нов активист, откривайте способните, давайте им път. Има такива честни млади и предани другари, които като гледат, че някои по-учени излизат и държат реферати, си мислят: „Аз никога няма да мога да ги стигна“ — а те са способни организатори, имат здрав природен ум, имат твърд характер. Така загиват, трябва да ви кажа, в народа и в нашата партия много способни кадри. Трябва да се вземат мерки такива нови кадри да се издигат, да се подпомагат в тяхното развитие. Нека всякога помним, че *кадрите решават успеха на всяко дело, както многократно подчертава това другарят Сталин* (Ръкопляскания).

И, най-сетне, ние като български комунисти трябва да имаме амбицията нашата партия като управляваща да бъде във всяко отношение образцова. И с нашите съюзници — земеделци, звенари, социалдемократи, радикали — да умеем да работим другарски за общото дело, да бъдем първи в голямото народно движение на Отечествения фронт (Ръкопляскания). Не забравяйте, че опит на народа. В своята партийна работа много наши другари не правят такава сметка, а се занимават често с големи и далечни планове, фантазии, празни фрази. И селянинът с право ще каже: „Оставете тия фрази, дайте дела, да построим училище, мост, пътя да разчистим, слама за добитъка да осигурим, да създадем култура, просвета, кино, театър и т. н.“

На много места партийните ръководители предпочитат да командуват, вместо да се отнасят към партийните членове и към населението другарски, търпеливо, да разясняват, да учат и възпитават и в същото време сами да се учат от масите.

Вие имате конференция, погледнете какви хора има тук, кой какво представлява и издигайте тези, които са способни, даровити. Опитът показва, че по-способните партийни другари и другарки са по правило скромни или по-скромни, те стоят настрана, остават незабелязани, а често пъти дърдорковците излизат напред, защото умеят много да говорят. Търсете такива другари, скромни и способни — както Диоген с фенера е търсил човека! Търсете всеки нов активист, откривайте способните, давайте им път. Има такива честни млади и предани другари, които като гледат, че някои по-учени излизат и държат реферати, си мислят: „Аз никога няма да мога да ги стигна“ — а те са способни организатори, имат здрав природен ум, имат твърд характер. Така загиват, трябва да ви кажа, в народа и в нашата партия много способни кадри. Трябва да се вземат мерки такива нови кадри да се издигат, да се подпомагат в тяхното развитие. Нека всякога помним, че *кадрите решават успеха на всяко дело, както многократно подчертава това другарят Сталин* (Ръкопляскания).

И, най-сетне, ние като български комунисти трябва да имаме амбицията нашата партия като управляваща да бъде във всяко отношение образцова. И с нашите съюзници — земеделци, звенари, социалдемократи, радикали — да умеем да работим другарски за общото дело, да бъдем първи в голямото народно движение на Отечествения фронт (Ръкопляскания). Не забравяйте, че хората не всякога вършат това, което желаят, а това, което им налага обстановката. Нека да създадем с образцова отечественофронтовска работа и борба такава обстановка в България, че всички наши съюзници, както и колебаещите се сега елементи на народа, да бъдат докрай за историческото дело на Отечествения фронт (Всички делегати стават на крака и бурно, продължително ръкопляскат, викове „Ура“!, „Да живее др. Георги Димитров“!).

хората не всякога вършат това, което желаят, а това, което им налага обстановката. Нека да създадем с образцова отечественофронтовска работа и борба такава обстановка в България, че всички наши съюзници, както и колебаещите се сега елементи на народа, да бъдат докрай за историческото дело на Отечествения фронт (Всички делегати стават на крака и бурно, продължително ръкопляскат, викове „Ура“!, „Да живее др. Георги Димитров“!).

ПРИЧИНИТЕ ЗА ОСТАВКАТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

Реч пред парламентарната група на БРП (к)

23 март 1946 г.

Необходими са някои разяснения във връзка с оставката на правителството и образуването на ново правителство.

Както се знае вече от мотивите на оставката, съобщени от министър-председателя г. Кимон Георгиев, и от заявлението на др. В. Коларов като председател на Камарата, сегашната оставка на кабинета коренно се различава от всички оставки на правителствата в миналото. Тази оставка не е резултат на правителствена или политическа криза в страната, както искат да представят това нашите противници. Оставката не е причинена от конфликт между правителството и Народното събрание, за да бъде тя характеризирана като правителствена криза. На второ място, оставката на нашето правителство не е наложена вследствие някакъв натиск откъдето и да било. Затова тя не е правителствена и не е политическа криза. Това нашите другари, нашите съюзници и населението в страната трябва да разберат съвършено точно и ясно. Между самите партии, които съставляват Отечествения фронт, не е имало и няма такъв конфликт, който да е предизвикал необходимостта от даване оставка на правителството. Вие знаете, че на последното заседание на Националния комитет на Отечествения фронт съвместно с партийните ръководства на отечественофронтовските партии, което продължи няколко дни, бяха съвършено подробно разгледани всички въпроси във връзка с взаимните отношения между партиите на Отечествения фронт. Недоразуменията, разногласията, които съществуваха, бяха разрешени по приятелски начин

ПРИЧИНИТЕ ЗА ОСТАВКАТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

Реч пред парламентарната група на БРП (к)

23 март 1946 г.

Необходими са някои разяснения във връзка с оставката на правителството и образуването на ново правителство.

Както се знае вече от мотивите на оставката, съобщени от министър-председателя г. Кимон Георгиев, и от заявлението на др. В. Коларов като председател на Камарата, сегашната оставка на кабинета коренно се различава от всички оставки на правителствата в миналото. Тази оставка не е резултат на правителствена или политическа криза в страната, както искат да представят това нашите противници. Оставката не е причинена от конфликт между правителството и Народното събрание, за да бъде тя характеризирана като правителствена криза. На второ място, оставката на нашето правителство не е наложена вследствие някакъв натиск откъдето и да било. Затова тя не е правителствена и не е политическа криза. Това нашите другари, нашите съюзници и населението в страната трябва да разберат съвършено точно и ясно. Между самите партии, които съставляват Отечествения фронт, не е имало и няма такъв конфликт, който да е предизвикал необходимостта от даване оставка на правителството. Вие знаете, че на последното заседание на Националния комитет на Отечествения фронт съвместно с партийните ръководства на отечественофронтовските партии, което продължи няколко дни, бяха съвършено подробно разгледани всички въпроси във връзка с взаимните отношения между партиите на Отечествения фронт. Недоразуменията, разногласията, които съществуваха, бяха разрешени по приятелски начин след необходимите изяснения и, в резултат на това, се публикува известната вам декларация на Националния комитет и партийните ръководства.

Защо тогава беше необходима оставката на нашето правителство?

Първата причина за това бе, че правителството на Отечествения фронт, което се създаде на 9 септември и управлява година и половина, бе създадено преди да има Народно събрание. Изборите на 18 ноември м. г. дадоха сегашното Народно събрание. Правителството се яви пред Народното събрание, получи вот на доверие по много случаи и особено по важни политически и принципиални въпроси, каквито бяха гласуването на отговора на тронното слово и особено гласуването на държавния бюджет. Трябваше да се разрешат най-належащи задачи, стоящи пред Народното събрание, за да се пристъпи след това към оформяване парламентарния характер на нашето правителство. Както много пъти сме изяснявали това, ние се намираме в една особена ера — наричаме я отечественофронтовска ера, — при наши особени, български условия. В този период от политическото развитие на България не се поставя като непосредствена задача осъществяването на социализма или въвеждането на съветска система, а се поставя задачата да се укрепи един истински демократичен парламентарен режим. Поставя се задачата, както много пъти сме подчертавали, да се осъществи програмата на Отечествения фронт, провъзгласена още на 9 септември 1944 година, програма, свързана с историческото дело за освобождението на България от немско иго, за ориентация на България на страната на Съветския съюз и демократическите народи, за участието на нашата армия в последната фаза на войната против хитлеристка Германия, против фашизма. Поставя се задачата за последователно и пълно провеждане на програмата, на вътрешната и външната политика на Отечествения фронт — изграждането на нова, свободна, независима, демократична и благоденствуваща България. Щом като стоим на почвата на парламентарно-демократичния режим, ние трябва да имаме и едно напълно парслед необходимите изяснения и, в резултат на това, се публикува известната вам декларация на Националния комитет и партийните ръководства.

Защо тогава беше необходима оставката на нашето правителство?

Първата причина за това бе, че правителството на Отечествения фронт, което се създаде на 9 септември и управлява година и половина, бе създадено преди да има Народно събрание. Изборите на 18 ноември м. г. дадоха сегашното Народно събрание. Правителството се яви пред Народното събрание, получи вот на доверие по много случаи и особено по важни политически и принципиални въпроси, каквито бяха гласуването на отговора на тронното слово и особено гласуването на държавния бюджет. Трябваше да се разрешат най-належащи задачи, стоящи пред Народното събрание, за да се пристъпи след това към оформяване парламентарния характер на нашето правителство. Както много пъти сме изяснявали това, ние се намираме в една особена ера — наричаме я отечественофронтовска ера, — при наши особени, български условия. В този период от политическото развитие на България не се поставя като непосредствена задача осъществяването на социализма или въвеждането на съветска система, а се поставя задачата да се укрепи един истински демократичен парламентарен режим. Поставя се задачата, както много пъти сме подчертавали, да се осъществи програмата на Отечествения фронт, провъзгласена още на 9 септември 1944 година, програма, свързана с историческото дело за освобождението на България от немско иго, за ориентация на България на страната на Съветския съюз и демократическите народи, за участието на нашата армия в последната фаза на войната против хитлеристка Германия, против фашизма. Поставя се задачата за последователно и пълно провеждане на програмата, на вътрешната и външната политика на Отечествения фронт — изграждането на нова, свободна, независима, демократична и благоденствуваща България. Щом като стоим на почвата на парламентарно-демократичния режим, ние трябва да имаме и едно напълно пар ламентарно правителство. Затова именно правителството на г. Кимон Георгиев си подаде оставката.

Това е първата причина — Народното събрание да има възможност само̀, непосредствено да се произнесе върху структурата, организацията и персоналния състав на правителството на Отечествения фронт като парламентарно правителство.

Втората причина е, че във връзка с тази оставка се дава възможност на Народното събрание, на Националния комитет на Отечествения фронт, на партиите, които съставляват Отечествения фронт, да препоръчат и внесат съответните изменения в организацията, структурата и персоналния състав на новото правителство на Отечествения фронт.

Какви трябва да бъдат тези изменения?

Ние стоим на становището, че правителството на Отечествения фронт като народно правителство трябва да се различава коренно по своята организация и състава си от миналите фашистки и реакционни правителства. Както знаете, в миналото правителството на България се състоеше от министър-председател и министри титуляри на отделните министерства, върховната власт обаче беше съсредоточена в двореца — по-рано в ръцете на цар Фердинанд, след това в ръцете на цар Борис. Дворецът със своята камарила, със своето окръжение фактически ръководеше цялата външна, вътрешна и стопанска политика на страната. Министър-председателите се сменяваха, но като органи, като изпълнители на царската воля, на волята на двореца, на крупнокапиталистическия блок около двореца, действуващ по внушение на чужди сили, специално на Берлин, на германския империализъм. Отделните министри — министърът на външните работи, на правосъдието, на войната, на търговията, на земеделието и пр., бяха титуляри, които провеждаха волят на правителството, диктувана от двореца. Фактическото ръководство на министерствата, непосредственото управление на страната се намираше в ръцете на тъй наречените специалисти: главните секретари, администраторите в отделните министерства, директорите на отделните служби, ламентарно правителство. Затова именно правителството на г. Кимон Георгиев си подаде оставката.

Това е първата причина — Народното събрание да има възможност само, непосредствено да се произнесе върху структурата, организацията и персоналния състав на правителството на Отечествения фронт като парламентарно правителство.

Втората причина е, че във връзка с тази оставка се дава възможност на Народното събрание, на Националния комитет на Отечествения фронт, на партиите, които съставляват Отечествения фронт, да препоръчат и внесат съответните изменения в организацията, структурата и персоналния състав на новото правителство на Отечествения фронт.

Какви трябва да бъдат тези изменения?

Ние стоим на становището, че правителството на Отечествения фронт като народно правителство трябва да се различава коренно по своята организация и състава си от миналите фашистки и реакционни правителства. Както знаете, в миналото правителството на България се състоеше от министър-председател и министри титуляри на отделните министерства, върховната власт обаче беше съсредоточена в двореца — по-рано в ръцете на цар Фердинанд, след това в ръцете на цар Борис. Дворецът със своята камарила, със своето окръжение фактически ръководеше цялата външна, вътрешна и стопанска политика на страната. Министър-председателите се сменяваха, но като органи, като изпълнители на царската воля, на волята на двореца, на крупнокапиталистическия блок около двореца, действуващ по внушение на чужди сили, специално на Берлин, на германския империализъм. Отделните министри — министърът на външните работи, на правосъдието, на войната, на търговията, на земеделието и пр., бяха титуляри, които провеждаха волят на правителството, диктувана от двореца. Фактическото ръководство на министерствата, непосредственото управление на страната се намираше в ръцете на тъй наречените специалисти: главните секретари, администраторите в отделните министерства, директорите на отделните служби, които бяха непосредствени ръководители на текущите работи във всяко отделно министерство.

Отговаря ли тая система и тази конструкция на правителството в миналото на новите условия, на новите нужди и задачи на нашата народна демокрация? Очевидно, не отговаря. На 9 септември въпросът беше бързо да се замени фашисткото правителство с демократично, с правителство на Отечествения фронт. Тогава, на 9 септември и в месеците непосредствено след него, не можеше да се мисли за сериозно подобряване конструкцията на правителството. Но оттогава мина година и половина. Днес, при наличността на натрупания в продължение на година и половина опит, ние имаме пълна възможност да внесем тези изменения, които се диктуват от новите нужди и задачи на нашата страна. И затова въпросът за оставката на правителството е свързан с въпроса за подобряване организацията и структурата на самия кабинет като ръководен орган на държавните работи.

Държавната власт сега не изхожда от двореца и не се командува от двореца. Тази държавна власт е в ръцете на народа, в лицето на Отечествения фронт като обединение на демократичните и прогресивни сили на нашата страна, като блок на демократичните, антифашистки партии. Когато се избра сегашното Народно събрание, като Народно събрание на Отечествения фронт, то се яви израз и въплъщение на народната и държавна власт.

Правителството трябва да бъде реорганизирано по такъв начин, неговата конструкция трябва да бъде изменена в такъв смисъл, че то да има възможно най-голяма работоспособност и оперативност, да има още по-голям авторитет и престиж вътре и вън от страната и да бъде орган, който действително да ръководи съдбините на страната при съдействието и контрола на Отечествения фронт, на неговия Национален комитет и неговото Народно събрание.

Но за да бъде правителството такова, то трябва да има не само министър-председател и отделни министри титуляри, както е било в миналото. То трябва да има министър-председател, трябва да има и подпредседатели които бяха непосредствени ръководители на текущите работи във всяко отделно министерство.

Отговаря ли тая система и тази конструкция на правителството в миналото на новите условия, на новите нужди и задачи на нашата народна демокрация? Очевидно, не отговаря. На 9 септември въпросът беше бързо да се замени фашисткото правителство с демократично, с правителство на Отечествения фронт. Тогава, на 9 септември и в месеците непосредствено след него, не можеше да се мисли за сериозно подобряване конструкцията на правителството. Но оттогава мина година и половина. Днес, при наличността на натрупания в продължение на година и половина опит, ние имаме пълна възможност да внесем тези изменения, които се диктуват от новите нужди и задачи на нашата страна. И затова въпросът за оставката на правителството е свързан с въпроса за подобряване организацията и структурата на самия кабинет като ръководен орган на държавните работи.

Държавната власт сега не изхожда от двореца и не се командува от двореца. Тази държавна власт е в ръцете на народа, в лицето на Отечествения фронт като обединение на демократичните и прогресивни сили на нашата страна, като блок на демократичните, антифашистки партии. Когато се избра сегашното Народно събрание, като Народно събрание на Отечествения фронт, то се яви израз и въплъщение на народната и държавна власт.

Правителството трябва да бъде реорганизирано по такъв начин, неговата конструкция трябва да бъде изменена в такъв смисъл, че то да има възможно най-голяма работоспособност и оперативност, да има още по-голям авторитет и престиж вътре и вън от страната и да бъде орган, който действително да ръководи съдбините на страната при съдействието и контрола на Отечествения фронт, на неговия Национален комитет и неговото Народно събрание.

Но за да бъде правителството такова, то трябва да има не само министър-председател и отделни министри титуляри, както е било в миналото. То трябва да има министър-председател, трябва да има и подпредседатели които да помагат на министър-председателя в ръководството на Министерския съвет и заедно с него да наблюдават за общия ход на работата на отделните министерства. За да могат министрите да изпълнят успешно своята задача, те трябва да имат квалифицирани помощници — не чиновници, а политически помощници на съответните министри. Затова е необходимо да има, ако не абсолютно във всички министерства, то най-малко в основните министерства, помощник-министри, които трябва да са предимно депутати и да бъдат дясната ръка, сътрудниците на нашите отечественофронтовски министри в провеждането на текущата практическа работа на всяко отделно министерство. Такива помощник-министри има при новите, демократични режими на Югославия, Чехословакия, Полша, Румъния и др. Ползата от това не се нуждае според мене от никакви доказателства, особено като се има предвид, че нашето правителство е блок от пет партии. В министерствата, които ние, комунистите, имаме, ще има помощник-министри от другите партии. В министерствата, които се ръководят от нашите съюзници, трябва да има наши помощници и помощници от съответните други партии. Това ще помогне и за сработването между министрите и дейците на Отечествения фронт, то ще помогне да се разрешават на време много текущи практически недоразумения. Това ще укрепи несъмнено единството, сплотеността на самия Отечествен фронт. А сплотеността, единството на Отечествения фронт е, както се казва, алфата и омегата, началото и краят на успеха на деветосептемврийското дело в България.

Третата причина за оставката е, че трябва да имаме правителство, което и по своя персонален състав да дава пълна гаранция, без каквито и да било съмнения и колебания в неговата среда, за провеждането на основната отечественофронтовска ориентация във вътрешната и външна политика. Основната отечественофронтовска ориентация във вътрешната политика е, както знаете, установяването, укрепването на една истинска народна демокрация против фашизма и реакцията в страната. Основната отечественофронтовска ориентация във външната политика е вечната, последователна, които да помагат на министър-председателя в ръководството на Министерския съвет и заедно с него да наблюдават за общия ход на работата на отделните министерства. За да могат министрите да изпълнят успешно своята задача, те трябва да имат квалифицирани помощници — не чиновници, а политически помощници на съответните министри. Затова е необходимо да има, ако не абсолютно във всички министерства, то най-малко в основните министерства, помощник-министри, които трябва да са предимно депутати и да бъдат дясната ръка, сътрудниците на нашите отечественофронтовски министри в провеждането на текущата практическа работа на всяко отделно министерство. Такива помощник-министри има при новите, демократични режими на Югославия, Чехословакия, Полша, Румъния и др. Ползата от това не се нуждае според мене от никакви доказателства, особено като се има предвид, че нашето правителство е блок от пет партии. В министерствата, които ние, комунистите, имаме, ще има помощник-министри от другите партии. В министерствата, които се ръководят от нашите съюзници, трябва да има наши помощници и помощници от съответните други партии. Това ще помогне и за сработването между министрите и дейците на Отечествения фронт, то ще помогне да се разрешават на време много текущи практически недоразумения. Това ще укрепи несъмнено единството, сплотеността на самия Отечествен фронт. А сплотеността, единството на Отечествения фронт е, както се казва, алфата и омегата, началото и краят на успеха на деветосептемврийското дело в България.

Третата причина за оставката е, че трябва да имаме правителство, което и по своя персонален състав да дава пълна гаранция, без каквито и да било съмнения и колебания в неговата среда, за провеждането на основната отечественофронтовска ориентация във вътрешната и външна политика. Основната отечественофронтовска ориентация във вътрешната политика е, както знаете, установяването, укрепването на една истинска народна демокрация против фашизма и реакцията в страната. Основната отечественофронтовска ориентация във външната политика е вечната, последователна, искрена дружба със Съветския съюз, най-тесни, братски връзки с нова Югославия. Едновременно с това правителството по своя персонален състав трябва да гарантира възможността за уреждане на дружествени, нормални отношения с всички демократични народи, с нашите съседи и далечните западни демокрации като Великобритания и САЩ. От тази гледна точка в правителството не може да има нито един русофоб, югославофоб, нито един великобългарски шовинист, както в правителството не може да има и нелоялни, некоректни деятели спрямо демократическите народи в света, спрямо английската и американска демокрация. Не може да има в новия кабинет хора, които стоят на два стола. Някои депутати могат да си позволят такъв лукс — с тях може да се говори, да се спори, върху тях може да се въздействува по един или друг начин. Но в правителството, в ръководството на държавните работи, вътрешни и външни, не може да се търпи човек, който стои на два стола, който има две души, който двуличничи. В това отношение правителството трябва да бъде хомогенно, макар да се състои от пет партии, макар тези партии да имат свои особени програми, свой особен манталитет и характер.

Всички министри трябва да имат определени политически разбирания по въпроса за народната демокрация вътре в страната и за нашата прогресивна и демократична ориентация във външната политика.

Измина се вече година и половина от 9 септември. Имаме опит, познаваме хората. Ето защо задачата сега е, във връзка с оставката на правителството и създаването на ново правителство на Отечествения фронт, да бъде създаден възможният най-единодушен кабинет по отношение на вътрешната и външна политика — последователен, твърд кабинет. Да знаем къде вървим, какво искаме и с какви средства ще постигнем това, което е необходимо за нашия народ и нашата страна. Следователно оставката на правителството дава възможност на партиите да преценят своите хора и да подберат най-подходящи свои министри за бъдещия кабинет. Ние не успяхме — не по вина на нашето правителство — да искрена дружба със Съветския съюз, най-тесни, братски връзки с нова Югославия. Едновременно с това правителството по своя персонален състав трябва да гарантира възможността за уреждане на дружествени, нормални отношения с всички демократични народи, с нашите съседи и далечните западни демокрации като Великобритания и САЩ. От тази гледна точка в правителството не може да има нито един русофоб, югославофоб, нито един великобългарски шовинист, както в правителството не може да има и нелоялни, некоректни деятели спрямо демократическите народи в света, спрямо английската и американска демокрация. Не може да има в новия кабинет хора, които стоят на два стола. Някои депутати могат да си позволят такъв лукс — с тях може да се говори, да се спори, върху тях може да се въздействува по един или друг начин. Но в правителството, в ръководството на държавните работи, вътрешни и външни, не може да се търпи човек, който стои на два стола, който има две души, който двуличничи. В това отношение правителството трябва да бъде хомогенно, макар да се състои от пет партии, макар тези партии да имат свои особени програми, свой особен манталитет и характер.

Всички министри трябва да имат определени политически разбирания по въпроса за народната демокрация вътре в страната и за нашата прогресивна и демократична ориентация във външната политика.

Измина се вече година и половина от 9 септември. Имаме опит, познаваме хората. Ето защо задачата сега е, във връзка с оставката на правителството и създаването на ново правителство на Отечествения фронт, да бъде създаден възможният най-единодушен кабинет по отношение на вътрешната и външна политика — последователен, твърд кабинет. Да знаем къде вървим, какво искаме и с какви средства ще постигнем това, което е необходимо за нашия народ и нашата страна. Следователно оставката на правителството дава възможност на партиите да преценят своите хора и да подберат най-подходящи свои министри за бъдещия кабинет. Ние не успяхме — не по вина на нашето правителство — да осъществим решението на Московската конференция. Както помните, по-рано се направиха такива опити, но двете опозиционни групи, които се имаха предвид от Московското решение да дадат свои подходящи и лоялни кандидати като допълнителни министри в правителството на Отечествения фронт, направиха всичко, за да осуетят изпълнението на това решение. Вие помните какви неприемливи условия предявиха те, в противоречие с духа и буквата на Московското решение, и по този начин въпросът остана висящ. Няма никакво съмнение, че ще бъде от полза за нашата страна да се възползуваме още веднаж — за последен път — от случая да се обърнем при формирането на нашето ново правителство към въпросните две опозиционни групи с покана да дадат свои представители в кабинета, в правителството на Отечествения фронт, като допълнителни министри, подходящи и готови лоялно да работят с това правителство както е казано в Московското решение. За нас е меродавно тълкуването на това решение, което дава нашият покровител и освободител Съветският съюз със своята нота в отговор на Америка и което по-рано ни беше предадено лично чрез Вишински. Ако опозиционерите са поумнели до такава степен, че са разбрали действителния смисъл на това решение и са готови сериозно да дадат своите подходящи и лоялни кандидати за новото правителство, тогава няма причини да се възразява и да се правят каквито и да било препятствия от наша страна, от страна на правителството на Отечествения фронт.

Ще се възползуваме прочее от оставката на кабинета, за да поставим още веднаж при формирането на новото правителство на Отечествения фронт този въпрос. Ако е възможно разбирателство — добре, ако не е възможно — ще кажем „здраве“. Керванът на Отечествения фронт ще си върви, а палетата нека лаят колкото и докогато си искат.

Накрай, трябва да се подчертае, че няма никакви причини за тревоги във връзка с оставката, защото тая оставка не е резултат на правителствена или политическа криза, тя може да бъде само условие за укрепване на народната власт у нас. И тя ще донесе именно това осъществим решението на Московската конференция. Както помните, по-рано се направиха такива опити, но двете опозиционни групи, които се имаха предвид от Московското решение да дадат свои подходящи и лоялни кандидати като допълнителни министри в правителството на Отечествения фронт, направиха всичко, за да осуетят изпълнението на това решение. Вие помните какви неприемливи условия предявиха те, в противоречие с духа и буквата на Московското решение, и по този начин въпросът остана висящ. Няма никакво съмнение, че ще бъде от полза за нашата страна да се възползуваме още веднаж — за последен път — от случая да се обърнем при формирането на нашето ново правителство към въпросните две опозиционни групи с покана да дадат свои представители в кабинета, в правителството на Отечествения фронт, като допълнителни министри, подходящи и готови лоялно да работят с това правителство както е казано в Московското решение. За нас е меродавно тълкуването на това решение, което дава нашият покровител и освободител Съветският съюз със своята нота в отговор на Америка и което по-рано ни беше предадено лично чрез Вишински. Ако опозиционерите са поумнели до такава степен, че са разбрали действителния смисъл на това решение и са готови сериозно да дадат своите подходящи и лоялни кандидати за новото правителство, тогава няма причини да се възразява и да се правят каквито и да било препятствия от наша страна, от страна на правителството на Отечествения фронт.

Ще се възползуваме прочее от оставката на кабинета, за да поставим още веднаж при формирането на новото правителство на Отечествения фронт този въпрос. Ако е възможно разбирателство — добре, ако не е възможно — ще кажем „здраве“. Керванът на Отечествения фронт ще си върви, а палетата нека лаят колкото и докогато си искат.

Накрай, трябва да се подчертае, че няма никакви причини за тревоги във връзка с оставката, защото тая оставка не е резултат на правителствена или политическа криза, тя може да бъде само условие за укрепване на народната власт у нас. И тя ще донесе именно това независимо от всички козни, интриги и слухове, които ще бъдат разпространявани и се разпространяват сега.

Правителството е в оставка, но Отечественият фронт съществува и е още по-крепък отколкото по-рано. Не може да има никакви — нито вътрешни, нито външни — причини, които могат да спрат хода на събитията в нашата страна така, както сме ги начертали, ако ние бъдем на поста си и ако изпълним своите задължения в настоящия момент така, както е необходимо.

независимо от всички козни, интриги и слухове, които ще бъдат разпространявани и се разпространяват сега.

Правителството е в оставка, но Отечественият фронт съществува и е още по-крепък отколкото по рано. Не може да има никакви — нито вътрешни, нито външни — причини, които могат да спрат хода на събитията в нашата страна така, както сме ги начертали, ако ние бъдем на поста си и ако изпълним своите задължения в настоящия момент така, както е необходимо.

ДВАТА УРОКА

Реч пред парламентарната група на БРП (к)

5 април 1946 г.

Декларацията на правителството, както и декларацията на нашата парламентарна група и парламентарните групи на другите отечественофронтовски партии, са известни и по това особено да се говори не е необходимо. В тези декларации още веднаж се подчерта и продемонстрира политическото единство между партиите на Отечествения фронт, единството между новото правителство — второто отечественофронтовско правителство — и Народното събрание. Макар и да има в някои парламентарни групи отделни елементи, които, както изглежда, не са напълно съгласни с твърдото и последователно провеждане политиката на Отечествения фронт, във всеки случай тези отделни елементи не се решиха нито в Народното събрание, нито вън от него открито да се проявят, чувствувайки силната поддръжка, която народът оказва на Отечествения фронт. Огромното мнозинство на депутатите в Народното събрание застана, както знаете, твърдо на позициите, които са изразени в декларацията на правителството.

Все пак необходимо е да извлечем някои уроци от това, което стана във връзка с оставката на правителството и създаването на второто отечественофронтовско правителство.

Първият урок, който трябва да извлечем, се отнася до опозицията, до опозиционните групи. Не е тайна, че и в средата на Отечествения фронт имаше хора, които се надяваха, че водачите на опозиционните групи, найсетне, научени от самите събития, ще съумеят да поста-

ДВАТА УРОКА

Реч пред парламентарната група на БРП (к)

5 април 1946 г.

Декларацията на правителството, както и декларацията на нашата парламентарна група и парламентарните групи на другите отечественофронтовски партии, са известни и по това особено да се говори не е необходимо. В тези декларации още веднаж се подчерта и продемонстрира политическото единство между партиите на Отечествения фронт, единството между новото правителство — второто отечественофронтовско правителство — и Народното събрание. Макар и да има в някои парламентарни групи отделни елементи, които, както изглежда, не са напълно съгласни с твърдото и последователно провеждане политиката на Отечествения фронт, във всеки случай тези отделни елементи не се решиха нито в Народното събрание, нито вън от него открито да се проявят, чувствувайки силната поддръжка, която народът оказва на Отечествения фронт. Огромното мнозинство на депутатите в Народното събрание застана, както знаете, твърдо на позициите, които са изразени в декларацията на правителството.

Все пак необходимо е да извлечем някои уроци от това, което стана във връзка с оставката на правителството и създаването на второто отечественофронтовско правителство.

Първият урок, който трябва да извлечем, се отнася до опозицията, до опозиционните групи. Не е тайна, че и в средата на Отечествения фронт имаше хора, които се надяваха, че водачите на опозиционните групи, найсетне, научени от самите събития, ще съумеят да поставят своите себични, теснопартийни интереси и съображения по-долу от общонационалните интереси на българския народ, на нашата страна. Тия хора искрено вярваха, че това е възможно. Повторният опит обаче, който се направи за включването в новото отечественофронтовско правителство на двама представители на опозиционните групи, разби окончателно тия надежди. И това не е случайно. Не е случайно, че опозицията и по-рано, но особено при последния опит, прояви такава непримиримост, неотстъпчивост, политическо дебелоглавие. Опозиционните водачи постъпиха така, защото те са представители предимно на тия елементи и групи в нашата страна, които, изхождайки от своите егоистични материални интереси, са против програмата на Отечествения фронт, против народната демокрация в нашата страна и нейното укрепване, против славянската солидарност в борбата за мира и демокрация, — елементи и групи, които биха искали да повърнат колелото на историята назад и вместо Отечествения фронт като ръководител на съдбините на България и българския народ да се създаде отново една буржоазно-монархическа коалиция, която да налага волята на крупния спекулативен, паразитен капитал против интересите на народа и на страната ни.

Във вътрешната политика тази опозиция не можà да се примири с това, че народът чрез Отечествения фронт е взел съдбата си в своите собствени ръце. Не може да се примири и няма да се примири, защото иначе сама би отрекла всеки резон за своето съществуване.

В областта на външната политика опозицията е не само идейно и политически солидарна с монархо-фашистката реакция в Гърция, в Румъния, в Югославия и в другите страни, но тя е и в непосредствени връзки с реакцията вън от България. Тя се радва на всяко затруднение на народната демокрация у нас и в другите страни. Тя е във възторг от всяка, макар и временна, сполука на реакционните кръгове в нашите съседи и по-далечни от нас страни. Тя ръкопляска на пировата победа на гръцките реакционери — роялисти и фашисти — в последните псевдоизбори, макар и добре да знае, че те са смъртни вят своите себични, теснопартийни интереси и съображения по-долу от общонационалните интереси на българския народ, на нашата страна. Тия хора искрено вярваха, че това е възможно. Повторният опит обаче, който се направи за включването в новото отечественофронтовско правителство на двама представители на опозиционните групи, разби окончателно тия надежди. И това не е случайно. Не е случайно, че опозицията и по-рано, но особено при последния опит, прояви такава непримиримост, неотстъпчивост, политическо дебелоглавие. Опозиционните водачи постъпиха така, защото те са представители предимно на тия елементи и групи в нашата страна, които, изхождайки от своите егоистични материални интереси, са против програмата на Отечествения фронт, против народната демокрация в нашата страна и нейното укрепване, против славянската солидарност в борбата за мира и демокрация, — елементи и групи, които биха искали да повърнат колелото на историята назад и вместо Отечествения фронт като ръководител на съдбините на България и българския народ да се създаде отново една буржоазно-монархическа коалиция, която да налага волята на крупния спекулативен, паразитен капитал против интересите на народа и на страната ни.

Във вътрешната политика тази опозиция не можà да се примири с това, че народът чрез Отечествения фронт е взел съдбата си в своите собствени ръце. Не може да се примири и няма да се примири, защото иначе сама би отрекла всеки резон за своето съществуване.

В областта на външната политика опозицията е не само идейно и политически солидарна с монархо-фашистката реакция в Гърция, в Румъния, в Югославия и в другите страни, но тя е и в непосредствени връзки с реакцията вън от България. Тя се радва на всяко затруднение на народната демокрация у нас и в другите страни. Тя е във възторг от всяка, макар и временна, сполука на реакционните кръгове в нашите съседи и по-далечни от нас страни. Тя ръкопляска на пировата победа на гръцките реакционери — роялисти и фашисти — в последните псевдоизбори, макар и добре да знае, че те са смъртн врагове на нашата свобода и независимост, че те предявяват нахално фантастични репарационни претенции и искат с чужда помощ да откъснат живи части от националния организъм на България. Тя остава в дълбоко огорчение от арестуването на своя приятел в миналото и враг на нашата братска Югославия — Дража Михайлович.

Опозицията у нас прочее е реакционна опозиция. Тя е антисъветска, антиюгославска, антикомунистическа. Опозицията разчита на разногласията между великите сили: между Съветския съюз, Великобритания и Североамериканските съединени щати. Всичките си надежди за една евентуална сполука в България опозицията гради на изострянето на взаимните отношения между трите велики сили и, както сте забелязали в нейния печат и в нейната агитация из цялата страна, тя прави съзнателно всичко, което зависи от нея, за да подпомага и поощрява изострянето на взаимните отношения между Съветския съюз, от една страна, и Великобритания и Североамериканските съединени щати — от друга. За тая именно цел опозиционните водачи постъпиха така във връзка с преговорите по създаването на новото правителство, като за втори път осуетиха осъществяването на Московското решение.

От всичко това следва, че *политическа необходимост* за нашия народ е час по-скорошното изолиране на тая злостна реакционна опозиция от обществено-политическия живот на нашата страна, както и нейното обуздаване.

Нашият народ не може повече да търпи да се пречи от когото и да било за укрепването на демократическия ред в страната, за възстановяването на народното стопанство, за удовлетворяването на жизнените нужди на населението и за благоприятното уреждане на международното положение на България, за сключването на справедлив и достоен мир.

Това, че двете опозиционни групи се наричат отечественофронтовска опозиция, е само една маска, едно заблуждение за народа; по същество тая опозиция е антиотечественофронтовска, антинародна. Задачата на наврагове на нашата свобода и независимост, че те предявяват нахално фантастични репарационни претенции и искат с чужда помощ да откъснат живи части от националния организъм на България. Тя остава в дълбоко огорчение от арестуването на своя приятел в миналото и враг на нашата братска Югославия — Дража Михайлович.

Опозицията у нас прочее е реакционна опозиция. Тя е антисъветска, антиюгославска, антикомунистическа. Опозицията разчита на разногласията между великите сили: между Съветския съюз, Великобритания и Северноамериканските съединени щати. Всичките си надежди за една евентуална сполука в България опозицията гради на изострянето на взаимните отношения между трите велики сили и, както сте забелязали в нейния печат и в нейната агитация из цялата страна, тя прави съзнателно всичко, което зависи от нея, за да подпомага и поощрява изострянето на взаимните отношения между Съветския съюз, от една страна, и Великобритания и Северноамериканските съединени щати — от друга. За тая именно цел опозиционните водачи постъпиха така във връзка с преговорите по създаването на новото правителство, като за втори път осуетиха осъществяването на Московското решение.

От всичко това следва, че *политическа необходимост* за нашия народ е час по-скорошното изолиране на тая злостна реакционна опозиция от обществено-политическия живот на нашата страна, както и нейното обуздаване.

Нашият народ не може повече да търпи да се пречи от когото и да било за укрепването на демократическия ред в страната, за възстановяването на народното стопанство, за удовлетворяването на жизнените нужди на населението и за благоприятното уреждане на международното положение на България, за сключването на справедлив и достоен мир.

Това, че двете опозиционни групи се наричат отечественофронтовска опозиция, е само една маска, едно заблуждение за народа; по същество тая опозиция е антиотечественофронтовска, антинародна. Задачата на нашата партия, задачата на всички партии на Отечествения фронт, на всички прогресивни сили на нашия народ е в най-близко време да отхвърлят настрана тия групи, да ги изолират напълно в интереса на българския народ, на неговото демократично развитие и процъфтяване.

Колкото по-скоро заблудените от тези опозиционни групи честни хора бъдат отново привлечени в редовете на Отечествения фронт, колкото по-скоро лековерните български граждани и гражданки, увлечени от опозиционните водачи, намерят правилния път към Отечествения фронт, толкова по-добре. Толкова по-малко пречки ще има за осъществяване задачите, които стоят пред Отечествения фронт, пред неговото Народно събрание, пред неговото правителство. Толкова по-бързо и успешно ще се строи нова, демократична и благоденствуваща България.

Има обаче един втори важен урок, който трябва да се извлече. Той се отнася до самия Отечествен фронт, до партиите, които участвуват в Отечествения фронт. Ние знаем и много пъти сме подчертавали това, че Отечественият фронт е преди всичко обединение на антифашистките, демократични, прогресивни сили на нашия народ, но той е в същото време и блок на антифашистките, демократични партии, които го съставляват. И едното, и другото е необходимо. *Това са две лица на едно и също нещо.*

Що се касае до Отечествения фронт като обществено-политически организъм, той прояви във връзка с правителствената промяна несъмнена здравина и жизнеспособност. Но, както и най-здравият организъм някога получава известни циреи, пукването на които и своевременното им изчистване от гнойта не само го предпазва от излишни страдания, *но и още повече го усилва,* така и във връзка със създаването на второто отечественофронтовско правителство се проявиха в някои среди слабости, отрицателни страни, тенденции на кариеризъм и групови съображения. Нездравите елементи, които и по-рано съществуваха, особено нагледно се проявиха във време на преговорите по създаването на новото правителство. Оказа се, че в някои парламентарни групи шата партия, задачата на всички партии на Отечествения фронт, на всички прогресивни сили на нашия народ е в най-близко време да отхвърлят настрана тия групи, да ги изолират напълно в интереса на българския народ, на неговото демократично развитие и процъфтяване.

Колкото по-скоро заблудените от тези опозиционни групи честни хора бъдат отново привлечени в редовете на Отечествения фронт, колкото по-скоро лековерните български граждани и гражданки, увлечени от опозиционните водачи, намерят правилния път към Отечествения фронт, толкова по-добре. Толкова по-малко пречки ще има за осъществяване задачите, които стоят пред Отечествения фронт, пред неговото Народно събрание, пред неговото правителство. Толкова по-бързо и успешно ще се строи нова, демократична и благоденствуваща България.

Има обаче един втори важен урок, който трябва да се извлече. Той се отнася до самия Отечествен фронт, до партиите, които участвуват в Отечествения фронт. Ние знаем и много пъти сме подчертавали това, че Отечественият фронт е преди всичко обединение на антифашистките, демократични, прогресивни сили на нашия народ, но той е в същото време и блок на антифашистките, демократични партии, които го съставляват. И едното, и другото е необходимо. *Това са две лица на едно и също нещо.*

Що се касае до Отечествения фронт като обществено-политически организъм, той прояви във връзка с правителствената промяна несъмнена здравина и жизнеспособност. Но, както и най-здравият организъм някога получава известни циреи, пукването на които и своевременното им изчистване от гнойта не само го предпазва от излишни страдания, *но и още повече го усилва,* така и във връзка със създаването на второто отечественофронтовско правителство се проявиха в някои среди слабости, отрицателни страни, тенденции на кариеризъм и групови съображения. Нездравите елементи, които и по-рано съществуваха, особено нагледно се проявиха във време на преговорите по създаването на новото правителство. Оказа се, че в някои парламентарни групи действуват отделни хора, които с единия си крак са в Отечествения фронт, а с другия си крак са вън от него, и които не вървят в унисон с народните маси, поддържащи Отечествения фронт.

От това следва, че нашата партия, както и нашите съюзници в Отечествения фронт, *са длъжни с общи усилия час по-скоро да ликвидират подобни нездрави и вредни прояви.* Необходимо е конкретно разобличение и осъждане на всеки, който пречи на последователното провеждане политиката на Отечествения фронт, на всеки, който със своето поведение ослабва единството на Отечествения фронт и дискредитира отечественофронтовската власт в очите на народа, независимо от това какъв обществен или държавен пост заема. Наивно е да се мисли, че с това може да бъде нарушено здравото взаимодействие и сътрудничество между партиите на Отечествения фронт. Тъкмо наопаки, чрез дружеска критика, а гдето е необходимо и чрез разобличение, още повече ще се укрепи единството на Отечествения фронт и неговите връзки с целия народ.

Никога не трябва да забравяме, че не замазването и прикриването на слабостите и недостатъците, а тяхното открито признаване и решително отстранение е гаранция за успеха на нашето общо народно дело.

На трето място, необходимо е да изхождаме от предположението, че след създаването на второто отечественофронтовско правителство злостните атаки против Отечествения фронт ще бъдат засилени. Ние трябва да знаем, че напълно банкрутиралата политически опозиция в своето отчаяние и озлобление няма да се спре и пред терористични и диверсионни актове, за да предизвиква смущение в страната, да пречи на творческия труд на нашия народ, да увеличава и усложнява трудностите по снабдяването на населението с продоволствия и облекло, на добитъка с фураж, по задоволяване жизнените нужди на страната и по изпълнението на строителната и стопанска програма на правителството. Още отсега опозиционните клики със злорадство разчитат на трудностите в действуват отделни хора, които с единия си крак са в Отечествения фронт, а с другия си крак са вън от него, и които не вървят в унисон с народните маси, поддържащи Отечествения фронт.

От това следва, че нашата партия, както и нашите съюзници в Отечествения фронт, *са длъжни с общи усилия час по-скоро да ликвидират подобни нездрави и вредни прояви.* Необходимо е конкретно разобличение и осъждане на всеки, който пречи на последователното провеждане политиката на Отечествения фронт, на всеки, който със своето поведение ослабва единството на Отечествения фронт и дискредитира отечественофронтовската власт в очите на народа, независимо от това какъв обществен или държавен пост заема. Наивно е да се мисли, че с това може да бъде нарушено здравото взаимодействие и сътрудничество между партиите на Отечествения фронт. Тъкмо наопаки, чрез дружеска критика, а гдето е необходимо и чрез разобличение, още повече ще се укрепи единството на Отечествения фронт и неговите връзки с целия народ.

Никога не трябва да забравяме, че не замазването и прикриването на слабостите и недостатъците, а тяхното открито признаване и решително отстранение е гаранция за успеха на нашето общо народно дело.

На трето място, необходимо е да изхождаме от предположението, че след създаването на второто отечественофронтовско правителство злостните атаки против Отечествения фронт ще бъдат засилени. Ние трябва да знаем, че напълно банкрутиралата политически опозиция в своето отчаяние и озлобление няма да се спре и пред терористични и диверсионни актове, за да предизвиква смущение в страната, да пречи на творческия труд на нашия народ, да увеличава и усложнява трудностите по снабдяването на населението с продоволствия и облекло, на добитъка с фураж, по задоволяване жизнените нужди на страната и по изпълнението на строителната и стопанска програма на правителството. Още отсега опозиционните клики със злорадство разчитат на трудностите в

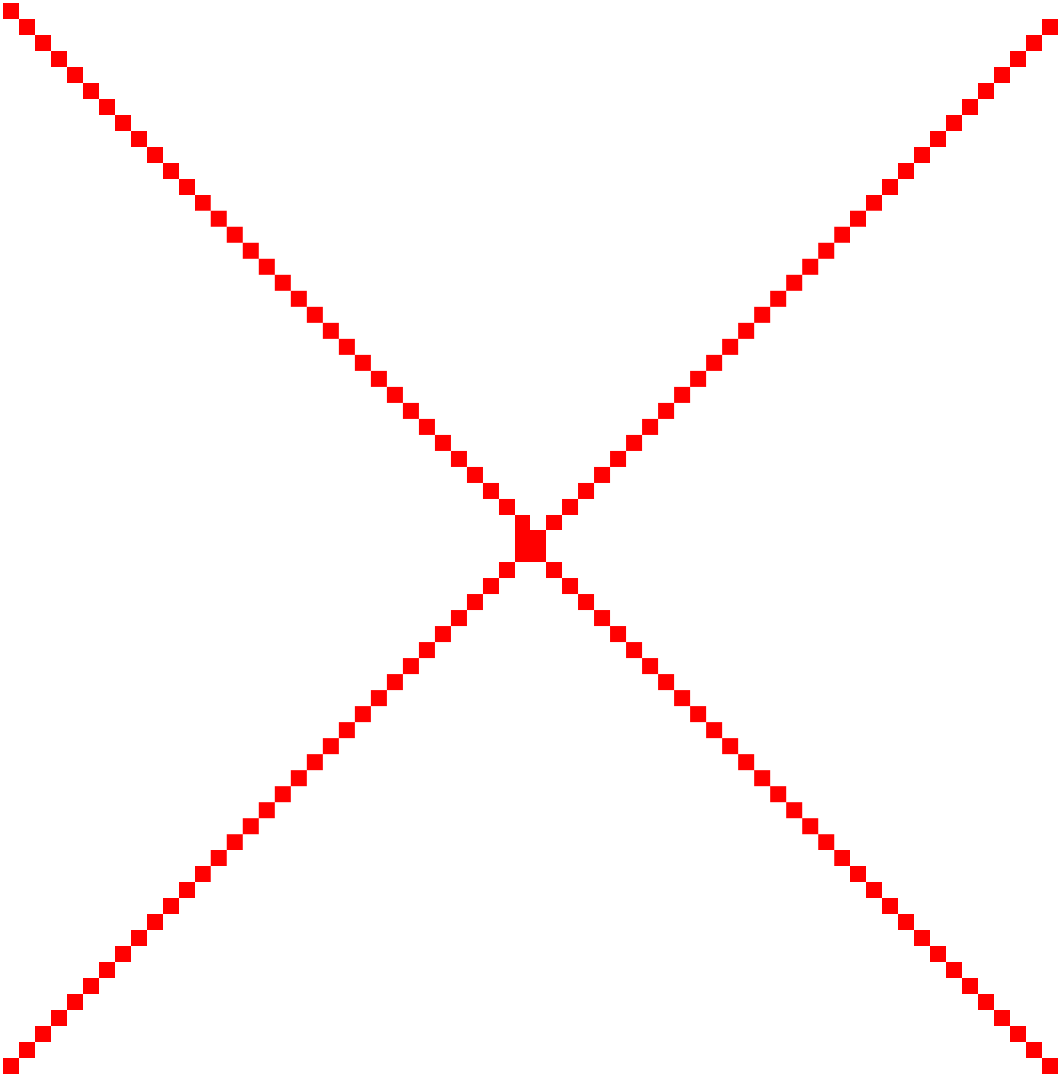

прехраната до новата реколта като на верен свой съюзник в борбата против народната власт.

Необходимо е да бъдат разбити още в зародиша пъклените противонародни замисли на реакцията. В това отношение не може да има никакво благодушие и самоуспокояване.

Това, което се случи в съседство с Народното събрание през време на първото негово заседание след образуването на новото правителство — запалването на Университета, трябва да бъде едно предупреждение за всички нас, за нашия народ. То изглежда като демонстрация на нашите врагове против Народното събрание, против Отечествения фронт и неговото правителство. Във връзка с това необходимо е да се организира още по-добре охраната на предприятията, учрежденията, складовете, транспорта и пр. Да се следят действията на известните съмнителни лица и по линията на народната милиция, и по линията на отечественофронтовските комитети. Необходимо е да се мобилизира бдителността на цялото население против дейността на реакцията и чуждите агенти. Толкова повече, че акцията против нова България е очевидно свързана с подобни акции против Югославия, Румъния и други демократични страни — тя е в общобалкански масщаб. Ние трябва да бъдем на поста си. *Необходима е всенародна бдителност, за да не бъдат допуснати никакви опасни за страната изненади.*

Че нашите врагове няма да успеят в своите намерения, в това няма нужда да ви убеждавам. *Отечественият фронт има такива здрави корени сред народа, че никакви атаки отвътре или отвън не могат да го разколебаят, ако ние самите не проявим слабости, които да използуват враговете.* На лице са всички условия Отечественият фронт да се укрепи още повече като демократично, антифашистко обединение на нашия народ и историческото дело на 9 септември окончателно и безвъзвратно да победи.

Нашата партия, като най-силна, най-добре организирана, сплотена, дисциплинирана и най-активната политическа сила в Отечествения фронт, *носи и най-голяма* *отговорност за съдбата на народа и страната.* Тази наша роля ни задължава и като партия, и като парламентарна група неуморно да укрепваме своите организации, да активизираме своите стотици хиляди членове и привърженици в градовете и селата за творческа работа, да бъдем още по-близо до народа, да живеем с неговите нужди и надежди, да бъдем в първите редове на борците за неговото благоденствие и процъфтяване, в първите редове и на строителите на нова, демократична България.

отговорност за съдбата на народа и страната. Тази наша роля ни задължава и като партия, и като парламентарна група неуморно да укрепваме своите организации, да активизираме своите стотици хиляди членове и привърженици в градовете и селата за творческа работа, да бъдем още по-близо до народа, да живеем с неговите нужди и надежди, да бъдем в първите редове на борците за неговото благоденствие и процъфтяване, в първите редове и на строителите на нова, демократична България.

НАШИЯТ НАРОД Е МАЛЪК, НО С ПОДЧЕРТАНА НАЦИОНАЛНА ГОРДОСТ

Реч на вечерята в чест на Джон Мак

12 април 1946 г.

От името на РП (к) и от мое лично име аз искам да вдигна тая чаша в чест на нашия скъп гост и добър приятел, който се намира в нашата среда, — Джон Мак. Това е първият английски общественик, политически деятел, който е дошъл в нова, демократична България без предубеждения, без предразсъдъци, като приятел. Той имà случай да се убеди днес на големия площад пред Народното събрание и тази вечер в такава задушевна атмосфера, която ние имаме в продължение на няколко часа, че нашият народ, който е кръвно, исторически, по душа и сърце свързан с великия руски народ и със своите югославянски братя, е преизпълнен също така от приятелски чувства и признателност към великия британски народ (Ръкопляскания). Той има случай и ще има много други случаи в провинцията, гдето ще бъде, да се убеди, че нашият народ е малък, но народ с подчертана национална гордост.

Никога тоя народ не е искал и не е търсил и сега не търси от никого милостиня (Бурни и продължителни ръкопляскания). Той се е борил в продължение на две десетилетия против фашистката и зверска, варварска диктатура. Той е дал хиляди най-скъпи жертви в тази борба. Той не преклони глава. Той на колене не пада. С гордост и с неизчислими страдания той е носил тежкия кръст на борбата за национална свобода. И на 9 септември, историческото дело на който ние всички отчитаме като свещено дело на българския народ, той смъкна, при братската помощ на Червената армия, тежките, непоно-

НАШИЯТ НАРОД Е МАЛЪК, НО С ПОДЧЕРТАНА НАЦИОНАЛНА ГОРДОСТ

Реч на вечерята в чест на Джон Мак

12 април 1946 г.

От името на РП (к) и от мое лично име аз искам да вдигна тая чаша в чест на нашия скъп гост и добър приятел, който се намира в нашата среда, — Джон Мак. Това е първият английски общественик, политически деятел, който е дошъл в нова, демократична България без предубеждения, без предразсъдъци, като приятел. Той имà случай да се убеди днес на големия площад пред Народното събрание и тази вечер в такава задушевна атмосфера, която ние имаме в продължение на няколко часа, че нашият народ, който е кръвно, исторически, по душа и сърце свързан с великия руски народ и със своите югославянски братя, е преизпълнен също така от приятелски чувства и признателност към великия британски народ (Ръкопляскания). Той има случай и ще има много други случаи в провинцията, гдето ще бъде, да се убеди, че нашият народ е малък, но народ с подчертана национална гордост.

Никога тоя народ не е искал и не е търсил и сега не търси от никого милостиня (Бурни и продължителни ръкопляскания). Той се е борил в продължение на две десетилетия против фашистката и зверска, варварска диктатура. Той е дал хиляди най-скъпи жертви в тази борба. Той не преклони глава. Той на колене не пада. С гордост и с неизчислими страдания той е носил тежкия кръст на борбата за национална свобода. И на 9 септември, историческото дело на който ние всички отчитаме като свещено дело на българския народ, той смъкна, при братската помощ на Червената армия, тежките, непоносими окови на фашистката диктатура. Оттогава-насам нашият демократичен народ строи нова, демократична България при големи затруднения, при тежкото наследство от миналото и небивалата суша миналата година, при вражеските саботажи отвътре и отвън. Нашият народ продължава тая борба, за да закрепи своята свобода и независимост. Аз съм убеден, че др. Джон Мак ще има достатъчно аргументи да покаже пред английското обществено мнение, че спрямо България, спрямо българския народ се извършва една въпиюща несправедливост, когато не искат да признаят неговото правителство, правителството на Отечествения фронт, излязло от свободните демократични избори на 18 ноември м. г. Ние, българите, не искаме милостиня, искаме само справедливост, справедливост от английския народ, справедливост от американския народ, справедливост от френския народ, справедливост от всички велики сили. И когато тази справедливост бъде отдадена — а ние сме я заслужили със своите кървави жертви, кървав творчески труд, — тогава няма да има каквито и да било недоразумения по отношение на българския народ. Всички непризнали досега правителството на отечественофронтовска България за съжаление се отнасят с предразсъдъци и предубеждения към България.

Аз мисля, че бихме имали право да се радваме, че такъв деятел като другаря Джон Мак е между нас.

Надявам се, че този няма да бъде последният път, когато той ни посещава. Надявам се, че след него ще дойдат и други деятели, които със своите очи, със своите уши да видят и да чуят какво мисли и говори нашият народ, какви героични усилия полага той, за да спести излишни трудности и страдания на нашата страна, които са резултат само на предубежденията, на предразсъдъците, на неправилната информация и егоистичните групови, вредни за мира интереси.

Предлагам да пием за др. Джон Мак, за Лейбъристката партия, на която той е депутат, за социализма, на който той служи и за който се бори, за националната свобода и независимост на нашия трудолюбив, честен и доблестен народ, за това, че др. Джон Мак е независим, честен сими окови на фашистката диктатура. Оттогава-насам нашият демократичен народ строи нова, демократична България при големи затруднения, при тежкото наследство от миналото и небивалата суша миналата година, при вражеските саботажи отвътре и отвън. Нашият народ продължава тая борба, за да закрепи своята свобода и независимост. Аз съм убеден, че др. Джон Мак ще има достатъчно аргументи да покаже пред английското обществено мнение, че спрямо България, спрямо българския народ се извършва една вопиюща несправедливост, когато не искат да признаят неговото правителство, правителството на Отечествения фронт, излязло от свободните демократични избори на 18 ноември м. г. Ние, българите, не искаме милостиня, искаме само справедливост, справедливост от английския народ, справедливост от американския народ, справедливост от френския народ, справедливост от всички велики сили. И когато тази справедливост бъде отдадена — а ние сме я заслужили със своите кървави жертви, кървав творчески труд, — тогава няма да има каквито и да било недоразумения по отношение на българския народ. Всички непризнали досега правителството на отечественофронтовска България за съжаление се отнасят с предразсъдъци и предубеждения към България.

Аз мисля, че бихме имали право да се радваме, че такъв деятел като другаря Джон Мак е между нас.

Надявам се, че този няма да бъде последният път, когато той ни посещава. Надявам се, че след него ще дойдат и други деятели, които със своите очи, със своите уши да видят и да чуят какво мисли и говори нашият народ, какви героични усилия полага той, за да спести излишни трудности и страдания на нашата страна, които са резултат само на предубежденията, на предразсъдъците, на неправилната информация и егоистичните групови, вредни за мира интереси.

Предлагам да пием за др. Джон Мак, за Лейбъристката партия, на която той е депутат, за социализма, на който той служи и за който се бори, за националната свобода и независимост на нашия трудолюбив, честен и доблестен народ, за това, че др. Джон Мак е независим, честен деятел, че не се поддава на интригите и клеветите, които се разпространяват и според които ние, отечественофронтовска България, сме против Англия и Америка. Ние сме против някои английски и американски интриги, против чужди козни, но не и против английския и американския народ, с които искаме да живеем в най-близки отношения, заедно с нашата вечна дружба към великия руски народ.

деятел, че не се поддава на интригите и клеветите, които се разпространяват и според които ние, отечественофронтовска България, сме против Англия и Америка. Ние сме против някои английски и американски интриги, против чужди козни, но не и против английския и американския народ, с които искаме да живеем в най-близки отношения, заедно с нашата вечна дружба към великия руски народ.

НАРОДНИТЕ СПЕСТЯВАНИЯ СА МОГЪЩ ФАКТОР ЗА СТОПАНСКОТО ВЪЗМОГВАНЕ НА НАШАТА СТРАНА

Поздравително писмо

Сърдечно поздравлявам всички труженици на Българската пощенска спестовна каса по случай нейния 50-годишен юбилей.

Българската пощенска спестовна каса е играла и ще има да играе много важна роля в развитието на спестовното дело в нашата страна.

Народните спестявания са могъщ фактор за стопанското възмогване на нашата страна. Те са извънредно ценен източник за кредитиране народното ни стопанство и могъщ лост за по-нататъшното стабилизиране на нашата национална монета.

Фашистките правителства до 9 септември у нас не един път посягаха върху народните спестявания за постигане на противонародни цели.

Отечественофронтовската власт, гарантирайки сигурността и тайната на влога, дава пълна подкрепа на спестовното дело и осигурява, наред с личния интерес на спестителите, народополезно употребление на народните спестявания за увеличение благосъстоянието на народа.

Пожелавам на всички труженици, заети в спестовното дело, неуморна и ползотворна работа за неговото по-нататъшно процъфтяване.

14 април 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

НАРОДНИТЕ СПЕСТЯВАНИЯ СА МОГЪЩ ФАКТОР ЗА СТОПАНСКОТО ВЪЗМОГВАНЕ НА НАШАТА СТРАНА

Поздравително писмо

Сърдечно поздравлявам всички труженици на Българската пощенска спестовна каса по случай нейния 50-годишен юбилей.

Българската пощенска спестовна каса е играла и ще има да играе много важна роля в развитието на спестовното дело в нашата страна.

Народните спестявания са могъщ фактор за стопанското възмогване на нашата страна. Те са извънредно ценен източник за кредитиране народното ни стопанство и могъщ лост за по-нататъшното стабилизиране на нашата национална монета.

Фашистките правителства до 9 септември у нас не един път посягаха върху народните спестявания за постигане на противонародни цели.

Отечественофронтовската власт, гарантирайки сигурността и тайната на влога, дава пълна подкрепа на спестовното дело и осигурява, наред с личния интерес на спестителите, народополезно употребление на народните спестявания за увеличение благосъстоянието на народа.

Пожелавам на всички труженици, заети в спестовното дело, неуморна и ползотворна работа за неговото по-нататъшно процъфтяване.

14 април 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

НАШАТА НАЦИОНАЛНА КАУЗА Е ПРАВА И СИЛНА

Ние се намираме пред мирната конференция, на която предстои да изработи условията за мирния договор и с България.

Във връзка с това намират се у нас маловерни, които изпадат в тревожни и песимистични настроения. Злостни опозиционери и национални предатели всячески се стараят с разни интриги да усилват до крайни размери подобни настроения.

Има ли обаче сериозни причини за песимизъм?

Всеки здравомислещ българин, който има що-годе понятие от хода на международните събития, може смело да отговори, че такива причини не съществуват.

Нашата национална кауза е толкова права и силна, че не може да има съмнение в това, че тя в края на краищата ще бъде разбрана и подкрепена от демократичните народи в света.

Първо. Нашият народ не е бил сателит на хитлеристка Германия. В сателит на Хитлер превърнаха нашата държава кобургският дворец, неговата камарила и свързаните с германските завоеватели крупни спекулантски клики — остатъците на които представляват днешните реакционни гнезда у нас. Нашият народ води непрекъснато борба против престъпната противонародна политика на продажните управници — германски агенти. Той даде в тая борба много скъпи жертви и проля изобилна народна кръв. Чрез антифашисткото народно въстание на 9 септември нашият народ направи България фактически съвоюваща държава против германския империализъм, на страната на антихитлеристката демократическа коалиция. Нашата армия обърна своето оръжие против германските орди в Македония и помогна на Гърция по-скоро да се освободи от германските окупатори. Нашата

НАШАТА НАЦИОНАЛНА КАУЗА Е ПРАВА И СИЛНА

Ние се намираме пред мирната конференция, на която предстои да изработи условията за мирния договор и с България.

Във връзка с това намират се у нас маловерни, които изпадат в тревожни и песимистични настроения. Злостни опозиционери и национални предатели всячески се стараят с разни интриги да усилват до крайни размери подобни настроения.

Има ли обаче сериозни причини за песимизъм?

Всеки здравомислещ българин, който има що-годе понятие от хода на международните събития, може смело да отговори, че такива причини не съществуват.

Нашата национална кауза е толкова права и силна, че не може да има съмнение в това, че тя в края на краищата ще бъде разбрана и подкрепена от демократичните народи в света.

Първо. Нашият народ не е бил сателит на хитлеристка Германия. В сателит на Хитлер превърнаха нашата държава кобургският дворец, неговата камарила и свързаните с германските завоеватели крупни спекулантски клики — остатъците на които представляват днешните реакционни гнезда у нас. Нашият народ води непрекъснато борба против престъпната противонародна политика на продажните управници — германски агенти. Той даде в тая борба много скъпи жертви и проля изобилна народна кръв. Чрез антифашисткото народно въстание на 9 септември нашият народ направи България фактически съвоюваща държава против германския империализъм, на страната на антихитлеристката демократическа коалиция. Нашата армия обърна своето оръжие против германските орди в Македония и помогна на Гърция поскоро да се освободи от германските окупатори. Нашата армия взе активно участие в прочистването на братска Югославия от германците. Една специална българска армия, под върховното командуване на маршал Толбухин, взе участие в окончателното разгромяване на хитлеристка Германия и с боеве достигна до подножието на Алпите.

Второ. Отечественият фронт и неговото правителство веднага след 9 септември пристъпиха решително към демократизирането на страната. Чрез Народния съд новата народна власт строго наказа виновниците за въвличането на България във войната против демократичната коалиция, както и военните престъпници — фашистки палачи вътре в страната и в окупираните от българските войски области. Нашият народ отхвърли великобългарския шовинизъм, насочен против съседните народи, и възприе една самостоятелна национална демократична външна политика. България се превърна във фактор, съдействуващ за установяването на траен мир и действителна демокрация на Балканите — тия Балкани, които десетилетия наред бяха опасен барутен погреб за цяла Европа.

Трето. България най-добросъвестно изпълни и изпълнява условията на спогодбата за примирието, сключена с великите сили — Съветския съюз, Великобритания и Северoамериканските съединени щати. Тя установи с братските славянски страни най-близки отношения и прояви и проявява всичката добра воля за установяването на добросъседски отношения с всички свои съседи и с всички други демократически народи.

Четвърто. Благодарение на обстоятелството, че управлението на Отечествения фронт изхожда от народа и се опира на народа, вътрешното положение на страната все повече се стабилизира. За разлика от много други страни, в течение на година и половина след 9 септември България не страда от никакви сътресения и безредици, въпреки тежките стопански и други последствия от фашисткия режим и войната. България е една от малкото страни в Европа, гдето след завършването на войната една и съща обществено-политическа формация (Отечественият фронт) твърдо държи в ръцете си държавното управление, и страна, в която няма друга сила, която би могла да замени съществуващата народна власт.

армия взе активно участие в прочистването на братска Югославия от германците. Една специална българска армия, под върховното командуване на маршал Толбухин, взе участие в окончателното разгромяване на хитлеристка Германия и с боеве достигна до подножието на Алпите.

Второ. Отечественият фронт и неговото правителство веднага след 9 септември пристъпиха решително към демократизирането на страната. Чрез Народния съд новата народна власт строго наказа виновниците за въвличането на България във войната против демократичната коалиция, както и военните престъпници — фашистки палачи вътре в страната и в окупираните от българските войски области. Нашият народ отхвърли великобългарския шовинизъм, насочен против съседните народи, и възприе една самостоятелна национална демократична външна политика. България се превърна във фактор, съдействуващ за установяването на траен мир и действителна демокрация на Балканите — тия Балкани, които десетилетия наред бяха опасен барутен погреб за цяла Европа.

Трето. България най-добросъвестно изпълни и изпълнява условията на спогодбата за примирието, сключена с великите сили — Съветския съюз, Великобритания и Северoамериканските съединени щати. Тя установи с братските славянски страни най-близки отношения и прояви и проявява всичката добра воля за установяването на добросъседски отношения с всички свои съседи и с всички други демократически народи.

Четвърто. Благодарение на обстоятелството, че управлението на Отечествения фронт изхожда от народа и се опира на народа, вътрешното положение на страната все повече се стабилизира. За разлика от много други страни, в течение на година и половина след 9 септември България не страда от никакви сътресения и безредици, въпреки тежките стопански и други последствия от фашисткия режим и войната. България е една от малкото страни в Европа, гдето след завършването на войната една и съща обществено-политическа формация (Отечественият фронт) твърдо държи в ръцете си държавното управление, и страна, в която няма друга сила, която би могла да замени съществуващата народна власт.

При всички тия безспорни факти кой разумен обществен и политически деятел би могъл сериозно да иска наказанието на българския народ заради престъпленията на натрапените му в миналото фашистки управници, от които престъпления той сам най-много е пострадал и против които той така героично се е борил? Не е трудно да се разбере, че сателитската роля на България през първите фази на войната не е вина на българския народ, а негова беда.

Баснословните репарационни претенции на гръцките реакционери към България не могат да не бъдат сведени в последна сметка до заплащане само на установени, действително извършени от органи и поданици на българската държава щети. Толкова повече, че през време на окупацията на Западна Тракия българската държава е инвестирала големи средства в строежи и мелиорации, а изтеглянето на българската администрация и войска е станало организирано, при приятелско съглашение между представителите на правителството на Отечествения фронт и представителите на местното население, вследствие на което не са извършени никакви разрушения. Считайки, че Западна Тракия ще бъде възвърната на България, българските власти естествено не са имали тогава никакъв стимул към разрушаването на тая област.

Що се касае до съвършено неоснователните териториални претенции на великогръцките шовинисти към България, т. е. осигуряването за Гърция така наречената стратегическа граница, то не подлежи на съмнение, че България не само има всички аргументи за отхвърлянето на тия претенции, но тя е именно, която може с пълно основание да предяви своето право на териториален излаз на Егейско море. Както е известно, от 1912 до 1919 г. Западна Тракия принадлежеше към територията на България и след това бе насилствено откъсната от нея. Правото на териториален излаз на България на Егейско море многократно е било признавано даже и от най-авторитетни гръцки държавници.

Българската национална кауза прочее е права кауза. Тя може да бъде защитена и ще бъде защитена с необорими аргументи не само от гледна точка на интересите

При всички тия безспорни факти кой разумен обществен и политически деятел би могъл сериозно да иска наказанието на българския народ заради престъпленията на натрапените му в миналото фашистки управници, от които престъпления той сам най-много е пострадал и против които той така героично се е борил? Не е трудно да се разбере, че сателитската роля на България през първите фази на войната не е вина на българския народ, а негова беда.

Баснословните репарационни претенции на гръцките реакционери към България не могат да не бъдат сведени в последна сметка до заплащане само на установени, действително извършени от органи и поданици на българската държава щети. Толкова повече, че през време на окупацията на Западна Тракия българската държава е инвестирала големи средства в строежи и мелиорации, а изтеглянето на българската администрация и войска е станало организирано, при приятелско съглашение между представителите на правителството на Отечествения фронт и представителите на местното население, вследствие на което не са извършени никакви разрушения. Считайки, че Западна Тракия ще бъде възвърната на България, българските власти естествено не са имали тогава никакъв стимул към разрушаването на тая област.

Що се касае до съвършено неоснователните териториални претенции на великогръцките шовинисти към България, т. е. осигуряването за Гърция така наречената стратегическа граница, то не подлежи на съмнение, че България не само има всички аргументи за отхвърлянето на тия претенции, но тя е именно, която може с пълно основание да предяви своето право на териториален излаз на Егейско море. Както е известно, от 1912 до 1919 г. Западна Тракия принадлежеше към територията на България и след това бе насилствено откъсната от нея. Правото на териториален излаз на България на Егейско море многократно е било признавано даже и от най-авторитетни гръцки държавници.

Българската национална кауза прочее е права кауза. Тя може да бъде защитена и ще бъде защитена с необорими аргументи не само от гледна точка на интересите на българския народ, но и особено от гледна точка на установяване траен мир на Балканите и в Европа и на създаването на необходимите условия за добросъседски отношения и нормално съжителство и сътрудничество между балканските народи и преди всичко между България и Гърция.

Нужно е само да умеем достойно и умело да защитим нашата справедлива национална кауза. Нужно е да имаме по-голямо доверие в демократичните народи. И особено нужно е да имаме дълбока, непоколебима вяра в самите себе си, в силите на нашия народ, в силите на нашите велики приятели.

От нашето народно единство, от нашата издръжливост и твърдост, от нашата разумна демократическа външна политика, както и от обуздаването на националните предатели в нашата собствена страна, за да им се отнеме възможността да вредят на върховните интереси на родината ни, ще зависи в най-висока степен успехът на нашата национална кауза. И този успех е не само желателен, но и напълно възможен и реален.

„Раб. дело“,
23 април 1946 г.

на българския народ, но и особено от гледна точка на установяване траен мир на Балканите и в Европа и на създаването на необходимите условия за добросъседски отношения и нормално съжителство и сътрудничество между балканските народи и преди всичко между България и Гърция.

Нужно е само да умеем достойно и умело да защитим нашата справедлива национална кауза. Нужно е да имаме по-голямо доверие в демократичните народи. И особено нужно е да имаме дълбока, непоколебима вяра в самите себе си, в силите на нашия народ, в силите на нашите велики приятели.

От нашето народно единство, от нашата издръжливост и твърдост, от нашата разумна демократическа външна политика, както и от обуздаването на националните предатели в нашата собствена страна, за да им се отнеме възможността да вредят на върховните интереси на родината ни, ще зависи в най-висока степен успехът на нашата национална кауза. И този успех е не само желателен, но и напълно възможен и реален.

„Раб. дело“,
23 април 1946 г.

ПЪРВИ МАЙ

Реч на голямата предмайска вечер, уредена на 27 април 1946 г. в салоните на хотел „България" от първи софийски район на БРП (к)

Тази година Първи май има особено, изключително значение за нашата работническа класа, за селяните, за служащите, за народната интелигенция, за целия наш народ. В Париж заседават министрите на външните работи на четирите велики сили. Това съвещание има за цел да бъдат обсъдени и подготвени условията за мирните договори с редица страни, в това число и България. Съвещанието ще трябва да подготви работата на мирната конференция, която се очаква да бъде свикана след това.

Нашият народ уверено и спокойно чака тази мирна конференция. *Нова, демократична България няма никакви основания да гледа на конференцията като на съд, който трябва да произнесе присъда над нея.* Българският народ и отечественофронтовска България не се явяват на тази конференция като обвиняеми. Ние не сме просещи и нямаме причини да искаме милост от велики и невелики държави. Ние имаме всичкото основание да търсим справедливо отношение към нова, демократична България (Ръкопляскания). Нашият народ е горд с това, че през време на войната, под фашистко господство, той не склони глава, а води героична борба, в която даде много скъпи жертви и проля обилно кръв за своята свобода и независимост, за преминаването на България на страната на свободолюбивите народи, против хитлеристка Германия, против своите господари, агенти на хитлеризма. Нашият народ е горд с това, че през септемврийските дни успя да смъкне фашистката диктатура у нас и да пристъпи към демократическо преустройство на нашата страна. Той е горд

ПЪРВИ МАЙ

Реч на голямата предмайска вечер, уредена на 27 април 1946 г. в салоните на хотел „България“ от първи софийски район на БРП (к)

Тази година Първи май има особено, изключително значение за нашата работническа класа, за селяните, за служащите, за народната интелигенция, за целия наш народ. В Париж заседават министрите на външните работи на четирите велики сили. Това съвещание има за цел да бъдат обсъдени и подготвени условията за мирните договори с редица страни, в това число и България. Съвещанието ще трябва да подготви работата на мирната конференция, която се очаква да бъде свикана след това.

Нашият народ уверено и спокойно чака тази мирна конференция. *Нова, демократична България няма никакви основания да гледа на конференцията като на съд, който трябва да произнесе присъда над нея.* Българският народ и отечественофронтовска България не се явяват на тази конференция като обвиняеми. Ние не сме просещи и нямаме причини да искаме милост от велики и невелики държави. Ние имаме всичкото основание да търсим справедливо отношение към нова, демократична България (Ръкопляскания). Нашият народ е горд с това, че през време на войната, под фашистко господство, той не склони глава, а води героична борба, в която даде много скъпи жертви и проля обилно кръв за своята свобода и независимост, за преминаването на България на страната на свободолюбивите народи, против хитлеристка Германия, против своите господари, агенти на хитлеризма. Нашият народ е горд с това, че през септемврийските дни успя да смъкне фашистката диктатура у нас и да пристъпи към демократическо преустройство на нашата страна. Той е горд с това, че можа да използува блестящите победи на славната Червена армия, за да тури край на фашизма и германското господство в нашата страна (Бурни ръкопляскания). Българският народ има основание да се гордее с това, че след 9 септември 1944 година бързо преустрои своята армия и взе активно участие във войната против хитлеристка Германия. *И той бе първият в Европа, който постави на подсъдимата скамейка фашистките палачи и народни изедници* (Бурни ръкопляскания). Българският народ, без каквито и да е указания отвън, осъди сурово, но справедливо фашистките престъпници, враговете на нашия народ и на свободолюбивите народи в света.

Година и половина Отечественият фронт управлява нова, демократична България. Година и половина у нас се строи демократичен режим. Година и половина Отечественият фронт води демократична, прогресивна вътрешна и външна политика и благодарение на това нашата страна стана фактор на мира и демокрацията на Балканите.

Благодарение на всичко това, което извърши Отечественият фронт и неговото правителство, ние днес можем спокойно и уверено да кажем на участниците в мирната конференция: Това сме ние българите! *Българският народ не е бил сателит на хитлеристка Германия.* В сателит на хитлеристка Германия бе превърната нашата държава от кобургския дворец и фашистките управници, свързани с германския империализъм, оръдия на германските завоеватели. Българският народ се бори днес за траен мир, за народна демокрация, за братство между народите и международно сътрудничество. Българският народ е избрал своя верен път, път на вечна дружба с великия Съветски съюз (Бурни ръкопляскания), път на истинско братство с Федеративната народна република Югославия, път на славянско единство и братство против враговете на мира, демокрацията и свободолюбивите народи; път на добросъседски отношения с всички народи, на приятелство с ония държави, велики и малки, които искат да бъдат приятели на българския народ. Приятелството всякога е един двустранен акт. Ние искаме приятелство с това, че можа да използува блестящите победи на славната Червена армия, за да тури край на фашизма и германското господство в нашата страна (Бурни ръкопляскания). Българският народ има основание да се гордее с това, че след 9 септември 1944 година бързо преустрои своята армия и взе активно участие във войната против хитлеристка Германия. *И той бе първият в Европа, който постави на подсъдимата скамейка фашистките палачи и народни изедници* (Бурни ръкопляскания). Българският народ, без каквито и да е указания отвън, осъди сурово, но справедливо фашистките престъпници, враговете на нашия народ и на свободолюбивите народи в света.

Година и половина Отечественият фронт управлява нова, демократична България. Година и половина у нас се строи демократичен режим. Година и половина Отечественият фронт води демократична, прогресивна вътрешна и външна политика и благодарение на това нашата страна стана фактор на мира и демокрацията на Балканите.

Благодарение на всичко това, което извърши Отечественият фронт и неговото правителство, ние днес можем спокойно и уверено да кажем на участниците в мирната конференция: Това сме ние българите! *Българският народ не е бил сателит на хитлеристка Германия.* В сателит на хитлеристка Германия бе превърната нашата държава от кобургския дворец и фашистките управници, свързани с германския империализъм, оръдия на германските завоеватели. Българският народ се бори днес за траен мир, за народна демокрация, за братство между народите и международно сътрудничество. Българският народ е избрал своя верен път, път на вечна дружба с великия Съветски съюз (Бурни ръкопляскания), път на истинско братство с Федеративната народна република Югославия, път на славянско единство и братство против враговете на мира, демокрацията и свободолюбивите народи; път на добросъседски отношения с всички народи, на приятелство с ония държави, велики и малки, които искат да бъдат приятели на българския народ. Приятелството всякога е един двустранен акт. Ние искаме приятелство стремим се към такова приятелство и с Англия, и с Америка, и с всички други страни, но приятелството е възможно на практика, ако и тия страни също така проявяват приятелско чувство към нашия народ и нашата родина. Ние не сме голям народ, ние сме малка държава, но ние имаме национална гордост, която почива на нашето народно единство, на нашата национална доблест, на нашия неудържим стремеж към по-висока култура и постоянен напредък. Нашата национална гордост се опира на това, че ние, отечественофронтовците, отечественофронтовска България, имаме могъщ лозунг: „Единство, борба, труд." Под тоя лозунг ние вървяхме досега, от 9 септември насам. Под тоя лозунг ще вървим и ще трябва да вървим до крайната победа на политиката на мир, свобода и демокрация. Единството, борбата и трудът са трите стълба, на които се опираме и благодарение на които ще вървим напред, въпреки интригите на вътрешната и външна реакция.

Аз ви пожелавам, другарки и другари, непоколебима вяра в нашия народ, в неговата героична работническа класа, в неговите трудолюбиви селяни, в неговата честна гражданска и военна интелигенция. В народното единство, в решителната борба против фашизма и реакцията и в творческия труд е залогът за успеха в окончателната победа на нашето право, вярно и свето септемврийско дело!

(Бурни и продължителни ръкопляскания и „Ура".)

стремим се към такова приятелство и с Англия, и с Америка, и с всички други страни, но приятелството е възможно на практика, ако и тия страни също така проявяват приятелско чувство към нашия народ и нашата родина. Ние не сме голям народ, ние сме малка държава, но ние имаме национална гордост, която почива на нашето народно единство, на нашата национална доблест, на нашия неудържим стремеж към по-висока култура и постоянен напредък. Нашата национална гордост се опира на това, че ние, отечественофронтовците, отечественофронтовска България, имаме могъщ лозунг: „Единство, борба, труд." Под тоя лозунг ние вървяхме досега, от 9 септември насам. Под тоя лозунг ще вървим и ще трябва да вървим до крайната победа на политиката на мир, свобода и демокрация. Единството, борбата и трудът са трите стълба, на които се опираме и благодарение на които ще вървим напред, въпреки интригите на вътрешната и външна реакция.

Аз ви пожелавам, другарки и другари, непоколебима вяра в нашия народ, в неговата героична работническа класа, в неговите трудолюбиви селяни, в неговата честна гражданска и военна интелигенция. В народното единство, в решителната борба против фашизма и реакцията и в творческия труд е залогът за успеха в окончателната победа на нашето право, вярно и свето септемврийско дело!

(Бурни и продължителни ръкопляскания и „Ура".)

ПЪРВОМАЙСКИ ПОЗДРАВ КЪМ НАРОДНАТА МЛАДЕЖ

За нас, българите, за нашата работническа, селска, занаятчийска и учаща се младеж първи май е всенароден празник на труда, мира, демокрацията и братството между народите.

Българската народна младеж и нейният авангард — Работническият младежки съюз — записаха славни страници в героичната борба на нашия народ против монархофашистката диктатура и германските окупатори. Тя има голям дял в историческото дело на 9 септември и заслужено се ползува с признателността и благодарността на всички български патриоти и патриотки.

Но нашата народна младеж не може да не знае, че фашизмът у нас не е окончателно унищожен, че против народните завоевания, против свободата и независимостта на България действуват вътрешни и външни реакционни сили и че още е необходима решителна борба и много труд, за да се осигури напълно великото септемврийско дело.

Сега, когато народните врагове с всички сили се стремят да внесат в средата на младежта бацилите на политическа деморализация и разколничество, върховен дълг на антифашистките, демократични младежки организации е да сплотят още по-силно своите редове, да укрепят още повече своята бойна дружба и взаимно сътрудничество и с общи усилия да предпазят здравия, жизнеспособен организъм на нашата народна младеж от зловредното и пагубно влияние на реакционните, противонародни бацили на политическа деморализация, на разколничество, на груб кариеризъм и продажничество, на мракобесие, великобългарски шовинизъм и вражда против братските нам народи.

ПЪРВОМАЙСКИ ПОЗДРАВ КЪМ НАРОДНАТА МЛАДЕЖ

За нас, българите, за нашата работническа, селска, занаятчийска и учаща се младеж първи май е всенароден празник на труда, мира, демокрацията и братството между народите.

Българската народна младеж и нейният авангард — Работническият младежки съюз — записаха славни страници в героичната борба на нашия народ против монархофашистката диктатура и германските окупатори. Тя има голям дял в историческото дело на 9 септември и заслужено се ползува с признателността и благодарността на всички български патриоти и патриотки.

Но нашата народна младеж не може да не знае, че фашизмът у нас не е окончателно унищожен, че против народните завоевания, против свободата и независимостта на България действуват вътрешни и външни реакционни сили и че още е необходима решителна борба и много труд, за да се осигури напълно великото септемврийско дело.

Сега, когато народните врагове с всички сили се стремят да внесат в средата на младежта бацилите на политическа деморализация и разколничество, върховен дълг на антифашистките, демократични младежки организации е да сплотят още по-силно своите редове, да укрепят още повече своята бойна дружба и взаимно сътрудничество и с общи усилия да предпазят здравия, жизнеспособен организъм на нашата народна младеж от зловредното и пагубно влияние на реакционните, противонародни бацили на политическа деморализация, на разколничество, на груб кариеризъм и продажничество, на мракобесие, великобългарски шовинизъм и вражда против братските нам народи.

В това отношение Работническият младежки съюз има благородното призвание да изпълни, както и до 9 септември, своята благотворна авангардна роля в общото демократическо младежко движение в нашата страна.

Единство, борба и труд — ето залога за победата на нашия народ и неговата славна младеж над явните и скрити врагове на нашата родина.

В лицето на Работническия младежки съюз поздравявам най-горещо, братски с Първи май българската народна младеж и от цялото си сърце й желая да бъде винаги в първите редове на строителите на нова, демократична България, на Народната република България.

„Младежка искра“, брой 18,
год. XIX, 29 април 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

В това отношение Работническият младежки съюз има благородното призвание да изпълни, както и до 9 септември, своята благотворна авангардна роля в общото демократическо младежко движение в нашата страна.

Единство, борба и труд — ето залога за победата на нашия народ и неговата славна младеж над явните и скрити врагове на нашата родина.

В лицето на Работническия младежки съюз поздравявам най-горещо, братски с Първи май българската народна младеж и от цялото си сърце й желая да бъде винаги в първите редове на строителите на нова, демократична България, на Народната република България.

„Младежка искра", брой 18,
год. XIX, 29 април 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ВЕЧНА СЛАВА НА НАРОДНИТЕ ГЕРОИ!

Из словото, произнесено при полагане венец от ЦК на БРП (к) на „Братската могила“ — 2 май 1946 г.

Ние полагаме тоя венец от името на Българската работническа партия (комунисти), от името на героичната работническа класа, на целия трудещ се народ върху „Братската могила“ на партизаните, паднали в борбата за освобождението на българския народ от фашисткото робство, за народното щастие и благополучие. С това ние в същото време чествуваме светлата памет и на всички народни партизани и партизанки, дали своя живот за свободата и независимостта на нашата родина.

Тук са погребани костите на наши героични другари и другарки, някои от които достигнаха до високото място членове на Централния комитет на нашата партия и които до последния час на живота си служеха предано и всеотдайно на българския народ.

Полагайки тоя венец, ние трябва да кажем, че българският народ, работническата класа, особено нашата партия, няма никога да забравят техните героични подвизи и дела.

В този момент, когато предатели и реакционери се силят да омаловажат значението на партизанското движение, когато се стараят да заличат спомените от това голямо дело, толкова повече ще се отдава заслужената народна почит на тези, които геройски загинаха, за да може народът свободно да живее.

Примерът на загиналите герои ще бъде винаги източник, от който ние — останалите живи борци, ще черпим нови сили в работата си за благото на българския народ и за изграждането на Народната република в България

ВЕЧНА СЛАВА НА НАРОДНИТЕ ГЕРОИ!

Из словото, произнесено при полагане венец от ЦК на БРП (к) на „Братската могила“ — 2 май 1946 г.

Ние полагаме тоя венец от името на Българската работническа партия (комунисти), от името на героичната работническа класа, на целия трудещ се народ върху „Братската могила“ на партизаните, паднали в борбата за освобождението на българския народ от фашисткото робство, за народното щастие и благополучие. С това ние в същото време чествуваме светлата памет и на всички народни партизани и партизанки, дали своя живот за свободата и независимостта на нашата родина.

Тук са погребани костите на наши героични другари и другарки, някои от които достигнаха до високото място членове на Централния комитет на нашата партия и които до последния час на живота си служеха предано и всеотдайно на българския народ.

Полагайки тоя венец, ние трябва да кажем, че българският народ, работническата класа, особено нашата партия, няма никога да забравят техните героични подвизи и дела.

В този момент, когато предатели и реакционери се силят да омаловажат значението на партизанското движение, когато се стараят да заличат спомените от това голямо дело, толкова повече ще се отдава заслужената народна почит на тези, които геройски загинаха, за да може народът свободно да живее.

Примерът на загиналите герои ще бъде винаги източник, от който ние — останалите живи борци, ще черпим нови сили в работата си за благото на българския народ и за изграждането на Народната република в България

Да се чествува паметта на народните партизани и партизанки, това значи преди всичко да се пазят с всички сили историческите завоевания на 9 септември от вътрешната и външна реакция.

Вечна слава на борците, паднали за народната свобода!

Споменът за техния живот и героичните им дела ще останат завинаги в сърцата и душите на нашия борчески народ.

Да се чествува паметта на народните партизани и партизанки, това значи преди всичко да се пазят с всички сили историческите завоевания на 9 септември от вътрешната и външна реакция.

Вечна слава на борците, паднали за народната свобода!

Споменът за техния живот и героичните им дела ще останат завинаги в сърцата и душите на нашия борчески народ.

ОТВОРЕНО ПИСМО ДО ХАРОЛД ЛАСКИ

С голямо удивление узнах, че Вие сте използували моята реч пред Софийската областна конференция на Българската работническа партия в полемиката си с британските комунисти. Между другото Вие сте коментирали моята реч по следния начин: „Димитров потвърждава без колебание, че целта на комунистите е да нападнат социалдемократическите партии откъм гърба.“ Чудно е откъде сте могли да извадите подобно невярно заключение, тъй като такова нещо аз никъде не съм говорил, нито съм писал.

Вам навярно е известно, че още в 1933 година на Лайпцигския процес, с вериги на ръцете си, защищавах според силите си не само германските комунисти, но и германските социалдемократи против озверелите хитлеристи. Оттам публично призовах и едните, и другите на съвместна борба против фашизма и за тяхното обединение в една единна антифашистка работническа партия. Вам така също не може да не бъде известно, че на седмия конгрес на Комунистическия интернационал в 1935 година аз подробно обосновах тезата за необходимостта от съвместни действия на комунистическите и социалдемократическите партии и за създаването на един мощен международен фронт за борба против фашизма и подготвяната от германските фашисти разбойническа война срещу свободолюбивите народи. Вие не можете да не знаете и за многократните обращения на Комунистическия интернационал към Социалистическия интернационал преди войната за съвместни действия против общия фашистки враг.

Известно е, че в България, моята родина, комунистите и социалдемократите работят и се борят дружно, при

ОТВОРЕНО ПИСМО ДО ХАРОЛД ЛАСКИ

С голямо удивление узнах, че Вие сте използували моята реч пред Софийската областна конференция на Българската работническа партия в полемиката си с британските комунисти. Между другото Вие сте коментирали моята реч по следния начин: „Димитров потвърждава без колебание, че целта на комунистите е да нападнат социалдемократическите партии откъм гърба.“ Чудно е откъде сте могли да извадите подобно невярно заключение, тъй като такова нещо аз никъде не съм говорил, нито съм писал.

Вам навярно е известно, че още в 1933 година на Лайпцигския процес, с вериги на ръцете си, защищавах според силите си не само германските комунисти, но и германските социалдемократи против озверелите хитлеристи. Оттам публично призовах и едните, и другите на съвместна борба против фашизма и за тяхното обединение в една единна антифашистка работническа партия. Вам така също не може да не бъде известно, че на седмия конгрес на Комунистическия интернационал в 1935 година аз подробно обосновах тезата за необходимостта от съвместни действия на комунистическите и социалдемократическите партии и за създаването на един мощен международен фронт за борба против фашизма и подготвяната от германските фашисти разбойническа война срещу свободолюбивите народи. Вие не можете да не знаете и за многократните обращения на Комунистическия интернационал към Социалистическия интернационал преди войната за съвместни действия против общия фашистки враг.

Известно е, че в България, моята родина, комунистите и социалдемократите работят и се борят дружно, при пълно разбирателство, в редовете на Отечествения фронт, който спаси нашия народ от една страшна катастрофа.

Според моето дълбоко убеждение, обединението на комунистите и социалдемократите днес, след горчивите уроци от последната световна война, в една единна партия на работническата класа, като решаващ фактор на истинската демокрация, е историческа необходимост. И който, пряко или косвено, пречи на това обединение, естествено не може да бъде считан действителен приятел нито на работническата класа, нито на демокрацията, нито на трайния мир между народите.

Тъй като за всеки добросъвестен гражданин и още повече за всеки честен социалист истината трябва да стои над всичко друго, искам да вярвам, че Вие сам ще счетете за необходимо да поправите заблуждението, в което сте изпаднали по повод на моята реч, и правилно ще осведомите работническата общественост на Великобритания като не откажете своята любезност и мене лично да уведомите за това.[1]

София,
10 май 1946 г.

В очакване на Вашия отговор
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

---

[1] Харолд Ласки е предпочел да замълчи, вместо да отговори на това отворено писмо, което, както се вижда, го е поставило в голямо затруднение.

пълно разбирателство, в редовете на Отечествения фронт, който спаси нашия народ от една страшна катастрофа.

Според моето дълбоко убеждение, обединението на комунистите и социалдемократите днес, след горчивите уроци от последната световна война, в една единна партия на работническата класа, като решаващ фактор на истинската демокрация, е историческа необходимост. И който, пряко или косвено, пречи на това обединение, естествено не може да бъде считан действителен приятел нито на работническата класа, нито на демокрацията, нито на трайния мир между народите.

Тъй като за всеки добросъвестен гражданин и още повече за всеки честен социалист истината трябва да стои над всичко друго, искам да вярвам, че Вие сам ще счетете за необходимо да поправите заблуждението, в което сте изпаднали по повод на моята реч, и правилно ще осведомите работническата общественост на Великобритания, като не откажете своята любезност и мене лично да уведомите за това.[1]

София,
10 май 1946 г.

В очакване на Вашия отговор
ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

---

[1] Харолд Ласки е предпочел да замълчи, вместо да отговори на това отворено писмо, което, както се вижда, го е поставило в голямо затруднение.

РОЛЯТА НА ТЕХНИЦИТЕ В НАШИЯ СТОПАНСКИ ЖИВОТ

Реч по случай конгреса на техниците със средно образование

12 май 1946 г.

От тружениците на българската техника нашият народ очаква и има право да очаква много, както и братските нам народи в Югославия, Чехословакия, Румъния и другите страни също така много очакват от своите технически кадри. Войната, както знаете, нанесе големи разрушения и поражения — де повече, де по-малко. Нашата страна също не остана непострадала, незасегната. При това ние имахме нещастието нашата страна да бъде един от сателитите на хитлеристка Германия, да бъде вътрешно ограбена и разорена. И в края на краищата сега, когато ще се сключва мирният договор, каквото и да стане, нашият народ не може да не понесе известни тежки последствия от престъпленията на кобургската династия и фашистките престъпни управници: репарации ще бъдем принудени да плащаме като другите страни, които бяха сателити на Германия през време на войната. Всички наши усилия ще бъдат насочени, да бъдат сведени тези репарации до възможния минимум, за да могат да се понесат от нашата страна, но съвсем да се освободим от плащането на репарации не ще бъде възможно.

Необходимо е значи поправяне на разрушенията, възстановяване на целия стопански живот, необходими са големи усилия и то не с бавни темпове — полека-лека, — но по възможност с най-ускорени темпове. Факторът време ще играе голяма роля в това отношение. Това, което днес или утре, този месец или тази година пропуснем да направим, то ще бъде завинаги изгубено. С

РОЛЯТА НА ТЕХНИЦИТЕ В НАШИЯ СТОПАНСКИ ЖИВОТ

Реч по случай конгреса на техниците със средно образование

12 май 1946 г.

От тружениците на българската техника нашият народ очаква и има право да очаква много, както и братските нам народи в Югославия, Чехословакия, Румъния и другите страни също така много очакват от своите технически кадри. Войната, както знаете, нанесе големи разрушения и поражения — де повече, де по-малко. Нашата страна също не остана непострадала, незасегната. При това ние имахме нещастието нашата страна да бъде един от сателитите на хитлеристка Германия, да бъде вътрешно ограбена и разорена. И в края на краищата сега, когато ще се сключва мирният договор, каквото и да стане, нашият народ не може да не понесе известни тежки последствия от престъпленията на кобургската династия и фашистките престъпни управници: репарации ще бъдем принудени да плащаме като другите страни, които бяха сателити на Германия през време на войната. Всички наши усилия ще бъдат насочени, да бъдат сведени тези репарации до възможния минимум, за да могат да се понесат от нашата страна, но съвсем да се освободим от плащането на репарации не ще бъде възможно.

Необходимо е значи поправяне на разрушенията, възстановяване на целия стопански живот, необходими са големи усилия и то не с бавни темпове — полека-лека, — но по възможност с най-ускорени темпове. Факторът време ще играе голяма роля в това отношение. Това, което днес или утре, този месец или тази година пропуснем да направим, то ще бъде завинаги изгубено. С *ускорени темпове, във възможно по-къси срокове трябва да възстановим нашия стопански живот, нашия транспорт, нашата индустрия, нашето селско стопанство.* Те трябва да бъдат не само възстановени до предвоенното им ниво, но и развити по-нататък, в по-широки размери, за да можем да понесем по-безболезнено тежестите от миналия фашистки режим и за да се открие път за по-нататъшното развитие и процъфтяване на нашата страна.

За всичко това, наред с труда на работника, селянина, занаятчията и трудовата интелигенция, необходими са кадри и преди всичко технически кадри: за електрификацията — технически кадри, за язовирите — технически кадри, за транспорта — технически кадри, за строежа на пътища, мостове, железници — технически кадри, за благоустройството и издигането на селото — технически кадри. Навсякъде трябват технически кадри. Ние имаме известно количество такива кадри. Доколкото знам, болшинството не са лоши. Но използуването на тези кадри не е рационално и разумно, не отговаря напълно на нуждите на нашето стопанско положение.

И правителството, и Отечественият фронт, и организациите на самите техници, инженери и архитекти трябва да се заемат за рационалното, пълно, стопроцентово използуване на всички сили и способности на техническите кадри. Това е необходимо както хлябът и въздухът. А какво става у нас? Нужно е например да се създадат ред градоустройствени планове за много наши градове. В обявените конкурси обаче не се допуска участието на техниците. Аз питам, защо? Кой разум диктува подобно сектантство, консерватизъм и ретроградство? Ако за фашистките режими това беше възможно и позволено, за нова демократическа България е непозволено, ненужно и вредно (Ръкопляскания). Нима техниците, огромният брой технически кадри у нас със средно образование не могат да вземат участие в изработването на известни планове за новите нужди на нашата страна, за новите нужди на нашата техника, която е могъщо средство за развитието на народното ни стопанство? Не се е поставила например такава задача. Нашето село е примитивно, изостанало. Нашият трудолюбив селянин, на *ускорени темпове, във възможно по-къси срокове трябва да възстановим нашия стопански живот, нашия транспорт, нашата индустрия, нашето селско стопанство.* Те трябва да бъдат не само възстановени до предвоенното им ниво, но и развити по-нататък, в по-широки размери, за да можем да понесем по-безболезнено тежестите от миналия фашистки режим и за да се открие път за по-нататъшното развитие и процъфтяване на нашата страна.

За всичко това, наред с труда на работника, селянина, занаятчията и трудовата интелигенция, необходими са кадри и преди всичко технически кадри: за електрификацията — технически кадри, за язовирите — технически кадри, за транспорта — технически кадри, за строежа на пътища, мостове, железници — технически кадри, за благоустройството и издигането на селото — технически кадри. Навсякъде трябват технически кадри. Ние имаме известно количество такива кадри. Доколкото знам, болшинството не са лоши. Но използуването на тези кадри не е рационално и разумно, не отговаря напълно на нуждите на нашето стопанско положение.

И правителството, и Отечественият фронт, и организациите на самите техници, инженери и архитекти трябва да се заемат за рационалното, пълно, стопроцентово използуване на всички сили и способности на техническите кадри. Това е необходимо както хлябът и въздухът. А какво става у нас? Нужно е например да се създадат ред градоустройствени планове за много наши градове. В обявените конкурси обаче не се допуска участието на техниците. Аз питам, защо? Кой разум диктува подобно сектантство, консерватизъм и ретроградство? Ако за фашистките режими това беше възможно и позволено, за нова демократическа България е непозволено, ненужно и вредно (Ръкопляскания). Нима техниците, огромният брой технически кадри у нас със средно образование не могат да вземат участие в изработването на известни планове за новите нужди на нашата страна, за новите нужди на нашата техника, която е могъщо средство за развитието на народното ни стопанство? Не се е поставила например такава задача. Нашето село е примитивно, изостанало. Нашият трудолюбив селянин, на когото се крепи 80 на сто от целия наш живот — стопански, държавен, културен, — живее, както знаете, в схлупени, престарели, нехигиенични къщурки и колиби, които често пъти не се различават се от оборите на добитъка. Погледнете вида на нашите села! И ние търпим това! Това бе понятно за фашисткия режим, режима на крупните капиталисти и спекуланти, но не може да се търпи от оф България (Ръкопляскания). *Нужно е да се създадат прилични села по план и типови жилища,* да се даде възможност на селянина с помощта на кооперацията и оф власт да има хигиенично жилище, за да поддържа своята работоспособност за стопанството си и за благото на нашата родина. Такава инициатива е належаща. Но боя се, че ако се обяви някой конкурс за тая цел, техниците със средно образование ще бъдат обявени пак за недостатъчно квалифицирани за такава задача. Трябва да се прекрати подобно сектантско отношение към нашите технически кадри. Това отношение е остаряло, назадничаво, допотопно и скандално (Ръкопляскания).

Самите техници, технически кадри изобщо — инженери, архитекти, геодези, техници със средно образование и др. у нас, при новите условия, при режима на Отечествения фронт, получават най-широки възможности за разгръщането на своите сили и способности като техници. Те трябва да получават морално удовлетворение от това, което творят, защото те са наистина творчески дейци. Те не се обикновени изпълнители: не само копаят земя и прехвърлят пръст, работят не само с ръцете си, но и с мозъка, с главата си. Техният труд е творчески труд. Те вливат кръв в артериите на целия стопански организъм на нашата страна, на нашия народ. Движението на тази кръв трябва да бъде освободено от всички препятствия.

Творческият труд на техническите кадри трябва да бъде високо ценен. Нашата държава в тоя момент не се намира в такова положение, че да може да увеличи значително заплатите на техническите кадри. Увеличението е желателно, необходимо е и трябва да се направи в рамките на възможното. Тук е нашият финансов министър, той трябва да помисли сериозно по всичко това.

когото се крепи 80 на сто от целия наш живот — стопански, държавен, културен, — живее, както знаете, в схлупени, престарели, нехигиенични къщурки и колиби, които често пъти не се различават се от оборите на добитъка. Погледнете вида на нашите села! И ние търпим това! Това бе понятно за фашисткия режим, режима на крупните капиталисти и спекуланти, но не може да се търпи от оф България (Ръкоплескания). *Нужно е да се създадат прилични села по план и типови жилища,* да се даде възможност на селянина с помощта на кооперацията и оф власт да има хигиенично жилище, за да поддържа своята работоспособност за стопанството си и за благото на нашата родина. Такава инициатива е належаща. Но боя се, че ако се обяви някой конкурс за тая цел, техниците със средно образование ще бъдат обявени пак за недостатъчно квалифицирани за такава задача. Трябва да се прекрати подобно сектантско отношение към нашите технически кадри. Това отношение е остаряло, назадничаво, допотопно и скандално (Ръкоплескания).

Самите техници, технически кадри изобщо — инженери, архитекти, геодези, техници със средно образование и др. у нас, при новите условия, при режима на Отечествения фронт, получават най-широки възможности за разгръщането на своите сили и способности като техници. Те трябва да получават морално удовлетворение от това, което творят, защото те са наистина творчески дейци. Те не се обикновени изпълнители: не само копаят земя и прехвърлят пръст, работят не само с ръцете си, но и с мозъка, с главата си. Техният труд е творчески труд. Те вливат кръв в артериите на целия стопански организъм на нашата страна, на нашия народ. Движението на тази кръв трябва да бъде освободено от всички препятствия.

Творческият труд на техническите кадри трябва да бъде високо ценен. Нашата държава в тоя момент не се намира в такова положение, че да може да увеличи значително заплатите на техническите кадри. Увеличението е желателно, необходимо е и трябва да се направи в рамките на възможното. Тук е нашият финансов министър, той трябва да помисли сериозно по всичко това.

Но ако не може да се направи много за увеличаване на заплатите, трябва да се направи друго. Човек не живее само чрез задоволяване на своите материални нужди. Вярно е, че без тях не може да живее, но това не е достатъчно. Моралният фактор е много важен, понякога решаващ. А на последния у нас досега се е обръщало много малко внимание. Защо да не се заведе от нашия министър на благоустройството и от правителството практика — техническите кадри, които със своя труд и творческа инициатива създават един или друг план в своята работа, в своята собствена област или имат важни технически достижения, да се отбелязват поименно публично, да се награждават с медали и ордени, да им се оказва обществено признание и поощрение? Защо да не се направи това? Спекулантите, чорбаджиите, крупните капиталисти третираха техническите кадри само като обект за експлоатация. За нас техническите кадри са народни деятели в българската техника и стопанство (Ръкопляскания). *Нашето време е друго, нашият режим е друг.* Ние не можем да търпим пренебрежителното отношение към техниците. Необходимо е поощрение, насърчение, морално удовлетворение за тях. Когато техникът получава признание, той ще даде още повече работа, ще вложи повече сили и способности за своя народ. Когато не му се обръща нужното внимание и е считан за непълноценен техник, защото няма висше образование, защото не бил инженер и поради това няма и право да участвува в конкурсите, каква инициатива, какво творчество, питам аз, може той да развие? *Аз искам да подчертая необходимостта за ново отношение към техническите кадри, нова политика, отечественофронтовска, прогресивна* (Ръкопляскания). В това отношение трябва да се отстранят всички препятствия, да се преодолеят всички рутини, да се направи почистване с желязна метла и в министерствата, и в учрежденията, навсякъде (Ръкопляскания). Разбира се, самите техници, инженери, архитекти, техническите кадри въобще у нас трябва да се постараят да използуват напълно рационално широките възможности, които

Но ако не може да се направи много за увеличаване на заплатите, трябва да се направи друго. Човек не живее само чрез задоволяване на своите материални нужди. Вярно е, че без тях не може да живее, но това не е достатъчно. Моралният фактор е много важен, понякога решаващ. А на последния у нас досега се е обръщало много малко внимание. Защо да не се заведе от нашия министър на благоустройството и от правителството практика — техническите кадри, които със своя труд и творческа инициатива създават един или друг план в своята работа, в своята собствена област или имат важни технически достижения, да се отбелязват поименно публично, да се награждават с медали и ордени, да им се оказва обществено признание и поощрение? Защо да не се направи това? Спекулантите, чорбаджиите, крупните капиталисти третираха техническите кадри само като обект за експлоатация. За нас техническите кадри са народни деятели в българската техника и стопанство (Ръкопляскания). *Нашето време е друго, нашият режим е друг.* Ние не можем да търпим пренебрежителното отношение към техниците. Необходимо е поощрение, насърчение, морално удовлетворение за тях. Когато техникът получава признание, той ще даде още повече работа, ще вложи повече сили и способности за своя народ. Когато не му се обръща нужното внимание и е считан за непълноценен техник, защото няма висше образование, защото не бил инженер и поради това няма и право да участвува в конкурсите, каква инициатива, какво творчество, питам аз, може той да развие? *Аз искам да подчертая необходимостта за ново отношение към техническите кадри, нова политика, отечественофронтовска, прогресивна* (Ръкопляскания). В това отношение трябва да се отстранят всички препятствия, да се преодолеят всички рутини, да се направи почистване с желязна метла и в министерствата, и в учрежденията, навсякъде (Ръкопляскания). Разбира се, самите техници, инженери, архитекти, техническите кадри въобще у нас трябва да се постараят да използуват напълно рационално широките възможности, които се дават и ще бъдат давани на техническите кадри, като разгръщат всичките си сили и технически способности.

Не може да има сериозни деятели в областта на нашата техника, ако всеки ден те не се учат. Може някой да има висше образование, даже няколко специалности може да е завършил, но той трябва да се учи постоянно, да расте, да се квалифицира. И с побелели коси да бъде, той трябва да се учи, да става все по-способен за творчески труд. Бюрократизъм сред нашите технически кадри не трябва да има. *Вие трябва ежедневно, с всички сили и с цялата си енергия да увеличавате вашата теоретическа и практическа квалификация.* Всеки да даде максимум от това, което е способен да даде на нашата страна, а от своя народ да получи висше морално удовлетворение, което би задоволило неговите патриотични чувства (Ръкопляскания).

Техническите курсове и школи у нас трябва да бъдат проветрени — много мухъл и плесен има там; трябва да се почистят, свеж въздух да се внесе в тях; трябва да бъдат създадени нови технически кадри, не само предани на Отечествения фронт, без което условие не би могло да има добра работа, но и добри специалисти, които да стоят на необходимата висота (Ръкопляскания).

Нужно е да се учим не само от нашия опит, не само от това, което е нашенско, но да погледнем например какво става в съседна нам Югославия, която е отишла по-напред от нас във всяко отношение.

У нас техническите кадри са разделени: инженерите — отделно, техниците — отделно, архитектите — отделно, други категории технически кадри — отделно; всички спорят помежду си за привилегии, предявяват претенции. Вместо да обединят своите усилия, своя опит и знание, да вървят напред, да развиват и усъвършенствуват българската техника, вместо да правят това — те се занимават с дребни домогвания, проявяват групови интереси и стремежи. В Югославия всички технически кадри са обединени. Защо да не се обединят и у нас? Трудности има — знам ги, но те трябва да се преодолеят, издигнатата преградна стена трябва да се събори, трябва да се обединят усилията на всички технически кадри у нас и се се дават и ще бъдат давани на техническите кадри, като разгръщат всичките си сили и технически способности.

Не може да има сериозни деятели в областта на нашата техника, ако всеки ден те не се учат. Може някой да има висше образование, даже няколко специалности може да е завършил, но той трябва да се учи постоянно, да расте, да се квалифицира. И с побелели коси да бъде, той трябва да се учи, да става все по-способен за творчески труд. Бюрократизъм сред нашите технически кадри не трябва да има. *Вие трябва ежедневно, с всички сили и с цялата си енергия да увеличавате вашата теоретическа и практическа квалификация.* Всеки да даде максимум от това, което е способен да даде на нашата страна, а от своя народ да получи висше морално удовлетворение, което би задоволило неговите патриотични чувства (Ръкопляскания).

Техническите курсове и школи у нас трябва да бъдат проветрени — много мухъл и плесен има там; трябва да се почистят, свеж въздух да се внесе в тях; трябва да бъдат създадени нови технически кадри, не само предани на Отечествения фронт, без което условие не би могло да има добра работа, но и добри специалисти, които да стоят на необходимата висота (Ръкопляскания).

Нужно е да се учим не само от нашия опит, не само от това, което е нашенско, но да погледнем например какво става в съседна нам Югославия, която е отишла по-напред от нас във всяко отношение.

У нас техническите кадри са разделени: инженерите — отделно, техниците — отделно, архитектите — отделно, други категории технически кадри — отделно; всички спорят помежду си за привилегии, предявяват претенции. Вместо да обединят своите усилия, своя опит и знание, да вървят напред, да развиват и усъвършенствуват българската техника, вместо да правят това — те се занимават с дребни домогвания, проявяват групови интереси и стремежи. В Югославия всички технически кадри са обединени. Защо да не се обединят и у нас? Трудности има — знам ги, но те трябва да се преодолеят, издигнатата преградна стена трябва да се събори, трябва да се обединят усилията на всички технически кадри у нас и се посветят на големите задачи, които поставя пред нас нашето народно стопанство. *Трябва да се учим от техническия опит на напредналите страни — Америка, Англия, Франция и особено от Съветския съюз,* който във всяко отношение е по-близък до нас и който найвече може да ни помогне. Ние трябва да имаме наша собствена, българска техника, както и наша собствена, българска промишленост и икономическа мощ. Защото това е основата за свободата и национална независимост на нашата държава. Трябва да се учим, да се учим и да се учим! Това съм го казвал навсякъде и не мога да не го кажа и на вас. Трябва да запретнете ръкави, да раздвижите мозъците си из основи, да съберете и обедините своите сили и ръка за ръка с работниците и селяните да поставите техниката напълно в служба на нашата родина. Ние трябва в близко време да преодолеем тежките последици от фашисткото минало и в ускорени темпове да превърнем нашата изостанала аграрна страна в развита, процъфтяваща индустриално-аграрна народна република (Ръкоплескания и викове „Браво!“ и „Ура!“).

посветят на големите задачи, които поставя пред нас нашето народно стопанство. *Трябва да се учим от техническия опит на напредналите страни — Америка, Англия, Франция и особено от Съветския съюз,* който във всяко отношение е по-близък до нас и който найвече може да ни помогне. Ние трябва да имаме наша собствена, българска техника, както и наша собствена, българска промишленост и економическа мощ. Защото това е основата за свободата и национална независимост на нашата държава. Трябва да се учим, да се учим и да се учим! Това съм го казвал навсякъде и не мога да не го кажа и на вас. Трябва да запретнете ръкави, да раздвижите мозъците си из основи, да съберете и обедините своите сили и ръка за ръка с работниците и селяните да поставите техниката напълно в служба на нашата родина. Ние трябва в близко време да преодолеем тежките последици от фашисткото минало и в ускорени темпове да превърнем нашата изостанала аграрна страна в развита, процъфтяваща индустриално-аграрна народна република (Ръкопляскания и викове „Браво!“ и „Ура!“).

СЪРЕВНОВАНИЕТО И УДАРНИЧЕСТВОТО В НОВА БЪЛГАРИЯ

Реч пред тържественото събрание на текстилците-ударници и ударнички

19 май 1946 г.

Радостен съм да поздравя най-сърдечно от името на Работническата партия (комунисти) и от мое лично име нашите народни герои на труда, тези, които присъстват тук и които получиха висока правителствена награда, както и тези от тях, които чрез своето ударничество заслужено почиват сега в Чамкория. В тяхно лице аз поздравявам всички ударници и ударнички в цялата страна. Нека пожелаем на тия наши герои на труда — ударници и ударнички и нови изобретатели-работници — да работят и в бъдеще със същата енергия, със същата преданост и любов към нашата родина. Нека им пожелаем със своя патриотичен пример те да поощряват, да насърчават и другите свои другари-работници по предприятията да следват техните трудови подвизи — за благото на нашия народ, за тържеството на великото дело на Отечествения фронт (Ръкоплескания).

Съревнованието и ударничеството, които се развиват у нас по градове и села и които трябва да достигнат нови, още по-широки размери, са ново, особено радостно явление за нашата назаднала и много пострадала в миналото страна. Те са ново движение, което е възможно само благодарение на това, че народът, в лицето на Отечествения фронт, е взел съдбата си в своите собствени ръце. При миналите режими подобно явление беше напълно изключено; за него нямаше никаква почва при фашисткия режим, режим на диктатурата на крупния спекулантски капитал. Такова общополезно, общонародно

СЪРЕВНОВАНИЕТО И УДАРНИЧЕСТВОТО В НОВА БЪЛГАРИЯ

Реч пред тържественото събрание на текстилците-ударници и ударнички

19 май 1946 г.

Радостен съм да поздравя най-сърдечно от името на Работническата партия (комунисти) и от мое лично име нашите народни герои на труда, тези, които присъствуват тук и които получиха висока правителствена награда, както и тези от тях, които чрез своето ударничество заслужено почиват сега в Чамкория. В тяхно лице аз поздравявам всички ударници и ударнички в цялата страна. Нека пожелаем на тия наши герои на труда — ударници и ударнички и нови изобретатели-работници — да работят и в бъдеще със същата енергия, със същата преданост и любов към нашата родина. Нека им пожелаем със своя патриотичен пример те да поощряват, да насърчават и другите свои другари-работници по предприятията да следват техните трудови подвизи — за благото на нашия народ, за тържеството на великото дело на Отечествения фронт (Ръкоплескания).

Съревнованието и ударничеството, които се развиват у нас по градове и села и които трябва да достигнат нови, още по-широки размери, са ново, особено радостно явление за нашата назаднала и много пострадала в миналото страна. Те са ново движение, което е възможно само благодарение на това, че народът, в лицето на Отечествения фронт, е взел съдбата си в своите собствени ръце. При миналите режими подобно явление беше напълно изключено; за него нямаше никаква почва при фашисткия режим, режим на диктатурата на крупния спекулантски капитал. Такова общополезно, общонародно

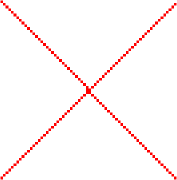

прогресивно дело може да разцъфти само тогава, когато работническата класа чувствува, че тя самата участвува в управлението на страната, че тя работи не за натрупване на богатства на отделни капиталисти, а за процъфтяване на своята собствена страна и за осигуряване пълната победа на делото за освобождение на труда от всяка експлоатация (Ръкопляскания).

Досегашният опит от нашето съревнование и ударничество показа, че то ще бъде толкова по-успешно, толкова по-големи плодове ще даде, колкото по-правилно се съчетаят интересите на отделния работник и работничка, на работническата класа като цяло с общите интереси на народното стопанство.

Не е достатъчно резултатите от съревнованието и ударничеството да отиват само за увеличаване на производството на дадено отделно предприятие, само за неговия напредък, особено когато то е в ръцете на частния капиталист или на акционерно дружество. Необходимо е наред с разширението и напредъка на отделното предприятие да върви непременно, като резултат на съревнованието и ударничеството, повдигането на материалното и културното ниво на работническата класа (Ръкопляскания).

Правилно поставено съревнование не може да има, ако неговите резултати не водят, едновременно с увеличаване производителността на труда, също така към подобряване материалните и културните условия на трудещите се в даденото предприятие.

При съревнованието трябва да има пълно съчетание на личната заинтересованост на работника и работничката, участвуващи в него, с общите интереси на народното стопанство и напредъка на даденото предприятие — частно, държавно, кооперативно или общинско (Ръкопляскания).

Тук обаче аз ще трябва ясно да кажа, че не всички индустриалци, не всички стопани на частни предприятия и не всички директори или управители на държавни предприятия правилно разбират този основен принцип на съревнованието. У нас има още стопани и ръководители на предприятия, които искат да работят и да ръководят предприятието си по старому, така както те са свикнали да правят това до 9 септември. Има такива частни стопани, които мислят, че са абсолютни господари в своите предприятия, че са господари не само на машините, съоръженията и материалите, но и на работника, на работническия труд. Това не може да се търпи в нашата отечественофронтовска България! (Ръкоплескания.) Използувайки престижа, авторитета на Отечествения фронт, те мислят, че могат незаконно да забогатяват, мислят, че могат да се занимават безпрепятствено с ограбване плодовете на работническия труд. Има още такива хора, които не изхождат от общите интереси на нашето народно стопанство и от материалното и културното повдигане на народа ни, а се стремят само към бързо натрупване на богатства чрез спекула, черна борса, безогледно ограбване на трудещите се; употребяват фашистки методи, наследени от миналото. В нашата нова, демократична България такова нещо не може да се търпи! (Ръкоплескания.)

Отечественият фронт израсна в борба срещу фашизма и той победи фашизма. Неговата задача сега е окончателно да го изкорени от лицето на българската земя. Отечественият фронт израсна и се разви в борба с корените на фашизма — паразитния, спекулантски, грабителски капитал. Той трябва и тук да победи! Не само да тури юзда на отделните капиталисти, които искат да върнат позорното минало, но и да ликвидира този паразитен, спекулантски, грабителски капитал. В нашата нова, отечественофронтовска България трябва да има място само за такъв частен капитал, който служи за издигането на економическата мощ на страната, само за здравата производствена частна инициатива на капиталиста (Продължителни ръкопляскания).

Как може да се търпи работниците и работничките, проявяващи прекрасен героизъм в областта на труда, като се връщат в своя стол или в къщи, да имат крайно недостатъчна храна? Тези ударници и ударнички, които дават максимално напрежение на своите сили и трудови способности, тия герои на труда нетели на предприятия, които искат да работят и да ръководят предприятието си по старому, така както те са свикнали да правят това до 9 септември. Има такива частни стопани, които мислят, че са абсолютни господари в своите предприятия, че са господари не само на машините, съоръженията и материалите, но и на работника, на работническия труд. Това не може да се търпи в нашата отечественофронтовска България! (Ръкопляскания.) Използувайки престижа, авторитета на Отечествения фронт, те мислят, че могат незаконно да забогатяват, мислят, че могат да се занимават безпрепятствено с ограбване плодовете на работническия труд. Има още такива хора, които не изхождат от общите интереси на нашето народно стопанство и от материалното и културното повдигане на народа ни, а се стремят само към бързо натрупване на богатства чрез спекула, черна борса, безогледно ограбване на трудещите се; употребяват фашистки методи, наследени от миналото. В нашата нова, демократична България такова нещо не може да се търпи! (Ръкопляскания.)

Отечественият фронт израсна в борба срещу фашизма и той победи фашизма. Неговата задача сега е окончателно да го изкорени от лицето на българската земя. Отечественият фронт израсна и се разви в борба с корените на фашизма — паразитния, спекулантски, грабителски капитал. Той трябва и тук да победи! Не само да тури юзда на отделните капиталисти, които искат да върнат позорното минало, но и да ликвидира този паразитен, спекулантски, грабителски капитал. В нашата нова, отечественофронтовска България трябва да има място само за такъв частен капитал, който служи за издигането на економическата мощ на страната, само за здравата производствена частна инициатива на капиталиста (Продължителни ръкопляскания).

Как може да се търпи работниците и работничките, проявяващи прекрасен героизъм в областта на труда, като се връщат в своя стол или в къщи, да имат крайно недостатъчна храна? Тези ударници и ударнички, които дават максимално напрежение на своите сили и трудови способности, тия герои на труда недояждат и са недооблечени. Общите условия у нас наистина са много трудни. Ние преживяхме много нещастия от фашистите — и чужди, и наши, които ограбиха страната ни. Страшната суша миналата година увеличи бедствието. Всеки разумен човек знае, че има огромни трудности в областта на продоволствието и снабдяването. Но факт е, че още не е направено всичко, което и при сегашните трудни условия е възможно да се направи за подобрение условията на живота на работническата класа. Всички ние имаме право да искаме, щото Отечественият фронт, неговото правителство, всички органи на властта и преди всичко ОРПС — организацията на работниците и служащите, да направят максимално възможното за гарантиране на човешко и културно съществуване на работническата класа, която заедно със селяните представлява основният стълб на народното стопанство и народната отечественофронтовска демокрация (Ръкопляскания).

Няма защо да си затваряме очите. Много продоволствени ресурси и финансови средства се разпиляват непроизводително. А освен това огромно количество безделници сноват по софийските улици и из провинцията, не вършат никаква обществено-полезна работа в момента, когато нова България с право апелира към работническата класа, към селяните и към всички производителни слоеве да творят и творят благосъстоянието и благоденствието на нашия народ, да издигат нашата страна от изостанала в развита и процъфтяваща индустриално-аграрна модерна страна. Това са, както ги наричат, разните суинги и зози, които пълнят кафенетата, аперитивите и баровете и прахосват народните средства и народния хляб. Защитник на тия паразити е реакцията у нас и нейната политическа агентура — разните опозиционни клики. Те защищават паразитизма, организират саботирането на творческия труд, те надигат глава навсякъде където и както могат. Но те не ще успеят! (Продължителни ръкопляскания.) Нашата партия, целият Отечествен фронт, нашето народно правителство издигат лозунга „Труд, труд и пак труд, обществено-полезен труд!“, защото в това е спасението на нашата страна и дояждат и са недооблечени. Общите условия у нас наистина са много трудни. Ние преживяхме много нещастия от фашистите — и чужди, и наши, които ограбиха страната ни. Страшната суша миналата година увеличи бедствието. Всеки разумен човек знае, че има огромни трудности в областта на продоволствието и снабдяването. Но факт е, че още не е направено всичко, което и при сегашните трудни условия е възможно да се направи за подобрение условията на живота на работническата класа. Всички ние имаме право да искаме, щото Отечественият фронт, неговото правителство, всички органи на властта и преди всичко ОРПС — организацията на работниците и служащите, да направят максимално възможното за гарантиране на човешко и културно съществуване на работническата класа, която заедно със селяните представлява основният стълб на народното стопанство и народната отечественофронтовска демокрация (Ръкопляскания).

Няма защо да си затваряме очите. Много продоволствени ресурси и финансови средства се разпиляват непроизводително. А освен това огромно количество безделници сноват по софийските улици и из провинцията, не вършат никаква обществено-полезна работа в момента, когато нова България с право апелира към работническата класа, към селяните и към всички производителни слоеве да творят и творят благосъстоянието и благоденствието на нашия народ, да издигат нашата страна от изостанала в развита и процъфтяваща индустриално-аграрна модерна страна. Това са, както ги наричат, разните суинги и зози, които пълнят кафенетата, аперитивите и баровете и прахосват народните средства и народния хляб. Защитник на тия паразити е реакцията у нас и нейната политическа агентура — разните опозиционни клики. Те защищават паразитизма, организират саботирането на творческия труд, те надигат глава навсякъде където и както могат. Но те не ще успеят! (Продължителни ръкопляскания.) Нашата партия, целият Отечествен фронт, нашето народно правителство издигат лозунга „Труд, труд и пак труд, обществено-полезен труд!", защото в това е спасението на нашата страна и на нашия народ. А другите издигат лозунга „Саботаж, спъване на производството, пречене на възстановяването на народното стопанство!“ и лозунга „Обогатявайте се както можете и колкото можете!“ (Викове: „Позор!“) Необходимо е, другари и другарки, преди всичко организираното работничество у нас да бъде нащрек, да бъде бдително. ОРПС и всички други организации на трудещите се трябва да си запретнат ръкавите и да усилват, както никога досега, производителността на труда за възстановяването и развитието с най-бързи темпове и в най-къси срокове нашето народно стопанство. Но едновременно с това те трябва да бъдат нащрек и бдителни. Бъдете готови да помогнете с всичките си сили на правителството на Отечествения фронт и на Народното събрание да обуздаят грабителите и паразитите и да турят ред в снабдяването с хляба, в прехраната, в осигуряване жилища и пр. за трудещия се народ. Който е способен за работа, а не работи — не трябва да яде! (Бурни и продължителни ръкопляскания.)

Да живее нашата героична работническа класа, която беше първа в борбата против фашизма и която ще трябва и сега да се бори в първите редове на нашия народ за укрепване на демократичния режим и изкореняване докрай всички гнили и позорни остатъци на фашизма и реакцията! (Ръкопляскания.)

Да живее единството на Отечествения фронт — залог за окончателната народна победа на вътрешния и международния фронт! (Ръкопляскания.)

Да живее Общият работнически професионален съюз, съюзът на армията на труда, която създава герои на труда — ударници и ударнички, гордостта и славата на нашата работническа класа, на нашия народ, на нова, демократична България! (Ръкопляскания.)

Да живеят всички честни и предани труженици в областта на труда и в областта на борбата против фашизма и реакцията! (Ръкопляскания.)

Да живее българският народ и нашата прекрасна родина и нека тя стане още по-прекрасна! (Бурни и много продължителни ръкопляскания, възгласи „Ура!“ и продължителни аплодисменти.)

на нашия народ. А другите издигат лозунга „Саботаж, спъване на производството, пречене на възстановяването на народното стопанство!“ и лозунга „Обогатявайте се както можете и колкото можете!“ (Викове: „Позор!“) Необходимо е, другари и другарки, преди всичко организираното работничество у нас да бъде нащрек, да бъде бдително. ОРПС и всички други организации на трудещите се трябва да си запретнат ръкавите и да усилват, както никога досега, производителността на труда за възстановяването и развитието с най-бързи темпове и в най-къси срокове нашето народно стопанство. Но едновременно с това те трябва да бъдат нащрек и бдителни. Бъдете готови да помогнете с всичките си сили на правителството на Отечествения фронт и на Народното събрание да обуздаят грабителите и паразитите и да турят ред в снабдяването с хляба, в прехраната, в осигуряване жилища и пр. за трудещия се народ. Който е способен за работа, а не работи — не трябва да яде! (Бурни и продължителни ръкопляскания.)

Да живее нашата героична работническа класа, която беше първа в борбата против фашизма и която ще трябва и сега да се бори в първите редове на нашия народ за укрепване на демократичния режим и изкореняване докрай всички гнили и позорни остатъци на фашизма и реакцията! (Ръкопляскания.)

Да живее единството на Отечествения фронт — залог за окончателната народна победа на вътрешния и международния фронт! (Ръкопляскания.)

Да живее Общият работнически професионален съюз, съюзът на армията на труда, която създава герои на труда — ударници и ударнички, гордостта и славата на нашата работническа класа, на нашия народ, на нова, демократична България! (Ръкопляскания.)

Да живеят всички честни и предани труженици в областта на труда и в областта на борбата против фашизма и реакцията! (Ръкопляскания.)

Да живее българският народ и нашата прекрасна родина и нека тя стане още по-прекрасна! (Бурни и много продължителни ръкопляскания, възгласи „Ура!“ и продължителни аплодисменти.)

ИНДУСТРИАЛИЗИРАНЕТО Е НЕОБХОДИМО УСЛОВИЕ ЗА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКОТО НИ СТОПАНСТВО

Поздравително писмо до конгреса на агрономите

Считам за свой приятен дълг да поздравя най-сърдечно конгреса на сдружените агрономи и да му пожелая истинска ползотворна работа за преуспяването на самата агрономическа професия и за стопанския напредък на родината ни.

Икономическата мощ на нашата страна и благоденствието на нашия народ зависят в най-висока степен от развитието и модернизирането на селското стопанство у нас. Без това не е възможно необходимото индустриализиране, което пък индустриализиране от своя страна е небходимо условие за успешното по-нататъшно развитие и модернизиране на самото селско стопанство.

Не подлежи на съмнение, че в това отношение, при нашето дребно и разпокъсано земеделие, изключителна важна роля играят трудово-производителните земеделски кооперации, организирани на доброволни и демократически начала. Също така важен и ценен фактор са държавните земеделски стопанства, организирани на принципа на самоиздръжката и ръководени не бюрократически, а стопански. Но не трябва да се забравя, че сега най-важен и решаващ фактор в нашето селско стопанство се явяват стотиците хиляди частни земеделски стопанства. На тия именно стопанства трябва всячески да се помогне да излязат колкото е възможно по-скоро от тежкото положение, в което днес се намират.

Само в правилното съчетание на частния сектор с кооперативния и държавния сектор в нашето селско стопанство е гаранцията за неговото успешно развитие, за пов-

ИНДУСТРИАЛИЗИРАНЕТО Е НЕОБХОДИМО УСЛОВИЕ ЗА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКОТО НИ СТОПАНСТВО

Поздравително писмо до конгреса на агрономите

Считам за свой приятен дълг да поздравя най-сърдечно конгреса на сдружените агрономи и да му пожелая истинска ползотворна работа за преуспяването на самата агрономическа професия и за стопанския напредък на родината ни.

Економическата мощ на нашата страна и благоденствието на нашия народ зависят в най-висока степен от развитието и модернизирането на селското стопанство у нас. Без това не е възможно необходимото индустриализиране, което пък индустриализиране от своя страна е небходимо условие за успешното по-нататъшно развитие и модернизиране на самото селско стопанство.

Не подлежи на съмнение, че в това отношение, при нашето дребно и разпокъсано земеделие, изключителна важна роля играят трудово-производителните земеделски кооперации, организирани на доброволни и демократически начала. Също така важен и ценен фактор са държавните земеделски стопанства, организирани на принципа на самоиздръжката и ръководени не бюрократически, а стопански. Но не трябва да се забравя, че сега най-важен и решаващ фактор в нашето селско стопанство се явяват стотиците хиляди частни земеделски стопанства. На тия именно стопанства трябва всячески да се помогне да излязат колкото е възможно по-скоро от тежкото положение, в което днес се намират.

Само в правилното съчетание на частния сектор с кооперативния и държавния сектор в нашето селско стопанство е гаранцията за неговото успешно развитие, за повдиганeто на материалното и културно ниво на българското село и за възхода на нашето народно стопанство изобщо. И нека помним, че всяко пренебрежително отношение към частните стопанства на трудещите се селяни е вредно не само за самите тях, но то е вредно и от гледна точка на общонародните стопански интереси и на превръщането на България от изостанала назад в развита индустриално-аграрна страна.

Българските агрономи са призвани, наред с правилното обслужване на трудово-производителните земеделски кооперации и държавните земеделски стопанства, да осигурят в настоящия период максимално възможната агрономическа помощ, особено на нашите трудолюбиви селяни от частните земеделски стопанства.

Сдружените агрономи би трябвало да имат благородната патриотична амбиция да напрегнат всичките свои сили и способности, да поставят агрономическата наука в служба на селското стопанство, на милионите наши трудолюбиви земеделски производители, избягвайки всеки бюрократизъм, всеки гнил кариеризъм и работейки предано и всеотдайно, като истински народни стопански деятели, любещи безпределно своя народ.

Така агрономът най-добре ще съдействува за по-скорошното осъществяване на спасителната за нашата страна програма на Отечествения фронт.

Хвала и чест на такива агрономи. На тях народът ще отплати със своята признателност, благодарност и искрено уважение.

19 май 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

диганeто на материалното и културно ниво на българското село и за възхода на нашето народно стопанство изобщо. И нека помним, че всяко пренебрежително отношение към частните стопанства на трудещите се селяни е вредно не само за самите тях, но то е вредно и от гледна точка на общонародните стопански интереси и на превръщането на България от изостанала назад в развита индустриално-аграрна страна.

Българските агрономи са призвани, наред с правилното обслужване на трудово-производителните земеделски кооперации и държавните земеделски стопанства, да осигурят в настоящия период максимално възможната агрономическа помощ, особено на нашите трудолюбиви селяни от частните земеделски стопанства.

Сдружените агрономи би трябвало да имат благородната патриотична амбиция да напрегнат всичките свои сили и способности, да поставят агрономическата наука в служба на селското стопанство, на милионите наши трудолюбиви земеделски производители, избягвайки всеки бюрократизъм, всеки гнил кариеризъм и работейки предано и всеотдайно, като истински народни стопански деятели, любещи безпределно своя народ.

Така агрономът най-добре ще съдейства за по-скорошното осъществяване на спасителната за нашата страна програма на Отечествения фронт.

Хвала и чест на такива агрономи. На тях народът ще отплати със своята признателност, благодарност и искрено уважение.

19 май 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

КЪМ БЪЛГАРСКАТА МЛАДЕЖ

До първия национален конгрес на българската демократичната младеж

Конгресът на българската антифашистка, демократична младеж е голямо събитие за нашия народ. Към него са отправени погледите на цялата страна, на всички български патриоти и патриотки. Народът знае и чувствува, че тая младеж е носител на неговото бъдеще. От нея ще зависи най-много успешното завършване на делото на 9 септември. Тя е призвана да бъде в първите редове на борбата на нашия народ в защита на демократичните завоевания против фашизма и реакцията и за изграждането и процъфтяването на нашата страна като народна република.

За да може обаче българската антифашистка, демократична младеж да изпълни тая своя историческа роля, необходими са ред условия, най-важните от които според мене са следните:

Първо. Крепко единство на антифашистката, демократична младеж без разлика на партийна принадлежност; единство между работническата, селската, занаятчийската и учащата се младеж.

Второ. Активна борба за укрепването на демократическия режим у нас против всички опити на реакцията да върне страната назад към диктатурата на крупния паразитен и спекулантски капитал.

Трето. Активно участие във възстановяването на народното стопанство и в неговото развитие на демократични основи в полза на народа.

Четвърто. Упорита работа над себе си за повдигане на своята култура, професионална квалификация и политическо възпитание като строители на нова, отечественофронтовска България.

КЪМ БЪЛГАРСКАТА МЛАДЕЖ

До първия национален конгрес на българската демократичната младеж

Конгресът на българската антифашистка, демократична младеж е голямо събитие за нашия народ. Към него са отправени погледите на цялата страна, на всички български патриоти и патриотки. Народът знае и чувствува, че тая младеж е носител на неговото бъдеще. От нея ще зависи най-много успешното завършване на делото на 9 септември. Тя е призвана да бъде в първите редове на борбата на нашия народ в защита на демократичните завоевания против фашизма и реакцията и за изграждането и процъфтяването на нашата страна като народна република.

За да може обаче българската антифашистка, демократична младеж да изпълни тая своя историческа роля, необходими са ред условия, най-важните от които според мене са следните:

Първо. Крепко единство на антифашистката, демократична младеж без разлика на партийна принадлежност; единство между работническата, селската, занаятчийската и учащата се младеж.

Второ. Активна борба за укрепването на демократическия режим у нас против всички опити на реакцията да върне страната назад към диктатурата на крупния паразитен и спекулантски капитал.

Трето. Активно участие във възстановяването на народното стопанство и в неговото развитие на демократични основи в полза на народа.

Четвърто. Упорита работа над себе си за повдигане на своята култура, професионална квалификация и политическо възпитание като строители на нова, отечественофронтовска България.

Пето. Безпределна любов към своя народ и непримиримост към народните врагове, под каквито и маски те да се явяват.

Шесто. Сътрудничество с братската нам демократична славянска младеж и с демократичната младеж от всички страни в борбата за демокрация и траен мир между народите.

Като се има предвид героичната борба на нашата младеж против фашизма в миналото, нейният голям принос в историческото дело на 9 септември, както и нейните трудови и културни подвизи след 9 септември, няма основание да се съмняваме, че тя ще направи всичко, за да осигури тия условия и да изпълни достойно своята роля, каквито и трудности да срещне на своя път.

Поздравявам най-сърдечно конгреса на младежта на нова България и му пожелавам най-добри успехи с призива:

Младежи и девойки от градове и села, бъдете сплотени, будни и непоколебими на фронта на труда, на фронта на културата и науката, на фронта на борбата за народна република и траен, справедлив мир!

Да живее българската антифашистка, демократична младеж — гордостта и надеждата на нашия народ!

Да живее солидарността на демократичната младеж от всички страни против подпалвачите на нови войни!

Да живее Отечественият фронт — залогът за светли бъднини на нашата родина!

25 май 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

Пето. Безпределна любов към своя народ и непримиримост към народните врагове, под каквито и маски те да се явяват.

Шесто. Сътрудничество с братската нам демократична славянска младеж и с демократичната младеж от всички страни в борбата за демокрация и траен мир между народите.

Като се има предвид героичната борба на нашата младеж против фашизма в миналото, нейният голям принос в историческото дело на 9 септември, както и нейните трудови и културни подвизи след 9 септември, няма основание да се съмняваме, че тя ще направи всичко, за да осигури тия условия и да изпълни достойно своята роля, каквито и трудности да срещне на своя път.

Поздравявам най-сърдечно конгреса на младежта на нова България и му пожелавам най-добри успехи с призива:

Младежи и девойки от градове и села, бъдете сплотени, будни и непоколебими на фронта на труда, на фронта на културата и науката, на фронта на борбата за народна република и траен, справедлив мир!

Да живее българската антифашистка, демократична младеж — гордостта и надеждата на нашия народ!

Да живее солидарността на демократичната младеж от всички страни против подпалвачите на нови войни!

Да живее Отечественият фронт — залогът за светли бъднини на нашата родина!

25 май 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

РОЛЯТА И ЗАДАЧИТЕ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

Реч на тържеството в Рилския манастир по случай хилядогодишнината на Ив. Рилски — 26 май 1946 г.

Ние чествуваме днес паметта на Иван Рилски. Това чествуване, по щастливо съвпадение, е не само църковно, а всенародно чествуване на един истински народен светец. Това важно събитие — чествуването на 1000-годишнината на Иван Рилски — придобива особено голямо значение с факта, че между нас се намира Всерусийският патриарх Алексей. Нека му пожелаем здраве и сили, за да бъде още много години първи патриарх на руската православна църква (Ръкопляскания).

Нашата православна църква, за разлика от някои други църкви, има исторически заслуги за съхранение на националното чувство и самосъзнание на българския народ. През вековете на най-тежки изпитания, в борбата за освобождението на нашия народ от чуждото робство българската църква е била хранител и покровител на националния дух на българите. Ние трябва да си спомним онези тъмни времена, когато българските велможи, българските големци, българските чорбаджии и търговци, голямата част от българската интелигенция ставаха гръцки агенти, говореха по гръцки, служеха на Византия, на нашите врагове. Тогава българската национална църква със своите манастири поддържаше националното самосъзнание и националното чувство на българския народ. Може смело да се каже, че нямаше да имаме днешна нова демократична България, България на Отечествения фронт, ако в онова време на тъмно, черно робско минало не бяха нашите манастири като тази Рилска обител, които съхраняваха националните чувства, националните надежди, националната гордост на българите и им помогнаха да се

РОЛЯТА И ЗАДАЧИТЕ НА БЪЛГАРСКАТА ЦЪРКВА

Реч на тържеството в Рилския манастир по случай хилядогодишнината на Ив. Рилски — 26 май 1946 г.

Ние честваме днес паметта на Иван Рилски. Това честване, по щастливо съвпадение, е не само църковно, а всенародно честване на един истински народен светец. Това важно събитие — честването на 1000-годишнината на Иван Рилски — придобива особено голямо значение с факта, че между нас се намира Всерусийският патриарх Алексей. Нека му пожелаем здраве и сили, за да бъде още много години първи патриарх на руската православна църква (Ръкопляскания).

Нашата православна църква, за разлика от някои други църкви, има исторически заслуги за съхранение на националното чувство и самосъзнание на българския народ. През вековете на най-тежки изпитания, в борбата за освобождението на нашия народ от чуждото робство българската църква е била хранител и покровител на националния дух на българите. Ние трябва да си спомним онези тъмни времена, когато българските велможи, българските големци, българските чорбаджии и търговци, голямата част от българската интелигенция ставаха гръцки агенти, говореха по гръцки, служеха на Византия, на нашите врагове. Тогава българската национална църква със своите манастири поддържаше националното самосъзнание и националното чувство на българския народ. Може смело да се каже, че нямаше да имаме днешна нова демократична България, България на Отечествения фронт, ако в онова време на тъмно, черно робско минало не бяха нашите манастири като тази Рилска обител, които съхраняваха националните чувства, националните надежди, националната гордост на българите и им помогнаха да се предпазят от загиване като нация. Ние, нашият Отечествен фронт и в частност ние, комунистите, изразяваме нашата признателност и благодарност на патриотите-свещенослужители на българската национална църква. Откровено трябва да подчертая, че аз, като българин, се гордея с българската църква, която е имала такива верни и честни служители като аскета Иван Рилски, който със стоицизъм и безпределна любов е бранел правото дело на българския народ преди 1000 години (Ръкопляскания). Не забравям, разбира се, че църквата е имала и свещенослужители предатели, негодници, юди от гледна точка на националните интереси на българския народ. Но изобщо тя е изиграла извънредно голяма патриотическа роля в нашата история (Ръкопляскания).

Българската църква е минала през разни периоди, еволюирала е надясно и наляво, преживяла е много тежки изпитания в миналото. И в настоящия момент, когато се решават съдбините на България и българския народ за десетилетия, да не кажем — столетия, тя е призована в новите условия да остане вярна на традициите и заветите на Иван Рилски, Отец Паисий, Неофит Рилски и много други патриотични църковни деятели. Ние имаме право да искаме нашата православна църква да бъде не на думи, а на дело народна републиканска църква (Силни ръкопляскания и викове „Браво!“). Аз ще поздравя Негово Блаженство, нашия многоуважаем екзарх Стефан, и неговите сътрудници, ако те престанат да пеят в църквата за царската династия, за монархизма („Ура!“ Нестихващи ръкопляскания и възгласи: „Така трябва да бъде!“). С чувство на огорчение аз слушах да се пее молитва от амвона на националната българска църква за кобургската династия, която причини толкова тежки нещастия на нашата родина. Това обижда, оскърбява искрените чувства на народа за свобода и народна република в настоящия тържествен момент. Не може това, което народът отрича, църквата да поддържа и възхвалява (Силни ръкопляскания и викове „Вярно!“, „Браво!“) Да ви кажа откровено, аз не изтърпях докрай и напуснах молебена преди неговото завършване (Нестихващи ръкопляскания).

предпазят от загиване като нация. Ние, нашият Отечествен фронт и в частност ние, комунистите, изразяваме нашата признателност и благодарност на патриотите-свещенослужители на българската национална църква. Откровено трябва да подчертая, че аз, като българин, се гордея с българската църква, която е имала такива верни и честни служители като аскета Иван Рилски, който със стоицизъм и безпределна любов е бранел правото дело на българския народ преди 1000 години (Ръкопляскания). Не забравям, разбира се, че църквата е имала и свещенослужители предатели, негодници, юди от гледна точка на националните интереси на българския народ. Но изобщо тя е изиграла извънредно голяма патриотическа роля в нашата история (Ръкопляскания).

Българската църква е минала през разни периоди, еволюирала е надясно и наляво, преживяла е много тежки изпитания в миналото. И в настоящия момент, когато се решават съдбините на България и българския народ за десетилетия, да не кажем — столетия, тя е призована в новите условия да остане вярна на традициите и заветите на Иван Рилски, Отец Паисий, Неофит Рилски и много други патриотични църковни деятели. Ние имаме право да искаме нашата православна църква да бъде не на думи, а на дело народна републиканска църква (Силни ръкопляскания и викове „Браво!“). Аз ще поздравя Негово Блаженство, нашия многоуважаем екзарх Стефан, и неговите сътрудници, ако те престанат да пеят в църквата за царската династия, за монархизма („Ура!“ Нестихващи ръкопляскания и възгласи: „Така трябва да бъде!“). С чувство на огорчение аз слушах да се пее молитва от амвона на националната българска църква за кобургската династия, която причини толкова тежки нещастия на нашата родина. Това обижда, оскърбява искрените чувства на народа за свобода и народна република в настоящия тържествен момент. Не може това, което народът отрича, църквата да поддържа и възхвалява (Силни ръкопляскания и викове „Вярно!“, „Браво!“) Да ви кажа откровено, аз не изтърпях докрай и напуснах молебена преди неговото завършване (Нестихващи ръкопляскания).

Нека нашите честни синодални старци и всички служители на българската църква разберат, че е настъпило ново време и по форма, и по съдържание, и по дух и че нашата църква трябва да бъде истински народна, републиканска, прогресивна църква. И аз ви казвам, ние, отечественофронтовците, в частност ние, комунистите, не искаме само думи, декларации, приветствия и „ура". Това е приятно, но е недостатъчно. Като честни народни труженици и добросъвестни църковни служители дайте дела; между вашите думи и дела не трябва да има противоречие. С това и вие ще спомогнете за успеха на нашата малка, но изобилна с природни богатства страна, страна на даровит и трудолюбив народ. Този народ и неговите добродетели ние видяхме в историята на църквата, в армията и по бойните полета, във фабриките, на полето, в областта на културата и науката. Малка страна, малък народ, но той може да се съревновава с големите народи, стига да има патриотическо единство, единство за творчество, единство за вървене напред към културата, към прогреса и благоденствието на нашия народ (Ръкопляскания).

Аз знам, има синодални старци, членове на Св. Синод, честни хора, но със закостенели мозъци и крайно консервативни възгледи. Това не е тяхна вина, а тяхно нещастие, тяхна беда. Имайте обаче предвид, че човек даже на 80 години може да тръгне с новото време, стига да има добра воля и се постарае искрено да направи това. Ние бихме желали и те, заедно с честните митрополити, архимандрити и обикновени свещеници, да вървят с народа в неговата борба за демокрация, за народна република, за напредък и светли бъднини.

Кой от вас, наши синодални старци и църковни деятели, не се е интересувал от великата руска църква? Всеки, който познава нейната история, знае много добре, че ако ръководителите на руската православна църква след Октомврийската социалистическа революция бяха разбрали духа на новото време, ако бяха действували в полза на свободата на великия руски народ и не бяха станали оръдие на контрареволюцията, руската църква нямаше да преживее известните нещастия. Преследването на някои

Нека нашите честни синодални старци и всички служители на българската църква разберат, че е настъпило ново време и по форма, и по съдържание, и по дух и че нашата църква трябва да бъде истински народна, републиканска, прогресивна църква. И аз ви казвам, ние, отечественофронтовците, в частност ние, комунистите, не искаме само думи, декларации, приветствия и „ура". Това е приятно, но е недостатъчно. Като честни народни труженици и добросъвестни църковни служители дайте дела; между вашите думи и дела не трябва да има противоречие. С това и вие ще спомогнете за успеха на нашата малка, но изобилна с природни богатства страна, страна на даровит и трудолюбив народ. Този народ и неговите добродетели ние видяхме в историята на църквата, в армията и по бойните полета, във фабриките, на полето, в областта на културата и науката. Малка страна, малък народ, но той може да се съревновава с големите народи, стига да има патриотическо единство, единство за творчество, единство за вървене напред към културата, към прогреса и благоденствието на нашия народ (Ръкопляскания).

Аз знам, има синодални старци, членове на Св. Синод, честни хора, но със закостенели мозъци и крайно консервативни възгледи. Това не е тяхна вина, а тяхно нещастие, тяхна беда. Имайте обаче предвид, че човек даже на 80 години може да тръгне с новото време, стига да има добра воля и се постарае искрено да направи това. Ние бихме желали и те, заедно с честните митрополити, архимандрити и обикновени свещеници, да вървят с народа в неговата борба за демокрация, за народна република, за напредък и светли бъднини.

Кой от вас, наши синодални старци и църковни деятели, не се е интересувал от великата руска църква? Всеки, който познава нейната история, знае много добре, че ако ръководителите на руската православна църква след Октомврийската социалистическа революция бяха разбрали духа на новото време, ако бяха действували в полза на свободата на великия руски народ и не бяха станали оръдие на контрареволюцията, руската църква нямаше да преживее известните нещастия. Преследването на някои църковни деятели в Русия след Октомврийската революция беше резултат на контрареволюционната дейност на тогавашните ръководители на руската църква.

Ако тогава ръководители на руската православна църква бяха хора като днешния наш скъп гост, Московския и Всерусийски патриарх Алексей, църквата щеше да бъде на страната на народа, както тя особено добре се прояви през Великата отечествена война (Ръкопляскания).

Драги църковни деятели, бъдете способни да се поучите от великия руски опит, следвайте примера на великата руска църква и тогава ще има единство между българската църква и българския народ, обединен в Отечествения фронт, тогава ще имаме и тези духовни сили, които църквата е в състояние да излъчи и обедини из средата на вярващите наши сънародници за благото на нашата родина. Цялото минало на нашата църква и връзките на болшинството от свещенослужителите с народните маси показват ясно, че това е възможно.

Аз вдигам чаша за братството между великата руска църква и нашата българска народна републиканска църква!

За вечна дружба между българския народ и неговия освободител — великия руски народ!

За нерушима солидарност докрай на славянството, защото славянството, в сътрудничество със западния демократически свят, е призвано от историята да стане могъщ и най-благотворен фактор за осигуряването на мира и благоденствието не само на славянските народи, но и на цялото прогресивно човечество (Бурни ръкопляскания).

църковни деятели в Русия след Октомврийската революция беше резултат на контрареволюционната дейност на тогавашните ръководители на руската църква.

Ако тогава ръководители на руската православна църква бяха хора като днешния наш скъп гост, Московския и Всерусийски патриарх Алексей, църквата щеше да бъде на страната на народа, както тя особено добре се прояви през Великата отечествена война (Ръкопляскания).

Драги църковни деятели, бъдете способни да се поучите от великия руски опит, следвайте примера на великата руска църква и тогава ще има единство между българската църква и българския народ, обединен в Отечествения фронт, тогава ще имаме и тези духовни сили, които църквата е в състояние да излъчи и обедини из средата на вярващите наши сънародници за благото на нашата родина. Цялото минало на нашата църква и връзките на болшинството от свещенослужителите с народните маси показват ясно, че това е възможно.

Аз вдигам чаша за братството между великата руска църква и нашата българска народна републиканска църква!

За вечна дружба между българския народ и неговия освободител — великия руски народ!

За нерушима солидарност докрай на славянството, защото славянството, в сътрудничество със западния демократически свят, е призвано от историята да стане могъщ и най-благотворен фактор за осигуряването на мира и благоденствието не само на славянските народи, но и на цялото прогресивно човечество (Бурни ръкопляскания).

ЗА ПРАВИЛНОТО СЪЧЕТАВАНЕ НА ЧАСТНАТА ИНИЦИАТИВА С ДЪРЖАВНИЯ И КООПЕРАТИВЕН СЕКТОР

Приветствено писмо до конгреса на индустриалците

Предайте, моля, на делегатите на конгреса на индустриалците моите горещи поздрави и искрени пожелания за най-добри успехи на конгреса от гледна точка на повдигането и разцвета на българската индустрия. Разбийте тенденциозната клевета, която смущава родолюбивите индустриалци, че уж Отечественият фронт и в частност комунистите били против здравата, плодотворна частна инициатива на българските индустриалци. Нека се знае и твърдо помни, че ние всички сме за правилното съчетаване на тая частна инициатива с държавния и кооперативен сектор на нашата национална промишленост. Ние сме непоколебимо решени чрез едно такова правилно съчетание да превърнем нашата страна в страна на мощна индустрия и модернизирано земеделие. Това съчетаване единствено може да осигури благоденствието на нашия народ, както и свободата и националната независимост на нова, демократична България. Но именно затова Отечественият фронт, в това число и комунистите, сме решително против спекулантския капитал, който е зловреден паразит върху жизнеспособното тяло на нашата национална индустрия.

Частните капитали трябва да бъдат изцяло използувани в индустрията за производствени цели, за издигането на економическата мощ на нашата родина, а не за спекула на черна борса, за бързо и незаконно забогатяване на отделни паразитни клики у нас. Отечественофронтовска България не може да търпи решаващият фактор в производството — работниците и инженеро-техническият персонал — да бъде използуван като средство за лично забогатяване в ущърб на народното стопанство

ЗА ПРАВИЛНОТО СЪЧЕТАВАНЕ НА ЧАСТНАТА ИНИЦИАТИВА С ДЪРЖАВНИЯ И КООПЕРАТИВЕН СЕКТОР

Приветствено писмо до конгреса на индустриалците

Предайте, моля, на делегатите на конгреса на индустриалците моите горещи поздрави и искрени пожелания за най-добри успехи на конгреса от гледна точка на повдигането и разцвета на българската индустрия. Разбийте тенденциозната клевета, която смущава родолюбивите индустриалци, че уж Отечественият фронт и в частност комунистите били против здравата, плодотворна частна инициатива на българските индустриалци. Нека се знае и твърдо помни, че ние всички сме за правилното съчетаване на тая частна инициатива с държавния и кооперативен сектор на нашата национална промишленост. Ние сме непоколебимо решени чрез едно такова правилно съчетание да превърнем нашата страна в страна на мощна индустрия и модернизирано земеделие. Това съчетаване единствено може да осигури благоденствието на нашия народ, както и свободата и националната независимост на нова, демократична България. Но именно затова Отечественият фронт, в това число и комунистите, сме решително против спекулантския капитал, който е зловреден паразит върху жизнеспособното тяло на нашата национална индустрия.

Частните капитали трябва да бъдат изцяло използувани в индустрията за производствени цели, за издигането на икономическата мощ на нашата родина, а не за спекула на черна борса, за бързо и незаконно забогатяване на отделни паразитни клики у нас. Отечественофронтовска България не може да търпи решаващият фактор в производството — работниците и инженеро-техническият персонал — да бъде използуван като средство за лично забогатяване в ущърб на народното стопанство и в ущърб на повдигането на материалното и културно ниво на трудещите се. Съревнованието и ударничеството в производството трябва да дава едновременно три положителни резултата — развитието на нашата промишленост, осигуряване на законното възнаграждение на частната инициатива и възможното максимално подобряване положението на работниците и работничките и на инженеро-техническия персонал в предприятията.

Само правилното и честно сътрудничество между Общия работнически професионален съюз, от една страна, и Съюза на българските индустриалци, от друга, при съдействието и контрола на нашата народна държава, която сама трябва да стане голям стопански фактор — е възможно в настоящия период правилното и максимално развитие на българската национална промишленост и нейното процъфтяване. Само с общи усилия ще могат успешно и във възможно най-къси срокове да бъдат преодолени тежките трудности, които стоят днес на пътя на българската индустрия.

Нека се надяваме, че това ще разберат ясно всички производствени фактори и преди всичко българските индустриалци, в средата на които все още има хора, които не желаят да се съобразят с духа на новото време, упорито се дърпат назад и напразно хранят илюзии, че с помощта на вътрешната и външна реакция нова България може да се върне към режима на абсолютното господство на крупните капиталисти и спекуланти. Нека такива индустриалци помнят, че нашият народ, обединен в Отечествения фронт, никога и на никаква цена няма да допусне това.

Да живеят родолюбивите, прогресивни български индустриалци!

Да крепне българската национална индустрия за благото на нашата родина.

26 май 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

и в ущърб на повдигането на материалното и културно ниво на трудещите се. Съревнованието и ударничеството в производството трябва да дава едновременно три положителни резултата — развитието на нашата промишленост, осигуряване на законното възнаграждение на частната инициатива и възможното максимално подобряване положението на работниците и работничките и на инженеро-техническия персонал в предприятията.

Само правилното и честно сътрудничество между Общия работнически професионален съюз, от една страна, и Съюза на българските индустриалци, от друга, при съдействието и контрола на нашата народна държава, която сама трябва да стане голям стопански фактор — е възможно в настоящия период правилното и максимално развитие на българската национална промишленост и нейното процъфтяване. Само с общи усилия ще могат успешно и във възможно най-къси срокове да бъдат преодолени тежките трудности, които стоят днес на пътя на българската индустрия.

Нека се надяваме, че това ще разберат ясно всички производствени фактори и преди всичко българските индустриалци, в средата на които все още има хора, които не желаят да се съобразят с духа на новото време, упорито се дърпат назад и напразно хранят илюзии, че с помощта на вътрешната и външна реакция нова България може да се върне към режима на абсолютното господство на крупните капиталисти и спекуланти. Нека такива индустриалци помнят, че нашият народ, обединен в Отечествения фронт, никога и на никаква цена няма да допусне това.

Да живеят родолюбивите, прогресивни български индустриалци!

Да крепне българската национална индустрия за благото на нашата родина.

26 май 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

НЯМА СИЛА, КОЯТО ДА СВАЛИ ОТ ВЛАСТ ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Реч пред ударниците-рудничари в Перник

2 юни 1946 г.

Другари рудничари, позволете ми от името на Работническата партия (комунисти) и от мое лично име найсърдечно да поздравя вас и всички наши рудничари-ударници, герои на труда — гордостта на българската работническа класа, гордостта на нашия народ. Пожелавам ви с още по-голяма енергия, усърдие и преданост към нашата родина да работите като ударници и със своя прекрасен пример да увеличавате броя на новите ударници, двигатели и творци на нови, по-високи производствени норми, ковачи на щастие за работническата класа, за нашия народ. Да живеят нашите славни ударници! (Ръкопляскания).

Аз изпитвам особено чувство, когато отново имам случая да бъда между вас, в пернишките мини. Много късно ми се удаде този случай, за жалост. Но аз си спомням в този момент и бих искал да припомня на старите ваши колеги и на вас, по-младите, какво беше тук, на това място, преди 40 години. За пръв път през октомври 1905 година аз се явих от името на нашата партия, от името на Общия работнически синдикален съюз в Перник, да потърся рудничари, с които да се опитаме да сложим основите на рудничарската професионална организация. Тогава аз намерих само няколко последователи на тая идея. Над Перник тегнеше тъмна, непрогледна нощ. Перник представляваше едно малко царство на мрак, робство и страшна нищета. Рудничарите бяха изложени на пълно безправие, на безкрайни произволи и насилия от Дирекцията на мините, от инженери-реакционери, от самата реакционна държавна власт. Но тия ня-

НЯМА СИЛА, КОЯТО ДА СВАЛИ ОТ ВЛАСТ ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Реч пред ударниците-рудничари в Перник

2 юни 1946 г.

Другари рудничари, позволете ми от името на Работническата партия (комунисти) и от мое лично име найсърдечно да поздравя вас и всички наши рудничари-ударници, герои на труда — гордостта на българската работническа класа, гордостта на нашия народ. Пожелавам ви с още по-голяма енергия, усърдие и преданост към нашата родина да работите като ударници и със своя прекрасен пример да увеличавате броя на новите ударници, двигатели и творци на нови, по-високи производствени норми, ковачи на щастие за работническата класа, за нашия народ. Да живеят нашите славни ударници! (Ръкопляскания).

Аз изпитвам особено чувство, когато отново имам случая да бъда между вас, в пернишките мини. Много късно ми се удаде този случай, за жалост. Но аз си спомням в този момент и бих искал да припомня на старите ваши колеги и на вас, по-младите, какво беше тук, на това място, преди 40 години. За пръв път през октомври 1905 година аз се явих от името на нашата партия, от името на Общия работнически синдикален съюз в Перник, да потърся рудничари, с които да се опитаме да сложим основите на рудничарската професионална организация. Тогава аз намерих само няколко последователи на тая идея. Над Перник тегнеше тъмна, непрогледна нощ. Перник представляваше едно малко царство на мрак, робство и страшна нищета. Рудничарите бяха изложени на пълно безправие, на безкрайни произволи и насилия от Дирекцията на мините, от инженери-реакционери, от самата реакционна държавна власт. Но тия няколко рудничари започнаха сериозно да мислят за изменение на това положение, за създаване на организирана сила, която би била в състояние да защити живота, интересите и правата на рудничарите. След известно време рудничарите-апостоли станаха дванадесет, подобно на библейската легенда. С голям труд, при преодоляване на безброй препятствия, преследвания и страдания, броят на организираните рудничари се увеличаваше все повече и повече.

И ето, от делото на тая малка група пионери води началото си днешният мощен Рудничарски съюз (Ръкоплескания).

Няколко месеца след това, *в 1906 година, през юни, бе обявена общата стачка на пернишките рудничари*, която продължи 35 дни, срещу една груба държавна власт (защото мината и тогава беше държавна), срещу едно правителство, което не зачиташе нито интересите, нито правата, нито човешкото достойнство на пернишките рудничари. Току-що организираните пернишки рудничари се бориха героично 35 дни с помощта на своите другари от околните села, които приличаха като тил на един фронт, с помощта на работниците и селяните от цялата страна, които изпращаха продукти, хляб, средства за поддържане на стачниците; с подкрепата на честната народна интелигенция, особено на студентите, които 35 дни под ред като апостоли-агитатори стояха тук сред рудничарите и следяха да не се явят изменници, стачконарушители. И тази стачка, която ще остане паметна в историята не само на рудничарското движение, но и на цялото наше работническо движение, се завърши с признаване — *първото признаване от държавата — на професионална организация в България в лицето на Рудничарския съюз* (Ръкоплескания). Тогава рудничарите в Перник извоюваха правото с чест и достойнство, със своя организация, със свой клуб и със своя комисия да уреждат спорните въпроси с дирекцията на мините и с Министерството на търговията. Това беше голям успех! Това беше успех преди всичко в този смисъл, че се повдигна самосъзнанието на рудничарите. Те почувствуваха, че като са обединени, организирани и се опират на помощта на работническата колко рудничари започнаха сериозно да мислят за изменение на това положение, за създаване на организирана сила, която би била в състояние да защити живота, интересите и правата на рудничарите. След известно време рудничарите-апостоли станаха дванадесет, подобно на библейската легенда. С голям труд, при преодоляване на безброй препятствия, преследвания и страдания, броят на организираните рудничари се увеличаваше все повече и повече.

И ето, от делото на тая малка група пионери води началото си днешният мощен Рудничарски съюз (Ръкоплескания).

Няколко месеца след това, *в 1906 година, през юни, бе обявена общата стачка на пернишките рудничари*, която продължи 35 дни, срещу една груба държавна власт (защото мината и тогава беше държавна), срещу едно правителство, което не зачиташе нито интересите, нито правата, нито човешкото достойнство на пернишките рудничари. Току-що организираните пернишки рудничари се бориха героично 35 дни с помощта на своите другари от околните села, които приличаха като тил на един фронт, с помощта на работниците и селяните от цялата страна, които изпращаха продукти, хляб, средства за поддържане на стачниците; с подкрепата на честната народна интелигенция, особено на студентите, които 35 дни под ред като апостоли-агитатори стояха тук сред рудничарите и следяха да не се явят изменници, стачконарушители. И тази стачка, която ще остане паметна в историята не само на рудничарското движение, но и на цялото наше работническо движение, се завърши с признаване — *първото признаване от държавата — на професионална организация в България в лицето на Рудничарския съюз* (Ръкоплескания). Тогава рудничарите в Перник извоюваха правото с чест и достойнство, със своя организация, със свой клуб и със своя комисия да уреждат спорните въпроси с дирекцията на мините и с Министерството на търговията. Това беше голям успех! Това беше успех преди всичко в този смисъл, че се повдигна самосъзнанието на рудничарите. Те почувствуваха, че като са обединени, организирани и се опират на помощта на работническата класа и на селските трудещи се маси, могат успешно да се борят за своите права, свободи, интереси и няма да бъдат излагани на унижение и презрение, както беше по-рано. Оттогава насам, другари, минаха точно 40 години. *През тези 40 години нашите рудничари преживяха много: успехи и поражения.* Те дадоха много жертви. Най-ценната, най-голяма жертва, която даде Рудничарският съюз и нашата работническа класа, беше водачът на пернишките рудничари, Темелко Ненков, убит подло и зверски от фашистите. Нека почетем неговата светла и славна памет с едноминутно мълчание на крака! (Събранието, станало на крака, отдаде чрез едноминутно мълчание почит на др. Темелко Ненков)

Другари и другарки, пернишките рудничари не склониха глава и през време на фашисткия режим. Копаейки под земята въглища със стиснати зъби, със свити юмруци, заедно с българския народ те копаеха гроба на фашистката диктатура. И в историческото деветосептемврийско дело пернишките рудничари взеха най-активно участие. *9 септември бе победа, голяма победа за самите пернишки рудничари.*

А след 9 септември, година и половина пернишките рудничари работят усърдно за възстановяване на нашето народно стопанство, творят тази сила, която, както се каза вече тука, движи машините в индустрията, движи железниците, транспорта, отоплява и осветлява нашата страна.

Ако работническата класа, заедно със селяните, е основата, гранитната основа на Отечествения фронт и на създадената след 9 септември народна власт, *рудничарите заедно с транспортните работници са челният отред на работническата класа* и основа на тая основа на Отечествения фронт и на народната власт (Ръкопляскания). За година и половина нашата народна власт направи немалко във всички области: и в укрепване на демократическия режим в страната, и в демократичното преустройство на държавата и обществено-политическия живот, и в областта на народното стопанство, и в областта на закрилата на труда и повдигане на материалното и културно ниво на работническата класа и изобщо на трудещите се в България. Но това, което е направено, е класа и на селските трудещи се маси, могат успешно да се борят за своите права, свободи, интереси и няма да бъдат излагани на унижение и презрение, както беше по-рано. Оттогава насам, другари, минаха точно 40 години. *През тези 40 години нашите рудничари преживяха много: успехи и поражения.* Те дадоха много жертви. Най-ценната, най-голяма жертва, която даде Рудничарският съюз и нашата работническа класа, беше водачът на пернишките рудничари, Темелко Ненков, убит подло и зверски от фашистите. Нека почетем неговата светла и славна памет с едноминутно мълчание на крака! (Събранието, станало на крака, отдаде чрез едноминутно мълчание почит на др. Темелко Ненков)

Другари и другарки, пернишките рудничари не склониха глава и през време на фашисткия режим. Копаейки под земята въглища със стиснати зъби, със свити юмруци, заедно с българския народ те копаеха гроба на фашистката диктатура. И в историческото деветосептемврийско дело пернишките рудничари взеха най-активно участие. *9 септември бе победа, голяма победа за самите пернишки рудничари.*

А след 9 септември, година и половина пернишките рудничари работят усърдно за възстановяване на нашето народно стопанство, творят тази сила, която, както се каза вече тука, движи машините в индустрията, движи железниците, транспорта, отоплява и осветлява нашата страна.

Ако работническата класа, заедно със селяните, е основата, гранитната основа на Отечествения фронт и на създадената след 9 септември народна власт, *рудничарите заедно с транспортните работници са челният отред на работническата класа* и основа на тая основа на Отечествения фронт и на народната власт (Ръкопляскания). За година и половина нашата народна власт направи немалко във всички области: и в укрепване на демократическия режим в страната, и в демократичното преустройство на държавата и обществено-политическия живот, и в областта на народното стопанство, и в областта на закрилата на труда и повдигане на материалното и културно ниво на работническата класа и изобщо на трудещите се в България. Но това, което е направено, е още далеч и далеч недостатъчно. Главното и най-важното, което предстои на нашата работническа класа и на рудничарите специално, на целия наш народ, още не е извършено. *Пред нас стои задачата да създадем, да изградим Народна република* (Ръкопляскания). Такава народна република, която да даде всички материални, политически, културни и морални гаранции против възвръщане назад към черното минало; такава народна република, в която няма да има място за хищнически, спекулативен, паразитен капитал; в която няма да има място за безделници, за спекуланти, за грабители и потисници на народа („Ура!"); такава народна република, която ще затвърди окончателно положението, че у нас трудът е решаващ и върховен фактор (Ръкопляскания); и такава народна република, другари и другарки, в която ще бъде осъществен принципът: който е способен да работи, а не иска да работи, не иска да упражнява обществено-полезен труд — той не трябва да яде! („Браво!" Всички стават на крака и бурно и продължително аплодират); такава народна република, която да осигури демократичното развитие на нашата страна напред и все напред (Бурни ръкопляскания). Всички блага — материални, културни и духовни — само за тези, които работят, които творят или са творили за благоденствието на народа!

Нам предстои в близко време да напрегнем всичките си сили, цялата си енергия, да използуваме всички налични ресурси на нашата страна за осигуряване стопанския възход на българската нация, защото без собствена здрава икономическа мощ не може да има трайна свобода и национална независимост на нашия народ (Ръкопляскания). Пред нас стои голямата задача да се борим като народ при помощта на нашите велики приятели — съветските народи (Бурни ръкопляскания), при помощта на великия Сталин („Ура!", Ръкопляскания), при помощта на другите наши славянски братя и многото наши демократични приятели в Западна Европа и Америка, *да се борим за осигуряване на достоен и благоприятен мир за България!* (Ръкопляскания.)

Задачи големи, задачи с историческо значение! Всички трудности трябва да се преодолеят. Но затова народът още далеч и далеч недостатъчно. Главното и най-важното, което предстои на нашата работническа класа и на рудничарите специално, на целия наш народ, още не е извършено. *Пред нас стои задачата да създадем, да изградим Народна република* (Ръкопляскания). Такава народна република, която да даде всички материални, политически, културни и морални гаранции против възвръщане назад към черното минало; такава народна република, в която няма да има място за хищнически, спекулативен, паразитен капитал; в която няма да има място за безделници, за спекуланти, за грабители и потисници на народа („Ура!"); такава народна република, която ще затвърди окончателно положението, че у нас трудът е решаващ и върховен фактор (Ръкопляскания); и такава народна република, другари и другарки, в която ще бъде осъществен принципът: който е способен да работи, а не иска да работи, не иска да упражнява обществено-полезен труд — той не трябва да яде! („Браво!" Всички стават на крака и бурно и продължително аплодират); такава народна република, която да осигури демократичното развитие на нашата страна напред и все напред (Бурни ръкопляскания). Всички блага — материални, културни и духовни — само за тези, които работят, които творят или са творили за благоденствието на народа!

Нам предстои в близко време да напрегнем всичките си сили, цялата си енергия, да използуваме всички налични ресурси на нашата страна за осигуряване стопанския възход на българската нация, защото без собствена здрава икономическа мощ не може да има трайна свобода и национална независимост на нашия народ (Ръкопляскания). Пред нас стои голямата задача да се борим като народ при помощта на нашите велики приятели — съветските народи (Бурни ръкопляскания), при помощта на великия Сталин („Ура!", Ръкопляскания), при помощта на другите наши славянски братя и многото наши демократични приятели в Западна Европа и Америка, *да се борим за осигуряване на достоен и благоприятен мир за България!* (Ръкопляскания.)

Задачи големи, задачи с историческо значение! Всички трудности трябва да се преодолеят. Но затова народът трябва да бъде единен. Отечественият фронт — залогът за бъдещото щастие на нашата родина — трябва да бъде всестранно укрепен, особено в този момент, когато заедно с реакцията се надигат и редица янлъш отечественофронтовци, които искат да разбият отвътре тази могъща сила на нашия народ.

Вие си спомняте баснята на Крилов, великия руски баснописец: събрали се, казва той, орел, рак и щука, за да карат една кола, но орелът теглил нагоре, ракът дърпал назад, а щуката надълбоко, докато най-сетне колата пропаднала в батака. Нашият народ, ние, комунистите, и нашите добри съюзници отечественофронтовци не ще позволим нашата държавна кола да бъде в ръцете на такива орел, рак и щука (Ръкопляскания). *Единство в управлението, ненарушимо единство на Отечествения фронт е жизнено необходимо.* Единство не на думи, а на дело е необходимо. Ние всички сме достатъчно сити на хубави декларации; народът иска дела, народополезни, действително отечественофронтовски дела!

Наивни са тези, които си въобразяват и се надяват, че когато съветските войски си отидат от България, тогава те ще вдигнат байрака и с Отечествения фронт ще бъде свършено. Има такива елементи и в армията. Те поради глупост не разбират, че силата на Отечествения фронт, на днешната народна власт не е в присъствието на съветските войски (Ръкопляскания). Източникът на силата на нашата народна власт е в самия народ, в работническата класа, в селяните, в народната интелигенция и далновидните индустриалци и други стопански среди. Съветските войски могат да си отидат, те не са имали задачата да останат постоянно у нас, но народът остава. Отечественият фронт остава, неговите дълбоки корени остават и тези корени не могат да се отстранят с никаква сила (Ръкопляскания).

Слуховете обаче, които народните врагове разпространяват, че щом съветските войски се изтеглят от България, щял да настъпи краят на Отечествения фронт, са показателни. Те са сигнал за нас и за вас, за целия наш народ. Какво значи това? Това значи, че се събират реакционните сили: легионери, македонстващи терористи, реактрябва да бъде единен. Отечественият фронт — залогът за бъдещото щастие на нашата родина — трябва да бъде всестранно укрепен, особено в този момент, когато заедно с реакцията се надигат и редица янлъш отечественофронтовци, които искат да разбият отвътре тази могъща сила на нашия народ.

Вие си спомняте баснята на Крилов, великия руски баснописец: събрали се, казва той, орел, рак и щука, за да карат една кола, но орелът теглил нагоре, ракът дърпал назад, а щуката надълбоко, докато най-сетне колата пропаднала в батака. Нашият народ, ние, комунистите, и нашите добри съюзници отечественофронтовци не ще позволим нашата държавна кола да бъде в ръцете на такива орел, рак и щука (Ръкопляскания). *Единство в управлението, ненарушимо единство на Отечествения фронт е жизнено необходимо.* Единство не на думи, а на дело е необходимо. Ние всички сме достатъчно сити на хубави декларации; народът иска дела, народополезни, действително отечественофронтовски дела!

Наивни са тези, които си въобразяват и се надяват, че когато съветските войски си отидат от България, тогава те ще вдигнат байрака и с Отечествения фронт ще бъде свършено. Има такива елементи и в армията. Те поради глупост не разбират, че силата на Отечествения фронт, на днешната народна власт не е в присъствието на съветските войски (Ръкопляскания). Източникът на силата на нашата народна власт е в самия народ, в работническата класа, в селяните, в народната интелигенция и далновидните индустриалци и други стопански среди. Съветските войски могат да си отидат, те не са имали задачата да останат постоянно у нас, но народът остава. Отечественият фронт остава, неговите дълбоки корени остават и тези корени не могат да се отстранят с никаква сила (Ръкопляскания).

Слуховете обаче, които народните врагове разпространяват, че щом съветските войски се изтеглят от България, щял да настъпи краят на Отечествения фронт, са показателни. Те са сигнал за нас и за вас, за целия наш народ. Какво значи това? Това значи, че се събират реакционните сили: легионери, македонстващи терористи, реак-

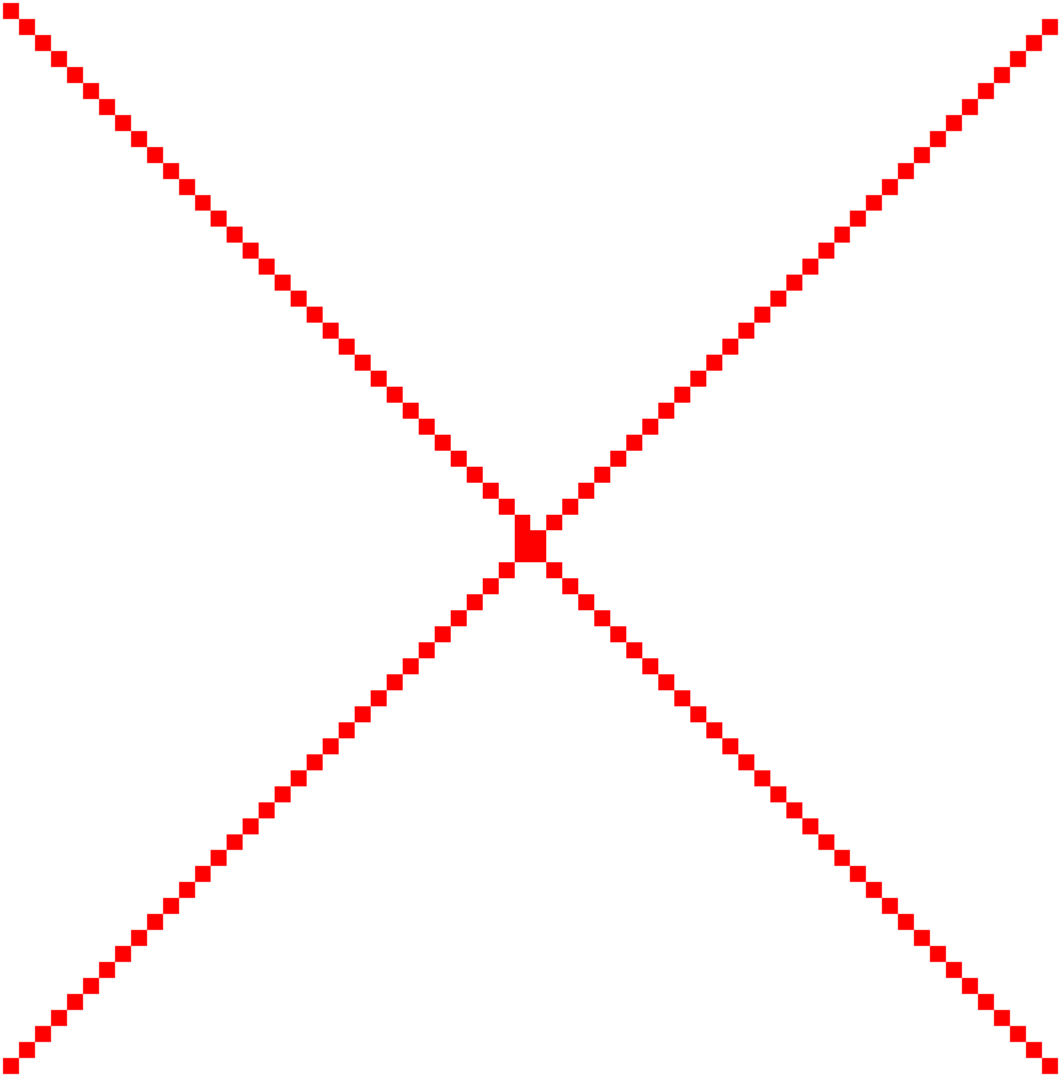

ционни офицери, всевъзможни спекуланти и други зловредни елементи в нашата страна. Те конспирират, подготвят се за известни противонародни действия.

Има един злополучен писател — Трифон Кунев или Трифонсон, както на смях го наричат, — който е издал брошура от своите „Ситни дребни", помествани в „Зеленото знаме", и в предговора си пише, че това негово творчество трябва да послужи за победата на „съпротивителното движение" в днешна България („Позор!"). Той се изпуснал открито да каже това, което лежи на неговата черна душа. Какво е това съпротивително движение, против кого е то? То е против народа и против народната власт, от страна на тези, които трябва да отидат в архивата на историята, защото са ненужни и вредни (Бурни ръкопляскания). Всеки разумен човек у нас добре знае, че *няма сила, която да свали от власт Отечествения фронт, защото той представлява огромното болшинство от народа, най-добрата и най-силната му част.* Но има тъмни елементи, които могат да извършат терористически актове, убийства от засада, има изверги, които могат да попречат временно в едно или друго място на творчеството на народа, има чужди агенти, които могат да разстройват и саботират народните усилия за изграждане на нова България в областта на производството, в обществения живот и държавния апарат. Тези тъмни и подли среди не дремят, те се групират и подготвят и затова е необходимо нашият народ да бъде нащрек, всеки момент да се намира в мобилизационна готовност.

Има авантюристи, които искат да предизвикат гражданска война, като се надяват с чужда помощ да дойдат на власт. Искат и могат да се опитат. Ако се опитат, ще получат такъв урок от народа, че няма да го забравят, както се казва, и тогава, когато отидат при св. Петър (Ръкопляскания). Но в интереса на народа, на нашето нормално демократично развитие и стопанско възстановяване е да не допуснем да се дойде дотам. Най-добрата медицина е тази, която не само лекува болестите, когато се явят, но която на време ги предотвратява. При нашето положение на политически език това ще означава не да обезвредим провокаторите и авантюристите, когато те вдигнат ръка против народната власт, а още сега да има такава бдителност в градове и села, в учрежденията, в армията — навсякъде, че да се предотврати на време всеки опит, и най-малкия, за каквото и да било смущаване на спокойствието и реда в нашата страна. *Нужно е нашият национален дух да бъде бодър, да бъде бдителен, да бъде мобилизиран.* И вие, когато копаете под земята каменни въглища, когато със старание ще давате тези 10,000 тона въглища ежедневно, които са така необходими и които ще правят чест на вас, като рудничари, помнете и бъдете готови, ако стане нужда някога, поради вина на народните врагове, за няколко часа да оставите своите инструменти и да прехвъркнете към София! (Всички стават на крака, възгласи: „Готови сме“! Няколко минути ръкопляскания и аплодисменти.)

Би следвало от тази трибуна да се предупредят всички терористически групички и организации, като разкритата вече във войската военна организация „Цар Крум“, техните скрити сътрудници, тайни помощници и покровители да си помислят добре, да не играят с този опасен огън, защото ние ще можем да предпазим българската къща от пожара, но те ще изгорят безусловно (Ръкопляскания). *Ние искаме мир, ред и спокойствие в нашата собствена българска къща!* Народът иска спокойно и уверено да твори, да гради нова, демократична България. И който се изпречва на неговия творчески път, той ще бъде пометен (Бурни ръкопляскания).

Другари и другарки, вашето тържествено събрание съвпада с тържественото чествуване паметта на нашия велик национален герой, революционер и поет Христо Ботев. Той до днес не е надминат от никой българин по своето величие и по своето значение за българското възраждане, за българската свобода и независимост (Ръкопляскания). Аз бих искал да завърша с възгласа: да служим на нашия народ, на нашата родина така честно, така предано, така всеотдайно, както служеше на народа си великият Христо Ботев; да се борим против народните не да обезвредим провокаторите и авантюристите, когато те вдигнат ръка против народната власт, а още сега да има такава бдителност в градове и села, в учрежденията, в армията — навсякъде, че да се предотврати на време всеки опит, и най-малкия, за каквото и да било смущаване на спокойствието и реда в нашата страна. *Нужно е нашият национален дух да бъде бодър, да бъде бдителен, да бъде мобилизиран.* И вие, когато копаете под земята каменни въглища, когато със старание ще давате тези 10,000 тона въглища ежедневно, които са така необходими и които ще правят чест на вас, като рудничари, помнете и бъдете готови, ако стане нужда някога, поради вина на народните врагове, за няколко часа да оставите своите инструменти и да прехвъркнете към София! (Всички стават на крака, възгласи: „Готови сме“! Няколко минути ръкопляскания и аплодисменти.)

Би следвало от тази трибуна да се предупредят всички терористически групички и организации, като разкритата вече във войската военна организация „Цар Крум“, техните скрити сътрудници, тайни помощници и покровители да си помислят добре, да не играят с този опасен огън, защото ние ще можем да предпазим българската къща от пожара, но те ще изгорят безусловно (Ръкопляскания). *Ние искаме мир, ред и спокойствие в нашата собствена българска къща!* Народът иска спокойно и уверено да твори, да гради нова, демократична България. И който се изпречва на неговия творчески път, той ще бъде пометен (Бурни ръкопляскания).

Другари и другарки, вашето тържествено събрание съвпада с тържественото чествуване паметта на нашия велик национален герой, революционер и поет Христо Ботев. Той до днес не е надминат от никой българин по своето величие и по своето значение за българското възраждане, за българската свобода и независимост (Ръкопляскания). Аз бих искал да завърша с възгласа: да служим на нашия народ, на нашата родина така честно, така предано, така всеотдайно, както служеше на народа си великият Христо Ботев; да се борим против народните врагове, както безстрашно се бореше революционерът Христо Ботев (Бурни ръкопляскания).

Да живее нашата героическа работническа класа, която е на първа линия в производството, в издигането на нашето стопанство, в изграждането на нашата икономическа мощ! (Ръкопляскания.)

Да живее дружбата между работници, селяни и вярната народна интелигенция, защото тази дружба е гръбнакът на Отечествения фронт, на обединението на демократичните антифашистки слоеве и сили на нашия народ! (Ръкопляскания.)

Да живеят нашите славни рудничари; да живеят особено тези от тях, които стават ударници! Да живеят особено тези рудничари, които не оставят арестувани номера (смях), които дават всичко, каквото могат, за увеличение на производителността на труда! (Ръкопляскания.)

Да живее рудничарският съюз, с който, за моя радост, съм свързан по плът и кръв! (Бурни и продължителни ръкопляскания.)

врагове, както безстрашно се бореше революционерът Христо Ботев (Бурни ръкопляскания).

Да живее нашата героическа работническа класа, която е на първа линия в производството, в издигането на нашето стопанство, в изграждането на нашата икономическа мощ! (Ръкопляскания.)

Да живее дружбата между работници, селяни и вярната народна интелигенция, защото тази дружба е гръбнакът на Отечествения фронт, на обединението на демократичните антифашистки слоеве и сили на нашия народ! (Ръкопляскания.)

Да живеят нашите славни рудничари; да живеят особено тези от тях, които стават ударници! Да живеят особено тези рудничари, които не оставят арестувани номера (смях), които дават всичко, каквото могат, за увеличение на производителността на труда! (Ръкопляскания.)

Да живее рудничарският съюз, с който, за моя радост, съм свързан по плът и кръв! (Бурни и продължителни ръкопляскания.)

ХРИСТО БОТЕВ Е ЗНАМЕ, КОЕТО ВСЕ ПО-ВИСОКО ЩЕ СЕ РАЗВЯВА НАД НОВА, ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ

Последователен демократ-републиканец, убеден непримирим враг на политическото и духовно мракобесие, на зловредния шовинизъм, страстен поборник за вечна дружба с великия руски народ, за съюз между южните славяни и братско сътрудничество между балканските и всички други свободолюбиви народи, гениален поет на борбата за народна свобода и национална независимост, Христо Ботев беше най-талантливият и най-далновиден водач на българското национално-освободително движение от миналия век.

Народнодемократическата и републиканска тенденция, която се представляваше от Христо Ботев, и по-рано от Васил Левски, Любен Каравелов и Георги Бенковски, не бе обаче осъществена, поради противонародната политика на крупнокапиталистическата и хищническа клика, начело с кобургската династия, която след освобождението зае ръководно място в обществено-политическия и държавен живот на България и която доведе нашата страна до две големи национални катастрофи, а в 1944 год. я изправи пред трета, още по-страшна катастрофа.

Демократичното и републиканско дело на Христо Ботев и нашите възрожденци намери продължение от страна на самия народ в лицето на неговите политически, обществени, стопански и културни организации и това дело възтържествува в победата на Отечествения фронт на 9 септември 1944 година, в осъществяваната сега външна и вътрешна политика на отечественофронтовското правителство.

Великият наш национален герой, революционер и поет Христо Ботев е и си остава най-възвишеният при-

ХРИСТО БОТЕВ Е ЗНАМЕ, КОЕТО ВСЕ ПО-ВИСОКО ЩЕ СЕ РАЗВЯВА НАД НОВА, ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ

Последователен демократ-републиканец, убеден непримирим враг на политическото и духовно мракобесие, на зловредния шовинизъм, страстен поборник за вечна дружба с великия руски народ, за съюз между южните славяни и братско сътрудничество между балканските и всички други свободолюбиви народи, гениален поет на борбата за народна свобода и национална независимост, Христо Ботев беше най-талантливият и най-далновиден водач на българското национално-освободително движение от миналия век.

Народнодемократическата и републиканска тенденция, която се представляваше от Христо Ботев, и по-рано от Васил Левски, Любен Каравелов и Георги Бенковски, не бе обаче осъществена, поради противонародната политика на крупнокапиталистическата и хищническа клика, начело с кобургската династия, която след освобождението зае ръководно място в обществено-политическия и държавен живот на България и която доведе нашата страна до две големи национални катастрофи, а в 1944 год. я изправи пред трета, още по-страшна катастрофа.

Демократичното и републиканско дело на Христо Ботев и нашите възрожденци намери продължение от страна на самия народ в лицето на неговите политически, обществени, стопански и културни организации и това дело възтържествува в победата на Отечествения фронт на 9 септември 1944 година, в осъществяваната сега външна и вътрешна политика на отечественофронтовското правителство.

Великият наш национален герой, революционер и поет Христо Ботев е и си остава най-възвишеният пример за българския народ, за неговата младеж, за неговото народно студентство. В днешната борба за демокрация, народна република и национална независимост, за прогрес и възход на нашата нация Христо Ботев е знаме, което все по-високо ще се развява над нова, демократическа България.

Да обичаме нашия народ, както безпределно го обичаше Христо Ботев!

Да служим на народа си така, както безкористно и всеотдайно му служеше Христо Ботев!

Да се борим против народните врагове така, както безстрашно се бори Христо Ботев!

Вечна слава на великия и ненадминат досега от никой българин Христо Ботев, който продължава да живее и ще живее в сърцата и душите на всички български патриоти и патриотки!

„Раб. дело", бр. 120,
3 юни 1946 г.

мер за българския народ, за неговата младеж, за неговото народно студентство. В днешната борба за демокрация, народна република и национална независимост, за прогрес и възход на нашата нация Христо Ботев е знаме, което все по-високо ще се развява над нова, демократическа България.

Да обичаме нашия народ, както безпределно го обичаше Христо Ботев!

Да служим на народа си така, както безкористно и всеотдайно му служеше Христо Ботев!

Да се борим против народните врагове така, както безстрашно се бори Христо Ботев!

Вечна слава на великия и ненадминат досега от никой българин Христо Ботев, който продължава да живее и ще живее в сърцата и душите на всички български патриоти и патриотки!

„Раб. дело“, бр. 120,
3 юни 1946 г.

БЪЛГАРИЯ И ЮГОСЛАВИЯ ЩЕ ВЪРВЯТ ЗАЕДНО

Реч пред гостуващите в България югославски студенти

4 юни 1946 г.

Другари и другарки,

Аз бих желал да приветствувам във ваше лице славната, героична югославянска младеж. Това, което разказахте тук за работата на вашата школа, би трябвало да знае цялата наша българска младеж. У нас младежта в своята огромна част също върви по тоя път, но вие сте понапред. Ако нашата младеж узнае подробно, конкретно как например една школа за бъдещи учители и учителки в Югославия от сутрин до вечер работи в полза на своята родина, работи за своето собствено развитие, за своята подготовка, извършва просветна и културна работа в полза на народа, то сигурен съм, че и нашата българска младеж ще получи нов импулс, ще усили своя стремеж така да работи, така да се учи и така да служи на своята родина, както югославската младеж.

Аз ви пожелавам да използувате своето пребиваване в нова България сред вашата братска българска младеж, сред нашия народ, за да узнаете колкото е възможно повече как се строи нашата страна на нови начала, как живее нашият народ, как живее и се бори нашата българска младеж, какви идеали ръководят всички антифашистки, демократични сили на нашия народ, и вие ще се убедите, че има пълно единство в идеалите, в стремежите и в надеждите на нашия демократичен, антифашистки народ с идеалите, стремежите и надеждите на народите на Федеративната народна репубика Югославия и на нейната младеж.

У вас има вече Народна република. У нас предстои да я създадем, да я изградим. И ние с общи народни усилия ще направим това (Ръкоплескания).

БЪЛГАРИЯ И ЮГОСЛАВИЯ ЩЕ ВЪРВЯТ ЗАЕДНО

Реч пред гостуващите в България югославски студенти

4 юни 1946 г.

Другари и другарки,

Аз бих желал да приветствувам във ваше лице славната, героична югославянска младеж. Това, което разказахте тук за работата на вашата школа, би трябвало да знае цялата наша българска младеж. У нас младежта в своята огромна част също върви по тоя път, но вие сте понапред. Ако нашата младеж узнае подробно, конкретно как например една школа за бъдещи учители и учителки в Югославия от сутрин до вечер работи в полза на своята родина, работи за своето собствено развитие, за своята подготовка, извършва просветна и културна работа в полза на народа, то сигурен съм, че и нашата българска младеж ще получи нов импулс, ще усили своя стремеж така да работи, така да се учи и така да служи на своята родина, както югославската младеж.

Аз ви пожелавам да използувате своето пребиваване в нова България сред вашата братска българска младеж, сред нашия народ, за да узнаете колкото е възможно повече как се строи нашата страна на нови начала, как живее нашият народ, как живее и се бори нашата българска младеж, какви идеали ръководят всички антифашистки, демократични сили на нашия народ, и вие ще се убедите, че има пълно единство в идеалите, в стремежите и в надеждите на нашия демократичен, антифашистки народ с идеалите, стремежите и надеждите на народите на Федеративната народна репубика Югославия и на нейната младеж.

У вас има вече Народна република. У нас предстои да я създадем, да я изградим. И ние с общи народни усилия ще направим това (Ръкопляскания).

Двете народни славянски републики ще вървят заедно, ръка за ръка, като две верни сестри, по пътя на славянския и културен възход, по пътя на борбата за истинска демокрация и траен мир, по пътя на прогреса, към осъществяване на великия идеал на всички прогресивни народи — социализма (Ръкопляскания). Тия две славянски братски страни, които враговете и в България, и в Югославия са се стараели винаги да разединяват, да противопоставят една на друга, за да могат да ги владеят, да господствуват над тях, да ги експлоатират и потискат, — тия две славянски страни сега имат открит път все повече и повече да се сближават, да се опознават, да се свързват до оня момент, когато те ще получат един общ държавен покрив без граници („Тако йе!“ Всички стават на крака и ръкоплескат), когато ще създадат федерация на южните славяни — на сърби, българи, македонци, хървати, черногорци, словенци, *когато и Бялград, и София, и Загреб, и Скопие, и Цетина, и Любляна ще бъдат градове и столици на народите от великата федерация на южните славяни* („Тако йе!“ Ръкопляскания). Тия две братски славянски страни имат една велика, могъща опора в лицето на великия руски народ, на Съветския съюз („Тако йе!“ Ръкопляскания); един гениален приятел на всички славяни и всички демократични народи на света, нашият другар и учител — генералисимус Сталин („Тако йе!“ „Сталин, Сталин, Сталин!“ Ръкопляскания).

Но историята, другари и другарки, цялата човешка история, и на славянските народи в частност, свидетелствува, че големите исторически дела се завоюват не така лесно. Пътят на тия исторически дела е стръмен, труден, каменист, с големи препятствия, с опасни скали. Той води народите към върховете на свободата и щастието. Но за това е нужен много труд, труд и труд във фабрики, в работилници, в полето, в учрежденията, в училището, в университета, навсякъде — труд и труд; нужна е борба, борба и борба против враговете на народа, против националните предатели, каквито има и у нас, и у вас, и в Полша, в почти всички страни. Тия врагове, остатъци от фашистките режими, тия мракобеси, ретрогради, агенти и оръдия на империалистическите реакционни сили, трябва

Двете народни славянски републики ще вървят заедно, ръка за ръка, като две верни сестри, по пътя на славянския и културен възход, по пътя на борбата за истинска демокрация и траен мир, по пътя на прогреса, към осъществяване на великия идеал на всички прогресивни народи — социализма (Ръкоплескания). Тия две славянски братски страни, които враговете и в България, и в Югославия са се стараели винаги да разединяват, да противопоставят една на друга, за да могат да ги владеят, да господствуват над тях, да ги експлоатират и потискат, — тия две славянски страни сега имат открит път все повече и повече да се сближават, да се опознават, да се свързват до оня момент, когато те ще получат един общ държавен покрив без граници („Тако йе!" Всички стават на крака и ръкоплескат), когато ще създадат федерация на южните славяни — на сърби, българи, македонци, хървати, черногорци, словенци, *когато и Бялград, и София, и Загреб, и Скопие, и Цетина, и Любляна ще бъдат градове и столици на народите от великата федерация на южните славяни* („Тако йе!" Ръкоплескания). Тия две братски славянски страни имат една велика, могъща опора в лицето на великия руски народ, на Съветския съюз („Тако йе!" Ръкоплескания); един гениален приятел на всички славяни и всички демократични народи на света, нашият другар и учител — генералисимус Сталин („Тако йе!" „Сталин, Сталин, Сталин!" Ръкоплескания).

Но историята, другари и другарки, цялата човешка история, и на славянските народи в частност, свидетелствува, че големите исторически дела се завоюват не така лесно. Пътят на тия исторически дела е стръмен, труден, каменист, с големи препятствия, с опасни скали. Той води народите към върховете на свободата и щастието. Но за това е нужен много труд, труд и труд във фабрики, в работилници, в полето, в учрежденията, в училището, в университета, навсякъде — труд и труд; нужна е борба, борба и борба против враговете на народа, против националните предатели, каквито има и у нас, и у вас, и в Полша, в почти всички страни. Тия врагове, остатъци от фашистките режими, тия мракобеси, ретрогради, агенти и оръдия на империалистическите реакционни сили, трябва да бъдат обуздани, трябва да бъдат задушени, трябва да бъдат отхвърлени от пътя на демократичното и прогресивно развитие на нашите народи („Долу фашизъм и реакция!“). Ние трябва да знаем, и особено нашата и вашата младеж, — да знаем и помним: че *има още фашистки сили, които не само живеят, но и които искат да се възродят, да се засилят, да проникнат вътре в народната крепост,* да я разрушат отвътре, свой „троянски кон“ да пуснат в различните организации и партии, в държавния апарат, в армията, за да могат отвътре да подриват народното единство, да пречат на движението напред и с чужда помощ — а такава от известни външни сили им се оказва — да върнат, ако могат, колелото на историята назад („Не че бити!“).

Няма съмнение, че ако народът и неговата младеж си запретнат ръкавите както трябва, си стегнат цървулите както трябва, си стиснат юмруците както трябва и се държат един за друг сплотени като гранитна скала, не може да има сила, която да върне назад Народния фронт в Югославия, Отечествения фронт в България и всички други демократични, прогресивни движения („Тако йе!“). Но в това отношение са необходими отворени очи, остри уши, бдителност по отношение на враговете, под каквито и маски да се явяват те, защото повечето от тях действуват скрито, подмолно, не могат да се видят веднага. А най-опасни врагове са тези, които са маскирани, скрити врагове. Трябва да имаме способност да ги откриваме, да им смъкваме маските, за да може народът да ги види такива, каквито са, и да ги изпрати там, гдето им е истинското място: в архивата на историята! („Тако йе!“ Ръкопляскания.)

Ние сме стигнали може би до четвъртината от стръмния път на изграждане нашата народна демокрация, вие може би сте на наполовината му. България е малко по-назад. Във всеки случай от тоя стръмен път остава още една голяма част. А вие знаете, особено тези от вас, които обичат туризма и са туристи, които са се изкачвали по планините, знаят, че през първата половина на пътя туристът има повече енергия, върви с по-бодър дух, но през втората половина започва да се задъхва, започва да му да бъдат обуздани, трябва да бъдат задушени, трябва да бъдат отхвърлени от пътя на демократичното и прогресивно развитие на нашите народи („Долу фашизъм и реакция!"). Ние трябва да знаем, и особено нашата и вашата младеж, — да знаем и помним: че *има още фашистки сили, които не само живеят, но и които искат да се възродят, да се засилят, да проникнат вътре в народната крепост,* да я разрушат отвътре, свой „троянски кон" да пуснат в различните организации и партии, в държавния апарат, в армията, за да могат отвътре да подриват народното единство, да пречат на движението напред и с чужда помощ — а такава от известни външни сили им се оказва — да върнат, ако могат, колелото на историята назад („Не че бити!").

Няма съмнение, че ако народът и неговата младеж си запретнат ръкавите както трябва, си стегнат цървулите както трябва, си стиснат юмруците както трябва и се държат един за друг сплотени като гранитна скала, не може да има сила, която да върне назад Народния фронт в Югославия, Отечествения фронт в България и всички други демократични, прогресивни движения („Тако йе!"). Но в това отношение са необходими отворени очи, остри уши, бдителност по отношение на враговете, под каквито и маски да се явяват те, защото повечето от тях действуват скрито, подмолно, не могат да се видят веднага. А най-опасни врагове са тези, които са маскирани, скрити врагове. Трябва да имаме способност да ги откриваме, да им смъкваме маските, за да може народът да ги види такива, каквито са, и да ги изпрати там, гдето им е истинското място: в архивата на историята! („Тако йе!" Ръкопляскания.)

Ние сме стигнали може би до четвъртината от стръмния път на изграждане нашата народна демокрация, вие може би сте на наполовината му. България е малко по-назад. Във всеки случай от тоя стръмен път остава още една голяма част. А вие знаете, особено тези от вас, които обичат туризма и са туристи, които са се изкачвали по планините, знаят, че през първата половина на пътя туристът има повече енергия, върви с по-бодър дух, но през втората половина започва да се задъхва, започва да му става по-тежко. *Втората половина, другари и другарки, е по-тежка за нас отколкото първата половина на тоя стръмен път, която сме изминали или изминаваме.*

Затова през тая втора половина е необходимо да се вдишва повече въздух, да се събират повече сили, да се мобилизира още повече нашата нервна система, нашият мозък, нашите очи, нашият нюх и да имаме в ръцете си здрав компас. А този компас, който и в тъмна нощ може да ни води по пътя, по който искаме общо да вървим, мощната лампа, която ще ни осветлява пътя при всички препятствия, за да се пазим и да не паднем в пропастта по стръмния път нагоре, за нас, стари и млади, е великото учение на Ленин-Сталин (Бурни ръкопляскания). Това е нашата напредничава наука за законите на общественото развитие и за предвиждане на събитията, които има да настъпват; това е марксизмоленинизмът. Не догматическият, не мъртвият марксизъм, а живият, творчески марксизъм, който ни води напред и който ще ни показва всякога правия път. Вие се учите в една школа, както се вижда, добра, по това, което чувам, даже образцова. Школа за учители и учителки, за просветители на новите поколения на югославските народи. Наред с вашето школно учение, наред с изучаването на всички положителни науки, които са абсолютно необходими за вашата бъдеща работа, *учете се, учете се и учете се неуморно, непрестанно от великия Ленин, от великия Сталин,* от тия наши гениални учители, за да можете да творите, да се борите и заедно с целия югославски народ окончателно да победите всички врагове, вътрешни и външни, и успешно да преминете всички препятствия („Хочемо!“ Бурни ръкопляскания).

Разрешете ми да ви пожелая да се чувствувате у нас, в София, в нашата страна, както у вас, у дома. „Насилствено“, казвате, сте стигнали до София, значи — „контрабанда“. Но доколкото това е действително полезно, можем да приветствуваме такава контрабанда. Дошли — значи добре дошли! Използувайте своето пребиваване у нас, за да можете там, у вас, да разкажете най-подробно за България („Хочемо!“).

става по-тежко. *Втората половина, другари и другарки, е по-тежка за нас отколкото първата половина на тоя стръмен път, която сме изминали или изминаваме.*

Затова през тая втора половина е необходимо да се вдишва повече въздух, да се събират повече сили, да се мобилизира още повече нашата нервна система, нашият мозък, нашите очи, нашият нюх и да имаме в ръцете си здрав компас. А този компас, който и в тъмна нощ може да ни води по пътя, по който искаме общо да вървим, мощната лампа, която ще ни осветлява пътя при всички препятствия, за да се пазим и да не паднем в пропастта по стръмния път нагоре, за нас, стари и млади, е великото учение на Ленин-Сталин (Бурни ръкопляскания). Това е нашата напредничава наука за законите на общественото развитие и за предвиждане на събитията, които има да настъпват; това е марксизмо-ленинизмът. Не догматическият, не мъртвият марксизъм, а живият, творчески марксизъм, който ни води напред и който ще ни показва всякога правия път. Вие се учите в една школа, както се вижда, добра, по това, което чувам, даже образцова. Школа за учители и учителки, за просветители на новите поколения на югославските народи. Наред с вашето школно учение, наред с изучаването на всички положителни науки, които са абсолютно необходими за вашата бъдеща работа, *учете се, учете се и учете се неуморно, непрестанно от великия Ленин, от великия Сталин,* от тия наши гениални учители, за да можете да творите, да се борите и заедно с целия югославски народ окончателно да победите всички врагове, вътрешни и външни, и успешно да преминете всички препятствия („Хочемо!“ Бурни ръкопляскания).

Разрешете ми да ви пожелая да се чувствувате у нас, в София, в нашата страна, както у вас, у дома. „Насилствено“, казвате, сте стигнали до София, значи — „контрабанда“. Но доколкото това е действително полезно, можем да приветствуваме такава контрабанда. Дошли — значи добре дошли! Използвайте своето пребиваване у нас, за да можете там, у вас, да разкажете най-подробно за България („Хочемо!“).

България е хубава страна, красива, както Югославия. Двете страни могат да си съперничат в това отношение. В България се строи нов живот: наред с Югославия, наред с целия славянски мир, наред с цялото прогресивно човечество, и у нас се гради бъдещата солидна опора на мира, гради се факторът на народната демокрация, факторът на свободата и благополучието на българския народ, на братските славянски народи, на всички напредничави свободолюбиви народи.

Аз бих ви помолил, когато се върнете в Бялград, да предадете от името на нашата Комунистическа партия, която се нарича, както знаете, Работническа партия (комунисти) („Живели!" Всички стават на крака и бурно, продължително ръкоплескат), и от мое лично име най-горещи братски бойни привети на югославянската младеж, на югославянските партизани, бойци за свободата и независимостта на Югославия, — братски горещи привети на Югославската комунистическа партия и на нейния вожд, нашия скъп другар маршал Тито (Бурни ръкоплескания).

И накрай — да предадете на всички наши братя югославяни, честни и верни поддръжници на Народната република в Югославия, че българският народ, под ръководството на Отечествения фронт и преди всичко под ръководството на българските комунисти, никога вече няма да позволи да има вражда между българския народ и народите на Югославия; никога няма да позволи да бъде създадено каквото и да е разединение и противопоставяне България на Югославия и с всички сили ръка за ръка със своите югославянски братя ще върви към единна, могъща славянска федеративна държава на Балканите („Тако йе!" Всички стават на крака и бурно и продължително ръкоплескат).

България е хубава страна, красива, както Югославия. Двете страни могат да си съперничат в това отношение. В България се строи нов живот: наред с Югославия, наред с целия славянски мир, наред с цялото прогресивно човечество, и у нас се гради бъдещата солидна опора на мира, гради се факторът на народната демокрация, факторът на свободата и благополучието на българския народ, на братските славянски народи, на всички напредничави свободолюбиви народи.

Аз бих ви помолил, когато се върнете в Бялград, да предадете от името на нашата Комунистическа партия, която се нарича, както знаете, Работническа партия (комунисти) („Живели!" Всички стават на крака и бурно, продължително ръкоплескат), и от мое лично име най-горещи братски бойни привети на югославянската младеж, на югославянските партизани, бойци за свободата и независимостта на Югославия, — братски горещи привети на Югославската комунистическа партия и на нейния вожд, нашия скъп другар маршал Тито (Бурни ръкоплескания).

И накрай — да предадете на всички наши братя югославяни, честни и верни поддръжници на Народната република в Югославия, че българският народ, под ръководството на Отечествения фронт и преди всичко под ръководството на българските комунисти, никога вече няма да позволи да има вражда между българския народ и народите на Югославия; никога няма да позволи да бъде създадено каквото и да е разединение и противопоставяне България на Югославия и с всички сили ръка за ръка със своите югославянски братя ще върви към единна, могъща славянска федеративна държава на Балканите („Тако йе!" Всички стават на крака и бурно и продължително ръкоплескат).

ПРЕДУПРЕДИТЕЛЕН ЗОВ

Ние чествуваме светлата памет на големия народен син, общественик и държавник *Александър Стамболийски* с чувство на искрена признателност за неговите изключителни заслуги към нашата страна.

Заслугата на Александър Стамболийски — тоя истински демократ-републиканец и смел борец за народни правдини — се състои преди всичко в това, че той *пръв* направи сериозен опит да измени противонародната вътрешна и външна политика на сгрупираната около кобургската династия крупнокапиталистическа и спекулантска клика и да насочи българската политика по нови, демократически пътища, в интереса на народа и за светлото бъдеще на родината. Ако на Александър Стамболийски не се удаде да осъществи успешно този опит, то се дължи главно на обстоятелството, че той и неговите сътрудници се поддадоха на погрешното схващане, че е възможно чисто селско управление, без и даже против работниците. То се дължи също така на обстоятелството, че Комунистическата партия в онзи период не беше още усвоила правилно и на практика великата идея за съюза между работниците и селяните. На 9 юни, както е известно, Комунистическата партия зае позицията на „неутралитет", за която грешка тя самата скъпо заплати.

Така, вследствие разединението между работническата класа и селяните, между Комунистическата партия и Земеделския съюз, конституционното и парламентарно правителство на Стамболийски бе насилствено съборено на 9 юни 1923 година, а самият Стамболийски и десетки негови верни съратници подло, зверски убити от фашистките палачи, които палачи впоследствие унищожиха и голяма част от ръководителите и кадрите на самата Комунистическа партия.

Три месеца по-късно след тоя горчив урок за нашия народ, на 23 септември 1923 г., работниците и селяните, под ръководството на Комунистическата партия и в братския боен съюз със Земеделския народен съюз, въста-

ПРЕДУПРЕДИТЕЛЕН ЗОВ

Ние чествуваме светлата памет на големия народен син, общественик и държавник *Александър Стамболийски* с чувство на искрена признателност за неговите изключителни заслуги към нашата страна.

Заслугата на Александър Стамболийски — тоя истински демократ-републиканец и смел борец за народни правдини — се състои преди всичко в това, че той *пръв* направи сериозен опит да измени противонародната вътрешна и външна политика на сгрупираната около кобургската династия крупнокапиталистическа и спекулантска клика и да насочи българската политика по нови, демократически пътища, в интереса на народа и за светлото бъдеще на родината. Ако на Александър Стамболийски не се удаде да осъществи успешно този опит, то се дължи главно на обстоятелството, че той и неговите сътрудници се поддадоха на погрешното схващане, че е възможно чисто селско управление, без и даже против работниците. То се дължи също така на обстоятелството, че Комунистическата партия в онзи период не беше още усвоила правилно и на практика великата идея за съюза между работниците и селяните. На 9 юни, както е известно, Комунистическата партия зае позицията на „неутралитет", за която грешка тя самата скъпо заплати.

Така, вследствие разединението между работническата класа и селяните, между Комунистическата партия и Земеделския съюз, конституционното и парламентарно правителство на Стамболийски бе насилствено съборено на 9 юни 1923 година, а самият Стамболийски и десетки негови верни сратници подло, зверски убити от фашистките палачи, които палачи впоследствие унищожиха и голяма част от ръководителите и кадрите на самата Комунистическа партия.

Три месеца по-късно след тоя горчив урок за нашия народ, на 23 септември 1923 г., работниците и селяните, под ръководството на Комунистическата партия и в братския боен съюз със Земеделския народен съюз, възстанаха против фашисткото правителство на кръволока Цанков и неговия покровител цар Борис. Това първо масово антифашистко народно въстание против фашизма претърпя поражение, но то запечата със съвместно пролятата кръв на комунисти и земеделци завинаги братския съюз между работници и селяни в нашата страна. Положена бе оная основа, върху която след това, в продължителна героична борба срещу фашизма и германските завоеватели, израсна обединението на антифашистките, демократични и прогресивни сили в лицето на могъщия Отечествен фронт.

По такъв начин беше извлечен най-големият и ценен урок за нашия народ от събитията в 1923 година, а именно, че нито работническата класа, нито селяните сами, поотделно, не могат да се избавят от фашизма и реакцията, не могат да осигурят демократичното развитие на страната, не могат да създадат условията, при които народът да има съдбата си в своите собствени ръце. Само техният нерушим братски съюз им дава възможност да счупят веригите на всеки икономически и политически гнет, на всяко духовно и културно мракобесие и заедно с другите антифашистки демократически сили в страната да изградят нова, свободна, независима и народнорепубликанска България.

Историческият 9 септември 1944 година е тържество преди всичко на съюза на работници и селяни — гръбнака на Отечествения фронт. Тоя именно съюз е и главната гаранция за осъществяването докрай на програмата на Отечествения фронт. Затова да го пазим като зеницата на окото си и всестранно да го укрепваме — това ще бъде най-доброто чествуване на славния народен героймъченик Александър Стамболийски и на хилядите борци, паднали за свободата и щастието на нашата родина.

Нека прозвучи по цялата страна до последната селска къща предупредителният зов: да браним с всички сили и средства историческото дело на 9 септември 1944 година, за да не преживеем отново трагедия, подобна на тая от 9 юни 1923 година!

„Раб. дело“, бр. 125,
8 юни 1946 г.

наха против фашисткото правителство на кръволока Цанков и неговия покровител цар Борис. Това първо масово антифашистко народно въстание против фашизма претърпя поражение, но то запечата със съвместно пролятата кръв на комунисти и земеделци завинаги братския съюз между работници и селяни в нашата страна. Положена бе оная основа, върху която след това, в продължителна героична борба срещу фашизма и германските завоеватели, израсна обединението на антифашистките, демократични и прогресивни сили в лицето на могъщия Отечествен фронт.

По такъв начин беше извлечен най-големият и ценен урок за нашия народ от събитията в 1923 година, а именно, че нито работническата класа, нито селяните сами, поотделно, не могат да се избавят от фашизма и реакцията, не могат да осигурят демократичното развитие на страната, не могат да създадат условията, при които народът да има съдбата си в своите собствени ръце. Само техният нерушим братски съюз им дава възможност да счупят веригите на всеки икономически и политически гнет, на всяко духовно и културно мракобесие и заедно с другите антифашистки демократически сили в страната да изградят нова, свободна, независима и народнорепубликанска България.

Историческият 9 септември 1944 година е тържество преди всичко на съюза на работници и селяни — гръбнака на Отечествения фронт. Тоя именно съюз е и главната гаранция за осъществяването докрай на програмата на Отечествения фронт. Затова да го пазим като зеницата на окото си и всестранно да го укрепваме — това ще бъде най-доброто чествуване на славния народен героймъченик Александър Стамболийски и на хилядите борци, паднали за свободата и щастието на нашата родина.

Нека прозвучи по цялата страна до последната селска къща предупредителният зов: да браним с всички сили и средства историческото дело на 9 септември 1944 година, за да не преживеем отново трагедия, подобна на тая от 9 юни 1923 година!

„Раб. дело", бр. 125,
8 юни 1946 г.

ОСНОВНАТА ЗАДАЧА НА КООПЕРАТИВНИТЕ КОНГРЕСИ

Писмо до кооперативния събор

Драги кооператори!

Приемете, моля, от името на Българската работническа партия (комунисти) и от мое лично име най-сърдечни поздрави по случай Общия кооперативен събор и конгресите на нашите големи кооперативни съюзи и централи.

За пръв път нашата страна преживява такова крупно обществено събитие, каквото са общият кооперативен събор и едновременно свиканите отделни кооперативни конгреси. Това е несъмнено прекрасна манифестация на необикновения подем и растяща мощ на народното кооперативно движение у нас, след като историческият девети септември го освободи от веригите на фашистката диктатура.

Нашият народ се отнася с изключителна любов към кооперацията. Отечественият фронт и неговото правителство оказват широка поддръжка на кооперативното движение. Но затова пък и народът, и Отечественият фронт с толкова по-голямо основание искат от кооперациите и кооперативните деятели, щото кооперативното движение *да стане на дело мощен фактор за възстановяването и развитието на нашето народно стопанство, за издигането на материалното и културно ниво на народните маси, за премахването на спекулата и на ограбването плодовете на труда на работника и селянина и за укрепване народната власт—властта на Отечествения фронт.*

Трябва открито да се признае, че нашите кооперации още не са станали такъв фактор. Тяхната разпокъсаност,

ОСНОВНАТА ЗАДАЧА НА КООПЕРАТИВНИТЕ КОНГРЕСИ

Писмо до кооперативния събор

Драги кооператори!

Приемете, моля, от името на Българската работническа партия (комунисти) и от мое лично име най-сърдечни поздрави по случай Общия кооперативен събор и конгресите на нашите големи кооперативни съюзи и централи.

За пръв път нашата страна преживява такова крупно обществено събитие, каквото са общият кооперативен събор и едновременно свиканите отделни кооперативни конгреси. Това е несъмнено прекрасна манифестация на необикновения подем и растяща мощ на народното кооперативно движение у нас, след като историческият девети септември го освободи от веригите на фашистката диктатура.

Нашият народ се отнася с изключителна любов към кооперацията. Отечественият фронт и неговото правителство оказват широка поддръжка на кооперативното движение. Но затова пък и народът, и Отечественият фронт с толкова по-голямо основание искат от кооперациите и кооперативните деятели, щото кооперативното движение *да стане на дело мощен фактор за възстановяването и развитието на нашето народно стопанство, за издигането на материалното и културно ниво на народните маси, за премахването на спекулата и на ограбването плодовете на труда на работника и селянина и за укрепване народната власт—властта на Отечествения фронт.*

Трябва открито да се признае, че нашите кооперации още не са станали такъв фактор. Тяхната разпокъсаност, конкуренцията, недоразуменията и споровете между тях, стремежът на някои кооперации да разширят сферите на своята дейност и да увеличават своите печалби за сметка на други кооперации, както и неумението да подчиняват своите групови интереси на общонародните и държавни интереси и несвоевременното отзоваване на жизнените нужди на трудещите се, са най-слабите места, ахилесовата пета на нашето кооперативно движение.

Без премахването на това зло кооперациите не ще могат да оправдаят както трябва своето високо и народополезно призвание в борбата против спекулата и черната борса и за осигуряването за трудещите се производители и консуматори възможно по-добро стопанско, социално и културно положение.

Наложителна необходимост е час по-скоро да се създадат съответните условия за братско разбирателство и сътрудничество, за единство и правилно координиране на дейността на разните наши кооперации и отделни сектори на кооперативното движение.

В това се заключава по моему основната задача на общия кооперативен събор и отделните кооперативни конгреси. Пожелавам на делегатите от цялото си сърце успешно да разрешат тая задача в интереса на самото кооперативно движение и за благото на нашата родина.

Да живее и крепне българското народно кооперативно дело!

Хвала и чест на доблестните кооператори-отечественофронтовци — пионери, дейци и борци за добруването и щастието на нашия трудолюбив и свободолюбив народ!

24 юни 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

конкуренцията, недоразуменията и споровете между тях, стремежът на някои кооперации да разширят сферите на своята дейност и да увеличават своите печалби за сметка на други кооперации, както и неумението да подчиняват своите групови интереси на общонародните и държавни интереси и несвоевременното отзоваване на жизнените нужди на трудещите се, са най-слабите места, ахилесовата пета на нашето кооперативно движение.

Без премахването на това зло кооперациите не ще могат да оправдаят както трябва своето високо и народополезно призвание в борбата против спекулата и черната борса и за осигуряването за трудещите се производители и консуматори възможно по-добро стопанско, социално и културно положение.

Наложителна необходимост е час по-скоро да се създадат съответните условия за братско разбирателство и сътрудничество, за единство и правилно координиране на дейността на разните наши кооперации и отделни сектори на кооперативното движение.

В това се заключава по моему основната задача на общия кооперативен събор и отделните кооперативни конгреси. Пожелавам на делегатите от цялото си сърце успешно да разрешат тая задача в интереса на самото кооперативно движение и за благото на нашата родина.

Да живее и крепне българското народно кооперативно дело!

Хвала и чест на доблестните кооператори-отечественофронтовци — пионери, дейци и борци за добруването и щастието на нашия трудолюбив и свободолюбив народ!

24 юни 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

РМС ТРЯБВА ДА БЪДЕ ШКОЛА ЗА СОЦИАЛИЗЪМ

Из беседата с членовете на областния и градския комитет на Работническия младежки съюз, София

I. Организационни въпроси

Ако областният секретар е секретар и на градската организация, това има голямо значение. Иначе комитетите действуват без необходимото съгласуване, срещат се само на известни заседания, областният и градският комитет приличат на две отделни губернии. В партията това е преодоляно, но това важи и за РМС. Така работата се организира по-добре, икономисва се време, избягват се известни недоразумения, по-оперативно се действува. А времето, което ние преживяваме, е такова, че трябва да се действува много оперативно.

Между Централния комитет и областния и градския комитет трябва да има постоянен добър контакт. А у вас по правило ЦК работи сам за себе си, областният — сам за себе си, градският и районните комитети — сами за себе си. Във вашата работа трябва да се ръководите от принципа: голяма централизация в ръководството, най-широка децентрализация в работата. Централизирано ръководство, което провежда едни и същи идеи, една и съща линия (тук то трябва да бъде като юмрук), а практическата дейност, организационната работа, агитацията и пропагандата — децентрализирани, за да могат да се засегнат най-широки младежки маси. Щом се знае генералната линия, щом се знаят директивите на ръководството, тогава всеки на своето място в отделната организация трябва да проявява най-голяма творческа инициатива, енергия и умение за тяхното успешно провеждане.

РМС ТРЯБВА ДА БЪДЕ ШКОЛА ЗА СОЦИАЛИЗЪМ

Из беседата с членовете на областния и градския комитет на Работническия младежки съюз, София

I. Организационни въпроси

Ако областният секретар е секретар и на градската организация, това има голямо значение. Иначе комитетите действуват без необходимото съгласуване, срещат се само на известни заседания, областният и градският комитет приличат на две отделни губернии. В партията това е преодоляно, но това важи и за РМС. Така работата се организира по-добре, икономисва се време, избягват се известни недоразумения, по-оперативно се действува. А времето, което ние преживяваме, е такова, че трябва да се действува много оперативно.

Между Централния комитет и областния и градския комитет трябва да има постоянен добър контакт. А у вас по правило ЦК работи сам за себе си, областният — сам за себе си, градският и районните комитети — сами за себе си. Във вашата работа трябва да се ръководите от принципа: голяма централизация в ръководството, най-широка децентрализация в работата. Централизирано ръководство, което провежда едни и същи идеи, една и съща линия (тук то трябва да бъде като юмрук), а практическата дейност, организационната работа, агитацията и пропагандата — децентрализирани, за да могат да се засегнат най-широки младежки маси. Щом се знае генералната линия, щом се знаят директивите на ръководството, тогава всеки на своето място в отделната организация трябва да проявява най-голяма творческа инициатива, енергия и умение за тяхното успешно провеждане.

Нашите кадри са много недостатъчни и в партията, и в РМС. Ние сме живели 20 години нелегален живот, минали сме през преследвания и затвори, не сме имали време и възможност да създадем достатъчно кадри. При това едни от най-смелите, най-способните загинаха като партизани, затворници или концлагеристи. Сега, когато имаме свобода на действие, когато никой не може да ни преследва, трябва да използуваме тази свобода и да работим за създаване на нужните нови кадри. Ние трябва да използуваме старите кадри, които са останали, а на новите, влезли след 9 септември в партията и РМС, трябва да се даде възможност да се развият, да усвоят своята работа в организацията и в държавния апарат, да станат пълноценни кадри. Затова е необходимо да не се губи време в дискусии и приказки, а да се отдели сериозно внимание и повече грижи за издигане на нови кадри. Трябва смело да се издигнат на ръководна работа преданите и растящи младежи и девойки. Старайте се особено да създадете кадри от младежи-специалисти. Да бъдат добри инженери, добри лекари, агрономи, юристи и пр. Квалифицирана интелигенция трябва да излезе от вашия съюз.

Друг недостатък е това, че се губи много време вследствие неорганизираност. Заседанията определят за 8 часа̀, а ги почват в 10 часа̀. Това на какво прилича? Не се цени факторът време. Престъпно се прахосват сили и енергия. Определяте в 8 часа̀, в 8 почвайте! В печата и в събрания трябва да се повдигне този въпрос, да се бичува това зло. При това правят се дълги заседания, защото обикновено въпросите не се подготвят. Почват се безразборни дискусии по едни или други въпроси, а идеите са много, толкова много, като пчелник: бутнеш с ръка, пчелите се разбръмчат и всеки е готов да дава идеи. Отклоняват се от поставените въпроси и времето минава в безплодни приказки. За нас времето е много скъпо. То трябва да се цени по-високо от много други ценни неща. Не стигат 24 часа, денонощието е малко. Ако можеше природата да го измени от 24 — на 48 часа, пак времето нямаше да ни стигне. За тези 24 часа трябва да работиш, да спищ, да почиваш. Единственото средство

Нашите кадри са много недостатъчни и в партията, и в РМС. Ние сме живели 20 години нелегален живот, минали сме през преследвания и затвори, не сме имали време и възможност да създадем достатъчно кадри. При това едни от най-смелите, най-способните загинаха като партизани, затворници или концлагеристи. Сега, когато имаме свобода на действие, когато никой не може да ни преследва, трябва да използуваме тази свобода и да работим за създаване на нужните нови кадри. Ние трябва да използуваме старите кадри, които са останали, а на новите, влезли след 9 септември в партията и РМС, трябва да се даде възможност да се развият, да усвоят своята работа в организацията и в държавния апарат, да станат пълноценни кадри. Затова е необходимо да не се губи време в дискусии и приказки, а да се отдели сериозно внимание и повече грижи за издигане на нови кадри. Трябва смело да се издигнат на ръководна работа преданите и растящи младежи и девойки. Старайте се особено да създадете кадри от младежи-специалисти. Да бъдат добри инженери, добри лекари, агрономи, юристи и пр. Квалифицирана интелигенция трябва да излезе от вашия съюз.

Друг недостатък е това, че се губи много време вследствие неорганизираност. Заседанията определят за 8 часа̀, а ги почват в 10 часа̀. Това на какво прилича? Не се цени факторът време. Престъпно се прахосват сили и енергия. Определяте в 8 часа̀, в 8 почвайте! В печата и в събрания трябва да се повдигне този въпрос, да се бичува това зло. При това правят се дълги заседания, защото обикновено въпросите не се подготвят. Почват се безразборни дискусии по едни или други въпроси, а идеите са много, толкова много, като пчелник: бутнеш с ръка, пчелите се разбръмчат и всеки е готов да дава идеи. Отклоняват се от поставените въпроси и времето минава в безплодни приказки. За нас времето е много скъпо. То трябва да се цени по-високо от много други ценни неща. Не стигат 24 часа, денонощието е малко. Ако можеше природата да го измени от 24 — на 48 часа, пак времето нямаше да ни стигне. За тези 24 часа трябва да работиш, да спиш, да почиваш. Единственото средство

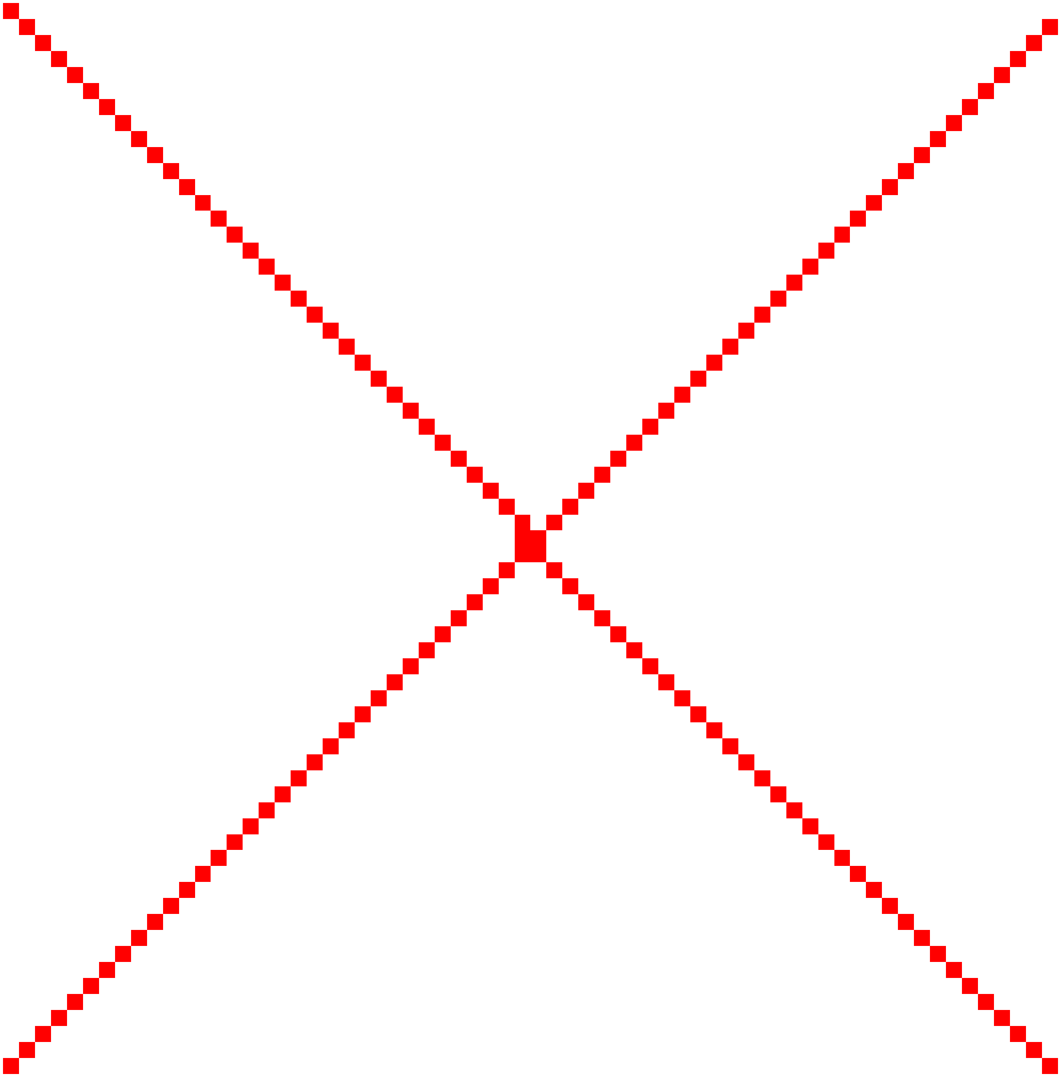

е да организираме разумно, рационално своето време — и като ръководители, и като обикновени дейци. Вие не можете да работите непрекъснато и да нямате време да отдъхнете, да идете на театър, на кино. Какви ръководители ще бъдете, ако нямате култура? Към усвояването на марксизма трябва да се прибави културата. Трябва да бъдете здрави, силни, да издържате. Касае се за работа и творчество.

В нашата работа е необходимо навсякъде организирано използуване на времето на ръководещите органи; въпросите да се изучават предварително, да се поставят конкретно, да се решават конкретно. Не влиза ли даден въпрос в дневния ред, той, ако не е изключително важен и бърз въпрос, ще се разгледа на следващото заседание. При това няма защо всеки да си казва мнението. Ако необходимото е вече казано от другиго, защо и ти ще го казваш? Да се избягват повторенията. Да няма тази амбиция — да покажеш, че много знаеш. Всезнайковците не са сериозни деятели, не могат да се развиват. Който си въобрази, че много знае, той стои на едно място, когато животът върви напред, а това говори, че той изостава.

Като вземате известни решения, трябва всякога да определяте: срок, кой ще го изпълни и кой ще провери изпълнението. Направите ли това, 90% от решенията ви ще бъдат положителни. Решава се да се свика събрание, но кой ще го свика, кога ще го свика и как ще се организира — предоставя се най-често секретарят по свое усмотрение сам да реши тези неща. По-голяма част от решенията остават на книга, като пожелания, които не се осъществяват. По тези решения се спори часове, а не се изпълняват. Хубави решения, но за архивата. Архивата обаче може да има известно значение само за историята. Необходима е проверка на изпълнението на взетите решения. Проверката е необходима отгоре до долу, до последната ваша инстанция. Това не е така лесно, трябва много труд и упоритост, за да свикнат хората. Ден-два преди срока по телефона или по друг начин да се провери какво е направено. Така трябва да работите, ако искате да имате успехи. Вие сте млади, здрави и сте способни да въведете такъв ред. И тогава сами ще се убедите, че ще имате много по-добри резултати.

Най-важен дял от вашия приход трябва да бъде членският внос. Необходимо е обаче да се следи събирането на членския внос, на време да се организира, да не се закъснява с плащането на определения членски внос. Ако има занемаряване, на време да се въздействува, да се напомня, а изключването може да бъде последна мярка. Обикновено след два-три месеца се забелязва, че някой член не си е платил членския внос, и се изключва. Това значи, че организацията не върши необходимата възпитателна работа в това отношение. Трябва да се запитат ръководителите как са въздействували на онези членове, които не плащат членския си внос. Щом ръководителят бърза да изключи някого, защото не си е платил членския внос, това значи, че той върви по линията на най-малкото съпротивление. Такъв ръководител не е добър ръководител. Във всяка ваша организация трябва да има обезателно деен касиер; той ще напомня своевременно на членовете, ще се грижи на време да събира членския внос, защото иначе се занемарява, минават месец-два, дългът става по-голям и тогава за члена е трудно да си изплати закъснелия членски внос.

Редовното плащане на членския внос е първият показател за предаността на члена към своята организация. С търговски сделки като източник на средства не бива да се занимавате. Избягвайте такива източници, това ще навреди на характера на вашата организация. Забавите са честно средство, но те трябва да бъдат добре организирани и пълноценни. Средствата от забавите трябва да идват на второ място след членския внос. Организирате ли младежки лотарии? Защо не искате средства от по-заможни приятели на младежта? Има хора, които могат и ще дадат пари и помощ на младежта. Създайте фонд на РМС. Този въпрос трябва да се внесе на разглеждане в ЦК на РМС. Вашата организация финансово трябва да стои на свои собствени нозе и само в най-крайни случаи да търси материална помощ от партията.

тите, ако искате да имате успехи. Вие сте млади, здрави и сте способни да въведете такъв ред. И тогава сами ще се убедите, че ще имате много по-добри резултати.

Най-важен дял от вашия приход трябва да бъде членският внос. Необходимо е обаче да се следи събирането на членския внос, на време да се организира, да не се закъснява с плащането на определения членски внос. Ако има занемаряване, на време да се въздействува, да се напомня, а изключването може да бъде последна мярка. Обикновено след два-три месеца се забелязва, че някой член не си е платил членския внос, и се изключва. Това значи, че организацията не върши необходимата възпитателна работа в това отношение. Трябва да се запитат ръководителите как са въздействували на онези членове, които не плащат членския си внос. Щом ръководителят бърза да изключи някого, защото не си е платил членския внос, това значи, че той върви по линията на най-малкото съпротивление. Такъв ръководител не е добър ръководител. Във всяка ваша организация трябва да има обезателно деен касиер; той ще напомня своевременно на членовете, ще се грижи на време да събира членския внос, защото иначе се занемарява, минават месец-два, дългът става по-голям и тогава за члена е трудно да си изплати закъснелия членски внос.

Редовното плащане на членския внос е първият показател за предаността на члена към своята организация. С търговски сделки като източник на средства не бива да се занимавате. Избягвайте такива източници, това ще навреди на характера на вашата организация. Забавите са честно средство, но те трябва да бъдат добре организирани и пълноценни. Средствата от забавите трябва да идват на второ място след членския внос. Организирате ли младежки лотарии? Защо не искате средства от по-заможни приятели на младежта? Има хора, които могат и ще дадат пари и помощ на младежта. Създайте фонд на РМС. Този въпрос трябва да се внесе на разглеждане в ЦК на РМС. Вашата организация финансово трябва да стои на свои собствени нозе и само в най-крайни случаи да търси материална помощ от партията.

II. За масовия характер на съюза

Числено РМС трябва да бъде повече от партията. За да влезе даден младеж в РМС, решаващо условие е да бъде честен и предан. Той може да не бъде достатъчно подготвен — нали РМС е школа за възпитание на младежта? Няма да го готвите вън от РМС, а ще го вземете такъв, какъвто си е, с неговите недостатъци. Най-важното е да бъде честен и предан, а РМС ще работи за неговото издигане. В това отношение вратите на РМС трябва да бъдат широко отворени. Младежта се възпитава в процеса на работата, в процеса на изпълнение на задачите, поставени за разрешение сега пред нашия народ, пред Отечествения фронт, пред партията и пред РМС. Но наред с това, разбира се, *не трябва да допускате провокаторски и вредни елементи; за скрити чужди агенти не може да има място в РМС. Към такива хора трябва да се проявява максимална бдителност.*

Главното средство, което трябва да използувате за привличане на нови членове, е да развиете своята работа в профсъюзите. Оттам ще получите най-малко 50% повече работници-младежи, отколкото имате сега. Трябва да проверите във всеки профсъюз колко младежи са организирани, колко от тях са в РМС, кои са активни. За всеки профсъюз трябва да проверите защо има младежи, неорганизирани в РМС, и кои са те. Вашите ремсисти във всеки профсъюз трябва най-активно да работят за организирането на профсъюзната младеж в РМС.

По-нататък. Има Женски съюз и отделни женски дружества. Какво правите по тази линия? Колко девойки участвуват в женските дружества, колко от тях са организирани в РМС? Кои са активистките, защо много от тези девойки не са организирани в РМС? Да се насочи вниманието на другарите и другарките към организиране на тези девойки в РМС. РМС трябва да обхване в редовете си масата от девойките. Те могат много да дадат за младежкото движение. Тази част от младежта е важна и от общонационално гледище. Те ще бъдат майки и от тях зависи какво поколение ще дадат на нова България

II. За масовия характер на съюза

Числено РМС трябва да бъде повече от партията. За да влезе даден младеж в РМС, решаващо условие е да бъде честен и предан. Той може да не бъде достатъчно подготвен — нали РМС е школа за възпитание на младежта? Няма да го готвите вън от РМС, а ще го вземете такъв, какъвто си е, с неговите недостатъци. Най-важното е да бъде честен и предан, а РМС ще работи за неговото издигане. В това отношение вратите на РМС трябва да бъдат широко отворени. Младежта се възпитава в процеса на работата, в процеса на изпълнение на задачите, поставени за разрешение сега пред нашия народ, пред Отечествения фронт, пред партията и пред РМС. Но наред с това, разбира се, *не трябва да допускате провокаторски и вредни елементи; за скрити чужди агенти не може да има място в РМС. Към такива хора трябва да се проявява максимална бдителност.*

Главното средство, което трябва да използувате за привличане на нови членове, е да развиете своята работа в профсъюзите. Оттам ще получите най-малко 50% повече работници-младежи, отколкото имате сега. Трябва да проверите във всеки профсъюз колко младежи са организирани, колко от тях са в РМС, кои са активни. За всеки профсъюз трябва да проверите защо има младежи, неорганизирани в РМС, и кои са те. Вашите ремсисти във всеки профсъюз трябва най-активно да работят за организирането на профсъюзната младеж в РМС.

По-нататък. Има Женски съюз и отделни женски дружества. Какво правите по тази линия? Колко девойки участвуват в женските дружества, колко от тях са организирани в РМС? Кои са активистките, защо много от тези девойки не са организирани в РМС? Да се насочи вниманието на другарите и другарките към организиране на тези девойки в РМС. РМС трябва да обхване в редовете си масата от девойките. Те могат много да дадат за младежкото движение. Тази част от младежта е важна и от общонационално гледище. Те ще бъдат майки и от тях зависи какво поколение ще дадат на нова България като майки. Като членки на РМС, ако са честни, културни, политически възпитани и физически здрави, те ще бъдат утре добри майки. Те са, които ще бъдат и другарки на нашите младежи, на нашите деятели. Много зависи от това какви другарки ще бъдат те на своите другари в личния си семеен живот.

У вас имаше грешки по отношение на физкултурата. Вие се изолирахте от спортните организации, мислехте, че сами трябва да организирате спорта. Трябва да преустроите работата си в тази област, да видите какви младежи участвуват в спортните организации, кои и защо не членуват в РМС. Оттам ще имате не само известен приток към РМС, но ще имате и необходимото благотворно влияние в тези важни масови организации.

При вашата работа в училищата ще срещнете поголеми спънки, вашият път там няма да бъде така гладък. Реакцията се старае да си създаде там база и вие трябва да вземете контрамерки и да вложите повече усилия. След 9 септември 1944 г. почти всичко вървеше след Отечествения фронт, потокът ги носеше и увличаше със себе си. След това обаче почна вторият период, почна диференциацията: едни — за, други — против, а трети се колебаят. Това важи особено за интелигенцията. Такъв период преживяваме сега. Колкото повече успехи има Отечественият фронт, толкова по-малко ще бъдат колебанията. Опозицията иска да използува именно този период на колебание на част от интелигенцията, за да създаде свои опори сред учащата се младеж. На нея са особено нужни учащи се агитатори, затова там ще ви атакуват яростно. Известно е, че София е гнездо на реакцията. Но вие трябва да имате пълна вяра в силите на народа. Има младежи, които като виждат, че опозицията има известно влияние в някои среди, се дърпат. Необходимо е разяснение, активно действие от ваша страна за укрепване вярата на младежта, особено на учащата се младеж, в правото дело на Отечествения фронт, в силите на нашия народ.

III. За просветата на младежта

Марксистко-ленинската просвета е един важен въпрос, по който трябва да се вземат особено сериозни мерки.

като майки. Като членки на РМС, ако са честни, културни, политически възпитани и физически здрави, те ще бъдат утре добри майки. Те са, които ще бъдат и другарки на нашите младежи, на нашите деятели. Много зависи от това какви другарки ще бъдат те на своите другари в личния си семеен живот.

У вас имаше грешки по отношение на физкултурата. Вие се изолирахте от спортните организации, мислехте, че сами трябва да организирате спорта. Трябва да преустроите работата си в тази област, да видите какви младежи участвуват в спортните организации, кои и защо не членуват в РМС. Оттам ще имате не само известен приток към РМС, но ще имате и необходимото благотворно влияние в тези важни масови организации.

При вашата работа в училищата ще срещнете поголеми спънки, вашият път там няма да бъде така гладък. Реакцията се старае да си създаде там база и вие трябва да вземете контрамерки и да вложите повече усилия. След 9 септември 1944 г. почти всичко вървеше след Отечествения фронт, потокът ги носеше и увличаше със себе си. След това обаче почна вторият период, почна диференциацията: едни — за, други — против, а трети се колебаят. Това важи особено за интелигенцията. Такъв период преживяваме сега. Колкото повече успехи има Отечественият фронт, толкова по-малко ще бъдат колебанията. Опозицията иска да използува именно този период на колебание на част от интелигенцията, за да създаде свои опори сред учащата се младеж. На нея са особено нужни учащи се агитатори, затова там ще ви атакуват яростно. Известно е, че София е гнездо на реакцията. Но вие трябва да имате пълна вяра в силите на народа. Има младежи, които като виждат, че опозицията има известно влияние в някои среди, се дърпат. Необходимо е разяснение, активно действие от ваша страна за укрепване вярата на младежта, особено на учащата се младеж, в правото дело на Отечествения фронт, в силите на нашия народ.

III. За просветата на младежта

Марксистко-ленинската просвета е един важен въпрос, по който трябва да се вземат особено сериозни мерки.

Ние обикновено много приказваме за тая просвета, но сравнително малко правим в тази област. А времето, в което живеем, и условията, при които работим, са такива, че изискват от всеки наш ремсист, от всеки наш партиец всекидневно, постоянно и непрестанно да увеличава своите знания из областта на нашата революционна теория, да усвоява основните принципи на марксизмо-ленинизма. Необходимо е вие така да пригодите, така да организирате вашата просвета, че тя да стане достояние на широк кръг от вашата членска маса. За учащата се младеж, която знае например естествена история и има въобще общо образование, е по-лесно да усвои нашата теория, но за работническата и селска младеж, която е чужда на общото образование, която в болшинството си е учила до трето-четвърто отделение или най-много до трети-четвърти клас, за нея нашата теория представлява известна трудност. Ето защо просветата трябва да се диференцира, т. е. да се изработи различен подход към работническата младеж, към селската младеж. У нас по тая линия се върви по един калъп. Необходимо е да помислите за диференциране на просветата. Това, разбира се, не е така лесно. Нужна е известна предварителна подготовка, нужно е да преоцените целия си опит досега в това отношение и да установите два вида просветна програма: една — за учащите се и интелигентната младеж, и друга — популярна — за работническата и селска младеж.

Не забравяйте, че основата на младежкото движение трябва да бъде работническата и селска младеж. Това е широката маса, на която вие ще се опрете. Много е важно да имаме интелигенция — честна, способна, но добри кадри трябва да се получат главно от работническата и селска младеж. С оглед на тази задача вие трябва също така да приспособите вашата работа, да вземете мерки за спомагателни средства в това отношение. Кръжоците трябва да се разгърнат до максимални размери: по училища, села, предприятия, учреждения, квартали — доброволно, незадължително. Да се развива постоянен интерес към тях! Да се събират един-два пъти в седмицата да четат заедно, да се осветляват текущите

Ние обикновено много приказваме за тая просвета, но сравнително малко правим в тази област. А времето, в което живеем, и условията, при които работим, са такива, че изискват от всеки наш ремсист, от всеки наш партиец всекидневно, постоянно и непрестанно да увеличава своите знания из областта на нашата революционна теория, да усвоява основните принципи на марксизмо-ленинизма. Необходимо е вие така да пригодите, така да организирате вашата просвета, че тя да стане достояние на широк кръг от вашата членска маса. За учащата се младеж, която знае например естествена история и има въобще общо образование, е по-лесно да усвои нашата теория, но за работническата и селска младеж, която е чужда на общото образование, която в болшинството си е учила до трето-четвърто отделение или най-много до трети-четвърти клас, за нея нашата теория представлява известна трудност. Ето защо просветата трябва да се диференцира, т. е. да се изработи различен подход към работническата младеж, към селската младеж. У нас по тая линия се върви по един калъп. Необходимо е да помислите за диференциране на просветата. Това, разбира се, не е така лесно. Нужна е известна предварителна подготовка, нужно е да преоцените целия си опит досега в това отношение и да установите два вида просветна програма: една — за учащите се и интелигентната младеж, и друга — популярна — за работническата и селска младеж.

Не забравяйте, че основата на младежкото движение трябва да бъде работническата и селска младеж. Това е широката маса, на която вие ще се опрете. Много е важно да имаме интелигенция — честна, способна, но добри кадри трябва да се получат главно от работническата и селска младеж. С оглед на тази задача вие трябва също така да приспособите вашата работа, да вземете мерки за спомагателни средства в това отношение. Кръжоците трябва да се разгърнат до максимални размери: по училища, села, предприятия, учреждения, квартали — доброволно, незадължително. Да се развива постоянен интерес към тях! Да се събират един-два пъти в седмицата да четат заедно, да се осветляват текущите въпроси. Да се събират където могат; не е необходимо непременно това да става в клуба. Такива кръжоци, най-много от по десет-петнадесет човека, трябва да имате хиляди, защото те са най-добрият начин за самообразование. Там младежите ще си помагат един другиму, ще издигат своята култура, идейно-политически ще израстват.

Самообразованието е особено нужно на младежта. Партията и РМС в своите курсове и школи не могат да обхванат всички, които би трябвало да се учат. Затова толкова по-необходимо е всеки да се грижи за своето самообразование. Създайте за тая цел мрежа от хиляди кръжоци, дайте им помагала, конспекти, литература, за да могат да се занимават сами, да натрупват възможно повече полезни знания. При сегашните условия самообразованието е най-важното средство за издигане на теоретическото и политическо ниво на вашата членска маса. Който от младежите си ляга без да помисли какво е научил през деня, той не върви напред. Макар и затрупани от текуща работа, вие трябва така да организирате работата си, че да намирате време да обмислите какво сте направили през деня: плюс или минус. Ако е плюс — добре, ако е минус, вземете мерки. У нас има сектантско самодоволство: човек си мисли, че знае това, което му е необходимо, а и да не го знае, то, ако не днес — утре-други ден ще го научи. А това сектантско самодоволство и самомнение за вас, младежите, е най-опасна болест, от която трябва да се пазите като от огън. Руската поговорка казва: век живей — век се учи. Това за нас, комунистите, за всички ремсисти трябва да бъде закон. По-малко да се говори, повече да се работи! Да се говори това, което е необходимо, а да се работи повече, отколкото се говори. *Да се учи обаче непрекъснато и упорито!*

„Младежка искра“ трябва да бъде връзката ви с ремсовата и цялата народна младеж. Причината, че тя прониква сега недостатъчно сред младежта, е и това, че не се вземат енергични мерки за нейното разпространение. Трябва да имате абонати, хора, които са заплатили за вестника и се интересуват за неговото получаване. Да се работи специално за редовното получаване на вестника въпроси. Да се събират където могат; не е необходимо непременно това да става в клуба. Такива кръжоци, най-много от по десет-петнадесет човека, трябва да имате хиляди, защото те са най-добрият начин за самообразование. Там младежите ще си помагат един другиму, ще издигат своята култура, идейно-политически ще израстват.

Самообразованието е особено нужно на младежта. Партията и РМС в своите курсове и школи не могат да обхванат всички, които би трябвало да се учат. Затова толкова по-необходимо е всеки да се грижи за своето самообразование. Създайте за тая цел мрежа от хиляди кръжоци, дайте им помагала, конспекти, литература, за да могат да се занимават сами, да натрупват възможно повече полезни знания. При сегашните условия самообразованието е най-важното средство за издигане на теоретическото и политическо ниво на вашата членска маса. Който от младежите си ляга без да помисли какво е научил през деня, той не върви напред. Макар и затрупани от текуща работа, вие трябва така да организирате работата си, че да намирате време да обмислите какво сте направили през деня: плюс или минус. Ако е плюс — добре, ако е минус, вземете мерки. У нас има сектантско самодоволство: човек си мисли, че знае това, което му е необходимо, а и да не го знае, то, ако не днес — утре-други ден ще го научи. А това сектантско самодоволство и самомнение за вас, младежите, е най-опасна болест, от която трябва да се пазите като от огън. Руската поговорка казва: век живей — век се учи. Това за нас, комунистите, за всички ремсисти трябва да бъде закон. По-малко да се говори, повече да се работи! Да се говори това, което е необходимо, а да се работи повече, отколкото се говори. *Да се учи обаче непрекъснато и упорито!*

„Младежка искра“ трябва да бъде връзката ви с ремсовата и цялата народна младеж. Причината, че тя прониква сега недостатъчно сред младежта, е и това, че не се вземат енергични мерки за нейното разпространение. Трябва да имате абонати, хора, които са заплатили за вестника и се интересуват за неговото получаване. Да се работи специално за редовното получаване на вестника по села, предприятия, учреждения и училища. Да има определени хора, които да отговарят за това. Да се изгради широка мрежа от настоятели на вестника. Да се положат особено големи усилия, защото без това не може да се получи масово разпространение. А освен това вестникът да бъде понятен за младежта, да бъде интересен. Той трябва да отговаря на нуждите, интересите и културните изисквания на младежта. 15,000 броя за вашата област е много слабо разпространение. Неговото разпространение и четене е барометър за съзнателността и активността на РМС в областта. Да се нареди също така дружествата да имат определени членове, които да се грижат и за разпространението на списанието „Младеж“.

IV. Защита на интересите и правата на младежта

В предприятията има, както е известно, много младежи. В тютюневите, текстилните и редица други фабрики те преобладават. РМС трябва да прояви достатъчно внимание за подобрение на трудовите условия на тази младеж. В това отношение трябва да се проявяват постоянни грижи. Ние казваме: „РМС е защитник на материалните, културни и духовни интереси на младежта.“ Така е писано и в устава. Какво вършите вие обаче като организация за защита на материалните, културни и духовни интереси на младежта? Вие сами трябва да си дадете сметка за това. Това не значи, разбира се, че вие трябва да започнете сами да градите почивни домове, общежития и прочее, защото това е работа на профсъюзите, стопаните на предприятията и държавата. Много нещо обаче в предприятията вие може да проведете чрез профкомитетите, но така, че хората да знаят, че това е ваша инициатива и става с ваше съдействие.

РМС не може да бъде организация, която да върши само пропаганда. РМС е организация, необходима за младежта, необходима за нейното материално, културно и духовно издигане и затова вашата работа трябва да бъде съпроводена с практическа дейност в защита на младежките интереси и права. Мене ми се струва, че ахилесовата пета на РМС е това, че той малко се грижи по села, предприятия, учреждения и училища. Да има определени хора, които да отговарят за това. Да се изгради широка мрежа от настоятели на вестника. Да се положат особено големи усилия, защото без това не може да се получи масово разпространение. А освен това вестникът да бъде понятен за младежта, да бъде интересен. Той трябва да отговаря на нуждите, интересите и културните изисквания на младежта. 15,000 броя за вашата област е много слабо разпространение. Неговото разпространение и четене е барометър за съзнателността и активността на РМС в областта. Да се нареди също така дружествата да имат определени членове, които да се грижат и за разпространението на списанието „Младеж“.

IV. Защита на интересите и правата на младежта

В предприятията има, както е известно, много младежи. В тютюневите, текстилните и редица други фабрики те преобладават. РМС трябва да прояви достатъчно внимание за подобрение на трудовите условия на тази младеж. В това отношение трябва да се проявяват постоянни грижи. Ние казваме: „РМС е защитник на материалните, културни и духовни интереси на младежта.“ Така е писано и в устава. Какво вършите вие обаче като организация за защита на материалните, културни и духовни интереси на младежта? Вие сами трябва да си дадете сметка за това. Това не значи, разбира се, че вие трябва да започнете сами да градите почивни домове, общежития и прочее, защото това е работа на профсъюзите, стопаните на предприятията и държавата. Много нещо обаче в предприятията вие може да проведете чрез профкомитетите, но така, че хората да знаят, че това е ваша инициатива и става с ваше съдействие.

РМС не може да бъде организация, която да върши само пропаганда. РМС е организация, необходима за младежта, необходима за нейното материално, културно и духовно издигане и затова вашата работа трябва да бъде съпроводена с практическа дейност в защита на младежките интереси и права. Мене ми се струва, че ахилесовата пета на РМС е това, че той малко се грижи и малко прави за защита на жизнените интереси на младежта. Обърнете голямо внимание на това! Тук вие трябва да проявите най-разнообразни инициативи, даже и в дребните наглед неща. Научите например, че е заболял сериозно ваш младеж. Ако вашата организация отиде и помогне да го откарат в болницата, да бъде лекуван както трябва, това ще е ваш актив. Цялата махала или предприятие ще знае. Грижи, внимателно отношение към младежта — в кръга на материалните възможности, в кръга на това, което отечественофронтовската власт може да даде, — са крайно нужни във всички области. А тези рамки не са малки, те могат да се разширят и в практическата дейност. Докато вие се ограничавате само с пропаганда, вие ще имате успех наполовина. Ако не прибавите практическата дейност в защита на младежта, притегателната сила на РМС ще отслабне. А от това ще се ползуват враговете

Младежта трябва да чувствува РМС като свой съветник и защитник навсякъде! Не избягвайте и най-дребните неща в тая насока! Използувайте например всяка сватба на младеж, изпращайте човек да поздрави младоженците. Жени се селска девойка-ремсистка — дружеството да вземе участие в сватбата. Дете се родило, умрял някому баща, майка — трябва да се яви представител на РМС да окаже възможната помощ. Не считайте, че тези дребни наглед работи ще понижат достойнството на РМС като борческа организация. В тази област вие сами трябва сериозно да помислите, може да намерите много конкретни методи на работа. Това трябва у вас да стане система! Не изпускайте нищо, което може да ви свърже по-здраво с младежта. Младежта да чувствува в лицето на РМС своя собствена организация, към която може да се обърне за съвет и помощ във всички случаи на нужда. Разбира се, ако само с това бихте се занимавали, ще станете обикновена благотворителна организация. За да не бъде така, тая работа трябва да бъде съчетана с цялата ваша дейност на боева младежка организация. Но при всички условия вие трябва да се интересувате за своята младеж, защото вие сте отговорни, вие сте ръководители на тази младеж. Колко пъти сте ходили в и малко прави за защита на жизнените интереси на младежта. Обърнете голямо внимание на това! Тук вие трябва да проявите най-разнообразни инициативи, даже и в дребните наглед неща. Научите например, че е заболял сериозно ваш младеж. Ако вашата организация отиде и помогне да го откарат в болницата, да бъде лекуван както трябва, това ще е ваш актив. Цялата махала или предприятие ще знае. Грижи, внимателно отношение към младежта — в кръга на материалните възможности, в кръга на това, което отечественофронтовската власт може да даде, — са крайно нужни във всички области. А тези рамки не са малки, те могат да се разширят и в практическата дейност. Докато вие се ограничавате само с пропаганда, вие ще имате успех наполовина. Ако не прибавите практическата дейност в защита на младежта, притегателната сила на РМС ще отслабне. А от това ще се ползуват враговете

Младежта трябва да чувствува РМС като свой съветник и защитник навсякъде! Не избягвайте и най-дребните неща в тая насока! Използувайте например всяка сватба на младеж, изпращайте човек да поздрави младоженците. Жени се селска девойка-ремсистка — дружеството да вземе участие в сватбата. Дете се родило, умрял някому баща, майка — трябва да се яви представител на РМС да окаже възможната помощ. Не считайте, че тези дребни наглед работи ще понижат достойнството на РМС като борческа организация. В тази област вие сами трябва сериозно да помислите, може да намерите много конкретни методи на работа. Това трябва у вас да стане система! Не изпускайте нищо, което може да ви свърже по-здраво с младежта. Младежта да чувствува в лицето на РМС своя собствена организация, към която може да се обърне за съвет и помощ във всички случаи на нужда. Разбира се, ако само с това бихте се занимавали, ще станете обикновена благотворителна организация. За да не бъде така, тая работа трябва да бъде съчетана с цялата ваша дейност на боева младежка организация. Но при всички условия вие трябва да се интересувате за своята младеж, защото вие сте отговорни, вие сте ръководители на тази младеж. Колко пъти сте ходили в самите фабрики, за да проверите сами как работи и живее работническата младеж и какво би трябвало конкретно да се предприеме за подобрение на нейното положение? А вие трябва постоянно да чувствувате пулса на работническата младеж! Това не е само въпрос на отдел „Работническа младеж". Ръководството като цяло трябва да се интересува от тия жизнени въпроси и интереси на младежта.

У вас има бюрократизъм. Даде секретарят например команда и мисли: с това всичко е свършено, всичко е наред. А даже и в казармата трябва да се уяснява. РМС е доброволна младежка организация: ако иска младежът, ще бъде член, ако не иска — няма да бъде. Вие трябва да създадете условия, които да го накарат да бъде морално удовлетворен и горд, че е член на РМС. Много и от партийните ръководители не разбират това. А за младежта това е още по-необходимо. Тя е в тази възраст, която се счита като прелом от периода на юношеството към периода на възрастния човек. През този период у младежта има такива преживявания и процеси, които понякога се отразяват зле и могат да бъдат гибелни. Ръководството на РМС трябва да обръща внимание на това, да следи. Да вземем такъв пример: влюбването е законно природно чувство. Но тук могат да се случат всевъзможни неща. Любовта не всякога е взаимна, понякога тя причинява страдания, вълнения, а младежът не може да се справи с тези свои чувствени преживявания. Настъпва депресия, меланхолия . . . Ако ръководителят е бюрократ, той ще забележи например, че другарят или другарката са увисили глава, но ще ги отмине — какво го интересува? А истинският ръководител трябва да прояви внимателно другарско отношение, да намери време да поговори с дадения младеж или девойка, да ги подкрепи морално и да им помогне да излязат от това положение. Така вие ще помогнете на много младежи да се справят с трудностите в ежедневния си живот и правилно да се развиват.

Нужно е внимателно отношение и интерес, а не безразличие към другарите и другарките в организацията. Това е човешки капитал, капитал на партията и РМС.

самите фабрики, за да проверите сами как работи и живее работническата младеж и какво би трябвало конкретно да се предприеме за подобрение на нейното положение? А вие трябва постоянно да чувствувате пулса на работническата младеж! Това не е само въпрос на отдел „Работническа младеж". Ръководството като цяло трябва да се интересува от тия жизнени въпроси и интереси на младежта.

У вас има бюрократизъм. Даде секретарят например команда и мисли: с това всичко е свършено, всичко е наред. А даже и в казармата трябва да се уяснява. РМС е доброволна младежка организация: ако иска младежът, ще бъде член, ако не иска — няма да бъде. Вие трябва да създадете условия, които да го накарат да бъде морално удовлетворен и горд, че е член на РМС. Много и от партийните ръководители не разбират това. А за младежта това е още по-необходимо. Тя е в тази възраст, която се счита като прелом от периода на юношеството към периода на възрастния човек. През този период у младежта има такива преживявания и процеси, които понякога се отразяват зле и могат да бъдат гибелни. Ръководството на РМС трябва да обръща внимание на това, да следи. Да вземем такъв пример: влюбването е законно природно чувство. Но тук могат да се случат всевъзможни неща. Любовта не всякога е взаимна, понякога тя причинява страдания, вълнения, а младежът не може да се справи с тези свои чувствени преживявания. Настъпва депресия, меланхолия... Ако ръководителят е бюрократ, той ще забележи например, че другарят или другарката са увисили глава, но ще ги отмине — какво го интересува? А истинският ръководител трябва да прояви внимателно другарско отношение, да намери време да поговори с дадения младеж или девойка, да ги подкрепи морално и да им помогне да излязат от това положение. Така вие ще помогнете на много младежи да се справят с трудностите в ежедневния си живот и правилно да се развиват.

Нужно е внимателно отношение и интерес, а не безразличие към другарите и другарките в организацията. Това е човешки капитал, капитал на партията и РМС.

В такава масова организация, каквато е РМС, има и нездрави елементи, злоупотребяват с доверието на момичетата. Получил съм редица писма с оплаквания от подобен характер. Има негодяи: играят на искрена любов, а след това захвърлят. Какви мерки взема РМС? Трябва ли да действува строго и възпитателно или да каже: не ме интересуват такива лични работи. Такова бюрократическо, бездушно отношение е вредно за развитието на РМС и то трябва да се избягва всячески. Известно е, че любовта е голям фактор в живота на хората. Тя дава крила. Но е необходим здрав морал, не лицемерен, протестантски, а действително комунистически морал. Много е важно да има здрави взаимни отношения между членовете и членките на РМС — отношения на взаимно доверие и плодотворно сътрудничество в полза на нашето общо велико дело.

V. РМС като школа на социализма

РМС трябва да бъде школа за социализъм на напредничавата младеж. Занимавайки се с непосредствените въпроси, с провеждане програмата на Отечествения фронт, с изпълняване задачите, поставени на дневен ред, борейки се срещу фашизма и реакцията, РМС е едновременно школа за социализъм. Ние трябва да имаме такава работническа, селска, учаща се младеж, която е готова да се бори за социализъм, а по-нататък — за комунизъм.

Кажете на другарите си да прочетат моите изказвания пред Областната партийна конференция и да помислят върху тях. Трябва да разясните на вашите хора една проста истина: когато искате да строите къща, вие не почвате от покрива, а най-напред копаете земята, слагате основи, изграждате стени и чак тогава поставяте покрива. И борбата за социализъм е такова дело. Не се започва с покрива, а трябва да се сложи отначало основата. Осъществяването програмата на Отечествения фронт е сега именно тая основа у нас. На нея трябва да се строи, да се гради, а след това да се сложи покривът. Кога ще сложим покрива, това ще зависи от много обективни условия, но ще зависи и от самите нас, от субек-

В такава масова организация, каквато е РМС, има и нездрави елементи, злоупотребяват с доверието на момичетата. Получил съм редица писма с оплаквания от подобен характер. Има негодяи: играят на искрена любов, а след това захвърлят. Какви мерки взема РМС? Трябва ли да действува строго и възпитателно или да каже: не ме интересуват такива лични работи. Такова бюрократическо, бездушно отношение е вредно за развитието на РМС и то трябва да се избягва всячески. Известно е, че любовта е голям фактор в живота на хората. Тя дава крила. Но е необходим здрав морал, не лицемерен, протестантски, а действително комунистически морал. Много е важно да има здрави взаимни отношения между членовете и членките на РМС — отношения на взаимно доверие и плодотворно сътрудничество в полза на нашето общо велико дело

V. РМС като школа на социализма

РМС трябва да бъде школа за социализъм на напредничавата младеж. Занимавайки се с непосредствените въпроси, с провеждане програмата на Отечествения фронт, с изпълняване задачите, поставени на дневен ред, борейки се срещу фашизма и реакцията, РМС е едновременно школа за социализъм. Ние трябва да имаме такава работническа, селска, учаща се младеж, която е готова да се бори за социализъм, а по-нататък — за комунизъм.

Кажете на другарите си да прочетат моите изказвания пред Областната партийна конференция и да помислят върху тях. Трябва да разясните на вашите хора една проста истина: когато искате да строите къща, вие не почвате от покрива, а най-напред копаете земята, слагате основи, изграждате стени и чак тогава поставяте покрива. И борбата за социализъм е такова дело. Не се започва с покрива, а трябва да се сложи отначало основата. Осъществяването програмата на Отечествения фронт е сега именно тая основа у нас. На нея трябва да се строи, да се гради, а след това да се сложи покривът. Кога ще сложим покрива, това ще зависи от много обективни условия, но ще зависи и от самите нас, от субективния фактор. Колкото по-добре работим, толкова по-скоро ще преминем към социализъм. Селянинът знае, че най-напред трябва да посее, да почисти плевелите и тогава да събере богата жътва. Така е и в обществения живот. Ние като марксисти трябва да знаем тази проста истина: разораваш, сееш, чистиш плевелите и тогава получаваш богата жътва. Това много наши другари, особено младежи, не могат още добре да разберат.

Много важно е да имаме правилна перспектива. Всички народи вървят и ще вървят към социализъм. Никаква сила не може да спре това развитие към социализъм. Друг е въпросът кога и как народите ще стигнат до него. И второ: да се знае, че те ще преминат по свой път, не навсякъде ще минат по един и същ шаблон. Не е неизбежно-необходимо въоръжено въстание; при известни особени условия може и без въоръжено въстание да се стигне до социализъм. Такива условия сега съществуват: от една страна, велика социалистическа държава с огромно политическо и морално влияние — Съветския съюз, и от друга — демократични преобразования, които се провеждат в редица страни и които разчистват пътя към социализма.

Нашата основна задача сега е да усилваме единството на Отечествения фронт като могъщо обединение на антифашистките, демократическите и прогресивни сили на нашия народ, в първите редове на което обединение трябва да се намира нашата младеж, да изкореняваме безпощадно остатъците от фашизма, да обуздаем реакцията, да доведем до победен край историческото дело на 9 септември — изграждане на народната република у нас. И колкото по-скоро осъществим всичко това, толкова по-сигурно нашият народ ще може да мине към социализма.

* * *

У нас има хора, които са научили нещо от Маркс, но го научили като папагали. Те усвояват марксизма не творчески, като ръководство за действие, а догматически. А ние трябва да бъдем творчески марксисти, което ще рече, че трябва да видим онова ново, което след Маркс тивния фактор. Колкото по-добре работим, толкова по-скоро ще преминем към социализъм. Селянинът знае, че най-напред трябва да посее, да почисти плевелите и тогава да събере богата жътва. Така е и в обществения живот. Ние като марксисти трябва да знаем тази проста истина: разораваш, сееш, чистиш плевелите и тогава получаваш богата жътва. Това много наши другари, особено младежи, не могат още добре да разберат.

Много важно е да имаме правилна перспектива. Всички народи вървят и ще вървят към социализъм. Никаква сила не може да спре това развитие към социализъм. Друг е въпросът кога и как народите ще стигнат до него. И второ: да се знае, че те ще преминат по свой път, не навсякъде ще минат по един и същ шаблон. Не е неизбежно-необходимо въоръжено въстание; при известни особени условия може и без въоръжено въстание да се стигне до социализъм. Такива условия сега съществуват: от една страна, велика социалистическа държава с огромно политическо и морално влияние — Съветския съюз, и от друга — демократични преобразования, които се провеждат в редица страни и които разчистват пътя към социализма.

Нашата основна задача сега е да усилваме единството на Отечествения фронт като могъщо обединение на антифашистките, демократическите и прогресивни сили на нашия народ, в първите редове на което обединение трябва да се намира нашата младеж, да изкореняваме безпощадно остатъците от фашизма, да обуздаем реакцията, да доведем до победен край историческото дело на 9 септември — изграждане на народната република у нас. И колкото по-скоро осъществим всичко това, толкова по-сигурно нашият народ ще може да мине към социализма.

* * *

У нас има хора, които са научили нещо от Маркс, но го научили като папагали. Те усвояват марксизма не творчески, като ръководство за действие, а догматически. А ние трябва да бъдем творчески марксисти, което ще рече, че трябва да видим онова ново, което след Маркс дадоха Ленин и Сталин. Като усвояваме умно това ново в марксизма, ще бъдем способни да решаваме въпроса за преминаване от капитализъм към социализъм правилно, съобразно конкретната обстановка в нашата страна, съобразно нейните стопански, културни, национални и исторически особености. Усвоим ли основното в марксистко-ленинската наука, тя ще ни служи като ръководство за действие, а не като рецепта за всички страни, времена и условия. Няма и не може да има такава рецепта.

Сп. „Младеж", год. II, кн. 6,
м. юни 1946 г.

дадоха Ленин и Сталин. Като усвояваме умно това ново в марксизма, ще бъдем способни да решаваме въпроса за преминаване от капитализъм към социализъм правилно, съобразно конкретната обстановка в нашата страна, съобразно нейните стопански, културни, национални и исторически особености. Усвоим ли основното в марксистко-ленинската наука, тя ще ни служи като ръководство за действие, а не като рецепта за всички страни, времена и условия. Няма и не може да има такава рецепта.

Сп. „Младеж", год II, кн. 6,
м. юни 1946 г.

СЪЗДАВАНЕ ПРАВИТЕЛСТВЕНА КОМИСИЯ ЗА ПРОЧИСТВАНЕ НА АРМИЯТА

Предложението в Народното събрание

2 юли 1946 г.

Г-да и госпожи народни представители! Законът, който току-що бе единодушно приет от нашето Народно събрание, има изключителна важност. Несъмнено тоя закон ще бъде посрещнат от нашия народ, от всички патриоти и патриотки на нашата страна с голямо задоволство.

Но приемането на закона от Народното събрание само по себе си, вие разбирате добре, не е достатъчно. Целият въпрос сега се заключава в това, тоя закон да бъде приложен на дело и да бъде приложен така, че нашата войска да стане действително народна войска (Бурни и много продължителни ръкопляскания), с народни военни ръководители, народни командири и политически офицери, с военнослужащи, големи, средни и малки, верни на нашия народ, верни на Отечествения фронт.

Чл. 4 на приетия закон определя изрично кои лица и какви лица не могат да служат, не могат да имат място в нашата армия като народна войска. Няма съмнение обаче, че публикуването на законопроекта и приемането на закона днес е внесло и ще внесе известен смут, тревога в самата армия. Сред офицерския корпус, наред с лицата, които сами чувствуват себе си виновни и които сами добре знаят, че не им е мястото в нашата армия, има и много честни офицери, командири, политически работници, деятели в нашата армия, които са в тревога: няма ли по някаква причина, чрез някаква интрига, по околни пътища, по чуждо влияние да пострадат и те, няма ли покрай сухото да изгори и суровото.

СЪЗДАВАНЕ ПРАВИТЕЛСТВЕНА КОМИСИЯ ЗА ПРОЧИСТВАНЕ НА АРМИЯТА

Предложението в Народното събрание

2 юли 1946 г.

Г-да и госпожи народни представители! Законът, който току-що бе единодушно приет от нашето Народно събрание, има изключителна важност. Несъмнено тоя закон ще бъде посрещнат от нашия народ, от всички патриоти и патриотки на нашата страна с голямо задоволство.

Но приемането на закона от Народното събрание само по себе си, вие разбирате добре, не е достатъчно. Целият въпрос сега се заключава в това, тоя закон да бъде приложен на дело и да бъде приложен така, че нашата войска да стане действително народна войска (Бурни и много продължителни ръкопляскания), с народни военни ръководители, народни командири и политически офицери, с военнослужащи, големи, средни и малки, верни на нашия народ, верни на Отечествения фронт.

Чл. 4 на приетия закон определя изрично кои лица и какви лица не могат да служат, не могат да имат място в нашата армия като народна войска. Няма съмнение обаче, че публикуването на законопроекта и приемането на закона днес е внесло и ще внесе известен смут, тревога в самата армия. Сред офицерския корпус, наред с лицата, които сами чувствуват себе си виновни и които сами добре знаят, че не им е мястото в нашата армия, има и много честни офицери, командири, политически работници, деятели в нашата армия, които са в тревога: няма ли по някаква причина, чрез някаква интрига, по околни пътища, по чуждо влияние да пострадат и те, няма ли покрай сухото да изгори и суровото.

Необходима е гаранция в това отношение, гаранция за народа, че законът ще бъде приложен на дело, гаранция за армията, за честното офицерство и подофицерство и за честните военнослужащи, че за тях има сигурност, че те не могат да бъдат изложени на никакви произволи.

За да се обезпечи това, при съвещание между бюрата на нашите парламентарни групи, ние решихме да предложим на Народното събрание да поръча на Министерския съвет още днес да създаде правителствена комисия, състояща се от народни представители на петте парламентарни групи, която веднага да пристъпи към работа, да изучи всички материали, които има, да събере материали отвсякъде, откъдето е нужно, и да представи своите заключения в близките дни на Министерския съвет за окончателно решение, и в двенеделен срок да бъде очистена основната вредителска, неподходяща част от армията (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Съставът на тая правителствена комисия, състояща се от народни представители от всички парламентарни групи, да бъде определен, по предложение на самите парламентарни групи, от Министерския съвет.

Аз считам, че такова едно предложение ще бъде прието единодушно от нашата отечественофронтовска камара (Бюрото, всички министри и всички народни представители стават прави и продължително, бурно ръкоплескат).

Необходима е гаранция в това отношение, гаранция за народа, че законът ще бъде приложен на дело, гаранция за армията, за честното офицерство и подофицерство и за честните военнослужащи, че за тях има сигурност, че те не могат да бъдат изложени на никакви произволи.

За да се обезпечи това, при съвещание между бюрата на нашите парламентарни групи, ние решихме да предложим на Народното събрание да поръча на Министерския съвет още днес да създаде правителствена комисия, състояща се от народни представители на петте парламентарни групи, която веднага да пристъпи към работа, да изучи всички материали, които има, да събере материали отвсякъде, откъдето е нужно, и да представи своите заключения в близките дни на Министерския съвет за окончателно решение, и в двенеделен срок да бъде очистена основната вредителска, неподходяща част от армията (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Съставът на тая правителствена комисия, състояща се от народни представители от всички парламентарни групи, да бъде определен, по предложение на самите парламентарни групи, от Министерския съвет.

Аз считам, че такова едно предложение ще бъде прието единодушно от нашата отечественофронтовска камара (Бюрото, всички министри и всички народни представители стават прави и продължително, бурно ръкоплескат).

ЗА СЪВМЕСТНАТА РАБОТА НА БЪЛГАРСКИТЕ И ЮГОСЛАВЯНСКИТЕ МЛАДЕЖИ

Реч пред младежите-бригадирци, заминаващи за Югославия

Няма съмнение, че идеята да се изпрати такава младежка бригада в Югославия да вземе участие в строителството на новата ж. п. линия е много важна и прекрасна идея. Тя съответствува на системата на всички наши идеи, свързани с провеждането на политиката на най-близко, искрено и последователно братство между нашия народ и народите на Югославия. Ние туряме окончателно край на всички минали недоразумения, които управляващите в България и управляващите в Югославия, великобългарските и великосръбските шовинисти раздухваха между двете страни.

Ние имаме днес нова България и нова Югославия. Трябва да се циментира братството и единството между нова България и нова Югославия по всички възможни пътища и по всички подходящи канали. Един от най-добрите канали за циментирането на това братство и единство между нашия народ и народите на нова Югославия е сближението, срастването, така да се каже, сливането в процеса на творческата работа и на общата борба против общите врагове на нашата младеж и на младежта на нова Югославия. И колкото по-добре се опознава нашата младеж с героичната младеж на Югославия, колкото по-близо се свързва с нея и колкото повече се разчиства пътят на съвместна работа и борба в бъдеще, толкова по неразривна ще бъде тази необходима братска дружба между българите и югославците. Ние трябва да се готвим за успешно изпълнение на историческата задача, която стои пред южните славяни.

Федеративната народна република Югославия и нашата бъдеща Народна република България, при помощта на ве-

ЗА СЪВМЕСТНАТА РАБОТА НА БЪЛГАРСКИТЕ И ЮГОСЛАВЯНСКИТЕ МЛАДЕЖИ

Реч пред младежите-бригадирци, заминаващи за Югославия

Няма съмнение, че идеята да се изпрати такава младежка бригада в Югославия да вземе участие в строителството на новата ж. п. линия е много важна и прекрасна идея. Тя съответствува на системата на всички наши идеи, свързани с провеждането на политиката на най-близко, искрено и последователно братство между нашия народ и народите на Югославия. Ние туряме окончателно край на всички минали недоразумения, които управляващите в България и управляващите в Югославия, великобългарските и великосръбските шовинисти раздухваха между двете страни.

Ние имаме днес нова България и нова Югославия. Трябва да се циментира братството и единството между нова България и нова Югославия по всички възможни пътища и по всички подходящи канали. Един от най-добрите канали за циментирането на това братство и единство между нашия народ и народите на нова Югославия е сближението, срастването, така да се каже, сливането в процеса на творческата работа и на общата борба против общите врагове на нашата младеж и на младежта на нова Югославия. И колкото по-добре се опознава нашата младеж с героичната младеж на Югославия, колкото по-близо се свързва с нея и колкото повече се разчиства пътят на съвместна работа и борба в бъдеще, толкова по неразривна ще бъде тази необходима братска дружба между българите и югославците. Ние трябва да се готвим за успешно изпълнение на историческата задача, която стои пред южните славяни.

Федеративната народна република Югославия и нашата бъдеща Народна република България, при помощта на ве-

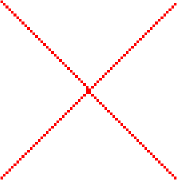

ликия руски народ и другите наши славянски братя, ще станат решаващият фактор на народната демокрация, на трайния мир на Балканите и на братско сътрудничество между балканските народи. Така за балканските народи, преди всичко за българи и югославяни, ще се осигури за дълъг период мирен живот, мирен труд и свободно творчество; ще се отнеме възможността на империалистическите реакционни сили да разделят балканските народи, да ги противопоставят един на друг и да ги използуват за свои агресивни цели.

Вие отивате в нова Югославия не защото някой ви мобилизира, не защото ви пращат по заповед, а по свой почин; отивате, защото изразявате чувствата на нашата народна младеж, нейното горещо желание да помогне при възстановяването на братската нам страна, след като бивши български фашистки управници причиниха толкова разорения и нещастия на нашите югославски братя.

Когато вие се явите там, ще срещнете, ще заварите, освен нашите братя югославянски младежи, и младежи от другите славянски страни. Техните бригади ще работят заедно с вас. Ще имате случай благородно да се съревновавате с тях по труд, дисциплина и славянска издържливост. У вас има достатъчно желание и ентусиазъм да изпълните своята мисия с пълно достойнство, у вас също така има чувство на отговорност пред нашия народ, пред нашата младеж. Когато обаче се срещнете с практически трудности, когато вземете кирките и лопатите да работите и се срещнете с известни неудобства, каквито не може да няма, възможно е у някои послаби другари да се отпуснат ръцете. Не всичко върви гладко в такава работа. Бъдете готови да преодолеете всички трудности и препятствия. Помагайте всячески на по-слабите, поощрявайте ги, да не се посрами никой от вашата бригада.

Вие трябва да имате благородната амбиция да покажете на дело какво представлява нашата българска антифашистка младеж. Да покажете добрите ѝ страни: и нейната жилавост, и готовност за жертви, и будност, и стремеж да твори, въобще това, което е най-добро в нашата българска младеж, в нашия народ. Когато отивате с такова съзнание, няма да бъдат страшни за вас и неприятностите и трудностите, защото общото дело, което ще има да извършите, е така голямо и прекрасно, че в замяна на всички трудности, неприятности и несгоди вие ще получите най-голямо морално удовлетворение.

Постарайте се да изучите добре положението в нова Югославия, живота, борбата и дейността на югославянската младеж, която в някои отношения е по-напред от вас. Използувайте богатия опит на нашата братска югославянска младеж за още по-плодотворна работа след това у нас. Тя има голям опит — с младежки бригади ж. п. линия строят. Такъв един опит, такъв метод на работа е необходим и у нас.

Аз не се съмнявам, че вие и вашите другари ще положите всички усилия, за да се върнете с такива резултати, които и вас ще удовлетворят, и за нашия народ ще бъдат голямо удовлетворение. От моя страна аз ви пожелавам, на вас и на вашите другари, твърдост, готовност да преодолеете всички трудности, готовност да запретнете ръкави както трябва и да не се боите от нищо.

Нека на всяка стъпка ви подкрепя дълбокото съзнание, че с нашите братя югославяни ние имаме обща съдба и че историята ни е предопределила да вървим ръка за ръка вечно и все напред и напред, въпреки всички трудности и изпитания, които ще срещаме на своя път.

Желая ви най-добри успехи! Предайте горещи привети на славната югославянска младеж! Върнете се укрепнали и физически, и духом, по-бодри и с обогатен опит!

„Народна младеж“, брой 62,
год. II, 4 юли 1946 г.

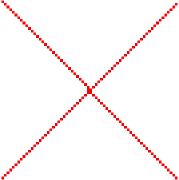

ПАТРИОТИЧНИТЕ ИНДУСТРИАЛЦИ МОГАТ ДА РАЗЧИТАТ НА НАШАТА ПОДДРЪЖКА

Беседа с управителния и контролния съвет на Съюза на индустриалците

4 юли 1946 г.

Ние сме за максимално възможното развитие на индустрията у нас. Наред с развитието на държавния сектор в нашата промишленост, насърчава се и ще се насърчава и частната здрава инициатива на индустриалците. Отечественият фронт е за жизнеспособна национална индустрия. Без своя собствена индустрия нашата страна не може да има необходимата икономическа мощ и осигурена национална независимост. Трябва да се предприемат всички възможни мерки, за да се насочат наличните капитали към индустрия за творчески цели, а не да бъдат използувани за непроизводителни цели, спекулантски сделки и корупционни афери, които, за наш срам, все още продължават да виреят и при режима на Отечествения фронт. Банките трябва да кредитират сериозните индустриални предприятия, а не гешефтарските среди у нас.

Патриотичните индустриалци, които съчетават своите интереси с интересите на работниците и с общите интереси на народното стопанство, могат да разчитат на пълната поддръжка на Отечествения фронт и неговото правителство. Ония индустриалци обаче, които гледат само своите егоистични интереси, които се стремят към бързо и незаконно забогатяване за сметка на работническия труд и в ущърб на общонародните интереси, естествено не могат да разчитат на такава поддръжка. Наопаки, те ще бъдат критикувани, осъждани и ще понесат санкциите на законната народна власт. Моментът изисква

ПАТРИОТИЧНИТЕ ИНДУСТРИАЛЦИ МОГАТ ДА РАЗЧИТАТ НА НАШАТА ПОДДРЪЖКА

Беседа с управителния и контролния съвет на Съюза на индустриалците

4 юли 1946 г.

Ние сме за максимално възможното развитие на индустрията у нас. Наред с развитието на държавния сектор в нашата промишленост, насърчава се и ще се насърчава и частната здрава инициатива на индустриалците. Отечественият фронт е за жизнеспособна национална индустрия. Без своя собствена индустрия нашата страна не може да има необходимата икономическа мощ и осигурена национална независимост. Трябва да се предприемат всички възможни мерки, за да се насочат наличните капитали към индустрия за творчески цели, а не да бъдат използувани за непроизводителни цели, спекулантски сделки и корупционни афери, които, за наш срам, все още продължават да виреят и при режима на Отечествения фронт. Банките трябва да кредитират сериозните индустриални предприятия, а не гешефтарските среди у нас.

Патриотичните индустриалци, които съчетават своите интереси с интересите на работниците и с общите интереси на народното стопанство, могат да разчитат на пълната поддръжка на Отечествения фронт и неговото правителство. Ония индустриалци обаче, които гледат само своите егоистични интереси, които се стремят към бързо и незаконно забогатяване за сметка на работническия труд и в ущърб на общонародните интереси, естествено не могат да разчитат на такава поддръжка. Наопаки, те ще бъдат критикувани, осъждани и ще понесат санкциите на законната народна власт. Моментът изисква увеличение на производството, подобряване качеството на продукцията и намаление производствените разноски, за да бъдат снижени цените на произведените стоки. За увеличаване производителността на труда е необходимо зачитане на интересите и правата на работника и подобрение на неговото положение. На тая база трябва да има пълно разбирателство и сътрудничество между организациите на индустриалците и работническите професионални съюзи.

увеличение на производството, подобряване качеството на продукцията и намаление производствените разноски, за да бъдат снижени цените на произведените стоки. За увеличаване производителността на труда е необходимо зачитане на интересите и правата на работника и подобрение на неговото положение. На тая база трябва да има пълно разбирателство и сътрудничество между организациите на индустриалците и работническите професионални съюзи.

ЗА ДЕНЯ НА ФИЗКУЛТУРАТА

Поздравление до физкултурниците

Денят на физкултурата е един истински радостен празник на нашия народ — празник на физическото здраве и красота, на борческия национален и демократичен дух. Физкултурният празник е в същото време манифестация на готовност да се брани с всички сили свободата и независимостта на нашата родина, на историческите завоевания на 9 септември — против фашизма, черната реакция и мракобесието, против великобългарския шовинизъм и всяка вражда между народите, против моралното разложение на нашата здрава и жизнеспособна нация и за окончателното изграждане на нова, демократична, свободна и независима, мощна и благоденствуваща Народна република България.

За нашия народ и особено за неговата младеж и неговите подрастващи поколения отечественофронтовската физкултура е източник на здраве, сила и истински чувства на патриотизъм. Тя е необходимо противоядие против всяко морално и политическо разложение.

Физкултурните организации са призвани да изиграят извънредно важна роля като школа за подготовка на многоброен резерв от физически силни и духом закалени волеви борци за отбраната на нашата страна против всяко посегателство върху нейните граници, нейната независимост, нейния мирен творчески труд, нейния национален, стопански и културен възход.

Затова на физкултурата у нас трябва да се гледа като на голямо жизнено общонародно дело.

Не са добри българи и българки, добри патриоти и патриотки ония, които не помагат според силите и възможностите си за всестранното развитие и укрепване на физкултурното движение у нас.

ЗА ДЕНЯ НА ФИЗКУЛТУРАТА

Поздравление до физкултурниците

Денят на физкултурата е един истински радостен празник на нашия народ — празник на физическото здраве и красота, на борческия национален и демократичен дух. Физкултурният празник е в същото време манифестация на готовност да се брани с всички сили свободата и независимостта на нашата родина, на историческите завоевания на 9 септември — против фашизма, черната реакция и мракобесието, против великобългарския шовинизъм и всяка вражда между народите, против моралното разложение на нашата здрава и жизнеспособна нация и за окончателното изграждане на нова, демократична, свободна и независима, мощна и благоденствуваща Народна република България.

За нашия народ и особено за неговата младеж и неговите подрастващи поколения отечественофронтовската физкултура е източник на здраве, сила и истински чувства на патриотизъм. Тя е необходимо противоядие против всяко морално и политическо разложение.

Физкултурните организации са призвани да изиграят извънредно важна роля като школа за подготовка на многоброен резерв от физически силни и духом закалени волеви борци за отбраната на нашата страна против всяко посегателство върху нейните граници, нейната независимост, нейния мирен творчески труд, нейния национален, стопански и културен възход.

Затова на физкултурата у нас трябва да се гледа като на голямо жизнено общонародно дело.

Не са добри българи и българки, добри патриоти и патриотки ония, които не помагат според силите и възможностите си за всестранното развитие и укрепване на физкултурното движение у нас.

Желая от цялото си сърце блестящ разцвет на българската физкултура!

Горещ братски привет на отечественофронтовските физкултурници — пионери за издигането на физическите и духовни сили на нашия демократичен народ.

Много сърдечни поздрави на представителите на физкултурата от дружествените нам страни Югославия, Румъния и Албания — наши скъпи гости!

8 юли 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

Желая от цялото си сърце блестящ разцвет на българската физкултура!

Горещ братски привет на отечественофронтовските физкултурници — пионери за издигането на физическите и духовни сили на нашия демократичен народ.

Много сърдечни поздрави на представителите на физкултурата от дружествените нам страни Югославия, Румъния и Албания — наши скъпи гости!

8 юли 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

МАСОНСКИТЕ ЛОЖИ СА НАЦИОНАЛНА ОПАСНОСТ

Често обществото се удивлява, че известни обществени и държавни деятели бързо и съвършено необосновано на вид менят своите позиции по много съществени въпроси на нашата държава и нашата нация или *едно говорят, а съвършено противното вършат.*

За повърхностния наблюдател това са неща нелогични и съвършено непонятни. В същност, за хората, които са запознати с действията на разните *масонски ложи,* въпросът е достатъчно ясен.

Въпросните деятели като членове на масонски ложи обикновено получават внушения и директиви от съответната ложа и се подчиняват на нейната дисциплина в разрез с интересите на народа и страната. Такива българи престават да имат своя *българска* воля, изгубват своята *българска самостоятелност и пренебрегват своите задължения към своя собствен народ и своята родина.*

Има множество данни, от които се вижда, че у нас се възстановяват масонските ложи. Те прибират старите масони-българи и усърдно вербуват между държавните и обществени деятели нови масони

Масонските ложи са в същото време *чужди шпионски и предателски агентури.* Те са опасни за свободата и независимостта на нашия народ и нашата страна.

Ние бием тревога против тия антинародни гнезда.

Народът трябва да прояви особена бдителност по отношение масонските ложи у нас. Органите на народната власт трябва също да вземат мерки против тях *като зловредни тайни организации.*

МАСОНСКИТЕ ЛОЖИ СА НАЦИОНАЛНА ОПАСНОСТ

Често обществото се удивлява, че известни обществени и държавни деятели бързо и съвършено необосновано на вид менят своите позиции по много съществени въпроси на нашата държава и нашата нация или *едно говорят, а съвършено противното вършат.*

За повърхностния наблюдател това са неща нелогични и съвършено непонятни. В същност, за хората, които са запознати с действията на разните *масонски ложи,* въпросът е достатъчно ясен.

Въпросните деятели като членове на масонски ложи обикновено получават внушения и директиви от съответната ложа и се подчиняват на нейната дисциплина в разрез с интересите на народа и страната. Такива българи престават да имат своя *българска* воля, изгубват своята *българска самостоятелност и пренебрегват своите задължения към своя собствен народ и своята родина.*

Има множество данни, от които се вижда, че у нас се възстановяват масонските ложи. Те прибират старите масони-българи и усърдно вербуват между държавните и обществени деятели нови масони

Масонските ложи са в същото време *чужди шпионски и предателски агентури.* Те са опасни за свободата и независимостта на нашия народ и нашата страна.

Ние бием тревога против тия антинародни гнезда.

Народът трябва да прояви особена бдителност по отношение масонските ложи у нас. Органите на народната власт трябва също да вземат мерки против тях *като зловредни тайни организации.*

Трябва от всекиго да се разбере, че е несъвместимо да бъдеш *български* държавник и общественик — министър, депутат, ръководител на политическа партия и обществена организация — и *в същото време да бъдеш масон, зависим от чужда воля и от чужда дисциплина.*

Масонските ложи са национална опасност за нашата родина и те трябва безусловно да се ликвидират.

„Раб. дело", бр. 162,
22 юли 1946 г.

Трябва от всекиго да се разбере, че е несъвместимо да бъдеш *български* държавник и общественик — министър, депутат, ръководител на политическа партия и обществена организация — и *в същото време да бъдеш масон, зависим от чужда воля и от чужда дисциплина.*

Масонските ложи са национална опасност за нашата родина и те трябва безусловно да се ликвидират.

„Раб. дело", бр. 162,
22 юли 1946 г.

ЗА ДЕЙСТВИТЕЛНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Декларация от името на парламентарната група на БРП (к) в Народното събрание

25 юли 1946 г.

Господа и госпожи народни представители!

Българската работническа партия (комунисти), вярна на своите традиции и основни принципи, както и на волята на нашия народ, взе активно участие в изработването на Закона за премахване монархията и провъзгласяване на Народна република и за свикване на Велико народно събрание. Нейната парламентарна група ще гласува единодушно за тоя исторически закон, който възвестява окончателната ликвидация на монархията и близкото създаване на Народната република (Ръкопляскания).

С приемането на Закона от нашето Народно събрание се пристъпва на дело към разрешаването на един отдавна назрял въпрос у нас. Ще се осъществи един от основните лозунги на историческия 9 септември и едно от основните положения на програмата на Отечествения фронт. Ще се завърши дългогодишната борба на народа против монархията и кобургската династия — династия, която причини толкова много злини на нашата страна и на нацията.

На 8 септември българският народ ще произнесе като върховен съдия своята окончателна присъда над монархическия институт и над престъпната чужда и антинародна кобургска династия (Ръкопляскания).

Допитването до народа в полза на Народната република ще бъде след 9 септември 1944 г. едно голямо тържество на нашата българска народна демокрация (Ръкопляскания).

Великото народно събрание ще има задачата да изработи нова конституция на България. Тая конституция —

ЗА ДЕЙСТВИТЕЛНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Декларация от името на парламентарната група на БРП (к) в Народното събрание

25 юли 1946 г.

Господа и госпожи народни представители!

Българската работническа партия (комунисти), вярна на своите традиции и основни принципи, както и на волята на нашия народ, взе активно участие в изработването на Закона за премахване монархията и провъзгласяване на Народна република и за свикване на Велико народно събрание. Нейната парламентарна група ще гласува единодушно за тоя исторически закон, който възвестява окончателната ликвидация на монархията и близкото създаване на Народната република (Ръкопляскания).

С приемането на Закона от нашето Народно събрание се пристъпва на дело към разрешаването на един отдавна назрял въпрос у нас. Ще се осъществи един от основните лозунги на историческия 9 септември и едно от основните положения на програмата на Отечествения фронт. Ще се завърши дългогодишната борба на народа против монархията и кобургската династия — династия, която причини толкова много злини на нашата страна и на нацията.

На 8 септември българският народ ще произнесе като върховен съдия своята окончателна присъда над монархическия институт и над престъпната чужда и антинародна кобургска династия (Ръкопляскания).

Допитването до народа в полза на Народната република ще бъде след 9 септември 1944 г. едно голямо тържество на нашата българска народна демокрация (Ръкопляскания).

Великото народно събрание ще има задачата да изработи нова конституция на България. Тая конституция —

както се вижда от самия законопроект — не ще бъде нито съветска, нито социалистическа конституция. Но тя не може да бъде и реакционна, консервативна, буржоазно-републиканска конституция, която под разни форми да установява господството на крупните капиталисти и финансови тузове, на български и чужди картели и тръстове над народа (Ръкопляскания).

В чл. 12 от законопроекта са съвършено ясно, макар и накратко, формулирани и основните положения на новата конституция. Касае се не само да бъде обявена България за република, но и да се гарантира народният и демократичен характер на тая република. Ние не сме за всяка република. Нашият народ иска не република въобще, а действителна Народна република (Бурни и продължителни ръкопляскания) — такава Народна република, която да даде необходимите материални, политически, културни и морални гаранции против възвръщане назад към черното и позорно минало; такава Народна република, която да осигури демократичното развитие на нашата страна напред и все напред (Ръкопляскания); такава Народна република, в която няма да има място за хищнически, спекулантски и паразитен капитал; в която няма да има място за тунеядци, за спекуланти, за грабители и потисници на народа (Ръкопляскания). Българският народ иска такава Народна република, която да затвърди окончателно положението, че у нас трудът ще бъде решаващ общественостопански фактор, че земята ще принадлежи на ония, които я обработват, че всички подземни и надземни природни богатства ще бъдат общонародно достояние; че жената ще има същите права както мъжа, а младежта — широк простор за развитие и обществена дейност. Трудещият се наш народ иска такава Народна република, в която ще бъде осъществен принципът: който е способен да работи, а не иска да работи, не желае да упражнява общественополезен труд, той не трябва и да яде (Бурни и много продължителни ръкопляскания и възгласи „Вярно!") — не трябва да се ползува от народните материални, културни и духовни блага.

Великото народно събрание, като впише и осигури в основния закон на страната, в новата конституция, всички както се вижда от самия законопроект — не ще бъде нито съветска, нито социалистическа конституция. Но тя не може да бъде и реакционна, консервативна, буржоазно-републиканска конституция, която под разни форми да установява господството на крупните капиталисти и финансови тузове, на български и чужди картели и тръстове над народа (Ръкопляскания).

В чл. 12 от законопроекта са съвършено ясно, макар и накратко, формулирани и основните положения на новата конституция. Касае се не само да бъде обявена България за република, но и да се гарантира народният и демократичен характер на тая република. Ние не сме за всяка република. Нашият народ иска не република въобще, а действителна Народна република (Бурни и продължителни ръкопляскания) — такава Народна република, която да даде необходимите материални, политически, културни и морални гаранции против възвръщане назад към черното и позорно минало; такава Народна република, която да осигури демократичното развитие на нашата страна напред и все напред (Ръкопляскания); такава Народна република, в която няма да има място за хищнически, спекулантски и паразитен капитал; в която няма да има място за тунеядци, за спекуланти, за грабители и потисници на народа (Ръкопляскания). Българският народ иска такава Народна република, която да затвърди окончателно положението, че у нас трудът ще бъде решаващ общественостопански фактор, че земята ще принадлежи на ония, които я обработват, че всички подземни и надземни природни богатства ще бъдат общонародно достояние; че жената ще има същите права както мъжа, а младежта — широк простор за развитие и обществена дейност. Трудещият се наш народ иска такава Народна република, в която ще бъде осъществен принципът: който е способен да работи, а не иска да работи, не желае да упражнява общественополезен труд, той не трябва и да яде (Бурни и много продължителни ръкопляскания и възгласи „Вярно!“) — не трябва да се ползува от народните материални, културни и духовни блага.

Великото народно събрание, като впише и осигури в основния закон на страната, в новата конституция, всички политически, икономически, културни и социални завоевания на българския народ в дългогодишната му борба срещу чуждия гнет, монархизма, фашизма и реакцията, в същото време ще пресече възможностите за каквато и да е реставрация, за всяко връщане нашата страна назад и ще направи възможно по-нататъшното обществено развитие по пътя на прогреса и общонародното благоденствие.

Намират се у нас буржоазни конституционалисти, които предлагат да се вземе за основа старата Търновска конституция и да се направят само някои изменения в нея. Тия претенциозни господа очевидно нищо старо не са забравили и нищо ново не са научили (Ръкопляскания). Те не се съобразяват с извършените вече у нас дълбоки демократични промени. Те изпускат изпредвид факта, че *след обявяването на Народна република, поставя се въпросът не за изменение на старата конституция, а за създаване на съвършено нова конституция — конституция на Народната република* (Много продължителни ръкопляскания).

При това и най-простият българин знае, че е съвършено неразумно да се налива ново вино в стари, изхабени мехове. Нова България се нуждае не от закърпено, старо и прогнило, а от ново и здраво държавно облекло. Нужна е нова основа, нужни са и нови форми на нашето държавно устройство. Ние сме решени да вървим заедно с всички млади демократични народи не по стария, отречен от историята път на формална и лъжлива демокрация, а по пътя на новата, действителна народна демокрация, защото само по тоя път може да се осигури свободата и независимостта на нашата родина, възходът и щастливото бъдеще на нашата нация (Ръкопляскания).

Ние стоим твърдо на становището, че в изборите за Великото народно събрание трябва да бъдат избрани най-достойните и предани синове и дъщери на нашия народ, представители на всички негови слоеве. В същото време ние заявяваме категорично, че в изборите за Великото народно събрание ще се осигури пълната възможност за свободно участие не само на партиите на Отечествения политически, икономически, културни и социални завоевания на българския народ в дългогодишната му борба срещу чуждия гнет, монархизма, фашизма и реакцията, в същото време ще пресече възможностите за каквато и да е реставрация, за всяко връщане нашата страна назад и ще направи възможно по-нататъшното обществено развитие по пътя на прогреса и общонародното благоденствие.

Намират се у нас буржоазни конституционалисти, които предлагат да се вземе за основа старата Търновска конституция и да се направят само някои изменения в нея. Тия претенциозни господа очевидно нищо старо не са забравили и нищо ново не са научили (Ръкопляскания). Те не се съобразяват с извършените вече у нас дълбоки демократични промени. Те изпускат изпредвид факта, че *след обявяването на Народна република, поставя се въпросът не за изменение на старата конституция, а за създаване на съвършено нова конституция — конституция на Народната република* (Много продължителни ръкопляскания).

При това и най-простият българин знае, че е съвършено неразумно да се налива ново вино в стари, изхабени мехове. Нова България се нуждае не от закърпено, старо и прогнило, а от ново и здраво държавно облекло. Нужна е нова основа, нужни са и нови форми на нашето държавно устройство. Ние сме решени да вървим заедно с всички млади демократични народи не по стария, отречен от историята път на формална и лъжлива демокрация, а по пътя на новата, действителна народна демокрация, защото само по тоя път може да се осигури свободата и независимостта на нашата родина, възходът и щастливото бъдеще на нашата нация (Ръкопляскания).

Ние стоим твърдо на становището, че в изборите за Великото народно събрание трябва да бъдат избрани найдостойните и предани синове и дъщери на нашия народ, представители на всички негови слоеве. В същото време ние заявяваме категорично, че в изборите за Великото народно събрание ще се осигури пълната възможност за свободно участие не само на партиите на Отечествения фронт, но и на всички други законно съществуващи опозиционни политически групировки.

На тия опозиционни групировки, както е известно, беше предоставена възможност да участвуват в изборите за XXVI-то обикновено народно събрание, но те, по своя глупост и малодушие, предпочетоха да бойкотират изборите. Естествено е да се предположи, че сега те, след горчивия опит със своя злополучен бойкот, не ще бъдат склонни да повторят извършената миналата година политическа грешка.

Във всеки случай, в интереса на нашата страна е чрез вота на народа за Великото народно събрание да се тури окончателно край на заблуждението, че реакцията у нас има някакви сериозни корени в народа (Ръкопляскания). На 27 октомври светът ще има нагледна възможност да се убеди, че българският народ е действително демократичен и прогресивен народ — народ, който е извлякъл до дъно всички уроци от тежкото свое минало и няма никога вече да позволи да бъдат използувани неговите сили, неговата територия и неговите материални ресурси за противонародни и антидемократични цели, за военни авантюри и агресивни, грабителски войни. Нашият народ е твърдо и непоколебимо решен, заедно с великия Съветски съюз, с Федеративната народна република Югославия, с другите свои славянски братя и всички демократични народи, да бъде завинаги здрав елемент на демокрацията, на мира и братското сътрудничество между народите (Ръкопляскания).

Смърт на презряната монархия и проклетия фашизъм! (Бурни и продължителни ръкопляскания. Възгласи „Долу!“)

Да живее непобедимият Отечествен фронт! (Бурни и много продължителни ръкопляскания и възгласи „Да живее!“ Всички стават прави.)

Да живее Народната република България! (Бурни и много продължителни ръкопляскания и възгласи „Да живее!“)

фронт, но и на всички други законно съществуващи опозиционни политически групировки.

На тия опозиционни групировки, както е известно, беше предоставена възможност да участвуват в изборите за XXVI-то обикновено народно събрание, но те, по своя глупост и малодушие, предпочетоха да бойкотират изборите. Естествено е да се предположи, че сега те, след горчивия опит със своя злополучен бойкот, не ще бъдат склонни да повторят извършената миналата година политическа грешка.

Във всеки случай, в интереса на нашата страна е чрез вота на народа за Великото народно събрание да се тури окончателно край на заблуждението, че реакцията у нас има някакви сериозни корени в народа (Ръкопляскания). На 27 октомври светът ще има нагледна възможност да се убеди, че българският народ е действително демократичен и прогресивен народ — народ, който е извлякъл до дъно всички уроци от тежкото свое минало и няма никога вече да позволи да бъдат използувани неговите сили, неговата територия и неговите материални ресурси за противонародни и антидемократични цели, за военни авантюри и агресивни, грабителски войни. Нашият народ е твърдо и непоколебимо решен, заедно с великия Съветски съюз, с Федеративната народна република Югославия, с другите свои славянски братя и всички демократични народи, да бъде завинаги здрав елемент на демокрацията, на мира и братското сътрудничество между народите (Ръкопляскания).

Смърт на презряната монархия и проклетия фашизъм! (Бурни и продължителни ръкопляскания. Възгласи „Долу!")

Да живее непобедимият Отечествен фронт! (Бурни и много продължителни ръкопляскания и възгласи „Да живее!" Всички стават прави.)

Да живее Народната република България! (Бурни и много продължителни ръкопляскания и възгласи „Да живее!")

ТРИТЕ ГОЛЕМИ НАЦИОНАЛНИ ЗАДАЧИ

Пред нашата страна стоят три големи национални задачи, за разрешението на които трябва да бъдат съсредоточени в настоящия момент вниманието и силите на народа, на Отечествения фронт и неговото правителство, на отечественофронтовските политически партии и обществени организации, както и на всички български патриоти и патриотки.

Първата голяма национална задача е: *да се извоюва справедлив и достоен мир.* Наред с направеното досега в това направление, необходимо е да се покаже найубедително пред Парижката мирна конференция, че България заслужава да бъде третирана като съвоюваща страна против хитлеристка Германия, а не като неин сателит. Необходимо е не само нашите приятели в конференцията, но и тия, които се отнасят с известни предубеждения и предразсъдъци към нова България, да се убедят, че в интереса на установяването на здрав мир на Балканите и в Европа е да бъдат решително отхвърлени фантастичните империалистически претенции на великогръцките шовинисти за гръцко-българската граница и репарационните плащания. Ще бъде въпиюща несправедливост да ни се налагат недостойни и непоносими условия, след като българската армия даде толкова скъпи материални и човешки жертви за освобождението на самата Гърция от хитлеристките орди, както и за разгрома на тия орди чак до австрийските Алпи. Така също е необходимо да стане ясно за всички меродавни фактори, че в интереса на общия мир и на братското сътрудничество между народите, в частност между балканските народи, е да се признае легитимното право на нова, демократична България да получи териториален излаз на Егейско море, като въпросът за Западна Тракия бъде решен положително.

ТРИТЕ ГОЛЕМИ НАЦИОНАЛНИ ЗАДАЧИ

Пред нашата страна стоят три големи национални задачи, за разрешението на които трябва да бъдат съсредоточени в настоящия момент вниманието и силите на народа, на Отечествения фронт и неговото правителство, на отечественофронтовските политически партии и обществени организации, както и на всички български патриоти и патриотки.

Първата голяма национална задача е: *да се извоюва справедлив и достоен мир.* Наред с направеното досега в това направление, необходимо е да се покаже найубедително пред Парижката мирна конференция, че България заслужава да бъде третирана като съвоюваща страна против хитлеристка Германия, а не като неин сателит. Необходимо е не само нашите приятели в конференцията, но и тия, които се отнасят с известни предубеждения и предразсъдъци към нова България, да се убедят, че в интереса на установяването на здрав мир на Балканите и в Европа е да бъдат решително отхвърлени фантастичните империалистически претенции на великогръцките шовинисти за гръцко-българската граница и репарационните плащания. Ще бъде въпиюща несправедливост да ни се налагат недостойни и непоносими условия, след като българската армия даде толкова скъпи материални и човешки жертви за освобождението на самата Гърция от хитлеристките орди, както и за разгрома на тия орди чак до австрийските Алпи. Така също е необходимо да стане ясно за всички меродавни фактори, че в интереса на общия мир и на братското сътрудничество между народите, в частност между балканските народи, е да се признае легитимното право на нова, демократична България да получи териториален излаз на Егейско море, като въпросът за Западна Тракия бъде решен положително.

Що се касае до сключването и подписването на мирния договор, то не може да подлежи на никакво съмнение, че това *може да стане само с правителството на Отечествения фронт, което единствено представлява България и единствено има правото да говори от името на българската нация и да поема каквито и да било условия и задължения, отнасящи се до нашата страна.*

Втората голяма национална задача е: *провеждането на допитването до народа по въпроса за ликвидирането на монархията и създаването на Народната република.* В тоя исторически акт трябва да вземе съзнателно и активно участие целият наш народ. Не трябва да остане нито един избирател и нито една избирателка, обичащи своята родина, които да не участвуват в народното допитване с трикольорната бюлетина „За Народна република“. Плебисцитът на 8 септември трябва да бъде всенародна победа над всички остатъци на презряната монархия и нейните фашистки, реакционни поддържници, над всички тъмни, антинародни сили, над всички реставраторски елементи в нашата страна. Кампанията за допитването до народа и политическата разяснителна работа ще трябва да разчистят окончателно пътя за изграждане на утрешната Народна република България.

Третата голяма национална задача е: *произвеждането на избори за Велико народно събрание*, на което предстои да изработи и приеме новата конституция — конституцията на Народната република, — както и да законодателствува в период от една година.

Избирателната кампания за Велико народно събрание ще има за задача не само да бъдат избрани за народни представители най-верните и достойни синове и дъщери на нашия народ, представители на всички негови слоеве, но и едновременно самият народ да обсъди и се изкаже върху основните положения на бъдещата конституция като истинска народна, демократична конституция. По тоя начин ще се улесни самото Велико народно събрание при окончателното решение на съдбоносния за бъдещето на нашата страна конституционен въпрос.

Що се касае до сключването и подписването на мирния договор, то не може да подлежи на никакво съмнение, че това *може да стане само с правителството на Отечествения фронт, което единствено представлява България и единствено има правото да говори от името на българската нация и да поема каквито и да било условия и задължения, отнасящи се до нашата страна.*

Втората голяма национална задача е: *провеждането на допитването до народа по въпроса за ликвидирането на монархията и създаването на Народната република*. В тоя исторически акт трябва да вземе съзнателно и активно участие целият наш народ. Не трябва да остане нито един избирател и нито една избирателка, обичащи своята родина, които да не участвуват в народното допитване с трикольорната бюлетина „За Народна република". Плебисцитът на 8 септември трябва да бъде всенародна победа над всички остатъци на презряната монархия и нейните фашистки, реакционни поддържници, над всички тъмни, антинародни сили, над всички реставраторски елементи в нашата страна. Кампанията за допитването до народа и политическата разяснителна работа ще трябва да разчистят окончателно пътя за изграждане на утрешната Народна република България.

Третата голяма национална задача е: *произвеждането на избори за Велико народно събрание*, на което предстои да изработи и приеме новата конституция — конституцията на Народната република, — както и да законодателствува в период от една година.

Избирателната кампания за Велико народно събрание ще има за задача не само да бъдат избрани за народни представители най-верните и достойни синове и дъщери на нашия народ, представители на всички негови слоеве, но и едновременно самият народ да обсъди и се изкаже върху основните положения на бъдещата конституция като истинска народна, демократична конституция. По тоя начин ще се улесни самото Велико народно събрание при окончателното решение на съдбоносния за бъдещето на нашата страна конституционен въпрос.

За да бъдат успешно разрешени в интереса на нашата нация и бъдещето на страната ни тия три големи национални задачи, необходими са ред предварителни условия. Първото и главното от тях е несъмнено здравото антифашистко, демократично единство на нашия народ, въплъщавано от Отечествения фронт. Това единство трябва максимално да се укрепи преди всичко в низините, в самите недра на народа, в градовете и селата. Наред с това, взаимното разбирателство и лоялното сътрудничество между петте антифашистки, демократични партии, които стоят начело на Отечествения фронт и съставляват управлението на страната, трябва да бъде напълно осигурено. Съществуващите временни недоразумения, причинявани главно от наличието в редовете на Отечествения фронт на фалшиви отечественофронтовски и реставраторски елементи, трябва час поскоро да се ликвидират, като отечественофронтовските партии сами смело очистят своите среди от подобни нежелани и вредни гости, от хора, които стоят на два стола, водят двулична политика и със своите действия нарушават добрите отношения между партиите.

При това трябва да се вземат бързи и решителни мерки да се прочисти държавният апарат от профашисти, саботьори и вредители, които пречат на провеждането на демократичната вътрешна, стопанска и външна политика на страната и които съзнателно създават причини за недоволства срещу народната власт.

Както е известно, по решение на Народното събрание правителството, чрез специална комисия от представители на всички парламентарни групи, предприе очистването на армията от фашистки, реставраторски и антидемократични елементи, за да бъде тя действително народна и боеспособна войска, верен и непоколебим страж на свободата и демокрацията, на върховните наши национални интереси. Тоя оздравителен процес, който тепърва ще даде своите богати плодове, разбира се, не е насочен против офицерския корпус въобще. Напротив, като освобождава офицерския корпус от неподходящи елементи, той се явява в негов собствен интерес. Очистен от тия елементи, офицерският корпус ще получи необходимия ста-

За да бъдат успешно разрешени в интереса на нашата нация и бъдещето на страната ни тия три големи национални задачи, необходими са ред предварителни условия. Първото и главното от тях е несъмнено здравото антифашистко, демократично единство на нашия народ, въплъщавано от Отечествения фронт. Това единство трябва максимално да се укрепи преди всичко в низините, в самите недра на народа, в градовете и селата. Наред с това, взаимното разбирателство и лоялното сътрудничество между петте антифашистки, демократични партии, които стоят начело на Отечествения фронт и съставляват управлението на страната, трябва да бъде напълно осигурено. Съществуващите временни недоразумения, причинявани главно от наличието в редовете на Отечествения фронт на фалшиви отечественофронтовски и реставраторски елементи, трябва час поскоро да се ликвидират, като отечественофронтовските партии сами смело очистят своите среди от подобни нежелани и вредни гости, от хора, които стоят на два стола, водят двулична политика и със своите действия нарушават добрите отношения между партиите.

При това трябва да се вземат бързи и решителни мерки да се прочисти държавният апарат от профашисти, саботьори и вредители, които пречат на провеждането на демократичната вътрешна, стопанска и външна политика на страната и които съзнателно създават причини за недоволства срещу народната власт.

Както е известно, по решение на Народното събрание правителството, чрез специална комисия от представители на всички парламентарни групи, предприе очистването на армията от фашистки, реставраторски и антидемократични елементи, за да бъде тя действително народна и боеспособна войска, верен и непоколебим страж на свободата и демокрацията, на върховните наши национални интереси. Тоя оздравителен процес, който тепърва ще даде своите богати плодове, разбира се, не е насочен против офицерския корпус въобще. Напротив, като освобождава офицерския корпус от неподходящи елементи, той се явява в негов собствен интерес. Очистен от тия елементи, офицерският корпус ще получи необходимия стабилитет, за да може съвършено спокойно и всецяло да се отдаде на изпълнението на своята извънредно важна и отговорна служба. При това, що се касае до уволнените офицери нефашисти, на тях ще се предоставят съответните материални и други облекчения да устроят своето гражданско положение така, че при добра воля да бъдат напълно полезни за страната граждани.

Налага се обаче също така да се прочистят и другите ведомства, особено стопанските министерства и дирекции, както и министерствата на външните работи и просветата. В това отношение може да послужи като ръководно начало, по аналогия, член 4 от Закона за ръководството и контрола на войската.

Отечественият фронт трябва да отстранява решително всички препятствия по пътя на провеждането на неговата програма. С желязна метла той трябва да чисти лошото наследство от миналото — всички нередности и безобразия, както и всяка корупция, особено в областта на снабдяването на населението, разпределението на продоволствието, нарядите и пр., — каквито нередности и безобразия има, за жалост, все още немалко у нас. *И това трябва да се прави без оглед на общественото положение, ранга и партийната принадлежност на лицата, които евентуално ще бъдат засегнати.*

Моментът, който преживяваме, повелително изисква Отечественият фронт, неговите партии, неговото правителство, неговото Народно събрание да излязат пред народа здраво сплотени, с чисто чело, с чувство на висока обществена и държавническа отговорност, както и със своите положителни творчески дела в полза на нашата родина.

И нека не забравяме, че на работническата класа и трудовото селячество, на нашата собствена партия, поради особеното положение, което заема в обществено-политическия живот на страната, лежи и най-голямата отговорност за правилното разрешаване на посочените три големи национални задачи.

„Раб. дело", бр. 171,
1 август 1946 г.

билитет, за да може съвършено спокойно и всецяло да се отдаде на изпълнението на своята извънредно важна и отговорна служба. При това, що се касае до уволнените офицери нефашисти, на тях ще се предоставят съответните материални и други облекчения да устроят своето гражданско положение така, че при добра воля да бъдат напълно полезни за страната граждани.

Налага се обаче също така да се прочистят и другите ведомства, особено стопанските министерства и дирекции, както и министерствата на външните работи и просветата. В това отношение може да послужи като ръководно начало, по аналогия, член 4 от Закона за ръководството и контрола на войската.

Отечественият фронт трябва да отстранява решително всички препятствия по пътя на провеждането на неговата програма. С желязна метла той трябва да чисти лошото наследство от миналото — всички нередности и безобразия, както и всяка корупция, особено в областта на снабдяването на населението, разпределението на продоволствието, нарядите и пр., — каквито нередности и безобразия има, за жалост, все още немалко у нас. *И това трябва да се прави без оглед на общественото положение, ранга и партийната принадлежност на лицата, които евентуално ще бъдат засегнати.*

Моментът, който преживяваме, повелително изисква Отечественият фронт, неговите партии, неговото правителство, неговото Народно събрание да излязат пред народа здраво сплотени, с чисто чело, с чувство на висока обществена и държавническа отговорност, както и със своите положителни творчески дела в полза на нашата родина.

И нека не забравяме, че на работническата класа и трудовото селячество, на нашата собствена партия, поради особеното положение, което заема в обществено-политическия живот на страната, лежи и най-голямата отговорност за правилното разрешаване на посочените три големи национални задачи.

„Раб. дело", бр. 171,
1 август 1946 г.

БЪЛГАРСКАТА ЖЕНА ЗАВОЮВА ПОЧЕТНО МЯСТО В НАШАТА СТРАНА

Реч пред пленума на Българския народен женски съюз

5 август 1946 г.

Драги другарки,

Считам за особено приятен дълг от името на Българската работническа партия (комунисти) и от свое име да поздравя вашия пленум и в негово лице всички български патриотки — борци за делото на Отечествения фронт, за делото на българската народна демокрация (Ръкопляскания). Едновременно с това аз бих желал да изразя публично нашата признателност и благодарност към българските жени за техните големи заслуги в историческата народна победа на 9 септември; така също за техните заслуги по градове и села, предприятия, учреждения, школи и навсякъде за демократичното преобразование, за стопанското и културно обновление на нашата страна от 9 септември насам.

Другарки, паметни ще останат в историята на нашата страна геройските подвизи на българските партизанки в борбата на народа против фашизма и германските окупатори. Много хиляди гражданки, селянки, работнички, жени на умствения труд проявиха рядко себеотрицание: даваха убежище, подпомагаха партизани и нелегални борци с риск на своя живот и живота на своите деца. Десетки хиляди български жени след 9 септември проявиха чудеса от героизъм и любов към родината в градове и села, предприятия и учреждения за възстановяване на нашето разрушено народно стопанство, за укрепване демократичния ред в страната, за грижи около децата, останали без родители — жертви на фашизма и освободителната война. Нашият народ няма

БЪЛГАРСКАТА ЖЕНА ЗАВОЮВА ПОЧЕТНО МЯСТО В НАШАТА СТРАНА

Реч пред пленума на Българския народен женски съюз

5 август 1946 г.

Драги другарки,

Считам за особено приятен дълг от името на Българската работническа партия (комунисти) и от свое име да поздравя вашия пленум и в негово лице всички български патриотки — борци за делото на Отечествения фронт, за делото на българската народна демокрация (Ръкопляскания). Едновременно с това аз бих желал да изразя публично нашата признателност и благодарност към българските жени за техните големи заслуги в историческата народна победа на 9 септември; така също за техните заслуги по градове и села, предприятия, учреждения, школи и навсякъде за демократичното преобразование, за стопанското и културно обновление на нашата страна от 9 септември насам.

Другарки, паметни ще останат в историята на нашата страна геройските подвизи на българските партизанки в борбата на народа против фашизма и германските окупатори. Много хиляди гражданки, селянки, работнички, жени на умствения труд проявиха рядко себеотрицание: даваха убежище, подпомагаха партизани и нелегални борци с риск на своя живот и живота на своите деца. Десетки хиляди български жени след 9 септември проявиха чудеса от героизъм и любов към родината в градове и села, предприятия и учреждения за възстановяване на нашето разрушено народно стопанство, за укрепване демократичния ред в страната, за грижи около децата, останали без родители — жертви на фашизма и освободителната война. Нашият народ няма никога да забрави това, което направиха българските жени, пращайки на воюващите части против хитлеристка Германия от Първа българска армия, които проливаха своята кръв за свободата и независимостта на нашия народ, подаръци, насърчителни писма, сестрински и майчински съвети (Бурни ръкопляскания и ставане на крака).

Никога нашият народ няма да забрави тази любов' преданост и себеотрицание на нашите жени. Може смело, без преувеличение да се подчертае публично, че без това участие на българските жени борбата на народа и армията не можеше да се увенчае с такава бляскава победа над врага (Ръкопляскания). Българските патриотки се оказаха достойни за своите съветски, югославянски и други демократични сестри. Българската жена със своя труд, със своята борба, със своето себеотрицание, със своята майчинска и сестринска любов завоюва почетно място в нашата страна и на международната арена, респективно в международната женска демократична федерация. Българският народен женски съюз не е на последно място, а напротив — в първите редове, сочен за пример (Ръкопляскания). Когато новата наша конституция, конституцията на утрешната Народна република, закрепи окончателно демократичните завоевания в нашата страна и всички права на жената — наравно с мъжа, българските жени ще могат да разгърнат още по-пълно своите сили и способности в полза на родината (Ръкопляскания).

Другарки, вашият пленум заседава в един особено важен момент. Това вие сами чувствувате, а от доклада, който е прочетен тук, ви е станало още по-ясно. Касае се за момент, в който се води решителна борба за установяване на траен и справедлив мир (Ръкопляскания).

Борбата, която народите водят начело с нашия велик приятел — Съветския съюз (Възгласи: „Да живее!“, ставане на крака и силни ръкопляскания), против остатъците от фашизма и против подпалвачите на нови войни, трябва да се води с още по-голяма сила, защото тук-таме се отварят вратите за възраждане на фашизма и възобновяване на фашистката агресия (Викове: „Смърт на фашизма!“). Вие следите и трябва още по-внимателно никога да забрави това, което направиха българските жени, пращайки на воюващите части против хитлеристка Германия от Първа българска армия, които проливаха своята кръв за свободата и независимостта на нашия народ, подаръци, насърчителни писма, сестрински и майчински съвети (Бурни ръкопляскания и ставане на крака).

Никога нашият народ няма да забрави тази любов' преданост и себеотрицание на нашите жени. Може смело, без преувеличение да се подчертае публично, че без това участие на българските жени борбата на народа и армията не можеше да се увенчае с такава бляскава победа над врага (Ръкопляскания). Българските патриотки се оказаха достойни за своите съветски, югославянски и други демократични сестри. Българската жена със своя труд, със своята борба, със своето себеотрицание, със своята майчинска и сестринска любов завоюва почетно място в нашата страна и на международната арена, респективно в международната женска демократична федерация. Българският народен женски съюз не е на последно място, а напротив — в първите редове, сочен за пример (Ръкопляскания). Когато новата наша конституция, конституцията на утрешната Народна република, закрепи окончателно демократичните завоевания в нашата страна и всички права на жената — наравно с мъжа, българските жени ще могат да разгърнат още по-пълно своите сили и способности в полза на родината (Ръкопляскания).

Другарки, вашият пленум заседава в един особено важен момент. Това вие сами чувствувате, а от доклада, който е прочетен тук, ви е станало още по-ясно. Касае се за момент, в който се води решителна борба за установяване на траен и справедлив мир (Ръкопляскания).

Борбата, която народите водят начело с нашия велик приятел — Съветския съюз (Възгласи: „Да живее!", ставане на крака и силни ръкопляскания), против остатъците от фашизма и против подпалвачите на нови войни, трябва да се води с още по-голяма сила, защото тук-таме се отварят вратите за възраждане на фашизма и възобновяване на фашистката агресия (Викове: „Смърт на фашизма!"). Вие следите и трябва още по-внимателно да следите всички информации, които се дават за това, което става във връзка с установяването на новия мир в света. Вие ще трябва да знаете огромните трудности, които среща работата по създаването на траен и справедлив мир между народите. Има сили, които препятствуват и които са заинтересовани да не се установи траен мир, а да има временен и гнил мир, който да бъде последван след едно-две десетилетия от нова, още по-ужасна война с атомни бомби, каквито нямаше в тази война. Затова трудно върви делото на мира. Затова една конференция на външните министри бе последвана от друга конференция, както знаете. Затова заседанията на Парижката мирна конференция, която се занимава с изготвяне на мирните договори с бившите сателити на хитлеристка Германия — Италия, България, Румъния, Финландия и Унгария — не вървят така гладко. Трудности има немалко. Разногласия има също немалко. Но това, което е насърчително, ободряващо и което е безспорно, то е, че няма народ в света, който да не иска час по-скорошното сключване на мира, който да не иска установяването на нов, демократичен и здрав мир в света (Ръкопляскания). Няма армия, която би искала отново да воюва, да върви по бойните полета. И не ще се намерят от милионите жени в света дори няколко десетки, които биха били за нова война (Ръкопляскания и викове: „Вярно!“). България има всичкото основание да получи достоен и справедлив мир (Ръкопляскания). Най-голяма гаранция за това е, че имаме зад гърба си защитници, покровители велики сили, като могъщия Съветски съюз (Бурни ръкопляскания и ставане на крака), и че все повече влиятелни демократични среди в света правилно оценяват положението на нова, демократична България като здрав елемент на мира и демокрацията.

На Парижката мирна конференция има делегации, каквато е югославянската, каквато е чешката, полската и някои други, които стоят на наша страна, отчитат заслугите на нашия народ за окончателния разгром на хитлеризма и са готови искрено и добросъвестно да защищават нашата национална кауза (Ръкопляскания).

да следите всички информации, които се дават за това, което става във връзка с установяването на новия мир в света. Вие ще трябва да знаете огромните трудности, които среща работата по създаването на траен и справедлив мир между народите. Има сили, които препятстват и които са заинтересовани да не се установи траен мир, а да има временен и гнил мир, който да бъде последван след едно-две десетилетия от нова, още по-ужасна война с атомни бомби, каквито нямаше в тази война. Затова трудно върви делото на мира. Затова една конференция на външните министри бе последвана от друга конференция, както знаете. Затова заседанията на Парижката мирна конференция, която се занимава с изготвяне на мирните договори с бившите сателити на хитлеристка Германия — Италия, България, Румъния, Финландия и Унгария — не вървят така гладко. Трудности има немалко. Разногласия има също немалко. Но това, което е насърчително, ободряващо и което е безспорно, то е, че няма народ в света, който да не иска час по-скорошното сключване на мира, който да не иска установяването на нов, демократичен и здрав мир в света (Ръкопляскания). Няма армия, която би искала отново да воюва, да върви по бойните полета. И не ще се намерят от милионите жени в света дори няколко десетки, които биха били за нова война (Ръкопляскания и викове: „Вярно!"). България има всичкото основание да получи достоен и справедлив мир (Ръкопляскания). Най-голяма гаранция за това е, че имаме зад гърба си защитници, покровители велики сили, като могъщия Съветски съюз (Бурни ръкопляскания и ставане на крака), и че все повече влиятелни демократични среди в света правилно оценяват положението на нова, демократична България като здрав елемент на мира и демокрацията.

На Парижката мирна конференция има делегации, каквато е югославянската, каквато е чешката, полската и някои други, които стоят на наша страна, отчитат заслугите на нашия народ за окончателния разгром на хитлеризма и са готови искрено и добросъвестно да защищават нашата национална кауза (Ръкопляскания).

На Парижката мирна конференция не може да не стане ясно, че България е действително *нова, демократична страна*, решително скъсала с фашисткото минало. Тя е страна, която има своя Отечествен фронт, непобедим, непоклатим (Дружни възгласи: „Да живее Отечественият фронт!“, и ставане на крака). Тя е страна, в която, както знаете, няма стачки, каквито в редица западни страни има в изобилие, а има огромен трудов ентусиазъм. Тя е страна, в която няма стопанска криза, а има героично преодоляване на стопанската разруха и създаване на условия за стопански възход. Тя не е страна на безработица, тя има нужда от работни ръце. Тя е страна, в която няма гражданска война, каквато например има в нашата южна съседка и други държави.

Отечественият фронт се намира в решително настъпление против всички остатъци на фашизма, против реакцията, които пречат за установяване на пълен ред и спокойствие в страната (Викове: „Смърт на фашизма и реакцията!“). У нас има паникьори, маловери, слабодушни, които, като виждат, че Отечественият фронт чисти своите редици, чисти нашата армия от зловредни елементи и я превръща в действително народна войска, като виждат, че Външното министерство се освобождава от стари фашистки и профашистки чиновници и дипломати, които работят против нова, демократична България, изпадат в страшна тревога. Нашите висши училища и професорското тяло в тях, Академията на науките и други образователни институти и досега имат в своята среда врагове на нова България; в Министерството на търговията и продоволствието и други държавни учреждения са намерили убежище разни саботьори, вредители, които пречат да се организира правилно продоволствието, разпределението, снабдяването на нашия народ с цел да компрометират новата, народна власт. И тук предстои сериозно прочистване. Такива паникьори, малодушни, слабодушни хора треперят пред тази необходима за народа и страната чистка. Те панически шушукат — криза има в Отечествения фронт, Отечественият фронт пропада — комунисти и звенари са се скарали, комунисти и земеделци са се скарали и прочее нелепости.

На Парижката мирна конференция не може да не стане ясно, че България е действително *нова, демократична страна*, решително скъсала с фашисткото минало. Тя е страна, която има своя Отечествен фронт, непобедим, непоклатим (Дружни възгласи: „Да живее Отечественият фронт!“, и ставане на крака). Тя е страна, в която, както знаете, няма стачки, какъвто в редица западни страни има в изобилие, а има огромен трудов ентусиазъм. Тя е страна, в която няма стопанска криза, а има героично преодоляване на стопанската разруха и създаване на условия за стопански възход. Тя не е страна на безработица, тя има нужда от работни ръце. Тя е страна, в която няма гражданска война, каквато например има в нашата южна съседка и други държави.

Отечественият фронт се намира в решително настъпление против всички остатъци на фашизма, против реакцията, които пречат за установяване на пълен ред и спокойствие в страната (Викове: „Смърт на фашизма и реакцията!“). У нас има паникьори, маловери, слабодушни, които, като виждат, че Отечественият фронт чисти своите редици, чисти нашата армия от зловредни елементи и я превръща в действително народна войска, като виждат, че Външното министерство се освобождава от стари фашистки и профашистки чиновници и дипломати, които работят против нова, демократична България, изпадат в страшна тревога. Нашите висши училища и професорското тяло в тях, Академията на науките и други образователни институти и досега имат в своята среда врагове на нова България; в Министерството на търговията и продоволствието и други държавни учреждения са намерили убежище разни саботьори, вредители, които пречат да се организира правилно продоволствието, разпределението, снабдяването на нашия народ с цел да компрометират новата, народна власт. И тук предстои сериозно прочистване. Такива паникьори, малодушни, слабодушни хора треперят пред тази необходима за народа и страната чистка. Те панически шушукат — криза има в Отечествения фронт, Отечественият фронт пропада — комунисти и звенари са се скарали, комунисти и земеделци са се скарали и прочее нелепости.

Всеки здравомислещ човек разбира, че за никаква криза не може да става дума, че в същност се касае за един абсолютно естествен оздравителен процес, за разчистване на въздуха в България, за очистване, както се казва, авгиевите обори от стария, фашистки, реакционен боклук (Бурни ръкопляскания). Касае се за унищожение на миазмите, бацилите, които разлагат, омаломощяват жизнените сили на нашия народ, на новата българска държава (Ръкопляскания). От този оздравителен процес Отечественият фронт ще излезе десетки пъти по-силен (Бурни ръкопляскания и викове: „Вярно!").

Отечественият фронт, заздравен и обновен, ще навлезе с всички сили и със своите пет партии сега в кампанията за Народна република и след това във всенародната кампания на изборите за Велико народно събрание и създаване на нова конституция — конституция на Народната република. Не може нито един разумен човек у нас, нито един отечественофронтовец, нито една българска жена патриотка, нито един избирател, мъж или жена, които поради това, че са недоволни и имат право да бъдат недоволни от редица нередовности и безобразия в областта на продоволствието, да се обявят против спасителния Отечествен фронт, т. е. да се решат да изгорят юргана заради бълхата. Напротив, те ще помогнат на Отечествения фронт да премахне нередовностите и безобразията и случаите на произволни действия и нарушения на отечественофронтовската законност (Ръкопляскания). Отношенията между комунисти, земеделци, звенари, социалдемократи и радикали след провежданата чистка и самочистка несъмнено ще бъдат още повече укрепени и заздравени и със сплотени сили, като сговорна дружина, като желязна фаланга, Отечественият фронт ще излезе в предстоящите кампании против реакцията (Силни ръкопляскания).

Уверен съм, че колективният ум на вашия пленум от комунисти, земеделци, звенари, социалдемократи и безпартийни ще вземе такива решения, които ще осигурят най-дейно и съзнателно участие на българските селянки и гражданки в тези две кампании (Ръкопляскания). Във Великото народно събрание ще трябва да изберем

Всеки здравомислещ човек разбира, че за никаква криза не може да става дума, че в същност се касае за един абсолютно естествен оздравителен процес, за разчистване на въздуха в България, за очистване, както се казва, авгиевите обори от стария, фашистки, реакционен боклук (Бурни ръкопляскания). Касае се за унищожение на миазмите, бацилите, които разлагат, омаломощяват жизнените сили на нашия народ, на новата българска държава (Ръкопляскания). От този оздравителен процес Отечественият фронт ще излезе десетки пъти по-силен (Бурни ръкопляскания и викове: „Вярно!").

Отечественият фронт, заздравен и обновен, ще навлезе с всички сили и със своите пет партии сега в кампанията за Народна република и след това във всенародната кампания на изборите за Велико народно събрание и създаване на нова конституция — конституция на Народната република. Не може нито един разумен човек у нас, нито един отечественофронтовец, нито една българска жена патриотка, нито един избирател, мъж или жена, които поради това, че са недоволни и имат право да бъдат недоволни от редица нередовности и безобразия в областта на продоволствието, да се обявят против спасителния Отечествен фронт, т. е. да се решат да изгорят юргана заради бълхата. Напротив, те ще помогнат на Отечествения фронт да премахне нередовностите и безобразията и случаите на произволни действия и нарушения на отечественофронтовската законност (Ръкопляскания). Отношенията между комунисти, земеделци, звенари, социалдемократи и радикали след провежданата чистка и самочистка несъмнено ще бъдат още повече укрепени и заздравени и със сплотени сили, като сговорна дружина, като желязна фаланга, Отечественият фронт ще излезе в предстоящите кампании против реакцията (Силни ръкопляскания).

Уверен съм, че колективният ум на вашия пленум от комунисти, земеделци, звенари, социалдемократи и безпартийни ще вземе такива решения, които ще осигурят най-дейно и съзнателно участие на българските селянки и гражданки в тези две кампании (Ръкопляскания). Във Великото народно събрание ще трябва да изберем най-добрите, предани и достойни синове и дъщери на нашия народ без разлика на партийна принадлежност. Ние, комунистите, ще имаме благородната амбиция да предложим едни от най-добрите (Викове: „Вярно!“). Нека народът — мъже, жени, младежи и девойки от цялата страна — на 27 октомври със своята бюлетина свободно да каже своята дума, да изрази своята воля и избере такива народни представители, които действително ще бъдат в състояние да създадат народнодемократична, прогресивна конституция (Ръкопляскания).

Участието на жените в предстоящите кампании е извънредно важно. Жените са огромна сила. Трябва да се подчертае съвършено ясно — нещо, което някои наши държавници и общественици не разбират достатъчно, — *че без активно и съзнателно участие на жените в управлението на страната, в обществено-политическия, стопански и културен живот не може да има истинска демокрация, не може да има действителен прогрес, не може да има народно благополучие* (Бурни ръкопляскания). Женският съюз, неговите членки и всички други български жени, обичащи своята родина, трябва да станат неуморни агитатори, ежедневни, постоянни агитатори в предстоящата кампания за допитване до народа и в изборите за Велико народно събрание, агитатори за действително Народна република, агитатори за действително демократична конституция, агитатори за спасителното дело на Отечествения фронт.

Известно е, че жените по природа са агитатори и оратори. И най слабите от тях могат в своите семейства, при своите съседи, в роднинския край, в предприятията и учрежденията, навсякъде да бъдат агитатори според силите и възможностите си. Всички жени могат да изяснят истинското положение на нашата нова държава, истината за Отечествения фронт, истината за Народната република и народната конституция, истината за борбата против народните врагове, за мир и народно добруване. Всеки от вас, по градове и села, трябва да има амбицията да разбива клеветите, интригите и лъжите, които се пущат от различни среди и от организирани народни врагове. Да не остане нито една жена и девойка, която има честен най-добрите, предани и достойни синове и дъщери на нашия народ без разлика на партийна принадлежност. Ние, комунистите, ще имаме благородната амбиция да предложим едни от най-добрите (Викове: „Вярно!"). Нека народът — мъже, жени, младежи и девойки от цялата страна — на 27 октомври със своята бюлетина свободно да каже своята дума, да изрази своята воля и избере такива народни представители, които действително ще бъдат в състояние да създадат народнодемократична, прогресивна конституция (Ръкопляскания).

Участието на жените в предстоящите кампании е извънредно важно. Жените са огромна сила. Трябва да се подчертае съвършено ясно — нещо, което някои наши държавници и общественици не разбират достатъчно, — *че без активно и съзнателно участие на жените в управлението на страната, в обществено-политическия, стопански и културен живот не може да има истинска демокрация, не може да има действителен прогрес, не може да има народно благополучие* (Бурни ръкопляскания). Женският съюз, неговите членки и всички други български жени, обичащи своята родина, трябва да станат неуморни агитатори, ежедневни, постоянни агитатори в предстоящата кампания за допитване до народа и в изборите за Велико народно събрание, агитатори за действително Народна република, агитатори за действително демократична конституция, агитатори за спасителното дело на Отечествения фронт.

Известно е, че жените по природа са агитатори и оратори. И най слабите от тях могат в своите семейства, при своите съседи, в роднинския край, в предприятията и учрежденията, навсякъде да бъдат агитатори според силите и възможностите си. Всички жени могат да изяснят истинското положение на нашата нова държава, истината за Отечествения фронт, истината за Народната република и народната конституция, истината за борбата против народните врагове, за мир и народно добруване. Всеки от вас, по градове и села, трябва да има амбицията да разбива клеветите, интригите и лъжите, които се пущат от различни среди и от организирани народни врагове. Да не остане нито една жена и девойка, която има честен характер, да бъде заблудена и да не участвува в плебисцита и в изборите за Велико народно събрание. Навсякъде разбивайте заблужденията, интригите и клеветите на народните врагове и заблудители. Това може да направи всяка жена, даже и най-простата селянка. Дайте им материали на време, обяснявайте на всички как трябва да се разяснява, как да се агитира, как да се разобличават заблужденията, лъжите и интригите, как да се защищава народната власт. Така нашият народ ще има стотици хиляди женски агитатори с майчинска, сестринска и патриотична любов и нашето общонародно дело толкова по-сигурно ще победи (Ръкопляскания).

На Българския народен женски съюз предстои да играе в обществено-политическия, стопански и културен живот на нашата страна голяма роля, но особено голяма роля има да изиграе в предстоящите месеци.

Женският съюз има постижения, които радват всяко патриотично сърце, за които и аз сърдечно го приветствувам. Но има, както вие сами преценявате, слабости и недостатъци, които трябва час по-скоро — поне най-големите — да бъдат отстранени. Не искам да давам менторски съвети. Вие познавате по-добре от мене манталитета на жената и условията на нейния живот в семейството и вън от него. Но аз смятам, че *първото нещо*, което е необходимо да се направи, е да работите най-упорито за единството на Българския народен женски съюз и да не допуснете никакво разцепление (Ръкопляскания). Пазете единството на Женския съюз като зеницата на окото си, понеже има врагове, които искат да го подровят. Има среди, които искат да създават отделни женски организации, насочени против Народния женски съюз (Викове: „Не ще допуснем разцепление!“). Не допускайте подобен опит за разцепление. Бичувайте всички дружно — и комунисти, и звенари, и земеделци, и социалдемократи и всички други, — бичувайте всеки, който би дръзнал да направи това.

На *второ място* абсолютно необходимо е Народният женски съюз да насочи своите усилия и основно внимание за въвличане в своята среда — в дружествата, в спомагателните организации и секции, на *селянките*.

характер, да бъде заблудена и да не участвува в плебисцита и в изборите за Велико народно събрание. Навсякъде разбивайте заблужденията, интригите и клеветите на народните врагове и заблудители. Това може да направи всяка жена, даже и най-простата селянка. Дайте им материали на време, обяснявайте на всички как трябва да се разяснява, как да се агитира, как да се разобличават заблужденията, лъжите и интригите, как да се защищава народната власт. Така нашият народ ще има стотици хиляди женски агитатори с майчинска, сестринска и патриотична любов и нашето общонародно дело толкова по-сигурно ще победи (Ръкопляскания).

На Българския народен женски съюз предстои да играе в обществено-политическия, стопански и културен живот на нашата страна голяма роля, но особено голяма роля има да изиграе в предстоящите месеци.

Женският съюз има постижения, които радват всяко патриотично сърце, за които и аз сърдечно го приветствувам. Но има, както вие сами преценявате, слабости и недостатъци, които трябва час по-скоро — поне най-големите — да бъдат отстранени. Не искам да давам менторски съвети. Вие познавате по-добре от мене манталитета на жената и условията на нейния живот в семейството и вън от него. Но аз смятам, че *първото нещо*, което е необходимо да се направи, е да работите най-упорито за единството на Българския народен женски съюз и да не допуснете никакво разцепление (Ръкопляскания). Пазете единството на Женския съюз като зеницата на окото си, понеже има врагове, които искат да го подровят. Има среди, които искат да създават отделни женски организации, насочени против Народния женски съюз (Викове: „Не ще допуснем разцепление!“). Не допускайте подобен опит за разцепление. Бичувайте всички дружно — и комунисти, и звенари, и земеделци, и социалдемократи и всички други, — бичувайте всеки, който би дръзнал да направи това.

На *второ място* абсолютно необходимо е Народният женски съюз да насочи своите усилия и основно внимание за въвличане в своята среда — в дружествата, в спомагателните организации и секции, на *селянките*.

Нашата страна по своето население, както знаете, е селска страна. Не може да има сериозен, силен и дееспособен женски съюз, без той да обхване в своите редове нашите селянки и ги направи активни. България се слави с малка неграмотност, но, за наш срам, все още има значително число неграмотни селски жени и девойки. Задача на Народния женски съюз, Министерството на народната просвета и другите просветни учреждения и организации е да премахнат женската неграмотност час по-скоро. Неграмотността е враг, зъл враг на всяка свобода и прогрес.

На *трето място* трябва да увеличите броя на работничките в Женския съюз. Тези работнички, които са организирани в своя професионален съюз, защо да не членуват масово и в Народния женски съюз? Освен всичко друго, това ще има голямо значение и за това, че, бидейки заедно, работничките, селянките и интелигентните жени, ще имат възможност още по-добре да се сближат помежду си и ще образуват едно демократично цяло по идеи, култура, характер, даже и манталитет.

На *четвърто място* трябва да се обърне по-сериозно внимание на трудещите се домакини, които не са в предприятията и учрежденията, но са в по-тежко положение от всички останали жени. Тези много хиляди домакини са обременени с деца и домакински грижи. За бъдещето на нашата страна ни са необходими здрави и жизнеспособни деца. А за това е нужно да се облекчат грижите на майката-домакиня и да се намалят нейните страдания, които са безброй, и да ѝ се даде перспектива, да ѝ покажете лъчите на слънцето на прогреса, които трябва да проникнат в нейната душа (Ръкопляскания).

Друга много важна категория за Народния женски съюз са учителките от първоначалните училища, прогимназиите, гимназиите и висшите учебни заведения, както и разните детски учреждения. Учителките са народни просветители. Учител — това е високо почетно звание. Но има много учителки, които, за жалост, не отговарят на своето предназначение (Викове: „Вярно!“). Те не помагат на Народния женски съюз, нито на отечественофронтовските комитети. Не вземат участие в грижите за децата и в други културни начинания. Някои от тях, като

Нашата страна по своето население, както знаете, е селска страна. Не може да има сериозен, силен и дееспособен женски съюз, без той да обхване в своите редове нашите селянки и ги направи активни. България се слави с малка неграмотност, но, за наш срам, все още има значително число неграмотни селски жени и девойки. Задача на Народния женски съюз, Министерството на народната просвета и другите просветни учреждения и организации е да премахнат женската неграмотност час по-скоро. Неграмотността е враг, зъл враг на всяка свобода и прогрес.

На *трето място* трябва да увеличите броя на работничките в Женския съюз. Тези работнички, които са организирани в своя професионален съюз, защо да не членуват масово и в Народния женски съюз? Освен всичко друго, това ще има голямо значение и за това, че, бидейки заедно, работничките, селянките и интелигентните жени, ще имат възможност още по-добре да се сближат помежду си и ще образуват едно демократично цяло по идеи, култура, характер, даже и манталитет.

На *четвърто място* трябва да се обърне по-сериозно внимание на трудещите се домакини, които не са в предприятията и учрежденията, но са в по-тежко положение от всички останали жени. Тези много хиляди домакини са обременени с деца и домакински грижи. За бъдещето на нашата страна ни са необходими здрави и жизнеспособни деца. А за това е нужно да се облекчат грижите на майката-домакиня и да се намалят нейните страдания, които са безброй, и да ѝ се даде перспектива, да ѝ покажете лъчите на слънцето на прогреса, които трябва да проникнат в нейната душа (Ръкопляскания).

Друга много важна категория за Народния женски съюз са учителките от първоначалните училища, прогимназиите, гимназиите и висшите учебни заведения, както и разните детски учреждения. Учителките са народни просветители. Учител — това е високо почетно звание. Но има много учителки, които, за жалост, не отговарят на своето предназначение (Викове: „Вярно!"). Те не помагат на Народния женски съюз, нито на отечественофронтовските комитети. Не вземат участие в грижите за децата и в други културни начинания. Някои от тях, като

„висшите дами", са се отдали на лични удоволствия и самоустройство. Народният женски съюз трябва да въздействува на тези учителки и да ги впрегне в народнополезна дейност като народни просветителки и деятелки. Ако една обикновена селянка, работничка, домакиня не е подготвена достатъчно за културна дейност, то учителката напълно е годна за това. Тя има образование, педагогически опит и съответни условия. Тя като учителка е длъжна да участвува в културните мероприятия. Позор в днешно време е за една учителка да стои вън от Народния женски съюз и настрана от делото на Отечествения фронт (Ръкопляскания).

Всичко това, разбира се, не е съвсем ново за вас. Нужна е упорита организационна и друга работа за обхващането от Съюза на всички категории жени на физическия и умствен труд, за да може Народният женски съюз да изпълни успешно своите големи задачи, като се сдобие с многобройни нови кадри, нови активистки, така остро нужни в настоящия момент.

Аз бих искал да кажа още няколко думи по един въпрос, който е доста деликатен и който в миналото мимоходом засегнах при едно мое поздравление до вашия съюз, от което някои мъже останаха недоволни. За да може българската жена още по-активно да участвува в общественополитическия, стопански и културен живот на нашата страна, ще трябва да се преодолее *консерватизмът*, който все още съществува в отношенията на мъжа към жената у нас. Болшинството от мъжете, немалко и от тия, които са в Отечествения фронт, страдат от средновековни, порочни отношения към жената. Има много мъже, на които в това отношение липсва само старата турска чалма: имат висше образование, учили са се в чужбина, считат се с европейска култура, а в отношенията си към жената не стоят по-високо от закостенелия ориенталец. На това трябва да се тури час по-скоро край.

Не може да бъде достоен и културен мъж онзи, който се отнася към жената като с предмет за домашно употребление. Не може да бъде културен оня мъж, който има ориенталски дух към жената, който стои на низото на онези турци, които са имали хареми. Необходимо е в

„висшите дами", са се отдали на лични удоволствия и самоустройство. Народният женски съюз трябва да въздействува на тези учителки и да ги впрегне в народнополезна дейност като народни просветителки и деятелки. Ако една обикновена селянка, работничка, домакиня не е подготвена достатъчно за културна дейност, то учителката напълно е годна за това. Тя има образование, педагогически опит и съответни условия. Тя като учителка е длъжна да участвува в културните мероприятия. Позор в днешно време е за една учителка да стои вън от Народния женски съюз и настрана от делото на Отечествения фронт (Ръкопляскания).

Всичко това, разбира се, не е съвсем ново за вас. Нужна е упорита организационна и друга работа за обхващането от Съюза на всички категории жени на физическия и умствен труд, за да може Народният женски съюз да изпълни успешно своите големи задачи, като се сдобие с многобройни нови кадри, нови активистки, така остро нужни в настоящия момент.

Аз бих искал да кажа още няколко думи по един въпрос, който е доста деликатен и който в миналото мимоходом засегнах при едно мое поздравление до вашия съюз, от което някои мъже останаха недоволни. За да може българската жена още по-активно да участвува в общественополитическия, стопански и културен живот на нашата страна, ще трябва да се преодолее *консерватизмът*, който все още съществува в отношенията на мъжа към жената у нас. Болшинството от мъжете, немалко и от тия, които са в Отечествения фронт, страдат от средновековни, порочни отношения към жената. Има много мъже, на които в това отношение липсва само старата турска чалма: имат висше образование, учили са се в чужбина, считат се с европейска култура, а в отношенията си към жената не стоят по-високо от закостенелия ориенталец. На това трябва да се тури час по-скоро край.

Не може да бъде достоен и културен мъж онзи, който се отнася към жената като с предмет за домашно употребление. Не може да бъде културен оня мъж, който има ориенталски дух към жената, който стои на низото на онези турци, които са имали хареми. Необходимо е в печата, на събрания, и особено в частните отношения навсякъде, постоянно да се бие като с камбана за промяна на тия отношения. Необходимо е да се установи здраво, културно отношение към жената като към жена-човек, жена-другар, жена-майка на нашите деца, най-големия капитал на народа. Повтарям: *жена-човек, жена-другар, жена-майка.* Такова отношение, такова взаимно уважение, такава оценка на взаимоотношенията между мъжа и жената трябва да има в отечественофронтовска България (Бурни ръкопляскания). Борбата против позорното наследство от миналото трябва да се води смело, решително. Тази борба трябва да се води с общи усилия от всички ръководещи обществени и политически деятели, от всички партии и обществени организации на Отечествения фронт и *преди всичко от вас самите.* С огън и желязо трябва да се гори позорящият нашия народ средновековен консерватизъм в отношенията на мъжа към жената (Ръкопляскания).

Аз ви пожелавам, скъпи другарки, като женски съюз, като български патриотки, с още по-голяма енергия и ентусиазъм, с още по-голяма майчинска и сестринска любов, с пламенно сърце и бдителен разум да се хвърлите в предстоящите кампании за Народната република и Великото народно събрание, за да можем да се поздравим на 8 септември с голямото тържество — обявяване на Народната република (Бурни ръкопляскания и ставане на крака с възгласи: „Да живее Народната република!"); да се поздравим с Великото народно събрание, действително отечественофронтовско и с една конституция действително народнодемократична, чрез която ще се разчисти пътят за по-нататъшното прогресивно развитие на нашата страна, наред с нашите братя югославяни, под покровителството и братската помощ на нашия старши славянски брат — великия руски народ (Всички стават на крака и продължително скандират „Да живеят Сталин, Тито, Димитров!").

печата, на събрания, и особено в частните отношения навсякъде, постоянно да се бие като с камбана за промяна на тия отношения. Необходимо е да се установи здраво, културно отношение към жената като към жена-човек, жена-другар, жена-майка на нашите деца, най-големия капитал на народа. Повтарям: *жена-човек, жена-другар, жена-майка.* Такова отношение, такова взаимно уважение, такава оценка на взаимоотношенията между мъжа и жената трябва да има в отечественофронтовска България (Бурни ръкопляскания). Борбата против позорното наследство от миналото трябва да се води смело, решително. Тази борба трябва да се води с общи усилия от всички ръководещи обществени и политически деятели, от всички партии и обществени организации на Отечествения фронт и *преди всичко от вас самите.* С огън и желязо трябва да се гори позорящият нашия народ средновековен консерватизъм в отношенията на мъжа към жената (Ръкопляскания).

Аз ви пожелавам, скъпи другарки, като женски съюз, като български патриотки, с още по-голяма енергия и ентусиазъм, с още по-голяма майчинска и сестринска любов, с пламенно сърце и бдителен разум да се хвърлите в предстоящите кампании за Народната република и Великото народно събрание, за да можем да се поздравим на 8 септември с голямото тържество — обявяване на Народната република (Бурни ръкопляскания и ставане на крака с възгласи: „Да живее Народната република!“); да се поздравим с Великото народно събрание, действително отечественофронтовско и с една конституция действително народнодемократична, чрез която ще се разчисти пътят за по-нататъшното прогресивно развитие на нашата страна, наред с нашите братя югославяни, под покровителството и братската помощ на нашия старши славянски брат — великия руски народ (Всички стават на крака и продължително скандират „Да живеят Сталин, Тито, Димитров!“).

БРП(к) ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПЪРВА В БОРБАТА ЗА НАРОДНА РЕПУБЛИКА И ВНС

Реч пред X пленум на БРП (к)

9 август 1946 г.

Другари и другарки!

Нашият пленум е призован да вземе някои решения от извънредна важност и то в една сериозна и сложна международна и вътрешна обстановка.

Централната проблема във връзка с международното положение, както вие сами това знаете и чувствувате, е борбата за установяването на новия следвоенен мир. Скоро ще изтече година и половина от свършването на втората световна война, но и досега още няма мир, още не са сключени необходимите мирни договори. И досега нито в света въобще, нито в Европа, нито на Балканите специално не е установено нормално положение, нормално сътрудничество между народите. Народите жадуват за мир. Светът се нуждае от възможно по-скорошно сключване на справедлив и траен мир, но мир още няма. Станаха ред съвещания и конференции на министрите на външните работи на великите държави, сега заседава Мирната конференция на 21 държави в Париж, но трудностите по установяването на новия мир далеч още не са преодолени. *Естествен е въпросът какво пречи да се установи тоя мир* и кой пречи за една ускорена ликвидация на последиците от втората световна война и за откриването на перспективите на едно мирно, дружеско и трайно сътрудничество между всички народи?

Ако искаме правилно да разберем, точно да узнаем какво пречи и кой пречи, необходимо е непременно да вземем под внимание главните, големите резултати, които даде втората световна война, които влияят на днешното международно положение и с които са във връзка трудностите, срещани по пътя на установяването на световния мир.

БРП(к) ТРЯБВА ДА БЪДЕ ПЪРВА В БОРБАТА ЗА НАРОДНА РЕПУБЛИКА И ВНС

Реч пред X пленум на БРП (к)

9 август 1946 г.

Другари и другарки!

Нашият пленум е призован да вземе някои решения от извънредна важност и то в една сериозна и сложна международна и вътрешна обстановка.

Централната проблема във връзка с международното положение, както вие сами това знаете и чувствувате, е борбата за установяването на новия следвоенен мир. Скоро ще изтече година и половина от свършването на втората световна война, но и досега още няма мир, още не са сключени необходимите мирни договори. И досега нито в света въобще, нито в Европа, нито на Балканите специално не е установено нормално положение, нормално сътрудничество между народите. Народите жадуват за мир. Светът се нуждае от възможно по-скорошно сключване на справедлив и траен мир, но мир още няма. Станаха ред съвещания и конференции на министрите на външните работи на великите държави, сега заседава Мирната конференция на 21 държави в Париж, но трудностите по установяването на новия мир далеч още не са преодолени. *Естествен е въпросът какво пречи да се установи тоя мир* и кой пречи за една ускорена ликвидация на последиците от втората световна война и за откриването на перспективите на едно мирно, дружеско и трайно сътрудничество между всички народи?

Ако искаме правилно да разберем, точно да узнаем какво пречи и кой пречи, необходимо е непременно да вземем под внимание главните, големите резултати, които даде втората световна война, които влияят на днешното международно положение и с които са във връзка трудностите, срещани по пътя на установяването на световния мир.

Какви са тия главни, големи резултати?

Първият резултат е несъмнено това, че международната роля и международният авторитет на Съветския съюз порасна извънредно много. Порастнаха те, както знаете, вследствие на ръководещата активна роля на Съветския съюз, под ръководството на великия Сталин, за разгромяването на фашизма в света (Бурни ръкопляскания).

Международната роля и международният авторитет на СССР порастнаха още и затова, че благодарение на неговата славна Червена армия ред народи бяха освободени от хитлеристкото, от фашисткото иго. Порасна международната роля и се подчерта международният авторитет на СССР и с това, че той със своята последователна борба в защита на мира и демократичните преобразования в света след войната фактически застана *начело на световната демокрация*, начело на всички свободолюбиви народи, които не искат да живеят по старому, както преди войната, а се стремят да вървят напред, да станат сами господари на своята собствена съдба, на своето бъдеще.

Вторият резултат от световната война са големите, дълбоките демократични преобразования в света и особено в тия страни, които бяха освободени от немското фашистко иго с помощта и при съдействието, с кръвта и жертвите на Червената армия. В тия страни народите се стремят да се освободят от монополистичния, от спекулативния крупен капитал, от господството на грабителската, паразитната буржоазно-капиталистическа клика. Тия народи се стремят да установят в своите страни действително народна демокрация, която да им помогне да се справят с големите следвоенни трудности и да им осигури по-нататъшното развитие по пътя на прогреса и народното благополучие. И в това си стремление народите намират най-голямата поддръжка — поддръжка искрена, дружеска — от Съветския съюз (Бурни ръкопляскания).

Третият голям и важен резултат е този, че във време на самата освободителна война против хитлеристка Германия славянските народи се сближиха в общата борба, в общопролятата кръв за своята свобода, независимост и щастие. И това те направиха при помощта и под ръковод-

Какви са тия главни, големи резултати?

Първият резултат е несъмнено това, че международната роля и международният авторитет на Съветския съюз порасна\~ха извънредно много. Порараснаха те, както знаете, вследствие на ръководещата активна роля на Съветския съюз, под ръководството на великия Сталин, за разгромяването на фашизма в света (Бурни ръкопляскания).

Международната роля и международният авторитет на СССР порраснаха още и затова, че благодарение на неговата славна Червена армия ред народи бяха освободени от хитлеристкото, от фашисткото иго. Порасна международната роля и се подчерта международният авторитет на СССР и с това, че той със своята последователна борба в защита на мира и демократичните преобразования в света след войната фактически застана *начело на световната демокрация*, начело на всички свободолюбиви народи, които не искат да живеят по старому, както преди войната, а се стремят да вървят напред, да станат сами господари на своята собствена съдба, на своето бъдеще.

Вторият резултат от световната война са големите, дълбоките демократични преобразования в света и особено в тия страни, които бяха освободени от немското фашистко иго с помощта и при съдействието, с кръвта и жертвите на Червената армия. В тия страни народите се стремят да се освободят от монополистичния, от спекулативния крупен капитал, от господството на грабителската, паразитната буржоазно-капиталистическа клика. Тия народи се стремят да установят в своите страни действително народна демокрация, която да им помогне да се справят с големите следвоенни трудности и да им осигури по-нататъшното развитие по пътя на прогреса и народното благополучие. И в това си стремление народите намират най-голямата поддръжка — поддръжка искрена, дружеска — от Съветския съюз (Бурни ръкопляскания).

Третият голям и важен резултат е този, че във време на самата освободителна война против хитлеристка Германия славянските народи се сближиха в общата борба, в общопролятата кръв за своята свобода, независимост и щастие. И това те направиха при помощта и под ръководството на великия руски народ, на старшия славянски брат. Установи се и все повече се укрепва славянското единство против всички врагове на славянските народи, против всяка нова възможна агресия, укрепва се славянското единство, което и днес е крупен, изключително важен международен фактор, а в близко бъдеще, начело със СССР, ще има огромна роля при разрешаването на всички проблеми на международния живот (Бурни ръкопляскания).

Вие виждате, другари и другарки, че *тия три големи исторически резултати, които донесе втората световна война, удрят извънредно силно по империалистическата реакция в света и са от естество да подровят основните позиции на империализма, особено в Югоизточна Европа.*

Оттук произтича и чувството на тревога, на загриженост в средата на империалистическите, реакционни кръгове в големите западни държави. Оттук произтича и тяхното стремление, използувайки всички свои средства и сили, всички свои възможности, още сега, при установяването на новия мир, да не допуснат по никакъв начин закрепването и по-нататъшното развитие на тия три големи и полезни за човечеството и международния мир резултати.

Така се обяснява главно и желанието на някои днешни ръководители на Съединените американски щати и на Великобритания те сами да диктуват наПарижката мирна конференция условията на бъдещия мир. На това се дължат също големите спорове, които траят ето вече 10 дни, откато заседава Парижката мирна конференция, по въпросите за процедурата на конференцията. Спори се не по процесуални въпроси, не по обикновени технически въпроси, които биха могли да бъдат решени в 24 часа. В същност се спори по големи политически въпроси. Не напразно англо-саксонските представители искат непременно на Мирната конференция въпросите да бъдат решавани с просто болшинство, а не с две трети и, разбира се, не на основата на взаимно споразумение, на основата на равноправието между великите държави. Те искат тия въпроси да се решават с един-два гласа болшинство в тяхна полза и в ущърб на Съветския съюз ството на великия руски народ, на старшия славянски брат. Установи се и все повече се укрепва славянското единство против всички врагове на славянските народи, против всяка нова възможна агресия, укрепва се славянското единство, което и днес е крупен, изключително важен международен фактор, а в близко бъдеще, начело със СССР, ще има огромна роля при разрешаването на всички проблеми на международния живот (Бурни ръкопляскания).

Вие виждате, другари и другарки, че *тия три големи исторически резултати, които донесе втората световна война, удрят извънредно силно по империалистическата реакция в света и са от естество да подровят основните позиции на империализма, особено в Югоизточна Европа.*

Оттук произтича и чувството на тревога, на загриженост в средата на империалистическите, реакционни кръгове в големите западни държави. Оттук произтича и тяхното стремление, използувайки всички свои средства и сили, всички свои възможности, още сега, при установяването на новия мир, да не допуснат по никакъв начин закрепването и по-нататъшното развитие на тия три големи и полезни за човечеството и международния мир резултати.

Така се обяснява главно и желанието на някои днешни ръководители на Съединените американски щати и на Великобритания те сами да диктуват наПарижката мирна конференция условията на бъдещия мир. На това се дължат също големите спорове, които траят ето вече 10 дни, откато заседава Парижката мирна конференция, по въпросите за процедурата на конференцията. Спори се не по процесуални въпроси, не по обикновени технически въпроси, които биха могли да бъдат решени в 24 часа. В същност се спори по големи политически въпроси. Не напразно англо-саксонските представители искат непременно на Мирната конференция въпросите да бъдат решавани с просто болшинство, а не с две трети и, разбира се, не на основата на взаимно споразумение, на основата на равноправието между великите държави. Те искат тия въпроси да се решават с един-два гласа болшинство в тяхна полза и в ущърб на Съветския съюз и новите демократични държави. Другарят Молотов в своята прекрасна вчерашна реч на конференцията разобличи напълно тая антидемократична позиция, тая „игра на гласове“ — както той се изрази, — която създава нови препятствия за установяването на здрав и траен мир.

На тезата на СССР, че не може да има никакъв справедлив и траен мир в света без взаимно споразумение, без взаимно съглашение, без взаимни отстъпки в полза на общото дело на мира, империалистите противопоставят тезата за установяването на мир чрез диктати, както беше след първата световна война.

Но те са забравили и забравят, че има една дълбока разлика между положението след първата световна война и положението днес, след втората световна война. Народите проливаха изобилно кръв в течение на четири години в борбата против стремлението на германския империализъм да наложи своето световно господство, не за да допуснат сега господството в света на друга империалистическа държава. При това всеки разумен човек разбира, че *не е могъщият Съветски съюз, който ще се подчини на какъвто и да е империалистически диктат* (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Когато се уреждаше мирът след първата световна война, Русия не участвуваше. Младата Съветска република не беше в състояние да оказва никакво влияние върху условията на мира. Тогава само представителите на империалистическите държави в своите канцеларии и тайни кабинети уговаряха условията на мира между народите.

Днес на Парижката конференция се явява Съветският съюз могъщ и непобедим. Явява се като ръководеща сила на много и много народи в Европа и на световната демокрация въобще. Днес не в тайни канцеларии и кабинети се обсъждат условията на договорите за мир с бившите неприятели на обединените народи. Не в тайни канцеларии и кабинети се разискват условията на бъдещия световен мир, а публично, пред цялото световно обществено мнение. Днес мистър Бърнс например говори не само в някоя канцелария с др. Молотов и с другите държавници. Днес той говори и публично пред и новите демократични държави. Другарят Молотов в своята прекрасна вчерашна реч на конференцията разоблачи напълно тая антидемократична позиция, тая „игра на гласове“ — както той се изрази, — която създава нови препятствия за установяването на здрав и траен мир.

На тезата на СССР, че не може да има никакъв справедлив и траен мир в света без взаимно споразумение, без взаимно съглашение, без взаимни отстъпки в полза на общото дело на мира, империалистите противопоставят тезата за установяването на мир чрез диктати, както беше след първата световна война.

Но те са забравили и забравят, че има една дълбока разлика между положението след първата световна война и положението днес, след втората световна война. Народите пролизаха изобилно кръв в течение на четири години в борбата против стремлението на германския империализъм да наложи своето световно господство, не за да допуснат сега господството в света на друга империалистическа държава. При това всеки разумен човек разбира, че *не е могъщият Съветски съюз, който ще се подчини на какъвто и да е империалистически диктат* (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Когато се уреждаше мирът след първата световна война, Русия не участвуваше. Младата Съветска република не беше в състояние да оказва никакво влияние върху условията на мира. Тогава само представителите на империалистическите държави в своите канцеларии и тайни кабинети уговаряха условията на мира между народите.

Днес на Парижката конференция се явява Съветският съюз могъщ и непобедим. Явява се като ръководеща сила на много и много народи в Европа и на световната демокрация въобще. Днес не в тайни канцеларии и кабинети се обсъждат условията на договорите за мир с бившите неприятели на обединените народи. Не в тайни канцеларии и кабинети се разискват условията на бъдещия световен мир, а публично, пред цялото световно обществено мнение. Днес мистър Бърнс например говори не само в някоя канцелария с др. Молотов и с другите държавници. Днес той говори и публично пред представителите на 21 държави, участвуващи в тая конференция, и чрез тях — на милиардното население в света. *Днес световната демокрация има възможност да оказва влияние на решенията, които ще се вземат по отношение бъдещия мир.*

Това е един факт от изключително важно значение.

И реакционерите правят много погрешно своята сметка, когато мислят, че могат да принудят Съветския съюз и демократичните народи да приемат един империалистически мир, като считат, че Съветският съюз, който даде в освободителната война най-много материални и човешки жертви, най-много кръв и понесе най-големи страдания и лишения, че Съветският съюз до такава степен е изтощен, че ще бъде готов да приеме диктата на каквито и да е империалисти.

Това трябва да имаме предвид, особено ние в България, където все още се намират късогледи политици, тесномислещи обществени деятели и наивни хора, които вярват, дават цена на писанията на разни журналисти, възхваляващи огромните сили на Англия и Америка, подценяващи съзнателно силите на Съветския съюз и предвещаващи в близко бъдеще една англо-съветска война.

Другари и другарки! Ние нямаме нужда да преувеличаваме, да украсяваме. Ние знаем всички трудности, които стоят пред Съветския съюз и всички демократични народи при установяването на новия мир. Ние знаем какви опасности заплашват света още сега, когато все още има чърчиловци, възглавяващи цяло течение от подпалвачи на нови войни. Но ние трябва да знаем действителното положение, както и действителните сили, с които разполага лагерът на мира и демокрацията под водителството на Съветския съюз, както и неговите превъзходства над подпалвачите на нови войни.

В какво се състоят накратко тия превъзходства?

Първото превъзходство се състои в това, че Съветският съюз стопански, политически и социално е изграден върху основите на една социалистическа система, че той представлява социалистическа държава, която поставя в служба на народа и страната всички природни подземни и надземни ресурси, всички творчески сили, енергии и представителите на 21 държави, участвуващи в тая конференция, и чрез тях — на милиардното население в света. *Днес световната демокрация има възможност да оказва влияние на решенията, които ще се вземат по отношение бъдещия мир.*

Това е един факт от изключително важно значение.

И реакционерите правят много погрешно своята сметка, когато мислят, че могат да принудят Съветския съюз и демократичните народи да приемат един империалистически мир, като считат, че Съветският съюз, който даде в освободителната война най-много материални и човешки жертви, най-много кръв и понесе най-големи страдания и лишения, че Съветският съюз до такава степен е изтощен, че ще бъде готов да приеме диктата на каквито и да е империалисти.

Това трябва да имаме предвид, особено ние в България, където все още се намират късогледи политици, тесномислещи обществени деятели и наивни хора, които вярват, дават цена на писанията на разни журналисти, възхваляващи огромните сили на Англия и Америка, подценяващи съзнателно силите на Съветския съюз и предвещаващи в близко бъдеще една англо-съветска война.

Другари и другарки! Ние нямаме нужда да преувеличаваме, да украсяваме. Ние знаем всички трудности, които стоят пред Съветския съюз и всички демократични народи при установяването на новия мир. Ние знаем какви опасности заплашват света още сега, когато все още има чърчиловци, възглавяващи цяло течение от подпалвачи на нови войни. Но ние трябва да знаем действителното положение, както и действителните сили, с които разполага легерът на мира и демокрацията под водителството на Съветския съюз, както и неговите превъзходства над подпалвачите на нови войни.

В какво се състоят накратко тия превъзходства?

Първото превъзходство се състои в това, че Съветският съюз стопански, политически и социално е изграден върху основите на една социалистическа система, че той представлява социалистическа държава, която поставя в служба на народа и страната всички природни подземни и надземни ресурси, всички творчески сили, енергии и способности на народите на тая необятна страна, под ръководството на една единна воля.

Второто превъзходство на Съветския съюз се състои в това, че благодарение на тая социалистическа система на държавно управление, на стопанска организация, на социални институти, на организация на труда и пр. и пр. Съветският съюз е обединил морално-политически всички свои народи. Там няма класова борба, защото няма класи с антагонистични интереси. Няма стачки, а има всеобщ трудов ентусиазъм и социалистическо съревнование. Там няма много партии, воюващи помежду си, няма концерни и тръстове, които налагат своята воля над стопанския живот и вътрешната и външна политика. Има една партия, славната *Болшевишка партия, която ръководи* Съветския съюз, начело с великия *Сталин* (Бурни ръкопляскания). Можеше ли във време на войната — в края на 1941 г. и в първата половина на 1942 г. — Съветският съюз победоносно да отбие огромния страшен удар на германската военна машина, ако нямаше социалистическата система и единното ръководство, ако не бяха отстранени още по-рано, чрез Октомврийската революция, всички препятствия, които можеше да създава частният крупен капитал?

Вземете за пример това, което стана в Украйна през 1941 г. Можеше ли при друг строй да се проведе тъй точно лозунгът на др. Сталин — всичко да се унищожава, нищо да не се оставя в ръцете на врага, когато той настъпваше? Можеше ли да бъде вдигната във въздуха грандиозната електрическа централа на Днепър, за да не бъде използувана от хитлеристките орди, ако тя беше във владение на капиталистически дружества, на акционери — руски и чужди? И можеше ли да има друга такава власт, освен съветската власт, която, както знаете, пренесе тежката индустрия от Украйна на хиляди километра на изток, в Урал, и то в най-страшната и сурова зима, и бързо да пусне тая индустрия отново в движение за целите на освободителната война? Коя капиталистическа държава можеше да направи това? Ако например Америка или Англия бяха в такова положение, разните концерни, тръстове и финансови магнати •

способности на народите на тая необятна страна, под ръководството на една единна воля.

Второто превъзходство на Съветския съюз се състои в това, че благодарение на тая социалистическа система на държавно управление, на стопанска организация, на социални институти, на организация на труда и пр. и пр. Съветският съюз е обединил морално-политически всички свои народи. Там няма класова борба, защото няма класи с антагонистични интереси. Няма стачки, а има всеобщ трудов ентусиазъм и социалистическо съревнование. Там няма много партии, воюващи помежду си, няма концерни и тръстове, които налагат своята воля над стопанския живот и вътрешната и външна политика. Има една партия, славната *Болшевишка партия, която ръководи* Съветския съюз, начело с великия *Сталин* (Бурни ръкопляскания). Можеше ли във време на войната — в края на 1941 г. и в първата половина на 1942 г. — Съветският съюз победоносно да отбие огромния страшен удар на германската военна машина, ако нямаше социалистическата система и единното ръководство, ако не бяха отстранени още по-рано, чрез Октомврийската революция, всички препятствия, които можеше да създава частният крупен капитал?

Вземете за пример това, което стана в Украйна през 1941 г. Можеше ли при друг строй да се проведе тъй точно лозунгът на др. Сталин — всичко да се унищожава, нищо да не се оставя в ръцете на врага, когато той настъпваше? Можеше ли да бъде вдигната във въздуха грандиозната електрическа централа на Днепър, за да не бъде използувана от хитлеристките орди, ако тя беше във владение на капиталистически дружества, на акционери — руски и чужди? И можеше ли да има друга такава власт, освен съветската власт, която, както знаете, пренесе тежката индустрия от Украйна на хиляди километра на изток, в Урал, и то в най-страшната и сурова зима, и бързо да пусне тая индустрия отново в движение за целите на освободителната война? Коя капиталистическа държава можеше да направи това? Ако например Америка или Англия бяха в такова положение, разните концерни, тръстове и финансови магнати и даже членове на правителството щяха да кажат: електрическата централа да остане, всички съоръжения да се запазят. Противникът наистина ще ги използува, но след войната ще се намери възможност да се споразумеем. Частните капиталистически интереси щяха да доминират над общонационалните интереси и на отбраната пред врага.

Друго превъзходство на Съветския съюз са огромните потенциални възможности в ресурси, в човешки труд, в трудов ентусиазъм, в трудов героизъм. Вие знаете за новата петилетка в Съветския съюз. Още отсега се получават от много и много места сведения, че тая петилетка ще бъде изпълнена в три години (Бурни одобрения).

Но Съветският съюз има и военно превъзходство.

Специалисти по военното дело, които знаят добре положението, единодушно потвърждават, че Червената армия, въпреки изобилно пролятата кръв, въпреки милионните жертви, днес е по-силна, по-могъща и много по-боеспособна, отколкото бе в началото на Отечествената война (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Съветският съюз има още едно превъзходство. То се състои в това, че докато западните сили имат колонии, които са в постоянна борба с метрополията, Съветският съюз няма колонии, но той разполага с огромни пространства, в които се издигнаха, както знаете, благодарение на съветската социалистическа система нови народи с големи дарования, с голяма творческа деятелност.

Съветският съюз е сплотена държава от много националности под ръководството на великия руски народ (Ръкопляскания).

В Казахстан, в Узбекистан, в Таджикистан и в много други области няма въпрос за права и свободи на народите. Те си ги имат. Няма въпрос за колониално потисничество, няма въпрос за борба против метрополията, против Москва. Там няма нищо подобно. Там има единство. А какво е положението на Запад? Колониалните народи не са доволни. Те искат самостоятелно съществуване. Знаете от информациите, макар и оскъдни, че в Индия се развива едно могъщо движение за нациодаже членове на правителството щяха да кажат: електрическата централа да остане, всички съоръжения да се запазят. Противникът наистина ще ги използува, но след войната ще се намери възможност да се споразумеем. Частните капиталистически интереси щяха да доминират над общонационалните интереси и на отбраната пред врага.

Друго превъзходство на Съветския съюз са огромните потенциални възможности в ресурси, в човешки труд, в трудов ентусиазъм, в трудов героизъм. Вие знаете за новата петилетка в Съветския съюз. Още отсега се получават от много и много места сведения, че тая петилетка ще бъде изпълнена в три години (Бурни одобрения).

Но Съветският съюз има и военно превъзходство.

Специалисти по военното дело, които знаят добре положението, единодушно потвърждават, че Червената армия, въпреки изобилно пролятата кръв, въпреки милионните жертви, днес е по-силна, по-могъща и много по-боеспособна, отколкото бе в началото на Отечествената война (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Съветският съюз има още едно превъзходство. То се състои в това, че докато западните сили имат колонии, които са в постоянна борба с метрополията, Съветският съюз няма колонии, но той разполага с огромни пространства, в които се издигнаха, както знаете, благодарение на съветската социалистическа система нови народи с големи дарования, с голяма творческа деятелност.

Съветският съюз е сплотена държава от много националности под ръководството на великия руски народ (Ръкопляскания).

В Казахстан, в Узбекистан, в Таджикистан и в много други области няма въпрос за права и свободи на народите. Те си ги имат. Няма въпрос за колониално потисничество, няма въпрос за борба против метрополията, против Москва. Там няма нищо подобно. Там има единство. А какво е положението на Запад? Колониалните народи не са доволни. Те искат самостоятелно съществуване. Знаете от информациите, макар и оскъдни, че в Индия се развива едно могъщо движение за национална свобода и независимост, в Индонезия се води война, във всички колонии след войната се усилва борбата против империализма.

Друго немаловажно предимство на Съветския съюз е и това, че той има около себе си много народи, които искрено и дълбоко са привързани към него, които са благодарни за помощта, която той им оказа за тяхното освобождение и за помощта, която сега им оказва за тяхното стопанско и политическо възстановяване. Тия народи виждат в Москва своя опора. Те считат Москва като слънце за своята собствена земя, без което нищо не може да расте, нищо не може да се развива и цъфти. Разбира се, нищо подобно не може да се каже за западните сили, които наистина имат „приятелски" държави, но по принуда, готови при първа възможност да тръгнат по свой собствен път.

Тия и още ред други преимущества, които има Съветският съюз и които липсват на империалистите и подпалвачите на нови войни, преимущества, които ще се засилват в бъдеще, показват ясно и недвусмислено, че народите, които вървят със Съветския съюз, и специално нашият народ, няма защо да гледат скептично на своето бъдеще. Те няма да имат основание никога да съжаляват за това. Те могат само да спечелят от искрената дружба и от съвместната борба със Съветския съюз за установяване на международния мир (Бурни ръкопляскания).

Разпалени американски журналисти се хвалят, както знаете, много с атомната бомба. Говори се вече за „атомна политика", „атомна дипломация". Това понятие е почнало да става нарицателно. Те биха искали да кажат: Съветският съюз, като могъща социалистическа държава, има действително много преимущества, но ние имаме едно нещо, което той няма, — атомната бомба, най-страшното оръжие (Смях). Ние можем обаче смело да кажем: и за атомната бомба — добър е господ! (Смях и продължителни ръкопляскания.) Това изключително важно изобретение не може и няма да остане монопол само на американците (Оживление).

нална свобода и независимост, в Индонезия се води война, във всички колонии след войната се усилва борбата против империализма.

Друго немаловажно предимство на Съветския съюз е и това, че той има около себе си много народи, които искрено и дълбоко са привързани към него, които са благодарни за помощта, която той им оказа за тяхното освобождение и за помощта, която сега им оказва за тяхното стопанско и политическо възстановяване. Тия народи виждат в Москва своя опора. Те считат Москва като слънце за своята собствена земя, без което нищо не може да расте, нищо не може да се развива и цъфти. Разбира се, нищо подобно не може да се каже за западните сили, които наистина имат „приятелски“ държави, но по принуда, готови при първа възможност да тръгнат по свой собствен път.

Тия и още ред други преимущества, които има Съветският съюз и които липсват на империалистите и подпалвачите на нови войни, преимущества, които ще се засилват в бъдеще, показват ясно и недвусмислено, че народите, които вървят със Съветския съюз, и специално нашият народ, няма защо да гледат скептично на своето бъдеще. Те няма да имат основание никога да съжаляват за това. Те могат само да спечелят от искрената дружба и от съвместната борба със Съветския съюз за установяване на международния мир (Бурни ръкопляскания).

Разпалени американски журналисти се хвалят, както знаете, много с атомната бомба. Говори се вече за „атомна политика“, „атомна дипломация“. Това понятие е почнало да става нарицателно. Те биха искали да кажат: Съветският съюз, като могъща социалистическа държава, има действително много преимущества, но ние имаме едно нещо, което той няма, — атомната бомба, най-страшното оръжие (Смях). Ние можем обаче смело да кажем: и за атомната бомба — добър е господ! (Смях и продължителни ръкопляскания.) Това изключително важно изобретение не може и няма да остане монопол само на американците (Оживление).

Другари и другарки!

При тая днешна международна обстановка и при тия две тенденции — тенденцията на Съветския съюз и на новите демокрации за установяване на траен и справедлив мир върху началата на равноправието, на сътрудничеството между великите държави, и то сътрудничество, както казва др. Сталин, между равни и равни, и другата тенденция — за господство на една или друга велика държава, тенденция да се диктуват империалистически условия на мир, да се наложат колкото е възможно по-неблагоприятни условия за живот на ония страни, които вървят по пътя на новата демокрация, които унищожават фашизма докрай, които уреждат своя демократичен режим, които се изскубват от ноктите на империалистическите хищници, — при тия две тенденции, при тая обстановка се развиват борбите на Парижката мирна конференция. България е на страната на първата тенденция.

Българският народ е намерил своето естествено място (Ръкопляскания).

Ние няма да си затваряме очите пред трудностите и неприятностите, които нашата делегация ще срещне на Парижката мирна конференция. Ще се намерят немалко влиятелни лица, които ще говорят против нова, отечественофронтовска България и ще се мъчат да създават настроения против нашия народ.

Но каквото и да става, каквото и да говорят на Парижката мирна конференция, колкото и трудности и неприятности да създават на нашата страна, не може да има никакво съмнение, другари и другарки, че в края на краищата ще се наложи един демократичен и траен мир за народите, а в това число и за българския народ, защото народите и армиите искат мир, а не нова война (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Специално ние, българите, на сегашната Парижка мирна конференция сме поставени в известно много по-благоприятно отношение в сравнение с мирната конференция след първата световна война. България тогава се яви в Париж на колене, обезсилена и неподдържана от

Другари и другарки!

При тая днешна международна обстановка и при тия две тенденции — тенденцията на Съветския съюз и на новите демокрации за установяване на траен и справедлив мир върху началата на равноправието, на сътрудничеството между великите държави, и то сътрудничество, както казва др. Сталин, между равни и равни, и другата тенденция — за господство на една или друга велика държава, тенденция да се диктуват империалистически условия на мир, да се наложат колкото е възможно по-неблагоприятни условия за живот на ония страни, които вървят по пътя на новата демокрация, които унищожават фашизма докрай, които уреждат своя демократичен режим, които се изскубват от ноктите на империалистическите хищници, — при тия две тенденции, при тая обстановка се развиват борбите на Парижката мирна конференция. България е на страната на първата тенденция.

Българският народ е намерил своето естествено място (Ръкопляскания).

Ние няма да си затваряме очите пред трудностите и неприятностите, които нашата делегация ще срещне на Парижката мирна конференция. Ще се намерят немалко влиятелни лица, които ще говорят против нова, отечественофронтовска България и ще се мъчат да създават настроения против нашия народ.

Но каквото и да става, каквото и да говорят на Парижката мирна конференция, колкото и трудности и неприятности да създават на нашата страна, не може да има никакво съмнение, другари и другарки, че в края на краищата ще се наложи един демократичен и траен мир за народите, а в това число и за българския народ, защото народите и армиите искат мир, а не нова война (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Специално ние, българите, на сегашната Парижка мирна конференция сме поставени в известно много поблагоприятно отношение в сравнение с мирната конференция след първата световна война. България тогава се яви в Париж на колене, обезсилена и неподдържана от

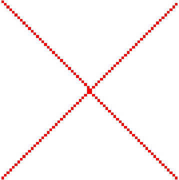

никого. Тогава не искаха да я слушат. Известно е, че на Парижката мирна конференция след първата световна война Стамболийски и други български делегати са чукали на вратите по цели седмици, докато някои дипломати ги приемат и ги изслушат. В края на краищата наложиха на България един унизителен и тежък мирен договор. Ние сега имаме съвсем друго положение.

Първо, поради това, че българският народ успя още във време на самата война да окаже такава съпротива, да прояви такава героична борба против фашизма и германските окупатори, която за него сега представлява голям морален и политически капитал пред световното обществено мнение и пред Парижката мирна конференция.

Второ, поради това, че българският народ, след като можа с помощта на Червената армия да смъкне фашистката диктатура и да отхвърли официалния, хитлеристки курс на външната политика и да премине на страната на Обединените народи, по свой почин, без указание отвън, веднага хвърли своята армия във война с хитлеристка Германия и чрез своите войници и офицери прояви чудеса от героизъм за прогонването на германските орди из Гърция, Македония и Сърбия и заедно с Червената армия и Титовите войски стигна чак до австрийските Алпи.

Трето, и поради това, че нашият народ благодарение на Отечествения фронт, който е негов ръководител, скъса окончателно с миналото, с фашистката агресивна политика на великобългарските шовинисти и превърна България в демократична страна, в здрав елемент, в сигурен фактор на мира и на демокрацията на Балканите. Нова България си завоюва правото фактически да бъде третирана като съвоюваща държава на страната на Обединените народи.

При това, на тая Парижка мирна конференция ние никак не сме сами, не сме изолирани, както това беше през времето след първата световна война. Сега ние имаме голямото покровителство в лицето на Съветския съюз, в лицето на неговата делегация на Парижката конференция и специално в лицето на водача на тая делегация —

др. Молотов. Ние можем да разчитаме също така и на поддръжката на югославянската, на чехословашката, на полската и на други делегации, които, ако не по всички клаузи на договора за мир, по редица важни за нас клаузи на тоя договор ще ни поддържат в интереса на общия мир в света.

Няма мрачна перспектива за сключването на договора за мир с България. Няма причини за някакво сериозно безпокойство. *Има само трудности, които трябва да се преодолеят.* Има враждебна кампания, която трябва да се удари здраво от наша страна и от страна на нашите приятели. Има клевети и интриги, които трябва да се разбият, има предразсъдъци и предубеждения, насаждани, както знаете, съзнателно, организирано от злостната опозиция и от нейните чужди покровители. Има предразсъдъци и предубеждения, които трябва да бъдат съборени, за да могат не само участвуващите в Парижката мирна конференция, но и извън стените на тая конференция, по всичките части на света, където има истински демократи и прогресивни хора, да разберат нашата справедлива национална кауза и да издигнат глас в нейна защита (Ръкопляскания).

Другари и другарки,

Във връзка с международното положение на нашата страна стои, разбира се, и нашето вътрешно положение.

Без да говоря много подробно по това, трябва да подчертая, че нашето вътрешно положение се развива главно под знака на решителното политическо настъпление против остатъците на фашизма и реакцията, което настъпление Отечественият фронт и нашата партия предприеха. Под този знак ще се проведе и кампанията за плебисцита. Под този знак ще се проведат и изборите за Велико народно събрание.

Трябваше ли да предприемем такова решително политическо настъпление?

Аз мисля, че в нашата партия няма да има другари, които да се съмняват в необходимостта от това настъпление. Може да се каже, че то даже до известна степен е закъсняло. Много се чака да се дойде до споразумедр. Молотов. Ние можем да разчитаме също така и на поддръжката на югославянската, на чехословашката, на полската и на други делегации, които, ако не по всички клаузи на договора за мир, по редица важни за нас клаузи на тоя договор ще ни поддържат в интереса на общия мир в света.

Няма мрачна перспектива за сключването на договора за мир с България. Няма причини за някакво сериозно безпокойство. *Има само трудности, които трябва да се преодолеят.* Има враждебна кампания, която трябва да се удари здраво от наша страна и от страна на нашите приятели. Има клевети и интриги, които трябва да се разбият, има предразсъдъци и предубеждения, насаждани, както знаете, съзнателно, организирано от злостната опозиция и от нейните чужди покровители. Има предразсъдъци и предубеждения, които трябва да бъдат съборени, за да могат не само участвуващите в Парижката мирна конференция, но и извън стените на тая конференция, по всичките части на света, гдето има истински демократи и прогресивни хора, да разберат нашата справедлива национална кауза и да издигнат глас в нейна защита (Ръкопляскания).

Другари и другарки,

Във връзка с международното положение на нашата страна стои, разбира се, и нашето вътрешно положение.

Без да говоря много подробно по това, трябва да подчертая, че нашето вътрешно положение се развива главно под знака на решителното политическо настъпление против остатъците на фашизма и реакцията, което настъпление Отечественият фронт и нашата партия предприеха. Под този знак ще се проведе и кампанията за плебисцита. Под този знак ще се проведат и изборите за Велико народно събрание.

Трябваше ли да предприемем такова решително политическо настъпление?

Аз мисля, че в нашата партия няма да има другари, които да се съмняват в необходимостта от това настъпление. Може да се каже, че то даже до известна степен е закъсняло. Много се чака да се дойде до споразумение между партиите в Отечествения фронт и неговия Национален комитет, за да се уредят някои важни въпроси без особени неприятности. Но в края на краищата ние всички се убедихме, че по тоя начин положителни резултати няма да се постигнат, няма да могат да се отстранят ония препятствия, които се явяват по пътя на осъществяването програмата на Отечествения фронт и в стопанската област, и в областта на снабдяване населението, и в областта на продоволствието, и що се отнася до някои важни мероприятия за издигане на нашето народно стопанство. Трябваше да се вземат мерки и против спекулантите и черноборсаджиите, против саботьорите и вредителите и в армията, и в държавния апарат, и в самия Отечествен фронт. Решителни и героични действия бяха необходими

Вие ще имате едно специално кратко съобщение от др. Георги Дамянов върху чистката в армията и резултатите от нея, както и върху перспективите, които се откриват след чистката. Вие ще имате възможност да се осветлите също така и за чистката, която е предприета във Външното министерство, както и в М-вото на просветата и във висшите учебни заведения.

Тая чистка трябва да бъде проведена във всички обществени, държавни, кооперативни и други организации и учреждения отгоре до долу. Трябва да се прочисти всичко, което се явява препятствие по пътя на нашето демократично развитие и стопанско възстановяване, за да се установи окончателно у нас законният ред и обществената сигурност.

В средата на нашите съюзници, особено в „Звено“, при предприемането на това настъпление настъпи тревога. И не само в „Звено“, но и в някои други среди. Надигнаха се гласове, че това значело разпадане на Отечествения фронт, криза в правителството, излизане на някои партии от Отечествения фронт и от правителството, неща, особено вредни в настоящия момент, в навечерието на Парижката мирна конференция.

Има паникьори у нас, малодушни и късогледи политици. Даже трябва да се каже, че и в нашата партия се явиха също някои другари, които малко се обезпокоиха ние между партиите в Отечествения фронт и неговия Национален комитет, за да се уредят някои важни въпроси без особени неприятности. Но в края на краищата ние всички се убедихме, че по тоя начин положителни резултати няма да се постигнат, няма да могат да се отстранят ония препятствия, които се явяват по пътя на осъществяването програмата на Отечествения фронт и в стопанската област, и в областта на снабдяване населението, и в областта на продоволствието, и що се отнася до някои важни мероприятия за издигане на нашето народно стопанство. Трябваше да се вземат мерки и против спекулантите и черноборсаджиите, против саботьорите и вредителите и в армията, и в държавния апарат, и в самия Отечествен фронт. Решителни и героични действия бяха необходими

Вие ще имате едно специално кратко съобщение от др. Георги Дамянов върху чистката в армията и резултатите от нея, както и върху перспективите, които се откриват след чистката. Вие ще имате възможност да се осветлите също така и за чистката, която е предприета във Външното министерство, както и в М-вото на просветата и във висшите учебни заведения.

Тая чистка трябва да бъде проведена във всички обществени, държавни, кооперативни и други организации и учреждения отгоре до долу. Трябва да се прочисти всичко, което се явява препятствие по пътя на нашето демократично развитие и стопанско възстановяване, за да се установи окончателно у нас законният ред и обществената сигурност.

В средата на нашите съюзници, особено в „Звено“, при предприемането на това настъпление настъпи тревога. И не само в „Звено“, но и в някои други среди. Надигнаха се гласове, че това значело разпадане на Отечествения фронт, криза в правителството, излизане на някои партии от Отечествения фронт и от правителството, неща, особено вредни в настоящия момент, в навечерието на Парижката мирна конференция.

Има паникьори у нас, малодушни и късогледи политици. Даже трябва да се каже, че и в нашата партия се явиха тоже някои другари, които малко се обезпокоиха

Други пък, както ще кажа по-нататък, така позалитнаха в друга крайност, че вместо да изпишат вежди, започнаха да изваждат очи при това настъпление срещу реакцията.

Вярно ли е, че настъплението против реакцията у нас, което е настъпление и против опозицията, агентура на тая реакция, може да предизвика криза в Отечествения фронт или даже да доведе до неговото разпадане? Абсолютно невярно! Няма нищо по-погрешно от това. За тоя, който познава нашата действителност и който знае движещите сили на Отечествения фронт и на сегашното наше политическо развитие, това настъпление на народа против неговите врагове и реставраторски среди е един оздравителен процес, процес, който не само не ослабва, но който непременно ще усили още повече Отечествения фронт като обединение на антифашистките, демократични и прогресивни среди. Ако считаме Отечествения фронт само за обикновена, временна коалиция на партии, както е било в миналото, тогава е оправдано известно безпокойство, но Отечественият фронт, както е известно, е и трябва да бъде не само блок на пет антифашистки партии за управление, но той е и трябва да бъде антифашистко и демократично обединение на народните сили, на народните демократични и прогресивни слоеве. И доколкото той е такова обединение и такова още повече ще стане, не може да има абсолютно никакво безпокойство за каквото и да било раздрусване и още по-малко за каквото и да е разпадане на Отечествения фронт.

Кой със здрав разум сега може да излезе доброволно от Отечествения фронт или коя е тази политическа група, която би се решила да излезе? Дали „Звено", дали социалдемократите, дали радикалите — да не говорим за земеделците. Кой от тях би се решил да излезе от Отечествения фронт, знаейки, че ако излезе от Отечествения фронт, Отечественият фронт пак ще продължи да съществува. И не само ще продължи да съществува, но ще стане още по-единен, защото ако излезе например част от днешното „Звено", в Отечествения фронт безусловно ще остане друго, здраво „Звено", може би даже по-здраво от сегашното в Отечествения фронт (Бурни

Други пък, както ще кажа по-нататък, така позалитнаха в друга крайност, че вместо да изпишат вежди, започнаха да изваждат очи при това настъпление срещу реакцията.

Вярно ли е, че настъплението против реакцията у нас, което е настъпление и против опозицията, агентура на тая реакция, може да предизвика криза в Отечествения фронт или даже да доведе до неговото разпадане? Абсолютно невярно! Няма нищо по-погрешно от това. За тоя, който познава нашата действителност и който знае движещите сили на Отечествения фронт и на сегашното наше политическо развитие, това настъпление на народа против неговите врагове и реставраторски среди е един оздравителен процес, процес, който не само не ослабва, но който непременно ще усили още повече Отечествения фронт като обединение на антифашистките, демократични и прогресивни среди. Ако считаме Отечествения фронт само за обикновена, временна коалиция на партии, както е било в миналото, тогава е оправдано известно безпокойство, но Отечественият фронт, както е известно, е и трябва да бъде не само блок на пет антифашистки партии за управление, но той е и трябва да бъде антифашистко и демократично обединение на народните сили, на народните демократични и прогресивни слоеве. И доколкото той е такова обединение и такова още повече ще стане, не може да има абсолютно никакво безпокойство за каквото и да било раздрусване и още по-малко за каквото и да е разпадане на Отечествения фронт.

Кой със здрав разум сега може да излезе доброволно от Отечествения фронт или коя е тази политическа група, която би се решила да излезе? Дали „Звено", дали социалдемократите, дали радикалите — да не говорим за земеделците. Кой от тях би се решил да излезе от Отечествения фронт, знаейки, че ако излезе от Отечествения фронт, Отечественият фронт пак ще продължи да съществува. И не само ще продължи да съществува, но ще стане още по-единен, защото ако излезе например част от днешното „Звено", в Отечествения фронт безусловно ще остане друго, здраво „Звено", може би даже по-здраво от сегашното в Отечествения фронт (Бурни и продължителни ръкопляскания). Най-сетне Отечественият фронт съществува при пет партии, но той може и ще съществува и при четири! (Смях.) Могат да бъдат и три! Зависи от волята на народа! Ако народът желае, и това ще стане. Ние, разбира се, сме за петорката. Ние сме за единството на Отечествения фронт, но не за единство на всяка цена, а единство за осъществяване на програмата на Отечествения фронт на дело (Ръкопляскания).

Ние не сме за Отечествения фронт въобще. Ние бихме били против такъв Отечествен фронт, който се явява само прикритие на реакцията и средство за грабеж на народа (Ръкопляскания). Ние сме за Отечествения фронт затова, защото той е общонародно дело, защото той е в полза на народа, защото той е спасителен за нашата нация, за нашата страна. И за да бъде такъв, той трябва да се очисти от янлъш-отечественофронтовците, от саботьорите и вредителите на Отечествения фронт, от вредителите в неговите собствени партии и на отечественофронтовската държава.

Това политическо настъпление, стига то правилно да се проведе и стига да се проведе докрай, ще засили единството на Отечествения фронт, ще укрепи неговите дълбоки корени сред народа и ще позволи на Отечествения фронт да се яви в кампанията за Народна република и за Велико народно събрание като сплотена и сговорна дружина, като желязна фаланга срещу реакцията, за да нанесе съкрушителен удар, пълно поражение на враговете на България (Бурни ръкопляскания).

Във връзка с това трябва да се отбележи, че в нашата среда се намериха другари, които, повлияни от провокациите на враговете, не разбраха правилно, по същество, това настъпление. Някои си помислиха: партията е предприела настъпление против реакцията и сега настъпва едва ли не втори 9 септември. А вие знаете какво беше в първите дни след 9 септември, как справедливо възмутеният против монархо-фашистката диктатура народ избухна, как тогава, разбира се, единствената законност можеше да бъде само това, което възстаналият народ сам вършеше в отделните места.

и продължителни ръкопляскания). Най-сетне Отечественият фронт съществува при пет партии, но той може и ще съществува и при четири! (Смях.) Могат да бъдат и три! Зависи от волята на народа! Ако народът желае, и това ще стане. Ние, разбира се, сме за петорката. Ние сме за единството на Отечествения фронт, но не за единство на всяка цена, а единство за осъществяване на програмата на Отечествения фронт на дело (Ръкопляскания).

Ние не сме за Отечествения фронт въобще. Ние бихме били против такъв Отечествен фронт, който се явява само прикритие на реакцията и средство за грабеж на народа (Ръкопляскания). Ние сме за Отечествения фронт затова, защото той е общонародно дело, защото той е в полза на народа, защото той е спасителен за нашата нация, за нашата страна. И за да бъде такъв, той трябва да се очисти от янлъш-отечественофронтовците, от саботьорите и вредителите на Отечествения фронт, от вредителите в неговите собствени партии и на отечественофронтовската държава.

Това политическо настъпление, стига то правилно да се проведе и стига да се проведе докрай, ще засили единството на Отечествения фронт, ще укрепи неговите дълбоки корени сред народа и ще позволи на Отечествения фронт да се яви в кампанията за Народна република и за Велико народно събрание като сплотена и сговорна дружина, като желязна фаланга срещу реакцията, за да нанесе съкрушителен удар, пълно поражение на враговете на България (Бурни ръкопляскания).

Във връзка с това трябва да се отбележи, че в нашата среда се намериха другари, които, повлияни от провокациите на враговете, не разбраха правилно, по същество, това настъпление. Някои си помислиха: партията е предприела настъпление против реакцията и сега настъпва едва ли не втори 9 септември. А вие знаете какво беше в първите дни след 9 септември, как справедливо възмутеният против монархо-фашистката диктатура народ избухна, как тогава, разбира се, единствената законност можеше да бъде само това, което възстаналият народ сам вършеше в отделните места.

Да се говори сега за втори 9 септември е не само погрешно, но и много вредно разбиране на политическото настъпление против остатъците на фашизма и реакцията. Това настъпление, разбира се, не води към никакъв втори 9 септември, защото 9 септември исторически не може да се повтори въобще. Условията сега са съвсем други. Сега има достатъчно законни средства за защита на народната власт.

Сега е необходимо политическо разяснение, политическа агитация и пропаганда, която да стигне и до последния човек в нашата страна, — пропаганда за делото на Отечествения фронт, на неговата програма, необходима е борба против реакцията, против злостните опозиционери, против корупцията и нередностите, против саботьорите в държавния апарат, против саботьорите в средата на самия Отечествен фронт.

Какво ще кажете например за това: в момента, когато проверката на армията по решение на Парламента се възложи на специална комисия, която установи, че трябва да бъдат уволнени до 2,000 души офицери от армията, за да стане тя боеспособна, за да стане тя на дело народна войска; когато правителството и особено нашата партия — защото ние носим най-голямата отговорност за всички тия дела в нашата страна — трябваше да вземат мерки тия 2,000 офицери, като излязат навън, да не станат два полка реакционери, военно подготвени врагове на Отечествения фронт и на народа; когато правителството и нашата партия мислят как, по какъв начин може да се неутрализира огорчението на уволнените офицери, когато те дирят начин да повлияят на някои от тия хора, защото много от тях са били заблудени и несъзнателно са били въвлечени в една антинародна и противодемократична дейност; — когато всичко това трябва да се направи от партията организирано, някои секретари и ръководители на партията по места действуват тъкмо в противоположна посока?

Случва се една такава история: завеждащ военния отдел в Плевен — не зная дали той е тук, ако не е, трябваше да го извикат да дойде — идва в София, в Централния комитет за информация, за инструкции. След

Да се говори сега за втори 9 септември е не само погрешно, но и много вредно разбиране на политическото настъпление против остатъците на фашизма и реакцията. Това настъпление, разбира се, не води към никакъв втори 9 септември, защото 9 септември исторически не може да се повтори въобще. Условията сега са съвсем други. Сега има достатъчно законни средства за защита на народната власт.

Сега е необходимо политическо разяснение, политическа агитация и пропаганда, която да стигне и до последния човек в нашата страна, — пропаганда за делото на Отечествения фронт, на неговата програма, необходима е борба против реакцията, против злостните опозиционери, против корупцията и нередностите, против саботьорите в държавния апарат, против саботьорите в средата на самия Отечествен фронт.

Какво ще кажете например за това: в момента, когато проверката на армията по решение на Парламента се възложи на специална комисия, която установи, че трябва да бъдат уволнени до 2,000 души офицери от армията, за да стане тя боеспособна, за да стане тя на дело народна войска; когато правителството и особено нашата партия — защото ние носим най-голямата отговорност за всички тия дела в нашата страна — трябваше да вземат мерки тия 2,000 офицери, като излязат навън, да не станат два полка реакционери, военно подготвени врагове на Отечествения фронт и на народа; когато правителството и нашата партия мислят как, по какъв начин може да се неутрализира огорчението на уволнените офицери, когато те дирят начин да повлияят на някои от тия хора, защото много от тях са били заблудени и несъзнателно са били въвлечени в една антинародна и противодемократична дейност; — когато всичко това трябва да се направи от партията организирано, някои секретари и ръководители на партията по места действуват тъкмо в противоположна посока?

Случва се една такава история: завеждащ военния отдел в Плевен — не зная дали той е тук, ако не е, трябваше да го извикат да дойде — идва в София, в Централния комитет за информация, за инструкции. След това се връща в Плевен, събира областния комитет на партията и докладва, че му били дадени уж инструкции от Централния комитет, от Политбюро всички уволнени офицери веднага да бъдат арестувани и държани под строго наблюдение. Подобна инструкция, разбира се, *не съществува и не може да съществува*. Няма и не може да има такова Политбюро на нашата партия, което да допусне подобни лудории и глупости, вредни за партията и за делото на Отечествения фронт. Това е партиен деятел, който не знае своето истинско предназначение, който мисли, че неговото предназначение не е друго освен да фабрикува нови политически противници на Работническата партия и на Отечествения фронт.

Или вземете друг случай. Председателят на отечественофронтовския комитет в Червен бряг арестува и нанася побой на един човек — побой до смърт! Може би той е провокатор, защото има и провокатори, които правят тия работи от името на нашата партия, и такива провокатори трябва да се открият и изгонят окончателно. Но ако не е провокатор, очевидно е, че той провежда напълно погрешно предприетото политическо настъпление срещу реакцията

И трети, още по-фрапантен случай. Наш народен представител, много доблестен партизанин, в когото са влюбени всички, които го познават, другар, който има големи заслуги в партизанското движение и в отечествената война, се явява заедно с други членове на областния комитет в Старозагорския затвор, където били задържани запасни офицери, заподозрени, че участвуват в конспирация, и започнали да ги бият, защото тия бивши офицери са извършили преди 9 септември известни насилия над тях. Ако офицерите са заподозрени, има закон, по който те ще бъдат съдени. Знаете, че сега се водят процеси и срещу такива конспиратори. Вместо да пазят авторитета на партията като зеницата на окото си, тия партийни другари, поддали се на своите лични настроения, прилагат най-осъдителни и недостойни за един комунист методи. Има и други такива факти.

Известни наши хора, значи, вървят по линията на най-малкото съпротивление и вместо да обясняват, вместо това се връща в Плевен, събира областния комитет на партията и докладва, че му били дадени уж инструкции от Централния комитет, от Политбюро всички уволнени офицери веднага да бъдат арестувани и държани под строго наблюдение. Подобна инструкция, разбира се, *не съществува и не може да съществува*. Няма и не може да има такова Политбюро на нашата партия, което да допусне подобни лудории и глупости, вредни за партията и за делото на Отечествения фронт. Това е партиен деятел, който не знае своето истинско предназначение, който мисли, че неговото предназначение не е друго освен да фабрикува нови политически противници на Работническата партия и на Отечествения фронт.

Или вземете друг случай. Председателят на отечественофронтовския комитет в Червен бряг арестува и нанася побой на един човек — побой до смърт! Може би той е провокатор, защото има и провокатори, които правят тия работи от името на нашата партия, и такива провокатори трябва да се открият и изгонят окончателно. Но ако не е провокатор, очевидно е, че той провежда напълно погрешно предприетото политическо настъпление срещу реакцията

И трети, още по-фрапантен случай. Наш народен представител, много доблестен партизанин, в когото са влюбени всички, които го познават, другар, който има големи заслуги в партизанското движение и в отечествената война, се явява заедно с други членове на областния комитет в Старозагорския затвор, където били задържани запасни офицери, заподозрени, че участвуват в конспирация, и започнали да ги бият, защото тия бивши офицери са извършили преди 9 септември известни насилия над тях. Ако офицерите са заподозрени, има закон, по който те ще бъдат съдени. Знаете, че сега се водят процеси и срещу такива конспиратори. Вместо да пазят авторитета на партията като зеницата на окото си, тия партийни другари, поддали се на своите лични настроения, прилагат най-осъдителни и недостойни за един комунист методи. Има и други такива факти.

Известни наши хора, значи, вървят по линията на най-малкото съпротивление и вместо да обясняват, вместо да агитират, вместо да пропагандират, вместо да водят политическа борба, което, разбира се, изисква да си напрегне човек повече мозъка, прибягват към саморазправи и незаконни действия.

Такива действия са противопартийни, против отечественофронтовската законност. Те трябва час по-скоро да бъдат прекратени, като провинените се накажат найстрого, за да не остане нито една подобна проява, за да не се отбележи занапред нито един подобен случай на незаконно действие, което компрометира нашата партия и народната власт. Нито един виновник не трябва да остане ненаказан. Трябва да се налагат санкции и то най-сурови санкции — до изключване от партията и предаване на съдебната власт.

Аз считам, че, без да се държи сметка за обществено положение, за партийна длъжност и за минали заслуги, нарушителите на партийния морал, на партийната дисциплина и отечественофронтовската законност, нарушителите на решенията на ЦК трябва да бъдат най-строго наказвани! (Продължителни ръкопляскания.)

Така се постъпва и в болшевишката партия под ръководството на др. Сталин — безпощадно. Брат, близък, приятел, любим човек — не се гледа на това. Интересите на партията стоят над всичко, защото интересите на партията за нас са интереси на народа, интереси на нашата страна. И всеки, който си позволи и най-малки подобни действия, той вреди на партията и трябва да получи заслуженото наказание. И не само да получи наказание, но това трябва да го знае целият град, цялото село. Тая санкция трябва да се публикува в нашия печат, за да я знаят всички — и приятели, и врагове — и да служи за назидание на всички.

Аз искам да се осъзнае от всички наши другари, че след тоя наш пленум трябва да се почувствува промяна в цялата страна в това отношение, без, разбира се, да се спира политическото настъпление срещу реакцията, без да се намалява нито на йота народната бдителност по отношение на саботьорите, вредителите, конспираторите, враговете на нова, демократична България. Напротив, настъплението трябва да се засили навсякъде, но то трябва да агитират, вместо да пропагандират, вместо да водят политическа борба, което, разбира се, изисква да си напрегне човек повече мозъка, прибягват към саморазправи и незаконни действия.

Такива действия са противопартийни, против отечественофронтовската законност. Те трябва час по-скоро да бъдат прекратени, като провинените се накажат най-строго, за да не остане нито една подобна проява, за да не се отбележи занапред нито един подобен случай на незаконно действие, което компрометира нашата партия и народната власт. Нито един виновник не трябва да остане ненаказан. Трябва да се налагат санкции и то най-сурови санкции — до изключване от партията и предаване на съдебната власт.

Аз считам, че, без да се държи сметка за обществено положение, за партийна длъжност и за минали заслуги, нарушителите на партийния морал, на партийната дисциплина и отечественофронтовската законност, нарушителите на решенията на ЦК трябва да бъдат най-строго наказвани! (Продължителни ръкопляскания.)

Така се постъпва и в болшевишката партия под ръководството на др. Сталин — безпощадно. Брат, близък, приятел, любим човек — не се гледа на това. Интересите на партията стоят над всичко, защото интересите на партията за нас са интереси на народа, интереси на нашата страна. И всеки, който си позволи и най-малки подобни действия, той вреди на партията и трябва да получи заслуженото наказание. И не само да получи наказание, но това трябва да го знае целият град, цялото село. Тая санкция трябва да се публикува в нашия печат, за да я знаят всички — и приятели, и врагове — и да служи за назидание на всички.

Аз искам да се осъзнае от всички наши другари, че след тоя наш пленум трябва да се почувствува промяна в цялата страна в това отношение, без, разбира се, да се спира политическото настъпление срещу реакцията, без да се намалява нито на йота народната бдителност по отношение на саботьорите, вредителите, конспираторите, враговете на нова, демократична България. Напротив, настъплението трябва да се засили навсякъде, но то трябва да бъде организирано политическо настъпление. Трябва да се действува с разяснение и аргументи, със средствата на идейната и политическа борба и обезателно въз основа и в рамките на отечественофронтовската законност. Що се отнася до нашите отношения със съюзниците, необходимо е да се разбере и строго спазва това, че в редовете на Отечествения фронт ние не водим атака против „Звено" и другите партии *изцяло*, а конкретно и убедително разобличаваме само тия елементи в тях, които са антиотечественофронтовски.

Другари и другарки, аз бих искал да завърша с пожеланието да обсъдите сериозно всички въпроси във връзка с предстоящите кампании, като се помъчите с колективния партиен ум да вземете такива решения, които да позволят на нашата партия да бъде на дело първа и ръководеща сила, за да можем заедно с нашите съюзници да осигурим избирането на едно действително отечественофронтовско Велико народно събрание[1] (Бурни и много продължителни ръкопляскания. Всички стават на крака. Нестихващи овации).

---

[1] Стенограмата на речта е предадена с известни съкращения.

да бъде организирано политическо настъпление. Трябва да се действува с разяснение и аргументи, със средствата на идейната и политическа борба и обезателно въз основа и в рамките на отечественофронтовската законност. Що се отнася до нашите отношения със съюзниците, необходимо е да се разбере и строго спазва това, че в редовете на Отечествения фронт ние не водим атака против „Звено" и другите партии *изцяло*, а конкретно и убедително разобличаваме само тия елементи в тях, които са антиотечественофронтовски.

Другари и другарки, аз бих искал да завърша с пожеланието да обсъдите сериозно всички въпроси във връзка с предстоящите кампании, като се помъчите с колективния партиен ум да вземете такива решения, които да позволят на нашата партия да бъде на дело първа и ръководеща сила, за да можем заедно с нашите съюзници да осигурим избирането на едно действително отечественофронтовско Велико народно събрание[1] (Бурни и много продължителни ръкопляскания. Всички стават на крака. Нестихващи овации).

---

[1] Стенограмата на речта е предадена с известни съкращения.

ЗА РОЛЯТА И ЗНАЧЕНИЕТО НА в. „НАРОДНА БОРБА"

Писмо до редакцията

От цялото си сърдце приветствувам излизането на вестник „Народна борба" — орган на Съюза на бойците против фашизма в България.

Сега, когато враговете на нашия народ се опитват да възродят под разни форми фашизма у нас и когато, от друга страна, Отечественият фронт, българската народна демокрация, се намира в решително настъпление против останките на фашисткия режим и реакцията, Съюзът на бойците против фашизма и неговият орган „Народна борба" има да изиграят изключително важна роля в полза на нашата родина.

Обединяващ в своята среда всички категории бойци против фашизма у нас, Съюзът е верен носител и хранител на борческите антифашистки традиции на българския народ и естествен защитник на историческото дело на 9 септември.

В изграждането на нашата утрешна Народна република Съюзът трябва да бъде в първите редове на нейните строители в обществено-политическия, стопански и културен живот.

Като орган на Съюза на бойците против фашизма вестник „Народна борба", разбира се, не може да има други задачи освен задачите на самия Съюз. Но той е призван преди всичко да работи усърдно за все по-голямо сплотяване на бойците против фашизма, да ги осветлява върху техните специални обязаности във всеки даден момент, да развива у тях бдителност по отношение на народните врагове, да им помага дружно да работят и се борят за укрепването на българската народна демо-

ЗА РОЛЯТА И ЗНАЧЕНИЕТО НА в. „НАРОДНА БОРБА"

Писмо до редакцията

От цялото си сърдце приветствувам излизането на вестник „Народна борба" — орган на Съюза на бойците против фашизма в България.

Сега, когато враговете на нашия народ се опитват да възродят под разни форми фашизма у нас и когато, от друга страна, Отечественият фронт, българската народна демокрация, се намира в решително настъпление против останките на фашисткия режим и реакцията, Съюзът на бойците против фашизма и неговият орган „Народна борба" има да изиграят изключително важна роля в полза на нашата родина.

Обединяващ в своята среда всички категории бойци против фашизма у нас, Съюзът е верен носител и хранител на борческите антифашистки традиции на българския народ и естествен защитник на историческото дело на 9 септември.

В изграждането на нашата утрешна Народна република Съюзът трябва да бъде в първите редове на нейните строители в обществено-политическия, стопански и културен живот.

Като орган на Съюза на бойците против фашизма вестник „Народна борба", разбира се, не може да има други задачи освен задачите на самия Съюз. Но той е призван преди всичко да работи усърдно за все по-голямо сплотяване на бойците против фашизма, да ги осветлява върху техните специални обязаности във всеки даден момент, да развива у тях бдителност по отношение на народните врагове, да им помага дружно да работят и се борят за укрепването на българската народна демокрация, против фашизма и реакцията и да бъдат — всеки на своето място и според своите сили и способности — активни участници в изграждането на Народната република България.

„Народна борба“ трябва особено да се грижи за политическото възпитание в истински демократичен дух на изостаналите назад членове на Съюза, за да може Съюзът успешно да изпълни своята роля на надеждна опора на Отечествения фронт — мотора на Народната република.

Пожелавам упорита и умела работа, дълбоко чувство на обществена отговорност, както и най-добри успехи на редакцията на „Народна борба“.

24 август 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

крация, против фашизма и реакцията и да бъдат — всеки на своето място и според своите сили и способности — активни участници в изграждането на Народната република България.

„Народна борба“ трябва особено да се грижи за политическото възпитание в истински демократичен дух на изостаналите назад членове на Съюза, за да може Съюзът успешно да изпълни своята роля на надеждна опора на Отечествения фронт — мотора на Народната република.

Пожелавам упорита и умела работа, дълбоко чувство на обществена отговорност, както и най-добри успехи на редакцията на „Народна борба“.

24 август 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ВЪПРОСИ, КОИТО НЕ ТЪРПЯТ ОТЛАГАНЕ

Заети с кампанията по провеждане допитването до народа, има опасност да занемарим някои много важни други задачи от стопански и продоволствен характер.

Такива задачи са преди всичко осигуряването на хляба и снабдяването на населението с топливо и предмети от първа необходимост, както и осигуряването фуража за добитъка. Да се вземат решителни мерки в това отношение е толкова по-належащо, като се има предвид настъпилата суша, която компрометира значителна част от тазгодишната реколта.

Своевременното изпълнение на нарядите, съхранението на храните и фуража от злостни опожарявания и от всяка друга тяхна повреда е днес първа държавна и общонародна необходимост.

Повече от всеки друг път сега, през време на кампанията, трябва да се усили борбата против спекулата и черната борса, както и за отстраняването на съществуващите нередности, безобразия и несправедливости по снабдяването на населението във всяко населено място на страната.

Нужно е да бъдат мобилизирани в тая посока всички държавни, общински, обществени и кооперативни органи и организации, профсъюзите, Националният комитет на Отечествения фронт и неговите местни комитети, както и отечественофронтовските партии и, разбира се, на първо място нашата собствена партия.

Стопанските министерства, особено Министерството на търговията и продоволствието, неговите дирекции и комисарства трябва да бъдат поставени под строг обществен контрол, за да се стегнат и добросъвестно изпълняват своите важни обязаности. Саботьорите и аферистите трябва да се уволняват и да се изпращат без колебание

ВЪПРОСИ, КОИТО НЕ ТЪРПЯТ ОТЛАГАНЕ

Заети с кампанията по провеждане допитването до народа, има опасност да занемарим някои много важни други задачи от стопански и продоволствен характер.

Такива задачи са преди всичко осигуряването на хляба и снабдяването на населението с топливо и предмети от първа необходимост, както и осигуряването фуража за добитъка. Да се вземат решителни мерки в това отношение е толкова по-належащо, като се има предвид настъпилата суша, която компрометира значителна част от тазгодишната реколта.

Своевременното изпълнение на нарядите, съхранението на храните и фуража от злостни опожарявания и от всяка друга тяхна повреда е днес първа държавна и общонародна необходимост.

Повече от всеки друг път сега, през време на кампанията, трябва да се усили борбата против спекулата и черната борса, както и за отстраняването на съществуващите нередности, безобразия и несправедливости по снабдяването на населението във всяко населено място на страната.

Нужно е да бъдат мобилизирани в тая посока всички държавни, общински, обществени и кооперативни органи и организации, профсъюзите, Националният комитет на Отечествения фронт и неговите местни комитети, както и отечественофронтовските партии и, разбира се, на първо място нашата собствена партия.

Стопанските министерства, особено Министерството на търговията и продоволствието, неговите дирекции и комисарства трябва да бъдат поставени под строг обществен контрол, за да се стегнат и добросъвестно изпълняват своите важни обязаности. Саботьорите и аферистите трябва да се уволняват и да се изпращат без колебание в затворите. Лентяите-бюрократи и бездействуващи чиновници трябва не само да се критикуват публично в събрания и печат, но и безпощадно да се наказват.

На отечественофронтовския печат предстои да отдели най-сериозно внимание на всички тия въпроси и да помогне за тяхното правилно и ударно разрешение.

Необходимо е всички ясно да разберем, че осигуряването на хляба и продоволствието на населението, снабдяването му с топливо и предмети от първа необходимост, както и осигуряването фуража за добитъка, представляват съществена част от всенародната кампания за обявяване Народна република в нашата страна.

Не може да има никакво съмнение в това, че на 9 септември нашият народ, празнувайки двегодишнината на историческото септемврийско народно въстание, ще отпразнува така също радостно и тържествено създаването на българската Народна република. Но той трябва в същото време да бъде напълно уверен, че неговият хляб, продоволствие и снабдяване, че фуражът за добитъка, че възходът на народното стопанство са осигурени.

„Раб. дело", бр. 194,
28 август 1946 г.

в затворите. Лентяите-бюрократи и бездействуващи чиновници трябва не само да се критикуват публично в събрания и печат, но и безпощадно да се наказват.

На отечественофронтовския печат предстои да отдели най-сериозно внимание на всички тия въпроси и да помогне за тяхното правилно и ударно разрешение.

Необходимо е всички ясно да разберем, че осигуряването на хляба и продоволствието на населението, снабдяването му с топливо и предмети от първа необходимост, както и осигуряването фуража за добитъка, представляват съществена част от всенародната кампания за обявяване Народна република в нашата страна.

Не може да има никакво съмнение в това, че на 9 септември нашият народ, празнувайки двегодишнината на историческото септемврийско народно въстание, ще отпразнува така също радостно и тържествено създаването на българската Народна република. Но той трябва в същото време да бъде напълно уверен, че неговият хляб, продоволствие и снабдяване, че фуражът за добитъка, че възходът на народното стопанство са осигурени.

„Раб. дело“, бр. 194,
28 август 1946 г.

БЪЛГАРИЯ ЩЕ БЪДЕ НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Обращение по радиото към българския народ
7 септември 1946 г.

Граждани и гражданки!
Братя и сестри!

Кампанията по допитването до народа е вече приключена. Утре на българските избиратели и избирателки предстои да се явят пред урните и гласуват. Предстои да проявят те своята истинска воля по кардиналния за нашата страна въпрос — въпроса за формата и характера на нашето държавно управление.

Някои питат защо бе нужна една такава широка кампания и защо е нужно провеждането на самото допитване до народа, когато е всеизвестно и безспорно, че огромното множинство на нашия народ е против монархията и за републиканската идея.

Да, вярно е, че идеята за републиката е дълбоко залегнала в сърцата на всички български патриоти и патриотки у нас. Безспорно е също така, че е напълно назряло премахването на монархията и обявяването на България за Народна република. Касае се обаче не само до идеята за републиката. Въпросът е да се осъществи тая идея на дело. Касае се да се подготвят народните маси за нейното осъществяване, тъй като без съзнателното и активно участие на самите народни маси не е възможно изграждането на Народната република

Кампанията по допитването даде възможност на нашия народ да направи критически обзор на изминатия път през цели пет десетилетия, да отчете ясно престъпленията на монархизма и неговите крепители и да извади извънредно ценни уроци от своя горчив опит в миналото.

В резултат именно на кампанията нашият народ има възможност съвършено ясно да разбере защо сега Бъл-

БЪЛГАРИЯ ЩЕ БЪДЕ НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Обращение по радиото към българския народ
7 септември 1946 г.

Граждани и гражданки!
Братя и сестри!

Кампанията по допитването до народа е вече приключена. Утре на българските избиратели и избирателки предстои да се явят пред урните и гласуват. Предстои да проявят те своята истинска воля по кардиналния за нашата страна въпрос — въпроса за формата и характера на нашето държавно управление.

Някои питат защо бе нужна една такава широка кампания и защо е нужно провеждането на самото допитване до народа, когато е всеизвестно и безспорно, че огромното мнозинство на нашия народ е против монархията и за републиканската идея.

Да, вярно е, че идеята за републиката е дълбоко залегнала в сърцата на всички български патриоти и патриотки у нас. Безспорно е също така, че е напълно назряло премахването на монархията и обявяването на България за Народна република. Касае се обаче не само до идеята за републиката. Въпросът е да се осъществи тая идея на дело. Касае се да се подготвят народните маси за нейното осъществяване, тъй като без съзнателното и активно участие на самите народни маси не е възможно изграждането на Народната република.

Кампанията по допитването даде възможност на нашия народ да направи критически обзор на изминатия път през цели пет десетилетия, да отчете ясно престъпленията на монархизма и неговите крепители и да извади извънредно ценни уроци от своя горчив опит в миналото.

В резултат именно на кампанията нашият народ има възможност съвършено ясно да разбере защо сега България, вместо да участвува на мирната конференция наравно с обединените нации-победители в уреждането на следвоения мир, е принудена, като бивш сателит на Германия, да води тежка борба за правото на своето национално съществуване и в защита на своите законни елементарни интереси и искания. Той вижда сега по-ясно от всеки друг път, че виновникът за това е предателската, антинародна политика на монархизма и на монархическата и грабителска част на българската буржоазия.

Кампанията също така разкри напълно пред народа подлото лицемерие на реакцията у нас, която, нямаща смелост да се яви открито в защита на монархизма, се опитва с всички средства на клеветата и интригата да дискредитира допитването до народа. В същото време стари, изпитани царедворци побързаха да се пременят в републиканска дреха.

Но особеното значение на кампанията се заключава в това, че тя се превърна в голяма политическа школа за широките народни маси — особено за стотиците хиляди жени и младежи. И това, несъмнено, е добра подготовка и за изборите за Великото народно събрание, което ще изработи конституцията на нашата родина.

Що се касае до самото гласоподаване, извън всичко друго, то ще даде възможност на народа да види какъв процент поддръжници на проклетата и престъпна монархия се намират още в неговата среда, което, разбира се, ще бъде за него не от малка полза.

Макар и в самия закон за допитването да са дадени основните, характерни черти на бъдещата Народна република и макар в самата кампания предостатъчно да се разясни този въпрос, все още се намират хора у нас, които злостно и тенденциозно питат: за каква република ще се гласува на 8 септември? Не ще ли бъде тя съветска република? Няма ли да бъде установена диктатура на работническата класа? Няма ли да бъде унищожена частната собственост?

Това са обикновено врагове на Отечествения фронт, които не престават да сеят съмнения и интриги всред народа.

КАДРИ НАР. СЪВЕТИ
Н. Р. БЪЛГАРИЯ

гария, вместо да участвува на мирната конференция наравно с обединените нации-победители в уреждането на следвоения мир, е принудена, като бивш сателит на Германия, да води тежка борба за правото на своето национално съществуване и в защита на своите законни елементарни интереси и искания. Той вижда сега по-ясно от всеки друг път, че виновникът за това е предателската, антинародна политика на монархизма и на монархическата и грабителска част на българската буржоазия.

Кампанията също така разкри напълно пред народа подлото лицемерие на реакцията у нас, която, нямаща смелост да се яви открито в защита на монархизма, се опитва с всички средства на клеветата и интригата да дискредитира допитването до народа. В същото време стари, изпитани царедворци побързаха да се пременят в републиканска дреха.

Но особеното значение на кампанията се заключава в това, че тя се превърна в голяма политическа школа за широките народни маси — особено за стотиците хиляди жени и младежи. И това, несъмнено, е добра подготовка и за изборите за Великото народно събрание, което ще изработи конституцията на нашата родина.

Що се касае до самото гласоподаване, извън всичко друго, то ще даде възможност на народа да види какъв процент поддръжници на проклетата и престъпна монархия се намират още в неговата среда, което, разбира се, ще бъде за него не от малка полза.

Макар и в самия закон за допитването да са дадени основните, характерни черти на бъдещата Народна република и макар в самата кампания предостатъчно да се разясни този въпрос, все още се намират хора у нас, които злостно и тенденциозно питат: за каква република ще се гласува на 8 септември? Не ще ли бъде тя съветска република? Няма ли да бъде установена диктатура на работническата класа? Няма ли да бъде унищожена частната собственост?

Това са обикновено врагове на Отечествения фронт, които не престават да сеят съмнения и интриги всред народа.

РЪК. КАДРИ НАР. СЪВЕТИ
Н. Р. БЪЛГАРИЯ

Но ако е нужно още веднаж да се каже за каква република ще гласува нашият демократичен народ, аз бих си позволил съвършено накратко да отговоря ясно и категорично така:

Нашият народ е за *Народна република* с парламентарен режим, а не за плутократическа република. Той е за *народно републиканско управление*, а не за *буржоазно републиканско управление*.

Какво значи това? Това значи:

Първо. България няма да бъде съветска република, но тя ще бъде Народна република, в която ръководеща роля ще играе огромното мнозинство от народа — работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция. В нея няма да има никаква диктатура, но в Народната република основен, решаващ фактор ще бъде трудещото се мнозинство на народа, хората на обществено-полезния труд, а не крупният спекулативен капитал и едно малцинство от политически и морално прогнил и банкрутирал буржоазен хай-лайф.

Второ. България ще бъде Народна република, в която частната собственост, придобита чрез труд и спестовност, ще получи действителна закрила от страна на държавната власт против грабителите и спекулантите, но в която на крупнокапиталистическата спекулативна частна собственост не ще се позволи да обрича трудещия се народ — работниците, селяните, занаятчиите, служащите и народната интелигенция — на изгладняване и нищета.

Трето. България ще бъде Народна република, която не ще остави никакви отворени врати за връщане назад към позорното минало на монархизма, фашизма и великобългарския шовинизъм и която ще създаде всички необходими конституционни, политически, стопански, материални и културни гаранции за развитието на нашата страна по пътя на прогреса и за сигурния възход на нашата нация до премахването на всяка експлоатация на човек от човека.

Четвърто. България ще бъде Народна република, свободна и независима държава със свой национален и

Но ако е нужно още веднаж да се каже за каква република ще гласува нашият демократичен народ, аз бих си позволил съвършено накратко да отговоря ясно и категорично така:

Нашият народ е за *Народна република* с парламентарен режим, а не за плутократическа република. Той е за *народно републиканско управление*, а не за *буржоазно републиканско управление.*

Какво значи това? Това значи:

Първо. България няма да бъде съветска република, но тя ще бъде Народна република, в която ръководеща роля ще играе огромното мнозинство от народа — работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция. В нея няма да има никаква диктатура, но в Народната република основен, решаващ фактор ще бъде трудещото се мнозинство на народа, хората на обществено-полезния труд, а не крупният спекулативен капитал и едно малцинство от политически и морално прогнил и банкрутирал буржоазен хай-лайф.

Второ. България ще бъде Народна република, в която частната собственост, придобита чрез труд и спестовност, ще получи действителна закрила от страна на държавната власт против грабителите и спекулантите, но в която на крупнокапиталистическата спекулативна частна собственост не ще се позволи да обрича трудещия се народ — работниците, селяните, занаятчиите, служащите и народната интелигенция — на изгладняване и нищета.

Трето. България ще бъде Народна република, която не ще остави никакви отворени врати за връщане назад към позорното минало на монархизма, фашизма и великобългарския шовинизъм и която ще създаде всички необходими конституционни, политически, стопански, материални и културни гаранции за развитието на нашата страна по пътя на прогреса и за сигурния възход на нашата нация до премахването на всяка експлоатация на човек от човека.

Четвърто. България ще бъде Народна република, свободна и независима държава със свой национален и държавен суверенитет. Тя не ще играе по свирката на разни капиталистически концерни и тръстове, които искат да заробят политически и економически малките народи.

Пето. България ще бъде Народна република — фактор на славянското единство и братство против всяка възможна агресия. Тя не ще бъде катраник в колесницата на антиславянската и антисъветска политика, водеща към вражди между народите.

Шесто. България ще бъде Народна република, която заедно с другите демократични, свободолюбиви народи ще представлява здрав елемент на мира и демокрацията на Балканите и Европа, а не оръдие за военни авантюри и агресивни войни.

Така накратко разбираме ние характера на Народната република, за която утре ще се гласува.

Може ли да има съмнение, че мнозинството на нашия народ ще даде своя вот за такава Народна република?

Не. Няма никакво основание за такова съмнение.

Всеки лесно ще разбере, че от голямо вътрешно и международно значение е утре да се получи възможното максимално участие в допитването до народа.

Непростима грешка биха извършили тия избиратели и избирателки, които, считайки, че и без техните гласове провъзгласяването на Народната република е осигурено, не се явят да гласуват.

Не. Всеки глас е важен. Реакцията у нас и нашите недоброжелатели в чужбина трябва да почувствуват реално, нагледно, чрез вота на 8 септември, истинската воля на нашия народ и твърдата му, непоколебима решителност да изгради Народната република България — за благото на нашата собствена страна и в полза на трайния мир между народите.

От името на Работническата партия, от името на Отечествения фронт и от свое име аз най-горещо апелирам към всички родолюбци — мъже, жени и младежи, да гласуват със спасителната за нашата родина бюлетина:

„За Народна република“.

държавен суверенитет. Тя не ще играе по свирката на разни капиталистически концерни и тръстове, които искат да заробят политически и икономически малките народи.

Пето. България ще бъде Народна република — фактор на славянското единство и братство против всяка възможна агресия. Тя не ще бъде катраник в колесницата на антиславянската и антисъветска политика, водеща към вражди между народите.

Шесто. България ще бъде Народна република, която заедно с другите демократични, свободолюбиви народи ще представлява здрав елемент на мира и демокрацията на Балканите и Европа, а не оръдие за военни авантюри и агресивни войни.

Така накратко разбираме ние характера на Народната република, за която утре ще се гласува.

Може ли да има съмнение, че мнозинството на нашия народ ще даде своя вот за такава Народна република?

Не. Няма никакво основание за такова съмнение.

Всеки лесно ще разбере, че от голямо вътрешно и международно значение е утре да се получи възможното максимално участие в допитването до народа.

Непростима грешка биха извършили тия избиратели и избирателки, които, считайки, че и без техните гласове провъзгласяването на Народната република е осигурено, не се явят да гласуват.

Не. Всеки глас е важен. Реакцията у нас и нашите недоброжелатели в чужбина трябва да почувствуват реално, нагледно, чрез вота на 8 септември, истинската воля на нашия народ и твърдата му, непоколебима решителност да изгради Народната република България — за благото на нашата собствена страна и в полза на трайния мир между народите.

От името на Работническата партия, от името на Отечествения фронт и от свое име аз най-горещо апелирам към всички родолюбци — мъже, жени и младежи, да гласуват със спасителната за нашата родина бюлетина:

„За Народна република“.

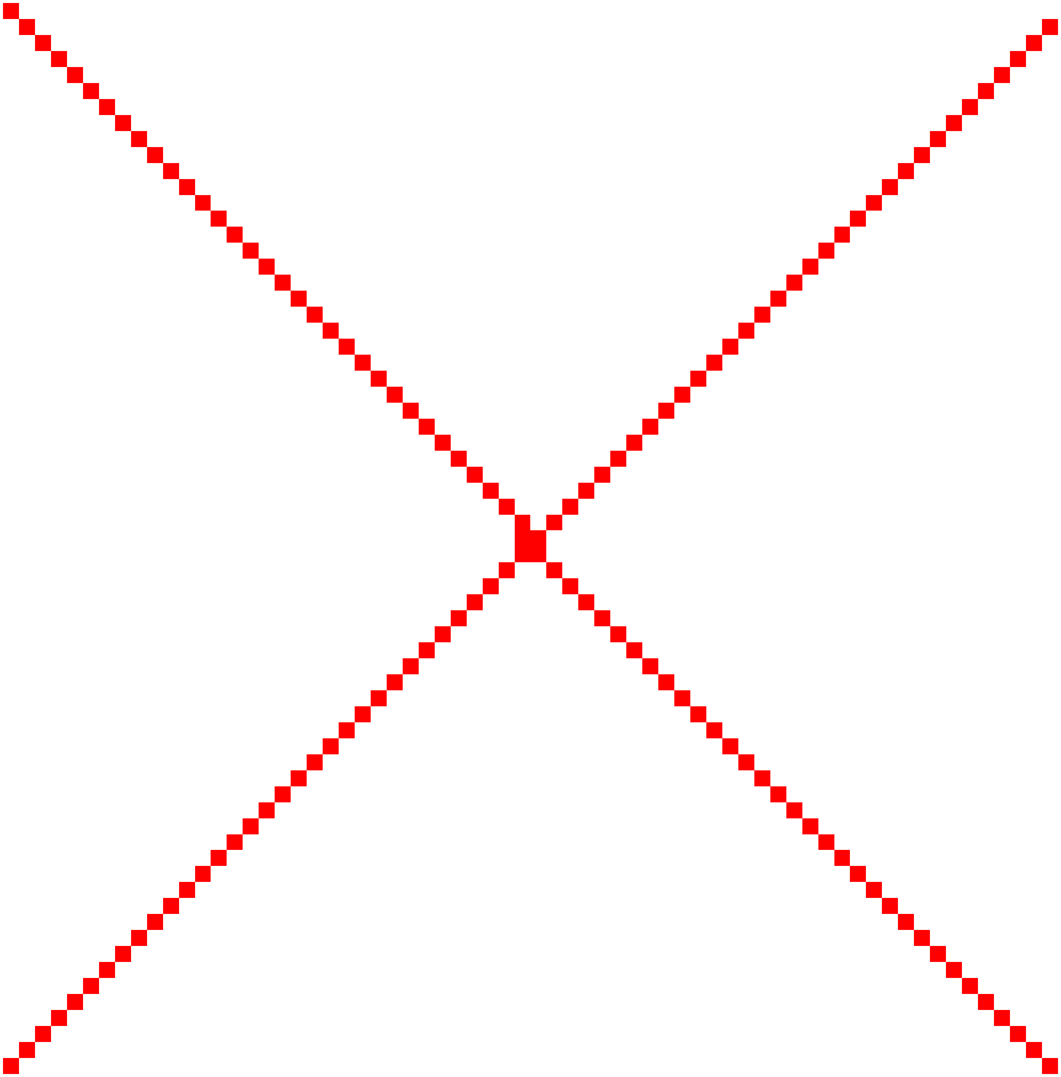

Смърт на монархията и фашизма!

Да живее Народната република България!

Да живее Отечественият фронт — обединителят на българския народ и ръководител на съдбините на България!

Да живее борческият, свободолюбив и трудолюбив български народ!

ЗА РОЛЯТА И ЗАДАЧИТЕ НА СП. „ФИЛОСОФСКА МИСЪЛ“

Отговор на давани от редакцията въпроси

Както е известно, аз не съм имал възможност, за съжаление, да получа академично образование. Обаче в своята практическа обществена и политическа дейност в служба на работническата класа и българския народ отдавна, още на младини, почувствувах, че без усвояването на основните положения на науката за развитието на природата и обществото, на достиженията на философията не е възможна правилна и пълноценна обществена и политическа дейност. Затова започнах и усърдно, и упорито, преодолявайки колосални трудности, да изучавам най-важните произведения на някои от древните гръцки философи, както и на най-новите европейски философи, напр. на Декарт, Спиноза, Кант, Хегел, Фойербах и редица други представители на материалистическата и идеалистическата философска школа, и особено произведенията на Маркс и Енгелс, на Плеханов, Ленин и Сталин. Това изучаване все повече ме убеждаваше, че е абсолютно необходимо пълно съчетание на *практиката и теорията*, тъй като *практиката* без теорията е *сляпа*, а *теорията* без практиката е *безплодна*. Това е особено вярно за работническата класа, която има историческата задача не само правилно и научно да обясни *съществуващото*, но и коренно да измени това *съществуващо* в своя полза и в полза на своя народ. Без революционна теория не може да има и революционна практика, както многократно е изтъквал великият Ленин и заедно с него неговият продължител — великият Сталин.

По поставените ми въпроси аз мога, значи, да говоря главно на основание на своя собствен дългогодишен опит.

ЗА РОЛЯТА И ЗАДАЧИТЕ НА СП. „ФИЛОСОФСКА МИСЪЛ“

Отговор на давани от редакцията въпроси

Както е известно, аз не съм имал възможност, за съжаление, да получа академично образование. Обаче в своята практическа обществена и политическа дейност в служба на работническата класа и българския народ отдавна, още на младини, почувствувах, че без усвояването на основните положения на науката за развитието на природата и обществото, на достиженията на философията не е възможна правилна и пълноценна обществена и политическа дейност. Затова започнах и усърдно, и упорито, преодолявайки колосални трудности, да изучавам най-важните произведения на някои от древните гръцки философи, както и на най-новите европейски философи, напр. на Декарт, Спиноза, Кант, Хегел, Фойербах и редица други представители на материалистическата и идеалистическата философска школа, и особено произведенията на Маркс и Енгелс, на Плеханов, Ленин и Сталин. Това изучаване все повече ме убеждаваше, че е абсолютно необходимо пълно съчетание на *практиката и теорията,* тъй като *практиката* без теорията е *сляпа*, а *теорията* без практиката е *безплодна.* Това е особено вярно за работническата класа, която има историческата задача не само правилно и научно да обясни *съществуващото,* но и коренно да измени това *съществуващо* в своя полза и в полза на своя народ. Без революционна теория не може да има и революционна практика, както многократно е изтъквал великият Ленин и заедно с него неговият продължител — великият Сталин.

По поставените ми въпроси аз мога, значи, да говоря главно на основание на своя собствен дългогодишен опит.

По моему списанието „Философска мисъл" у нас е крайно необходимо. Може да се каже даже, че то се е появило на свят с известно закъснение. Нему предстои да изиграе огромна роля. По моето скромно мнение и както аз разбирам неговите задачи, особено в близкия период, наред с основната, постоянна задача — да хвърли здрав мост между напредничавата философия и народа, респективно неговата интелигенция, да направи достиженията на философската мисъл общонародно достояние, като изтръгне философията из областта на кабинетите и я внесе в средата на живия, практически живот на нашата страна — тия задачи на „Философска мисъл" могат да бъдат накратко формулирани както следва:

Първо. Да разобличава и всячески съдействува за окончателното изкореняване на фашистката идеология (расизма, теорията за господството на „висшите" над „нисшите" раси, фюрерския принцип, теория за свръхчовека, нашия великобългарски шовинизъм). Ние не трябва да забравяме, че без ликвидирането на фашистката идеология, срещу която все още се води слаба идеологическа борба в нашите университети, в нашата литература и култура, не ще можем да унищожим окончателно всички остатъци на фашисткия режим в обществения и политически живот у нас. Фашистката идеология е хванала дълбоки корени през миналото в главите особено на част от българската интелигенция и очистването на тая отрова не е така проста и лека задача.

Второ. Да разкрива и бичува фашистката фалшификация на историята въобще и на нашата собствена българска история. Нашата историческа литература и учебните пособия, по които студентската и друга младеж изучава историята на нашия народ, са изпълнени с крайно вредни извращения и груби фалшификации. На „Философска мисъл" предстои много благодарна творческа и критическа работа в това отношение. Необходимо е час по-скоро да се изработи и популяризира научен, марксически критерий за правилното обяснение на важните периоди и големите събития в историята на нашия народ, особено през последното столетие, като се направи това ясно и убедително върху основата на научен анализ на самите

По моему списанието „Философска мисъл" у нас е крайно необходимо. Може да се каже даже, че то се е появило на свят с известно закъснение. Нему предстои да изиграе огромна роля. По моето скромно мнение и както аз разбирам неговите задачи, особено в близкия период, наред с основната, постоянна задача — да хвърли здрав мост между напредничавата философия и народа, респективно неговата интелигенция, да направи постиженията на философската мисъл общонародно достояние, като изтръгне философията из областта на кабинетите и я внесе в средата на живия, практически живот на нашата страна — тия задачи на „Философска мисъл" могат да бъдат накратко формулирани както следва:

Първо. Да разобличава и всячески съдействува за окончателното изкореняване на фашистката идеология (расизма, теорията за господството на „висшите" над „нисшите" раси, фюрерския принцип, теория за свръхчовека, нашия великобългарски шовинизъм). Ние не трябва да забравяме, че без ликвидирането на фашистката идеология, срещу която все още се води слаба идеологическа борба в нашите университети, в нашата литература и култура, не ще можем да унищожим окончателно всички остатъци на фашисткия режим в обществения и политически живот у нас. Фашистката идеология е хванала дълбоки корени през миналото в главите особено на част от българската интелигенция и очистването на тая отрова не е така проста и лека задача.

Второ. Да разкрива и бичува фашистката фалшификация на историята въобще и на нашата собствена българска история. Нашата историческа литература и учебните пособия, по които студентската и друга младеж изучава историята на нашия народ, са изпълнени с крайно вредни извращения и груби фалшификации. На „Философска мисъл" предстои много благодарна творческа и критическа работа в това отношение. Необходимо е час по-скоро да се изработи и популяризира научен, марксически критерий за правилното обяснение на важните периоди и големите събития в историята на нашия народ, особено през последното столетие, като се направи това ясно и убедително върху основата на научен анализ на самите исторически факти. Не напразно се подчертава, че най-добрият наш учител за настоящето и бъдещето е правилно разбраната история и използуването на нейната богата съкровищница от ценни уроци. Ние се нуждаем като хляб и въздух *от своя собствена марксическа философия на нашата история*.

Трето. „Философска мисъл“ трябва да помогне на народната интелигенция и преди всичко на работническата и селска интелигенция, на тяхната младеж да си изработи здрав, научен, марксически мироглед, да усвои същността на марксическата философия в нейната най-нова форма — ленинизма, *марксическия диалектически метод*, не само като най-сигурно средство за правилното обяснение на миналото и настоящето, но и *като ръководство за действие* в разрешаването на големите и сложни задачи на настоящия момент и в придвижването напред прогресивното развитие на нашата страна. Целият опит на международното работническо движение показва нагледно, особено опитът през втората световна война, какво грамадно значение има разпространението на положенията на диалектическия метод в изучаването на обществения живот, изучаването на историята на обществото и законите на общественото развитие, какво грамадно значение имат тия положения особено за практическата дейност на работническата класа и нейната партия.

Четвърто. „Философска мисъл“ би трябвало да даде значителен принос в борбата против разните гнили, ретроградни идеалистически философски школи и течения, които служат за възраждането на фашизма и представляват идеологически оръжия за реакцията против възхода на народната демокрация. Едновременно с това списанието е длъжно конкретно и аргументирано да бичува всеки опит за извращение на живия и творчески боеви марксизъм, а така също щателно да разработва от марксическа гледна точка новите проблеми на идеологическия фронт, свързани с преживявания сега от нашата страна отечественофронтовски период и неговите тенденции и перспективи на развитие. В този именно смисъл на сп. „Философска мисъл“ предстои да се заеме също и с разработката на основните методологически исторически факти. Не напразно се подчертава, че найдобрият наш учител за настоящето и бъдещето е правилно разбраната история и използуването на нейната богата съкровищница от ценни уроци. Ние се нуждаем като хляб и въздух *от своя собствена марксическа философия на нашата история.*

Трето. „Философска мисъл“ трябва да помогне на народната интелигенция и преди всичко на работническата и селска интелигенция, на тяхната младеж да си изработи здрав, научен, марксически мироглед, да усвои същността на марксическата философия в нейната найнова форма — ленинизма, *марксическия диалектически метод,* не само като най-сигурно средство за правилното обяснение на миналото и настоящето, но и *като ръководство за действие* в разрешаването на големите и сложни задачи на настоящия момент и в придвижването напред прогресивното развитие на нашата страна. Целият опит на международното работническо движение показва нагледно, особено опитът през втората световна война, какво грамадно значение има разпространението на положенията на диалектическия метод в изучаването на обществения живот, изучаването на историята на обществото и законите на общественото развитие, какво грамадно значение имат тия положения особено за практическата дейност на работническата класа и нейната партия.

Четвърто. „Философска мисъл“ би трябвало да даде значителен принос в борбата против разните гнили, ретроградни идеалистически философски школи и течения, които служат за възраждането на фашизма и представляват идеологически оръжия за реакцията против възхода на народната демокрация. Едновременно с това списанието е длъжно конкретно и аргументирано да бичува всеки опит за извращение на живия и творчески боеви марксизъм, а така също щателно да разработва от марксическа гледна точка новите проблеми на идеологическия фронт, свързани с преживявания сега от нашата страна отечественофронтовски период и неговите тенденции и перспективи на развитие. В този именно смисъл на сп. „Философска мисъл“ предстои да се заеме също и с разработката на основните методологически въпроси на всички отделни науки и особено на онези, които по-непосредствено са свързани със стопанското, социално и културно строителство на Народната република.

Пето. Списание „Философска мисъл“ има и друга една важна задача. То трябва методично да поощрява у нас повдигането на интереса към въпросите на философията, любовта към науката и с цялата своя дейност да подбужда любознателната трудеща се младеж към усърдно и упорито самообразование и всячески да ѝ помага, конкретно и делово, в това направление.

Разбира се, едно много важно условие за успешното изпълнение на своите задачи е „Философска мисъл“ да се списва популярно, достъпно за средните читатели, т. е. тия, които нямат средно или висше образование. Не е вярно, че по философските и други теоретически въпроси не може да се пише просто, ясно, достъпно. Най-добър пример в това отношение ни дават великите класици на марксизма — Ленин и Сталин. Но за това е нужно самите автори непрестанно да работят над себе си, да си дават много повече труд, винаги, когато пишат, да имат пред очи своите читатели, за които пишат, и особено напълно да се освободят от вредната рутина на буржоазните философи, които обикновено, придавайки си голяма учена важност, нарочно пишат на недостъпен за средния читател език, предназначавайки своите „творби“ за „специалисти“, за избраната „елитна духовна аристокрация“.

Мене ми се струва също, че редакцията на „Философска мисъл“ би трябвало да има благородната амбиция с течение на времето да се превърне в една, макар и скромна, лаборатория на научната философска мисъл у нас, като групира около себе си най-способните и предани на народа научни сили, и стане школа за издигането и възпитанието на нови, млади марксически кадри на българската наука, тъй жизнено необходими за нова България.

Не мога да не отбележа, че ролята на „Философска мисъл“ е изключително трудна и отговорна. Тя предявява към редакцията и нейните сътрудници много вивъпроси на всички отделни науки и особено на онези, които по-непосредствено са свързани със стопанското, социално и културно строителство на Народната република.

Пето. Списание „Философска мисъл“ има и друга една важна задача. То трябва методично да поощрява у нас повдигането на интереса към въпросите на философията, любовта към науката и с цялата своя дейност да подбужда любознателната трудеща се младеж към усърдно и упорито самообразование и всячески да ѝ помага, конкретно и делово, в това направление.

Разбира се, едно много важно условие за успешното изпълнение на своите задачи е „Философска мисъл“ да се списва популярно, достъпно за средните читатели, т. е. тия, които нямат средно или висше образование. Не е вярно, че по философските и други теоретически въпроси не може да се пише просто, ясно, достъпно. Най-добър пример в това отношение ни дават великите класици на марксизма — Ленин и Сталин. Но за това е нужно самите автори непрестанно да работят над себе си, да си дават много повече труд, винаги, когато пишат, да имат пред очи своите читатели, за които пишат, и особено напълно да се освободят от вредната рутина на буржоазните философи, които обикновено, придавайки си голяма учена важност, нарочно пишат на недостъпен за средния читател език, предназначавайки своите „творби“ за „специалисти“, за избраната „елитна духовна аристокрация“.

Мене ми се струва също, че редакцията на „Философска мисъл“ би трябвало да има благородната амбиция с течение на времето да се превърне в една, макар и скромна, лаборатория на научната философска мисъл у нас, като групира около себе си най-способните и предани на народа научни сили, и стане школа за издигането и възпитанието на нови, млади марксически кадри на българската наука, тъй жизнено необходими за нова България.

Не мога да не отбележа, че ролята на „Философска мисъл“ е изключително трудна и отговорна. Тя предявява към редакцията и нейните сътрудници много високи и сериозни изисквания — знание, умение, огромен методичен труд и строга самокритика с цел все повече да се подобрява и усъвършенствува списанието.

Що се касае до взаимоотношенията между „Философска мисъл" и „Съвременник", ще кажа, че тези две списания в никакъв случай не могат да бъдат конкурентни. Напротив, те имат — всяко поотделно — свои особени задачи, *но задачи, които взаимно се допълват.* Не трябва да се изпуска изпредвид, че „Съвременник", като теоретически и политически орган на Работническата партия (комунисти), е преди всичко оперативен и директивен двунеделен орган по текущите събития и преимуществено по текущите проблеми на партията, на Отечествения фронт и на нашия народ изобщо.

Накрая, позволете ми да изкажа своята голяма радост от излизането на „Философска мисъл" и да пожелая на редакцията му от всичкото си сърце най-добри успехи.

15 септември 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

соки и сериозни изисквания — знание, умение, огромен методичен труд и строга самокритика с цел все повече да се подобрява и усъвършенствува списанието.

Що се касае до взаимоотношенията между „Философска мисъл“ и „Съвременник“, ще кажа, че тези две списания в никакъв случай не могат да бъдат конкурентни. Напротив, те имат — всяко поотделно — свои особени задачи, *но задачи, които взаимно се допълват.* Не трябва да се изпуска изпредвид, че „Съвременник“, като теоретически и политически орган на Работническата партия (комунисти), е преди всичко оперативен и директивен двунеделен орган по текущите събития и преимуществено по текущите проблеми на партията, на Отечествения фронт и на нашия народ изобщо.

Накрая, позволете ми да изкажа своята голяма радост от излизането на „Философска мисъл“ и да пожелая на редакцията му от всичкото си сърце най-добри успехи.

15 септември 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЗА НЮРНБЕРГСКИЯ ПРОЦЕС

Изявления пред френските журналисти

26 септември 1946 г.

Нюрнбергският процес има огромно значение за световната демокрация. Присъдата, макар и да страда от голяма празнота поради необоснованото оправдаване на Шахт, Фон Папен и Фриче, заслужава въобще положителна оценка.

Тази присъда е сериозно предупреждение за чърчиловци и всички други, които след разгрома на Хитлер все още искат да заемат неговото място в борбата за световно господство; строго, категорично предупреждение за всички онези, които дрънкат саби, плашат с атомната бомба, за всички подпалвачи на нова агресивна война, частно против Съветския съюз. Те всички трябва да имат предвид как започнаха и как завършиха хитлеровци и гьоринговци своя поход против болшевизма, против демокрацията и за световно господство. Кандидатите за бъдещи хитлеровци и гьоринговци не могат да очакват по-добра съдба. Те няма да успеят да изминат такъв дълъг път — от 1932 до 1945 г. — като хитлеровците. Те ще стигнат много по-рано до своя Нюрнберг.

Няма пророци в света. И аз лично, разбира се, не смятах себе си за пророк по времето на Лайпцигския процес. Но когато Гьоринг през 1933 г. като неограничен властелин на Германия размахваше в съда своя меч над главата ми, аз бях дълбоко убеден, че рано или късно ненавистната хитлеристка Германия заедно с Хитлер и Гьоринг ще се провали вдън земя. Именно това непоколебимо убеждение ми даваше най-голямата морална сила да издържа срещу целия ужас, на който бях подложен.

Хитлер и Гьоринг искаха да унищожат комунизма. Хитлер и неговата варварска банда искаха да унищожат световната демокрация, искаха да унищожат Съветския

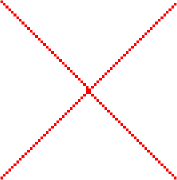

съюз, искаха да натрапят своята тирания на целия свят. Те не можаха да унищожат комунизма. Напротив, комунизмът се усили многократно във всички страни. Те не можаха да унищожат демокрацията. Напротив, демокрацията процъфтява като народна демокрация именно в резултат на уроците от войната. Те, разбира се, не можаха да унищожат Съветския съюз. Напротив, великата страна на социализма стана стократно по-силна и по-могъща — и морално, и политически, и материално. Те не можаха да натрапят своята фашистка тирания на народите в света. Но заедно с всичко това, извършвайки чудовищни престъпления, заливайки Европа в кръв, те унищожиха *половината* и от своя народ, доведоха своята страна до небивала в човешката история страшна катастрофа, а сами те намериха своето заслужено място в земята или на бесилото.

Това е прекрасен урок за всички, които имат ум да мислят, уши да слушат и очи да виждат.

Разбира се, присъдата на Нюрнбергския съд за мен лично представлява голямо морално удовлетворение. Палачите, които готвеха за мене бесило в Германия, сега сами завършват своя позорен и престъпен живот на световното бесило.

съюз, искаха да натрапят своята тирания на целия свят. Те не можаха да унищожат комунизма. Напротив, комунизмът се усили многократно във всички страни. Те не можаха да унищожат демокрацията. Напротив, демокрацията процъфтява като народна демокрация именно в резултат на уроците от войната. Те, разбира се, не можаха да унищожат Съветския съюз. Напротив, великата страна на социализма стана стократно по-силна и по-могъща — и морално, и политически, и материално. Те не можаха да натрапят своята фашистка тирания на народите в света. Но заедно с всичко това, извършвайки чудовищни престъпления, заливайки Европа в кръв, те унищожиха *половината* и от своя народ, доведоха своята страна до небивала в човешката история страшна катастрофа, а сами те намериха своето заслужено място в земята или на бесилото.

Това е прекрасен урок за всички, които имат ум да мислят, уши да слушат и очи да виждат.

Разбира се, присъдата на Нюрнбергския съд за мен лично представлява голямо морално удовлетворение. Палачите, които готвеха за мене бесило в Германия, сега сами завършват своя позорен и престъпен живот на световното бесило.

ЧЕСТ И СЛАВА НА БЛАГОРОДНИТЕ НОСИТЕЛИ НА ТВОРЧЕСКИЯ ЗЕМЕДЕЛСКИ ТРУД

На 27 септември нашият народ ще празнува деня на земята. Тоя ден е същевременно патронен празник на Общия земеделски професионален съюз — обществено-економическата организация на трудещите се селски стопани у нас. Това съчетание има дълбок смисъл. Земята и земеделският труд са първичният източник на всички народни блага. Земеделският труд е основен фактор, който оплодотворява нашата земя. Без творческия и неуморен труд на земеделеца земята би била пуста. Но за да бъдат добити чрез труда плодове от земята в полза на народа, *трябва самата земя да принадлежи на тия, които я обработват.* И тоя справедлив принцип лежи в основата на току-що прокламираната Народна република България, за която на 8 септември единодушно гласуваха 92 на сто от българските избиратели и избирателки.

По вина на омразния монархизъм и неговите фашистки, реакционни, грабителски крепители нашето земеделие е много изостанало. Земята продължава примитивно да се обработва и нашето трудолюбиво земеделско население все още тъне в бедност и невежество.

Народната победа на 9 септември 1944 г. откри нова ера и за нашето село. Отечественият фронт със своето законодателство и със своята практическа дейност (Закона за аграрната реформа, Закона за трудово-земеделските кооперации, Закона за пенсиите на селянките и редица други мероприятия) разчисти пътя за развитието на селското стопанство и за материалното и културно издигане на тружениците на земята. Първите решителни стъпки са вече направени. Но в това отношение пред нашата Народна република, пред Отечествения фронт и пред неговото правителство, пред всички отечественофронтовски

ЧЕСТ И СЛАВА НА БЛАГОРОДНИТЕ НОСИТЕЛИ НА ТВОРЧЕСКИЯ ЗЕМЕДЕЛСКИ ТРУД

На 27 септември нашият народ ще празнува деня на земята. Тоя ден е същевременно патронен празник на Общия земеделски професионален съюз — обществено-економическата организация на трудещите се селски стопани у нас. Това съчетание има дълбок смисъл. Земята и земеделският труд са първичният източник на всички народни блага. Земеделският труд е основен фактор, който оплодотворява нашата земя. Без творческия и неуморен труд на земеделеца земята би била пуста. Но за да бъдат добити чрез труда плодове от земята в полза на народа, *трябва самата земя да принадлежи на тия, които я обработват.* И тоя справедлив принцип лежи в основата на току-що прокламираната Народна република България, за която на 8 септември единодушно гласуваха 92 на сто от българските избиратели и избирателки.

По вина на омразния монархизъм и неговите фашистки, реакционни, грабителски крепители нашето земеделие е много изостанало. Земята продължава примитивно да се обработва и нашето трудолюбиво земеделско население все още тъне в бедност и невежество.

Народната победа на 9 септември 1944 г. откри нова ера и за нашето село. Отечественият фронт със своето законодателство и със своята практическа дейност (Закона за аграрната реформа, Закона за трудово-земеделските кооперации, Закона за пенсиите на селянките и редица други мероприятия) разчисти пътя за развитието на селското стопанство и за материалното и културно издигане на тружениците на земята. Първите решителни стъпки са вече направени. Но в това отношение пред нашата Народна република, пред Отечествения фронт и пред неговото правителство, пред всички отечественофронтовски партии и организации стоят още много и трудни задачи за разрешение. Това, което в течение на десетилетия е било занемарено, не е така лесно да се набави в година-две.

Особено е важна ролята на организацията на самите трудещи се селски стопани — Общия земеделски професионален съюз — за развитието на земеделието и издигането на селото. За жалост, у нас още съществува непростимо подценяване на тая извънредно важна трудова организация.

Денят на земята и патронният празник на съюза на трудещите се селски стопани трябва да послужи като удобен повод, за да се удари силно по това вредно и с нищо неоправдано подценяване.

Време е да се разбере от всички български патриоти и патриотки, че без активната работа на съюза на трудещите се селски стопани не може в ускорени темпове да се развие нашето земеделие, да се увеличи производителността на земеделския труд и да се подобрят материалните и културни условия на живота на селското население. За това е необходима всемерна поддръжка и от държавата, и от обществеността на тая организация. Нужни са за земеделието земеделски машини и машинно-тракторни станции, торове, добри семена и най-широко приложение на достиженията на агрономическата наука. Нужни са и много други технически, здравни и културни мероприятия.

От друга страна, за да може Общият земеделски професионален съюз да отговори успешно на своето високо народополезно призвание, той трябва да обхване в своите редове подавляващото болшинство от нашето земеделско население; необходимо е неуморно да работи за неговото политическо и културно възпитание в духа на новото време, в духа на Народната република; необходимо е да укрепва своето единство и да се бори решително против всички опити за подриване на това единство, откъдето и да идат подобни опити.

При това, както не бива да има работник, служащ и чиновник, който да не е организиран в Общия работнически професионален съюз, така не би трябвало да има и трудещ се селски стопанин, който да не влиза в своята организация — Общия земеделски професионален съюз.

партии и организации стоят още много и трудни задачи за разрешение. Това, което в течение на десетилетия е било занемарено, не е така лесно да се набави в година-две.

Особено е важна ролята на организацията на самите трудещи се селски стопани — Общия земеделски професионален съюз — за развитието на земеделието и издигането на селото. За жалост, у нас още съществува непростимо подценяване на тая извънредно важна трудова организация.

Денят на земята и патронният празник на съюза на трудещите се селски стопани трябва да послужи като удобен повод, за да се удари силно по това вредно и с нищо неоправдано подценяване.

Време е да се разбере от всички български патриоти и патриотки, че без активната работа на съюза на трудещите се селски стопани не може в ускорени темпове да се развие нашето земеделие, да се увеличи производителността на земеделския труд и да се подобрят материалните и културни условия на живота на селското население. За това е необходима всемерна поддръжка и от държавата, и от обществеността на тая организация. Нужни са за земеделието земеделски машини и машинно-тракторни станции, торове, добри семена и най-широко приложение на достиженията на агрономическата наука. Нужни са и много други технически, здравни и културни мероприятия.

От друга страна, за да може Общият земеделски професионален съюз да отговори успешно на своето високо народополезно призвание, той трябва да обхване в своите редове подавляващото болшинство от нашето земеделско население; необходимо е неуморно да работи за неговото политическо и културно възпитание в духа на новото време, в духа на Народната република; необходимо е да укрепва своето единство и да се бори решително против всички опити за подриване на това единство, откъдето и да идат подобни опити.

При това, както не бива да има работник, служащ и чиновник, който да не е организиран в Общия работнически професионален съюз, така не би трябвало да има и трудещ се селски стопанин, който да не влиза в своята организация — Общия земеделски професионален съюз.

Общият земеделски професионален съюз и Общият работнически професионален съюз — тия две обществено-икономически организации на двете големи обществени класи на трудещия се народ у нас — ще могат толкова по-успешно да изпълнят своите специфични и общи задачи, колкото по-тясно и братски си сътрудничат, колкото по-добре намират общ език в своята практическа дейност, колкото по-здраво, по-вярно, по-честно и по-високо държат своята обща емблема на сърпа, чука и перото в избирателната борба за Великото народно събрание, както и в изграждането на Народната република — за благото, за процъфтяването, за националния, стопански и културен възход на нашата обща и скъпа родина.

От името на Отечествения фронт и от свое име поздравявам най-сърдечно, братски всички честни, трудолюбиви селяни и селянки до последната паланка и колиба на нашата страна с деня на земята и земеделския труд и с патронния празник на тяхната прекрасна организация — Общия земеделски професионален съюз в България.

„Раб. дело", бр. 221,
27 септември 1946 г.

Общият земеделски професионален съюз и Общият работнически професионален съюз — тия две обществено-икономически организации на двете големи обществени класи на трудещия се народ у нас — ще могат толкова по-успешно да изпълнят своите специфични и общи задачи, колкото по-тясно и братски си сътрудничат, колкото по-добре намират общ език в своята практическа дейност, колкото по-здраво, по-вярно, по-честно и по-високо държат своята обща емблема на сърпа, чука и перото в избирателната борба за Великото народно събрание, както и в изграждането на Народната република — за благото, за процъфтяването, за националния, стопански и културен възход на нашата обща и скъпа родина.

От името на Отечествения фронт и от свое име поздравявам най-сърдечно, братски всички честни, трудолюбиви селяни и селянки до последната паланка и колиба на нашата страна с деня на земята и земеделския труд и с патронния празник на тяхната прекрасна организация — Общия земеделски професионален съюз в България.

„Раб. дело“, бр. 221,
27 септември 1946 г.

НИЕ ГРАДИМ ИСТИНСКА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Реч на тържествената вечер пред чуждестранните профсъюзни делегации и журналисти

Произнесоха се толкова прекрасни речи, че би било излишно и аз да говоря. Трудно е да се прибави нещо по-хубаво от това, което вече се каза. Но щом така много нашият председател настоява непременно и аз да говоря, позволете ми да кажа няколко думи.

Ние с особена радост констатираме присъствието в нашата среда на такива скъпи гости — представители на антифашистки, демократични, прогресивни народни сили на съседни и по-далечни страни. Тоя момент за нас, българските организирани работници и служащи, за нашия народ има особено важно значение, тъй като в една от големите европейски столици заседава мирната конференция, която разглежда, обсъжда и подготовлява решенията по условията за мирните договори с бившите сателити на Германия, в това число и с нашата страна. Вие знаете, че някои от делегатите на тая конференция и известни среди около нея не искат да признаят нова, демократична България. Не искат да ни признаят като съвоюваща страна заедно с другите обединени нации, макар че ние още до сключване на примирието взехме активно участие във войната против Германия за нейния окончателен разгром, като подпомогнахме и нашите съседи, гърците, да се освободят от немското нашествие, правителството на които сега така дръзко предявява непоносими и несправедливи искания към България. Не искат да признаят представителите на разни международни концерни и тръстове, които искат икономически и политически да заробят малките народи. Но ние сме щастливи да констатираме, че всичко честно и добросъвестно от европейските народи признава нова България, признава нашата народна демокрация, признава, че ние вървим по единствено правилния път — пътя на прогреса, на про-

НИЕ ГРАДИМ ИСТИНСКА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Реч на тържествената вечер пред чуждестранните профсъюзни делегации и журналисти

Произнесоха се толкова прекрасни речи, че би било излишно и аз да говоря. Трудно е да се прибави нещо по-хубаво от това, което вече се каза. Но щом така много нашият председател настоява непременно и аз да говоря, позволете ми да кажа няколко думи.

Ние с особена радост констатираме присъствието в нашата среда на такива скъпи гости — представители на антифашистки, демократични, прогресивни народни сили на съседни и по-далечни страни. Тоя момент за нас, българските организирани работници и служащи, за нашия народ има особено важно значение, тъй като в една от големите европейски столици заседава мирната конференция, която разглежда, обсъжда и подготовлява решенията по условията за мирните договори с бившите сателити на Германия, в това число и с нашата страна. Вие знаете, че някои от делегатите на тая конференция и известни среди около нея не искат да признаят нова, демократична България. Не искат да ни признаят като съвоюваща страна заедно с другите обединени нации, макар че ние още до сключване на примирието взехме активно участие във войната против Германия за нейния окончателен разгром, като подпомогнахме и нашите съседи, гърците, да се освободят от немското нашествие, правителството на които сега така дръзко предявява непоносими и несправедливи искания към България. Не искат да признаят представителите на разни международни концерни и тръстове, които искат икономически и политически да заробят малките народи. Но ние сме щастливи да констатираме, че всичко честно и добросъвестно от европейските народи признава нова България, признава нашата народна демокрация, признава, че ние вървим по единствено правилния път — пътя на прогреса, на процъфтяването, пътя на свободата и щастието за нашия народ и за установяване, укрепване и задълбочаване на траен и справедлив мир между народите в целия свят (Ръкопляскания).

У нас се получават постоянно внушения, че ако България отстъпи под натиска на реакционните среди, тогава щяла да получи уж по-сносен договор за мир. Искат за паница леща да продадем нашата свобода и независимост, нашето бъдеще (Гласове: „Никога!").

Нашият народ е малък, за съжаление, но той не е сам. Той върви ръка за ръка с великия Съветски съюз (Възгласи: „Да живее!", и продължителни ръкопляскания). Нашият народ има верен брат и искрен другар в лицето на нова Югославия (Гласове: „Да живее!", и ръкопляскания). Нашият народ има приятелски съсед в лицето на нова, демократична Румъния (Продължителни ръкопляскания). Нашият народ има симпатиите и любовта на демократична Чехословакия и демократична Полша (Ръкопляскания), на нова Унгария. Ние получаваме все повече и повече симпатии, разбиране и поддръжка от значителни демократични сили на Франция, Англия и Америка (Ръкопляскания). Някои ни плашат с нова война, плашат с атомна бомба. Що се касае до България, трябва да заявя ясно и недвусмислено, че не е българският народ, който пет века е бил под турско робство и не е склонил глава, а е издържал докрай, не е българският народ, който три десетилетия се е борил против фашизма, против монархо-фашистката диктатура с всичките си сили и средства, използувайки всички възможности, не е този жилав работнически, селски демократичен народ, който ще падне на колене пред подобни заплашвания и шантажи (Гласове: „Никога!").

Надяваме се, че нашите приятели от Франция, нашият приятел от Англия и всички наши гости ще занесат в своите страни правдата за нашата страна, за нашата народна демокрация, за нашите общочовешки идеали. Те могат да кажат уверено и в печата, и със слово, и по всички възможни пътища, че българският народ, такъв, какъвто е, какъвто той се е проявил особено на 9 септември 1944 година и досега, ще живее и съществува цъфтяването, пътя на свободата и щастието за нашия народ и за установяване, укрепване и задълбочаване на траен и справедлив мир между народите в целия свят (Ръкопляскания).

У нас се получават постоянно внушения, че ако България отстъпи под натиска на реакционните среди, тогава щяла да получи уж по-сносен договор за мир. Искат за паница леща да продадем нашата свобода и независимост, нашето бъдеще (Гласове: „Никога!").

Нашият народ е малък, за съжаление, но той не е сам. Той върви ръка за ръка с великия Съветски съюз (Възгласи: „Да живее!", и продължителни ръкопляскания). Нашият народ има верен брат и искрен другар в лицето на нова Югославия (Гласове: „Да живее!", и ръкопляскания). Нашият народ има приятелски съсед в лицето на нова, демократична Румъния (Продължителни ръкопляскания). Нашият народ има симпатиите и любовта на демократична Чехословакия и демократична Полша (Ръкопляскания), на нова Унгария. Ние получаваме все повече и повече симпатии, разбиране и поддръжка от значителни демократични сили на Франция, Англия и Америка (Ръкопляскания). Някои ни плашат с нова война, плашат с атомна бомба. Що се касае до България, трябва да заявя ясно и недвусмислено, че не е българският народ, който пет века е бил под турско робство и не е склонил глава, а е издържал докрай, не е българският народ, който три десетилетия се е борил против фашизма, против монархо-фашистката диктатура с всичките си сили и средства, използувайки всички възможности, не е този жилав работнически, селски демократичен народ, който ще падне на колене пред подобни заплашвания и шантажи (Гласове: „Никога!").

Надяваме се, че нашите приятели от Франция, нашият приятел от Англия и всички наши гости ще занесат в своите страни правдата за нашата страна, за нашата народна демокрация, за нашите общочовешки идеали. Те могат да кажат уверено и в печата, и със слово, и по всички възможни пътища, че българският народ, такъв, какъвто е, какъвто той се е проявил особено на 9 септември 1944 година и досега, ще живее и съществува само като стои прав („Браво!" и ръкопляскания). Тоя народ, каквото и да става, няма да се отклони от верния път, по който върви. Той е свързал навеки своята съдба със съдбата на великия руски народ (Ръкопляскания), със съдбата на цялото славянство (Ръкопляскания), свързал е своята съдба със съдбата на цялата световна демокрация (Ръкопляскания). И каквото и да става, както и да го заплашват, той ще върви по този път с непоколебима вяра, че неговото право дело ще победи (Възгласи „Браво!" и продължителни ръкопляскания).

Скъпи гости, вие сами видяхте гласуването на 8 септември. Зад граница често пъти се разпространяват от злостни журналисти — агенти на нашите врагове, подкупени информатори — наши вътрешни и чужди — съобщения, че нашият народ е бил разединен, че имало огромна опозиция, че властта е била в ръцете на няколко партийни групички, без поддръжка на самия народ. Какво показа обаче 8 септември? Какво показа допитването до народа?

92 на сто гласуваха за Народната република, а само 4 на сто за прогнилата престъпна монархия.

Има ли единство сред нашия народ? Та какво по-блестящо доказателство от това здраво циментирано единство на демократичния български народ от това, което стана на 8 септември. Ние имаме, може да се каже, единодушно гласуване за републиката от нашия народ. Но това, което е още по-важно и което аз бих желал да почертая пред нашите приятели от чужбина, то е, че нашият народ на 8 септември гласува не просто за република, а изрично, при предварително разяснение, за Народната република (Ръкопляскания). Едно е да се гласува просто за републиката, а друго е за Народната република. Със своя вот на 8 септември българският народ заяви, че той е за *народно-републиканско управление, а не за плутократическа република.*

Ние разбираме добре и нашите иностранни приятели трябва да знаят това, че предстоящото тържествено и официално прокламиране на републиката, в резултат на допитването *не е всичко.* Народната република, която ще бъде прокламирана от Народното събрание на 15 сепсамо като стои прав („Браво!" и ръкопляскания). Тоя народ, каквото и да става, няма да се отклони от верния път, по който върви. Той е свързал навеки своята съдба със съдбата на великия руски народ (Ръкопляскания), със съдбата на цялото славянство (Ръкопляскания), свързал е своята съдба със съдбата на цялата световна демокрация (Ръкопляскания). И каквото и да става, както и да го заплашват, той ще върви по този път с непоколебима вяра, че неговото право дело ще победи (Възгласи „Браво!" и продължителни ръкопляскания).

Скъпи гости, вие сами видяхте гласуването на 8 септември. Зад граница често пъти се разпространяват от злостни журналисти — агенти на нашите врагове, подкупени информатори — наши вътрешни и чужди — съобщения, че нашият народ е бил разединен, че имало огромна опозиция, че властта е била в ръцете на няколко партийни групички, без поддръжка на самия народ. Какво показа обаче 8 септември? Какво показа допитването до народа?

92 на сто гласуваха за Народната република, а само 4 на сто за прогнилата престъпна монархия.

Има ли единство сред нашия народ? Та какво по-блестящо доказателство от това здраво циментирано единство на демократичния български народ от това, което стана на 8 септември. Ние имаме, може да се каже, единодушно гласуване за републиката от нашия народ. Но това, което е още по-важно и което аз бих желал да почертая пред нашите приятели от чужбина, то е, че нашият народ на 8 септември гласува не просто за република, а изрично, при предварително разяснение, за Народната република (Ръкопляскания). Едно е да се гласува просто за републиката, а друго е за Народната република. Със своя вот на 8 септември българският народ заяви, че той е за *народно-републиканско управление, а не за плутократическа република.*

Ние разбираме добре и нашите иностранни приятели трябва да знаят това, че предстоящото тържествено и официално прокламиране на републиката, в резултат на допитването *не е всичко.* Народната република, която ще бъде прокламирана от Народното събрание на 15 септември, изисква упорит труд за нейното изграждане като действително народна република. Ние се стараем да бъдем реалисти. Ние не си затваряме очите и не искаме нашият народ и особено нашата героична работническа класа да става жертва на вредни илюзии. Трудности има. По нашия път има много трънаци и камъни.

Той е стръмен, той не е равен като паважа на площад „9 септември". Но ние имаме дълбока вяра в силите на народа, ние имаме непоколебима воля, ние имаме борчески сърца и революционен опит, за да преоделеем всички трудности. В борбата срещу монархизма, фашизма и реакцията нашият народ получи прекрасна политическа школа и в предстоящите избори той ще се яви във всеоръжие — идейно и политическо — и ще избере едно истинско Велико народно събрание (Ръкопляскания). Ние знаем, че успехът, победата и щастието принадлежат на тия, които са непоколебими, които не скланят глава, не отпускат ръце пред трудностите, но които се борят за преодоляване на трудностите и в тая борба се каляват като отделни граждани и като народ, за да вървят напред и все напред към общо национално благополучие (Ръкопляскания).

Нашият народ искрено желае да получи заслужената и справедлива поддръжка и от тъй наречените западни демокрации. Едва ли може да има съмнение в това, че Ваша Франция, г. Жак Парис (обръща се към пълномощния министър на Франция в София), Ваша Франция, др. Фрашон, ако тя иска сериозно да бъде пълноценна велика държава в Европа — *а тя трябва да бъде такава*, би следвало да поддържа демократични режими в Югоизточна Европа (Ръкопляскания). Това е в интерес преди всичко на френския народ, но то е в интерес на цяла Европа и на установяването на траен мир между народите (Ръкопляскания).

Ние особено се радваме, че в лейбъристката партия има прогресивно крило, което е за народната демокрация и че се действува за освежаването, подмладяването на старата английска лордовска демокрация (Ръкопляскания). Ние с голямо удовлетворение посрещаме заявлението на др. Зиляхус, че работническата класа, трудещият се антември, изисква упорит труд за нейното изграждане като действително народна република. Ние се стараем да бъдем реалисти. Ние не си затваряме очите и не искаме нашият народ и особено нашата героична работническа класа да става жертва на вредни илюзии. Трудности има. По нашия път има много трънаци и камъни.

Той е стръмен, той не е равен като паважа на площад „9 септември". Но ние имаме дълбока вяра в силите на народа, ние имаме непоколебима воля, ние имаме борчески сърца и революционен опит, за да преоделеем всички трудности. В борбата срещу монархизма, фашизма и реакцията нашият народ получи прекрасна политическа школа и в предстоящите избори той ще се яви във всеоръжие — идейно и политическо — и ще избере едно истинско Велико народно събрание (Ръкопляскания). Ние знаем, че успехът, победата и щастието принадлежат на тия, които са непоколебими, които не сланят глава, не отпускат ръце пред трудностите, но които се борят за преодоляване на трудностите и в тая борба се каляват като отделни граждани и като народ, за да вървят напред и все напред към общо национално благополучие (Ръкопляскания).

Нашият народ искрено желае да получи заслужената и справедлива поддръжка и от тъй наречените западни демокрации. Едва ли може да има съмнение в това, че Ваша Франция, г. Жак Парис (обръща се към пълномощния министър на Франция в София), Ваша Франция, др. Фрашон, ако тя иска сериозно да бъде пълноценна велика държава в Европа — *а тя трябва да бъде такава*, би следвало да поддържа демократични режими в Югоизточна Европа (Ръкопляскания). Това е в интерес преди всичко на френския народ, но то е в интерес на цяла Европа и на установяването на траен мир между народите (Ръкопляскания).

Ние особено се радваме, че в лейбъристката партия има прогресивно крило, което е за народната демокрация и че се действува за освежаването, подмладяването на старата английска лордовска демокрация (Ръкопляскания). Ние с голямо удовлетворение посрещаме заявлението на др. Зиляхус, че работническата класа, трудещият се английски народ в лицето на лейбъристката партия върви към социализма и се старае да осъществи по мирен път социализма. Ако там, при английската демокрация, това стане възможно, ние, българите, сме първите, които от цялото си сърце ще се радваме. *Но да се работи за осъществяването на социализма в Англия и в същото време представители на английското лейбъристко правителство да помагат за задушване демокрацията в Гърция и да пречат на развитието на народната демокрация у нас или в Югославия, Полша и други страни са две неща, несъвместими за здравия човешки разум.* Всеки лесно ще разбере, че осъществяването на социализма в Англия предполага също така и една външна демократична политика.

Аз бих искал да кажа на нашия английски приятел и на нашите гости, че ние, нашата Работническа партия (комунисти), нашата работническа класа, нашите професионални съюзи, анализирайки общото положение и движещи сили на Балканите, отчитайки опита от световната война и ползувайки се от него, считаме също, че в България е напълно възможно, при необходима работа и подготовка, на основание на народната демокрация и парламентарен режим един ден да минем към социализъм без диктатура на пролетариата. И българските комунисти са си поставили благородната амбиция да работят за стопанското, социално и културно издигане на нашия народ до такава степен, че осъществяването на социализма да бъде всенародно дело (Ръкопляскания).

Сега обаче, на дадения етап, нашата голяма, централна и непосредствена задача е да изграждаме Народната република. Колкото по-добре я изградим, колкото тя е стопански, културно и морално-политически по-мощна, толкова по-сигурно и по-безболезнено нашият народ — работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция, — всичко честно и патриотично ще мине спасителния път към социализма (Ръкопляскания). Социализмът, както е известно, е исторически необходим за всички народи. Друг е въпросът по какъв път, в какви срокове, кога, как и с какви сили ще бъде извършено неговото осъществяване.

глийски народ в лицето на лейбъристката партия върви към социализма и се старае да осъществи по мирен път социализма. Ако там, при английската демокрация, това стане възможно, ние, българите, сме първите, които от цялото си сърце ще се радваме. *Но да се работи за осъществяването на социализма в Англия и в същото време представители на английското лейбъристко правителство да помагат за задушване демокрацията в Гърция и да пречат на развитието на народната демокрация у нас или в Югославия, Полша и други страни са две неща, несъвместими за здравия човешки разум.* Всеки лесно ще разбере, че осъществяването на социализма в Англия предполага също така и една външна демократична политика.

Аз бих искал да кажа на нашия английски приятел и на нашите гости, че ние, нашата Работническа партия (комунисти), нашата работническа класа, нашите професионални съюзи, анализирайки общото положение и движещи сили на Балканите, отчитайки опита от световната война и ползувайки се от него, считаме също, че в България е напълно възможно, при необходима работа и подготовка, на основание на народната демокрация и парламентарен режим един ден да минем към социализъм без диктатура на пролетариата. И българските комунисти са си поставили благородната амбиция да работят за стопанското, социално и културно издигане на нашия народ до такава степен, че осъществяването на социализма да бъде всенародно дело (Ръкопляскания).

Сега обаче, на дадения етап, нашата голяма, централна и непосредствена задача е да изграждаме Народната република. Колкото по-добре я изградим, колкото тя е стопански, културно и морално-политически по-мощна, толкова по-сигурно и по-безболезнено нашият народ — работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция, — всичко честно и патриотично ще мине спасителния път към социализма (Ръкопляскания). Социализмът, както е известно, е исторически необходим за всички народи. Друг е въпросът по какъв път, в какви срокове, кога, как и с какви сили ще бъде извършено неговото осъществяване.

Ние сме уверени, че със собствени сили и с помощта на нашите приятели и верни другари от другите демократични страни ще успеем да изградим действителна Народна република — България да бъде образцова Народна република с истински парламентарен режим. Гаранция за това е нашата героична работническа класа, гаранция за това е нашата трудеща се многобройна селска издържлива и жилава маса, гаранция за това е здравата народна интелигенция, гаранция за това е *несъкрушимият и непобедим наш Отечествен фронт* (Ръкопляскания).

Малките народи в миналото се учеха от опита на големите народи. Те ще продължават и в бъдеще още по-усърдно де се учат. Но позволете ми нескромността да кажа пред представителите на великите държави, че сега е настъпило такова време, *когато и големи народи могат да се поучат нещо от народната демокрация на редица малки народи* (Продължителни ръкопляскания).

Разрешете ми да вдигна „на здраве" за единството и борческата сила на Отечествения фронт, защото без Отечествения фронт ние нямаше да имаме народната победа такава, каквато бе тя на 9 септември 1944 г., защото без Отечествения фронт нямаше да имаме това, което се извърши на 8 септември 1946 г., — единодушно гласуване на нашия народ за Народната република, и *защото без Отечествения фронт не е възможно едно здраво и успешно изграждане на истинска Народна република България* (Продължителни ръкопляскания и възгласи: „Да живее Отечественият фронт!" „Да живее др. Димитров!" „Да живеят Сталин, Тито, Димитров!" Всички стават на крака и вдигат наздравица за Отечествения фронт и неговия създател).

„Раб. дело"
септември 1946 г.

Ние сме уверени, че със собствени сили и с помощта на нашите приятели и верни другари от другите демократични страни ще успеем да изградим действителна Народна република — България да бъде образцова Народна република с истински парламентарен режим. Гаранция за това е нашата героична работническа класа, гаранция за това е нашата трудеща се многобройна селска издържлива и жилава маса, гаранция за това е здравата народна интелигенция, гаранция за това е *несъкрушимият и непобедим наш Отечествен фронт* (Ръкопляскания).

Малките народи в миналото се учеха от опита на големите народи. Те ще продължават и в бъдеще още по-усърдно де се учат. Но позволете ми нескромността да кажа пред представителите на великите държави, че сега е настъпило такова време, *когато и големи народи могат да се поучат нещо от народната демокрация на редица малки народи* (Продължителни ръкопляскания).

Разрешете ми да вдигна „на здраве" за единството и борческата сила на Отечествения фронт, защото без Отечествения фронт ние нямаше да имаме народната победа такава, каквато бе тя на 9 септември 1944 г., защото без Отечествения фронт нямаше да имаме това, което се извърши на 8 септември 1946 г., — единодушно гласуване на нашия народ за Народната република, и *защото без Отечествения фронт не е възможно едно здраво и успешно изграждане на истинска Народна република България* (Продължителни ръкопляскания и възгласи: „Да живее Отечественият фронт!" „Да живее др. Димитров!" „Да живеят Сталин, Тито, Димитров!" Всички стават на крака и вдигат наздравица за Отечествения фронт и неговия създател).

„Раб. дело"
септември 1946 г.

НАПРЕД ПРОТИВ РЕАКЦИЯТА И ФАШИЗМА ЗА ТЪРЖЕСТВОТО НА ДЕЛОТО НА СПАСИТЕЛНИЯ И НЕПОБЕДИМ ОФ

Реч пред парламентарната група, членовете на ЦК и Соф. градски актив на партията

28 септември 1946 г.

Другари и другарки,

Изборите за Велико народно събрание имат, както вие това сами разбирате, огромно вътрешно и международно значение за нашата страна. Великото народно събрание ще има за задача да изработи и приеме конституцията на нашата млада република. Тая конституция трябва да бъде от такова естество, да има такова съдържание, че да положи здрави основи за изграждането на Народната република. Великото народно събрание и след гласуване на новата конституция ще има да работи, съгласно приетия в Народното събрание закон, до една година. На това Велико народно събрание предстои голяма творческа законодателна дейност. То ще трябва да работи по-добре отколкото досегашното обикновено народно събрание, което, може да се каже, нелошо поработи за нашия народ и нашата страна досега.

Що се касае до международното значение на изборите, то се състои преди всичко в това, че ще може още по-нагледно да се продемонстрира пред чуждия свят патриотичното единство на нашия народ и че Великото народно събрание по своя състав и по своята дейност, особено с изработването на новата конституция, ще помогне за разбиването и на последните предразсъдъци и заблуждения, съществуващи в чужбина против нова България, нейната народна демокрация и нейната справедлива национална кауза, и по такъв начин ще се облекчи значително разрешаването на голямата наша задача — сключването на достоен мирен договор.

НАПРЕД ПРОТИВ РЕАКЦИЯТА И ФАШИЗМА ЗА ТЪРЖЕСТВОТО НА ДЕЛОТО НА СПАСИТЕЛНИЯ И НЕПОБЕДИМ ОФ

Реч пред парламентарната група, членовете на ЦК и Соф. градски актив на партията

28 септември 1946 г.

Другари и другарки,

Изборите за Велико народно събрание имат, както вие това сами разбирате, огромно вътрешно и международно значение за нашата страна. Великото народно събрание ще има за задача да изработи и приеме конституцията на нашата млада република. Тая конституция трябва да бъде от такова естество, да има такова съдържание, че да положи здрави основи за изграждането на Народната република. Великото народно събрание и след гласуване на новата конституция ще има да работи, съгласно приетия в Народното събрание закон, до една година. На това Велико народно събрание предстои голяма творческа законодателна дейност. То ще трябва да работи по-добре отколкото досегашното обикновено народно събрание, което, може да се каже, нелошо поработи за нашия народ и нашата страна досега.

Що се касае до международното значение на изборите, то се състои преди всичко в това, че ще може още по-нагледно да се продемонстрира пред чуждия свят патриотичното единство на нашия народ и че Великото народно събрание по своя състав и по своята дейност, особено с изработването на новата конституция, ще помогне за разбиването и на последните предразсъдъци и заблуждения, съществуващи в чужбина против нова България, нейната народна демокрация и нейната справедлива национална кауза, и по такъв начин ще се облекчи значително разрешаването на голямата наша задача — сключването на достоен мирен договор.

Имайки предвид това особено значение на изборите за Велико народно събрание, което значение превишава решително значението на изборите от миналата година за обикновено народно събрание, необходимо е да се напрегнат всичките сили на нашата партия и целия Отечествен фронт, за да бъде Великото народно събрание не само по броя на своите депутати, но и по своя характер, по своето качество, действително Велико народно събрание на Народната република България (Бурни ръкопляскания).

Отечественият фронт излиза в предстоящата избирателна кампания за Велико народно събрание с една обща платформа. Съществена част от тази платформа на Отечествения фронт ще бъде единодушно приетият проект на конституцията на Народната република от Националния комитет и партиите на Отечествения фронт. Отечественият фронт излиза като цяло, като съюз на всички антифашистки, демократически, прогресивни сили на нашия народ за изграждането на Народната република против реакцията, против остатъците на фашизма, против всички реставраторски среди в България, агентура на които са, както знаете, разните опозиционни групировки.

Излизайки с обща платформа, Отечественият фронт реши отделните партии, съставляващи тоя фронт, да имат бюлетини с отделни партийни цветове, което означава, че всеки избирател, като гласува за платформата на Отечествения фронт, същевременно има право и възможност да гласува за онези кандидати, за които той желае. Има у нас наивни хора, политически късогледци, а има и злостни наши врагове, които вече пророчествуват, че гласуването в изборите за Велико народно събрание с отделни партийни цветове означава разпадане на Отечествения фронт, „Кръст на Отечествения фронт" — пише например „Зеленото земеделско знаме".

Но, другари и другарки, ако нашият Отечествен фронт може да се развали и загине от това, че отечественофронтовските партии участвуват в изборите с отделни партийни цветове, то може да не се съжалява за такъв Отечествен фронт (Бурни ръкопляскания). Истината е обаче съвършено друга. Отечественият фронт е обеди-

Имайки предвид това особено значение на изборите за Велико народно събрание, което значение превишава решително значението на изборите от миналата година за обикновено народно събрание, необходимо е да се напрегнат всичките сили на нашата партия и целия Отечествен фронт, за да бъде Великото народно събрание не само по броя на своите депутати, но и по своя характер, по своето качество, действително Велико народно събрание на Народната република България (Бурни ръкопляскания).

Отечественият фронт излиза в предстоящата избирателна кампания за Велико народно събрание с една обща платформа. Съществена част от тази платформа на Отечествения фронт ще бъде единодушно приетият проект на конституцията на Народната република от Националния комитет и партиите на Отечествения фронт. Отечественият фронт излиза като цяло, като съюз на всички антифашистки, демократически, прогресивни сили на нашия народ за изграждането на Народната република против реакцията, против остатъците на фашизма, против всички реставраторски среди в България, агентура на които са, както знаете, разните опозиционни групировки.

Излизайки с обща платформа, Отечественият фронт реши отделните партии, съставляващи тоя фронт, да имат бюлетини с отделни партийни цветове, което означава, че всеки избирател, като гласува за платформата на Отечествения фронт, същевременно има право и възможност да гласува за онези кандидати, за които той желае. Има у нас наивни хора, политически късогледци, а има и злостни наши врагове, които вече пророчествуват, че гласуването в изборите за Велико народно събрание с отделни партийни цветове означава разпадане на Отечествения фронт, „Кръст на Отечествения фронт" — пише например „Зеленото земеделско знаме".

Но, другари и другарки, ако нашият Отечествен фронт може да се развали и загине от това, че отечественофронтовските партии участвуват в изборите с отделни партийни цветове, то може да не се съжалява за такъв Отечествен фронт (Бурни ръкопляскания). Истината е обаче съвършено друга. Отечественият фронт е обединение на здравите народни сили в нашата страна. Той има дълбоки корени в средата на нашия народ. Той има завоевания до 9 септември, негово дело е преди всичко историческата победа на 9 септември. Той има завоевания и много народополезни дела и от 9 септември досега, въпреки изключителните вътрешни и международни трудности. Той се отнася трезво и критически към своето управление и с помощта на най-добрите синове и дъщери на народа ежедневно работи за изправянето на съществуващите нередности и допущаните грешки, за да върви нашата страна напред и все напред по пътя на общото народно благоденствие. *Няма буря под нашето небе, която би била в състояние да разколебае основите на такъв несъкрушим Отечествен фронт* (Бурни ръкопляскания).

Ние имаме и един поучителен пример от Чехословакия. В последните избори там партиите на Народния фронт излязоха не само с отделни партийни цветове, но и съвършено самостоятелно. Какъв беше резултатът? Разпадна ли се Народният фронт в Чехословакия или излезе по-силен, отколкото беше до изборите? Факт е, че Народният фронт и неговото правителство, които водят страната от успехи към успехи, излязоха от изборите много по-силни, отколкото бяха преди изборите.

Намират се хора у нас, които много обичат да клеветят нашия народ. Те усърдно твърдят, че у нас такова нещо не било възможно. „Нашият народ — знаем си го — е балкански народ, казват те. Нравите му са ужасни, стихийни страсти неизбежно ще се разгорят“. Клевета! Това беше по-рано, в миналото, и то беше по вина на монархизма, по вина на фашизма и гнилите буржоазни партии и котерии. Оттогава-насам много вода изтече. Много нещо се промени. Дълбоки промени се извършиха в нашата страна в това число и в главите, душите и сърцата на нашия трудещ се народ. Не. Ние имаме сега достатъчни гаранции за преодоляването на всички опасности в това отношение, за да се получи една избирателна кампания, в която съревнованието между отделните отечественофронтовски партии няма да мине границите на тяхното дружеско сътрудничество и тяхната нение на здравите народни сили в нашата страна. Той има дълбоки корени в средата на нашия народ. Той има завоевания до 9 септември, негово дело е преди всичко историческата победа на 9 септември. Той има завоевания и много народополезни дела и от 9 септември досега, въпреки изключителните вътрешни и международни трудности. Той се отнася трезво и критически към своето управление и с помощта на най-добрите синове и дъщери на народа ежедневно работи за изправянето на съществуващите нередности и допущаните грешки, за да върви нашата страна напред и все напред по пътя на общото народно благоденствие. *Няма буря под нашето небе, която би била в състояние да разколебае основите на такъв несъкрушим Отечествен фронт* (Бурни ръкопляскания).

Ние имаме и един поучителен пример от Чехословакия. В последните избори там партиите на Народния фронт излязоха не само с отделни партийни цветове, но и съвършено самостоятелно. Какъв беше резултатът? Разпадна ли се Народният фронт в Чехословакия или излезе по-силен, отколкото беше до изборите? Факт е, че Народният фронт и неговото правителство, които водят страната от успехи към успехи, излязоха от изборите много по-силни, отколкото бяха преди изборите.

Намират се хора у нас, които много обичат да клеветят нашия народ. Те усърдно твърдят, че у нас такова нещо не било възможно. „Нашият народ — знаем си го — е балкански народ, казват те. Нравите му са ужасни, стихийни страсти неизбежно ще се разгорят“. Клевета! Това беше по-рано, в миналото, и то беше по вина на монархизма, по вина на фашизма и гнилите буржоазни партии и котерии. Оттогава-насам много вода изтече. Много нещо се промени. Дълбоки промени се извършиха в нашата страна в това число и в главите, душите и сърцата на нашия трудещ се народ. Не. Ние имаме сега достатъчни гаранции за преодоляването на всички опасности в това отношение, за да се получи една избирателна кампания, в която съревнованието между отделните отечественофронтовски партии няма да мине границите на тяхното дружеско сътрудничество и тяхната обща борба против реакцията, против фашизма, против злостните опозиционери, оръдия на нашата и чужда реакция (Бурни ръкопляскания). Системата на гласуване с отделни партийни бюлетини има, разбира се, плюсове и минуси.

Ние не си затваряме очите пред минусите, не. Но ние знаем многото важни плюсове. Трябва да ги знае и целият наш народ.

Какви плюсове представлява гласуването с отделни партийни бюлетини при обща платформа на Отечествения фронт?

Какви са именно тези плюсове?

Първият плюс е, че за разлика от изборите от 18 ноември миналата година, благодарение напрежението на всички сили на петте отечественофронтовски партии, ще се получи несъмнено и безспорно много по-голям брой гласоподаватели в предстоящите избори отколкото в миналите избори. Несъмнено и безспорно ще се получи така също по-голям брой гласове за Отечествения фронт, за неговите кандидатни листи, отколкото ако партиите бяха излезли в тези избори с единна листа и един цвят, както беше миналата година. Това е първият плюс, който има голямо значение.

Вторият плюс е, че всяка партия на Отечествения фронт ще има възможност да провери своята действителна морално-политическа тежест сред народа и по такъв начин всяка една от тези партии ще може да се предпази в бъдеще от вредни илюзии и опасни преоценки за себе си в това отношение. Това е вторият плюс, който е много полезен.

Третият плюс е, че при едно такова гласуване и при такава избирателна кампания ще има възможност да се провери на дело политическата зрялост и привързаност на всяка отделна партия към Отечествения фронт, което не е малко и което за нас и нашия народ е много важно. Ние сме съюзници, ние сме се борили заедно до 9 септември, борили сме се и работили заедно и след 9 септември. Сега ще бъдем поставени всички на едно изпитание, доколко ние всички, като отделни партии, сме се научили на лоялност, взаимна търпимост и взаимно уваобща борба против реакцията, против фашизма, против злостните опозиционери, оръдия на нашата и чужда реакция (Бурни ръкопляскания). Системата на гласуване с отделни партийни бюлетини има, разбира се, плюсове и минуси.

Ние не си затваряме очите пред минусите, не. Но ние знаем многото важни плюсове. Трябва да ги знае и целият наш народ.

Какви плюсове представлява гласуването с отделни партийни бюлетини при обща платформа на Отечествения фронт?

Какви са именно тези плюсове?

Първият плюс е, че за разлика от изборите от 18 ноември миналата година, благодарение напрежението на всички сили на петте отечественофронтовски партии, ще се получи несъмнено и безспорно много по-голям брой гласоподаватели в предстоящите избори отколкото в миналите избори. Несъмнено и безспорно ще се получи така също по-голям брой гласове за Отечествения фронт, за неговите кандидатни листи, отколкото ако партиите бяха излезли в тези избори с единна листа и един цвят, както беше миналата година. Това е първият плюс, който има голямо значение.

Вторият плюс е, че всяка партия на Отечествения фронт ще има възможност да провери своята действителна морално-политическа тежест сред народа и по такъв начин всяка една от тези партии ще може да се предпази в бъдеще от вредни илюзии и опасни преоценки за себе си в това отношение. Това е вторият плюс, който е много полезен.

Третият плюс е, че при едно такова гласуване и при такава избирателна кампания ще има възможност да се провери на дело политическата зрялост и привързаност на всяка отделна партия към Отечествения фронт, което не е малко и което за нас и нашия народ е много важно. Ние сме съюзници, ние сме се борили заедно до 9 септември, борили сме се и работили заедно и след 9 септември. Сега ще бъдем поставени всички на едно изпитание, доколко ние всички, като отделни партии, сме се научили на лоялност, взаимна търпимост и взаимно уважение и доколкото сме на дело привързани към програмата на Отечествения фронт, към историческото дело на 9 септември, към нашата млада Народна република (Ръкопляскания). Това са плюсове, тъй да се каже, от вътрешен характер.

Но има и един *голям плюс* — от международно значение. Какъв е този плюс?

Вие знаете, че най-сериозен коз и най-разпространен аргумент на нашите недоброжелатели в чужбина да твърдят, че управлението на Отечествения фронт не е представително управление, че неговото правителство не е представително, е тъкмо обстоятелството, че сме произвели избори с една единна листа, съставена от ръководствата на няколко партии. Назначили сме, тъй да се каже, депутати, явили сме се на 18 ноември миналата година пред нашите избиратели и сме им казали: санкционирайте това, което ние сами вече сме направили. Натрапили сме депутатите. Не сме дали възможност на избирателите — казват те — да изберат такива депутати, каквито желаят. Е добре! Нашият сегашен начин на гласуване ликвидира окончателно този коз, разбива на пух и прах този аргумент на нашите врагове. Ние излизаме сега с обща платформа, но със своите партийни цветове, като избирателите и избирателките имат пълната възможност да гласуват за комунист, ако желаят, за земеделец, ако желаят, за звенар, ако желаят, за социалдемократ, ако желаят, за радикал, ако желаят. Каква по-голяма свобода на избор от това? (Веселост. Одобрения.) Каква по-голяма представителност на бъдещото Велико народно събрание и бъдещото правителство на Отечествения фронт от такъв начин на избиране неговите народни представители! (Ръкопляскания.)

Но има и минуси. В същност те се свеждат към един единствен сериозен минус, който ние отчитаме и трябва да имаме пред очи през цялата избирателна кампания. Тоя минус се заключава в това, че партиите, които съставляват Отечествения фронт, като излизат със своя отделна партийна бюлетина, ще се стараят всяка за себе си да получи колкото е възможно повече гласове. Като се стараят пък да вземат повече гласове, могат да жение и доколкото сме на дело привързани към програмата на Отечествения фронт, към историческото дело на 9 септември, към нашата млада Народна република (Ръкопляскания). Това са плюсове, тъй да се каже, от вътрешен характер.

Но има и един *голям плюс* — от международно значение. Какъв е този плюс?

Вие знаете, че най-сериозен коз и най-разпространен аргумент на нашите недоброжелатели в чужбина да твърдят, че управлението на Отечествения фронт не е представително управление, че неговото правителство не е представително, е тъкмо обстоятелството, че сме произвели избори с една единна листа, съставена от ръководствата на няколко партии. Назначили сме, тъй да се каже, депутати, явили сме се на 18 ноември миналата година пред нашите избиратели и сме им казали: санкционирайте това, което ние сами вече сме направили. Натрапили сме депутатите. Не сме дали възможност на избирателите — казват те — да изберат такива депутати, каквито желаят. Е добре! Нашият сегашен начин на гласуване ликвидира окончателно този коз, разбива на пух и прах този аргумент на нашите врагове. Ние излизаме сега с обща платформа, но със своите партийни цветове, като избирателите и избирателките имат пълната възможност да гласуват за комунист, ако желаят, за земеделец, ако желаят, за звенар, ако желаят, за социалдемократ, ако желаят, за радикал, ако желаят. Каква по-голяма свобода на избор от това? (Веселост. Одобрения.) Каква по-голяма представителност на бъдещото Велико народно събрание и бъдещото правителство на Отечествения фронт от такъв начин на избиране неговите народни представители! (Ръкопляскания.)

Но има и минуси. В същност те се свеждат към един единствен сериозен минус, който ние отчитаме и трябва да имаме пред очи през цялата избирателна кампания. Тоя минус се заключава в това, че партиите, които съставляват Отечествения фронт, като излизат със своя отделна партийна бюлетина, ще се стараят всяка за себе си да получи колкото е възможно повече гласове. Като се стараят пък да вземат повече гласове, могат да бъдат принудени да агитират против своите съюзници. А като агитират едни против други, не може да не се получи раздрусване, подриване на тяхното сътрудничество. Значи разколебание на единството на Отечествения фронт, което е нежелателно и вредно и може да има тежки последици за нашата страна за в бъдеще. Погрешно би било да се отрича, че такава опасност действително съществува. Това е наистина сериозна опасност.

Но можем ли ние да преодолеем тази опасност? Имаме ли сили и средства в Отечествения фронт за нейното преодоляване напълно или най-малко 95, да не кажем 99⁰/₀. Несъмнено — имаме. Как можем да преодолеем на дело тази опасност?

Първо. Чрез нашата обща политическа платформа, която е закон и за комунисти, и за земеделци, и за звенари, и за всички отечественофронтовци. Тая платформа е базата, солидната основа на нашата избирателна кампания, политически и морално обвързваща всички партии на Отечествения фронт.

Второ. Чрез нашето взаимно съглашение, което вчера се прие в Националния комитет от всички партийни ръководства, според което избирателната кампания, изборната агитация ние ще водим така, че тя да не бъде насочена против една или друга от партиите на Отечествения фронт. Тя ще бъде насочена против реакцията и против онези сили, които пречат на демократическото развитие на България, които пречат на нейното стопанско възстановяване и уреждане нейното международно положение, на сключването на достоен и справедлив мирен договор, които накърняват националния и държавен суверенитет на нашата нация. Там ще бъде насочен общият идейно-политически огън — пехота, артилерия, кавалерия, въздушни сили и всички родове оръжия (Възгласи „Браво!“ и бурни ръкопляскания). Пехота, артилерия, кавалерия и въздушни сили идейно-политически, които ще трябва да убият всяка охота на реакцията да пречи по-нататък на напредъка на нашата Народна република.

На трето място, при Отечествения фронт, неговия Национален комитет и по места ще има изборни комитети, специални органи, задачата на които ще бъде да оказват бъдат принудени да агитират против своите съюзници. А като агитират едни против други, не може да не се получи раздрусване, подриване на тяхното сътрудничество. Значи разколебание на единството на Отечествения фронт, което е нежелателно и вредно и може да има тежки последици за нашата страна за в бъдеще. Погрешно би било да се отрича, че такава опасност действително съществува. Това е наистина сериозна опасност.

Но можем ли ние да преодолеем тази опасност? Имаме ли сили и средства в Отечествения фронт за нейното преодоляване напълно или най-малко 95, да не кажем 99%. Несъмнено — имаме. Как можем да преодолеем на дело тази опасност?

Първо. Чрез нашата обща политическа платформа, която е закон и за комунисти, и за земеделци, и за звенари, и за всички отечественофронтовци. Тая платформа е базата, солидната основа на нашата избирателна кампания, политически и морално обвързваща всички партии на Отечествения фронт.

Второ. Чрез нашето взаимно съглашение, което вчера се прие в Националния комитет от всички партийни ръководства, според което избирателната кампания, изборната агитация ние ще водим така, че тя да не бъде насочена против една или друга от партиите на Отечествения фронт. Тя ще бъде насочена против реакцията и против онези сили, които пречат на демократическото развитие на България, които пречат на нейното стопанско възстановяване и уреждане нейното международно положение, на сключването на достоен и справедлив мирен договор, които накърняват националния и държавен суверенитет на нашата нация. Там ще бъде насочен общият идейно-политически огън — пехота, артилерия, кавалерия, въздушни сили и всички родове оръжия (Възгласи „Браво!“ и бурни ръкопляскания). Пехота, артилерия, кавалерия и въздушни сили идейно-политически, които ще трябва да убият всяка охота на реакцията да пречи по-нататък на напредъка на нашата Народна република.

На трето място, при Отечествения фронт, неговия Национален комитет и по места ще има изборни комитети, специални органи, задачата на които ще бъде да оказват взаимна помощ на самите партии при провеждането на избирателната кампания, да уреждат бързо и дружески всички конфликти, спорове и инциденти, които могат да се явят в периода на избирателната кампания между дружеските съюзнически партии на Отечествения фронт. Освен всичко това, за да бъде преодоляна тази действително съществуваща опасност, могат да бъдат предприети още редица други конкретни мероприятия в това отношение при добра воля, която съществува и трябва да съществува, защото тя е воля на самия народ, който иска укрепване на единството на Отечествения фронт, а не неговото разколебаване (Ръкопляскания).

Ние сме заинтересовани в изборите за Велико народно събрание опозиционните групировки да вземат участие по две главни причини:

Първата причина се състои в това, че е крайно време тия опозиционни групировки да излязат открито пред избирателите, пред народа, да покажат напълно своето лице, да бъдат принудени да излязат със свои „платформи“, със свои „предложения“, със свои „аргументи“, за да види народът нагледно каква гнилост представляват опозицията и нейните отделни групировки. Това ще бъде голям плюс за нашия народ. Това ще бъде голямо постижение за политическото възпитание на народните маси у нас, а ние градим, както знаете, всичко на идейно-политическото издигане на нашия народ.

Ние сме заинтересовани опозиционните групировки да вземат участие във Великото народно събрание и по друга, втора причина.

От миналите избори досега в чужбина — в печата, в публични изявления и навсякъде, наши недоброжелатели, тези, които искат например монархическа реакционна Гърция да бъде силна на Балканите, а демократична и прогресивна България да бъде безпомощна и даже унищожена, поддържат всячески нашата опозиция, представят я за огромна сила, даже за такава, която имала болшинството от нашия народ на своя страна. Всички факти, разбира се, говорят против. Всеки безпристрастен кореспондент и чужд посетител в нашата страна е могъл да се увери, че това не е вярно. Въпреки силата и логиката на фактите, тия взаимна помощ на самите партии при провеждането на избирателната кампания, да уреждат бързо и дружески всички конфликти, спорове и инциденти, които могат да се явят в периода на избирателната кампания между дружеските съюзнически партии на Отечествения фронт. Освен всичко това, за да бъде преодоляна тази действително съществуваща опасност, могат да бъдат предприети още редица други конкретни мероприятия в това отношение при добра воля, която съществува и трябва да съществува, защото тя е воля на самия народ, който иска укрепване на единството на Отечествения фронт, а не неговото разколебаване (Ръкопляскания).

Ние сме заинтересовани в изборите за Велико народно събрание опозиционните групировки да вземат участие по две главни причини:

Първата причина се състои в това, че е крайно време тия опозиционни групировки да излязат открито пред избирателите, пред народа, да покажат напълно своето лице, да бъдат принудени да излязат със свои „платформи“, със свои „предложения“, със свои „аргументи“, за да види народът нагледно каква гнилост представляват опозицията и нейните отделни групировки. Това ще бъде голям плюс за нашия народ. Това ще бъде голямо постижение за политическото възпитание на народните маси у нас, а ние градим, както знаете, всичко на идейно-политическото издигане на нашия народ.

Ние сме заинтересовани опозиционните групировки да вземат участие във Великото народно събрание и по друга, втора причина.

От миналите избори досега в чужбина — в печата, в публични изявления и навсякъде, наши недоброжелатели, тези, които искат например монархическа реакционна Гърция да бъде силна на Балканите, а демократична и прогресивна България да бъде безпомощна и даже унищожена, поддържат всячески нашата опозиция, представят я за огромна сила, даже за такава, която имала болшинството от нашия народ на своя страна. Всички факти, разбира се, говорят против. Всеки безпристрастен кореспондент и чужд посетител в нашата страна е могъл да се увери, че това не е вярно. Въпреки силата и логиката на фактите, тия наши недоброжелатели продължават и досега да поддържат тази легенда. Това правят даже официални представители, които претендират да имат голям международен авторитет, да решават съдбините на света. Ние сме заинтересовани, нашият народ е заинтересован да се тури най-после кръст на тази вредна за нашата страна легенда. И тя ще бъде унищожена чрез участието на опозиционните групировки със свои кандидати в изборите за Великото народно събрание. Всички наблюдатели в чужбина и всички агенти на международната реакция ще има да видят, че нашата опозиция представлява политическо нищожество, за което не заслужава да се даде един грош международен авторитет, а не да се води такава кампания, струваща толкова много долари и фунта стерлинги (Ръкопляскания).

Затова на опозицията ще се даде всичката възможност, съгласно законите на нашата страна, да постави и регистрира свои кандидати. Ще й се даде възможност да свиква събрания и митинги, да печата позиви и издава вестници в своя полза. Ще й се даде възможност и по радиото, нашето държавно отечественофронтовско радио, да съобщи на народа и избирателите своята „програма“, своята „платформа“ (Смях и бурни ръкопляскания).

Разбира се, другари и другарки, въпреки всички тези благоприятни условия, съвсем не е сигурно, че опозиционните групировки ще вземат участие в изборите (Смях). Защо? — По две причини:

Първо и главно, защото опозицията у нас не е самостоятелна. Тя действува по чужди внушения; тя играе своята политическа игра по чужда свирка. А както знаете, в чужбина има заинтересовани кръгове, които могат да й внушат, даже след като регистрира своите листи, да бойкотира изборите, за да имат някаква възможност и по-нататък да тръбят: и Великото народно събрание не е представително, ето, опозицията не е участвувала в изборите. Само Отечественият фронт се е явил пред народа със свои кандидати, със своя платформа, а опозицията е бойкотирала изборите. Колкото и да е неудобно политически за опозиционните групировки да наши недоброжелатели продължават и досега да поддържат тази легенда. Това правят даже официални представители, които претендират да имат голям международен авторитет, да решават съдбините на света. Ние сме заинтересовани, нашият народ е заинтересован да се тури най-после кръст на тази вредна за нашата страна легенда. И тя ще бъде унищожена чрез участието на опозиционните групировки със свои кандидати в изборите за Великото народно събрание. Всички наблюдатели в чужбина и всички агенти на международната реакция ще има да видят, че нашата опозиция представлява политическо нищожество, за което не заслужава да се даде един грош международен авторитет, а не да се води такава кампания, струваща толкова много долари и фунта стерлинги (Ръкопляскания).

Затова на опозицията ще се даде всичката възможност, съгласно законите на нашата страна, да постави и регистрира свои кандидати. Ще ѝ се даде възможност да свиква събрания и митинги, да печата позиви и издава вестници в своя полза. Ще ѝ се даде възможност и по радиото, нашето държавно отечественофронтовско радио, да съобщи на народа и избирателите своята „програма", своята „платформа" (Смях и бурни ръкопляскания).

Разбира се, другари и другарки, въпреки всички тези благоприятни условия, съвсем не е сигурно, че опозиционните групировки ще вземат участие в изборите (Смях). Защо? — По две причини:

Първо и главно, защото опозицията у нас не е самостоятелна. Тя действува по чужди внушения; тя играе своята политическа игра по чужда свирка. А както знаете, в чужбина има заинтересовани кръгове, които могат да ѝ внушат, даже след като регистрира своите листи, да бойкотира изборите, за да имат някаква възможност и по-нататък да тръбят: и Великото народно събрание не е представително, ето, опозицията не е участвувала в изборите. Само Отечественият фронт се е явил пред народа със свои кандидати, със своя платформа, а опозицията е бойкотирала изборите. Колкото и да е неудобно политически за опозиционните групировки да повтарят глупостта, която направиха миналата година на 18 ноември, не е изключено да я повторят, защото — както казах — не са самостоятелни, защото техните водачи са хора на чужда политика, а не на българска патриотическа политика. Че това е така, показва фактът, че още отсега те търсят поводи за бойкот, привидно „основателни" и явно съвършено неоснователни и измислени поводи. Подготвят психологически и политически евентуалния бойкот на изборите за Велико народно събрание. Но ние можем в такъв случай спокойно да кажем: „Зорлен гюзелик олмас" (Смях). Ако искат да участвуват, ако искат да не участвуват. Ние сме заинтересовани обаче те да участвуват. Ние ще се постараем да не им дадем нито един основателен повод от наша страна, на който биха могли да се позоват за бойкот на изборите за Велико народно събрание. Нито един!

Втората причина, по която опозиционните водачи биха бойкотирали и сега изборите, несъмнено се крие в тяхното лошо политическо самочувствие, в съзнанието за своето безсилие, в страха им да се явят пред съда на народа (Ръкопляскания).

Две неща са особено важни и според мене решаващи в изборите за Велико народно събрание. Върху тях трябва да концентрираме главно нашето внимание като партия и като Отечествен фронт. Това са:

Първо. Да проведем изборите за Велико народно събрание по такъв начин, че да не се получи никакво отслабване на Отечествения фронт като голямо народно движение, като най-важен фактор и опора на нашата Народна република. Напротив, въпреки всички изпитания, може би и лични огорчения, които могат да се явят в периода на избирателната кампания, Отечественият фронт трябва да се яви във Великото народно събрание по-силен, по-укрепнал, по-боеспособен, с много по-солидни творчески народни сили отколкото досега и да има огромно, солидно болшинство във Великото народно събрание за разрешаване на своите големи задачи (Ръкопляскания).

повтарят глупостта, която направиха миналата година на 18 ноември, не е изключено да я повторят, защото — както казах — не са самостоятелни, защото техните водачи са хора на чужда политика, а не на българска патриотическа политика. Че това е така, показва фактът, че още отсега те търсят поводи за бойкот, привидно „основателни“ и явно съвършено неоснователни и измислени поводи. Подготвят психологически и политически евентуалния бойкот на изборите за Велико народно събрание. Но ние можем в такъв случай спокойно да кажем: „Зорлен гюзелик олмас“ (Смях). Ако искат да участвуват, ако искат да не участвуват. Ние сме заинтересовани обаче те да участвуват. Ние ще се постараем да не им дадем нито един основателен повод от наша страна, на който биха могли да се позоват за бойкот на изборите за Велико народно събрание. Нито един!

Втората причина, по която опозиционните водачи биха бойкотирали и сега изборите, несъмнено се крие в тяхното лошо политическо самочувствие, в съзнанието за своето безсилие, в страха им да се явят пред съда на народа (Ръкопляскания).

Две неща са особено важни и според мене решаващи в изборите за Велико народно събрание. Върху тях трябва да концентрираме главно нашето внимание като партия и като Отечествен фронт. Това са:

Първо. Да проведем изборите за Велико народно събрание по такъв начин, че да не се получи никакво отслабване на Отечествения фронт като голямо народно движение, като най-важен фактор и опора на нашата Народна република. Напротив, въпреки всички изпитания, може би и лични огорчения, които могат да се явят в периода на избирателната кампания, Отечественият фронт трябва да се яви във Великото народно събрание по-силен, по-укрепнал, по-боеспособен, с много по-солидни творчески народни сили отколкото досега и да има огромно, солидно болшинство във Великото народно събрание за разрешаване на своите големи задачи (Ръкопляскания).

Второ. Да проведем избирателната кампания, самите избори на 27 октомври така, че те да бъдат съвършено свободни, редовни и законни, без никакви сериозни инциденти и конфликти, каквито нашите врагове ще се постараят всячески да предизвикат, за да очернят по някакъв начин резултатите от изборите за Велико народно събрание (Ръкоплескания).

Тези две неща, тези две задачи ние, нашата партия преди всичко, трябва да бъдем способни да разрешим.

Позволете ми да кажа няколко думи ясно, откровено и категорично за администрацията и народната милиция във връзка с изборите. Минаха онези времена, когато буржоазните котерии и фашистките клики с администрацията и полицията докарваха свое болшинство в Народното събрание — в кавички Народно събрание. Ние живеем в такава епоха, нашата страна се намира в такова положение, че няма абсолютно никаква нужда да предоставим на администрацията и милицията да правят избори. Не е тяхна задача това.

Задачата на администрацията и народната милиция е да осигурят на сто процента свободното проявление на народната воля в тези избори за Велико народно събрание. Колкото по-добре изпълнят тази задача, толкова по-голяма ще бъде заслугата на администрацията и народната милиция пред нашия народ, нашата народна република, бих казал, пред историята на българския народ (Бурни ръкоплескания).

Нека се разбере и от последния служител в администрацията и народната милиция, че той би направил мечешка услуга на нашата партия, на Отечествения фронт и на нашето общонародно дело, ако не съблюдава строго това правило и се отклонява от изпълнението на законите, съществуващи в нашата страна. Тези закони са достатъчни, за да турят всеки на мястото, всеки провокатор и всеки враг на народа, и няма абсолютна никаква нужда администрацията и милицията да си позволяват незакономерни действия, действия извън рамките на законите.

Администрацията и милицията несъмнено ще бъдат провокирани. Нашите врагове ще се мъчат да ги тласнат

Второ. Да проведем избирателната кампания, самите избори на 27 октомври така, че те да бъдат съвършено свободни, редовни и законни, без никакви сериозни инциденти и конфликти, каквито нашите врагове ще се постараят всячески да предизвикат, за да очернят по някакъв начин резултатите от изборите за Велико народно събрание (Ръкопляскания).

Тези две неща, тези две задачи ние, нашата партия преди всичко, трябва да бъдем способни да разрешим.

Позволете ми да кажа няколко думи ясно, откровено и категорично за администрацията и народната милиция във връзка с изборите. Минаха онези времена, когато буржоазните котерии и фашистките клики с администрацията и полицията докарваха свое болшинство в Народното събрание — в кавички Народно събрание. Ние живеем в такава епоха, нашата страна се намира в такова положение, че няма абсолютно никаква нужда да предоставим на администрацията и милицията да правят избори. Не е тяхна задача това.

Задачата на администрацията и народната милиция е да осигурят на сто процента свободното проявление на народната воля в тези избори за Велико народно събрание. Колкото по-добре изпълнят тази задача, толкова по-голяма ще бъде заслугата на администрацията и народната милиция пред нашия народ, нашата народна република, бих казал, пред историята на българския народ (Бурни ръкопляскания).

Нека се разбере и от последния служител в администрацията и народната милиция, че той би направил мечешка услуга на нашата партия, на Отечествения фронт и на нашето общонародно дело, ако не съблюдава строго това правило и се отклонява от изпълнението на законите, съществуващи в нашата страна. Тези закони са достатъчни, за да турят всеки на мястото, всеки провокатор и всеки враг на народа, и няма абсолютна никаква нужда администрацията и милицията да си позволяват незакономерни действия, действия извън рамките на законите.

Администрацията и милицията несъмнено ще бъдат провокирани. Нашите врагове ще се мъчат да ги тласнат по такъв хлъзгав път, че да могат по-лесно да създават инциденти, които те веднага ще раздухат и чрез каналите на нашите чужди недоброжелатели в София ще размножават на хиляди и хиляди проценти за чужбина. Ето защо необходима е дисциплина, самообладание, твърдост и предвидливост от страна на народната милиция и администрация през време на избирателната кампания и в деня на самите избори. Нервите си всички ще трябва да държим здраво. Това особено пък трябва да направят служителите в администрацията и народната милиция. Те не трябва да се поддават на каквито и да било провокации, своето лично, макар и основателно възмущение трябва да задържат, не трябва да излизат извън законните рамки, а да действуват за запазване реда, спокойствието в цялата страна през време на избирателната кампания и в деня на изборите. Най-малко, другари и другарки, нашата славна Работническа партия (комунисти) се нуждае от каквото и да е незаконно действие от страна на милицията и администрацията (Бурни ръкопляскания).

Ние разчитаме изключително на народното доверие, ние се опираме на народните маси.

Нашата сила е именно в доверието на народа. Него трябва да укрепваме, да разширяваме, него трябва да задълбочаваме със слово и особено с дела, защото там е силата и бъдещето на нашата партия.

Няма съмнение, че условията, при които ще се развие нашата избирателна кампания и самото гласуване на 27 октомври, ще бъдат трудни. Обстановката ще бъде в известна степен, в сравнение с миналите избори, усложнена

Тук трябва да се подчертае, че нашият успех в изборите за Велико народно събрание ще бъде успех не само на нашата собствена партия, а успех на Отечествения фронт и целия наш народ. Но този успех не ще може да бъде траен без преодоляване на редица вътрешни слабости и недостатъци в нашата собствена среда. Нашата избирателна кампания трябва да стои на високо идейно-политическо ниво. Ние не се нуждаем от евтина демагогия. Тя може само да ни навреди. Трябва усилена разяснителна работа, убедителни аргументи и факти.

по такъв хлъзгав път, че да могат по-лесно да създават инциденти, които те веднага ще раздухат и чрез каналите на нашите чужди недоброжелатели в София ще размножават на хиляди и хиляди проценти за чужбина. Ето защо необходима е дисциплина, самообладание, твърдост и предвидливост от страна на народната милиция и администрация през време на избирателната кампания и в деня на самите избори. Нервите си всички ще трябва да държим здраво. Това особено пък трябва да направят служителите в администрацията и народната милиция. Те не трябва да се поддават на каквито и да било провокации, своето лично, макар и основателно възмущение трябва да задържат, не трябва да излизат извън законните рамки, а да действуват за запазване реда, спокойствието в цялата страна през време на избирателната кампания и в деня на изборите. Най-малко, другари и другарки, нашата славна Работническа партия (комунисти) се нуждае от каквото и да е незаконно действие от страна на милицията и администрацията (Бурни ръкопляскания).

Ние разчитаме изключително на народното доверие, ние се опираме на народните маси.

Нашата сила е именно в доверието на народа. Него трябва да укрепваме, да разширяваме, него трябва да задълбочаваме със слово и особено с дела, защото там е силата и бъдещето на нашата партия.

Няма съмнение, че условията, при които ще се развие нашата избирателна кампания и самото гласуване на 27 октомври, ще бъдат трудни. Обстановката ще бъде в известна степен, в сравнение с миналите избори, усложнена

Тук трябва да се подчертае, че нашият успех в изборите за Велико народно събрание ще бъде успех не само на нашата собствена партия, а успех на Отечествения фронт и целия наш народ. Но този успех не ще може да бъде траен без преодоляване на редица вътрешни слабости и недостатъци в нашата собствена среда. Нашата избирателна кампания трябва да стои на високо идейно-политическо ниво. Ние не се нуждаем от евтина демагогия. Тя може само да ни навреди. Трябва усилена разяснителна работа, убедителни аргументи и факти.

Делата на нашата партия ще агитират най-добре за нас. Тия дела в миналото, на 9 септември и оттогава насам са крупен морален и политически капитал. Ролята на нашата партия в полза на работническата класа, на селските маси, на целия наш народ, която е винаги държала високо знамето на освободителната борба на нашия народ против монархизма и фашизма, против грабителите и паразитите на народа, следва да се разяснява пред избирателите.

Нашата партия е главният фактор в защита на свободата и независимостта на България, нейните представители и деятели са решителните и последователни защитници на българската национална кауза. Те именно първи пробиха леда, с който беше окована нашата страна в чужбина толкова дълго време след 9 септември, и те са тези, които жертвуват и са готови да жертвуват всичко лично за общото благо на нашата нация, на нашата родина (Ръкоплескания).

Особено е важно във връзка с изборите да се издигнат на преден план големите задачи, които стоят пред нашия народ: създаване конституцията на Народната република, сключването на мирния договор, възстановяването на народното стопанство, индустриализацията и електрификацията на нашата страна, развитието и машинизирането на земеделието, социалното и културно подобрение положението на трудещите се. Необходимо е конкретно и убедително разяснение против клеветническите твърдения, че комунистите са за унищожение на частната собственост и частния почин в стопанския живот, че целят да въведат съветска власт и комунизма в нашата страна, ако имат голям успех в изборите; че комунистите се стремели уж да включат България в състава на Съветския съюз, че те уж са за вражески отношения към така наречените западни демокрации; че били уж против търговските отношения с Англия и САЩ; че във външната и вътрешна политика на България уж се изпълнявали заповедите на Москва и пр. В същото време пред избирателите трябва да се разяснява, че Отечественият фронт и специално нашата партия, установявайки най-близки братски отношения между България и

Делата на нашата партия ще агитират най-добре за нас. Тия дела в миналото, на 9 септември и оттогава насам са крупен морален и политически капитал. Ролята на нашата партия в полза на работническата класа, на селските маси, на целия наш народ, която е винаги държала високо знамето на освободителната борба на нашия народ против монархизма и фашизма, против грабителите и паразитите на народа, следва да се разяснява пред избирателите.

Нашата партия е главният фактор в защита на свободата и независимостта на България, нейните представители и деятели са решителните и последователни защитници на българската национална кауза. Те именно първи пробиха леда, с който беше окована нашата страна в чужбина толкова дълго време след 9 септември, и те са тези, които жертвуват и са готови да жертвуват всичко лично за общото благо на нашата нация, на нашата родина (Ръкопляскания).

Особено е важно във връзка с изборите да се издигнат на преден план големите задачи, които стоят пред нашия народ: създаване конституцията на Народната република, сключването на мирния договор, възстановяването на народното стопанство, индустриализацията и електрификацията на нашата страна, развитието и машинизирането на земеделието, социалното и културно подобрение положението на трудещите се. Необходимо е конкретно и убедително разяснение против клеветническите твърдения, че комунистите са за унищожение на частната собственост и частния почин в стопанския живот, че целят да въведат съветска власт и комунизма в нашата страна, ако имат голям успех в изборите; че комунистите се стремели уж да включат България в състава на Съветския съюз, че те уж са за вражески отношения към така наречените западни демокрации; че били уж против търговските отношения с Англия и САЩ; че във външната и вътрешна политика на България уж се изпълнявали заповедите на Москва и пр. В същото време пред избирателите трябва да се разяснява, че Отечественият фронт и специално нашата партия, установявайки най-близки братски отношения между България и

Съветския съюз, не изключват, а, напротив, работят за най-нормални и дружески взаимоотношения между България и великите западни държави при запазване националния и държавен суверенитет на българския народ (Ръкопляскания).

Моля да се отбележи и запомни това: ще агитираме за нашата партия на основание на нейните дела, делата на нейните дейци, без да агитираме против нашите съюзници. Те от своя страна ще агитират за себе си и са длъжни да агитират за своите партии, без да агитират обаче против комунистите.

Много важно е съдържанието на самата наша избирателна агитация и пропаганда в цялата избирателна кампания. Пленумът на ЦК даде достатъчно ясни указания за съдържанието на изборната агитация. Аз искам да обърна внимание особено на следното. У нас има сериозна болест в средата на някои наши агитатори, пропагандисти и други подобни наши деятели: не обичат да се готвят (Смях). Но, слушайте, много по-опитни оратори и агитатори от нашите сериозно се готвят за всяка своя реч. А редица наши агитатори излизат на важни събрания, на събори, пред хиляди и хиляди слушатели, без да са помислили какво точно и определено ще кажат. Говорят импровизирано, разправят понякога работи, които не само нямат някакъв сериозен смисъл, но са и буквално вредни.

В тази избирателна кампания нашата партия трябва да наложи като условие, без което не може и да има успех, щото всяка реч, даже най-малката, да бъде подготвена; не е задължително, разбира се, цялата да бъде предварително написана, но основните моменти, главните мисли трябва да бъдат предварително обсъдени и набелязани; конспект трябва да има. Да не се говори по „вдъхновение“. Само ленивите поети разчитат на някакво небесно, неземно вдъхновение: дошло му на ум през нощта, както спял, става и написва едно стихотворение. Истинските творци работят много и сериозно.

Тук се касае не до случайни хрумвания на момента, а за сериозна политическа агитация и пропаганда. Касае се не само за изборите, но и за възпитанието на народа, Съветския съюз, не изключват, а, напротив, работят за най-нормални и дружески взаимоотношения между България и великите западни държави при запазване националния и държавен суверенитет на българския народ (Ръкопляскания).

Моля да се отбележи и запомни това: ще агитираме за нашата партия на основание на нейните дела, делата на нейните дейци, без да агитираме против нашите съюзници. Те от своя страна ще агитират за себе си и са длъжни да агитират за своите партии, без да агитират обаче против комунистите.

Много важно е съдържанието на самата наша избирателна агитация и пропаганда в цялата избирателна кампания. Пленумът на ЦК даде достатъчно ясни указания за съдържанието на изборната агитация. Аз искам да обърна внимание особено на следното. У нас има сериозна болест в средата на някои наши агитатори, пропагандисти и други подобни наши деятели: не обичат да се готвят (Смях). Но, слушайте, много по-опитни оратори и агитатори от нашите сериозно се готвят за всяка своя реч. А редица наши агитатори излизат на важни събрания, на събори, пред хиляди и хиляди слушатели, без да са помислили какво точно и определено ще кажат. Говорят импровизирано, разправят понякога работи, които не само нямат някакъв сериозен смисъл, но са и буквално вредни.

В тази избирателна кампания нашата партия трябва да наложи като условие, без което не може и да има успех, щото всяка реч, даже най-малката, да бъде подготвена; не е задължително, разбира се, цялата да бъде предварително написана, но основните моменти, главните мисли трябва да бъдат предварително обсъдени и набелязани; конспект трябва да има. Да не се говори по „вдъхновение". Само ленивите поети разчитат на някакво небесно, неземно вдъхновение: дошло му на ум през нощта, както спял, става и написва едно стихотворение. Истинските творци работят много и сериозно.

Тук се касае не до случайни хрумвания на момента, а за сериозна политическа агитация и пропаганда. Касае се не само за изборите, но и за възпитанието на народа, младежта и жените, голяма част от които никога не са участвували в политическия живот на нашата страна. Помислете за тях. Не пълнете главите им с разни празни фрази, с вредни и необмислени изявления. Централният комитет на партията ще се погрижи да даде достатъчно печатен материал — брошури и пр. И досега имаме немалко материали, които трябва да бъдат изучени и използувани. За съжаление, не всички наши агитатори правят това, което трябва. Нашият идеологически арсенал за борба срещу нашите врагове, срещу зложелателите на нашия народ, остава на много места неизползуван, като мъртво, заровено съкровище. В тази избирателна кампания трябва да направим коренен прелом в това отношение, ако искаме да имаме действителен и траен успех, както и да достигнем границите на нашия възможен реален успех в изборите за Великото народно събрание.

Много трябва да се изправи и в отношенията на някои наши ръководещи хора по места към партийните членове и към тъй наречените „прости хора". Аудиторията е доста широка, но аз не се боя откровено да ви кажа: има опасност известна част от нашите ръководещи хора — секретари и членове на областни, околийски, градски и районни комитети, секретари на организации по места, да се превърнат в малки „губернаторчета", гледат отвисоко на обикновените партийни членове и още от по-високо на обикновените граждани и гражданки, работници или селяни. Трудно им е да слязат от „политическия Парнас", където са се издигнали някои от тях даже случайно, може би незаслужено (Бурни ръкопляскания). Нужно е да слязат малко долу, при тези прости хорица, без които нашата партия и Отечественият фронт не могат да имат никакви сериозни, трайни успехи. Не само ние — ръководството на партията, осигуряваме успеха на народното дело.

Наш дълг е да ръководим правилно. Ако ръководим правилно, могат да ни похвалят, ако не ръководим както е нужно, ще трябва да ни критикуват. Успехът на делото в края на краищата се дължи три четвърти именно на тези обикновени „прости хора" по предприятия, учрежмладежта и жените, голяма част от които никога не са участвували в политическия живот на нашата страна. Помислете за тях. Не пълнете главите им с разни празни фрази, с вредни и необмислени изявления. Централният комитет на партията ще се погрижи да даде достатъчно печатен материал — брошури и пр. И досега имаме немалко материали, които трябва да бъдат изучени и използувани. За съжаление, не всички наши агитатори правят това, което трябва. Нашият идеологически арсенал за борба срещу нашите врагове, срещу зложелателите на нашия народ, остава на много места неизползуван, като мъртво, заровено съкровище. В тази избирателна кампания трябва да направим коренен прелом в това отношение, ако искаме да имаме действителен и траен успех, както и да достигнем границите на нашия възможен реален успех в изборите за Великото народно събрание.

Много трябва да се изправи и в отношенията на някои наши ръководещи хора по места към партийните членове и към тъй наречените „прости хора". Аудиторията е доста широка, но аз не се боя откровено да ви кажа: има опасност известна част от нашите ръководещи хора — секретари и членове на областни, околийски, градски и районни комитети, секретари на организации по места, да се превърнат в малки „губернаторчета", гледат отвисоко на обикновените партийни членове и още от по-високо на обикновените граждани и гражданки, работници или селяни. Трудно им е да слязат от „политическия Парнас", където са се издигнали някои от тях даже случайно, може би незаслужено (Бурни ръкопляскания). Нужно е да слязат малко долу, при тези прости хорица, без които нашата партия и Отечественият фронт не могат да имат никакви сериозни, трайни успехи. Не само ние — ръководството на партията, осигуряваме успеха на народното дело.

Наш дълг е да ръководим правилно. Ако ръководим правилно, могат да ни похвалят, ако не ръководим както е нужно, ще трябва да ни критикуват. Успехът на делото в края на краищата се дължи три четвърти именно на тези обикновени „прости хора" по предприятия, учреждения, села, махали и пр. На тях се дължи главно! (Ръкопляскания.) А въобразили си някои, че като били в партизански отред, жертвували всичко, ордени получили, партията ги хвали и винаги помни, могат на това основание да се отнасят високомерно, да командуват, да гледат отвисоко на така наречения „прост народ“, като по такъв начин обезсърчават и отблъсват ценни хора, които трябва да работят за партията и Отечествения фронт, за нашето велико дело.

Всеки голям или малък функционер и деятел на нашата партия трябва да бъде способен да обединява честните елементи; не само да задържа тези, които са при нас, но и да увеличава числото на тези, които са в партията и около нея. Повтарям, тук трябва да има също коренен прелом. Ако имаше някаква тръба — могъща тръба — да се протръби по цялата страна до последната хижа, би трябвало да се протръби именно това, за да се опомнят такива, които може би без да щат вредят на партията, вредят на общото народно дело.

В тая избирателна кампания, където се явят демагози, необходимо е да се парира тяхната демагогия и заблужденията, които разпространяват, с личния пример на всеки партиен член, особено на ръководни отговорни другари по такъв начин, че да няма възможност да се отблъсва избирателят от нашата партия и от Отечествения фронт, а да се получи обратното — да се спечелят нови избиратели, които по душа и сърце са за нас, за нашето дело, и които утре, малко или много, ще бъдат активни борци за това дело (Викове „браво“ и бурни ръкопляскания).

В това отношение трябва да се обърне особено внимание на жените. Някои започнаха да говорят, че аз като че ли съм единствен защитник на жените (Ръкопляскания). Не бих желал да бъда единствен в това отношение, а цялата наша партия. Трябва да се разбере, че даже най-простата, полуграмотна, даже неграмотна селянка може да свърши много полезна работа за Отечествения фронт, ако има кой да ѝ помогне, да я подкрепи, насърчи, да я постави на съответното място, особено в сегашната избирателна кампания, когато ще се разпродения, села, махали и пр. На тях се дължи главно! (Ръкопляскания.) А въобразили си някои, че като били в партизански отред, жертвували всичко, ордени получили, партията ги хвали и винаги помни, могат на това основание да се отнасят високомерно, да командуват, да гледат отвисоко на така наречения „прост народ“, като по такъв начин обезсърчават и отблъсват ценни хора, които трябва да работят за партията и Отечествения фронт, за нашето велико дело.

Всеки голям или малък функционер и деятел на нашата партия трябва да бъде способен да обединява честните елементи; не само да задържа тези, които са при нас, но и да увеличава числото на тези, които са в партията и около нея. Повтарям, тук трябва да има също коренен прелом. Ако имаше някаква тръба — могъща тръба — да се протръби по цялата страна до последната хижа, би трябвало да се протръби именно това, за да се опомнят такива, които може би без да щат вредят на партията, вредят на общото народно дело.

В тая избирателна кампания, където се явят демагози, необходимо е да се парира тяхната демагогия и заблужденията, които разпространяват, с личния пример на всеки партиен член, особено на ръководни отговорни другари по такъв начин, че да няма възможност да се отблъсва избирателят от нашата партия и от Отечествения фронт, а да се получи обратното — да се спечелят нови избиратели, които по душа и сърце са за нас, за нашето дело, и които утре, малко или много, ще бъдат активни борци за това дело (Викове „браво“ и бурни ръкопляскания).

В това отношение трябва да се обърне особено внимание на жените. Някои започнаха да говорят, че аз като че ли съм единствен защитник на жените (Ръкопляскания). Не бих желал да бъда единствен в това отношение, а цялата наша партия. Трябва да се разбере, че даже най-простата, полуграмотна, даже неграмотна селянка може да свърши много полезна работа за Отечествения фронт, ако има кой да ѝ помогне, да я подкрепи, насърчи, да я постави на съответното място, особено в сегашната избирателна кампания, когато ще се разпространяват позиви, бюлетини и ще се води предимно индивидуална устна агитация.

Центърът на нашата избирателна кампания е личната, устна агитация от къща в къща, от човек на човек. Огромната маса жени трябва да бъде мобилизирана: не само тези, които влизат в нашата партия, които влизат в масовите обществени организации, но и такива, които не са организирани, които, на пръв поглед, още не се интересуват от политика и от това какво става в нашата страна. Трябва да се раздвижат, да се поосвежат главите им, тяхното политическо ниво да се издигне, тяхната воля да се укрепи, да се създаде у тях желание и вкус и те да направят нещо, доколкото силите и способностите им позволяват, в своята къща, в своята махала, в своя район, в своето предприятие, в своето учреждение и въобще навсякъде, където могат да се явят.

Нам е абсолютно необходимо да обгърнем всичко честно, почтено и трудолюбиво, да го осветлим, да отнесем нашата правда до последната колиба в България (Ръкопляскания). А в това отношение жените и момичетата могат да изиграят важна роля. Жените, казва се, са родени ораторки (Ръкопляскания). Правилно и естествено е, че те по своята природа по-леко и силно могат да изразят това, което чувствуват, отколкото мъжът обикновено прави това. У тях по правило всичко излиза от дълбочината на сърцето им. Ако това сърце бъде запълнено с добри чувства, ако техният ум бъде осветен от великите идеи, за които ние се борим и ще се борим, жените ще станат огромна сила (Бурни ръкопляскания).

Две думи за нашето участие и нашата работа в масовите обществени организации — профсъюзи, съюза на селските стопани, женски съюз, младежки и спортни организации, кооперации и разни други обществени и културни дружества и организации, които са основани на отечественофронтовска база, в които нашите комунисти участвуват активно. В тия организации вътре трябва да се води избирателна кампания не за една или друга партия — и, разбира се, не и за нашата, а за Отечествения фронт, за платформата на Отечествения фронт. Трябва да се проведе линията: който гласува за една или друга страняват позиви, бюлетини и ще се води предимно индивидуална устна агитация.

Центърът на нашата избирателна кампания е личната, устна агитация от къща в къща, от човек на човек. Огромната маса жени трябва да бъде мобилизирана: не само тези, които влизат в нашата партия, които влизат в масовите обществени организации, но и такива, които не са организирани, които, на пръв поглед, още не се интересуват от политика и от това какво става в нашата страна. Трябва да се раздвижат, да се поосвежат главите им, тяхното политическо ниво да се издигне, тяхната воля да се укрепи, да се създаде у тях желание и вкус и те да направят нещо, доколкото силите и способностите им позволяват, в своята къща, в своята махала, в своя район, в своето предприятие, в своето учреждение и въобще навсякъде, където могат да се явят.

Нам е абсолютно необходимо да обгърнем всичко честно, почтено и трудолюбиво, да го осветлим, да отнесем нашата правда до последната колиба в България (Ръкопляскания). А в това отношение жените и момичетата могат да изиграят важна роля. Жените, казва се, са родени ораторки (Ръкопляскания). Правилно и естествено е, че те по своята природа по-леко и силно могат да изразят това, което чувстват, отколкото мъжът обикновено прави това. У тях по правило всичко излиза от дълбочината на сърцето им. Ако това сърце бъде запълнено с добри чувства, ако техният ум бъде осветен от великите идеи, за които ние се борим и ще се борим, жените ще станат огромна сила (Бурни ръкопляскания).

Две думи за нашето участие и нашата работа в масовите обществени организации — профсъюзи, съюза на селските стопани, женски съюз, младежки и спортни организации, кооперации и разни други обществени и културни дружества и организации, които са основани на отечественофронтовска база, в които нашите комунисти участвуват активно. В тия организации вътре трябва да се води избирателна кампания не за една или друга партия — и, разбира се, не и за нашата, а за Отечествения фронт, за платформата на Отечествения фронт. Трябва да се проведе линията: който гласува за една или друга партия на Отечествения фронт, той гласува за нашето общонародно дело; а който гласува за опозицията, той гласува за вътрешната и международна реакция, той гласува за враговете на народа и на Народната република. В личната агитация там, където живеят членовете на тия организации и там, където работят, могат да бъдат изтъквани специално особените качества, особеният характер, особените заслуги на нашата партия, без обаче тая агитация да бъде насочвана против другите съюзнически партии. Строго трябва да се съблюдава в тия масови организации да не се води чисто партийна агитация и пропаганда. Нашият председател на Работническия професионален съюз или секретарят на съюза например не може да излезе там и да отправи позив: другари, гласувайте за Работническата партия (комунисти)! Не. Не може ръководството на Общия работнически професионален съюз и другите подобни организации да излязат официално, открито с позив, манифест или да приема решения или резолюции за една или друга партия — или за нашата партия. От това не само няма да загубим, но ако се действува умно, само ще спечелим.

Искам да подчертая накрая, че при тая избирателна кампания не само нашата партия, а и другите партии от Отечествения фронт у нас се явяваме пред един съд — съда на народа. Тоя съд е суров и строг. На някои места под влияние на враговете тоя съд може да бъде даже недостатъчно справедлив по отношение на нашата партия. Затова ние трябва да запретнем ръкави, да изправим редица слабости и недостатъци, да развием една такава честна, самокритична разяснителна кампания, да покажем ясно големите народополезни дела на партията и да излезем пред този народен съд с чисто чело, с пълна вяра в успеха на нашата партия и общо на Отечествения фронт в предстоящите избори за Велико народно събрание (Бурни ръкопляскания).

Трудът, който ние ще положим в тая избирателна кампания, ще бъде компенсиран не само в добрия резултат от изборите за Велико народно събрание. Ние ще бъдем възнаградени и с по-нататъшното развитие и дейност на нашата партия и на Отечествения фронт.

партия на Отечествения фронт, той гласува за нашето общонародно дело; а който гласува за опозицията, той гласува за вътрешната и международна реакция, той гласува за враговете на народа и на Народната република. В личната агитация там, където живеят членовете на тия организации и там, където работят, могат да бъдат изтъквани специално особените качества, особеният характер, особените заслуги на нашата партия, без обаче тая агитация да бъде насочвана против другите съюзнически партии. Строго трябва да се съблюдава в тия масови организации да не се води чисто партийна агитация и пропаганда. Нашият председател на Работническия професионален съюз или секретарят на съюза например не може да излезе там и да отправи позив: другари, гласувайте за Работническата партия (комунисти)! Не. Не може ръководството на Общия работнически професионален съюз и другите подобни организации да излязат официално, открито с позив, манифест или да приема решения или резолюции за една или друга партия — или за нашата партия. От това не само няма да загубим, но ако се действува умно, само ще спечелим.

Искам да подчертая накрая, че при тая избирателна кампания не само нашата партия, а и другите партии от Отечествения фронт у нас се явяваме пред един съд — съда на народа. Тоя съд е суров и строг. На някои места под влияние на враговете тоя съд може да бъде даже недостатъчно справедлив по отношение на нашата партия. Затова ние трябва да запретнем ръкави, да изправим редица слабости и недостатъци, да развием една такава честна, самокритична разяснителна кампания, да покажем ясно големите народополезни дела на партията и да излезем пред този народен съд с чисто чело, с пълна вяра в успеха на нашата партия и общо на Отечествения фронт в предстоящите избори за Велико народно събрание (Бурни ръкопляскания).

Трудът, който ние ще положим в тая избирателна кампания, ще бъде компенсиран не само в добрия резултат от изборите за Велико народно събрание. Ние ще бъдем възнаградени и с по-нататъшното развитие и дейност на нашата партия и на Отечествения фронт.

След провъзгласяването на Народната република ние има да изминем път, осеян с тръни и с камъни, път, който не е гладък както паважа на площад „9 септември“, но тоя път ще ни доведе до истинско общо благополучие за нашата страна, за нашия народ. И това ще бъде венецът, който ще украси делото на нашата партия.

Да работим и да се борим с всички сили, да вложим всичките си способности и енергия, целия си ум, цялото си сърце! Напред против реакцията и фашизма, против враговете народни, за тържеството на великото народно дело — делото на спасителния и непобедим Отечествен фронт! (Много бурни и продължителни ръкопляскания. Дълго нестихващи овации и ставане на крака.)

След провъзгласяването на Народната република ние има да изминем път, осеян с тръни и с камъни, път, който не е гладък както паважа на площад „9 септември“, но тоя път ще ни доведе до истинско общо благополучие за нашата страна, за нашия народ. И това ще бъде венецът, който ще украси делото на нашата партия.

Да работим и да се борим с всички сили, да вложим всичките си способности и енергия, целия си ум, цялото си сърце! Напред против реакцията и фашизма, против враговете народни, за тържеството на великото народно дело — делото на спасителния и непобедим Отечествен фронт! (Много бурни и продължителни ръкопляскания. Дълго нестихващи овации и ставане на крака.)

ОТЕЧЕСТВЕНИЯТ ФРОНТ ЩЕ ПОБЕДИ ВЪПРЕКИ ВСИЧКО!

РЕЧ ПРЕД 200-ХИЛЯДНИЯ ПРЕДИЗБОРЕН НАРОДЕН МИТИНГ В СОФИЯ

25 октомври 1946 г.

Граждани и гражданки,

Другари и другарки,

Два деня ни отделят от изборите за Велико народно събрание. Ние, българските избиратели и избирателки, сме повикани на 27 октомври да изберем народни представители за едно Велико народно събрание, каквото по своето историческо значение в нашата страна досега не е имало. Решава се съдбата на нашата родина за много годчисленноччи.

Бъдещото Велико народно събрание има да изпълни три много важни, големи задачи.

Какви са тия задачи?

Първата и най важна задача е да изработи и приеме нова конституция, конституцията на нашата Народна република. С изработването и приемането на тая конституция вътрешното положение на нашата страна ще бъде заздравено. Ще се тури край на всички съмнения и колебания по въпроса за възможното връщане назад към проклетото и презряно фашистко и реакционно минало. Нашият народ ще може със стократно по-голяма увереност отколкото досега да се заеме със своя творчески труд, със строителството на младата, но с мощен национален дух и бляскаво бъдеще Народна република. А тъмните сили на фашизма и реакцията ще получат такъв намордник, щото да не могат повече да разстройват единството на народа, да смущават неговото творческо дело и да спъват неговото движение напред по

ОТЕЧЕСТВЕНИЯТ ФРОНТ ЩЕ ПОБЕДИ ВЪПРЕКИ ВСИЧКО!

РЕЧ ПРЕД 200-ХИЛЯДНИЯ ПРЕДИЗБОРЕН НАРОДЕН МИТИНГ В СОФИЯ

25 октомври 1946 г.

Граждани и гражданки,

Другари и другарки,

Два деня ни отделят от изборите за Велико народно събрание. Ние, българските избиратели и избирателки, сме повикани на 27 октомври да изберем народни представители за едно Велико народно събрание, каквото по своето историческо значение в нашата страна досега не е имало. Решава се съдбата на нашата родина за много годични.

Бъдещото Велико народно събрание има да изпълни три много важни, големи задачи.

Какви са тия задачи?

Първата и най важна задача е да изработи и приеме нова конституция, конституцията на нашата Народна република. С изработването и приемането на тая конституция вътрешното положение на нашата страна ще бъде заздравено. Ще се тури край на всички съмнения и колебания по въпроса за възможното връщане назад към проклетото и презряно фашистко и реакционно минало. Нашият народ ще може със стократно по-голяма увереност отколкото досега да се заеме със своя творчески труд, със строителството на младата, но с мощен национален дух и бляскаво бъдеще Народна република. А тъмните сили на фашизма и реакцията ще получат такъв намордник, щото да не могат повече да разстройват единството на народа, да смущават неговото творческо дело и да спъват неговото движение напред по пътя на прогреса и общото народно благоденствие (Продължителни ръкопляскания).

В това, преди всичко, се заключава историческото значение на бъдещото Велико народно събрание, което предстои да се избере на 27 октомври.

На второ място, Великото народно събрание ще има за задача да приведе в съответствие, в хармония нашето стопанско, социално, културно и друго законодателство с постановленията и духа на новата конституция. По такъв начин ще се установи необходимият стабилен ред, законност и правомерност в нашата народна държава. Това е второто голямо значение на Великото народно събрание (Ръкопляскания).

Но Великото народно събрание ще има и една трета задача: нему предстои да се занимае, да изработи и приеме един държавен стопански план, план за възстановяване и развитие на нашето народно стопанство — задача трудна и сложна, но извънредно необходима.

С такъв един стопански план ще се установи необходимото правилно съчетание между държавния, кооперативния, обществения и частен сектор на нашата промишленост и търговия, на нашето народно стопанство.

Известно е, че в това отношение има още много неясности и несъобразности, които са от естество да спъват разгръщането и рационалното използуване на всички сили и ресурси на нашето народно стопанство. Необходим е такъв план, който да постави всеки от стопанските фактори на неговото съответно място и, ръка за ръка, при необходимото съчетание между държавния, кооперативния, обществения и частен сектор, нашето народно стопанство да изплува от този батак, в който бяха го тласнали миналите, фашистки правителства, бившите престъпни управници, и да излезе на широкия друм на такова развитие, което ще доведе до общонародното благополучие и щастие на нашия народ (Продължителни ръкопляскания).

Но всеки лесно ще разбере, че правилното решение на тия три големи задачи ще зависи много и много от състава на самото Велико народно събрание, от това пътя на прогреса и общото народно благоденствие (Продължителни ръкопляскания).

В това, преди всичко, се заключава историческото значение на бъдещото Велико народно събрание, което предстои да се избере на 27 октомври.

На второ място, Великото народно събрание ще има за задача да приведе в съответствие, в хармония нашето стопанско, социално, културно и друго законодателство с постановленията и духа на новата конституция. По такъв начин ще се установи необходимият стабилен ред, законност и правомерност в нашата народна държава. Това е второто голямо значение на Великото народно събрание (Ръкопляскания).

Но Великото народно събрание ще има и една трета задача: нему предстои да се занимае, да изработи и приеме един държавен стопански план, план за възстановяване и развитие на нашето народно стопанство — задача трудна и сложна, но извънредно необходима.

С такъв един стопански план ще се установи необходимото правилно съчетание между държавния, кооперативния, обществения и частен сектор на нашата промишленост и търговия, на нашето народно стопанство.

Известно е, че в това отношение има още много неясности и несъобразности, които са от естество да спъват разгръщането и рационалното използуване на всички сили и ресурси на нашето народно стопанство. Необходим е такъв план, който да постави всеки от стопанските фактори на неговото съответно място и, ръка за ръка, при необходимото съчетание между държавния, кооперативния, обществения и частен сектор, нашето народно стопанство да изплува от този батак, в който бяха го тласнали миналите, фашистки правителства, бившите престъпни управници, и да излезе на широкия друм на такова развитие, което ще доведе до общонародното благополучие и щастие на нашия народ (Продължителни ръкопляскания).

Но всеки лесно ще разбере, че правилното решение на тия три големи задачи ще зависи много и много от състава на самото Велико народно събрание, от това какви ще бъдат депутатите, какви ще бъдат хората, които ще решават тия задачи.

Отечественият фронт, неговите партии са се постарали да предложат на българските избиратели и избирателки такива кандидати, за които се счита, че ще изпълнят достойно своя патриотически дълг към народ и родина във Великото народно събрание. Избирателите и избирателките в нашата страна са тия, които ще решат окончателно със своя глас кого от тия кандидати да изберат, кои от тия кандидати да бъдат, като най-достойни, изпратени във Великото народно събрание.

Изборите на 27 октомври имат и друго много голямо значение, може смело да се каже, международно значение. Както е известно, ние стоим пред сключването на мирния договор. Има обаче недоброжелателни среди, които се проявиха и на мирната парижка конференция, и вън от нея и които среди се стараят да наложат тежки мирни условия на България в полза например на монархо-фашистка Гърция („Позор!"). На тях въобще съвсем не се харесва това, че нашият народ, под ръководството на Отечествения фронт, е взел своята съдба в собствените си ръце. Те и досега, както знаете, не искат да признаят нашето управление, управлението на Отечествения фронт, като представително управление. Те продължават да оспорват правото на България да се счита като съвоюваща страна против хитлеристките варвари. Те правят всичко, което е по силите им — а те получават достатъчно тенденциозен материал за това от нашите вътрешни врагове, — правят всичко, за да подриват основите на нашата народна република. Тези среди разчитат на разединението на българския народ.

Когато на 28 октомври сутринта в Париж, Лондон, Вашингтон и други столици на света ще се узнаят резултатите от изборите, тези среди ще видят нагледно, че нашият народ в своето огромно болшинство е единен, че по свободно проявената воля на народа е избрано едно отечественофронтовско Велико народно събрание. Така ще бъде изтръгнат последният коз из ръцете на нашите недоброжелатели и толкова по-скоро и сигурно ще победи нашето право национално дело (Бурни ръкопляскания).

какви ще бъдат депутатите, какви ще бъдат хората, които ще решават тия задачи.

Отечественият фронт, неговите партии са се постарали да предложат на българските избиратели и избирателки такива кандидати, за които се счита, че ще изпълнят достойно своя патриотически дълг към народ и родина във Великото народно събрание. Избирателите и избирателките в нашата страна са тия, които ще решат окончателно със своя глас кого от тия кандидати да изберат, кои от тия кандидати да бъдат, като най-достойни, изпратени във Великото народно събрание.

Изборите на 27 октомври имат и друго много голямо значение, може смело да се каже, международно значение. Както е известно, ние стоим пред сключването на мирния договор. Има обаче недоброжелателни среди, които се проявиха и на мирната парижка конференция, и вън от нея и които среди се стараят да наложат тежки мирни условия на България в полза например на монархо-фашистка Гърция („Позор!"). На тях въобще съвсем не се харесва това, че нашият народ, под ръководството на Отечествения фронт, е взел своята съдба в собствените си ръце. Те и досега, както знаете, не искат да признаят нашето управление, управлението на Отечествения фронт, като представително управление. Те продължават да оспорват правото на България да се счита като съвоюваща страна против хитлеристките варвари. Те правят всичко, което е по силите им — а те получават достатъчно тенденциозен материал за това от нашите вътрешни врагове, — правят всичко, за да подриват основите на нашата народна република. Тези среди разчитат на разединението на българския народ.

Когато на 28 октомври сутринта в Париж, Лондон, Вашингтон и други столици на света ще се узнаят резултатите от изборите, тези среди ще видят нагледно, че нашият народ в своето огромно болшинство е единен, че по свободно проявената воля на народа е избрано едно отечественофронтовско Велико народно събрание. Така ще бъде изтръгнат последният коз из ръцете на нашите недоброжелатели и толкова по-скоро и сигурно ще победи нашето право национално дело (Бурни ръкопляскания).

Имайки всичко това предвид, ясно става, че върховна национална необходимост за нашата страна е 27 октомври да даде едно Велико народно събрание, което да бъде не само по броя на своите депутати велико, но което да бъде велико и по своя състав, състоящ се от предани, верни служители на нашия народ; от такива народни представители, които няма да паднат на колене пред международната реакция, които няма да треперят пред никакви трудности и заплахи, а ще стоят твърдо на своите нозе, опирайки се на волята, на единството, на националния борчески дух на нашия народ; такива народни синове и дъщери, които няма да бъдат готови да продават за паница леща свободата, независимостта и бъдещето на нашата Народна република; такива депутати на Великото народно събрание, за които интересите на нашия народ, волята на нашия народ са върховен и ненарушим закон (Бурни ръкопляскания).

Избиратели и избирателки, Отечественият фронт, неговите партии се явяват пред избирателите и избирателките на България с една обща платформа. Съществена част от тая платформа, както знаете, е приетият единодушно от Националния комитет на Отечествения фронт и от ръководствата на отечественофронтовските партии проект за новата конституция.

Тоя проект, разбира се, не е окончателен. Той представлява само основа за бъдещата конституция, която окончателно ще бъде изработена и приета от Великото народно събрание.

Проектът за конституция е вече подложен на всенародно обсъждане.

Всеки избирател и всяка избирателка имат възможност да направят, да изпратят до Националния комитет на Отечествения фронт своите поправки и своите предложения. И след като така бъде обсъден проектът на бъдещата конституция, конституционната комисия на Великото народно събрание ще разгледа проекта и всички материали по него и ще може да представи на Великото народно събрание един възможно по-съвършен

Имайки всичко това предвид, ясно става, че върховна национална необходимост за нашата страна е 27 октомври да даде едно Велико народно събрание, което да бъде не само по броя на своите депутати велико, но което да бъде велико и по своя състав, състоящ се от предани, верни служители на нашия народ; от такива народни представители, които няма да паднат на колене пред международната реакция, които няма да треперят пред никакви трудности и заплахи, а ще стоят твърдо на своите нозе, опирайки се на волята, на единството, на националния борчески дух на нашия народ; такива народни синове и дъщери, които няма да бъдат готови да продават за паница леща свободата, независимостта и бъдещето на нашата Народна република; такива депутати на Великото народно събрание, за които интересите на нашия народ, волята на нашия народ са върховен и ненарушим закон (Бурни ръкопляскания).

Избиратели и избирателки, Отечественият фронт, неговите партии се явяват пред избирателите и избирателките на България с една обща платформа. Съществена част от тая платформа, както знаете, е приетият единодушно от Националния комитет на Отечествения фронт и от ръководствата на отечественофронтовските партии проект за новата конституция.

Тоя проект, разбира се, не е окончателен. Той представлява само основа за бъдещата конституция, която окончателно ще бъде изработена и приета от Великото народно събрание.

Проектът за конституция е вече подложен на всенародно обсъждане.

Всеки избирател и всяка избирателка имат възможност да направят, да изпратят до Националния комитет на Отечествения фронт своите поправки и своите предложения. И след като така бъде обсъден проектът на бъдещата конституция, конституционната комисия на Великото народно събрание ще разгледа проекта и всички материали по него и ще може да представи на Великото народно събрание един възможно по-съвършен проект за приемане, за утвърждаване като бъдеща конституция.

Намерението на Отечествения фронт беше и е: новата българска конституция да бъде дело на колективния ум и на общата воля на нашия демократичен народ. Тя няма да бъде съставена в отделни канцеларии и кабинети на професори и учени. Нейните постановления ще минат през ума, през сърцата на избирателите от цялата страна и тя ще стане плът от плътта и кръв от кръвта на нашия борчески народ (Бурни ръкопляскания, викове „Ура!").

При съставянето на тоя проект неговите автори са имали предвид, разбира се, много други конституции, и стари, и нови. Но те са се стремели да вземат от тия конституции само това, което е полезно, разумно и което отговаря на нашите български условия, на нашата стопанска структура, на нашата култура, на характера на нашия народ. Те са взели известни положения и от самата стара, негодна като цяло, монархическа търновска конституция.

Проектът на конституцията, който е предложен за обсъждане, има и трябва да има характер на българска конституция. Ние се учим от другите и трябва да се учим от другите, особено от тия, които са по-напред от нас. Но ние трябва да правим това, което е подходящо и полезно за нашата собствена страна, за нейния напредък.

Ние трябва да се пазим да не копираме буквално чужди форми, постановления и положения, които не съвсем отговарят на нашите условия. Ние ще вървим напред, другари и другарки, ще вървим напред по наш собствен, български път. Ние ще градим нашата съдба, щастието на нашите деца на основи български и няма да се поддадем — и при приемане на конституцията от Великото народно събрание — на никаква чуждица, която може да побърка на нашето собствено вървене напред като български народ, като славянски народ, като народ, който живее на определена територия, при определени условия и обстановка и който има своя собствена история (Ръкопляскания, „Ура!").

проект за приемане, за утвърждаване като бъдеща конституция.

Намерението на Отечествения фронт беше и е: новата българска конституция да бъде дело на колективния ум и на общата воля на нашия демократичен народ. Тя няма да бъде съставена в отделни канцеларии и кабинети на професори и учени. Нейните постановления ще минат през ума, през сърцата на избирателите от цялата страна и тя ще стане плът от плътта и кръв от кръвта на нашия борчески народ (Бурни ръкопляскания, викове „Ура!“).

При съставянето на тоя проект неговите автори са имали предвид, разбира се, много други конституции, и стари, и нови. Но те са се стремели да вземат от тия конституции само това, което е полезно, разумно и което отговаря на нашите български условия, на нашата стопанска структура, на нашата култура, на характера на нашия народ. Те са взели известни положения и от самата стара, негодна като цяло, монархическа търновска конституция.

Проектът на конституцията, който е предложен за обсъждане, има и трябва да има характер на българска конституция. Ние се учим от другите и трябва да се учим от другите, особено от тия, които са по-напред от нас. Но ние трябва да правим това, което е подходящо и полезно за нашата собствена страна, за нейния напредък.

Ние трябва да се пазим да не копираме буквално чужди форми, постановления и положения, които не съвсем отговарят на нашите условия. Ние ще вървим напред, другари и другарки, ще вървим напред по наш собствен, български път. Ние ще градим нашата съдба, щастието на нашите деца на основи български и няма да се поддадем — и при приемане на конституцията от Великото народно събрание — на никаква чуждица, която може да побърка на нашето собствено вървене напред като български народ, като славянски народ, като народ, който живее на определена територия, при определени условия и обстановка и който има своя собствена история (Ръкопляскания, „Ура!“).

Прочее, проектът на Отечествения фронт, макар и да има известни заимствувания от други конституции, си остава български проект, защото ние не създаваме конституция за други страни, а конституция на българската народна република („Браво!“ „Ура!“).

На някои опозиционни конституционалисти не им се харесало, че известни положения приличали, например, на конституцията на Федеративната народна република Югославия. Но какво лошо има, ако някои положения в нашия проект приличат на конституцията на Югославската народна република, когато е всеизвестно, че ние, българите и югославяните, имаме общо бъдеще и имаме общ път на развитие? („Вярно!“ Ръкопляскания).

Обсъждането на проекто-конституцията не е приключено още — то продължава и ще продължи и след изборите. Но може още сега с пълна увереност да се каже, че основните положения на проекта се приемат от народните маси у нас с голямо задоволство. Тия положения са вече предостатъчно известни, за да не се спирам сега върху тях. Всичко в проекта се свежда към едно генерално положение. То се заключава в това, че всички власти идват от народа, зависят от народа и се контролират от народа („Ура!“ Бурни ръкопляскания), народът упражнява своето право на върховен господар чрез Народното събрание и други представителни органи, които той сам си избира въз основа на всеобщото, равно, тайно и пряко гласоподаване, а така също чрез народно допитване. Това е коренното, дълбокото различие между проекта за новата конституция и старата, отжиляла и банкрутирала търновска конституция („Вярно!“).

На нашия проект опозиционните водачи противопоставят монархическата търновска конституция. Тяхната позиция е явно несъстоятелна. Но те не се задоволяват само с това. Те си позволяват и скандални изопачения на проекта на Отечествения фронт. Особено по параграфа, който се отнася до частната собственост и правото на нейното наследяване.

Проектът за конституцията е напечатан в милиони екземпляри във вестниците и в отделни брошури. Той

Прочее, проектът на Отечествения фронт, макар и да има известни заимствувания от други конституции, си остава български проект, защото ние не създаваме конституция за други страни, а конституция на българската народна република („Браво!“ „Ура!“).

На някои опозиционни конституционалисти не им се харесало, че известни положения приличали, например, на конституцията на Федеративната народна република Югославия. Но какво лошо има, ако някои положения в нашия проект приличат на конституцията на Югославската народна република, когато е всеизвестно, че ние, българите и югославяните, имаме общо бъдеще и имаме общ път на развитие? („Вярно!“ Ръкопляскания).

Обсъждането на проекто-конституцията не е приключено още — то продължава и ще продължи и след изборите. Но може още сега с пълна увереност да се каже, че основните положения на проекта се приемат от народните маси у нас с голямо задоволство. Тия положения са вече предостатъчно известни, за да не се спирам сега върху тях. Всичко в проекта се свежда към едно генерално положение. То се заключава в това, че всички власти идват от народа, зависят от народа и се контролират от народа („Ура!“ Бурни ръкопляскания), народът упражнява своето право на върховен господар чрез Народното събрание и други представителни органи, които той сам си избира въз основа на всеобщото, равно, тайно и пряко гласоподаване, а така също чрез народно допитване. Това е коренното, дълбокото различие между проекта за новата конституция и старата, отживяла и банкрутирала търновска конституция („Вярно!“).

На нашия проект опозиционните водачи противопоставят монархическата търновска конституция. Тяхната позиция е явно несъстоятелна. Но те не се задоволяват само с това. Те си позволяват и скандални извращения на проекта на Отечествения фронт. Особено по параграфа, който се отнася до частната собственост и правото на нейното наследяване.

Проектът за конституцията е напечатан в милиони екземпляри във вестниците и в отделни брошури. Той е разпръснат из цялата страна. Всеки избирател може да прочете чл. 8, гдето изрично се казва:

> „Признава се частната собственост и частният почин в стопанството, като придобитата чрез труд и спестовност частна собственост се ползува с особена закрила.
>
> Правото на наследяване частната собственост се урежда от закона."

Големият смисъл на тоя член от проекто-конституцията се заключава именно в това, че се гарантира собствеността на земеделеца, занаятчията и на всички хора на физическия и умствен труд в нашата страна от посегателството на хищническия, спекулантски капитал, от разните крупни капиталисти, лихвари, банкери, чифликчии, които в миналото, както е известно, по най-различни пътища и с най-различни средства заграбваха имотеца на селянина и гражданина („Вярно!"). Проекто-конституцията гарантира тази собственост и правото на нейното наследяване.

Това обаче никак не пречи на опозиционерите-демагози да твърдят противното (Смях). В своето нахалство те отиват и още по-далече. Комунистите — казват те — ще отнемат собствеността на селянина и занаятчията, ще отнемат къщата, жилището на гражданина, чиновника, пенсионера, ще лишат от наследство техните деца.

Но, забележете, в България има най-малко до половин милион селски стопани, занаятчии и други граждани, които са комунисти или техни роднини и приятели („Вярно!") и които също имат собственост. А тия хора уверяват, че нашата партия щяла да отнеме имота на селските и градските стопани! (Смях.) Би трябвало наистина да хлопа не една, а две дъски в главите на тия, които биха повярвали подобна измислица (Общ смях).

Но аз се ползувам от случая да заявя от тази трибуна категорично, че именно ние, комунистите, ще предложим във Великото народно събрание да се впише в чл. 8 на проекто-конституцията ясно и недвусмислено, че частната собственост на земеделеца, на селския стопанин, на занаятчията, на хората на физическия и умствен труд, е разпръснат из цялата страна. Всеки избирател може да прочете чл. 8, гдето изрично се казва:

> „Признава се частната собственост и частният почин в стопанството, като придобитата чрез труд и спестовност частна собственост се ползува с особена закрила.
>
> Правото на наследяване частната собственост се урежда от закона."

Големият смисъл на тоя член от проекто-конституцията се заключава именно в това, че се гарантира собствеността на земеделеца, занаятчията и на всички хора на физическия и умствен труд в нашата страна от посегателството на хищническия, спекулантски капитал, от разните крупни капиталисти, лихвари, банкери, чифликчии, които в миналото, както е известно, по най-различни пътища и с най-различни средства заграбваха имотеца на селянина и гражданина („Вярно!"). Проекто-конституцията гарантира тази собственост и правото на нейното наследяване.

Това обаче никак не пречи на опозиционерите-демагози да твърдят противното (Смях). В своето нахалство те отиват и още по-далече. Комунистите — казват те — ще отнемат собствеността на селянина и занаятчията, ще отнемат къщата, жилището на гражданина, чиновника, пенсионера, ще лишат от наследство техните деца.

Но, забележете, в България има най-малко до половин милион селски стопани, занаятчии и други граждани, които са комунисти или техни роднини и приятели („Вярно!") и които също имат собственост. А тия хора уверяват, че нашата партия щяла да отнеме имота на селските и градските стопани! (Смях.) Би трябвало наистина да хлопа не една, а две дъски в главите на тия, които биха повярвали подобна измислица (Общ смях).

Но аз се ползувам от случая да заявя от тази трибуна категорично, че именно ние, комунистите, ще предложим във Великото народно събрание да се впише в чл. 8 на проекто-конституцията ясно и недвусмислено, че частната собственост на земеделеца, на селския стопанин, на занаятчията, на хората на физическия и умствен труд, както и правото на наследяване на тая частна собственост, се закрепва и гарантира за нейните собственици и наследниците им завинаги, за вечни времена (Бурно, общо „Ура!" Ръкопляскания).

Избиратели и избирателки,

Отечественият фронт излиза в изборите не само с обща платформа, съществената част на която, както казах, е проектът за новата конституция — той излиза и със своите дела, и то с крупни дела. Известни са на всички българи и българки тия дела. Те се оспорват само от заслепените от злоба опозиционери и чужди агенти („Позор!").

Който няма къса памет, може да си спомни какво е станало до 9 септември и какво след 9 септември е извършено от ОФ, който разчита на пълното доверие и поддръжка на българския народ.

Кой добросъвестен избирател ще отрече, че Отечественият фронт именно предпази нашата страна на 9 септември 1944 г. от една страшна национална катастрофа и от опасността да се явят например турски войски на наша територия? Ако не беше Отечественият фронт, който, ползувайки се от настъпващата славна Червена армия, която беше вече на румънска територия, до Дунава, проведе народното въстание на 9 септември, ние можехме да имаме няколко дни след това турски войски у нас. Турската армия тогава стоеше готова със своето оръжие на нашата граница. И сега, наред с наглите претенции на великогръцките шовинисти за нашите Пирин и Родопи, можехме да имаме подобни претенции и за други части от българската територия. Тая историческа заслуга на Отечествения фронт никой избирател и избирателка не трябва да забравя на 27 октомври, когато ще взема бюлетината да гласува за депутати на Великото народно събрание („Вярно!" Ръкопляскания).

Кой добросъвестен човек ще отрече, че Отечественият фронт предпази страната от гражданска война, спаси от пълна разруха народното стопанство и осигури възстановяването на стопанския живот у нас? Ако не беше Отечественият фронт, ако не беше единството на нашия народ, осъществено от Отечествения фронт, ние както и правото на наследяване на тая частна собственост, се закрепва и гарантира за нейните собственици и наследниците им завинаги, за вечни времена (Бурнс, общо „Ура!" Ръкопляскания).

Избиратели и избирателки,

Отечественият фронт излиза в изборите не само с обща платформа, съществената част на която, както казах, е проектът за новата конституция — той излиза и със своите дела, и то с крупни дела. Известни са на всички българи и българки тия дела. Те се оспорват само от заслепените от злоба опозиционери и чужди агенти („Позор!").

Който няма къса памет, може да си спомни какво е станало до 9 септември и какво след 9 септември е извършено от ОФ, който разчита на пълното доверие и поддръжка на българския народ.

Кой добросъвестен избирател ще отрече, че Отечественият фронт именно предпази нашата страна на 9 септември 1944 г. от една страшна национална катастрофа и от опасността да се явят например турски войски на наша територия? Ако не беше Отечественият фронт, който, ползувайки се от настъпващата славна Червена армия, която беше вече на румънска територия, до Дунава, проведе народното въстание на 9 септември, ние можехме да имаме няколко дни след това турски войски у нас. Турската армия тогава стоеше готова със своето оръжие на нашата граница. И сега, наред с наглите претенции на великогръцките шовинисти за нашите Пирин и Родопи, можехме да имаме подобни претенции и за други части от българската територия. Тая историческа заслуга на Отечествения фронт никой избирател и избирателка не трябва да забравя на 27 октомври, когато ще вземе бюлетината да гласува за депутати на Великото народно събрание („Вярно!" Ръкопляскания).

Кой добросъвестен човек ще отрече, че Отечественият фронт предпази страната от гражданска война, спаси от пълна разруха народното стопанство и осигури възстановяването на стопанския живот у нас? Ако не беше Отечественият фронт, ако не беше единството на нашия народ, осъществено от Отечествения фронт, ние щяхме да имаме положение не по-добро от това, което има сега в Гърция, където се разгаря все повече и повече една истинска гражданска война („Вярно!“).

Кой у нас не знае, че Отечественият фронт осигури успешно участието на нашата армия в Отечествената война, с което се изми черният позор от челото на народа ни и което съставлява сега един от най-важните аргументи в полза на нашата национална кауза?

Отечественият фронт предаде на Народния съд фашистките престъпници — народни убийци — и тоя съд сурово, но справедливо ги наказа. Това е един капитал — морален и политически — за България пред чуждия демократичен свят.

Отечественият фронт прочисти нашата войска от превратаджийски елементи, съзаклятници и реакционери и свърза войската здраво и завинаги с народа („Браво!“ Ръкопляскания).

Не е ли вярно, че Отечественият фронт, неговата политика, бдителността и усилията на неговото правителство спасиха страната от инфлация, от обезценяване на лева, каквато опасност постигна всички други държави, които бяха на страната на Германия? Нашият лев в продължение на вече дълго време стои почти на едно и също равнище. Възможностите за неговото подобряване са на лице и няма тия угрози, които съществуват в редица други страни за по-нататъшна инфлация.

Отечественият фронт спаси населението от глад и добитъка от измиране.

Отечественият фронт разгърна инициативите на народа и неговата младеж, творческия трудов ентусиазъм и героизъм, за което свидетелствуват бригадите по предприятия, бригадите в помощ на селото, бригадите, които прокопават проходи, какъвто е Хаинбоазкият. Младежите, жените, работниците, селяните творят чудеса в областта на творческия труд, полагат колосални усилия за благото на своята родина („Вярно!“ Ръкопляскания. Бурно „Ура!“).

Само в тазгодишния бюджет на държавата са предвидени 14 милиарда лева за строителни цели, за стопанското развитие на нашата народна република.

щяхме да имаме положение не по-добро от това, което има сега в Гърция, където се разгаря все повече и повече една истинска гражданска война („Вярно!").

Кой у нас не знае, че Отечественият фронт осигури успешно участието на нашата армия в Отечествената война, с което се изми черният позор от челото на народа ни и което съставлява сега един от най-важните аргументи в полза на нашата национална кауза?

Отечественият фронт предаде на Народния съд фашистките престъпници — народни убийци — и тоя съд сурово, но справедливо ги наказа. Това е един капитал — морален и политически — за България пред чуждия демократичен свят.

Отечественият фронт прочисти нашата войска от превратаджийски елементи, съзаклятници и реакционери и свърза войската здраво и завинаги с народа („Браво!" Ръкопляскания).

Не е ли вярно, че Отечественият фронт, неговата политика, бдителността и усилията на неговото правителство спасиха страната от инфлация, от обезценяване на лева, каквато опасност постигна всички други държави, които бяха на страната на Германия? Нашият лев в продължение на вече дълго време стои почти на едно и също равнище. Възможностите за неговото подобряване са на лице и няма тия угрози, които съществуват в редица други страни за по-нататъшна инфлация.

Отечественият фронт спаси населението от глад и добитъка от измиране.

Отечественият фронт разгърна инициативите на народа и неговата младеж, творческия трудов ентусиазъм и героизъм, за което свидетелствуват бригадите по предприятия, бригадите в помощ на селото, бригадите, които прокопават проходи, какъвто е Хаинбоазкият. Младежите, жените, работниците, селяните творят чудеса в областта на творческия труд, полагат колосални усилия за благото на своята родина („Вярно!" Ръкопляскания. Бурно „Ура!").

Само в тазгодишния бюджет на държавата са предвидени 14 милиарда лева за строителни цели, за стопанското развитие на нашата народна република.

Отечественият фронт беше този, който даде пълни права на нашата жена, на българската гражданка и селянка, заслужили това със своята собствена борба против фашизма заедно с мъжа. Жените у нас получават пълни права, каквито имат и мъжете, и това в конституцията ще бъде още повече и изрично затвърдено, записано („Ура!“ Ръкопляскания). И ние виждаме още отсега в обществения и културния живот, в областта на стопанството благородното съревнование на нашата жена с мъжа.

На много места аз сам лично съм констатирал, че по своята активност, по своя ентусиазъм, по своята упоритост в преодоляване на трудностите жените често надминават много мъже („Вярно!“ Бурни ръкопляскания). Това ние ще видим и през време на изборите на 27 октомври и трябва всенародно да приветствуваме жените-избирателки, които със своите гласове за кандидатите на Отечествения фронт най-много ще помогнат за нанасяне съкрушително поражение над реакцията (Бурно „Ура!“ Ръкопляскания).

Отечественият фронт даде широк простор за разгръщане на силите и способностите на младежта у нас. Новата конституция ще узакони и утвърди избирателните права и правото на избиране на младежите, навършили 18-годишна възраст („Браво!“ Бурни ръкопляскания). Отечественият фронт счита, че бъдещето принадлежи на нашата славна борческа младеж („Ура!“ Ръкопляскания), а не на разните зози и суинги, които служат на реакцията („Позор!“), и то не след 10 или 20 години. Още сега трябва да се даде преднина на нашата борческа младеж, способната да върви напред българска градска и селска младеж. И тая младеж ние ще я видим на 27 октомври. От нея злостната опозиция ще има да получи също голям дял от своето съкрушително поражение в изборите („Вярно!“ Бурни ръкопляскания).

Въпреки големите трудности, въпреки това, че ние сме обеднели вследствие на миналите фашистки режими, на ограбването от немците и на миналогодишната суша, Отечественият фронт проведе редица реформи за облекчаване положението на населението — селяни, работ-

Отечественият фронт беше този, който даде пълни права на нашата жена, на българската гражданка и селянка, заслужили това със своята собствена борба против фашизма заедно с мъжа. Жените у нас получават пълни права, каквито имат и мъжете, и това в конституцията ще бъде още повече и изрично затвърдено, записано („Ура!" Ръкопляскания). И ние виждаме още отсега в обществения и културния живот, в областта на стопанството благородното съревнование на нашата жена с мъжа.

На много места аз сам лично съм констатирал, че по своята активност, по своя ентусиазъм, по своята упоритост в преодоляване на трудностите жените често надминават много мъже („Вярно!" Бурни ръкопляскания). Това ние ще видим и през време на изборите на 27 октомври и трябва всенародно да приветствуваме жените-избирателки, които със своите гласове за кандидатите на Отечествения фронт най-много ще помогнат за нанасяне съкрушително поражение над реакцията (Бурно „Ура!" Ръкопляскания).

Отечественият фронт даде широк простор за разгръщане на силите и способностите на младежта у нас. Новата конституция ще узакони и утвърди избирателните права и правото на избиране на младежите, навършили 18-годишна възраст („Браво!" Бурни ръкопляскания). Отечественият фронт счита, че бъдещето принадлежи на нашата славна борческа младеж („Ура!" Ръкопляскания), а не на разните зози и суинги, които служат на реакцията („Позор!"), и то не след 10 или 20 години. Още сега трябва да се даде преднина на нашата борческа младеж, способната да върви напред българска градска и селска младеж. И тая младеж ние ще я видим на 27 октомври. От нея злостната опозиция ще има да получи също голям дял от своето съкрушително поражение в изборите („Вярно!" Бурни ръкопляскания).

Въпреки големите трудности, въпреки това, че ние сме обеднели вследствие на миналите фашистки режими, на ограбването от немците и на миналогодишната суша, Отечественият фронт проведе редица реформи за облекчаване положението на населението — селяни, работници, служащи, пенсионери; даде пенсия на селянките; въведе закона за трудовата поземлена собственост, който предвижда раздаването земя на стотици хиляди малоимотни селски стопани; прокара закона за прогресивно-подоходния данък, който освобождава до 400,000 данъкоплатци от данъчни тежести и облекчава данъчното бреме на много други хиляди.

Отечественият фронт постави така също началото на народна здравна и социална политика. Създават се детски домове, ясли, болници, амбулатории, родилни домове в разни села — каквито никога досега не е имало, и нашата селска майка при раждането често се оставяше да умира вследствие на липсата на най-елементарна родилна помощ.

Създават се почивни домове за работниците, служащите, за земеделците.

Откриват се нови университети, гимназии, школи. Дава се голям тласък за развитието на народната култура и за творчеството на народната интелигенция.

Полагат се особени грижи за майката и децата.

От друга страна Отечественият фронт създаде закон против незаконно забогателите, против народните грабители, против спекулантите с хляба и плодовете на народния труд и редица мероприятия в защита на народа против тия, които до 9 септември имаха пълна възможност да хазяйничат, да експлоатират, грабят и потискат.

Отечественият фронт осигури победата на народа над омразната монархия и нейните крепители и създаде народната република (Бурни ръкопляскания и „Ура!").

На късо казано: Отечественият фронт за две години направи за развитието на нашата страна и за благоденствието на нашия народ това, което не е било направено при бившите управления за цели 50 години. С такъв актив, без да влизам в по-големи подробности, с такива крупни народополезни дела Отечественият фронт и неговите партии се явяват пред избирателите и избирателките на нашата страна. И те с право разчитат на доверието на огромното мнозинство на народа.

ници, служащи, пенсионери; даде пенсия на селянките; въведе закона за трудовата поземлена собственост, който предвижда раздаването земя на стотици хиляди малоимотни селски стопани; прокара закона за прогресивно-подоходния данък, който освобождава до 400,000 данъкоплатци от данъчни тежести и облекчава данъчното бреме на много други хиляди.

Отечественият фронт постави така също началото на народна здравна и социална политика. Създават се детски домове, ясли, болници, амбулатории, родилни домове в разни села — каквито никога досега не е имало, и нашата селска майка при раждането често се оставяше да умира вследствие на липсата на най-елементарна родилна помощ.

Създават се почивни домове за работниците, служащите, за земеделците.

Откриват се нови университети, гимназии, школи. Дава се голям тласък за развитието на народната култура и за творчеството на народната интелигенция.

Полагат се особени грижи за майката и децата.

От друга страна Отечественият фронт създаде закон против незаконно забогателите, против народните грабители, против спекулантите с хляба и плодовете на народния труд и редица мероприятия в защита на народа против тия, които до 9 септември имаха пълна възможност да хазяйничат, да експлоатират, грабят и потискат.

Отечественият фронт осигури победата на народа над омразната монархия и нейните крепители и създаде народната република (Бурни ръкопляскания и „Ура!“).

На късо казано: Отечественият фронт за две години направи за развитието на нашата страна и за благоденствието на нашия народ това, което не е било направено при бившите управления за цели 50 години. С такъв актив, без да влизам в по-големи подробности, с такива крупни народополезни дела Отечественият фронт и неговите партии се явяват пред избирателите и избирателките на нашата страна. И те с право разчитат на доверието на огромното мнозинство на народа.

Другари и другарки,

В миналите избори за Народно събрание, както е известно, опозиционните водачи бойкотираха изборите. Сега, видимо, те искат да поправят грешката си. Сега те правят митинги и събрания, водят агитации, нагло ругаят Отечествения фронт и неговото правителство, клеветят безбожно, предизвикват безогледно и в същото време, разбира се, крещят, че нямало свобода. Но никъде не излизат с една ясно определена, конкретна, положителна, народополезна платформа. Няма у тях такава платформа.

Едно обединява опозиционните водачи. То е отрицанието: отрицание на Отечествения фронт, отрицание на народната власт, отрицание на всичко полезно за народа. По всички линии отрицание.

Опозиционните водачи ги обединява общото тяхно желание да върнат колелото на историята назад, да върнат България към миналото — проклетото и позорно фашистко, реакционно минало. Народът иска да върви напред, да закрепи позициите на завоюваното досега и да гради по-нататък, да върви към благополучие, а опозиционерите, злостни критикари и саботьори, дърпат назад. Обединява ги злобата — която у тях е обща — против Отечествения фронт. Какво не направиха отвътре и отвън за разрушаване на Отечествения фронт, но Отечественият фронт стои и ще стои непоклатим като гранитна скала („Вярно!" Общо „Ура!" Продължителни ръкопляскания).

Всички тия разни чешити опозиционни водачи ги обединява общата им служба на вътрешната и чужда реакция. Те се карат помежду си кой повече субсидии отвън да получи. Но и едните, и другите служат на външната и на вътрешната реакция. В това те са единодушни. Имат, така да се каже, обща платформа на национално предателство („Позор!").

Кой е забравил, че опозиционните водачи по чуждо внушение се отцепиха от своите собствени партии, от Земеделския съюз и от Социалдемократическата партия, и дезертираха от правителството на Отечествения фронт?

Другари и другарки,

В миналите избори за Народно събрание, както е известно, опозиционните водачи бойкотираха изборите. Сега, видимо, те искат да поправят грешката си. Сега те правят митинги и събрания, водят агитации, нагло ругаят Отечествения фронт и неговото правителство, клеветят безбожно, предизвикват безогледно и в същото време, разбира се, крещят, че нямало свобода. Но никъде не излизат с една ясно определена, конкретна, положителна, народополезна платформа. Няма у тях такава платформа.

Едно обединява опозиционните водачи. То е отрицанието: отрицание на Отечествения фронт, отрицание на народната власт, отрицание на всичко полезно за народа. По всички линии отрицание.

Опозиционните водачи ги обединява общото тяхно желание да върнат колелото на историята назад, да върнат България към миналото — проклетото и позорно фашистко, реакционно минало. Народът иска да върви напред, да закрепи позициите на завоюваното досега и да гради по-нататък, да върви към благополучие, а опозиционерите, злостни критикари и саботьори, дърпат назад. Обединява ги злобата — която у тях е обща — против Отечествения фронт. Какво не направиха отвътре и отвън за разрушаване на Отечествения фронт, но Отечественият фронт стои и ще стои непоклатим като гранитна скала („Вярно!“ Общо „Ура!“ Продължителни ръкопляскания).

Всички тия разни чешити опозиционни водачи ги обединява общата им служба на вътрешната и чужда реакция. Те се карат помежду си кой повече субсидии отвън да получи. Но и едните, и другите служат на външната и на вътрешната реакция. В това те са единодушни. Имат, така да се каже, обща платформа на национално предателство („Позор!“).

Кой е забравил, че опозиционните водачи по чуждо внушение се отцепиха от своите собствени партии, от Земеделския съюз и от Социалдемократическата партия, и дезертираха от правителството на Отечествения фронт?

Кой е забравил, че те, отцепвайки се от своите партии, стараейки се да създадат свои собствени партии под същите имена, желаеха да услужат на чужди сили, които искат по всякакъв начин да затрият народната власт в България, да разрушат Отечествения фронт? По чуждо внушение, като чужда агентура, те извършиха това голямо национално престъпление. И оттогава насам правят всичко, за да попречат на творческото дело на Отечествения фронт, което творческо дело е дело на нашия демократичен народ.

Две главни оръжия има опозицията и с тях излиза в избирателната агитация.

Първото оръжие на опозицията са лъжата и клеветата („Вярно!"). И опозиционерите много са усърдни, енергични и активни в тази област, тя им допада, подходяща е за техния манталитет, за манталитета на чужди агенти. Кажете, какво друго например, ако не подла клевета, е твърдението на опозиционните водачи, че проектоконституцията не гарантирала частната собственост и правото на нейното наследяване, за което вече говорих?

Какво друго, ако не антибългарска предателска фалшификация, е издаването и разпространението на една несъществуваща, непроизнесена реч на американския министър на външните работи — мистър Бърнс — с цел да се внесе смут в средата на нашия народ и да се компрометира нашето народно управление в чужбина? („Позор!")

Когато запитали американския представител, като му прочели текста на тази реч: „Вярно ли е, че американският министър на външните работи — Бърнс — е произнесъл такава реч?", той заявил: „Как може да се допуска, че такава реч ще произнесе мистър Бърнс." Факт е обаче, че хората на опозицията са издали тази мистифицирана реч, а опозиционерите я разпространяват. Даже дъщерята на Лулчев сега лежи в затвора, защото е участвувала в разпространението на този гнусен пасквил („Позор!").

Какво друго, ако не грубо национално предателство, е фактът, че когато нашето правителство полага извънредни усилия, за да нормализира отношенията на Бъл-

Кой е забравил, че те, отцепвайки се от своите партии, стараейки се да създадат свои собствени партии под същите имена, желаеха да услужат на чужди сили, които искат по всякакъв начин да затрият народната власт в България, да разрушат Отечествения фронт? По чуждо внушение, като чужда агентура, те извършиха това голямо национално престъпление. И оттогава насам правят всичко, за да попречат на творческото дело на Отечествения фронт, което творческо дело е дело на нашия демократичен народ.

Две главни оръжия има опозицията и с тях излиза в избирателната агитация.

Първото оръжие на опозицията са лъжата и клеветата („Вярно!"). И опозиционерите много са усърдни, енергични и активни в тази област, тя им допада, подходяща е за техния манталитет, за манталитета на чужди агенти. Кажете, какво друго например, ако не подла клевета, е твърдението на опозиционните водачи, че проектоконституцията не гарантирала частната собственост и правото на нейното наследяване, за което вече говорих?

Какво друго, ако не антибългарска предателска фалшификация, е издаването и разпространението на една несъществуваща, непроизнесена реч на американския министър на външните работи — мистър Бърнс — с цел да се внесе смут в средата на нашия народ и да се компрометира нашето народно управление в чужбина? („Позор!")

Когато запитали американския представител, като му прочели текста на тази реч: „Вярно ли е, че американският министър на външните работи — Бърнс — е произнесъл такава реч?", той заявил: „Как може да се допуска, че такава реч ще произнесе мистър Бърнс." Факт е обаче, че хората на опозицията са издали тази мистифицирана реч, а опозиционерите я разпространяват. Даже дъщерята на Лулчев сега лежи в затвора, защото е участвувала в разпространението на този гнусен пасквил („Позор!").

Какво друго, ако не грубо национално предателство, е фактът, че когато нашето правителство полага извънредни усилия, за да нормализира отношенията на България с Америка и Англия, опозиционните водачи с лъжи и клевети всячески злепоставят нашата страна и Отечествения фронт пред англичани и американци и с всички средства се стараят да попречат на това тъй необходимо нормализиране на отношенията ни с тия страни. Опозиционните водачи разпространяват клеветата, че нито американци, нито англичани щели да сключат мирен договор с правителството на Отечествения фронт. Тия българи в кавички молят американци и англичани да не сключват мир с България, защото Отечественият фронт управлявал страната. Трудно е да се намери по-безсрамно и подло предателство! („Позор!")

Като второ оръжие опозицията използува трудностите, които преживява нашият народ вследствие престъпленията на фашистките изверги, грабежа на немците и страшната миналогодишна суша.

Достатъчно е да си спомните само миналогодишната акция, която бе предприета от Отечествения фронт, неговото правителство и Народното събрание за спасяване на населението от глад, а добитъка от измиране. Всичко честно в страната бе мобилизирано за събиране на храни и слама. Какво правеше в това време опозицията? Нейни агенти-престъпници предприемаха опожаряване на складовете с храни и слама („Позор!").

Две години вече управлява Отечественият фронт. Много са трудностите. Извършени са и редица грешки. Само който нищо не върши, той не греши. Но докато Отечественият фронт, неговото правителство и особено нашата партия, опирайки се на помощта на населението, всячески се стараят да преодолеят съществуващите трудности, да премахнат наличните нередности, да поправят допуснатите грешки, какво прави в това време опозицията? Запитайте нейните кандидати какво е направила досега опозицията за изправяне на недостатъците и за преодоляване на трудностите, за подпомагане на народа! („Нищо!") Тя само злорадствува при всички тежки изпитания на нашия народ и прави всичко за увеличаване на трудностите. Тя не излезе досега с нито едно конкретно полезно за страната предложение. И аз бих могъл да заявя, че нашата партия е гария с Америка и Англия, опозиционните водачи с лъжи и клевети всячески злепоставят нашата страна и Отечествения фронт пред англичани и американци и с всички средства се стараят да попречат на това тъй необходимо нормализиране на отношенията ни с тия страни. Опозиционните водачи разпространяват клеветата, че нито американци, нито англичани щели да сключат мирен договор с правителството на Отечествения фронт. Тия българи в кавички молят американци и англичани да не сключват мир с България, защото Отечественият фронт управлявал страната. Трудно е да се намери по-безсрамно и подло предателство! („Позор!")

Като второ оръжие опозицията използува трудностите, които преживява нашият народ вследствие престъпленията на фашистките изверги, грабежа на немците и страшната миналогодишна суша.

Достатъчно е да си спомните само миналогодишната акция, която бе предприета от Отечествения фронт, неговото правителство и Народното събрание за спасяване на населението от глад, а добитъка от измиране. Всичко честно в страната бе мобилизирано за събиране на храни и слама. Какво правеше в това време опозицията? Нейни агенти-престъпници предприемаха опожаряване на складовете с храни и слама („Позор!").

Две години вече управлява Отечественият фронт. Много са трудностите. Извършени са и редица грешки. Само който нищо не върши, той не греши. Но докато Отечественият фронт, неговото правителство и особено нашата партия, опирайки се на помощта на населението, всячески се стараят да преодолеят съществуващите трудности, да премахнат наличните нередности, да поправят допуснатите грешки, какво прави в това време опозицията? Запитайте нейните кандидати какво е направила досега опозицията за изправяне на недостатъците и за преодоляване на трудностите, за подпомагане на народа! („Нищо!") Тя само злорадствува при всички тежки изпитания на нашия народ и прави всичко за увеличаване на трудностите. Тя не излезе досега с нито едно конкретно полезно за страната предложение. И аз бих могъл да заявя, че нашата партия е готова да възнагради най-малко с 100,000 лв. премия тоя избирател, който може да посочи едно конкретно положително, съзидателно, народополезно предложение от страна на опозицията („Няма такова!"). Да, няма такова! Да го търсите с фенер, както някога Диоген, според старата гръцка легенда, денем е търсел с фенер човека, няма да намерите такова сериозно, конкретно, народополезно предложение от страна на опозицията („Вярно!").

И съвършено понятно е защо това е така.

Опозицията по своя състав, по своя характер, по своите дела не е българска опозиция („Вярно!"), а чужда агентура! Тя е агент на реакцията и на крупния хищнически капитал. Тя се състои от рентиери, крупни капиталисти, спекуланти, легионери, фашистки терористи („Позор!"). Едни от най-големите рентиери са нейните водачи („Вярно!"). От тази опозиция са във възторг особено великогръцките шовинисти, турските реакционери, представителите на големите капиталистически тръстове и картели, които се стремят да заробят нашата страна икономически и да я погубят национално („Позор!").

Генералната парола на опозиционните водачи е: колкото по-зле за народа, толкова по-добре за нейните тъмни противонародни планове! („Позор!")

Какви са съкровените цели на опозиционните водачи? Те могат да се формулират с няколко думи. Това са:

Първо. Опозиционните водачи се стараят да скарат българския народ с неговия освободител — великия руски народ, с могъщия Съветски съюз, най-верния наш приятел и покровител, блестящия защитник на нашата национална кауза (Общи продължителни възгласи „Никога!" „Да живее Съветският съюз!").

Второ. Те се стараят да скарат българския народ с неговите югославянски братя, с които ние имаме обща съдба и без чието най-тясно приятелство и сътрудничество не е мислим сигурният напредък на нашата страна („Никога!" Общи продължителни възгласи „Да живеят Сталин-Тито-Димитров!").

Трето. Опозиционните водачи се стараят да скарат селяни и работници, нерушимата дружба на които съготова да възнагради най-малко с 100,000 лв. премия тоя избирател, който може да посочи едно конкретно положително, съзидателно, народополезно предложение от страна на опозицията („Няма такова!“). Да, няма такова! Да го търсите с фенер, както някога Диоген, според старата гръцка легенда, денем е търсел с фенер човека, няма да намерите такова сериозно, конкретно, народополезно предложение от страна на опозицията („Вярно!“).

И съвършено понятно е защо това е така.

Опозицията по своя състав, по своя характер, по своите дела не е българска опозиция („Вярно!“), а чужда агентура! Тя е агент на реакцията и на крупния хищнически капитал. Тя се състои от рентиери, крупни капиталисти, спекуланти, легионери, фашистки терористи („Позор!“). Едни от най-големите рентиери са нейните водачи („Вярно!“). От тази опозиция са във възторг особено великогръцките шовинисти, турските реакционери, представителите на големите капиталистически тръстове и картели, които се стремят да заробят нашата страна икономически и да я погубят национално („Позор!“).

Генералната парола на опозиционните водачи е: колкото по-зле за народа, толкова по-добре за нейните тъмни противонародни планове! („Позор!“)

Какви са съкровените цели на опозиционните водачи? Те могат да се формулират с няколко думи. Това са:

Първо. Опозиционните водачи се старают да скарат българския народ с неговия освободител — великия руски народ, с могъщия Съветски съюз, най-верния наш приятел и покровител, блестящия защитник на нашата национална кауза (Общи продължителни възгласи „Никога!“ „Да живее Съветският съюз!“).

Второ. Те се старают да скарат българския народ с неговите югославянски братя, с които ние имаме обща съдба и без чието най-тясно приятелство и сътрудничество не е мислим сигурният напредък на нашата страна („Никога!“ Общи продължителни възгласи „Да живеят Сталин-Тито-Димитров!“).

Трето. Опозиционните водачи се старают да скарат селяни и работници, нерушимата дружба на които съставлява основната сила на Отечествения фронт и Народната република у нас. Отсъствието на тая дружба улесни, както всички помнят, фашисткия преврат на 9 юни 1923 година и създаването на монархо-фашистката диктатура, която повече от двадесет години свирепствува над нашия народ. Българският народ обаче е предостатъчно изстрадал, толкова много жертви е дал и толкова много горчиви уроци е получил, за да не допусне коварните опозиционни водачи да постигнат своите пъклени противонародни цели („Никога!“).

Той знае добре, че за да се предпази от нов 9 юни, трябва да брани с всички сили завоеванията на 9 септември и никога да не повтори старите грешки от миналото (Общо и продължително „Ура!“).

Нашият народ вече съзнава, че да се поддържа такава опозиция, това значи да се върши национална измяна. Да се гласува за тази противонародна опозиция, това значи да се забива нож в гърба на нашата Народна република („Вярно!“ Ръкопляскания и скандиране: „Всеки глас за оф власт!“).

Когато говоря за опозицията, аз имам предвид нейната ръководеща група, състояща се от рентиери, крупни капиталисти, лихвари, спекуланти и продажни политикани, а не за недоволни по разни причини земеделци, занаятчии, индустриалци и търговци, заблудени от демагогията, лъжите и клеветите на опозиционните водачи. Такива избиратели ще имат възможност добре да помислят до 27 октомври и, няма съмнение, мнозина от тях ще си спомнят народната мъдрост, че е глупаво и непростимо да се изгаря заради бълхата целият юрган! („Вярно!“) Те ще има да си спомнят също така и друга наша поговорка: На каквото си постелеш, на такова и ще легнеш! (Смях. „Вярно!“)

Що се отнася до опозиционните водачи, на тях е уместно да се напомни съдбата на Дража Михайлович в Югославия („Вярно!“ Бурни ръкопляскания).

Драги избиратели и избирателки,

Опозиционните водачи лицемерно твърдят, че ако България би капитулирала пред международната реакставлява основната сила на Отечествения фронт и Народната република у нас. Отсъствието на тая дружба улесни, както всички помнят, фашисткия преврат на 9 юни 1923 година и създаването на монархо-фашистката диктатура, която повече от двадесет години свирепствува над нашия народ. Българският народ обаче е предостатъчно изстрадал, толкова много жертви е дал и толкова много горчиви уроци е получил, за да не допусне коварните опозиционни водачи да постигнат своите пъклени противонародни цели („Никога!").

Той знае добре, че за да се предпази от нов 9 юни, трябва да брани с всички сили завоеванията на 9 септември и никога да не повтори старите грешки от миналото (Общо и продължително „Ура!").

Нашият народ вече съзнава, че да се поддържа такава опозиция, това значи да се върши национална измяна. Да се гласува за тази противонародна опозиция, това значи да се забива нож в гърба на нашата Народна република („Вярно!" Ръкоплескания и скандиране: „Всеки глас за оф власт!").

Когато говоря за опозицията, аз имам предвид нейната ръководеща група, състояща се от рентиери, крупни капиталисти, лихвари, спекуланти и продажни политикани, а не за недоволни по разни причини земеделци, занаятчии, индустриалци и търговци, заблудени от демагогията, лъжите и клеветите на опозиционните водачи. Такива избиратели ще имат възможност добре да помислят до 27 октомври и, няма съмнение, мнозина от тях ще си спомнят народната мъдрост, че е глупаво и непростимо да се изгаря заради бълхата целият юрган! („Вярно!") Те ще има да си спомнят също така и друга наша поговорка: На каквото си постелеш, на такова и ще легнеш! (Смях. „Вярно!")

Що се отнася до опозиционните водачи, на тях е уместно да се напомни съдбата на Дража Михайлович в Югославия („Вярно!" Бурни ръкоплескания).

Драги избиратели и избирателки,

Опозиционните водачи лицемерно твърдят, че ако България би капитулирала пред международната реакция, клекнала на колене пред големите владетели на долари и стерлинги, щяла да получи прекрасен мирен договор. Достатъчно било само да капитулира, достатъчно било да отстъпи правото на господаруване в своята собствена страна на чуждестранни тръстове, картели и банки („Позор!“).

Уместно е обаче по тоя случай да си спомним известната приказка за вълка и агнето (Смях).

Както знаете, агнето пиело вода долу на ручея. Вълкът се намирал горе на същия ручей. Вълкът обвинил агнето, че му мътило водата. Агнето обяснявало, че не може да му мъти водата, защото се намира долу на ручея, а вълкът горе. Нахалният вълк обаче заявил: „Мътиш не мътиш, ще те изям!“ (Смях.)

Ето така се стремят да постъпят с България задграничните финансови империалистически вълци. Тяхната сметка обаче е съвършено крива. Те изпускат изпредвид една „малка“ подробност, че след 9 септември българският народ под ръководството на Отечествения фронт не може да бъде третиран вече като стадо от агнета. Не може такова нещо. Българският народ е доказал, че е борчески народ, който е готов да понесе всички трудности и лишения, но да остане пълновластен, суверенен господар на своя собствен дом, макар тоя негов дом да е още скромен и беден („Вярно!“ Бурно и продължително „Ура!“ Ръкоплескания).

„Мътиш не мътиш, ще те изям!“ — тази вълча максима е съвсем неосъществима спрямо нашия героичен борчески народ. („Вярно!“ „Ура!“). По отношение на отечественофронтовска България такъв номер не може да мине! (Смях! Бурно „Ура!“)

При това нашият народ заслужено се ползува с поддръжката на Съветския съюз и неговия велик генералисимус Сталин.

Нашият народ се ползува така също с поддръжката на братска Югославия и другите славянски народи. Неговата справедлива кауза намира все по-широко разбиране и признание и в средата на западните държави. Това се вижда и от изявленията на много чужди журналисти, депутати и други лица, които са посетили Бългация, клекнала на колене пред големите владетели на долари и стерлинги, щяла да получи прекрасен мирен договор. Достатъчно било само да капитулира, достатъчно било да отстъпи правото на господаруване в своята собствена страна на чуждестранни тръстове, картели и банки („Позор!“).

Уместно е обаче по тоя случай да си спомним известната приказка за вълка и агнето (Смях).

Както знаете, агнето пиело вода долу на ручея. Вълкът се намирал горе на същия ручей. Вълкът обвинил агнето, че му мътило водата. Агнето обяснявало, че не може да му мъти водата, защото се намира долу на ручея, а вълкът горе. Нахалният вълк обаче заявил: „Мътиш не мътиш, ще те изям!“ (Смях.)

Ето така се стремят да постъпят с България задграничните финансови империалистически вълци. Тяхната сметка обаче е съвършено крива. Те изпускат изпредвид една „малка“ подробност, че след 9 септември българският народ под ръководството на Отечествения фронт не може да бъде третиран вече като стадо от агнета. Не може такова нещо. Българският народ е доказал, че е борчески народ, който е готов да понесе всички трудности и лишения, но да остане пълновластен, суверенен господар на своя собствен дом, макар тоя негов дом да е още скромен и беден („Вярно!“ Бурно и продължително „Ура!“ Ръкопляскания).

„Мътиш не мътиш, ще те изям!“ — тази вълча максима е съвсем неосъществима спрямо нашия героичен борчески народ („Вярно!“ „Ура!“). По отношение на отечественофронтовска България такъв номер не може да мине! (Смях! Бурно „Ура!“)

При това нашият народ заслужено се ползува с поддръжката на Съветския съюз и неговия велик генералисимус Сталин.

Нашият народ се ползува така също с поддръжката на братска Югославия и другите славянски народи. Неговата справедлива кауза намира все по-широко разбиране и признание и в средата на западните държави. Това се вижда и от изявленията на много чужди журналисти, депутати и други лица, които са посетили Българрия и които сега в чужбина високо поддържат нашата справедлива национална кауза.

Ние не сме сами.

Незабравима ще остане блестящата защита на нова България, която оказаха в Париж представителите на Съветския съюз и другите наши славянски братя (Общо „Ура!").

Още звучат мощните думи на съветския външен министър Молотов на последното заседание на Парижката конференция: „Ние с увереност казваме на българите — нашите приятели: Българи, бъдете спокойни, вашата граница ще остане непокътната" („Да живее Молотов!" Бурно, общо, продължително „Ура!").

Позволете ми от името на нашия народ и неговия Отечествен фронт да изкажа от тая трибуна най-гореща признателност на всички, които на парижката конференция и вън от нея защитиха неговото право дело (Общо „Ура!").

На тия, които с неразположение гледат на нас поради това, че в България се строи народна демокрация, а не „демокрация" по гръцки юрнек, нека ми бъде позволено да им напомня, че Отечественият фронт действува напълно в духа на Ялтенската декларация на ръководителите на трите велики сили от 12 февруари 1945 година. В тая декларация изрично се казва, между другото, следното:

„Установяването на реда в Европа и преустройството на национално-икономическия живот трябва да бъде постигнато по начин, който да позволи на освободените народи да унищожат последните следи от нацизма и фашизма и да създадат демократични учреждения по свой собствен избор (Ръкопляскания). Съответно с принципите на Атлантическата харта за правото на всички народи да избират формата на управлението, при което ще живеят, трябва да бъде осигурено възстановяването на суверенните права и на самоуправлението за ония народи, които са били лишени от тия права от агресивните нации чрез насилие."

При тая ясна декларация на великите сили българският народ посреща с дълбоко удивление опитите на рия и които сега в чужбина високо поддържат нашата справедлива национална кауза.

Ние не сме сами.

Незабравима ще остане блестящата защита на нова България, която оказаха в Париж представителите на Съветския съюз и другите наши славянски братя (Общо „Ура!“).

Още звучат мощните думи на съветския външен министър Молотов на последното заседание на Парижката конференция: „Ние с увереност казваме на българите — нашите приятели: Българи, бъдете спокойни, вашата граница ще остане непокътната“ („Да живее Молотов!“ Бурно, общо, продължително „Ура!“).

Позволете ми от името на нашия народ и неговия Отечествен фронт да изкажа от тая трибуна най-гореща признателност на всички, които на парижката конференция и вън от нея защитиха неговото право дело (Общо „Ура!“).

На тия, които с неразположение гледат на нас поради това, че в България се строи народна демокрация, а не „демокрация“ по гръцки юрнек, нека ми бъде позволено да им напомня, че Отечественият фронт действува напълно в духа на Ялтенската декларация на ръководителите на трите велики сили от 12 февруари 1945 година. В тая декларация изрично се казва, между другото, следното:

„Установяването на реда в Европа и преустройството на национално-економическия живот трябва да бъде постигнато по начин, който да позволи на освободените народи да унищожат последните следи от нацизма и фашизма и да създадат демократични учреждения по свой собствен избор (Ръкопляскания). Съответно с принципите на Атлантическата харта за правото на всички народи да избират формата на управлението, при което ще живеят, трябва да бъде осигурено възстановяването на суверенните права и на самоуправлението за ония народи, които са били лишени от тия права от агресивните нации чрез насилие.“

При тая ясна декларация на великите сили българският народ посреща с дълбоко удивление опитите на някои страни, чиито представители са подписали решенията на Ялтенската конференция, да се отнасят недоброжелателно към неговите усилия да унищожи последните следи от хитлеризма и фашизма в своята страна и да създаде демократични институции по свой собствен избор. Той не би могъл иначе да разглежда последните постъпки на тия страни в навечерието на изборите за Великото народно събрание, освен като противоречещи на Ялтенската декларация и като насърчение на остатъците от фашизма и реакцията у нас („Вярно!").

За нашия народ важи решението на Ялтенската конференция по тоя въпрос. И той ще продължава да върви по своя път, действувайки съгласно това решение.

И ние сме твърдо убедени, че въпреки всички трудности, въпреки всички враждебни атаки, въпреки всички злостни интриги на опозицията, българският народ ще получи в края на краищата достоен и поносим мирен договор, какъвто той е заслужил със своята кръв и жертви, със своите дела в полза на демокрацията и мира („Ура!" Ръкопляскания). Нужни са само твърдост, издръжливост, крепки нерви и непоколебима борба докрай за нашето свещено право на свободно национално съществуване („Вярно!" Ръкопляскания).

Другари и другарки, Отечественият фронт, като излиза с обща платформа, предлага да се гласува с бюлетини на отделните отечественофронтовски партии.

Всеки избирател и избирателка, като гласува за Отечествения фронт, има пълната свобода да гласува за кандидатите на тая отечественофронтовска партия, за която желае.

Дава се възможност за едно коректно състезание на партиите, съставляващи Отечествения фронт. От това Отечественият фронт само ще спечели. Той ще излезе от изборите още по-силен и по-могъщ, отколкото е бил досега („Вярно!" Продължително „Ура!").

Всеки глас, даден за една или друга отечественофронтовска партия, е глас за Отечествения фронт, против реакцията и народните врагове, е глас в полза на народната република, в полза на общото велико народно някои страни, чиито представители са подписали решенията на Ялтенската конференция, да се отнасят недоброжелателно към неговите усилия да унищожи последните следи от хитлеризма и фашизма в своята страна и да създаде демократични институции по свой собствен избор. Той не би могъл иначе да разглежда последните постъпки на тия страни в навечерието на изборите за Великото народно събрание, освен като противоречещи на Ялтенската декларация и като насърчение на остатъците от фашизма и реакцията у нас („Вярно!").

За нашия народ важи решението на Ялтенската конференция по тоя въпрос. И той ще продължава да върви по своя път, действувайки съгласно това решение.

И ние сме твърдо убедени, че въпреки всички трудности, въпреки всички враждебни атаки, въпреки всички злостни интриги на опозицията, българският народ ще получи в края на краищата достоен и поносим мирен договор, какъвто той е заслужил със своята кръв и жертви, със своите дела в полза на демокрацията и мира („Ура!" Ръкопляскания). Нужни са само твърдост, издръжливост, крепки нерви и непоколебима борба докрай за нашето свещено право на свободно национално съществуване („Вярно!" Ръкопляскания).

Другари и другарки, Отечественият фронт, като излиза с обща платформа, предлага да се гласува с бюлетини на отделните отечественофронтовски партии.

Всеки избирател и избирателка, като гласува за Отечествения фронт, има пълната свобода да гласува за кандидатите на тая отечественофронтовска партия, за която желае.

Дава се възможност за едно коректно състезание на партиите, съставляващи Отечествения фронт. От това Отечественият фронт само ще спечели. Той ще излезе от изборите още по-силен и по-могъщ, отколкото е бил досега („Вярно!" Продължително „Ура!").

Всеки глас, даден за една или друга отечественофронтовска партия, е глас за Отечествения фронт, против реакцията и народните врагове, е глас в полза на народната република, в полза на общото велико народно дело („Вярно!“ Общо продължително „Ура!“ Скандиране „Всеки глас за оф власт!“).

Наред с другите отечественофронтовски партии Работническата партия взема активно участие в изборната борба. По общо признание нашата партия е инициаторката и основателката на Отечествения фронт („Вярно!“ Продължително „Ура!“ „Да живее РП(к)!“). Тя никога няма да се откаже от това свое дело, защото Отечественият фронт е народно дело, а комунистите нямат друга цел и не могат да имат друга цел освен благото на народа (Бурно, продължително „Ура!“).

Работническата партия бе главната организаторка на съпротивата и на партизанската борба против фашизма и германските окупатори („Вярно!“). Тя бе главният субективен фактор в осигуряването на победата на историческото въстание от 9 септември 1944 година. Работническата партия и нейната младеж взеха най-активно участие в Отечествената война против хитлеристките варвари. И сега Работническата партия е главната сила на Отечествения фронт. Тя е най-силната, с най-голямо доверие сред народните маси политическа партия у нас. Всичко това, разбира се, никак не е случайно. То е напълно закономерно явление. И то не е никаква диктатура, както бясно крещят опозиционерите. То се дължи на верността и предаността на партията към народа, на нейната непоколебима борба и на огромните скъпи жертви, които е дала за общото народно дело („Вярно!“). То се дължи на нейните усилия да се укрепва единството на Отечествения фронт, на нейната постоянна грижа да се изгражда българската народна демокрация за благото на нашия народ и нашата родина, на нейната общопризната защита на българската национална кауза.

Оттук и бясната злоба на опозиционните водачи и техните чуждестранни покровители против Работническата партия, против българските комунисти.

Нашият народ обаче знае, че ние, комунистите, нямаме друга цел освен благоденствието и щастието на нашия народ, на неговите деца, възхода на нашата нация, за да може тя да заеме достойно място в общото семейство на свободолюбивите народи и да даде своя принос дело („Вярно!“ Общо продължително „Ура!“ Скандиране „Всеки глас за оф власт!“).

Наред с другите отечественофронтовски партии Работническата партия взема активно участие в изборната борба. По общо признание нашата партия е инициаторката и основателката на Отечествения фронт („Вярно!“ Продължително „Ура!“ „Да живее РП(к)!“). Тя никога няма да се откаже от това свое дело, защото Отечественият фронт е народно дело, а комунистите нямат друга цел и не могат да имат друга цел освен благото на народа (Бурно, продължително „Ура!“).

Работническата партия бе главната организаторка на съпротивата и на партизанската борба против фашизма и германските окупатори („Вярно!“). Тя бе главният субективен фактор в осигуряването на победата на историческото въстание от 9 септември 1944 година. Работническата партия и нейната младеж взеха най-активно участие в Отечествената война против хитлеристките варвари. И сега Работническата партия е главната сила на Отечествения фронт. Тя е най-силната, с най-голямо доверие сред народните маси политическа партия у нас. Всичко това, разбира се, никак не е случайно. То е напълно закономерно явление. И то не е никаква диктатура, както бясно крещят опозиционерите. То се дължи на верността и предаността на партията към народа, на нейната непоколебима борба и на огромните скъпи жертви, които е дала за общото народно дело („Вярно!“). То се дължи на нейните усилия да се укрепва единството на Отечествения фронт, на нейната постоянна грижа да се изгражда българската народна демокрация за благото на нашия народ и нашата родина, на нейната общопризната защита на българската национална кауза.

Оттук и бясната злоба на опозиционните водачи и техните чуждестранни покровители против Работническата партия, против българските комунисти.

Нашият народ обаче знае, че ние, комунистите, нямаме друга цел освен благоденствието и щастието на нашия народ, на неговите деца, възхода на нашата нация, за да може тя да заеме достойно място в общото семейство на свободолюбивите народи и да даде своя принос в общочовешкия прогрес („Вярно!" Бурно и продължително „Ура!").

Днес в разгара на избирателната кампания, когато се правят разни аритметически пресмятания коя партия колко процента гласове ще получи, безспорно остава едно, че Отечественият фронт ще победи („Вярно!" Бурно и продължително „Ура!" Ръкопляскания. „Ще победи!"), че сътрудничеството между отечественофронтовските партии ще се укрепи, че колкото по-силна ще бъде Работническата партия, толкова по-могъщ ще бъде и Отечественият фронт („Вярно!" Продължителни ръкопляскания), толкова по-успешно ще бъде осъществявана неговата програма, толкова по-сигурно ще бъде изграждана нашата Народна република, толкова повече ще се сплотяват под знамето на Отечествения фронт демократичните и прогресивни сили на нашия народ и толкова по-крепък, по-твърд, по-издържлив и по-уверен в своето бъдеще ще бъде нашият народ (Ръкопляскания).

Нека никой не се заблуждава — без могъщия Отечествен фронт не може да има истинска народна демокрация. Без Отечествения фронт България не може да стане напълно свободна, независима, мощна и цветуща Народна република („Вярно!"). Без Отечествения фронт нашият народ не ще може да извоюва справедлив, достоен и траен мир. Без Отечествения фронт той не може да осъществи своите национални задачи — да запази своята национална независимост и да си върне обратно заграбената му българска земя — Западна Тракия (Ръкопляскания. Възгласи „Искаме си Тракия!").

Затова, мъже, жени и младежи, напред за блестяща победа на Отечествения фронт и за съкрушително поражение на реакцията в изборите за Велико народно събрание! (Общо мощно „Ура!") Отечественият фронт ще победи, въпреки всичко! (Продължително „Ура!") Няма в света сила, която би сломила народ, който е взел съдбата си в собствените си ръце и е готов да я брани мъжествено докрай! Няма и не може да има такава сила! („Вярно!" Мощно „Ура!")

Да живее непобедимият Отечествен фронт! (Продължително общо „Ура!")

в общочовешкия прогрес („Вярно!“ Бурно и продължително „Ура!“).

Днес в разгара на избирателната кампания, когато се правят разни аритметически пресмятания коя партия колко процента гласове ще получи, безспорно остава едно, че Отечественият фронт ще победи („Вярно!“ Бурно и продължително „Ура!“ Ръкопляскания. „Ще победи!“), че сътрудничеството между отечественофронтовските партии ще се укрепи, че колкото по-силна ще бъде Работническата партия, толкова по-могъщ ще бъде и Отечественият фронт („Вярно!“ Продължителни ръкопляскания), толкова по-успешно ще бъде осъществявана неговата програма, толкова по-сигурно ще бъде изграждана нашата Народна република, толкова повече ще се сплотяват под знамето на Отечествения фронт демократичните и прогресивни сили на нашия народ и толкова по-крепък, по-твърд, по-издържлив и по-уверен в своето бъдеще ще бъде нашият народ (Ръкопляскания).

Нека никой не се заблуждава — без могъщия Отечествен фронт не може да има истинска народна демокрация. Без Отечествения фронт България не може да стане напълно свободна, независима, мощна и цветуща Народна република („Вярно!“). Без Отечествения фронт нашият народ не ще може да извоюва справедлив, достоен и траен мир. Без Отечествения фронт той не може да осъществи своите национални задачи — да запази своята национална независимост и да си върне обратно заграбената му българска земя — Западна Тракия (Ръкопляскания. Възгласи „Искаме си Тракия!“).

Затова, мъже, жени и младежи, напред за блестяща победа на Отечествения фронт и за съкрушително поражение на реакцията в изборите за Велико народно събрание! (Общо мощно „Ура!“) Отечественият фронт ще победи, въпреки всичко! (Продължително „Ура!“) Няма в света сила, която би сломила народ, който е взел съдбата си в собствените си ръце и е готов да я брани мъжествено докрай! Няма и не може да има такава сила! („Вярно!“ Мощно „Ура!“)

Да живее непобедимият Отечествен фронт! (Продължително общо „Ура!“)

Да живее нерушимата дружба на работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция! („Ура!" Ръкопляскания).

Да живее демократичният, трудолюбив и свободолюбив български народ! (Мощно „Ура!")

Да живее Народната република България и нейното Велико народно събрание! (Общи продължителни овации. Бурни възгласи „Да живее др. Георги Димитров!" и „Да живее победата на Отечествения фронт!" ехтят в продължение на няколко минути над огромния площад.)

Да живее нерушимата дружба на работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция! („Ура!" Ръкопляскания).

Да живее демократичният, трудолюбив и свободолюбив български народ! (Мощно „Ура!")

Да живее Народната република България и нейното Велико народно събрание! (Общи продължителни овации. Бурни възгласи „Да живее др. Георги Димитров!" и „Да живее победата на Отечествения фронт!" ехтят в продължение на няколко минути над огромния площад.)

СЛЕД ИЗБОРИТЕ ЗА ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Бляскавата победа на Отечествения фронт в изборите за Великото народно събрание изпълва сърцата на всички истински родолюбци с голяма радост и упование. Тая победа има толкова по-голямо значение, като се вземе предвид, че изборите се произведоха в атмосферата на голям натиск отвън в полза на опозицията. Както е известно, открито се отправиха заплашвания, че ако българските избиратели дадат болшинство на Отечествения фронт, на България ще се наложат тежки мирни условия, непоносими репарационни плащания и откъсване на част от българската територия. Нашият народ в своето огромно мнозинство обаче прояви политическа зрялост, твърдост и мъжество. Той не се поддаде на тоя външен натиск и демонстрира тържествено пред цял свят своето непоколебимо доверие към Отечествения фронт, като подаде за неговите кандидати три милиона гласа.

Сега, след изборите, Отечественият фронт ще може с още по-голяма решителност и увереност да продължи борбата за достоен, справедлив и траен мир и да доведе тая борба до благоприятен край.

От друга страна, опозицията претърпя в изборите тежко морално и политическо поражение. През цялата избирателна кампания тя нагло твърдеше у нас и в чужбина, че с нея е огромното болшинство на народа и че България се управлява от едно незначително комунистическо малцинство. Изборите обаче нагледно и безспорно показаха, че опозицията, въпреки поддръжката на реакцията у нас, оказаната ѝ външна помощ и безогледното използуване на стопанските и продоволствени затруднения и въпреки създаваната отвън тревожна атмосфера в страната, получи *едва една четвърт* от гласовете

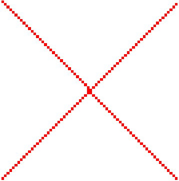

на гласоподавателите. И то голяма част от тия гласоподаватели — хора със слаби нерви — са били очевидно силно повлияни именно от външния натиск, който така систематично и безцеремонно се упражнява над нова България във връзка със сключването на мирния договор. Падна с трясък една пакостна за нашата страна легенда. Сега всеки може нагледно да види какво в същност представлява на дело политически опозицията, която тъй шумно заявяваше, че в резултат на изборите за Велико народно събрание щяла да получи огромно болшинство и щяла да дойде на власт. Нейните водачи бяха вече даже разпределили и министерските портфейли в новото правителство. Понятно е днес горчивото разочарование в тяхната среда и, разбира се, усилването на тяхната злоба против Отечествения фронт.

Резултатите от изборите донесоха нужната яснота в съотношението на обществените сили в нашата страна, показаха недвусмислено с кого е подавляващото болшинство на народа. Тоя факт несъмнено ще бъде от полза за по-нататъшното демократично развитие у нас. При това Отечественият фронт не ще си закрива очите пред факта, че нему предстои да употреби още по-големи усилия, да разгърне най-широка разяснителна работа за приобщаването към общото народно дело повлияните от опозицията и проявилите слабост пред външния натиск непокварени български избиратели и избирателки.

Както и трябваше да се очаква, най-голям дял в бляскавата победа на Отечествения фронт се пада на Българската работническа партия (комунисти). Нейните *2,270,000 гласа* са, при нашите условия, грандиозна сила за Отечествения фронт. В същото време те ще тежат над реакцията и народните врагове като истински демоклиев меч. След тия резултати от изборите нашият народ ще може да върви още по-уверено напред по начертания от Отечествения фронт спасителен път. Надеждите на вътрешните и външни врагове за реставрация, за връщане на България назад към проклетото минало, получават съкрушителен удар.

Нашата партия съзнава голямата отговорност, която народът ѝ възложи, като даде почти 60 на сто от глана гласоподавателите. И то голяма част от тия гласоподаватели — хора със слаби нерви — са били очевидно силно повлияни именно от външния натиск, който така систематично и безцеремонно се упражнява над нова България във връзка със сключването на мирния договор. Падна с трясък една пакостна за нашата страна легенда. Сега всеки може нагледно да види какво в същност представлява на дело политически опозицията, която тъй шумно заявяваше, че в резултат на изборите за Велико народно събрание щяла да получи огромно болшинство и щяла да дойде на власт. Нейните водачи бяха вече даже разпределили и министерските портфейли в новото правителство. Понятно е днес горчивото разочарование в тяхната среда и, разбира се, усилването на тяхната злоба против Отечествения фронт.

Резултатите от изборите донесоха нужната яснота в съотношението на обществените сили в нашата страна, показаха недвусмислено с кого е подавляващото болшинство на народа. Тоя факт несъмнено ще бъде от полза за по-нататъшното демократично развитие у нас. При това Отечественият фронт не ще си закрива очите пред факта, че нему предстои да употреби още по-големи усилия, да разгърне най-широка разяснителна работа за приобщаването към общото народно дело повлияните от опозицията и проявилите слабост пред външния натиск непокварени български избиратели и избирателки.

Както и трябваше да се очаква, най-голям дял в бляскавата победа на Отечествения фронт се пада на Българската работническа партия (комунисти). Нейните *2,270,000 гласа* са, при нашите условия, грандиозна сила за Отечествения фронт. В същото време те ще тежат над реакцията и народните врагове като истински демоклиев меч. След тия резултати от изборите нашият народ ще може да върви още по-уверено напред по начертания от Отечествения фронт спасителен път. Надеждите на вътрешните и външни врагове за реставрация, за връщане на България назад към проклетото минало, получават съкрушителен удар.

Нашата партия съзнава голямата отговорност, която народът ѝ възложи, като даде почти 60 на сто от гласъвете си за нея. И тя ще положи всички грижи, за да оправдае напълно това високо и извънредно ценно доверие.

Заслужава да се отбележи фактът, че нашите съюзници в Отечествения фронт не получиха в изборите очакваните гласове. Това е особено характерно за Народния съюз „Звено". Всеки, който добросъвестно би анализирал резултатите от изборите за цялата страна и за отделни избирателни колегии, не може да не дойде до заключението, че главната причина за тоя временен изборен неуспех се дължи на факта, че в избирателната кампания, както и по-рано, съответните партии не се ясно и решително разграничаваха от опозицията, че те не водеха достатъчна борба против злостната демагогия на опозиционерите за някаква „комунистическа опасност" или за „комунистическата диктатура". Така те, в очите на много свои избиратели, се отъждествяваха с опозицията и тия избиратели лесно са се повлияли от опозиционната демагогия и са предпочели да гласуват за опозиционните кандидати.

Не може да има обаче съмнение в това, че нашите съюзници ще се възползуват от получения урок и ще направят всичко необходимо, за да поправят бързо допуснатата грешка, да укрепят своите позиции в редовете на Отечествения фронт и да изпълнят с достойнство своята съзидателна роля ръка за ръка с партията на комунистите в изграждането на нашата Народна република.

Изборите за Великото народно събрание дават на Отечествения фронт нови възможности за неговата народополезна дейност. Тия възможности ще помогнат много за по-нататъшното още по-голямо сплотяване на демократичните и прогресивни сили на нашия народ. Присъствието на една група от саботьори на народното дело във Великото народно събрание наистина ще създаде някои допълнителни трудности за Отечествения фронт. Но то, от друга страна, несъмнено ще усили бдителността на нашия народ и на неговите верни и предани представители вътре и вън от Великото народно събрание, ще увеличи стократно тяхната енергия и тяхсовете си за нея. И тя ще положи всички грижи, за да оправдае напълно това високо и извънредно ценно доверие.

Заслужава да се отбележи фактът, че нашите съюзници в Отечествения фронт не получиха в изборите очакваните гласове. Това е особено характерно за Народния съюз „Звено". Всеки, който добросъвестно би анализирал резултатите от изборите за цялата страна и за отделни избирателни колегии, не може да не дойде до заключението, че главната причина за тоя временен изборен неуспех се дължи на факта, че в избирателната кампания, както и по-рано, съответните партии не се ясно и решително разграничаваха от опозицията, че те не водеха достатъчна борба против злостната демагогия на опозиционерите за някаква „комунистическа опасност" или за „комунистическата диктатура". Така те, в очите на много свои избиратели, се отъждествяваха с опозицията и тия избиратели лесно са се повлияли от опозиционната демагогия и са предпочели да гласуват за опозиционните кандидати.

Не може да има обаче съмнение в това, че нашите съюзници ще се възползуват от получения урок и ще направят всичко необходимо, за да поправят бързо допуснатата грешка, да укрепят своите позиции в редовете на Отечествения фронт и да изпълнят с достойнство своята съзидателна роля ръка за ръка с партията на комунистите в изграждането на нашата Народна република.

Изборите за Великото народно събрание дават на Отечествения фронт нови възможности за неговата народополезна дейност. Тия възможности ще помогнат много за по-нататъшното още по-голямо сплотяване на демократичните и прогресивни сили на нашия народ. Присъствието на една група от саботьори на народното дело във Великото народно събрание наистина ще създаде някои допълнителни трудности за Отечествения фронт. Но то, от друга страна, несъмнено ще усили бдителността на нашия народ и на неговите верни и предани представители вътре и вън от Великото народно събрание, ще увеличи стократно тяхната енергия и тяхната решимост да отстранят всички препятствия по пътя на възхода на нашата нация и осигуряване народното благополучие.

Отечественият фронт ще продължава да управлява България. В това отношение той получи още веднаж и необходимата парламентарна база. Самите избори ясно показаха, че у нас не е възможно друго управление, освен управлението на Отечествения фронт.

След изборите за Великото народно събрание с още по-голямо основание от всеки друг път може да се каже, че правото спасително дело на Отечествения фронт, на нашата народна република ще победи, въпреки всичко.

„Раб. дело“, бр. 251,
29 октомври 1946 г.

ната решимост да отстранят всички препятствия по пътя на възхода на нашата нация и осигуряване народното благополучие.

Отечественият фронт ще продължава да управлява България. В това отношение той получи още веднаж и необходимата парламентарна база. Самите избори ясно показаха, че у нас не е възможно друго управление, освен управлението на Отечествения фронт.

След изборите за Великото народно събрание с още по-голямо основание от всеки друг път може да се каже, че правото спасително дело на Отечествения фронт, на нашата народна република ще победи, въпреки всичко.

„Раб. дело“, бр. 251,
29 октомври 1946 г.

РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗБОРИТЕ ЗА ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Беседа с чуждите журналисти във връзка с победата на Отечествения фронт в изборите за Великото народно събрание

29 октомври 1946 г.

Естествено е да се постави въпросът какво ще бъде българското правителство след произвеждането на изборите за Великото народно събрание и след като се получиха резултатите, известни вече на всички.

Както знаете, изборите дадоха бляскава победа на Отечествения фронт. У нас опозицията разчиташе с външна помощ да получи болшинство. Нейните водачи агитираха, пишеха и говореха, че след 27 октомври България ще има правителство на опозицията. Знае се даже, че опозиционните водачи са се карали помежду си как да разделят министерските портфейли в бъдещото правителство. За такъв случай има една българска пословица, която казва: „Рибата е още в морето, а те турили тиганя на огъня, за да я пържат." Има и друга пословица, която е също много подходяща за тях: „Мечката е още в гората, а те се карат как да поделят кожата ѝ." В такова положение се оказа нашата опозиция. Тя претърпя голямо морално и политическо поражение в изборите за Велико народно събрание. От 465 мандата, колкото има Великото народно събрание, тя получава само 101 — това значи по-малко от една четвърт от общия брой на мандатите.

Отечественият фронт има огромното болшинство във Великото народно събрание. Централно място в това болшинство заема Работническата партия, партията на комунистите, която има 277 мандата. Във Великото народно събрание, което ще се открие в близките дни,

РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗБОРИТЕ ЗА ВЕЛИКОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Беседа с чуждите журналисти във връзка с победата на Отечествения фронт в изборите за Великото народно събрание

29 октомври 1946 г.

Естествено е да се постави въпросът какво ще бъде българското правителство след произвеждането на изборите за Великото народно събрание и след като се получиха резултатите, известни вече на всички.

Както знаете, изборите дадоха бляскава победа на Отечествения фронт. У нас опозицията разчиташе с външна помощ да получи болшинство. Нейните водачи агитираха, пишеха и говореха, че след 27 октомври България ще има правителство на опозицията. Знае се даже, че опозиционните водачи са се карали помежду си как да разделят министерските портфейли в бъдещото правителство. За такъв случай има една българска пословица, която казва: „Рибата е още в морето, а те турили тиганя на огъня, за да я пържат.“ Има и друга пословица, която е също много подходяща за тях: „Мечката е още в гората, а те се карат как да поделят кожата ѝ.“ В такова положение се оказа нашата опозиция. Тя претърпя голямо морално и политическо поражение в изборите за Велико народно събрание. От 465 мандата, колкото има Великото народно събрание, тя получава само 101 — това значи по-малко от една четвърт от общия брой на мандатите.

Отечественият фронт има огромното болшинство във Великото народно събрание. Централно място в това болшинство заема Работническата партия, партията на комунистите, която има 277 мандата. Във Великото народно събрание, което ще се открие в близките дни, ние, комунистите, ще представляваме близо 60 на сто от всички депутати.

В съгласие с парламентарната практика и парламентарните традиции и на основание на това болшинство в ВНС нашата партия би могла да състави свое собствено правителство, както направиха например английските лейбъристи. Когато победиха в последните избори, те образуваха свое хомогенно правителство, като не взеха никакъв консерватор, никакъв либерал. Народът им е дал доверието си, дал им е болшинство и тях ще държи отговорни за управлението. Те не се побояха да поемат тази отговорност. Те взеха правителствената власт в ръцете си и заявиха, че ще осъществяват социализма. Пита се какво по-естествено от това, в България, при такъв резултат от изборите за ВНС, комунистите да направят същото. Никой нищо не би могъл да възрази отвън, а в България за народа би било понятно и естествено. Но лично аз считам, и по всяка вероятност нашата партия ще реши така, че бъдещото правителство у нас няма да бъде по своя състав чисто комунистическо. То ще бъде правителство на Отечествения фронт, което означава, че в състава на правителството ще участвуват и представители на други отечественофронтовски партии, но не и представители на опозицията. Ако обаче в бъдеще в опозицията, представена във ВНС, се формира една такава група от депутати, която да докаже, че води чисто българска национална политика, а не е чужда агентура, тогава само би могло да става въпрос за сътрудничество между правителството и тази група. Но такава група сега няма. Нашето отношение към опозицията във ВНС ще зависи изключително от нейното собствено поведение в самото ВНС и вън от него. Но, нека повторя, правителството ще бъде правителство на Отечествения фронт. Работническата партия (комунисти) поема сега пред народа голяма отговорност и естествено е, че не може да се допусне образуване на правителство, което да не съответствува на повеленията на нашия народ, така ясно и категорично изразени в изборите на 27 октомври.

ние, комунистите, ще представляваме близо 60 на сто от всички депутати.

В съгласие с парламентарната практика и парламентарните традиции и на основание на това болшинство в ВНС нашата партия би могла да състави свое собствено правителство, както направиха например английските лейбъристи. Когато победиха в последните избори, те образуваха свое хомогенно правителство, като не взеха никакъв консерватор, никакъв либерал. Народът им е дал доверието си, дал им е болшинство и тях ще държи отговорни за управлението. Те не се побояха да поемат тази отговорност. Те взеха правителствената власт в ръцете си и заявиха, че ще осъществяват социализма. Пита се какво по-естествено от това, в България, при такъв резултат от изборите за ВНС, комунистите да направят същото. Никой нищо не би могъл да възрази отвън, а в България за народа би било понятно и естествено. Но лично аз считам, и по всяка вероятност нашата партия ще реши така, че бъдещото правителство у нас няма да бъде по своя състав чисто комунистическо. То ще бъде правителство на Отечествения фронт, което означава, че в състава на правителството ще участвуват и представители на други отечественофронтовски партии, но не и представители на опозицията. Ако обаче в бъдеще в опозицията, представена във ВНС, се формира една такава група от депутати, която да докаже, че води чисто българска национална политика, а не е чужда агентура, тогава само би могло да става въпрос за сътрудничество между правителството и тази група. Но такава група сега няма. Нашето отношение към опозицията във ВНС ще зависи изключително от нейното собствено поведение в самото ВНС и вън от него. Но, нека повторя, правителството ще бъде правителство на Отечествения фронт. Работническата партия (комунисти) поема сега пред народа голяма отговорност и естествено е, че не може да се допусне образуване на правителство, което да не съответствува на повеленията на нашия народ, така ясно и категорично изразени в изборите на 27 октомври.

* * *

Трябва да се признае, че в досегашното правителство имаше елементи, които пречеха на едно решително и последователно провеждане програмата на Отечествения фронт. Сега обаче България ще може да има правителство, което се опира на грамадното болшинство на народните представители във ВНС. Като се опира на тия три милиона гласоподаватели, които дадоха своя вот за Отечествения фронт, и особено като се опира на двата и половина милиона работници, служащи, чиновници, селски стопани, жени и младежи, организирани в своите професионални и обществени организации, новото отечественофронтовско правителство ще може решително и без колебание да продължи с още по-голяма твърдост и енергия вътрешната и външна политика на Отечествения фронт.

Когато нашият народ дава болшинство на Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се провежда твърдо, последователно и докрай демократичната отечественофронтовска политика.

Когато нашият народ дава такова болшинство на Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се провежда унищожението на остатъците на фашизма в нашата страна напълно, енергично, както това и предвиждат решенията на Ялтенската конференция.

Когато нашият народ гласува с такова болшинство за Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се отстрани от народното стопанство крупният спекулативен и паразитен капитал и да се тласне към максимално развитие народното стопанство и народната инициатива.

Когато българският народ гласува на 27 октомври т. г. за Работническата партия (комунисти), с това той иска да се продължи решително и без колебание укрепването на българската войска като действително народна армия, свързана завинаги с народа.

Когато народът гласува за Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се създаде една действително народна конституция въз основа на този проект на Отечествения фронт, който сам народът одобри със своя изборен вот.

Трябва да се признае, че в досегашното правителство имаше елементи, които пречеха на едно решително и последователно провеждане програмата на Отечествения фронт. Сега обаче България ще може да има правителство, което се опира на грамадното болшинство на народните представители във ВНС. Като се опира на тия три милиона гласоподаватели, които дадоха своя вот за Отечествения фронт, и особено като се опира на двата и половина милиона работници, служащи, чиновници, селски стопани, жени и младежи, организирани в своите професионални и обществени организации, новото отечественофронтовско правителство ще може решително и без колебание да продължи с още по-голяма твърдост и енергия вътрешната и външна политика на Отечествения фронт.

Когато нашият народ дава болшинство на Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се провежда твърдо, последователно и докрай демократичната отечественофронтовска политика.

Когато нашият народ дава такова болшинство на Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се провежда унищожението на остатъците на фашизма в нашата страна напълно, енергично, както това и предвиждат решенията на Ялтенската конференция.

Когато нашият народ гласува с такова болшинство за Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се отстрани от народното стопанство крупният спекулативен и паразитен капитал и да се тласне към максимално развитие народното стопанство и народната инициатива.

Когато българският народ гласува на 27 октомври т. г. за Работническата партия (комунисти), с това той иска да се продължи решително и без колебание укрепването на българската войска като действително народна армия, свързана завинаги с народа.

Когато народът гласува за Работническата партия (комунисти), той прави това, защото иска да се създаде една действително народна конституция въз основа на този проект на Отечествения фронт, който сам народът одобри със своя изборен вот.

Народът даде болшинство на Отечествения фронт, специално на Работническата партия, на партията на комунистите, защото е убеден, че по такъв начин ще се проведе докрай свещената борба за правото на самостоятелно национално съществуване на нашата страна и на нашия народ. Борбата за защита на нашата справедлива национална кауза трябва да се доведе докрай.

За всичко това е необходимо да има правителство, което да бъде способно да води такава борба и да я води без колебание.

Настъпил е такъв момент, в който трябва да се действува решително, твърдо, без колебание, но, разбира се, умно, мъдро. Бъдещето не може да принадлежи на страхливите, на колебливите, на хора и народи със слаби нарви. Не може бъдещето да принадлежи на хора и народи, които, когато се явява буря, губят самообладанието и нервите си, губят и ума, и дума. Такива хора и народи не могат да имат бъдеще. Бъдещето е на тия, които добре знаят, че след всяка буря слънцето грее по-ясно и въздухът е по-чист.

Друг един въпрос, който ви интересува, е въпросът как ще погледнат в чужбина на резултатите от изборите за ВНС.

Че изборите се проведоха спокойно, законно, в ред — няма никакво съмнение. Вие сами видяхте: народът свободно изрази своята воля. Тази воля не е фалшифицирана. Що се отнася обаче до опозицията, до получените от нея гласове, няма съмнение, че външният натиск, че оня смут, който се внасяше с твърденията, че ако Отечественият фронт победи, България няма да получи благоприятен мирен договор, ще ни наложат тежки репарации, може да бъдат откъснати български земи, англоамериканците щели да денонсират договора за примирие и пр. и пр. — няма никакво съмнение, че всичко това е повлияло върху част от избирателите да гласуват за опозицията.

Аз мога с чиста съвест и с чувство на отговорност да заявя пред вас като представители на международната общественост, че едни от активните агитатори на опо-

Народът даде болшинство на Отечествения фронт, специално на Работническата партия, на партията на комунистите, защото е убеден, че по такъв начин ще се проведе докрай свещената борба за правото на самостоятелно национално съществуване на нашата страна и на нашия народ. Борбата за защита на нашата справедлива национална кауза трябва да се доведе докрай.

За всичко това е необходимо да има правителство, което да бъде способно да води такава борба и да я води без колебание.

Настъпил е такъв момент, в който трябва да се действува решително, твърдо, без колебание, но, разбира се, умно, мъдро. Бъдещето не може да принадлежи на страхливите, на колебливите, на хора и народи със слаби нарви. Не може бъдещето да принадлежи на хора и народи, които, когато се явява буря, губят самообладанието и нервите си, губят и ума, и дума. Такива хора и народи не могат да имат бъдеще. Бъдещето е на тия, които добре знаят, че след всяка буря слънцето грее по-ясно и въздухът е по-чист.

Друг един въпрос, който ви интересува, е въпросът как ще погледнат в чужбина на резултатите от изборите за ВНС.

Че изборите се проведоха спокойно, законно, в ред — няма никакво съмнение. Вие сами видяхте: народът свободно изрази своята воля. Тази воля не е фалшифицирана. Що се отнася обаче до опозицията, до получените от нея гласове, няма съмнение, че външният натиск, че оня смут, който се внасяше с твърденията, че ако Отечественият фронт победи, България няма да получи благоприятен мирен договор, ще ни наложат тежки репарации, може да бъдат откъснати български земи, англоамериканците щели да денонсират договора за примирие и пр. и пр. — няма никакво съмнение, че всичко това е повлияло върху част от избирателите да гласуват за опозицията.

Аз мога с чиста съвест и с чувство на отговорност да заявя пред вас като представители на международната общественост, че едни от активните агитатори на опозицията в България бяха някои чужди представители в София и техните сътрудници. Не е никаква тайна, че те правеха това по различни пътища — поощряваха, насърчаваха и поддържаха опозицията против Отечествения фронт, против неговото правителство. Разбира се, всичко това не може да бъде в духа на политиката и в интереса на народите, които те представляват. Това е поскоро една мечешка услуга, която правят на своите държави. Вие знаете от баснята, че когато мечката искала да услужи на своя спящ господар и да махне кацналата на челото му муха, взела камък и ударила мухата, но така разбила главата на своя господар. Дори ако се приеме, че намеренията на тези представители са благородни и честни, то резултатите са мечешка услуга.

Според мене не може да има съмнение, че резултатите от изборите за ВНС ще бъдат посрещнати със симпатии от всички прогресивни, демократични среди в света. Те ще видят в тия резултати един принос към установяване и укрепване на демокрацията в света и на трайния мир между народите — един български принос. Тези резултати ще бъдат поздравени от нашите славянски братя — Югославия, Полша, Чехословашко и особено Съветския съюз, като резултати полезни за демокрацията и мира.

Но има една категория среди, една категория от владетели на фунт-стерлинги, долари, на картели, тръстове и концерни, които биха желали на Балканите, и по-специално в България, да има такава агентура, чрез която да могат икономически, а в последствие и политически, да заробят Балканите и България. Тази категория среди ще бъде недоволна от резултатите от изборите, тя ще бъде озлобена против Отечествения фронт, против България и особено против комунистите. Редом до тая категория има и една друга — това са разни журналисти и публицисти, някои от които са способни. Те пишат статии по поръчка, така както поискат от тях. Те също така много ще пишат сега и много ще крещят против „нередовните избори". Те ще пишат така, защото за това им се плаща. Те ще крещят против някаква „комунистическа диктатура", каквато собствено не съществува.

зицията в България бяха някои чужди представители в София и техните сътрудници. Не е никаква тайна, че те правеха това по различни пътища — поощряваха, насърчаваха и поддържаха опозицията против Отечествения фронт, против неговото правителство. Разбира се, всичко това не може да бъде в духа на политиката и в интереса на народите, които те представляват. Това е поскоро една мечешка услуга, която правят на своите държави. Вие знаете от баснята, че когато мечката искала да услужи на своя спящ господар и да махне кацналата на челото му муха, взела камък и ударила мухата, но така разбила главата на своя господар. Дори ако се приеме, че намеренията на тези представители са благородни и честни, то резултатите са мечешка услуга.

Според мене не може да има съмнение, че резултатите от изборите за ВНС ще бъдат посрещнати със симпатии от всички прогресивни, демократични среди в света. Те ще видят в тия резултати един принос към установяване и укрепване на демокрацията в света и на трайния мир между народите — един български принос. Тези резултати ще бъдат поздравени от нашите славянски братя — Югославия, Полша, Чехословашко и особено Съветския съюз, като резултати полезни за демокрацията и мира.

Но има една категория среди, една категория от владетели на фунт-стерлинги, долари, на картели, тръстове и концерни, които биха желали на Балканите, и по-специално в България, да има такава агентура, чрез която да могат економически, а в последствие и политически, да заробят Балканите и България. Тази категория среди ще бъде недоволна от резултатите от изборите, тя ще бъде озлобена против Отечествения фронт, против България и особено против комунистите. Редом до тая категория има и една друга — това са разни журналисти и публицисти, някои от които са способни. Те пишат статии по поръчка, така както поискат от тях. Те също така много ще пишат сега и много ще крещят против „нередовните избори“. Те ще пишат така, защото за това им се плаща. Те ще крещят против някаква „комунистическа диктатура“, каквато собствено не съществува.

Това са стар тип журналисти и публицисти. За щастие, новата генерация демократични журналисти е изобщо честна и добросъвестна. И аз се радвам, че като гости имам такива журналисти, такива изразители на общественото мнение в своите страни.

Един друг въпрос е въпросът какво отношение ще вземат официалните среди, главно правителствата на Англия и Америка, към България след станалите избори.

Както знаете, отрицателното отношение към българското правителство, към Отечествения фронт се обосноваваше главно с това, че нашето управление не било достатъчно представително, че България се управлявала от едно малцинство под името Отечествен фронт и че огромното мнозинство на българския народ вървяло с опозицията. Затова, казват те, ние не можем да признаем едно правителство, което представлява малцинство, а мнозинството се намира в опозиция.

Сега може да се очаква, има основания за това, че г. Бърнс и г. Бевин, както и други държавни деятели, ще се вслушат в езика на цифрите, в резултатите на изборите за ВНС, ще преценят отново фактите — а фактите са такова нещо, което боде очите, — и ще трябва да признаят, че резултатите от изборите за ВНС показаха, че Отечественият фронт има повече от 70 на сто от избирателите в България, а 70 на сто е повече от 20 на сто, 70 на сто е болшинство. Те ще трябва да признаят, че депутатите на Отечествения фронт са подавляващо болшинство, че опозицията има по-малко от една четвърт, а повече от три четвърти са с Отечествения фронт.

От това следва, че сега, след изборите, е по-леко и по-възможно да бъде изменено отношението на американското и английско правителство към нова България. Едно голямо препятствие отпада, ликвидирано е. А при изменение на отношението на английското и американското правителство към България създава се възможност за нормализиране отношенията с тия две велики държави, защото у нас, в нашия народ, има и винаги е имало искрено желание да се нормализират тия отношения.

Това са стар тип журналисти и публицисти. За щастие, новата генерация демократични журналисти е изобщо честна и добросъвестна. И аз се радвам, че като гости имам такива журналисти, такива изразители на общественото мнение в своите страни.

Един друг въпрос е въпросът какво отношение ще вземат официалните среди, главно правителствата на Англия и Америка, към България след станалите избори.

Както знаете, отрицателното отношение към българското правителство, към Отечествения фронт се обосноваваше главно с това, че нашето управление не било достатъчно представително, че България се управлявала от едно малцинство под името Отечествен фронт и че огромното мнозинство на българския народ вървяло с опозицията. Затова, казват те, ние не можем да признаем едно правителство, което представлява малцинство, а мнозинството се намира в опозиция.

Сега може да се очаква, има основания за това, че г. Бърнс и г. Бевин, както и други държавни деятели, ще се вслушат в езика на цифрите, в резултатите на изборите за ВНС, ще преценят отново фактите — а фактите са такова нещо, което боде очите, — и ще трябва да признаят, че резултатите от изборите за ВНС показаха, че Отечественият фронт има повече от 70 на сто от избирателите в България, а 70 на сто е повече от 20 на сто, 70 на сто е болшинство. Те ще трябва да признаят, че депутатите на Отечествения фронт са подавляващо болшинство, че опозицията има по-малко от една четвърт, а повече от три четвърти са с Отечествения фронт.

От това следва, че сега, след изборите, е по-леко и по-възможно да бъде изменено отношението на американското и английско правителство към нова България. Едно голямо препятствие отпада, ликвидирано е. А при изменение на отношението на английското и американското правителство към България създава се възможност за нормализиране отношенията с тия две велики държави, защото у нас, в нашия народ, има и винаги е имало искрено желание да се нормализират тия отношения.

Но макар и да сме малък народ, ние считаме, че имаме право да предявим едно единствено скромно условие за това нормализиране: да не се накърнява нашият национален и държавен суверенитет, да бъдем оставени на спокойствие да уреждаме нашия скромен дом, така както диктуват интересите и волята на нашия народ, да не се опитва никой с диктати да упражнява давление върху нашата страна, да има отношение на взаимно зачитане, зачитане и на нашите, и на техните интереси, да се действува в духа на тази Ялтенска декларация, под която стоят подписите на английски и американски представители. А вие знаете, че Ялтенската декларация предвижда правото на всеки народ да си създаде такова управление, каквото то иска, без натиск, без чужди внушения, по свой избор.

Накъсо казано, резултатите от изборите имат за България голямо международно значение. Те разчистват пътя за нормализиране международното положение на България, за неговото уреждане. Те ще помогнат България да получи благоприятен и достоен мирен договор.

Но във всеки случай за нас едно е безспорно: ние ще продължим докрай нашата борба за свобода, за национална независимост, за право на самостоятелно национално съществуване. Българският народ — и друг път съм заявявал това — няма да падне на колене. Той няма да падне пред никакви заплашвания, защото тоя народ е живял, израснал и се е възпитал в постоянна тежка борба за своята свобода и за своето национално съществуване.

Ще отговоря на още един въпрос, който се поставя във връзка с резултатите от изборите за Велико народно събрание.

Какъв политически разбор може да се направи на гласовете, които получи в изборите опозицията?

От гласувалите 4,300,000 избиратели за опозицията са подали гласа си всичко на всичко 1,200,000 избиратели, които могат да се групират така: първо — крупни капиталисти, спекуланти, реакционери, профашисти, сътрудници на германците в ограбването на България, които на всяка цена държат за миналото, за връщане назад, и

Но макар и да сме малък народ, ние считаме, че имаме право да предявим едно единствено скромно условие за това нормализиране: да не се накърнява нашият национален и държавен суверенитет, да бъдем оставени на спокойствие да уреждаме нашия скромен дом, така както диктуват интересите и волята на нашия народ, да не се опитва никой с диктати да упражнява давление върху нашата страна, да има отношение на взаимно зачитане, зачитане и на нашите, и на техните интереси, да се действува в духа на тази Ялтенска декларация, под която стоят подписите на английски и американски представители. А вие знаете, че Ялтенската декларация предвижда правото на всеки народ да си създаде такова управление, каквото то иска, без натиск, без чужди внушения, по свой избор.

Накъсо казано, резултатите от изборите имат за България голямо международно значение. Те разчистват пътя за нормализиране международното положение на България, за неговото уреждане. Те ще помогнат България да получи благоприятен и достоен мирен договор.

Но във всеки случай за нас едно е безспорно: ние ще продължим докрай нашата борба за свобода, за национална независимост, за право на самостоятелно национално съществуване. Българският народ — и друг път съм заявявал това — няма да падне на колене. Той няма да падне пред никакви заплашвания, защото тоя народ е живял, израснал и се е възпитал в постоянна тежка борба за своята свобода и за своето национално съществуване.

Ще отговоря на още един въпрос, който се поставя във връзка с резултатите от изборите за Велико народно събрание.

Какъв политически разбор може да се направи на гласовете, които получи в изборите опозицията?

От гласувалите 4,300,000 избиратели за опозицията са подали гласа си всичко на всичко 1,200,000 избиратели, които могат да се групират така: първо — крупни капиталисти, спекуланти, реакционери, профашисти, сътрудници на германците в ограбването на България, които на всяка цена държат за миналото, за връщане назад, и второ — хора със слаби нерви. Другите избиратели, огромното болшинство от нашия народ, проявиха издържливост. Огромното болшинство от избирателите заявиха: ние ще останем тук прави на нозете си и ще останем прави докрай, защото се касае за нашето щастие и за щастието на нашите деца.

Като правя самокритика, аз ще заявя, че част от избирателите, които гласуваха за опозицията, са направили това като резултат на някои свои лични недоволства и лични огорчения.

Трябва да се напомни, че нашата демокрация е млада демокрация. Нашето управление е младо управление. Управляващите се учат да управляват в интереса на народа. А трудностите у нас са огромни. Нашата земя беше ограбена от немците. Основните продоволствени и сурови материали бяха ограбени. Миналата година имахме нещастието да преживеем тежка суша и трябваше да се положат големи усилия да съберем всички ресурси, за да спасим населението от глад и добитъка от измиране. Ние успяхме да постигнем това и благодарение на помощта, която ни оказа Съветският съюз с 70 милиона кгр. храни. У нас трудностите продължават и сега. Във втората половина на тази година имахме пак суша. Пострадаха картофите, фасулът, царевицата, слънчогледът, захарното цекло. Тия продоволствени трудности не позволяват да се даде на цялото население онова, което е необходимо. Принудени сме да разпределяме наличните количества храни и други предмети от първа необходимост преди всичко на онова население, което работи във фабрики, мини, предприятия, в транспорта, на полето и пр., на онези, които извършват тежка физическа работа, както и на онези, които работят в учрежденията и пр. Но има още една друга част от населението, за която остава по-малко. Тази част от населението, естествено, е недоволна. И именно известен брой от това недоволно население е гласувало за опозицията.

При разпределението също така са допуснати нередовности. Самият държавен апарат има още саботьори, врагове, които се стремят да дискредитират властта на второ — хора със слаби нерви. Другите избиратели, огромното болшинство от нашия народ, проявиха издръжливост. Огромното болшинство от избирателите заявиха: ние ще останем тук прави на нозете си и ще останем прави докрай, защото се касае за нашето щастие и за щастието на нашите деца.

Като правя самокритика, аз ще заявя, че част от избирателите, които гласуваха за опозицията, са направили това като резултат на някои свои лични недоволства и лични огорчения.

Трябва да се напомни, че нашата демокрация е млада демокрация. Нашето управление е младо управление. Управляващите се учат да управляват в интереса на народа. А трудностите у нас са огромни. Нашата земя беше ограбена от немците. Основните продоволствени и сурови материали бяха ограбени. Миналата година имахме нещастието да преживеем тежка суша и трябваше да се положат големи усилия да съберем всички ресурси, за да спасим населението от глад и добитъка от измиране. Ние успяхме да постигнем това и благодарение на помощта, която ни оказа Съветският съюз с 70 милиона кгр. храни. У нас трудностите продължават и сега. Във втората половина на тази година имахме пак суша. Пострадаха картофите, фасулът, царевицата, слънчогледът, захарното цекло. Тия продоволствени трудности не позволяват да се даде на цялото население онова, което е необходимо. Принудени сме да разпределяме наличните количества храни и други предмети от първа необходимост преди всичко на онова население, което работи във фабрики, мини, предприятия, в транспорта, на полето и пр., на онези, които извършват тежка физическа работа, както и на онези, които работят в учрежденията и пр. Но има още една друга част от населението, за която остава по-малко. Тази част от населението, естествено, е недоволна. И именно известен брой от това недоволно население е гласувало за опозицията.

При разпределението също така са допуснати нередовности. Самият държавен апарат има още саботьори, врагове, които се стремят да дискредитират властта на

Отечествения фронт. Оттук също така се явяват недоволства в друга част от населението.

На трето, място наши млади ръководители си позволиха на места някои увлечения, забежки, особено в областта на стопанския живот. Редица ограничения за селските и други производители, с които им се отнема възможността да продават свободно своите произведения, се считаха за много правилни, но в същност това не бяха абсолютно необходими ограничения. Можеше да се мине и без тях.

Опозицията раздуха и раздухва тия недоволства, за да лови риба в мътна вода. Няма да бъде преувеличение, ако се каже, че най-малко половината от гласовете на опозицията са резултат на такива недоволства и огорчения.

Но сега Отечественият фронт, неговото правителство ще използуват този урок, ще използуват този сигнал, който ни дават резултатите от изборите, за да бъдат сведени до минимум тия грешки и за да бъдат бързо коригирани.

Няма никакво съмнение, че половината от избирателите, които дадоха гласа си за опозицията, след няколко месеца ще бъдат отново в Отечествения фронт и във всеки случай не ще бъдат вече с враговете на Отечествения фронт.

Опозицията, която за срок от една година ще има в Народното събрание стотина депутати, в същност след няколко месеца ще има в градовете и селата два пъти по-малко привърженици в резултат на постепенното подобрение материалното положение в страната и в резултат на поправянето на допуснати грешки.

Ние, комунистите, сме твърдо решени да подобрим положението в страната, да установим ред и спокойствие в нея, за да осигурим условия за творчески труд и напредък на нашия народ.

В заключение ще кажа: не може да става и дума за комунистическа диктатура в България, както плашат нашите опозиционери и чуждите агенти. Напротив ще

Отечествения фронт. Оттук също така се явяват недоволства в друга част от населението.

На трето, място наши млади ръководители си позволиха на места някои увлечения, забежки, особено в областта на стопанския живот. Редица ограничения за селските и други производители, с които им се отнема възможността да продават свободно своите произведения, се считаха за много правилни, но в същност това не бяха абсолютно необходими ограничения. Можеше да се мине и без тях.

Опозицията раздуха и раздухва тия недоволства, за да лови риба в мътна вода. Няма да бъде преувеличение, ако се каже, че най-малко половината от гласовете на опозицията са резултат на такива недоволства и огорчения.

Но сега Отечественият фронт, неговото правителство ще използуват този урок, ще използуват този сигнал, който ни дават резултатите от изборите, за да бъдат сведени до минимум тия грешки и за да бъдат бързо коригирани.

Няма никакво съмнение, че половината от избирателите, които дадоха гласа си за опозицията, след няколко месеца ще бъдат отново в Отечествения фронт и във всеки случай не ще бъдат вече с враговете на Отечествения фронт.

Опозицията, която за срок от една година ще има в Народното събрание стотина депутати, в същност след няколко месеца ще има в градовете и селата два пъти по-малко привърженици в резултат на постепенното подобрение материалното положение в страната и в резултат на поправянето на допуснати грешки.

Ние, комунистите, сме твърдо решени да подобрим положението в страната, да установим ред и спокойствие в нея, за да осигурим условия за творчески труд и напредък на нашия народ.

В заключение ще кажа: не може да става и дума за комунистическа диктатура в България, както плашат нашите опозиционери и чуждите агенти. Напротив ще има още по-голяма активност на Отечествения фронт в ръководството на държавните и обществени дела.

Отечественият фронт и особено комунистите имат амбицията да направят от Народната република България една примерна, една образцова република. В това отношение България е в съревнование с братските славянски страни — Югославия, Полша, Чехословашко, и особено с Югославия, която е по-напред от нас.

Ние сме сигурни, ние сме абсолютно сигурни, че ще постигнем това.

има още по-голяма активност на Отечествения фронт в ръководството на държавните и обществени дела.

Отечественият фронт и особено комунистите имат амбицията да направят от Народната република България една примерна, една образцова република. В това отношение България е в съревнование с братските славянски страни — Югославия, Полша, Чехословашко, и особено с Югославия, която е по-напред от нас.

Ние сме сигурни, ние сме абсолютно сигурни, че ще постигнем това.

ДЕСЕТ НАЙ-ВАЖНИ ПОВЕЛИ

От вота на българския народ в изборите на 27 октомври произтичат ред категорични повели за всички отечественофронтовски партии и обществени организации, за всички български родолюбци. Най-важните от тия повели биха могли накратко да се формулират в следните десет пункта:

Първо. Да се продължи решително и без колебание досегашната демократична и мирна външна политика на Отечествения фронт, борбата за правото на българския народ на свободно, самостоятелно национално съществуване и за защита на неговата национална кауза — сключването на достоен и благоприятен мирен договор.

Второ. Да се продължи решително и без колебание идейно-политическата борба за окончателно унищожаване остатъците на фашизма и за обуздаване реакцията, както и за незабавно прекратяване на каквито и да са произволни действия и беззакония от когото и да е, за да се установи окончателно демократичен ред, свобода и законност в страната.

Трето. Да се продължи решително и без колебание прокарването на мероприятия по осъществяване програмата на Отечествения фронт, по възстановяването и развитието на народното стопанство, по машинизирането и развитието на селското стопанство, по индустриализацията и електрификацията на страната, за да се осигури възможно по-бързото повдигане на материалното и културно ниво на широките народни маси — на работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция.

Четвърто. Да се продължи решително и без колебание курсът на отстраняване от народното стопанство спекулативния и паразитен капитал, като частният капитал и частната инициатива бъдат правилно съобразени с

ДЕСЕТ НАЙ-ВАЖНИ ПОВЕЛИ

От вота на българския народ в изборите на 27 октомври произтичат ред категорични повели за всички отечественофронтовски партии и обществени организации, за всички български родолюбци. Най-важните от тия повели биха могли накратко да се формулират в следните десет пункта:

Първо. Да се продължи решително и без колебание досегашната демократична и мирна външна политика на Отечествения фронт, борбата за правото на българския народ на свободно, самостоятелно национално съществуване и за защита на неговата национална кауза — сключването на достоен и благоприятен мирен договор.

Второ. Да се продължи решително и без колебание идейно-политическата борба за окончателно унищожаване остатъците на фашизма и за обуздаване реакцията, както и за незабавно прекратяване на каквито и да са произволни действия и беззакония от когото и да е, за да се установи окончателно демократичен ред, свобода и законност в страната.

Трето. Да се продължи решително и без колебание прокарването на мероприятия по осъществяване програмата на Отечествения фронт, по възстановяването и развитието на народното стопанство, по машинизирането и развитието на селското стопанство, по индустриализацията и електрификацията на страната, за да се осигури възможно по-бързото повдигане на материалното и културно ниво на широките народни маси — на работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция.

Четвърто. Да се продължи решително и без колебание курсът на отстраняване от народното стопанство спекулативния и паразитен капитал, като частният капитал и частната инициатива бъдат правилно съобразени с общите интереси на народа, за да се осигури правилното развитие на българската национална промишленост.

Пето. Да се продължи решително и без колебание оздравяването на държавния апарат, обществените и културни институти, учебните заведения и школи, за да бъдат те поставени напълно в служба на народа.

Шесто. Да се продължи решително и без колебание осигуряването на реда и спокойствието в страната, за да може народът да разгърне безпрепятствено всички свои творчески инициативи, способности и сили, като в същото време бързо се отстраняват съществуващите нередовности в разпределението на нарядите и снабдяването на населението, както и всички вредни забежки и произволни и незаконни действия против труда, частната инициатива и имота на гражданите.

Седмо. Да се продължи решително и без колебание провеждането на народната здравна и социална политика, особено грижата за майката и детето.

Осмо. Да се прокара във Великото народно събрание, въз основа на проекта на Отечествения фронт, действително прогресивна конституция на нашата Народна република.

Девето. Да се продължи без колебание укрепването на нашата войска и засилването на нейната боеспособност като народна армия, завинаги свързана с народа, — верен страж на нашата национална свобода и независимост, на нашите граници.

Десето. Да се продължава решително и без колебание укрепването на сътрудничеството между партиите и обществените организации на Отечествения фронт, взаимното уважение между тях, като се избягва всяко външно вмешателство в техния вътрешен живот, укрепване единството на Отечествения фронт като несъкрушим съюз на работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция, ръководител на съдбините на българския народ и основна, непоклатима опора на Народната република България.

„Раб дело“, бр. 254,
1 ноември 1946 г.

общите интереси на народа, за да се осигури правилното развитие на българската национална промишленост.

Пето. Да се продължи решително и без колебание оздравяването на държавния апарат, обществените и културни институти, учебните заведения и школи, за да бъдат те поставени напълно в служба на народа.

Шесто. Да се продължи решително и без колебание осигуряването на реда и спокойствието в страната, за да може народът да разгърне безпрепятствено всички свои творчески инициативи, способности и сили, като в същото време бързо се отстраняват съществуващите нередовности в разпределението на нарядите и снабдяването на населението, както и всички вредни забежки и произволни и незаконни действия против труда, частната инициатива и имота на гражданите.

Седмо. Да се продължи решително и без колебание провеждането на народната здравна и социална политика, особено грижата за майката и детето.

Осмо. Да се прокара във Великото народно събрание, въз основа на проекта на Отечествения фронт, действително прогресивна конституция на нашата Народна република.

Девето. Да се продължи без колебание укрепването на нашата войска и засилването на нейната боеспособност като народна армия, завинаги свързана с народа, — верен страж на нашата национална свобода и независимост, на нашите граници.

Десето. Да се продължава решително и без колебание укрепването на сътрудничеството между партиите и обществените организации на Отечествения фронт, взаимното уважение между тях, като се избягва всяко външно вмешателство в техния вътрешен живот, укрепване единството на Отечествения фронт като несъкрушим съюз на работниците, селяните, занаятчиите и народната интелигенция, ръководител на съдбините на българския народ и основна, непоклатима опора на Народната република България.

„Раб дело", бр. 254,
1 ноември 1946 г.

ПРАВИТЕЛСТВОТО ЩЕ БЪДЕ ПРАВИТЕЛСТВО НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

ИЗЯВЛЕНИЯ ПРЕД ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА „АСОШИЕЙТЕД ПРЕС“

Въпрос: Като основател на Отечествения фронт, какво е вашето становище за Отечествения фронт след изборните резултати?

Отговор: Отечественият фронт като съюз на антифашистките, демократични, прогресивни сили на българския народ е историческа необходимост. Затова той ще продължава да съществува и да ръководи съдбините на нова България, на нашата Народна република. Моето дълбоко убеждение е, че въпреки внесените от резултатите на изборите изменения в съотношението на парламентарното представителство на отечественофронтовските партии, последните ще продължат и в бъдеще да си сътрудничат и да работят за още по-голямото укрепване на Отечествения фронт и за осъществяването на неговата програма, защото такава е твърдата воля на огромното болшинство на българския народ.

Въпрос: Дали ще се запазят партийните съотношения в бъдещия кабинет?

Отговор: Макар че Работническата партия (комунисти), уповавайки се на своето болшинство във Великото народно събрание, има пълно право да създаде свое собствено правителство, аз считам, че бъдещото правителство трябва да е правителство на Отечествения фронт, а не чисто наше партийно правителство.

Въпрос: При така получените резултати какво трябва да бъде отношението на правителството към опозицията?

Отговор: Отношението на бъдещото правителство към опозицията ще зависи изключително от нейното поведение във Великото народно събрание и вън от него.

ШКОЛА за РЪК. КАДРИ НАР. СЪВЕТИ ★ СОФИЯ ★
Н. Р. БЪЛГАРИЯ

ПРАВИТЕЛСТВОТО ЩЕ БЪДЕ ПРАВИТЕЛСТВО НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

ИЗЯВЛЕНИЯ ПРЕД ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА „АСОШИЕЙТЕД ПРЕС"

Въпрос: Като основател на Отечествения фронт какво е вашето становище за Отечествения фронт след изборните резултати?

Отговор: Отечественият фронт като съюз на антифашистките, демократични, прогресивни сили на българския народ е историческа необходимост. Затова той ще продължава да съществува и да ръководи съдбините на нова България, на нашата Народна република. Моето дълбоко убеждение е, че въпреки внесените от резултатите на изборите изменения в съотношението на парламентарното представителство на отечественофронтовските партии, последните ще продължат и в бъдеще да си сътрудничат и да работят за още по-голямото укрепване на Отечествения фронт и за осъществяването на неговата програма, защото такава е твърдата воля на огромното болшинство на българския народ.

Въпрос: Дали ще се запазят партийните съотношения в бъдещия кабинет?

Отговор: Макар че Работническата партия (комунисти), уповавайки се на своето болшинство във Великото народно събрание, има пълно право да създаде свое собствено правителство, аз считам, че бъдещото правителство трябва да е правителство на Отечествения фронт, а не чисто наше партийно правителство.

Въпрос: При така получените резултати какво трябва да бъде отношението на правителството към опозицията?

Отговор: Отношението на бъдещото правителство към опозицията ще зависи изключително от нейното поведение във Великото народно събрание и вън от него.

Школа за рък. кадри нар. съвети
Н. Р. БЪЛГАРИЯ
★ София ★

Въпрос: Как практически ще се разреши изпълнението на Московското решение?

Отговор: След изборите за Великото народно събрание не може вече да става въпрос за каквото и да е изпълнение на Московското решение. Народът каза ясно и категорично своята дума по тоя въпрос. Московското решение имаше смисъл по-рано. Сега то е един отминат етап. Но, както е известно, тогава то не можа да бъде изпълнено, защото представителите на опозицията предявиха искания, явно противоречещи на решението, и по тоя начин осуетиха неговото изпълнение.

„Раб. дело", бр. 255,
2 ноември 1946 г.

Въпрос: Как практически ще се разреши изпълнението на Московското решение?

Отговор: След изборите за Великото народно събрание не може вече да става въпрос за каквото и да е изпълнение на Московското решение. Народът каза ясно и категорично своята дума по тоя въпрос. Московското решение имаше смисъл по-рано. Сега то е един отминат етап. Но, както е известно, тогава то не можа да бъде изпълнено, защото представителите на опозицията предявиха искания, явно противоречещи на решението, и по тоя начин осуетиха неговото изпълнение.

„Раб. дело", бр. 255,
2 ноември 1946 г.

ВАЖНИТЕ ЗАДАЧИ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Беседа с управителния съвет на Върховния читалищен съюз

9 ноември 1946 г.

Трябва да подчертая, че за една от най-важните обществени културни организации трябва да считаме нашите народни читалища. Те имат исторически заслуги — дàли са извънредно много за културното издигане на нашия народ и за самообразованието и възпитанието на нашата младеж. На тях предстои тепърва да играят още по-голяма роля.

Тяхната систематическа борба против невежеството, против духовната тъмнина сега е по-необходима от всеки друг път, тъй като най-верен сътрудник на реакцията са невежеството и духовната тъмнина.

След изборите за Велико народно събрание, както сами сте забелязали, ние навлизаме в един още по-важен етап на нашето обществено и културно развитие. С изработването и приемането на новата конституция, конституцията на Народната република България, Великото народно събрание ще затвърди постиженията в обществения, стопански и културен живот на нашата страна и ще открие нови възможности за разцъфтяването на народното творчество и народните инициативи. Стабилизирането на вътрешното положение, на демократичния режим у нас ще позволи на Отечествения фронт, на неговото правителство и на всички прогресивни обществени и културни деятели да отделят много по-голямо внимание и сили за работа на нашия културен фронт, а в това отношение на народните читалища се пада значителен дял. На народните читалища трябва да се окаже най-широка обществена и държавна помощ за изпълнението на техните важни културно-просветни задачи. Какви успехи ще имаме в тази област ще зависи, разбира се, преди всичко от деятелите на народните читалища. Аз съм уверен, че всички деятели на нашите на-

ВАЖНИТЕ ЗАДАЧИ НА НАРОДНИТЕ ЧИТАЛИЩА

Беседа с управителния съвет на Върховния читалищен съюз

9 ноември 1946 г.

Трябва да подчертая, че за една от най-важните обществени културни организации трябва да считаме нашите народни читалища. Те имат исторически заслуги — дàли са извънредно много за културното издигане на нашия народ и за самообразованието и възпитанието на нашата младеж. На тях предстои тепърва да играят още по-голяма роля.

Тяхната систематическа борба против невежеството, против духовната тъмнина сега е по-необходима от всеки друг път, тъй като най-верен сътрудник на реакцията са невежеството и духовната тъмнина.

След изборите за Велико народно събрание, както сами сте забелязали, ние навлизаме в един още по-важен етап на нашето обществено и културно развитие. С изработването и приемането на новата конституция, конституцията на Народната република България, Великото народно събрание ще затвърди постиженията в обществения, стопански и културен живот на нашата страна и ще открие нови възможности за разцъфтяването на народното творчество и народните инициативи. Стабилизирането на вътрешното положение, на демократичния режим у нас ще позволи на Отечествения фронт, на неговото правителство и на всички прогресивни обществени и културни деятели да отделят много по-голямо внимание и сили за работа на нашия културен фронт, а в това отношение на народните читалища се пада значителен дял. На народните читалища трябва да се окаже най-широка обществена и държавна помощ за изпълнението на техните важни културно-просветни задачи. Какви успехи ще имаме в тази област ще зависи, разбира се, преди всичко от деятелите на народните читалища. Аз съм уверен, че всички деятели на нашите народни читалища имат съзнанието, че тук трябва да се направи сериозен прелом по отношение на миналото и се тръгне по един широк, макар и стръмен път на културно развитие.

Предстои да бъдат сериозно подобрени функциите на народните читалища, особено работата на читалните, както и съдържанието на библиотеките. Но тия функции трябва да бъдат и разширени. Задоволяването само с читални и библиотеки няма да бъде достатъчно. Това е основна задача на народните читалища като фактор на народното самообразование, но то е далеч недостатъчно. В сътрудничество с другите културно-просветни институти трябва да се намерят много други форми и средства у нас, с които българската културна целина да бъде разорана и посеяна с добри семена, за да получим от нея богата жътва в близко бъдеще.

Работата на нашите народни читалища в селата е потрудна и сложна, но трябва да се употребят нови и още поголеми усилия за просвещаване нашите съотечественици в селата и особено на селската младеж, жадуваща за знания и здрава, прогресивна просвета. Големият опит, който получиха народните читалища, трябва да бъде изучен и използуван в това направление.

Задачите, които стоят пред читалищния конгрес, са много сериозни. Въз основа на трезва критика и използуване досегашния опит конгресът трябва да даде една още по-здрава и солидна база за предстоящата дейност на народните читалища и техния съюз. Много е важно правилно да се разреши въпросът за координирането на културно-просветната дейност на народните читалища и другите организации и институти, които се занимават също с такава дейност.

Няма по-голямо удоволствие и морално удовлетворение за един обществен деятел, ако той работи в тази високо благородна и народополезна област. Аз трябва откровено да ви кажа, че ако не бях политически деятел, с цялата си душа бих се отдал на културно-просветна дейност.

До 9 септември в областта на народната просвета, в областта на културата у нас се създадоха такива авродни читалища имат съзнанието, че тук трябва да се направи сериозен прелом по отношение на миналото и се тръгне по един широк, макар и стръмен път на културно развитие.

Предстои да бъдат сериозно подобрени функциите на народните читалища, особено работата на читалните, както и съдържанието на библиотеките. Но тия функции трябва да бъдат и разширени. Задоволяването само с читални и библиотеки няма да бъде достатъчно. Това е основна задача на народните читалища като фактор на народното самообразование, но то е далеч недостатъчно. В сътрудничество с другите културно-просветни институти трябва да се намерят много други форми и средства у нас, с които българската културна целина да бъде разорана и посеяна с добри семена, за да получим от нея богата жътва в близко бъдеще.

Работата на нашите народни читалища в селата е потрудна и сложна, но трябва да се употребят нови и още поголеми усилия за просвещаване нашите сънародници в селата и особено на селската младеж, жадуваща за знания и здрава, прогресивна просвета. Големият опит, който получиха народните читалища, трябва да бъде изучен и използуван в това направление.

Задачите, които стоят пред читалищния конгрес, са много сериозни. Въз основа на трезва критика и използуване досегашния опит конгресът трябва да даде една още по-здрава и солидна база за предстоящата дейност на народните читалища и техния съюз. Много е важно правилно да се разреши въпросът за координирането на културно-просветната дейност на народните читалища и другите организации и институти, които се занимават също с такава дейност.

Няма по-голямо удоволствие и морално удовлетворение за един обществен деятел, ако той работи в тази високо благородна и народополезна област. Аз трябва откровено да ви кажа, че ако не бях политически деятел, с цялата си душа бих се отдал на културно-просветна дейност.

До 9 септември в областта на народната просвета, в областта на културата у нас се създадоха такива авгиеви обори, в които много боклук, гнилост и миазми се наслоиха. Тези авгиеви обори трябва час по-скоро да се очистят, за да можем сигурно да вървим напред.

Трябва желязна идеологическа метла, за да се очисти всичко това гнило, фашистко, реакционно, мракобесническо, което отравя въздуха на нашия културен фронт. Трябва да се унищожат всички остатъци от фашистката идеология и великобългарския шовинизъм, които все още продължават да съществуват, особено в една част от учащата се младеж.

Народните читалища и техният съюз, разбира се, не могат да стоят настрана от тая голяма задача на нашия културен фронт.

гиеви обори, в които много боклук, гнилост и миазми се наслоиха. Тези авгиеви обори трябва час по-скоро да се очистят, за да можем сигурно да вървим напред.

Трябва желязна идеологическа метла, за да се очисти всичко това гнило, фашистко, реакционно, мракобесническо, което отравя въздуха на нашия културен фронт. Трябва да се унищожат всички остатъци от фашистката идеология и великобългарския шовинизъм, които все още продължават да съществуват, особено в една част от учащата се младеж.

Народните читалища и техният съюз, разбира се, не могат да стоят настрана от тая голяма задача на нашия културен фронт.

СЕГА РОЛЯТА И ОТГОВОРНОСТТА НА ДЕМОКРАТИЧНАТА МЛАДЕЖ НАРАСТВАТ СТОКРАТНО

КЪМ ДЕМОКРАТИЧНАТА МЛАДЕЖ

Поздравявам сърдечно българската демократична младеж с деня на световната демократична младеж — *10 ноември*, — ден на борба за мир, демокрация и братство между народите.

Най-актуалната и основна задача на световната демократична младеж днес е да се бори решително и без всяко колебание против подпалвачите на нови агресивни войни и за установяване траен и здрав демократичен мир в света.

Не може да има съмнение, че нашата младеж, израснала в дългогодишна борба против фашизма и реакцията, взела активно участие в историческата победа на българския народ на 9 септември 1944 г., намираща се в първите редове на общонародната борба за установяването на истинска демокрация у нас, ще запази своето заслужено място и в бъдеще в средата на световната демократична младеж.

Сега, след изборите за Велико народно събрание, когато нашият народ извоюва нова блестяща победа над тъмните сили на фашизма, реакцията и подпалвачите на нови войни; когато Великото народно събрание пристъпя към изпълнението на своята голяма историческа мисия; когато нова България навлиза в един още по-важен етап на своето развитие — ролята на българската демократична младеж, както и нейната отговорност за съдбата на нашата родина, нарастват стократно. Нашата демократична младеж е призвана да бъде здрав, член отред на Отечествения фронт в неговите усилия да укрепи всестранно националното единство, да установи спокойствие, ред и пълна законност в цялата страна и да осигури окончателно необходимите условия за мирен творчески труд на нашия народ. Това е толкова по-необходимо, като се има предвид, че остатъците на фашизма и реакцията, покровителствувани

СЕГА РОЛЯТА И ОТГОВОРНОСТТА НА ДЕМОКРАТИЧНАТА МЛАДЕЖ НАРАСТВАТ СТОКРАТНО

КЪМ ДЕМОКРАТИЧНАТА МЛАДЕЖ

Поздравявам сърдечно българската демократична младеж с деня на световната демократична младеж — *10 ноември*, — ден на борба за мир, демокрация и братство между народите.

Най-актуалната и основна задача на световната демократична младеж днес е да се бори решително и без всяко колебание против подпалвачите на нови агресивни войни и за установяване траен и здрав демократичен мир в света.

Не може да има съмнение, че нашата младеж, израснала в дългогодишна борба против фашизма и реакцията, взела активно участие в историческата победа на българския народ на 9 септември 1944 г., намираща се в първите редове на общонародната борба за установяването на истинска демокрация у нас, ще запази своето заслужено място и в бъдеще в средата на световната демократична младеж.

Сега, след изборите за Велико народно събрание, когато нашият народ извоюва нова блестяща победа над тъмните сили на фашизма, реакцията и подпалвачите на нови войни; когато Великото народно събрание пристъпя към изпълнението на своята голяма историческа мисия; когато нова България навлиза в един още по-важен етап на своето развитие — ролята на българската демократична младеж, както и нейната отговорност за съдбата на нашата родина, нарастват стократно. Нашата демократична младеж е призвана да бъде здрав, член отред на Отечествения фронт в неговите усилия да укрепи всестранно националното единство, да установи спокойствие, ред и пълна законност в цялата страна и да осигури окончателно необходимите условия за мирен творчески труд на нашия народ. Това е толкова по-необходимо, като се има предвид, че остатъците на фашизма и реакцията, покровителствувани и отвън, продължават да полагат всякакви усилия да пречат на пълното нормализиране на вътрешното и международно положение на нашата народна република.

Необходими са обаче три главни условия, за да може нашата демократична младеж успешно да изпълни своята отговорна роля.

Първото условие е: самата младеж да укрепи своето единство, отхвърляйки решително всички разколнически опити в нейната среда.

Второто условие е: нашата младеж неуморно да се учи да овладява достиженията на науката и културата, да повишава постоянно своята производствена и професионална квалификация в областта на промишлеността, селското стопанство, транспорта и администрацията, да живее и работи в най-тесен контакт с борческия наш народ и да се възпитава в дух на истинска любов към творчески труд и безпределна преданост към родината.

Нужно е с трезва критика и смела самокритика да се изкоренява в средата на младежта всяка бездейност, безхарактерност, морално разложение, умствен мързел, дребнав кариеризъм и корупция, тъй свойствени за така наречените зози и суинги, всевъзможни безделници, справедливо презирани от всички честни младежи.

Третото условие е: да се дава смело преднина на преданата народу младеж във всички области на държавния, обществено-политически, стопански и културен живот. Не е достатъчно само да се твърди, че бъдещето е на младежта. Нужно е още сега да й се даде на дело най-широка възможност да участвува в строителството на народната република.

Нашият народ с право възлага големи надежди на своята демократична младеж. И най-доброто пожелание, което може да й се отправи в деня на световната демократична младеж, то е несъмнено пожеланието — достойно да оправдае тия надежди.

А че тя ще положи всички благородни усилия в това отношение, аз лично съм дълбоко уверен и затова с толкова по-голяма радост горещо я приветствувам.

10 ноември 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

и отвън, продължават да полагат всячески усилия да пречат на пълното нормализиране на вътрешното и международно положение на нашата народна република.

Необходими са обаче три главни условия, за да може нашата демократична младеж успешно да изпълни своята отговорна роля.

Първото условие е: самата младеж да укрепи своето единство, отхвърляйки решително всички разколнически опити в нейната среда.

Второто условие е: нашата младеж неуморно да се учи да овладява достиженията на науката и културата, да повишава постоянно своята производствена и професионална квалификация в областта на промишлеността, селското стопанство, транспорта и администрацията, да живее и работи в най-тесен контакт с борческия наш народ и да се възпитава в дух на истинска любов към творчески труд и безпределна преданост към родината.

Нужно е с трезва критика и смела самокритика да се изкоренява в средата на младежта всяка бездейност, безхарактерност, морално разложение, умствен мързел, дребнав кариеризъм и корупция, тъй свойствени за така наречените зози и суинги, всевъзможни безделници, справедливо презирани от всички честни младежи.

Третото условие е: да се дава смело преднина на предаината народу младеж във всички области на държавния, обществено-политически, стопански и културен живот. Не е достатъчно само да се твърди, че бъдещето е на младежта. Нужно е още сега да й се даде на дело най-широка възможност да участвува в строителството на народната република.

Нашият народ с право възлага големи надежди на своята демократична младеж. И най-доброто пожелание, което може да й се отправи в деня на световната демократична младеж, то е несъмнено пожеланието — достойно да оправдае тия надежди.

А че тя ще положи всички благородни усилия в това отношение, аз лично съм дълбоко уверен и затова с толкова по-голяма радост горещо я приветствувам.

10 ноември 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЗА ДРЪЗКИТЕ И ЛЪЖЛИВИ ЗАЯВЛЕНИЯ НА РАДКЛИФ

Изявления по повод дебатите в английската камара по българския въпрос

Нашият народ посреща с голямо удовлетворение защитата, която английските депутати г-да Джон Мек и Зилиакус са направили на нова, демократична България и на нашата справедлива национална кауза. Фактът, че лейбъристкото болшинство в английската камара е изслушало с видимо одобрение и, във всеки случай, без никакво възражение заявленията на тия доблестни депутати, потвърдени с неопровержими факти и аргументи, има голямо значение за нашата страна.

С толкова по-голямо възмущение посреща българското обществено мнение дръзките и лъжливи заявления на консервативния депутат г. Радклиф. Трябва да напомня, че тоя господин помоли, когато бе в София, да го приема. Аз сторих с готовност това. В състоялата се беседа между мен и г. Радклиф последният между другото ми съобщи, че по сведения от опозиционен източник знаел положително, че в трудово-възпитателните общежития се намирали 40,000 политически противници на Отечествения фронт. Разбира се, аз му обясних, че това е груба лъжа, тъй като в тия общежития се намират всичко на всичко 737 души, от които само 45 хора на опозицията, пратени там не заради своите политически убеждения, а вследствие на престъпления, наказуеми по нашите закони.

Аз предложих на г. Радклиф настоятелно *да посети лично* тия общежития и сам да се убеди, че е заблуден. Взех и необходимите мерки да му се даде пълна възможност да стори това. Вместо обаче да се възползува от това предложение, както би постъпил всеки добро-

ЗА ДРЪЗКИТЕ И ЛЪЖЛИВИ ЗАЯВЛЕНИЯ НА РАДКЛИФ

Изявления по повод дебатите в английската камара по българския въпрос

Нашият народ посреща с голямо удовлетворение защитата, която английските депутати г-да Джон Мек и Зилиакус са направили на нова, демократична България и на нашата справедлива национална кауза. Фактът, че лейбъристкото болшинство в английската камара е изслушало с видимо одобрение и, във всеки случай, без никакво възражение заявленията на тия доблестни депутати, потвърдени с неопровержими факти и аргументи, има голямо значение за нашата страна.

С толкова по-голямо възмущение посреща българското обществено мнение дръзките и лъжливи заявления на консервативния депутат г. Радклиф. Трябва да напомня, че тоя господин помоли, когато бе в София, да го приема. Аз сторих с готовност това. В състоялата се беседа между мен и г. Радклиф последният между другото ми съобщи, че по сведения от опозиционен източник знаел положително, че в трудово-възпитателните общежития се намирали 40,000 политически противници на Отечествения фронт. Разбира се, аз му обясних, че това е груба лъжа, тъй като в тия общежития се намират всичко на всичко 737 души, от които само 45 хора на опозицията, пратени там не заради своите политически убеждения, а вследствие на престъпления, наказуеми по нашите закони.

Аз предложих на г. Радклиф настоятелно *да посети лично* тия общежития и сам да се убеди, че е заблуден. Взех и необходимите мерки да му се даде пълна възможност да стори това. Вместо обаче да се възползува от това предложение, както би постъпил всеки добросъвестен общественик, г. Радклиф отказа да стори това и си замина за Англия, за да може сега така нахално да изнесе тая лъжа от високата трибуна на английската камара.

Във всяка страна, уважаваща себе си, такъв депутат-лъжец не биха го търпели нито ден и биха го подложили на най-сурово обществено порицание.

Не може да се счита за голяма чест за цивилизована Англия, че тя има подобен депутат в своята камара. Такива представители на Англия правят мечешка услуга на своята собствена страна. Техните действия са от естество да подравят дружествените отношения на българския народ към английския народ, които, в общ интерес на България и Англия, би трябвало всячески да бъдат укрепени — нещо, което искрено желаят Отечественият фронт и неговото правителство.

Крайно време е да се разбере, че установяването на нормални взаимоотношения между България и Англия ще стане не чрез поддръжка на старите реакционни клики в България, отречени от българския народ, и не чрез поддържане империалистическите претенции на великогръцките шовинисти. Крайно време е да се разбере също, че единствено Отечественият фронт е в състояние да осигури такива взаимоотношения между България и Англия, които биха били в общ интерес за двете страни и в полза на трайния мир и демокрацията на Балканите.

„Раб. дело", бр 267,
16 ноември 1946 г.

съвестен общественик, г. Радклиф отказа да стори това и си замина за Англия, за да може сега така нахално да изнесе тая лъжа от високата трибуна на английската камара.

Във всяка страна, уважаваща себе си, такъв депутат-лъжец не биха го търпели нито ден и биха го подложили на най-сурово обществено порицание.

Не може да се счита за голяма чест за цивилизована Англия, че тя има подобен депутат в своята камара. Такива представители на Англия правят мечешка услуга на своята собствена страна. Техните действия са от естество да подравят дружествените отношения на българския народ към английския народ, които, в общ интерес на България и Англия, би трябвало всячески да бъдат укрепени — нещо, което искрено желаят Отечественият фронт и неговото правителство.

Крайно време е да се разбере, че установяването на нормални взаимоотношения между България и Англия ще стане не чрез поддръжка на старите реакционни клики в България, отречени от българския народ, и не чрез поддържане империалистическите претенции на великогръцките шовинисти. Крайно време е да се разбере също, че единствено Отечественият фронт е в състояние да осигури такива взаимоотношения между България и Англия, които биха били в общ интерес за двете страни и в полза на трайния мир и демокрацията на Балканите.

„Раб. дело", бр 267,
16 ноември 1946 г.

НЕКА НАШАТА ДРУЖБА ПРЕБЪДЕ ВЪВ ВЕКОВЕТЕ

Българо-съветската дружба има решаващо историческо значение за настоящето и бъдещето на Народната република България.

Не е случайно, че тая дружба съставлява крайъгълният камък на нашата външна политика и се явява могъщ фактор в стопанското и културно развитие на нашата страна.

Дружбата със Съветския съюз е гаранция за мира, тъй като именно Съветският съюз е, който върви в авангарда на народите в тяхната борба за траен демократичен мир. Никой не е направил и не прави толкова много за осигуряване справедлив мир на България, колкото Съветският съюз.

Дружбата със Съветския съюз е гаранция за свободата и националната независимост на нашата родина.

Два пъти в историята на България великият руски народ ни е протягал своята благородна ръка за освобождението ни от чуждо иго. И сега Съветският съюз искрено и безкористно прави всичко възможно да ни помогне, за да защитим своето право на свободно национално съществуване, да запазим своята земя от чуждо посегателство и да отстоим своята справедлива национална кауза.

Дружбата със Съветския съюз е фактор за благосъстоянието на българския народ. Съветският съюз помогна да спасим населението от глад и добитъка от измиране вследствие на страшната суша, като на три пъти ни даде храни и фураж.

Неоценима е неговата помощ за възстановяване на разореното от монархо-фашистките управници, немските грабители и войната народно стопанство. Укрепването на економическото сътрудничество със Съветския съюз,

НЕКА НАШАТА ДРУЖБА ПРЕБЪДЕ ВЪВ ВЕКОВЕТЕ

Българо-съветската дружба има решаващо историческо значение за настоящето и бъдещето на Народната република България.

Не е случайно, че тая дружба съставлява крайъгълният камък на нашата външна политика и се явява могъщ фактор в стопанското и културно развитие на нашата страна.

Дружбата със Съветския съюз е гаранция за мира, тъй като именно Съветският съюз е, който върви в авангарда на народите в тяхната борба за траен демократичен мир. Никой не е направил и не прави толкова много за осигуряване справедлив мир на България, колкото Съветският съюз.

Дружбата със Съветския съюз е гаранция за свободата и националната независимост на нашата родина.

Два пъти в историята на България великият руски народ ни е протягал своята благородна ръка за освобождението ни от чуждо иго. И сега Съветският съюз искрено и безкористно прави всичко възможно да ни помогне, за да защитим своето право на свободно национално съществуване, да запазим своята земя от чуждо посегателство и да отстоим своята справедлива национална кауза.

Дружбата със Съветския съюз е фактор за благосъстоянието на българския народ. Съветският съюз помогна да спасим населението от глад и добитъка от измиране вследствие на страшната суша, като на три пъти ни даде храни и фураж.

Неоценима е неговата помощ за възстановяване на разореното от монархо-фашистките управници, немските грабители и войната народно стопанство. Укрепването на економическото сътрудничество със Съветския съюз, нашия могъщ съсед, ще ускори и осигури пълния разцвет на българското народно стопанство.

Дружбата със Съветския съюз е необходимо условие за подема на нашата култура. Историческото, духовното и езиковото родство на българския и руския народ открива блестящи възможности да черпим от богатата съкровищница на съветската култура — светилника на световния прогрес.

Дружбата със Съветския съюз е органическа потребност за нашия народ, проява на неговото законно чувство на благодарност към по-стария събрат — великия руски народ, към Съветския съюз и неговия гениален вожд — Иосиф Висарионович Сталин.

За българския народ дружбата със Съветския съюз е тъй жизнено необходима, както слънцето и въздухът за всяко живо същество.

Нека тая велика животворяща дружба пребъде във вековете!

„Раб. дело", бр. 271,
21 ноември 1946 г.

нашия могъщ съсед, ще ускори и осигури пълния разцвет на българското народно стопанство.

Дружбата със Съветския съюз е необходимо условие за подема на нашата култура. Историческото, духовното и езиковото родство на българския и руския народ открива блестящи възможности да черпим от богатата съкровищница на съветската култура — светилника на световния прогрес.

Дружбата със Съветския съюз е органическа потребност за нашия народ, проява на неговото законно чувство на благодарност към по-стария събрат — великия руски народ, към Съветския съюз и неговия гениален вожд — Иосиф Висарионович Сталин.

За българския народ дружбата със Съветския съюз е тъй жизнено необходима, както слънцето и въздухът за всяко живо същество.

Нека тая велика животворяща дружба пребъде във вековете!

„Раб. дело", бр. 271,
21 ноември 1946 г.

ЗА НОВОТО ПРАВИТЕЛСТВО НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Изявления пред представителите на печата

23 ноември 1946 г.

Новото правителство на Народната република по своя състав и по своя характер е правителство на Отечествения фронт. То се състои от представители на всички отечественофронтовски партии, с изключение на Радикалната партия, представител на която с нейно съгласие няма засега по чисто делови съображения. Има четири подпредседатели — по един от четирите партии. Разпределението на министерските постове между отечественофронтовските партии е направено не въз основа на броя на техните депутати във Великото народно събрание, а от гледна точка на укрепването на Отечествения фронт и осигуряване работоспособността на правителството.

В състава на правителството влизат 10 представители на Работническата партия (комунисти), 5 на Земеделския народен съюз, 2 на Социалдемократическата партия, 2 на Народния съюз „Звено" и един независим.

Продължавайки досегашната си деструктивна политика, опозиционните водачи не са проявили никакво желание да сътрудничат в изграждането на нашата млада република и очевидно затова не са се обърнали нито към Председателството на републиката, нито към натоварения да състави новия кабинет министър-председател с каквито и да са предложения за сътрудничество с Отечествения фронт или за участие в управлението на страната. Ясно е, че за тях техните котерийни съображения и сметки стоят по-високо от жизнените интереси на нашата родина. Ясно е също така, че опозиционните депутати още не са узрели за изменение на своята до-

ЗА НОВОТО ПРАВИТЕЛСТВО НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Изявления пред представителите на печата

23 ноември 1946 г.

Новото правителство на Народната република по своя състав и по своя характер е правителство на Отечествения фронт. То се състои от представители на всички отечественофронтовски партии, с изключение на Радикалната партия, представител на която с нейно съгласие няма засега по чисто делови съображения. Има четири подпредседатели — по един от четирите партии. Разпределението на министерските постове между отечественофронтовските партии е направено не въз основа на броя на техните депутати във Великото народно събрание, а от гледна точка на укрепването на Отечествения фронт и осигуряване работоспособността на правителството.

В състава на правителството влизат 10 представители на Работническата партия (комунисти), 5 на Земеделския народен съюз, 2 на Социалдемократическата партия, 2 на Народния съюз „Звено“ и един независим.

Продължавайки досегашната си деструктивна политика, опозиционните водачи не са проявили никакво желание да сътрудничат в изграждането на нашата млада република и очевидно затова не са се обърнали нито към Председателството на републиката, нито към натоварения да състави новия кабинет министър-председател с каквито и да са предложения за сътрудничество с Отечествения фронт или за участие в управлението на страната. Ясно е, че за тях техните котерийни съображения и сметки стоят по-високо от жизнените интереси на нашата родина. Ясно е също така, че опозиционните депутати още не са узрели за изменение на своята досегашна политика. Вижда се, че ще бъде необходимо известно време, за да могат някои от тях да се освободят от пагубната чужда опека, която им пречи да мислят и действуват като истински българи.

Бързото образуване на новото правителство свидетелствува за единството на Отечествения фронт и укрепването на дружеските взаимоотношения между отечественофронтовските партии.

Лично аз виждам в това обстоятелство едно от найблагоприятните условия за плодотворната и народополезна дейност на третото отечественофронтовско правителство, каквато дейност нашият народ с право очаква.

сегашна политика. Вижда се, че ще бъде необходимо известно време, за да могат някои от тях да се освободят от пагубната чужда опека, която им пречи да мислят и действуват като истински българи.

Бързото образуване на новото правителство свидетелствува за единството на Отечествения фронт и укрепването на дружеските взаимоотношения между отечественофронтовските партии.

Лично аз виждам в това обстоятелство едно от найблагоприятните условия за плодотворната и народополезна дейност на третото отечественофронтовско правителство, каквато дейност нашият народ с право очаква.

НОВ ЕТАП
НА ОФ БЪЛГАРИЯ

НОВ ЕТАП
НА ОФ БЪЛГАРИЯ

ПРОГРАМНАТА ДЕКЛАРАЦИЯ

НА НОВОТО ПРАВИТЕЛСТВО НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

28 ноември 1946 г.

Госпожи и господа народни представители!

По своя състав и характер правителството, което имам чест да председателствувам, е правителство на Отечествения фронт. То ще продължи с още по-голяма енергия и твърдост политиката на предшествуващото го правителство за пълно и последователно осъществяване програмата на Отечествения фронт.

Поел управлението на страната в резултат на историческата победа на народното въстание от 9 септември 1944 година, Отечественият фронт в продължение на две години на три пъти има възможност да консултира народната воля и в трите случаи той получи доверието на народа.

Изборите за Велико народно събрание, произведени въз основа на един напълно демократичен избирателен закон, преминаха, по признание на всички безпристрастни наблюдатели, при пълен ред и свобода.

Бляскавата победа на Отечествения фронт в тия избори особено ясно показа непоколебимото доверие на огромното болшинство на българския народ към Отечествения фронт. Тая победа свидетелствува колко дълбоки са корените на Отечествения фронт като исторически необходим съюз на антифашистките, демократични и прогресивни сили на българския народ.

С обявяването на Народната република и произвеждането на изборите за Велико народно събрание, въз основа на извършените от 9 септември насам демократични преобразования, се приключва един етап в развитието на нашата страна и в укрепването на народната власт. Надеждите на реакцията за реставрация, за връщане нова България назад към проклетото минало, претърпяха пълен крах в изборите за Велико народно

ПРОГРАМНАТА ДЕКЛАРАЦИЯ

НА НОВОТО ПРАВИТЕЛСТВО НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

28 ноември 1946 г.

Госпожи и господа народни представители!

По своя състав и характер правителството, което имам чест да председателствувам, е правителство на Отечествения фронт. То ще продължи с още по-голяма енергия и твърдост политиката на предшествуващото го правителство за пълно и последователно осъществяване програмата на Отечествения фронт.

Поел управлението на страната в резултат на историческата победа на народното въстание от 9 септември 1944 година, Отечественият фронт в продължение на две години на три пъти има възможност да консултира народната воля и в трите случаи той получи доверието на народа.

Изборите за Велико народно събрание, произведени въз основа на един напълно демократичен избирателен закон, преминаха, по признание на всички безпристрастни наблюдатели, при пълен ред и свобода.

Бляскавата победа на Отечествения фронт в тия избори особено ясно показа непоколебимото доверие на огромното болшинство на българския народ към Отечествения фронт. Тая победа свидетелствува колко дълбоки са корените на Отечествения фронт като исторически необходим съюз на антифашистките, демократични и прогресивни сили на българския народ.

С обявяването на Народната република и произвеждането на изборите за Велико народно събрание, въз основа на извършените от 9 септември насам демократични преобразования, се приключва един етап в развитието на нашата страна и в укрепването на народната власт. Надеждите на реакцията за реставрация, за връщане нова България назад към проклетото минало, претърпяха пълен крах в изборите за Велико народно събрание. Отечественият фронт се затвърдява окончателно като ръководител на съдбините на България. Въпросът за представителния характер на управлението на Отечествения фронт е решен от нашия народ в положителен смисъл.

Нашата страна встъпва в нов етап на своето развитие. Основите на народната демокрация са здраво положени. Разчистен е пътят за всестранното изграждане на нашата млада Народна република. Открита е възможността за пълно нормализиране на вътрешното и външно положение на страната.

Правителството знае добре, че враговете на нашия народ не ще престанат с опитите си да подриват народната власт, и затова то ще продължава твърдо и последователно борбата за окончателно унищожаване остатъците на фашизма и за обуздаване реакцията. В същото време то счита за възможно и необходимо да се пристъпи в близко бъдеще към отменяване на редица мероприятия, които в първия етап след народното въстание на 9 септември 1944 г. бяха абсолютно неизбежни за осигуряване демократичните завоевания на нашия народ. В стопанската област то счита също така възможно и необходимо, с цел да се засили производството, да се пристъпи към смекчаване и премахване на редица ограничения за частната стопанска инициатива и дейност, особено на селските производители, доколкото тия ограничения не биха се налагали от необходимостта да се осигури прехраната на народа и от други общонародни нужди.

Правителството е твърдо решено да положи всички усилия за окончателно утвърждаване на строг ред и законност, на пълна сигурност и спокойствие за творческия труд, за всяка полезна частна стопанска инициатива, за живота и имота на населението.

Правителството е твърдо решено да установи строга държавна дисциплина, като изисква от всички учреждения и органи на властта своевременно и добросъвестно изпълняване на техните служебни задължения, както и на решенията и нарежданията на правителството. То ще продължи решително и без колебание оздравяването и събрание. Отечественият фронт се затвърдява окончателно като ръководител на съдбините на България. Въпросът за представителния характер на управлението на Отечествения фронт е решен от нашия народ в положителен смисъл.

Нашата страна встъпва в нов етап на своето развитие. Основите на народната демокрация са здраво положени. Разчистен е пътят за всестранното изграждане на нашата млада Народна република. Открита е възможността за пълно нормализиране на вътрешното и външно положение на страната.

Правителството знае добре, че враговете на нашия народ не ще престанат с опитите си да подриват народната власт, и затова то ще продължава твърдо и последователно борбата за окончателно унищожаване остатъците на фашизма и за обуздаване реакцията. В същото време то счита за възможно и необходимо да се пристъпи в близко бъдеще към отменяване на редица мероприятия, които в първия етап след народното въстание на 9 септември 1944 г. бяха абсолютно неизбежни за осигуряване демократичните завоевания на нашия народ. В стопанската област то счита също така възможно и необходимо, с цел да се засили производството, да се пристъпи към смекчаване и премахване на редица ограничения за частната стопанска инициатива и дейност, особено на селските производители, доколкото тия ограничения не биха се налагали от необходимостта да се осигури прехраната на народа и от други общонародни нужди.

Правителството е твърдо решено да положи всички усилия за окончателно утвърждаване на строг ред и законност, на пълна сигурност и спокойствие за творческия труд, за всяка полезна частна стопанска инициатива, за живота и имота на населението.

Правителството е твърдо решено да установи строга държавна дисциплина, като изисква от всички учреждения и органи на властта своевременно и добросъвестно изпълняване на техните служебни задължения, както и на решенията и нарежданията на правителството. То ще продължи решително и без колебание оздравяването и укрепването на държавния апарат, обществените и културни институти, учебните заведения и школи, за да бъдат те поставени напълно в служба на народа. Правителството ще предприеме най-строги мерки за изкореняване бюрократизма и всички прояви на корупция в държавния апарат.

Подчертавайки постигнатите досега подобрения в организацията и работата на народната милиция, правителството счита за своя важна задача да затвърди и развие тия подобрения до такава степен, че народната милиция да бъде в състояние при новите условия да изпълнява с достойнство своята функция на пазител на реда и законността.

Големи грижи правителството ще положи за укрепването и боеспособността на нашата войска като народна армия, свързана завинаги с народа, верен страж на нашата земя, на нашата национална свобода и независимост. Ще бъдат създадени необходимите морално-политически условия за гарантиране стабилно служебно и материално положение на офицерския и подофицерски състав в родната наша армия.

Правителството ще продължи с още по-голяма последователност и настойчивост провеждането на народната здравна и социална политика, особено в областта на грижите за майката и детето. То ще насърчава и подпомага всяка частна и обществена инициатива за строеж на жилищни сгради за облекчаване жилищната криза.

Правителството ще положи всестранни грижи за развитието и разцвета на народната култура. То ще подпомага със средства, съдействие и насърчение всяка творческа дейност и всяка инициатива, които обогатяват народната култура и тласкат развитието й в прогресивна насока.

Правителството ще оказва всестранна защита на физическия и умствен труд като основен фактор за изграждане благоденствието на нашия народ. Женският и младежкият труд ще се ползуват с особена закрила и насърчение.

укрепването на държавния апарат, обществените и културни институти, учебните заведения и школи, за да бъдат те поставени напълно в служба на народа. Правителството ще предприеме най-строги мерки за изкореняване бюрократизма и всички прояви на корупция в държавния апарат.

Подчертавайки постигнатите досега подобрения в организацията и работата на народната милиция, правителството счита за своя важна задача да затвърди и развие тия подобрения до такава степен, че народната милиция да бъде в състояние при новите условия да изпълнява с достойнство своята функция на пазител на реда и законността.

Големи грижи правителството ще положи за укрепването и боеспособността на нашата войска като народна армия, свързана завинаги с народа, верен страж на нашата земя, на нашата национална свобода и независимост. Ще бъдат създадени необходимите морално-политически условия за гарантиране стабилно служебно и материално положение на офицерския и подофицерски състав в родната наша армия.

Правителството ще продължи с още по-голяма последователност и настойчивост провеждането на народната здравна и социална политика, особено в областта на грижите за майката и детето. То ще насърчава и подпомага всяка частна и обществена инициатива за строеж на жилищни сгради за облекчаване жилищната криза.

Правителството ще положи всестранни грижи за развитието и разцвета на народната култура. То ще подпомага със средства, съдействие и насърчение всяка творческа дейност и всяка инициатива, които обогатяват народната култура и тласкат развитието й в прогресивна насока.

Правителството ще оказва всестранна защита на физическия и умствен труд като основен фактор за изграждане благоденствието на нашия народ. Женският и младежкият труд ще се ползуват с особена закрила и насърчение.

Правителството ще дава смело преднина на предаността на народа младеж във всички области на държавния, обществено-политическия, стопанския и културен живот. Нашата патриотична младеж, която взе достойно участие в борбата срещу фашизма и израсна като здрав, член отред на Отечествения фронт, ще получи сега най-широка възможност да участвува в изграждането на Народната република. Грижите за просветата и образованието на младежта, за изковаване многобройни културни и технически кадри, за физкултурата, за летните лагери, за младежкото бригадирско движение и за децата и юношите ще бъдат предмет на особено внимание на правителството.

Оценявайки високо порасналата активност на жените, след като получиха заслуженото от тях равноправие, правителството ще направи всичко необходимо за най-широкото и благотворно участие на жените във всички области на нашия обществено-политически, стопански и културен живот.

Отдавайки дължимото внимание на българската народна църква, Отечественият фронт оказа пълно съдействие за нейното каноническо устройство, което позволи да се ликвидира със схизмата и да се възстановят връзките с всички православни църкви. Положителното отражение от това се почувствува при тазгодишното честване хилядогодишнината на Рилската обител с посещението и личното участие в тържеството на Московския и Всерусийски патриарх Алексей.

Отделянето на църквата от държавата, което Отечественият фронт предвижда в своята програма съобразно с началото за свободата на съвестта и вероизповеданието, е продиктувано от съзнанието, че това ще засили народния характер на българската църква, като даде възможност на църковните деятели да бъдат верни служители на народа.

Правителството ще съдействува за демократизирането на нашата народна църква и за нейното по-пълно приобщаване към нуждите и развитието на българския народ. Уважавайки религиозните чувства на вярващите, то ще оказва и занапред необходимата материална по-

Правителството ще дава смело преднина на предаността на народа младеж във всички области на държавния, обществено-политическия, стопанския и културен живот. Нашата патриотична младеж, която взе достойно участие в борбата срещу фашизма и израсна като здрав, член отред на Отечествения фронт, ще получи сега най-широка възможност да участвува в изграждането на Народната република. Грижите за просветата и образованието на младежта, за изковаване многобройни културни и технически кадри, за физкултурата, за летните лагери, за младежкото бригадирско движение и за децата и юношите ще бъдат предмет на особено внимание на правителството.

Оценявайки високо порасналата активност на жените, след като получиха заслуженото от тях равноправие, правителството ще направи всичко необходимо за найширокото и благотворно участие на жените във всички области на нашия обществено-политически, стопански и културен живот.

Отдавайки дължимото внимание на българската народна църква, Отечественият фронт оказа пълно съдействие за нейното каноническо устройство, което позволи да се ликвидира със схизмата и да се възстановят връзките с всички православни църкви. Положителното отражение от това се почувствува при тазгодишното честване хилядогодишнината на Рилската обител с посещението и личното участие в тържеството на Московския и Всерусийски патриарх Алексей.

Отделянето на църквата от държавата, което Отечественият фронт предвижда в своята програма съобразно с началото за свободата на съвестта и вероизповеданието, е продиктувано от съзнанието, че това ще засили народния характер на българската църква, като даде възможност на църковните деятели да бъдат верни служители на народа.

Правителството ще съдействува за демократизирането на нашата народна църква и за нейното по-пълно приобщаване към нуждите и развитието на българския народ. Уважавайки религиозните чувства на вярващите, то ще оказва и занапред необходимата материална помощ на църквата и на свещенослужителите, докато стане възможно тяхното пълно издържане от самите вярващи.

Госпожи и господа народни представители!

Едва ли има нужда да подчертавам, че правителството ще провежда още по-енергично досегашната правилна и проверена на дело външна политика на Отечествения фронт. Считайки за крайъгълен камък на своята външна политика искрената и последователна дружба на Народната република България с великия Съюз на съветските социалистически републики — нашия освободител, правителството ще положи всички усилия за пълно нормализиране отношенията на България със Северноамериканските съединени щати и Великобритания. То е дълбоко убедено, че непреодолими пречки за това не съществуват.

Правителството счита за свой дълг да изкаже най-горещата благодарност и дълбока признателност на целия български народ към правителството на Съветския съюз, начело с генералисимус Сталин, което ни дава неоценима поддръжка в защита на нашата национална кауза. То дължи също така да подчертае решителната защита на справедливите български искания от страна на украинската и белоруската делегация на мирната конференция, за което им изказва благодарността на българския народ.

Отбелязвайки със задоволство растящите симпатии на демократична Франция към нова България, правителството ще направи всичко зависещо от него за по-нататъшното укрепване традиционните приятелски връзки между двете страни.

Правителството ще посвети изключително голямо внимание на заякчаването и по-нататъшното развитие на щастливо установените братски връзки между нова България и нова Югославия, като едно от най-важните условия за тяхното собствено преуспяване и за осигуряването на мира и демокрацията на Балканите.

То ще работи за още по-голямо укрепване на установените приятелски отношения с Чехословашко и Полша, мощ на църквата и на свещенослужителите, докато стане възможно тяхното пълно издържане от самите вярващи.

Госпожи и господа народни представители!

Едва ли има нужда да подчертавам, че правителството ще провежда още по-енергично досегашната правилна и проверена на дело външна политика на Отечествения фронт. Считайки за крайъгълен камък на своята външна политика искрената и последователна дружба на Народната република България с великия Съюз на съветските социалистически републики — нашия освободител, правителството ще положи всички усилия за пълно нормализиране отношенията на България със Североамериканските съединени щати и Великобритания. То е дълбоко убедено, че непреодолими пречки за това не съществуват.

Правителството счита за свой дълг да изкаже най-горещата благодарност и дълбока признателност на целия български народ към правителството на Съветския съюз, начело с генералисимус Сталин, което ни дава неоценима поддръжка в защита на нашата национална кауза. То дължи също така да подчертае решителната защита на справедливите български искания от страна на украинската и белоруската делегация на мирната конференция, за което им изказва благодарността на българския народ.

Отбелязвайки със задоволство растящите симпатии на демократична Франция към нова България, правителството ще направи всичко зависещо от него за по-нататъшното укрепване традиционните приятелски връзки между двете страни.

Правителството ще посвети изключително голямо внимание на заякчаването и по-нататъшното развитие на щастливо установените братски връзки между нова България и нова Югославия, като едно от най-важните условия за тяхното собствено преуспяване и за осигуряването на мира и демокрацията на Балканите.

То ще работи за още по-голямо укрепване на установените приятелски отношения с Чехословашко и Полша, за затвърдяване общославянската солидарност и единство като важна опора на световния мир.

Правителството изказва най-сърдечна благодарност на правителството на братска Югославия, начело с маршал Тито, за искрената и безрезервна подкрепа, която югославската делегация оказа на България на Парижката мирна конференция. Правителството изказва също така гореща признателност на Полша и Чехословашко, чиито делегации подкрепиха нашите усилия за справедлив мир.

Правителството цени високо дружбата с нашата северна съседка Румъния. Бляскавата победа на демокрацията в двете страни е залог, че по пътя към стопански и културен напредък нашите народи ще си оказват все по-голяма взаимна помощ и поддръжка.

Правителството ще поддържа добросъседски отношения с Турция и ще насърчава развитието на търговията между двете страни.

То ще положи усилия за установяване и укрепване на дипломатически връзки с всички демократични държави.

Успешното развитие на стопанските отношения на България със Съветския съюз и възобновяването на търговските връзки с повечето европейски страни ни изпълват с увереност, че усилията на правителството да разшири външния пазар за произведенията на нашето народно стопанство в европейските, в задокеанските и близкоизточните страни и да подобри снабдяването на нашата страна с най-необходимите ѝ сурови материали и технически съоръжения ще дадат благоприятен резултат.

Госпожи и господа народни представители!

Най-важната задача на правителството в областта на външната политика остава сключването на справедлив и достоен мир с обединените нации.

Надеждата за такъв мир се гради върху факта, че българският народ със своята упорита съпротива не позволи на хитлеристка Германия да използува българската армия за активни действия на който и да е фронт за затвърдяване общославянската солидарност и единство като важна опора на световния мир.

Правителството изказва най-сърдечна благодарност на правителството на братска Югославия, начело с маршал Тито, за искрената и безрезервна подкрепа, която югославската делегация оказа на България на Парижката мирна конференция. Правителството изказва също така гореща признателност на Полша и Чехословашко, чиито делегации подкрепиха нашите усилия за справедлив мир.

Правителството цени високо дружбата с нашата северна съседка Румъния. Бляскавата победа на демокрацията в двете страни е залог, че по пътя към стопански и културен напредък нашите народи ще си оказват все по-голяма взаимна помощ и поддръжка.

Правителството ще поддържа добросъседски отношения с Турция и ще насърчава развитието на търговията между двете страни.

То ще положи усилия за установяване и укрепване на дипломатически връзки с всички демократични държави.

Успешното развитие на стопанските отношения на България със Съветския съюз и възобновяването на търговските връзки с повечето европейски страни ни изпълват с увереност, че усилията на правителството да разшири външния пазар за произведенията на нашето народно стопанство в европейските, в задокеанските и близкоизточните страни и да подобри снабдяването на нашата страна с най-необходимите ѝ сурови материали и технически съоръжения ще дадат благоприятен резултат.

Госпожи и господа народни представители!

Най-важната задача на правителството в областта на външната политика остава сключването на справедлив и достоен мир с обединените нации.

Надеждата за такъв мир се гради върху факта, че българският народ със своята упорита съпротива не позволи на хитлеристка Германия да използува българската армия за активни действия на който и да е фронт и че, напротив, с участието си в освободителната война на страната на обединените нации той помогна за окончателния разгром на хитлеристка Германия.

Тоя съществен принос на българския народ за делото на свободата получи признанието на Съветския съюз и на братските нам славянски страни, които ни подкрепиха и подкрепят решително в борбата за справедлив мир. Въпреки враждебните противодействия отвътре и отвън, истината си пробива път и симпатиите към нашия народ и нова България растат непрекъснато и всред широките обществени и меродавни кръгове на другите държави. Международната демократична общественост счита България за съвоюваща държава и правителството ще продължи усилията това да намери израз в окончателния текст на мирния договор с България и особено в намаляването на репарационното бреме до една минимална сума, поносима за нашата ограбена от немците и изтощена страна.

Правителството ще продължава с удвоена енергия да брани нашата земя от чужди посегателства и да отстоява неоспоримото право на България да получи обратно несправедливо отнетата ѝ Западна Тракия, с което ще ѝ осигури естествен излаз на Егейско море. В тия свои усилия правителството ще се ръководи единствено от желанието да бъде осигурен траен мир на Балканите и искрено сътрудничество с всички съседни народи, в това число и с гръцкия, към който българският народ храни най добри чувства. И ако между България и Гърция все още не могат да се установят добросъседски отношения, каквито съществуват с всички останали съседи, вината за това не е наша. Правителството най-категорично отхвърля клеветническите обвинения против България, разпространявани системно от Атина, между които и последното обвинение, че от България минавали чети на гръцка територия.

С една дума, правителството, действувайки в духа на програмата на Отечествения фронт, ще употреби всички усилия България да изпълни успешно своята роля като здрав елемент на мира, демокрацията и братското сътрудничество между народите.

и че, напротив, с участието си в освободителната война на страната на обединените нации той помогна за окончателния разгром на хитлеристка Германия.

Тоя съществен принос на българския народ за делото на свободата получи признанието на Съветския съюз и на братските нам славянски страни, които ни подкрепиха и подкрепят решително в борбата за справедлив мир. Въпреки враждебните противодействия отвътре и отвън, истината си пробива път и симпатиите към нашия народ и нова България растат непрекъснато и всред широките обществени и меродавни кръгове на другите държави. Международната демократична общественост счита България за съвоюваща държава и правителството ще продължи усилията това да намери израз в окончателния текст на мирния договор с България и особено в намаляването на репарационното бреме до една минимална сума, поносима за нашата ограбена от немците и изтощена страна.

Правителството ще продължава с удвоена енергия да брани нашата земя от чужди посегателства и да отстоява неоспоримото право на България да получи обратно несправедливо отнетата ѝ Западна Тракия, с което ще ѝ осигури естествен излаз на Егейско море. В тия свои усилия правителството ще се ръководи единствено от желанието да бъде осигурен траен мир на Балканите и искрено сътрудничество с всички съседни народи, в това число и с гръцкия, към който българският народ храни най добри чувства. И ако между България и Гърция все още не могат да се установят добросъседски отношения, каквито съществуват с всички останали съседи, вината за това не е наша. Правителството най-категорично отхвърля клеветническите обвинения против България, разпространявани системно от Атина, между които и последното обвинение, че от България минавали чети на гръцка територия.

С една дума, правителството, действувайки в духа на програмата на Отечествения фронт, ще употреби всички усилия България да изпълни успешно своята роля като здрав елемент на мира, демокрацията и братското сътрудничество между народите.

Госпожи и господа народни представители!

Особено голямо внимание и значение новото правителство на Отечествения фронт ще отдаде на стопанските проблеми. В цялата своя дейност то ще дава преднина на стопанските въпроси и ще положи всички усилия за час по-скорошното преодоляване на затрудненията и разстройството, наследени от фашизма и войната и задълбочени от двете последователни суши.

В това отношение досега бяха осъществени от предшествуващото правителство на Отечествения фронт значителни успехи.

При тежките условия, настъпили вследствие страшната суша през миналата година, народът биде спасен от глад, а добитъкът — от измиране, благодарение енергичните мерки на Отечествения фронт и неговото правителство, благодарение готовността, с която населението се отзова на тях, и своевременната помощ с храни и фураж от страна на Съветския съюз.

Въпреки повторилата се суша през лятото на тази година, производството на земеделското стопанство, общо взето, е увеличено в сравнение с миналата година благодарение на готовността и усърдието, с които населението изпълни предвидения от правителството план за засяване. Индустриалното производство през изтеклите 9 месеца на настоящата година е порасналo с 10 на сто. То ще бъде увеличено още повече през следващите месеци вследствие по-голямото снабдяване на индустрията с местни земеделски и вносни материали, както и чрез повдигане производителността на труда и укрепване на трудовата дисциплина.

Значително увеличение има също в трафика на железопътния и друг транспорт.

Вътрешната търговия отбелязва нарастване на стоковия оборот. Външната търговия показва както увеличение на стокооборота, така и разширение на търговските връзки с другите страни. През изтеклите 10 месеца износът и вносът са значително увеличени в сравнение с миналата година. Наред с благоприятното развитие на нашите търговски отношения със Съветския съюз, въз-

Госпожи и господа народни представители!

Особено голямо внимание и значение новото правителство на Отечествения фронт ще отдаде на стопанските проблеми. В цялата своя дейност то ще дава преднина на стопанските въпроси и ще положи всички усилия за час по-скорошното преодоляване на затрудненията и разстройството, наследени от фашизма и войната и задълбочени от двете последователни суши.

В това отношение досега бяха осъществени от предшествуващото правителство на Отечествения фронт значителни успехи.

При тежките условия, настъпили вследствие страшната суша през миналата година, народът биде спасен от глад, а добитъкът — от измиране, благодарение енергичните мерки на Отечествения фронт и неговото правителство, благодарение готовността, с която населението се отзова на тях, и своевременната помощ с храни и фураж от страна на Съветския съюз.

Въпреки повторилата се суша през лятото на тази година, производството на земеделското стопанство, общо взето, е увеличено в сравнение с миналата година благодарение на готовността и усърдието, с които населението изпълни предвидения от правителството план за засяване. Индустриалното производство през изтеклите 9 месеца на настоящата година е порасло с 10 на сто. То ще бъде увеличено още повече през следващите месеци вследствие по-голямото снабдяване на индустрията с местни земеделски и вносни материали, както и чрез повдигане производителността на труда и укрепване на трудовата дисциплина.

Значително увеличение има също в трафика на железопътния и друг транспорт.

Вътрешната търговия отбелязва нарастване на стоковия оборот. Външната търговия показва както увеличение на стокооборота, така и разширение на търговските връзки с другите страни. През изтеклите 10 месеца износът и вносът са значително увеличени в сравнение с миналата година. Наред с благоприятното развитие на нашите търговски отношения със Съветския съюз, възстановиха се и се разшириха търговските връзки с Чехословашко, Полша, Швейцария, Франция, Румъния, Югославия, Турция, Белгия, Италия, Швеция, Австрия, Унгария, Дания и др. страни.

Закрепването на лева е свидетелство за успешните усилия на правителството да заздрави финансовото и стопанско положение на страната, както и за доверието, което народът храни към управлението на Отечествения фронт.

Въпреки всички тия несъмнени успехи, постигнати през настоящата година, стопанското положение на България продължава все още да бъде тежко и напрегнато. Правителството има пълно съзнание за това, че пред нас стоят още големи трудности, за преодоляването на които ще бъдат необходими изключително сериозни усилия на правителството и на всички слоеве от народа.

Госпожи и господа народни представители!

В своята стопанска политика правителството ще изхожда и в бъдеще от предпоставката, че само с увеличение на производството, подобрение на неговото качество и понижаване на производствените разноски ще може да се обезпечи най-добре възстановяването и развитието на народното стопанство и пълното оздравяване на държавните финанси.

Правителството ще продължи решително и без колебание прокарването на мероприятията за възможно по-бързата индустриализация на страната. За тази цел то ще пристъпи към изграждането със средствата на държавата, общините, кооперациите и частните спестители на редица нови фабрики и заводи, като азотно-торовия, содовия, сяро-кислотния и др., както и към разширението и усъвършенствуването на съществуващите промишлени предприятия. За да се оползотвори най-рационално земеделското производство, да се увеличат доходите на селските производители, да се подобри прехраната на населението и се разширят нашите експортни възможности, ще се проведат мероприятия по рационализиране индустрията за преработка на земеделски произведения и за изграждане широка мрежа от нови тастановиха се и се разшириха търговските връзки с Чехословашко, Полша, Швейцария, Франция, Румъния, Югославия, Турция, Белгия, Италия, Швеция, Австрия, Унгария, Дания и др. страни.

Закрепването на лева е свидетелство за успешните усилия на правителството да заздрави финансовото и стопанско положение на страната, както и за доверието, което народът храни към управлението на Отечествения фронт.

Въпреки всички тия несъмнени успехи, постигнати през настоящата година, стопанското положение на България продължава все още да бъде тежко и напрегнато. Правителството има пълно съзнание за това, че пред нас стоят още големи трудности, за преодоляването на които ще бъдат необходими изключително сериозни усилия на правителството и на всички слоеве от народа.

Госпожи и господа народни представители!

В своята стопанска политика правителството ще изхожда и в бъдеще от предпоставката, че само с увеличение на производството, подобрение на неговото качество и понижаване на производствените разноски ще може да се обезпечи най-добре възстановяването и развитието на народното стопанство и пълното оздравяване на държавните финанси.

Правителството ще продължи решително и без колебание прокарването на мероприятията за възможно по-бързата индустриализация на страната. За тази цел то ще пристъпи към изграждането със средствата на държавата, общините, кооперациите и частните спестители на редица нови фабрики и заводи, като азотно-торовия, содовия, сяро-кислотния и др., както и към разширението и усъвършенствуването на съществуващите промишлени предприятия. За да се оползотвори най-рационално земеделското производство, да се увеличат доходите на селските производители, да се подобри прехраната на населението и се разширят нашите експортни възможности, ще се проведат мероприятия по рационализиране индустрията за преработка на земеделски произведения и за изграждане широка мрежа от нови та-

Големи грижи правителството ще положи също така за развитието и модернизирането на занаятите, за редовното снабдяване на занаятчиите със сурови материали. То ще насърчава изграждането на занаятчийски кооперации.

В областта на вътрешната търговия правителството ще продължи усилията за рационализирането на посредническия апарат, като си поставя за задача на първо място да премахне напълно социално вредното и народостопански неоправданото посредничество, особено в областта на търговията на едро. За да може да регулира цените, правителството ще насърчи изграждането на новото държавно търговско предприятие „Народен магазин". То ще укрепва участието на кооперацията в размяната, за да се скъси и поевтини пътят на стоките от производителя до консуматора, като същевременно води енергична борба против лъжекооперативизма и кооперативния паразитизъм, който съществува в някои кооперации. То ще предостави на частните търговци да участвуват в размяната наред и в съревнование с кооперациите.

За всестранното разширение на външната ни търговия правителството ще продължи усилията за изграждането на здрав външнотърговски апарат чрез участието на държавните предприятия, кооперативните организации и други обществени предприятия, наред със солидните и заслужаващи доверие частни търговски предприятия.

Правителството ще обърне голямо внимание върху подобрението и разширението на професионалното образование за подготовка на необходимите квалифицирани кадри за нашата растяща индустрия, за строителството, занаятите и селското стопанство.

Господжи и господа народни представители!

Продължавайки досегашната стопанска политика на Отечествения фронт, изразяваща се в отстраняване от народното стопанство на спекулативния и паразитен капитал, в съгласуване на творческата частна инициатива с укрепването на държавния и кооперативен сектор на народното стопанство и внасяне необходимата плановост в

Големи грижи правителството ще положи също така за развитието и модернизирането на занаятите, за редовното снабдяване на занаятчиите със сурови материали. То ще насърчава изграждането на занаятчийски кооперации.

В областта на вътрешната търговия правителството ще продължи усилията за рационализирането на посредническия апарат, като си поставя за задача на първо място да премахне напълно социално вредното и народостопански неоправданото посредничество, особено в областта на търговията на едро. За да може да регулира цените, правителството ще насърчи изграждането на новото държавно търговско предприятие „Народен магазин". То ще укрепва участието на кооперацията в размяната, за да се скъси и поевтини пътят на стоките от производителя до консуматора, като същевременно води енергична борба против лъжекооперативизма и кооперативния паразитизъм, който съществува в някои кооперации. То ще предостави на частните търговци да участвуват в размяната наред и в съревнование с кооперациите.

За всестранното разширение на външната ни търговия правителството ще продължи усилията за изграждането на здрав външнотърговски апарат чрез участието на държавните предприятия, кооперативните организации и други обществени предприятия, наред със солидните и заслужаващи доверие частни търговски предприятия.

Правителството ще обърне голямо внимание върху подобрението и разширението на професионалното образование за подготовка на необходимите квалифицирани кадри за нашата растяща индустрия, за строителството, занаятите и селското стопанство.

Госпожи и господа народни представители!

Продължавайки досегашната стопанска политика на Отечествения фронт, изразяваща се в отстраняване от народното стопанство на спекулативния и паразитен капитал, в съгласуване на творческата частна инициатива с укрепването на държавния и кооперативен сектор на народното стопанство и внасяне необходимата плановост в нашия стопански живот, правителството възнамерява да внесе в стопанската политика всичките необходими поправки, подсказани от опита на живота. То ще работи енергично за отстраняване на съществуващите нередности в разпределението на нарядите и снабдяването на населението с храна, облекло и топливо, както и за премахването на вредните увлечения и произволни действия против труда, творческата частна инициатива и имота на гражданите, като частният капитал и частната инициатива бъдат съобразени с общите интереси на народа и стопанската политика на държавата, за да се осигури правилното развитие на българската национална промишленост и на цялото народно стопанство.

Вземайки необходимите мерки за обезпечаване прехраната на населението в тежките условия, създадени от германското ограбване на страната, от войната и сушата, правителството ще води безпощадна борба против спекулата с хляба на народа, както и с всички стоки от първа необходимост.

Поощрявайки ударничеството и патриотичното съревнование, работейки за укрепване на трудовата дисциплина в предприятията и учрежденията и за установяването на правилни отношения между работниците и служащите, от една страна, и индустриалците и ръководителите на предприятията и учрежденията — от друга, правителството ще има винаги пред очи и ще направи всичко възможно за подобряване положението на работниците, служащите и другите трудещи се. То подчертава, че само засиленото производство и укрепналото стопанство могат да създадат условията за едно трайно и сигурно подобрение в положението на трудещите се и за повишаване жизненото равнище на целия трудещ се български народ.

Правителството счита за необходимо да подложи на ревизия щатните таблици на държавните чиновници и служащи с цел да се стабилизира и подобри тяхното положение, като прибегне в същото време към необходимата рационализация и опростяване на службите.

За по-пълно използуване на местните ресурси и възможности правителството ще насочва все повече общините към стопански и строителни инициативи.

нашия стопански живот, правителството възнамерява да внесе в стопанската политика всичките необходими поправки, подсказани от опита на живота. То ще работи енергично за отстраняване на съществуващите нередности в разпределението на нарядите и снабдяването на населението с храна, облекло и топливо, както и за премахването на вредните увлечения и произволни действия против труда, творческата частна инициатива и имота на гражданите, като частният капитал и частната инициатива бъдат съобразени с общите интереси на народа и стопанската политика на държавата, за да се осигури правилното развитие на българската национална промишленост и на цялото народно стопанство.

Вземайки необходимите мерки за обезпечаване прехраната на населението в тежките условия, създадени от германското ограбване на страната, от войната и сушата, правителството ще води безпощадна борба против спекулата с хляба на народа, както и с всички стоки от първа необходимост.

Поощрявайки ударничеството и патриотичното съревнование, работейки за укрепване на трудовата дисциплина в предприятията и учрежденията и за установяването на правилни отношения между работниците и служащите, от една страна, и индустриалците и ръководителите на предприятията и учрежденията — от друга, правителството ще има винаги пред очи и ще направи всичко възможно за подобряване положението на работниците, служащите и другите трудещи се. То подчертава, че само засиленото производство и укрепналото стопанство могат да създадат условията за едно трайно и сигурно подобрение в положението на трудещите се и за повишаване жизненото равнище на целия трудещ се български народ.

Правителството счита за необходимо да подложи на ревизия щатните таблици на държавните чиновници и служащи с цел да се стабилизира и подобри тяхното положение, като прибегне в същото време към необходимата рационализация и опростяване на службите.

За по-пълно използуване на местните ресурси и възможности правителството ще насочва все повече общините към стопански и строителни инициативи.

В областта на финансите новото правителство ще изработи един уравновесен, реален, творчески бюджет, който да съответствува на податните сили на българския народ и да съдействува за стопанското и културно строителство. В данъчната си политика новото правителство ще продължава да прилага принципа на съобразяване данъчното бреме на всеки отделен данъкоплатец с неговите платежни възможности, който принцип е легнал в основите на прогресивно-подоходния данък. То ще насърчава и покровителствува спестяванията и ще преустрои и усъвършенствува нашата кредитна система, за да я постави още повече в услуга на производството. Провеждайки строг режим на икономии във всичко — в държавния апарат и в народното стопанство, икономии на храни и фураж, на материали, на въглища и електроенергия, икономии на труд и време — и установявайки строга отчетност и контрол, правителството ще положи усилия и ще направи всичко необходимо, за да осигури и занапред здравината на българския лев.

Правителството ще продължи с още по-голяма твърдост досегашната ценова политика за уравновесяване цените на селскостопанските и индустриални произведения и занаятчийските услуги, като се държи сметка за цените на международния пазар. За тая цел правителството ще реорганизира института за цените. То ще приложи сурови мерки срещу всички смутители на стопанския живот, срещу вредителите, спекулантите и саботьорите.

За да се внесе необходимата плановост и по-голям ред в нашето народно стопанство за едно сигурно и уверено негово развитие и да се отстранят колкото се може повече елементите на безсистемност и безредие, правителството ще изработи двегодишен план за развитие на народното стопанство.

Изпълнението на посочените стопански задачи и специално на двегодишния план за развитието на народното стопанство изисква преодоляването на значителни трудности, които произтичат от нашата бедност, от изостаналостта на нашата економика, от причинените ѝ пагубни опустошения през време на бившите реакциони

В областта на финансите новото правителство ще изработи един уравновесен, реален, творчески бюджет, който да съответствува на податните сили на българския народ и да съдействува за стопанското и културно строителство. В данъчната си политика новото правителство ще продължава да прилага принципа на съобразяване данъчното бреме на всеки отделен данъкоплатец с неговите платежни възможности, който принцип е легнал в основите на прогресивно-подоходния данък. То ще насърчава и покровителствува спестяванията и ще преустрои и усъвършенствува нашата кредитна система, за да я постави още повече в услуга на производството. Провеждайки строг режим на икономии във всичко — в държавния апарат и в народното стопанство, икономии на храни и фураж, на материали, на въглища и електроенергия, икономии на труд и време — и установявайки строга отчетност и контрол, правителството ще положи усилия и ще направи всичко необходимо, за да осигури и занапред здравината на българския лев.

Правителството ще продължи с още по-голяма твърдост досегашната ценова политика за уравновесяване цените на селскостопанските и индустриални произведения и занаятчийските услуги, като се държи сметка за цените на международния пазар. За тая цел правителството ще реорганизира института за цените. То ще приложи сурови мерки срещу всички смутители на стопанския живот, срещу вредителите, спекулантите и саботьорите.

За да се внесе необходимата плановост и по-голям ред в нашето народно стопанство за едно сигурно и уверено негово развитие и да се отстранят колкото се може повече елементите на безсистемност и безредие, правителството ще изработи двегодишен план за развитие на народното стопанство.

Изпълнението на посочените стопански задачи и специално на двегодишния план за развитието на народното стопанство изисква преодоляването на значителни трудности, които произтичат от нашата бедност, от изостаналостта на нашата економика, от причинените ѝ пагубни опустошения през време на бившите реакциони и фашистки режими, а също така от преживените две сушави години.

Правителството поради това счита, че за осъществяване стопанската програма на Отечествения фронт ще бъде необходимо напрежението на всички материални и морални сили на народа, неговата готовност за временни лишения. Защото само с издържливост и усилен труд ще се осигури стопанският възход на нашата страна и благоденствието на нашия народ.

Госпожи и господа народни представители!

Пред Великото народно събрание, както е известно, стоят извънредно важни задачи, задачи от историческо значение.

На първо място, то ще изработи и приеме една действително прогресивна конституция на Народната република, която ще държи сметка за нуждите на българския народ и на неговото историческо развитие и ще бъде съобразена с неговите национални особености и традиции. Не подлежи на съмнение, че Великото народно събрание ще се отнесе с необходимото внимание към изказаните мнения и предложенията, които бяха направени по време на изборите и след тях, при всенародното обсъждане на проекто-конституцията, изработена от Националния комитет на Отечествения фронт.

На второ място, правителството ще внесе на разглеждане и одобрение от Великото народно събрание бюджета на държавата за 1947 г. и двегодишния народостопански план.

На трето място, правителството ще сезира Великото народно събрание със законопроекти за привеждане на съществуващото законодателство в съответствие с бъдещата конституция на Народната република. То ще внесе също така на обсъждане и решение законопроекти, които се диктуват от текущите нужди на управлението.

Госпожи и господа народни представители!

За разрешаване на своите големи и отговорни задачи правителството разчита на подкрепата на Великото народно събрание и на единството на здравите народни сили, осъществено в Отечествения фронт. В цялата своя и фашистки режими, а също така от преживените две сушави години.

Правителството поради това счита, че за осъществяване стопанската програма на Отечествения фронт ще бъде необходимо напрежението на всички материални и морални сили на народа, неговата готовност за временни лишения. Защото само с издържливост и усилен труд ще се осигури стопанският възход на нашата страна и благоденствието на нашия народ.

Госпожи и господа народни представители!

Пред Великото народно събрание, както е известно, стоят извънредно важни задачи, задачи от историческо значение.

На първо място, то ще изработи и приеме една действително прогресивна конституция на Народната република, която ще държи сметка за нуждите на българския народ и на неговото историческо развитие и ще бъде съобразена с неговите национални особености и традиции. Не подлежи на съмнение, че Великото народно събрание ще се отнесе с необходимото внимание към изказаните мнения и предложенията, които бяха направени по време на изборите и след тях, при всенародното обсъждане на проекто-конституцията, изработена от Националния комитет на Отечествения фронт.

На второ място, правителството ще внесе на разглеждане и одобрение от Великото народно събрание бюджета на държавата за 1947 г. и двегодишния народостопански план.

На трето място, правителството ще сезира Великото народно събрание със законопроекти за привеждане на съществуващото законодателство в съответствие с бъдещата конституция на Народната република. То ще внесе също така на обсъждане и решение законопроекти, които се диктуват от текущите нужди на управлението.

Госпожи и господа народни представители!

За разрешаване на своите големи и отговорни задачи правителството разчита на подкрепата на Великото народно събрание и на единството на здравите народни сили, осъществено в Отечествения фронт. В цялата своя дейност новото правителство ще се ръководи от съзнанието, че е необходимо да се продължава и задълбочава сътрудничеството между партиите и обществените организации на Отечествения фронт и да се укрепва единството на Отечествения фронт като несъкрушим съюз на здравите народни сили, ръководител на съдбините на българския народ и основна, неразрушима опора на Народната република България. Правителството ще приеме сътрудничеството и на ония обществени и политически групи и деятели, стоящи извън Отечествения фронт, които биха били готови честно и искрено да служат на нашата родина. То ще приеме с готовност всяко сериозно, разумно и народополезно предложение по управлението на страната, откъдето и да идва то.

Правителството е дълбоко убедено, че всичко честно и патриотично в нашата страна ще се сплоти здраво около Отечествения фронт и ще вземе дейно участие за осъществяването на неговата програма.

Правото спасително дело на Отечествения фронт ще победи!

Да живее Народната република България!

Да живее Отечественият фронт!

Да живее българският народ!

дейност новото правителство ще се ръководи от съзнанието, че е необходимо да се продължава и задълбочава сътрудничеството между партиите и обществените организации на Отечествения фронт и да се укрепва единството на Отечествения фронт като несъкрушим съюз на здравите народни сили, ръководител на съдбините на българския народ и основна, неразрушима опора на Народната република България. Правителството ще приеме сътрудничеството и на ония обществени и политически групи и деятели, стоящи извън Отечествения фронт, които биха били готови честно и искрено да служат на нашата родина. То ще приеме с готовност всяко сериозно, разумно и народополезно предложение по управлението на страната, откъдето и да идва то.

Правителството е дълбоко убедено, че всичко честно и патриотично в нашата страна ще се сплоти здраво около Отечествения фронт и ще вземе дейно участие за осъществяването на неговата програма.

Правото спасително дело на Отечествения фронт ще победи!

Да живее Народната република България!

Да живее Отечественият фронт!

Да живее българският народ!

ТРИТЕ НАЙ-ВАЖНИ ЗАДАЧИ ПРЕД ОБЩИЯ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОФЕСИОНАЛЕН СЪЮЗ

Беседа с Управителния съвет на ОЗПС

3 декември 1946 г.

Недооценяването на ролята на ОЗПС е вредно и затова от страна на правителството и от другите обществено-политически организации трябва да се вземат мерки, за да се покаже нагледно, че ОЗПС не е обикновена организация за агитация и пропаганда, а извънредно важна организация, която трябва непосредствено да се грижи за издигането на материалното и културно ниво на селските стопани.

Пред ОЗПС стоят няколко важни задачи.

Първата от тях е да действува непосредствено за повдигане благосъстоянието на селските стопани, като за тая цел използува съдействието на всички други обществени организации: кооперации, кредитни учреждения, общини, комитети на Отечествения фронт, а и самата държавна власт. В това отношение много важно е да се установят взаимоотношения между трудово-кооперативните земеделски стопанства и частните селски стопани, като самите ТКЗС се изграждат на основата на пълната доброволност. ОЗПС би трябвало своевременно да сигнализира за всички нередности и безобразия, които се допускат от някои органи на властта.

Правителството е твърдо решено да премахне всички нередности, особено в областта на нарядите и на снабдяването на населението, и да отвори пътя за най-доброто развитие на нашето селско стопанство. В това му стремление то може да бъде много подпомогнато от вашата организация чрез нейната здрава критика и конкретни предложения. Тук не трябва да се смесва зложелателната, враждебна и разрушителна агитация на опозицията против правителството и народната власт със здравата

ТРИТЕ НАЙ-ВАЖНИ ЗАДАЧИ ПРЕД ОБЩИЯ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОФЕСИОНАЛЕН СЪЮЗ

Беседа с Управителния съвет на ОЗПС

3 декември 1946 г.

Недооценяването на ролята на ОЗПС е вредно и затова от страна на правителството и от другите обществено-политически организации трябва да се вземат мерки, за да се покаже нагледно, че ОЗПС не е обикновена организация за агитация и пропаганда, а извънредно важна организация, която трябва непосредствено да се грижи за издигането на материалното и културно ниво на селските стопани.

Пред ОЗПС стоят няколко важни задачи.

Първата от тях е да действува непосредствено за повдигане благосъстоянието на селските стопани, като за тая цел използува съдействието на всички други обществени организации: кооперации, кредитни учреждения, общини, комитети на Отечествения фронт, а и самата държавна власт. В това отношение много важно е да се установят взаимоотношения между трудово-кооперативните земеделски стопанства и частните селски стопани, като самите ТКЗС се изграждат на основата на пълната доброволност. ОЗПС би трябвало своевременно да сигнализира за всички нередности и безобразия, които се допускат от някои органи на властта.

Правителството е твърдо решено да премахне всички нередности, особено в областта на нарядите и на снабдяването на населението, и да отвори пътя за най-доброто развитие на нашето селско стопанство. В това му стремление то може да бъде много подпомогнато от вашата организация чрез нейната здрава критика и конкретни предложения. Тук не трябва да се смесва зложелателната, враждебна и разрушителна агитация на опозицията против правителството и народната власт със здравата критика, идваща отдолу, от народа, в лицето на вашите сдружения. Ние желаем тази критика и се нуждаем от нея, защото правителството не може всичко да види или навреме да го види. Такава полезна критика трябва да има и вие, като добре и усърдно работите, не се бойте да критикувате!

Втората задача на ОЗПС се състои в работата за културно-просветното издигане на селото и на селяните и селянките. В тази област сдруженията на ОЗПС по селата могат много нещо да направят, като предприемат ред инициативи, като подкрепят читалищата в тяхната дейност, като потикнат някои местни органи към системна работа за издигане на културното ниво на нашите селски стопани.

И трета, много важна задача е укрепването на съюза между работниците и селяните, между ОРПС и ОЗПС. Тук трябва да се намерят общ език и допирни точки, каквито съществуват между тях, в самата практическа работа. Може да се каже, че две обществени организации са от решаващо значение за всяка творческа работа в нашата Народна република — организацията на работниците и служащите и организацията на земеделските стопани — вашата организация.

Тия две организации представляват двете големи обществени производителни класи у нас и техният братски съюз е главната гаранция за успеха на народното стопанство. Без съвместната работа и борба на тия две класи, на техните организации ние не можем да имаме сигурен успех. Необходима е особено, разбира се, и интелигенцията — без нейното участие не може; необходими са също така и патриотичните индустриалци и търговци — и без тяхното участие не може. Обаче основата на основите, ако може така да се каже, на Отечествения фронт, на Народната република и на напредъка нанашат а страна са тия две класи и техният съюз.

критика, идваща отдолу, от народа, в лицето на вашите сдружения. Ние желаем тази критика и се нуждаем от нея, защото правителството не може всичко да види или навреме да го види. Такава полезна критика трябва да има и вие, като добре и усърдно работите, не се бойте да критикувате!

Втората задача на ОЗПС се състои в работата за културно-просветното издигане на селото и на селяните и селянките. В тази област сдруженията на ОЗПС по селата могат много нещо да направят, като предприемат ред инициативи, като подкрепят читалищата в тяхната дейност, като потикнат някои местни органи към системна работа за издигане на културното ниво на нашите селски стопани.

И трета, много важна задача е укрепването на съюза между работниците и селяните, между ОРПС и ОЗПС. Тук трябва да се намерят общ език и допирни точки, каквито съществуват между тях, в самата практическа работа. Може да се каже, че две обществени организации са от решаващо значение за всяка творческа работа в нашата Народна република — организацията на работниците и служащите и организацията на земеделските стопани — вашата организация.

Тия две организации представляват двете големи обществени производителни класи у нас и техният братски съюз е главната гаранция за успеха на народното стопанство. Без съвместната работа и борба на тия две класи, на техните организации ние не можем да имаме сигурен успех. Необходима е особено, разбира се, и интелигенцията — без нейното участие не може; необходими са също така и патриотичните индустриалци и търговци — и без тяхното участие не може. Обаче основата на основите, ако може така да се каже, на Отечествения фронт, на Народната република и на напредъка нанашат а страна са тия две класи и техният съюз.

ЗА ПРАЗНИКА НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Поздравявам сърдечно българското студентство и професорското тяло с празника на Софийския университет. За възхода на нашия народ и всестранния напредък на нашата Народна република ние се нуждаем от множество предани на народа и високо квалифицирани кадри за всички области на държавния, обществено-политическия, стопанския и културен живот. Ковачницата за тия кадри са нашите университети и преди всичко Софийският университет.

Правителството на нашата млада Народна република, колкото и да е бедна тя, ще оказва и занапред най-широко материално съдействие на университета, защото е дълбоко убедено, че разходите в това отношение са производителни, народополезни разходи. Но успехът ще зависи не само от това. Главното е в ръцете на студентите и професорите.

Нужно е сериозно учение. Нужно е да не се жалят труд, сили и време, за да се овладеят достиженията на науката. Нужна е упорита ежедневна подготовка за пълноценна служба на народа. Трябва да се води безпощадна борба против умствения мързел, против моралното разложение, както и против формалното минаване на семестрите. Нека студентите никога не забравят, че най-добрите години за учение и подготовка са студентските години. И тия години именно трябва да бъдат напълно сериозно и разумно използувани от тях.

Самите професори, преподавайки своите дисциплини, би трябвало да продължат да се учат и усъвършенствуват. Трябва да се тури край на гнилата практика да се четат години подред едни и същи стереотипни лекции. Университетът трябва да бъде огнище на на-

ЗА ПРАЗНИКА НА СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ

Поздравявам сърдечно българското студентство и професорското тяло с празника на Софийския университет. За възхода на нашия народ и всестранния напредък на нашата Народна република ние се нуждаем от множество предани на народа и високо квалифицирани кадри за всички области на държавния, обществено-политическия, стопанския и културен живот. Ковачницата за тия кадри са нашите университети и преди всичко Софийският университет.

Правителството на нашата млада Народна република, колкото и да е бедна тя, ще оказва и занапред най-широко материално съдействие на университета, защото е дълбоко убедено, че разходите в това отношение са производителни, народополезни разходи. Но успехът ще зависи не само от това. Главното е в ръцете на студентите и професорите.

Нужно е сериозно учение. Нужно е да не се жалят труд, сили и време, за да се овладеят достиженията на науката. Нужна е упорита ежедневна подготовка за пълноценна служба на народа. Трябва да се води безпощадна борба против умствения мързел, против моралното разложение, както и против формалното минаване на семестрите. Нека студентите никога не забравят, че най-добрите години за учение и подготовка са студентските години. И тия години именно трябва да бъдат напълно сериозно и разумно използувани от тях.

Самите професори, преподавайки своите дисциплини, би трябвало да продължат да се учат и усъвършенствуват. Трябва да се тури край на гнилата практика да се четат години подред едни и същи стереотипни лекции. Университетът трябва да бъде огнище на напредничавата наука — лаборатория на постоянно развиващата се научна мисъл и разсадник на истинско родолюбие. Той трябва да служи като съединително звено между науката и жизнените нужди на народа и особено на народното стопанство.

Правилното сътрудничество между студенти и прогресивни професори трябва да съдействува за издигането на нашата *„Алма матер“* на възможната най-голяма висота — за благото на нашата родина.

Желая от все сърце най-добри успехи на студентството и професурата в това отношение.

8 декември 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

предничавата наука — лаборатория на постоянно развиващата се научна мисъл и разсадник на истинско родолюбие. Той трябва да служи като съединително звено между науката и жизнените нужди на народа и особено на народното стопанство.

Правилното сътрудничество между студенти и прогресивни професори трябва да съдействува за издигането на нашата *„Алма матер“* на възможната най-голяма висота — за благото на нашата родина.

Желая от все сърце най-добри успехи на студентството и професурата в това отношение.

8 декември 1946 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ОГРОМНОТО БОЛШИНСТВО ОТ НАРОДА ОДОБРЯВА ПРАВИТЕЛСТВЕНАТА ДЕКЛАРАЦИЯ

Заключителна реч по дебатите върху програмната правителствена декларация
13 декември 1946 г.

Госпожи и господа народни представители!

След речите на депутатите от мнозинството и тия на моите колеги министри, които разясниха всестранно и документално правителствената декларация и дадоха изчерпателен отговор на критиките на опозиционните оратори, аз считам за излишно да се впущам в подробности за защита декларацията на правителството.

Като министър-председател, който, естествено, ще носи най-голямата морално-политическа отговорност за управлението на страната, аз бих желал само да подчертая някои основни мисли като заключение на станалите обширни дебати, в които взеха участие представителите на всички парламентарни групи.

Обсъжданата тук декларация е една сериозна, дълбоко обмислена програма за действие на председателствуваното от мене правителство на Отечествения фронт. Всеки пункт в нея е резултат на най-сериозно, всестранно обсъждане на вътрешното и международно положение на нашата страна.

Правителствената декларация не съдържа нито голи обещания, които правителството не би било в състояние да изпълни, нито демагогски твърдения, с цел да заблуждава народа. Тя не крие нищо от народа и съдържа само онова, което, по трезва преценка, е реално постижимо и което, имайки вашето доверие и поддръжката на народа, правителството е решено да осъществи, каквито и трудности да съществуват и каквито препятствия и

ОГРОМНОТО БОЛШИНСТВО ОТ НАРОДА ОДОБРЯВА ПРАВИТЕЛСТВЕНАТА ДЕКЛАРАЦИЯ

Заключителна реч по дебатите върху програмната правителствена декларация

13 декември 1946 г.

Госпожи и господа народни представители!

След речите на депутатите от мнозинството и тия на моите колеги министри, които разясниха всестранно и документално правителствената декларация и дадоха изчерпателен отговор на критиките на опозиционните оратори, аз считам за излишно да се впущам в подробности за защита декларацията на правителството.

Като министър-председател, който, естествено, ще носи най-голямата морално-политическа отговорност за управлението на страната, аз бих желал само да подчертая някои основни мисли като заключение на станалите обширни дебати, в които взеха участие представителите на всички парламентарни групи.

Обсъжданата тук декларация е една сериозна, дълбоко обмислена програма за действие на председателствуваното от мене правителство на Отечествения фронт. Всеки пункт в нея е резултат на най-сериозно, всестранно обсъждане на вътрешното и международно положение на нашата страна.

Правителствената декларация не съдържа нито голи обещания, които правителството не би било в състояние да изпълни, нито демагогски твърдения, с цел да заблуждава народа. Тя не крие нищо от народа и съдържа само онова, което, по трезва преценка, е реално постижимо и което, имайки вашето доверие и поддръжката на народа, правителството е решено да осъществи, каквито и трудности да съществуват и каквито препятствия и противодействия да срещне на своя път (Ръкопляскания от мнозинството).

Аз още веднаж подчертавам онова, което е казано в нашата декларация, че при изпълнението на тая програма правителството ще приеме всяко разумно и народополезно сътрудничество, от където и да изхожда то, и ще се вслушва във всяка честна и градивна критика, от когото и да бъде направена тя.

Между думите и делата на Отечествения фронт няма и не може да има противоречие. Популярността на Отечествения фронт сред народа се дължи преди всичко на неговата искреност и честност към народа. По тоя изпитан път, единствено достоен за едно истинско демократично управление, ще върви новото правителство. Ние, комунистите, на които народът възложи главната роля в правителството, ще докажем, заедно с нашите съюзници в Отечествения фронт, че не водим двойно счетоводство, че между нашите думи и дела не съществува и не може да съществува никаква ножица, никаква разлика (Ръкопляскания от мнозинството).

Ние сме дали неоспорими доказателства, че смисълът на нашия живот е да се борим и да работим всеотдайно за възхода на нашата нация, за процъфтяването на нашата ро́дина, за благоденствието и щастието на нашия народ и неговите поколения (Ръкопляскания от мнозинството).

Със силите и средствата на народната демокрация и с активната подкрепа на народа правителството ще укрепи окончателно реда и законността в нашата страна (Ръкопляскания от мнозинството).

Правителството ще действува решително за изкореняването на всички конспирации против властта на народа, против историческите народни завоевания на 9 септември (Ръкопляскания от мнозинството).

Правителството ще бъде безпощадно против всички нарушители на законите, какъвто и ранг да имат, към каквито и партии да принадлежат и каквито и заслуги да са имали в миналото.

Към хората на ръководещата партия в Отечествения фронт и в управлението на страната — към комунистите, ние ще бъдем особено строги в това отношепротиводействия да срещне на своя път (Ръкопляскания от мнозинството).

Аз още веднаж подчертавам онова, което е казано в нашата декларация, че при изпълнението на тая програма правителството ще приеме всяко разумно и народополезно сътрудничество, от където и да изхожда то, и ще се вслушва във всяка честна и градивна критика, от когото и да бъде направена тя.

Между думите и делата на Отечествения фронт няма и не може да има противоречие. Популярността на Отечествения фронт сред народа се дължи преди всичко на неговата искреност и честност към народа. По тоя изпитан път, единствено достоен за едно истинско демократично управление, ще върви новото правителство. Ние, комунистите, на които народът възложи главната роля в правителството, ще докажем, заедно с нашите съюзници в Отечествения фронт, че не водим двойно счетоводство, че между нашите думи и дела не съществува и не може да съществува никаква ножица, никаква разлика (Ръкопляскания от мнозинството).

Ние сме дали неоспорими доказателства, че смисълът на нашия живот е да се борим и да работим всеотдайно за възхода на нашата нация, за процъфтяването на нашата родина, за благоденствието и щастието на нашия народ и неговите поколения (Ръкопляскания от мнозинството).

Със силите и средствата на народната демокрация и с активната подкрепа на народа правителството ще укрепи окончателно реда и законността в нашата страна (Ръкопляскания от мнозинството).

Правителството ще действува решително за изкореняването на всички конспирации против властта на народа, против историческите народни завоевания на 9 септември (Ръкопляскания от мнозинството).

Правителството ще бъде безпощадно против всички нарушители на законите, какъвто и ранг да имат, към каквито и партии да принадлежат и каквито и заслуги да са имали в миналото.

Към хората на ръководещата партия в Отечествения фронт и в управлението на страната — към комунистите, ние ще бъдем особено строги в това отношение, защото считаме, че те са първите, които трябва да дават пример на всички за най-точно съблюдаване на законите на нашата Народна република (Ръкопляскания от мнозинството).

Правителството ще създаде необходимите морални и други условия за творчески и обществено-полезен труд на всички слоеве от населението във всички области на живота и ще осигури изграждането и развитието на нашата млада Народна република, като фактор на мира и прогреса, на демокрацията и братското сътрудничество между народите.

В това именно се заключава новият етап в развитието на нашата страна.

Госпожи и господа народни представители!

Правителствената декларация не се харесва на опозиционните водачи. Аз прочетох внимателно техните речи и, без преувеличение, трябва да кажа, че намерих в тях само злоба и отрицание. Като се има предвид тяхната досегашна отрицателна и разрушителна роля в нашия обществен, политически и стопански живот, трудно бе да се очаква едно по-друго, трезво и добросъвестно отношение от тяхна страна. И най-взискателният слушател не ще намери в техните речи и следа от лоялност, ни капка от искрено желание за сътрудничество в голямото творческо дело на нашия народ, за каквото сътрудничество те се кълнат, че били уж готови. Всеки съвестен политик и безпристрастен наблюдател не може да дойде до друго заключение от държането на лидерите на опозицията във Великото народно събрание, освен че, вместо сътрудничество, те провеждат съзнателна и организирана обструкция на работата на Великото народно събрание.

Аз имам даже положителни сведения, че планът на опозиционните водачи е тяхната обструкция да завърши с демонстративно напускане на Великото народно събрание, за да се злепостави, както те се надязат, пред чужбина конституцията, която предстои да бъде изработена и приета от него. Но аз мога да уверя тия самозабравили се господа, че каквото и да предприемат, те не ще могат да попречат на Великото народно събрание да изпълни ние, защото считаме, че те са първите, които трябва да дават пример на всички за най-точно съблюдаване на законите на нашата Народна република (Ръкопляскания от мнозинството).

Правителството ще създаде необходимите морални и други условия за творчески и обществено-полезен труд на всички слоеве от населението във всички области на живота и ще осигури изграждането и развитието на нашата млада Народна република, като фактор на мира и прогреса, на демокрацията и братското сътрудничество между народите.

В това именно се заключава новият етап в развитието на нашата страна.

Госпожи и господа народни представители!

Правителствената декларация не се харесва на опозиционните водачи. Аз прочетох внимателно техните речи и, без преувеличение, трябва да кажа, че намерих в тях само злоба и отрицание. Като се има предвид тяхната досегашна отрицателна и разрушителна роля в нашия обществен, политически и стопански живот, трудно бе да се очаква едно по-друго, трезво и добросъвестно отношение от тяхна страна. И най-взискателният слушател не ще намери в техните речи и следа от лоялност, ни капка от искрено желание за сътрудничество в голямото творческо дело на нашия народ, за каквото сътрудничество те се кълнат, че били уж готови. Всеки съвестен политик и безпристрастен наблюдател не може да дойде до друго заключение от държането на лидерите на опозицията във Великото народно събрание, освен че, вместо сътрудничество, те провеждат съзнателна и организирана обструкция на работата на Великото народно събрание.

Аз имам даже положителни сведения, че планът на опозиционните водачи е тяхната обструкция да завърши с демонстративно напускане на Великото народно събрание, за да се злепостави, както те се надяват, пред чужбина конституцията, която предстои да бъде изработена и приета от него. Но аз мога да уверя тия самозабравили се господа, че каквото и да предприемат, те не ще могат да попречат на Великото народно събрание да изпълни своята историческа мисия — да даде на нашата Народна република една напълно демократична конституция. Ако те се решат на подобна безумна постъпка, което е малко вероятно, защото трудно е да се предположи, че всички опозиционни депутати ще се поддадат на авантюризма на сегашните свои ръководители, те ще разобличат окончателно сами себе си като врагове на народа, затънали безвъзвратно в блатото на реакцията и контрареволюцията (Ръкопляскания от мнозинството).

Разрешете ми, във връзка с поведението на опозиционните лидери, да заявя открито, че за правителството на Отечествения фронт и за мене лично хиляди пъти по-важно е, че *огромното мнозинство от българския народ, в съгласие с депутатите от мнозинството на Великото народно събрание, одобрява правителствената декларация и изказва своята готовност да подкрепи всестранно правителството, като активно участвува в осъществяването на правителствената програма.*

Несравнимо по-важно е за нас обстоятелството, че нашата програма се поддържа от масовите организации на всички слоеве на нашия народ. Както е известно, тя бе посрещната с удовлетворение и готовност за творчески труд от професионалните съюзи на работниците и служащите с техните 500 хиляди члена; от Общия професионален съюз на земеделските стопани, наброяващ повече от един милион члена, от организираните жени, на брой 300 хиляди, от организираните младежи, които надхвърлят един милион, от милион и половина кооператори в нашата страна, от славния Съюз на бойците против фашизма, както и от множество граждани и гражданки от градове и села, които не се числят към никаква организация.

Народната демокрация по туй се и отличава от всякакви други лъжедемократични режими, че тя изразява дълбоко волята на народа и осигурява успеха на своята творческа програма чрез съзнателна и действена поддръжка от страна на свободните народни организации и на самия народ.

своята историческа мисия — да даде на нашата Народна република една напълно демократична конституция. Ако те се решат на подобна безумна постъпка, което е малко вероятно, защото трудно е да се предположи, че всички опозиционни депутати ще се поддадат на авантюризма на сегашните свои ръководители, те ще разобличат окончателно сами себе си като врагове на народа, затънали безвъзвратно в блатото на реакцията и контрареволюцията (Ръкопляскания от мнозинството).

Разрешете ми, във връзка с поведението на опозиционните лидери, да заявя открито, че за правителството на Отечествения фронт и за мене лично хиляди пъти по-важно е, че *огромното мнозинство от българския народ, в съгласие с депутатите от мнозинството на Великото народно събрание, одобрява правителствената декларация и изказва своята готовност да подкрепи всестранно правителството, като активно участвува в осъществяването на правителствената програма.*

Несравнимо по-важно е за нас обстоятелството, че нашата програма се поддържа от масовите организации на всички слоеве на нашия народ. Както е известно, тя бе посрещната с удовлетворение и готовност за творчески труд от професионалните съюзи на работниците и служащите с техните 500 хиляди члена; от Общия професионален съюз на земеделските стопани, наброяващ повече от един милион члена, от организираните жени, на брой 300 хиляди, от организираните младежи, които надхвърлят един милион, от милион и половина кооператори в нашата страна, от славния Съюз на бойците против фашизма, както и от множество граждани и гражданки от градове и села, които не се числят към никаква организация.

Народната демокрация по туй се и отличава от всякакви други лъжедемократични режими, че тя изразява дълбоко волята на народа и осигурява успеха на своята творческа програма чрез съзнателна и действена поддръжка от страна на свободните народни организации и на самия народ.

Госпожи и господа народни представители!

Разсъдете сами: какво значение може да има за нас отрицателното отношение към правителствената декларация на две-три дузини злостни опозиционни депутати, когато тази декларация се посреща с възторг например от пернишките рудничари, които с тежък и героичен труд произвеждат до 10,000 тона въглища ежедневно (Бурни и продължителни ръкопляскания и гласове „Вярно!" от мнозинството) и по този начин осигуряват движението на железниците и работата на фабриките; или когато селските стопани — селските стопани, а не търтеите, които стоят тук . . . (Сочи опозицията. Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството и викове „Вярно!"), когато селските стопани при извънредно трудни условия изпълниха плана за есенните посеви; или когато тя вдъхва ентусиазъм и вяра у няколко стотин хиляди тютюнопроизводители, които осигуряват тъй необходимото злато, чужда валута, за нашето народно стопанство; или когато младежта организира с ентусиазъм такива строителни бригади като Хаинбоазката; или когато тази декларация мобилизира към творчество и производителен труд нашите инженерски, агрономически, научни, писателски и културни кадри?

Нека ме извинят разсърдените сераховеци от опозиционния лагер, но за мене мнението и делата на хилядите ударници, трудово-културни бригадири, инициатори и творци във всички области на стопанския, социалния и културния живот в нашата страна имат далеч по-голямо значение отколкото злобните изказвания на опозиционните водачи от трибуната на Великото народно събрание или в техния разюздан печат (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството).

Нашият народ високо цени делата и уважава славните ударници в производството като текстилките: Маруся Тодорова, Марийка Стефанова, Олга Найденова, Йорданка Тодорова; като миньорите: Симо Иванов и Богдан Лазаров; като работниците-изобретатели: Стефан Сърцанов и Георги Ковачев; като изобретателката селянка Цветана Борисова Костадинова от село Клисура, Берковско. Той счита за чест, че има в своята среда инже-

Госпожи и господа народни представители!

Разсъдете сами: какво значение може да има за нас отрицателното отношение към правителствената декларация на две-три дузини злостни опозиционни депутати, когато тази декларация се посреща с възторг например от пернишките рудничари, които с тежък и героичен труд произвеждат до 10,000 тона въглища ежедневно (Бурни и продължителни ръкопляскания и гласове „Вярно!“ от мнозинството) и по този начин осигуряват движението на железниците и работата на фабриките; или когато селските стопани — селските стопани, а не търтеите, които стоят тук ... (Сочи опозицията. Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството и викове „Вярно!“), когато селските стопани при извънредно трудни условия изпълниха плана за есенните посеви; или когато тя вдъхва ентусиазъм и вяра у няколко стотин хиляди тютюнопроизводители, които осигуряват тъй необходимото злато, чужда валута, за нашето народно стопанство; или когато младежта организира с ентусиазъм такива строителни бригади като Хаинбоазката; или когато тази декларация мобилизира към творчество и производителен труд нашите инженерски, агрономически, научни, писателски и културни кадри?

Нека ме извинят разсърдените серъхчовеци от опозиционния лагер, но за мене мнението и делата на хилядите ударници, трудово-културни бригадири, инициатори и творци във всички области на стопанския, социалния и културния живот в нашата страна имат далеч по-голямо значение отколкото злобните изказвания на опозиционните водачи от трибуната на Великото народно събрание или в техния разюздан печат (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството).

Нашият народ високо цени делата и уважава славните ударници в производството като текстилките: Маруся Тодорова, Марийка Стефанова, Олга Найденова, Йорданка Тодорова; като миньорите: Симо Иванов и Богдан Лазаров; като работниците-изобретатели: Стефан Сърцанов и Георги Ковачев; като изобретателката селянка Цветана Борисова Костадинова от село Клисура, Берковско. Той счита за чест, че има в своята среда инженери като: Манол Секеларов, Мавров, Калбуров, Квартирников, Гичев, Скортейков, Ганчев; учени като академиците: д-р Ораховац, Дончо Костов, Тодор Павлов; професори като: Емануилов, Кирил Братанов, Любен Божков, Михаил Димитров, Баламезов, Петко Стайнов, Янулов; геолози като: проф. Бончев, проф. Страшимир Димитров, Цоню Димитров, д-р Коен; хора на изкуството като писателите: Елин Пелин, Людмил Стоянов, Димитър Полянов, Георги Райчев, Елисавета Багряна, Дора Габе, Гьончо Белев, Крум Кюлявков, Георги Караславов, Мария Грубешлиева, Орлин Василев, Константин Петканов; композитори като: Панчо Владигеров, Любомир Пипков, Филип Кутев, Светослав Обретенов, Веселин Стоянов; артисти като: Кръстю Сарафов, Стефан Бъчваров, Владимир Трендафилов, Иван Димов, Христо Бръмбаров, Михаил Попов, Петър Димитров, Петя Герганова, Райна Михайлова, Зорка Йорданова, Ирина Тасева, Илка Попова, Таня Цокова, Марта Попова, Стефан Македонски, Нели Карова, Петър Райчев, Радка Стефанова, Боян Петров, Стефан Хараламбов, Георги Громов, Георги Георгиев; художници като: Владимир Димитров (Майстора), Андрей Николов, Стефан Иванов, Никола Маринов, Иван Фунев, Борис Ангелушев, Стоян Венев, Иван Пенков, Илия Бешков, Васил Стоилов, Кирил Тодоров. Нашият народ цени високо и уважава много други подобни труженици, както и редица градски и селски стопански и културни дейци, учители и учителки, за да не ги изброявам тук поименно, които движат напред нашата материална и духовна култура в един момент, когато умопомрачени опозиционери така усърдно се занимават с разрушителна и разлагаща дейност (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Опряно на поддръжката на всички здрави народни сили, на създателите на народните материални и културни блага на нашата страна, а не на консуматорите на тези блага (Сочи опозицията. Бурни и продължителни ръкопляскания и гласове от мнозинството „Вярно!“), ползувайки се от доверието на Великото народно събрание, правителството на Отечествения фронт вече пристъпи към изпълнението на своята програма.

нери като: Манол Секеларов, Мавров, Калбуров, Квартирников, Гичев, Скортейков, Ганчев; учени като академиците: д-р Ораховац, Дончо Костов, Тодор Павлов; професори като: Емануилов, Кирил Братанов, Любен Божков, Михаил Димитров, Баламезов, Петко Стайнов, Янулов; геолози като: проф. Бончев, проф. Страшимир Димитров, Цоню Димитров, д-р Коен; хора на изкуството като писателите: Елин Пелин, Людмил Стоянов, Димитър Полянов, Георги Райчев, Елисавета Багряна, Дора Габе, Гьончо Белев, Крум Кюлявков, Георги Караславов, Мария Грубешлиева, Орлин Василев, Константин Петканов; композитори като: Панчо Владигеров, Любомир Пипков, Филип Кутев, Светослав Обретенов, Веселин Стоянов; артисти като: Кръстю Сарафов, Стефан Бъчваров, Владимир Трендафилов, Иван Димов, Христо Бръмбаров, Михаил Попов, Петър Димитров, Петя Герганова, Райна Михайлова, Зорка Йорданова, Ирина Тасева, Илка Попова, Таня Цокова, Марта Попова, Стефан Македонски, Нели Карова, Петър Райчев, Радка Стефанова, Боян Петров, Стефан Хараламбов, Георги Громов, Георги Георгиев; художници като: Владимир Димитров (Майстора), Андрей Николов, Стефан Иванов, Никола Маринов, Иван Фунев, Борис Ангелушев, Стоян Венев, Иван Пенков, Илия Бешков, Васил Стоилов, Кирил Тодоров. Нашият народ цени високо и уважава много други подобни труженици, както и редица градски и селски стопански и културни дейци, учители и учителки, за да не ги изброявам тук поименно, които движат напред нашата материална и духовна култура в един момент, когато умопомрачени опозиционери така усърдно се занимават с разрушителна и разлагаща дейност (Бурни и продължителни ръкопляскания).

Опряно на поддръжката на всички здрави народни сили, на създателите на народните материални и културни блага на нашата страна, а не на консуматорите на тези блага (Сочи опозицията. Бурни и продължителни ръкопляскания и гласове от мнозинството „Вярно!“), ползувайки се от доверието на Великото народно събрание, правителството на Отечествения фронт вече пристъпи към изпълнението на своята програма.

И то ще я осъществи, то ще я въплъти в живот, без да се смущава от воя и маневрите на бившите люде, които историята изхвърля на политическото бунище (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството. Гласове „Браво!“ и „Вярно!“).

Същевременно правителството е напълно убедено, че честните граждани и гражданки, поддали се на опозиционните интриги, ще преодолеят своето лековерие и ще се наредят под знамето на Отечествения фронт — за благото на нашата скъпа родина, какъвто процес има, за наша обща радост, вече налице (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!“).

Госпожи и господа народни представители!

Ние се ръководим в своите действия от добре обмислени държавнически и общонародни съображения, а не от тесни партийни интереси или какъвто и да е партиен егоизъм. При това, позволете ми особено ясно да изтъкна, че ние предпочитаме тия *обществени деятели, които са били жертва на заблуждение и са допуснали известни прегрешения в миналото, но са осъзнали искрено своето заблуждение, направили са нужното да поправят своите грешки, извадили са от тях необходимите уроци и днес служат честно и предано на народа — пред ония претенциозни, но подозрителни „девственици“ в миналото, които обаче сега се намират в лагера на реакцията и служат на народните врагове* (Ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно“). Ние не храним желание за лично отмъщение срещу наши политически противници за тяхната неприязън към нас в миналото. За нас решаващо в отношението ни към всеки обществен, политически, стопански и културен деятел е неговото сегашно поведение към интересите и творческото дело на народа, към великото историческо дело на Отечествения фронт (Бурни и продължителни ръкопляскания и гласове „Вярно!“).

Госпожи и господа народни представители!

Всеобщо е признанието, че Отечественият фронт спаси нашата страна от една трета и убийствена

И то ще я осъществи, то ще я въплъти в живот, без да се смущава от воя и маневрите на бившите люде, които историята изхвърля на политическото бунище (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството. Гласове „Браво!“ и „Вярно!“).

Същевременно правителството е напълно убедено, че честните граждани и гражданки, поддали се на опозиционните интриги, ще преодолеят своето лековерие и ще се наредят под знамето на Отечествения фронт — за благото на нашата скъпа родина, какъвто процес има, за наша обща радост, вече налице (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!“).

Госпожи и господа народни представители!

Ние се ръководим в своите действия от добре обмислени държавнически и общонародни съображения, а не от тесни партийни интереси или какъвто и да е партиен егоизъм. При това, позволете ми особено ясно да изтъкна, че ние предпочитаме тия *обществени деятели, които са били жертва на заблуждение и са допуснали известни прегрешения в миналото, но са осъзнали искрено своето заблуждение, направили са нужното да поправят своите грешки, извадили са от тях необходимите уроци и днес служат честно и предано на народа — пред ония претенциозни, но подозрителни „девственици“ в миналото, които обаче сега се намират в лагера на реакцията и служат на народните врагове* (Ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно“). Ние не храним желание за лично отмъщение срещу наши политически противници за тяхната неприязън към нас в миналото. За нас решаващо в отношението ни към всеки обществен, политически, стопански и културен деятел е неговото сегашно поведение към интересите и творческото дело на народа, към великото историческо дело на Отечествения фронт (Бурни и продължителни ръкопляскания и гласове „Вярно!“).

Госпожи и господа народни представители!

Всеобщо е признанието, че Отечественият фронт спаси нашата страна от една трета и убийствена катастрофата. То я извади из пропастта, в която я бяха тласнали престъпни управници, родоотстъпници и предатели фашисти, реакционери и чужди оръдия.

Той защити поруганата чест на нашия народ, изми позорното петно от челото му, което му бяха лепнали недостойни управници, и му възвърна мястото в семейството на свободолюбивите и демократични народи. Той разчисти пътя за окончателното уреждане на международното положение на България и за осигуряването на един справедлив, достоен и поносим мир (Бурни ръкопляскания от мнозинството).

Отечественият фронт, из средата на който изхожда и новото правителство, ще изпълни докрай задачата, която му възложи историята на нашата многострадална родина, и ще осигури напълно изграждането и разцвета на Народната република България (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството).

С такъв народ като нашия няма трудности и противодействия, които ние не ще можем да преодолеем (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!"). Това нека знаят и приятели, и врагове. Особено трябва да го знаят и запомнят завинаги явните и скрити народни врагове (Бурни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!").

Делото на нашия свободолюбив и трудолюбив народ е право. То е в здрави народни ръце и то ще победи въпреки всичко! (Бурни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!") За тая победа заслужава да се дадат всички сили и способности, да се понесат всички временни лишения и жертви.

И нашият народ с готовност ще стори това, защото е дълбоко убеден, че само така ще осигури завинаги своята свобода и независимост, своето движение напред и все напред към върховете на истинското народно благоденствие и национално, морално и духовно величие (Бурни ръкопляскания).

Нашият народ е малък, но по своя могъщ национален дух, желязна воля, трудолюбие и неизчерпаеми творчески способности той може да бъда и под ръководкатастрофата. То я извади из пропастта, в която я бяха тласнали престъпни управници, родоотстъпници и предатели фашисти, реакционери и чужди оръдия.

Той защити поруганата чест на нашия народ, изми позорното петно от челото му, което му бяха лепнали недостойни управници, и му възвърна мястото в семейството на свободолюбивите и демократични народи. Той разчисти пътя за окончателното уреждане на международното положение на България и за осигуряването на един справедлив, достоен и поносим мир (Бурни ръкопляскания от мнозинството).

Отечественият фронт, из средата на който изхожда и новото правителство, ще изпълни докрай задачата, която му възложи историята на нашата многострадална родина, и ще осигури напълно изграждането и разцвета на Народната република България (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството).

С такъв народ като нашия няма трудности и противодействия, които ние не ще можем да преодолеем (Бурни и продължителни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!"). Това нека знаят и приятели, и врагове. Особено трябва да го знаят и запомнят завинаги явните и скрити народни врагове (Бурни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!").

Делото на нашия свободолюбив и трудолюбив народ е право. То е в здрави народни ръце и то ще победи въпреки всичко! (Бурни ръкопляскания от мнозинството и гласове „Вярно!") За тая победа заслужава да се дадат всички сили и способности, да се понесат всички временни лишения и жертви.

И нашият народ с готовност ще стори това, защото е дълбоко убеден, че само така ще осигури завинаги своята свобода и независимост, своето движение напред и все напред към върховете на истинското народно благоденствие и национално, морално и духовно величие (Бурни ръкопляскания).

Нашият народ е малък, но по своя могъщ национален дух, желязна воля, трудолюбие и неизчерпаеми творчески способности той може да бъда и под ръководството на Отечествения фронт непременно ще стане един образцов и всеобщо уважаван народ в семейството на свободолюбивите демократични народи на Балканите и в целия свят! (Бурни и много продължителни ръкопляскания от народните представители от мнозинството и министрите, които са станали прави, и продължителни викове „Ура!“).

ството на Отечествения фронт непременно ще стане един образцов и всеобщо уважаван народ в семейството на свободолюбивите демократични народи на Балканите и в целия свят! (Бурни и много продължителни ръкопляскания от народните представители от мнозинството и министрите, които са станали прави, и продължителни викове „Ура!").

ДА НАПРЕГНЕМ ВСИЧКИ НАРОДНИ СИЛИ

Новогодишно приветствие на Председателството на Народната република и Министерския съвет

Драги съотечественици!

От името на Председателството на Народната република и правителството на Отечествения фронт ние ви поднасяме нашите горещи братски поздрави и най-добри пожелания по случай новата 1947 година.

Изтеклата година, както и предшествуващата, не беше лека за нашия народ. Две сушави години отнеха голяма част от плодовете на труда на нашите земеделци и затрудниха сериозно прехраната на нашия народ. Хищнически ръце се бяха протегнали над нашата земя и се опитаха да отрежат късове от живото тяло на нашата родина.

Но въпреки преживените лишения, несгоди и сериозни опасности, ние имаме пълно основание да бъдем доволни от изтеклата година и горди с успехите и постиженията на нашия народ.

През изтеклата година вътрешното положение на страната се укрепи. Референдумът за Народната република бе проведен при рядко народно единодушие. Тури се окончателно край на престъпната монархия. Народът избра своето Велико народно събрание. Отечественият фронт излезе с нова блестяща победа.

Благодарение на героичните усилия на селските производители, изхранването на населението и добитъка бе осигурено. Благодарение на ударния труд на работниците и работничките, на инженерно-техническия персонал, на младежите и жените, нашата промишленост непрекъснато се възстановява и се разчиства пътят за нейното по-нататъшно развитие. Пристъпи се вече към грандиозно при нашите условия строителство за индустриализацията и електрификацията на нашата изостанала

ДА НАПРЕГНЕМ ВСИЧКИ НАРОДНИ СИЛИ

Новогодишно приветствие на Председателството на Народната република и Министерския съвет

Драги сънотечественици!

От името на Председателството на Народната република и правителството на Отечествения фронт ние ви поднасяме нашите горещи братски поздрави и найдобри пожелания по случай новата 1947 година.

Изтеклата година, както и предшествуващата, не беше лека за нашия народ. Две сушави години отнеха голяма част от плодовете на труда на нашите земеделци и затрудниха сериозно прехраната на нашия народ. Хищнически ръце се бяха протегнали над нашата земя и се опитаха да отрежат късове от живото тяло на нашата родина.

Но въпреки преживените лишения, несгоди и сериозни опасности, ние имаме пълно основание да бъдем доволни от изтеклата година и горди с успехите и постиженията на нашия народ.

През изтеклата година вътрешното положение на страната се укрепи. Референдумът за Народната република бе проведен при рядко народно единодушие. Тури се окончателно край на престъпната монархия. Народът избра своето Велико народно събрание. Отечественият фронт излезе с нова блестяща победа.

Благодарение на героичните усилия на селските производители, изхранването на населението и добитъка бе осигурено. Благодарение на ударния труд на работниците и работничките, на инженерно-техническия персонал, на младежите и жените, нашата промишленост непрекъснато се възстановява и се разчиства пътят за нейното по-нататъшно развитие. Пристъпи се вече към грандиозно при нашите условия строителство за индустриализацията и електрификацията на нашата изостанала назад страна, за модернизирането и машинизирането на нейното селско стопанство. Налице са най-важните условия за повдигане материалната и духовна култура на нашия народ.

След дълги усилия в защита на българската национална кауза, при неоценимата помощ на нашите приятели, преди всичко на Съветския съюз, изработен е вече проекто-договорът за мир с България и предстои неговото подписване. Така ще се уреди окончателно международното положение на нашата страна. По силата на приетия проекто-договор границите на България остават непокътнати. Репарации са определени значително по-ниско от онова, което бе предвидено в началото. Въпросът за възвръщането на Западна Тракия бе поставен на дневен ред и той няма да слезе от политическата сцена, докато не бъде справедливо и положително решен.

Ние посрещаме Новата година с пълна увереност, че в най-близко време България ще сключи и подпише достоен, поносим мир и че нашата родина ще бъде приета в Обществото на обединените народи като здрав елемент на мира, демокрацията и прогреса на Балканите и в Европа.

Ние посрещаме Новата година в семейството на славянските народи с дълбока вяра в укрепването на тяхното единство, начело с великия руски народ — наш освободител и покровител, — за защита против всяка агресия и за братско сътрудничество между всички свободолюбиви, демократични народи в света и преди всичко между великите държави — Съветския съюз, Великобритания, Североамериканските съединени щати и Франция. Българският народ е непоколебимо решен да се бори против подпалването на нова война и да даде своя принос за установяването на траен мир и международно сътрудничество като залог за напредъка и благоденствието на цялото човечество.

Новата година съвпада с новия етап на политическото развитие на нашата страна и на управлението на Отечествения фронт по начертания от историческия 9 септември спасителен път.

назад страна, за модернизирането и машинизирането на нейното селско стопанство. Налице са най-важните условия за повдигане материалната и духовна култура на нашия народ.

След дълги усилия в защита на българската национална кауза, при неоценимата помощ на нашите приятели, преди всичко на Съветския съюз, изработен е вече проекто-договорът за мир с България и предстои неговото подписване. Така ще се уреди окончателно международното положение на нашата страна. По силата на приетия проекто-договор границите на България остават непокътнати. Репарации са определени значително по-ниско от онова, което бе предвидено в началото. Въпросът за възвръщането на Западна Тракия бе поставен на дневен ред и той няма да слезе от политическата сцена, докато не бъде справедливо и положително решен.

Ние посрещаме Новата година с пълна увереност, че в най-близко време България ще сключи и подпише достоен, поносим мир и че нашата родина ще бъде приета в Обществото на обединените народи като здрав елемент на мира, демокрацията и прогреса на Балканите и в Европа.

Ние посрещаме Новата година в семейството на славянските народи с дълбока вяра в укрепването на тяхното единство, начело с великия руски народ — наш освободител и покровител, — за защита против всяка агресия и за братско сътрудничество между всички свободолюбиви, демократични народи в света и преди всичко между великите държави — Съветския съюз, Великобритания, Северноамериканските съединени щати и Франция. Българският народ е непоколебимо решен да се бори против подпалването на нова война и да даде своя принос за установяването на траен мир и международно сътрудничество като залог за напредъка и благоденствието на цялото човечество.

Новата година съвпада с новия етап на политическото развитие на нашата страна и на управлението на Отечествения фронт по начертания от историческия 9 септември спасителен път.

Декларацията на правителството, одобрена от Великото народно събрание и поддържана от всичко честно и патриотично у нас, е практическа програма не само за правителството, но и за целия наш народ през настъпващата нова 1947 година. За осъществяването на тая програма ние ще трябва да напрегнем всички наши народни сили и всички материални и морални ресурси на страната.

През Новата година България ще получи своята демократична, прогресивна конституция, която ще сложи окончателно здравите основи за изграждането и процъфтяването на нашата млада Народна република.

Ние не си правим никакви илюзии. Без труд, борба и жертви големи народополезни дела не могат да се осъществят.

Много трудности има още по нашия път. Но в нас и в нашия борчески, трудолюбив народ има достатъчно твърда воля и сили за преодоляване на всички трудности, от какъвто и характер да са те, и с общи усилия те несъмнено ще бъдат преодолени за благото на нашата родина.

На прага на Новата година нашите главни лозунги са:

„Траен мир и братско международно сътрудничество";

„Строг ред и законност";

„Усилен творчески, обществено-полезен труд";

„Крепко народно, патриотично единство под непобедимото знаме на Отечествения фронт".

С тия лозунги ние се обръщаме към народа от градове и села, встъпвайки в многообещаващата 1947 година.

Честита Нова година на всички труженици за възхода на Народната република България!

„Раб. дело", бр. 1,
1 януари 1947 г.

Декларацията на правителството, одобрена от Великото народно събрание и поддържана от всичко честно и патриотично у нас, е практическа програма не само за правителството, но и за целия наш народ през настъпващата нова 1947 година. За осъществяването на тая програма ние ще трябва да напрегнем всички наши народни сили и всички материални и морални ресурси на страната.

През Новата година България ще получи своята демократична, прогресивна конституция, която ще сложи окончателно здравите основи за изграждането и процъфтяването на нашата млада Народна република.

Ние не си правим никакви илюзии. Без труд, борба и жертви големи народополезни дела не могат да се осъществят.

Много трудности има още по нашия път. Но в нас и в нашия борчески, трудолюбив народ има достатъчно твърда воля и сили за преодоляване на всички трудности, от какъвто и характер да са те, и с общи усилия те несъмнено ще бъдат преодолени за благото на нашата родина.

На прага на Новата година нашите главни лозунги са:

„Траен мир и братско международно сътрудничество";

„Строг ред и законност";

„Усилен творчески, обществено-полезен труд";

„Крепко народно, патриотично единство под непобедимото знаме на Отечествения фронт".

С тия лозунги ние се обръщаме към народа от градове и села, встъпвайки в многообещаващата 1947 година.

Честита Нова година на всички труженици за възхода на Народната република България!

„Раб. дело", бр. 1,
1 януари 1947 г.

НАЛАГА СЕ ИЗВЕСТНО ПРЕУСТРОЙСТВО В САМАТА ЧАСТНА ТЪРГОВИЯ И ИНДУСТРИЯ

Беседа с членовете на Съюза на българските търговци

27 януари 1947 г.

Трудността и сложността на задачите, които стоят пред правителството, се заключават в това, че Отечественият фронт и самото правителство трябва да съчетават общодържавните и общонародните интереси с частните интереси. Вие знаете, че нашето ръководно начало е това съчетание да се направи така, че винаги да бъдат запазени общонародните и общодържавните интереси. При провеждането на този курс за *запазване на общодържавните и общонародните интереси* не само за днес, но и за утре и другиден, не само за нашето поколение, но и за нашите деца, някои частни интереси ще останат на по-заден план. Това е неизбежно и с това всеки разумен човек, както и всеки търговец у нас, трябва да се съгласи и примири — трябва да се примири, иначе не може. При това съчетание на общодържавните, общонародни интереси с частните интереси на търговските и други стопански деятели у нас *налага се известно преустройство в самата частна търговия и индустрия.*

Аз не мисля например, че ще бъде в интерес на нашата страна, на нашия народ снабдяването с храни, с хранителни продукти, ресторантите, хотелите и пр. да бъдат за дълго време предмет на частната търговия. Вие трябва да разберете, че това, което се отнася за здравето на народа, това, което се отнася непосредствено до общонародните интереси, то трябва да мине постепенно в ръцете на самата държава, която трябва да използува организаторския опит на частните

НАЛАГА СЕ ИЗВЕСТНО ПРЕУСТРОЙСТВО В САМАТА ЧАСТНА ТЪРГОВИЯ И ИНДУСТРИЯ

Беседа с членовете на Съюза на българските търговци

27 януари 1947 г.

Трудността и сложността на задачите, които стоят пред правителството, се заключават в това, че Отечественият фронт и самото правителство трябва да съчетават общодържавните и общонародните интереси с частните интереси. Вие знаете, че нашето ръководно начало е това съчетание да се направи така, че винаги да бъдат запазени общонародните и общодържавните интереси. При провеждането на този курс за *запазване на общодържавните и общонародните интереси* не само за днес, но и за утре и другиден, не само за нашето поколение, но и за нашите деца, някои частни интереси ще останат на по-заден план. Това е неизбежно и с това всеки разумен човек, както и всеки търговец у нас, трябва да се съгласи и примири — трябва да се примири, иначе не може. При това съчетание на общодържавните, общонародни интереси с частните интереси на търговските и други стопански деятели у нас *налага се известно преустройство в самата частна търговия и индустрия.*

Аз не мисля например, че ще бъде в интерес на нашата страна, на нашия народ снабдяването с храни, с хранителни продукти, ресторантите, хотелите и пр. да бъдат за дълго време предмет на частната търговия. Вие трябва да разберете, че това, което се отнася за здравето на народа, това, което се отнася непосредствено до общонародните интереси, то трябва да мине постепенно в ръцете на самата държава, която трябва да използува организаторския опит на частните търговци. Аз съм дълбоко убеден, че ще има такива отрасли в нашата търговия, където сегашните търговски деятели — способни, честни и опитни организатори — ще бъдат оставени като директори и ръководители на известни предприятия, било държавни, общински, кооперативни или обществени, и там те ще бъдат много по-добре осигурени в материално и обществено отношение, отколкото досега, когато те — съмне-мръкне — не могат да свържат често пъти двата края, живеят в постоянна несигурност за утрешния ден и изпитват тежки морални и материални страдания от това.

Аз бих ви молил сами, като лично непосредствено заинтересовани и като хора, които знаят по-добре отколкото нашите чиновници-бюрократи в правителствения апарат, сами вие, сдружените търговци, сериозно да обмислите помежду си къде, в кои области на стопанството частният търговски сектор трябва да получи по-голяма инициатива отколкото досега, в кои отрасли да му се осигури терен, за да не се боите за утрешния ден, в кои клонове, а така също участъци на търговията, частната инициатива трябва да бъде ограничена и даже окончателно ликвидирана в интереса на целия български народ. Вие сте в състояние да направите това по-добре отколкото някои бюрократи от държавния апарат. Аз бих ви молил и бих поставил такава задача пред вашите отделни сдружения и самия съюз: да изучите обективно и спокойно, без да се гледа на тесните частни интереси, и не само с оглед на днешния ден, защото ние живеем с големи бъдещи перспективи, и да кажете на правителството точно, определено, обосновано в кой участък или бранш частната търговия трябва да се развива и в кой по необходимост, в резултат на тази народностопанска политика, която преследваме, трябва да се съкрати, и хората, които са заети досега или са били заети там, не да изпадат в пълно отчаяние, не да пропадат и да се считат напълно излишни, а, напротив, да се преустроят при нашето общо съдействие *своевременно и да минат на работа в друга област,* където трудът им ще бъде по-осигурен, ще осигурят своето лично бъдеще и търговци. Аз съм дълбоко убеден, че ще има такива отрасли в нашата търговия, където сегашните търговски деятели — способни, честни и опитни организатори — ще бъдат оставени като директори и ръководители на известни предприятия, било държавни, общински, кооперативни или обществени, и там те ще бъдат много по-добре осигурени в материално и обществено отношение, отколкото досега, когато те — съмне-мръкне — не могат да свържат често пъти двата края, живеят в постоянна несигурност за утрешния ден и изпитват тежки морални и материални страдания от това.

Аз бих ви молил сами, като лично непосредствено заинтересовани и като хора, които знаят по-добре отколкото нашите чиновници-бюрократи в правителствения апарат, сами вие, сдружените търговци, сериозно да обмислите помежду си къде, в кои области на стопанството частният търговски сектор трябва да получи по-голяма инициатива отколкото досега, в кои отрасли да му се осигури терен, за да не се боите за утрешния ден, в кои клонове, а така също участъци на търговията, частната инициатива трябва да бъде ограничена и даже окончателно ликвидирана в интереса на целия български народ. Вие сте в състояние да направите това по-добре отколкото някои бюрократи от държавния апарат. Аз бих ви молил и бих поставил такава задача пред вашите отделни сдружения и самия съюз: да изучите обективно и спокойно, без да се гледа на тесните частни интереси, и не само с оглед на днешния ден, защото ние живеем с големи бъдещи перспективи, и да кажете на правителството точно, определено, обосновано в кой участък или бранш частната търговия трябва да се развива и в кой по необходимост, в резултат на тази народностопанска политика, която преследваме, трябва да се съкрати, и хората, които са заети досега или са били заети там, не да изпадат в пълно отчаяние, не да пропадат и да се считат напълно излишни, а, напротив, да се преустроят при нашето общо съдействие *своевременно и да минат на работа в друга област*, където трудът им ще бъде по-осигурен, ще осигурят своето лично бъдеще и бъдещето на децата си. Тогава много от тези въпроси, които досега са ви страшно тревожили, ще бъдат разрешени.

Що се касае до равенство и равни условия за състезание между частния и обществения сектор, трябва да се каже, че абсолютно равенство, разбира се, не може да има. Няма какво да си правим тази илюзия. Държавните и обществени предприятия ще имат известен приоритет.

Тук задачата не ще бъде да се постави знакът на пълно равенство, а да се даде възможност на организаторските способности на нашите търговци да бъдат проявени и справедливо възнаградени.

Само от общи декларации, общи приказки и изявления, само от недоволство от ваша страна резултат няма да се получи. Много от въпросите, които излагате тука, аз считам за правилни, но трябва да бъдат поставени съвършено конкретно.

Една част от днешните търговци, способни организатори, ще престанат, по моему, да бъдат търговци в бъдеще, но те трябва да намерят своето място в обществените, държавни и други търговски предприятия, където могат да намерят своето място по достойнство. Има страни, даже западни страни, където бивши индустриалци и търговци сега са директори на държавни и обществени предприятия и живеят по-добре отколкото в миналото.

Има известни области, където при такова сътрудничество и състезание с обществените и държавни организации частните търговски организатори и деятели ще останат и ще се развият в общия интерес на народа, при което ще имат съдействието и покровителството на държавата.

Ние няма да искаме да етатизираме частната търговия въобще, защото само с държавния апарат засега резултат няма да се постигне.

Така стои задачата пред нас като правителство и пред вас като стопански деятели.

Тук също така стои и въпросът с външната търговия.

Част от външната търговия ще бъде действително държавен монопол. Но аз питам: в този държавен бъдещето на децата си. Тогава много от тези въпроси, които досега са ви страшно тревожили, ще бъдат разрешени.

Що се касае до равенство и равни условия за състезание между частния и обществения сектор, трябва да се каже, че абсолютно равенство, разбира се, не може да има. Няма какво да си правим тази илюзия. Държавните и обществени предприятия ще имат известен приоритет.

Тук задачата не ще бъде да се постави знакът на пълно равенство, а да се даде възможност на организаторските способности на нашите търговци да бъдат проявени и справедливо възнаградени.

Само от общи декларации, общи приказки и изявления, само от недоволство от ваша страна резултат няма да се получи. Много от въпросите, които излагате тука, аз считам за правилни, но трябва да бъдат поставени съвършено конкретно.

Една част от днешните търговци, способни организатори, ще престанат, по моему, да бъдат търговци в бъдеще, но те трябва да намерят своето място в обществените, държавни и други търговски предприятия, където могат да намерят своето място по достойнство. Има страни, даже западни страни, където бивши индустриалци и търговци сега са директори на държавни и обществени предприятия и живеят по-добре отколкото в миналото.

Има известни области, където при такова сътрудничество и състезание с обществените и държавни организации частните търговски организатори и деятели ще останат и ще се развият в общия интерес на народа, при което ще имат съдействието и покровителството на държавата.

Ние няма да искаме да етатизираме частната търговия въобще, защото само с държавния апарат засега резултат няма да се постигне.

Така стои задачата пред нас като правителство и пред вас като стопански деятели.

Тук също така стои и въпросът с външната търговия.

Част от външната търговия ще бъде действително държавен монопол. Но аз питам: в този държавен монопол вашите способни търговци, които имат връзка с чужбина, не могат ли да бъдат използувани? На частните специалисти-търговци ние ще дадем всички възможности и привилегии да изнасят така, че и те да могат да живеят, да обезпечат своето бъдеще, бъдещето на своите деца — в рамките на общите интереси на народното стопанство, и — най-важното — да помагат със своите връзки и способности за засилване на нашата външна търговия.

Ние сега вземаме курс инженерно-техническите кадри в нашата индустрия и държавния апарат да бъдат поставени не както досега, както обикновени чиновници, а да имат известни привилегии, по-добри заплати, удобства, да имат възможност да авансират. Това диктуват интересите на нашето общонародно стопанство.

Държавата сама става у нас стопанин и търговец. И с това трябва да се примирят всички. В тая система трябва да намери място, и място такова, където със своите способности частната инициатива би могла да се прояви напълно. На хората, които са със стари, закостенели възгледи, им се вижда малко неудобно това, но няма какво да се прави, заради интересите на отделни лица не може да се жертвуват общонародните интереси.

Аз следя вашия вестник и виждам, че у вас несигурността и неувереността в утрешния ден са резултат на неясност върху нашите стопански проблеми. Така да продължава не може. Това е вредно не само за вас, това е вредно за нашата държава, за народното стопанство. Всичко трябва да се уясни и уточни.

Тук няма място за демагогия. Нашата власт не е такава като миналите управления. Това трябва да знаете добре. Нашите думи няма да се различават от делата. Това, което кажем, че ще го направим, трябва да го направим и ще го направим, а това, което е нереално, няма да го обещаваме. Затова искаме сътрудничеството и съдействието на всички компетентни категории и органи в нашата страна. Затова аз обръщам внимание и на най-незначителните телеграми, които получавам, на всички оплаквания: има ли в тях нещо основателно, дават ли някакви указания, сигнализират ли нещо.

монопол вашите способни търговци, които имат връзка с чужбина, не могат ли да бъдат използувани? На частните специалисти-търговци ние ще дадем всички възможности и привилегии да изнасят така, че и те да могат да живеят, да обезпечат своето бъдеще, бъдещето на своите деца — в рамките на общите интереси на народното стопанство, и — най-важното — да помагат със своите връзки и способности за засилване на нашата външна търговия.

Ние сега вземаме курс инженерно-техническите кадри в нашата индустрия и държавния апарат да бъдат поставени не както досега, както обикновени чиновници, а да имат известни привилегии, по-добри заплати, удобства, да имат възможност да авансират. Това диктуват интересите на нашето общонародно стопанство.

Държавата сама става у нас стопанин и търговец. И с това трябва да се примирят всички. В тая система трябва да намери място, и място такова, където със своите способности частната инициатива би могла да се прояви напълно. На хората, които са със стари, закостенели възгледи, им се вижда малко неудобно това, но няма какво да се прави, заради интересите на отделни лица не може да се жертвуват общонародните интереси.

Аз следя вашия вестник и виждам, че у вас несигурността и неувереността в утрешния ден са резултат на неясност върху нашите стопански проблеми. Така да продължава не може. Това е вредно не само за вас, това е вредно за нашата държава, за народното стопанство. Всичко трябва да се уясни и уточни.

Тук няма място за демагогия. Нашата власт не е такава като миналите управления. Това трябва да знаете добре. Нашите думи няма да се различават от делата. Това, което кажем, че ще го направим, трябва да го направим и ще го направим, а това, което е нереално, няма да го обещаваме. Затова искаме сътрудничеството и съдействието на всички компетентни категории и органи в нашата страна. Затова аз обръщам внимание и на най-незначителните телеграми, които получавам, на всички оплаквания: има ли в тях нещо основателно, дават ли някакви указания, сигнализират ли нещо.

Често пъти те дават много ценни указания, какво трябва да се направи и какви мерки трябва да се вземат.

Така стои работата в основном, както казват русите. Ние разчитаме на вашето лоялно сътрудничество — във ваш собствен интерес, в интереса на общото народно благополучие, и за възхода на нашата Народна република.

Често пъти те дават много ценни указания, какво трябва да се направи и какви мерки трябва да се вземат.

Така стои работата в основном, както казват руските. Ние разчитаме на вашето лоялно сътрудничество — във ваш собствен интерес, в интереса на общото народно благополучие, и за възхода на нашата Народна република.

КАКВО Е НЕОБХОДИМО ЗА УСПЕХА НА УДАРНИЧЕСТВОТО И СЪРЕВНОВАНИЕТО

Реч на тържествената вечер на софийските ударници

27 януари 1947 г.

Другари и другарки,

Вие знаете, че в проекта на конституцията, който скоро ще се разглежда във Великото народно събрание, е записано едно основно, важно историческо положение. Там се казва: трудът е решаващ, основен обществено-стопански фактор в Народната република България (Ръкопляскания). Това не е само една хубава формулировка, едно приятно заявление за хората на труда. Това е един основен камък във великата сграда на нашата млада, но с голямо бъдеще Народна република (Ръкопляскания). То означава и дълбоката промяна, която е станала в нашата страна след 9 септември.

Десетилетия съдбата на България и на нейното народно стопанство се е намирала, както знаете, в ръцете на владетелите на капитала. Решаващ и господствуващ фактор са били хората на крупния български и чуждестранен капитал. Сега, след 9 септември и особено след развитието, което ние имаме от 9 септември насам и което ще бъде закрепено окончателно от конституцията на нашата Народна република, съдбата на България и на нейното стопанство не е в ръцете на хората на крупния български и чуждестранен капитал, а е в ръцете на хората на физическия и умствен творчески труд. Исторически това означава, че ръководството на държавните, стопанските и други работи на нашия народ преминава от ръцете на малката група крупни капиталисти в ръцете на работническата класа, на нашия трудещ се народ (Ръкопляскания).

Отечественият фронт представлява, както знаете, едно обединение на всички демократични, прогресивни сили на нашата страна. Той управлява и ще управлява за дълъг и дълъг период (Ръкопляскания). Могат да се

КАКВО Е НЕОБХОДИМО ЗА УСПЕХА НА УДАРНИЧЕСТВОТО И СЪРЕВНОВАНИЕТО

Реч на тържествената вечер на софийските ударници

27 януари 1947 г.

Другари и другарки,

Вие знаете, че в проекта на конституцията, който скоро ще се разглежда във Великото народно събрание, е записано едно основно, важно историческо положение. Там се казва: трудът е решаващ, основен обществено-стопански фактор в Народната република България (Ръкопляскания). Това не е само една хубава формулировка, едно приятно заявление за хората на труда. Това е един основен камък във великата сграда на нашата млада, но с голямо бъдеще Народна република (Ръкопляскания). То означава и дълбоката промяна, която е станала в нашата страна след 9 септември.

Десетилетия съдбата на България и на нейното народно стопанство се е намирала, както знаете, в ръцете на владетелите на капитала. Решаващ и господствуващ фактор са били хората на крупния български и чуждестранен капитал. Сега, след 9 септември и особено след развитието, което ние имаме от 9 септември насам и което ще бъде закрепено окончателно от конституцията на нашата Народна република, съдбата на България и на нейното стопанство не е в ръцете на хората на крупния български и чуждестранен капитал, а е в ръцете на хората на физическия и умствен творчески труд. Исторически това означава, че ръководството на държавните, стопанските и други работи на нашия народ преминава от ръцете на малката група крупни капиталисти в ръцете на работническата класа, на нашия трудещ се народ (Ръкопляскания).

Отечественият фронт представлява, както знаете, едно обединение на всички демократични, прогресивни сили на нашата страна. Той управлява и ще управлява за дълъг и дълъг период (Ръкопляскания). Могат да се сменяват министри, може да стане промяна в състава на някои партии или групировки, но Отечественият фронт като обединение на прогресивните, демократични и антифашистки сили на нашия народ ще остане и ще пребъде (Ръкопляскания).

Ония, които досега бяха невярващи томовци, маловери, и ония, които се поддават на реакционни интриги и влияния за връщане назад, за една друга власт вместо Отечествения фронт и пр. и пр., все повече се убеждават вътрешно, че техните надежди са пропаднали, стават съвършено безперспективни.

В скоро време ще подпишем мирния договор (Ръкопляскания). И въз основа на този мирен договор, който има действително и нелеки клаузи за нашата страна, за нашия народ благодарение престъпната политика на нашите бивши фашистки управници, въз основа на този мирен договор Отечественият фронт и целият наш народ с пълна увереност и без никакви колебания ще тръгнат по пътя на окончателното възстановяване и непрестанния възход на нашата страна (Ръкопляскания).

С изпълнението на двегодишния стопански план ще се заеме нашата работническа класа, трудещите се селяни, инженерно-техническата и друга творческа интелигенция, ще се заеме целият наш народ, с изключение на краставите, а — както е известно — няма стадо без мърша. Целият народ трябва да запретне ръкави, за да осъществи този план, за да открие пътя на бъдещото още по-добро и по-щастливо развитие на нашата страна. Моторът, здравата и непоколебима воля в ръководството на този процес, в самия Отечествен фронт, вътре, в самото управление на нашата страна, това са хората на физическия и умствения творчески труд (Ръкопляскания). Това е преди всичко работническата класа. Трябва да се разбере от приятели и неприятели, от вярващи и маловери у нас, че около тази работническа класа с нейната творческа народна интелигенция се обединяват, сътрудничат в полза на народа и на бъдещето на нашата страна всички останали производителни творчески сили на нашия народ (Ръкопляскания). Който в България сменяват министри, може да стане промяна в състава на някои партии или групировки, но Отечественият фронт като обединение на прогресивните, демократични и антифашистки сили на нашия народ ще остане и ще пребъде (Ръкопляскания).

Ония, които досега бяха невярващи томовци, маловери, и ония, които се поддават на реакционни интриги и влияния за връщане назад, за една друга власт вместо Отечествения фронт и пр. и пр., все повече се убеждават вътрешно, че техните надежди са пропаднали, стават съвършено безперспективни.

В скоро време ще подпишем мирния договор (Ръкопляскания). И въз основа на този мирен договор, който има действително и нелеки клаузи за нашата страна, за нашия народ благодарение престъпната политика на нашите бивши фашистки управници, въз основа на този мирен договор Отечественият фронт и целият наш народ с пълна увереност и без никакви колебания ще тръгнат по пътя на окончателното възстановяване и непрестанния възход на нашата страна (Ръкопляскания).

С изпълнението на двегодишния стопански план ще се заеме нашата работническа класа, трудещите се селяни, инженерно-техническата и друга творческа интелигенция, ще се заеме целият наш народ, с изключение на краставите, а — както е известно — няма стадо без мърша. Целият народ трябва да запретне ръкави, за да осъществи този план, за да открие пътя на бъдещото още по-добро и по-щастливо развитие на нашата страна. Моторът, здравата и непоколебима воля в ръководството на този процес, в самия Отечествен фронт, вътре, в самото управление на нашата страна, това са хората на физическия и умствения творчески труд (Ръкопляскания). Това е преди всичко работническата класа. Трябва да се разбере от приятели и неприятели, от вярващи и маловери у нас, че около тази работническа класа с нейната творческа народна интелигенция се обединяват, сътрудничат в полза на народа и на бъдещето на нашата страна всички останали производителни творчески сили на нашия народ (Ръкопляскания). Който в България мисли, че може да направи някое добро дело за своя народ в борба против тази работническа класа или в неприязън и враждебност към комунистите, той или е враг на народа, или е луд („Браво!" Ръкопляскания).

Това, което имаме ние досега с тези ударници и ударнички, с тези млади, свежи сили, показва, че работническата класа е в състояние да изпълни своята мисия във всички области на нашия живот, но на нея ѝ е нужно да поработи здраво, да си стяга цървулите, както се казва, да се учи и учи. Нашата индустрия, която ще трябва бързо да се развие, нашата електрификация, машинизирането и модернизирането на нашето селско стопанство се нуждаят от много кадри и особено се нуждаят според мене от кадри, които трябва да излязат от средата на самите трудещи се. Из средата на хилядите, десетки хилядите ударници и ударнички, които ще се явят във всички клонове на нашето производство и селско стопанство, из тия млади, способни сили ще трябва да излязат нови инженерно-технически кадри за нашата индустрия и за цялото народно стопанство (Ръкопляскания). Ако техният опит, ако тяхната воля и благородна амбиция да увеличат производителността на труда се съединят с известна необходима теоретическа подготовка и известно общо образование, което не са могли да го имат, от тях ще излязнат прекрасни инженери и техници-стопановеди.

Нужно е да се бичуват недостатъците, да се лекуват и очистят слабостите в средата на работническата класа, която поема такава историческа роля в живота на нашата страна. Тя поема голяма отговорност, много по-голяма, по-значителна отговорност отколкото в миналото, което задължава всеки работник и работничка, всеки инженер, всеки техник, всеки служащ, всеки човек на физическия и умствен труд у нас. Най-силното и здраво оръжие в нашите ръце против нашите собствени недостатъци, против слабостите в средата на самата работническа класа — това е самокритиката и критиката. Критика и самокритика трябва да имаме във всички предприятия и учреждения, навсякъде. Това трябва да стане една постоянна кампания. Тая самокритика ще трябва да мисли, че може да направи някое добро дело за своя народ в борба против тази работническа класа или в неприязън и враждебност към комунистите, той или е враг на народа, или е луд („Браво!“ Ръкопляскания).

Това, което имаме ние досега с тези ударници и ударнички, с тези млади, свежи сили, показва, че работническата класа е в състояние да изпълни своята мисия във всички области на нашия живот, но на нея ѝ е нужно да поработи здраво, да си стяга цървулите, както се казва, да се учи и учи. Нашата индустрия, която ще трябва бързо да се развие, нашата електрификация, машинизирането и модернизирането на нашето селско стопанство се нуждаят от много кадри и особено се нуждаят според мене от кадри, които трябва да излязат от средата на самите трудещи се. Из средата на хилядите, десетки хилядите ударници и ударнички, които ще се явят във всички клонове на нашето производство и селско стопанство, из тия млади, способни сили ще трябва да излязат нови инженерно-технически кадри за нашата индустрия и за цялото народно стопанство (Ръкопляскания). Ако техният опит, ако тяхната воля и благородна амбиция да увеличат производителността на труда се съединят с известна необходима теоретическа подготовка и известно общо образование, което не са могли да го имат, от тях ще излязнат прекрасни инженери и техници-стопановеди.

Нужно е да се бичуват недостатъците, да се лекуват и очистят слабостите в средата на работническата класа, която поема такава историческа роля в живота на нашата страна. Тя поема голяма отговорност, много по-голяма, по-значителна отговорност отколкото в миналото, което задължава всеки работник и работничка, всеки инженер, всеки техник, всеки служащ, всеки човек на физическия и умствен труд у нас. Най-силното и здраво оръжие в нашите ръце против нашите собствени недостатъци, против слабостите в средата на самата работническа класа — това е самокритиката и критиката. Критика и самокритика трябва да имаме във всички предприятия и учреждения, навсякъде. Това трябва да стане една постоянна кампания. Тая самокритика ще трябва да

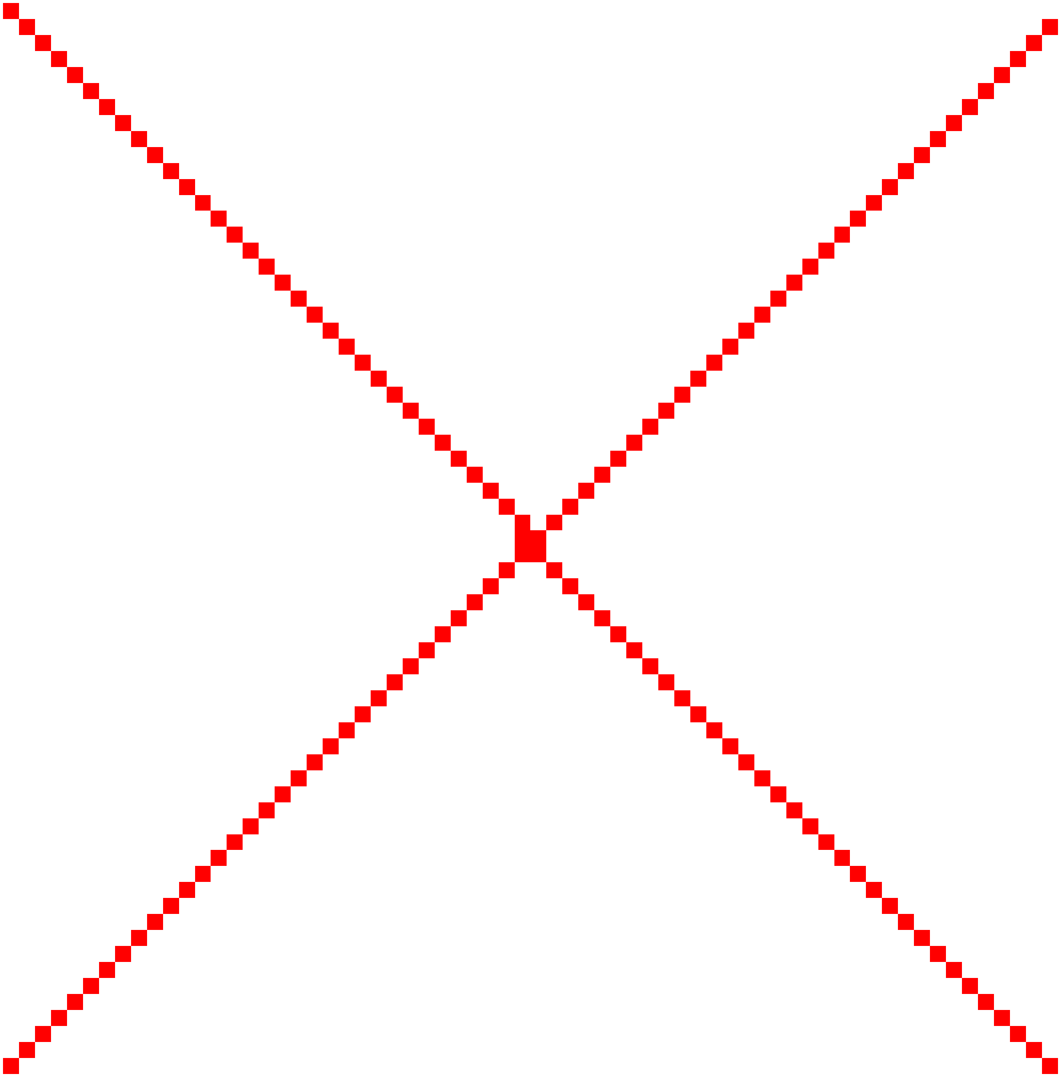

бъде една машина, която дезинфекцира въздуха, която убива дървениците и другите вредни насекоми (Ръкопляскания). Ще трябва работното време да бъде уплътнено, да се укрепи трудовата дисциплина, никой да не хайлазува, да не се шляе, да не се губи времето напразно, да се използуват всички сили на работника, служащия, чиновника в предприятия и учреждения, да се пазят ценностите на самото производство от разпиляване и разхищение, да има режим на икономии на времето, на силите, на енергията, на материалите, на всичко, с което разполагаме. Ние трябва да знаем, трябва да знае работническата класа в България, трябва да знае целият наш народ, че нашата страна най-много за едно-две десетилетия трябва да постигне това, което другите народи и държави са постигнали в областта на вътрешното си устройство, економиката, науката и техниката за цели столетия. В такъв масщаб трябва да работим. Това, което другите са го постигнали за сто години, ние ще трябва да го набавим, да го получим, да го имаме за едно-две десетилетия, ако искаме да осигурим нашата национална свобода и независимост, ако искаме да имаме едно постоянно растящо народно благоденствие. Нашите врагове и неприятели могат да ни поставят в трудно положение в бъдеще само в един случай, ако ние нямаме своя собствена национална здрава економика, ако нашата страна не се индустриализира и електрифицира, ако нашето селско стопанство не бъде машинизирано. Имаме ли тая економическа база, имаме ли братството и сътрудничеството със славянските народи, начело с великия Съветски съюз (Ръкопляскания), и с другите демократични народи, тогава, както се казва на прост език, и топ не може да ни разбие (Бурни ръкопляскания).

Аз искам да поздравя всички наши ударници и ударнички от цялото си сърце и в тяхно лице, в лицето на софийските ударници и ударнички, да поздравя всички ударници в нашата страна, където и да се намират те — известни и още недостатъчно известни.

Аз искам да обърна внимание на ръководителите на Общия работнически професионален съюз, на профсъюзите, че у нас съревнованието и ударничеството трябва да бъдат обезателно съчетани, съпроводени със систематични грижи за здравето и силата на ударниците и ударничките (Ръкопляскания). Нека се разбере добре, че за държавата, за народното стопанство и за нас всички не е никак полезно, ако, да кажем, една ударничка за два-три месеца увеличава значително производството, но след тия два-три месеца става неспособна за нормална работа дори. Съревнованието и ударничеството ще трябва да се развиват при такива условия и при такова съчетание на грижите, че да се запазва работоспособността, здравето и силите на ударниците и ръстът на ударничеството, за да се получат не временни, моментни резултати, а продължителни и трайни резултати, които ще действуват възпитателно на цялата работническа класа и на всички трудещи се в индустрията, селското стопанство, в занаятчийството, в държавните учреждения и др. Самите ударници и ударнички трябва да знаят, че най-важното не е в това да напрягат до крайния предел своята физическа и морална волева енергия при увеличение на производството, при повишение на производителността на своя труд. Не е там най-голямото майсторство. То е необходимо, но най-голямото майсторство в съревнованието и ударничеството се състои в това: центърът на тежестта да се постави на сръчността, ловкостта, съобразителността, както казва ударничката Олга, по пътя на опита да се достигне рационализиране на методите на работа. Има някои работи на пръв поглед маловажни, а те са от голямо значение, и когато на тях се обърне внимание и се отстранят известни недостатъци, тогава без много напрежение, без много излишна физическа и морална енергия могат да се постигнат значителни резултати.

За ударниците и ударничките би трябвало да има курсове. Трябва да се нареди така, че те да могат да усвоят известни технически похвати, да се запознаят с технологическия процес на производството не само по пътя на своя собствен емпиричен опит, а да им се помогне да използуват и опита, натрупан от техническата наука. Така по-лесно ще се запазят техните сили, тяхното здраве и ще се появят много рационализатори, предтрябва да бъдат обезателно съчетани, съпроводени със систематични грижи за здравето и силата на ударниците и ударничките (Ръкопляскания). Нека се разбере добре, че за държавата, за народното стопанство и за нас всички не е никак полезно, ако, да кажем, една ударничка за два-три месеца увеличава значително производството, но след тия два-три месеца става неспособна за нормална работа дори. Съревнованието и ударничеството ще трябва да се развиват при такива условия и при такова съчетание на грижите, че да се запазва работоспособността, здравето и силите на ударниците и ръстът на ударничеството, за да се получат не временни, моментни резултати, а продължителни и трайни резултати, които ще действуват възпитателно на цялата работническа класа и на всички трудещи се в индустрията, селското стопанство, в занаятчийството, в държавните учреждения и др. Самите ударници и ударнички трябва да знаят, че най-важното не е в това да напрягат до крайния предел своята физическа и морална волева енергия при увеличение на производството, при повишение на производителността на своя труд. Не е там най-голямото майсторство. То е необходимо, но най-голямото майсторство в съревнованието и ударничеството се състои в това: центърът на тежестта да се постави на сръчността, ловкостта, съобразителността, както казва ударничката Олга, по пътя на опита да се достигне рационализиране на методите на работа. Има някои работи на пръв поглед маловажни, а те са от голямо значение, и когато на тях се обърне внимание и се отстранят известни недостатъци, тогава без много напрежение, без много излишна физическа и морална енергия могат да се постигнат значителни резултати.

За ударниците и ударничките би трябвало да има курсове. Трябва да се нареди така, че те да могат да усвоят известни технически похвати, да се запознаят с технологическия процес на производството не само по пътя на своя собствен емпиричен опит, а да им се помогне да използуват и опита, натрупан от техническата наука. Така по-лесно ще се запазят техните сили, тяхното здраве и ще се появят много рационализатори, предложенията на които ще бъдат приложени, и ще се дадат много по-големи резултати. С други думи, ударничеството и съревнованието са бляскави явления, но те подлежат на усъвършенствуване, на още по-добра организация, по-добро ръководство, на използуване опита, който имаме досега. В тая насока пожелавам най-големи успехи на ударниците и ударничките и на ръководителите на това голямо дело за нашата страна (Всички стават прави и бурно и продължително аплодират министър-председателя Георги Димитров).

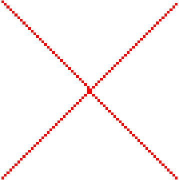

НАЙ-ВАЖНИТЕ УСЛОВИЯ ЗА УКРЕПВАНЕ НА ТКЗС

Реч пред националната конференция на ТКЗС
4 февруари 1947 г.

Другари и другарки,

Вашата първа национална конференция, националната конференция на трудово-кооперативните земеделски стопанства, е едно иззънредно важно, изключително събитие за нашата страна и особено за нашето народно стопанство. Правителството следи, ето вече четвърти ден, с най-жив интерес хода на тая конференция. То очаква вашите решения, които ще бъдат разгледани най-щателно от него и взети под най-сериозно внимание, защото то отдава историческо значение на делото на трудово-кооперативното земеделско стопанство (Ръкоплескания).

Ние с радост констатираме, че през късия период на своето съществуване тия кооперативни стопанства имат положителни достижения и че пионерите в областта на това голямо дело за нашата страна работят с голям ентусиазъм, с любов към родината, с всички сили и способности за преуспяването и процъфтяването на нашата млада Народна република (Ръкоплескания).

Но вие сами разбирате, че това голямо дело е още в своето начало.

То е трудно, сложно, но то е спасително за нашето огромно селско земеделско население, за нашата изостанала по вина на династията, буржоазията и фашистите страна (Ръкоплескания). Сложена е, другари и другарки, още само основата. Върху тая основа има да се гради и трябва да се гради с труд, с пот на челото и особено с разум, с организация, трудова дисциплина и правилно ръководство.

Нашите кооперативни стопанства, както вие сами знаете, страдат от редица слабости и недостатъци, много

НАЙ-ВАЖНИТЕ УСЛОВИЯ ЗА УКРЕПВАНЕ НА ТКЗС

Реч пред националната конференция на ТКЗС
4 февруари 1947 г.

Другари и другарки,

Вашата първа национална конференция, националната конференция на трудово-кооперативните земеделски стопанства, е едно иззънредно важно, изключително събитие за нашата страна и особено за нашето народно стопанство. Правителството следи, ето вече четвърти ден, с най-жив интерес хода на тая конференция. То очаква вашите решения, които ще бъдат разгледани най-щателно от него и взети под най-сериозно внимание, защото то отдава историческо значение на делото на трудово-кооперативното земеделско стопанство (Ръкопляскания).

Ние с радост констатираме, че през късия период на своето съществуване тия кооперативни стопанства имат положителни достижения и че пионерите в областта на това голямо дело за нашата страна работят с голям ентусиазъм, с любов към родината, с всички сили и способности за преуспяването и процъфтяването на нашата млада Народна република (Ръкопляскания).

Но вие сами разбирате, че това голямо дело е още в своето начало.

То е трудно, сложно, но то е спасително за нашето огромно селско земеделско население, за нашата изостанала по вина на династията, буржоазията и фашистите страна (Ръкопляскания). Сложена е, другари и другарки, още само основата. Върху тая основа има да се гради и трябва да се гради с труд, с пот на челото и особено с разум, с организация, трудова дисциплина и правилно ръководство.

Нашите кооперативни стопанства, както вие сами знаете, страдат от редица слабости и недостатъци, много въпроси още не са ясни. Неяснота има по отношение организацията на кооперативните стопанства, по отношение на ръководството им, по отношение на тяхното практическо разрастване и развиване, по отношение на взаимните им отношения с некоопериранитe селяни, по отношение нормите на труда, на плащането и пр. и пр. Аз със задоволство констатирах и тук трябва да го отбележа, че конференцията не само не си затваря очите пред тези слабости, недостатъци и неясности в живота на кооперативното стопанство, не само не поиска да ги замаже и представи, че всичко върви по мед и масло, както правят това някои прекалени ентусиазисти в това отношение, а трезво, сериозно туря пръст на раната, разглежда тия слабости и недостатъци и се стреми, доколкото силите и способностите позволяват, доколкото опит има вече натрупан, да намери средства и такива конкретни мероприятия, които биха ускорили премахването, преодоляването на тия слабости, недостатъци и неясноти в развитието и дейността на трудово-кооперативните земеделски стопанства.

Задачата сега е да се укрепят съществуващите и да се пристъпи към организиране на нови кооперативни стопанства, но само при най-щателна подготовка и старателно изучаване на конкретните местни условия и възможности за това. Задачата е да се намерят и приложат тия условия, които в най-ускорен темп могат да укрепят съществуващите вече кооперативни стопанства. Тия условия са много. Най-важните обаче несъмнено са следните: *първо, най-строго и последователно спазване принципа на доброволността при участието в кооперативните стопанства.* Никакво материално или морално принуждаване не трябва да се допуска в тая област, защото каква полза ще имате вие като кооператори, каква полза може да има кооперативното стопанство, ако то по такъв път, чрез известно принудително въздействие, вмъкне 10—20—30 или повече кооператори, които без сърце и душа, без дълбоко убеждение влизат вътре. Те могат да бъдат най-малко баласт, букаи в нозете на кооперативното стопанство, а в много случаи саботьори, които подриват отвътре това народополезно дело.

въпроси още не са ясни. Неяснота има по отношение организацията на кооперативните стопанства, по отношение на ръководството им, по отношение на тяхното практическо разрастване и развиване, по отношение на взаимните им отношения с некооперираните селяни, по отношение нормите на труда, на плащането и пр. и пр. Аз със задоволство констатирах и тук трябва да го отбележа, че конференцията не само не си затваря очите пред тези слабости, недостатъци и неясности в живота на кооперативното стопанство, не само не поиска да ги замаже и представи, че всичко върви по мед и масло, както правят това някои прекалени ентусиазисти в това отношение, а трезво, сериозно туря пръст на раната, разглежда тия слабости и недостатъци и се стреми, доколкото силите и способностите позволяват, доколкото опит има вече натрупан, да намери средства и такива конкретни мероприятия, които биха ускорили премахването, преодоляването на тия слабости, недостатъци и неясноти в развитието и дейността на трудово-кооперативните земеделски стопанства.

Задачата сега е да се укрепят съществуващите и да се пристъпи към организиране на нови кооперативни стопанства, но само при най-щателна подготовка и старателно изучаване на конкретните местни условия и възможности за това. Задачата е да се намерят и приложат тия условия, които в най-ускорен темп могат да укрепят съществуващите вече кооперативни стопанства. Тия условия са много. Най-важните обаче несъмнено са следните: *първо, най-строго и последователно спазване принципа на доброволността при участието в кооперативните стопанства.* Никакво материално или морално принуждаване не трябва да се допуска в тая област, защото каква полза ще имате вие като кооператори, каква полза може да има кооперативното стопанство, ако то по такъв път, чрез известно принудително въздействие, вмъкне 10—20—30 или повече кооператори, които без сърце и душа, без дълбоко убеждение влизат вътре. Те могат да бъдат най-малко баласт, букаи в нозете на кооперативното стопанство, а в много случаи саботьори, които подриват отвътре това народополезно дело.

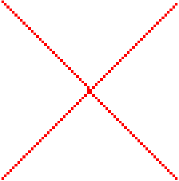

Второто условие е постоянно да се възпитават членовете на кооперативното стопанство в дух на трудова дружба и взаимна помощ. Благодарение на традиционното частно обработване на земята — всеки за себе си и всеки против другите — в селското стопанство ние сме наследили много и много индивидуализъм, несработване, личен егоизъм. А в кооперативното стопанство е необходима дружба, съгласие, дружен труд и взаимна помощ. Заболелият кооператор не може да дава това, което дават другите, — трябва да му се помогне. Необходима е дружба и помощ, така че всички кооператори да могат максимално, според своите сили и способности, да произвеждат, да влагат своя принос в общото дело на кооперативното стопанство, за да може и кооператорът, който е заболял и е по-малко работоспособен, да получи повече блага, по-голяма продукция, да има по-добро материално, морално и културно положение.

Третото много важно условие е — честен, предан, упорит труд от всеки кооператор. Не може да процъфтява едно кооперативно стопанство, ако има на сто души, да кажем, 25 хайлази, лентяи, които не обичат труда, предпочитат да киснат в кръчмите. Такива хора подриват основите на своето кооперативно стопанство и вредят на себе си и своята челяд. Необходим е честен, предан, упорит труд от всеки кооператор, от всеки член на кооперативното стопанство.

Следващото условие, другари и другарки, е свойското и предано отношение към кооперативното стопанство. Да се отнасят членовете на кооперативното стопанство към собствеността, към продукцията, към инвентара, към всички ценности, които има кооперативното стопанство, така, както биха се отнасяли към своята лична собственост, даже по-добре. Трябва свойско, любовно отношение към всичко, което има кооперативното стопанство.

За лекуване на слабостите и недостатъците в работата на самите кооперативни стопанства, трябва да знаете, има едно много сериозно средство — това е *критиката и самокритиката.* У нас малко обичат самокритиката, не обичат и критиката. Зловиди им се, обиждат се някои, когато ги критикуват, а сами много малко обичат да се критикуват, да видят, признаят и поправят своите грешки и слабости. Ние трябва да знаем обаче, че *в областта на стопанската дейност без критично отношение към себе си и към другите, към своите слабости и недостатъци, не можем да вървим напред.* Най-могъщият фактор на всеки прогрес, на всяко вървене напред — това е критиката и самокритиката (Ръкопляскания), разбира се, критика градивна, критика строителна, критика не тенденциозна, не лична, не котерийна, а критика, която поощрява, която помага да се усъвършенствува работата на кооперативното стопанство във всеки негов участък. Една здрава, градивна критика, която няма лични цели и която не цепи косъма, както се казва, а тика напред отделния член на кооперативното стопанство и стопанството в цялост.

За развиване и укрепване на нашите млади кооперативни стопанства има особено важно значение проблемата за кадрите.

Вие сте говорили тук по това немалко, въпросът е обсъждан. Необходими са много кадри, кадри предани и опитни, необходими са ръководители на кооперативните стопанства и би трябвало, по правило, те да бъдат председателите, а не агрономите. Кооперативното стопанство трябва да се ръководи, според мен, от отговорен, избран председател (Ръкопляскания). Добрият агроном, който знае своята област и място, би трябвало да бъде дясна ръка на ръководителя на кооперативното стопанство (Ръкопляскания). Подготовката на председатели, на ръководители, подготовката на нашите агрономи, голяма част от които имат малко понятие от сложността на задачите в трудово-кооперативните стопанства, е една извънредно важна и неотложна задача.

Необходими са бригадири, без които е невъзможна организирана и производителна работа. Необходими са особено счетоводители за отчетността в кооперативните стопанства. Без отчетност ред не може да има. *Без добра отчетност в кооперативните стопанства не може да има увереност в членовете на кооператива,* не обичат и критиката. Зловиди им се, обиждат се някои, когато ги критикуват, а сами много малко обичат да се критикуват, да видят, признаят и поправят своите грешки и слабости. Ние трябва да знаем обаче, че *в областта на стопанската дейност без критично отношение към себе си и към другите, към своите слабости и недостатъци, не можем да вървим напред.* Най-могъщият фактор на всеки прогрес, на всяко вървене напред — това е критиката и самокритиката (Ръкопляскания), разбира се, критика градивна, критика строителна, критика не тенденциозна, не лична, не котерийна, а критика, която поощрява, която помага да се усъвършенствува работата на кооперативното стопанство във всеки негов участък. Една здрава, градивна критика, която няма лични цели и която не цепи косъма, както се казва, а тика напред отделния член на кооперативното стопанство и стопанството в цялост.

За развиване и укрепване на нашите млади кооперативни стопанства има особено важно значение проблемата за кадрите.

Вие сте говорили тук по това немалко, въпросът е обсъждан. Необходими са много кадри, кадри предани и опитни, необходими са ръководители на кооперативните стопанства и би трябвало, по правило, те да бъдат председателите, а не агрономите. Кооперативното стопанство трябва да се ръководи, според мен, от отговорен, избран председател (Ръкопляскания). Добрият агроном, който знае своята област и място, би трябвало да бъде дясна ръка на ръководителя на кооперативното стопанство (Ръкопляскания). Подготовката на председатели, на ръководители, подготовката на нашите агрономи, голяма част от които имат малко понятие от сложността на задачите в трудово-кооперативните стопанства, е една извънредно важна и неотложна задача.

Необходими са бригадири, без които е невъзможна организирана и производителна работа. Необходими са особено счетоводители за отчетността в кооперативните стопанства. Без отчетност ред не може да има. *Без добра отчетност в кооперативните стопанства не може да има увереност в членовете на кооператива,* *че всичко е в ред.* Без отчетност не може да има нужният контрол ни на изработеното, ни на средствата, ни на инвентара, ни на разпределението на произведените блага. Ролята на счетоводителя е изключително важна в трудово-кооперативните земеделски стопанства.

Необходими са също така и трактористи. Ние знаем от опит, че една значителна част от нашите трактори се развалят, защото хората не умеят да работят с тях. Аз знам случай, когато блестящ, нов, прекрасен трактор експлодирал и отишъл по вятъра, защото трактористът не умеел да работи с него.

Аз считам, че ще бъде необходимо с помощта на съответните държавни и други органи да се учредят специални курсове за председателите на кооперативните стопанства, за счетоводителите, за бригадирите, за трактористите, за преподготовка на агрономите. Необходимо е нашият агрономически факултет и земеделските училища да помогнат в това отношение — да има катедра в Университета по нашите трудово-кооперативни стопанства (Ръкопляскания). Необходимо е нашите земеделски училища да обърнат лицето си повече и към това голямо дело, да имат предмет за неговото изучаване и да подготвят кадри за него. Учащите се да бъдат добре подготвени и за работа в кооперативните стопанства (Ръкопляскания).

Във връзка с въпроса за кадрите аз искам особено да подчертая, че ръководителите на нашите кооперативни стопанства би трябвало по-смело да издигат нови кадри из средата на младежите, из средата на даровити, предани, способни, желаещи да се учат младежи — разбира се, не такива, които мислят, че всичко знаят и на всички хора гледат отгоре надолу. Такива млади кадри трябва да бъдат издигнати колкото е възможно повече, да им се помогне да усвоят практически опит и със своята по-голяма интелигентност, със своя младежки жар, със своето крепко здраве и неизчерпаема енергия да тласкат работите на трудово-кооперативните земеделски стопанства напред и все напред (Ръкопляскания).

Особено изключително важна е ролята на жените, на стопанките в трудово-кооперативните стопанства.

че всичко е в ред. Без отчетност не може да има нужният контрол ни на изработеното, ни на средствата, ни на инвентара, ни на разпределението на произведените блага. Ролята на счетоводителя е изключително важна в трудово-кооперативните земеделски стопанства.

Необходими са също така и трактористи. Ние знаем от опит, че една значителна част от нашите трактори се развалят, защото хората не умеят да работят с тях. Аз знам случай, когато блестящ, нов, прекрасен трактор експлодирал и отишъл по вятъра, защото трактористът не умеел да работи с него.

Аз считам, че ще бъде необходимо с помощта на съответните държавни и други органи да се учредят специални курсове за председателите на кооперативните стопанства, за счетоводителите, за бригадирите, за трактористите, за преподготовка на агрономите. Необходимо е нашият агрономически факултет и земеделските училища да помогнат в това отношение — да има катедра в Университета по нашите трудово-кооперативни стопанства (Ръкопляскания). Необходимо е нашите земеделски училища да обърнат лицето си повече и към това голямо дело, да имат предмет за неговото изучаване и да подготвят кадри за него. Учащите се да бъдат добре подготвени и за работа в кооперативните стопанства (Ръкопляскания).

Във връзка с въпроса за кадрите аз искам особено да подчертая, че ръководителите на нашите кооперативни стопанства би трябвало по-смело да издигат нови кадри из средата на младежите, из средата на даровити, предани, способни, желаещи да се учат младежи — разбира се, не такива, които мислят, че всичко знаят и на всички хора гледат отгоре надолу. Такива млади кадри трябва да бъдат издигнати колкото е възможно повече, да им се помогне да усвоят практически опит и със своята по-голяма интелигентност, със своя младежки жар, със своето крепко здраве и неизчерпаема енергия да тласкат работите на трудово-кооперативните земеделски стопанства напред и все напред (Ръкопляскания).

Особено изключително важна е ролята на жените, на стопанките в трудово-кооперативните стопанства.

Трябва да ви кажа, че макар и да се занимавам с тия въпроси, с удивление узнах във връзка с вашата национална конференция, че жената на онзи мъж, който е член на кооперативното стопанство, не е членка на стопанството. Не е членка, защото била негова жена. В събранията тя участвува, но нямала право на решаващ глас. Защо, питам аз? Защо една такава важна сила, каквато са въобще жените у нас и особено жените в такива кооперативни стопанства, е лишена от възможността да взема пълноценно участие в живота на кооперативните стопанства, когато жените често пъти повече от мъжете разбират практическата работа в стопанството (Ръкопляскания). Те имат обикновено по-остър поглед, по-зорко око, те по-добре забелязват някои недостатъци, имат по-добър нюх, помирисват навреме това, което почва да гние, но още не е изгнило. Ние знаем, че в нашите земеделски семейства, особено в нашите бивши задруги, а и сега, старата баба е главният съветник в стопанството на селското семейство и често пъти тя командува. Макар че старецът може понякога да я побийва — за жалост има такива случаи още у нас, — но когато дойде време за важна работа — какво да се посее, как да се посее и какво да се произведе, какво да се оре и кога да се оре, какво и как да се продаде, — тогава той вика бабата да се посъветва с нея. Това не е никак случайно. Никакъв закон не заставя селянина да прави това. По-рано жената нямаше равни права както сега, но опитът на жената и нуждата заставят мъжа да слуша жената, защото *болшинството от жените са по-добри стопанки от много мъже,* които обичат да седят в кръчмата, да си попийват и да бистрят „висшата" външна политика (Ръкопляскания). Изказванията пред вашата конференция на стопанките Мария Душкова, Добра Попова, Райна Спасова и др. свидетелствуват за това, което аз ви казвам. Аз особено моля ръководителите на нашите трудово-кооперативни земеделски стопанства, като се върнат по местата си, да поставят тоя въпрос на дневен ред сериозно, да го обсъдят, да помогнат на жените още по-активно да заработят и да се постараят да привлекат колкото е възможно повече

Трябва да ви кажа, че макар и да се занимавам с тия въпроси, с удивление узнах във връзка с вашата национална конференция, че жената на онзи мъж, който е член на кооперативното стопанство, не е членка на стопанството. Не е членка, защото била негова жена. В събранията тя участвува, но нямала право на решаващ глас. Защо, питам аз? Защо една такава важна сила, каквато са въобще жените у нас и особено жените в такива кооперативни стопанства, е лишена от възможността да взема пълноценно участие в живота на кооперативните стопанства, когато жените често пъти повече от мъжете разбират практическата работа в стопанството (Ръкопляскания). Те имат обикновено по-остър поглед, по-зорко око, те по-добре забелязват някои недостатъци, имат по-добър нюх, помирисват навреме това, което почва да гние, но още не е изгнило. Ние знаем, че в нашите земеделски семейства, особено в нашите бивши задруги, а и сега, старата баба е главният съветник в стопанството на селското семейство и често пъти тя командува. Макар че старецът може понякога да я побийва — за жалост има такива случаи още у нас, — но когато дойде време за важна работа — какво да се посее, как да се посее и какво да се произведе, какво да се оре и кога да се оре, какво и как да се продаде, — тогава той вика бабата да се посъветва с нея. Това не е никак случайно. Никакъв закон не заставя селянина да прави това. По-рано жената нямаше равни права както сега, но опитът на жената и нуждата заставят мъжа да слуша жената, защото *болшинството от жените са по-добри стопанки от много мъже,* които обичат да седят в кръчмата, да си попийват и да бистрят „висшата" външна политика (Ръкопляскания). Изказванията пред вашата конференция на стопанките Мария Душкова, Добра Попова, Райна Спасова и др. свидетелствуват за това, което аз ви казвам. Аз особено моля ръководителите на нашите трудово-кооперативни земеделски стопанства, като се върнат по местата си, да поставят тоя въпрос на дневен ред сериозно, да го обсъдят, да помогнат на жените още по-активно да заработят и да се постараят да привлекат колкото е възможно повече женски стопански творчески сили в областта на трудово-кооперативните земеделски стопанства (Ръкоплескания).

Една от големите и важни проблеми за нашите кооперативните стопанства са *взаимните им отношения със селяните, които не са кооперирани*, а, както вие знаете, те засега са огромното болшинство в нашата страна. Политиката на нашето правителство е да помага на тия селски стопани да могат те да увеличат своето производство и да подобрят своя материален и културен бит. Между трудово-кооперативните земеделски стопанства и некоопериpаните селяни не трябва да има никаква враждебност. Досега обаче на много места има такава. Неотложна задача за разрешаване е да се нормализират взаимоотношенията между ТКЗС и некооперираните селяни, така че тези отношения да бъдат добри, да бъдат дружески. Недостатъчно е само да се води известна пропаганда в това отношение, да се дават разяснения за голямото значение на нашето кооперативно стопанство. Това трябва непременно да го правим, но много по-важно е да се установи, тъй да се каже, производствено *сътрудничество между ТКЗС и частните селски стопани*. Как може това да стане в едно село, в един район? По много начини. На практика на всяко място трябва да се намерят съответни начини. Кооперативното стопанство, примерно, има трактор. Защо да не се помогне с този трактор и на частните селски стопани, та да орат своята нива не с дядо-адамовото рало или с плуг. Те ще заплатят на кооперативното стопанство нещо, ще се споразумеят помежду си за това. С това частният селски стопанин ще бъде много облекчен. Същото е с агрономическата помощ. Кооперативното стопанство например има агроном; нека този агроном да дава съвети и на частните селски стопани. Натрупаният вече известен опит, който имат кооперативните стопанства, да се предаде и на частните селски стопани. Има и много други подобни средства, които могат да бъдат използувани, каквито са например някои културни мероприятия, уреждани от кооперативното стопанство, като седенки, вечеринки, концерти, кина и пр. *Кооперативното стопанство трябва да стане център на подобни връзки с останалите частни селски сто-*

женски стопански творчески сили в областта на трудово-кооперативните земеделски стопанства (Ръкопляскания).

Една от големите и важни проблеми за нашите кооперативните стопанства са *взаимните им отношения със селяните, които не са кооперирани*, а, както вие знаете, те засега са огромното болшинство в нашата страна. Политиката на нашето правителство е да помага на тия селски стопани да могат те да увеличат своето производство и да подобрят своя материален и културен бит. Между трудово-кооперативните земеделски стопанства и некооперираните селяни не трябва да има никаква враждебност. Досега обаче на много места има такава. Неотложна задача за разрешаване е да се нормализират взаимоотношенията между ТКЗС и некооперираните селяни, така че тези отношения да бъдат добри, да бъдат дружески. Недостатъчно е само да се води известна пропаганда в това отношение, да се дават разяснения за голямото значение на нашето кооперативно стопанство. Това трябва непременно да го правим, но много по-важно е да се установи, тъй да се каже, производствено *сътрудничество между ТКЗС и частните селски стопани*. Как може това да стане в едно село, в един район? По много начини. На практика на всяко място трябва да се намерят съответни начини. Кооперативното стопанство, примерно, има трактор. Защо да не се помогне с този трактор и на частните селски стопани, та да орат своята нива не с дядо-адамовото рало или с плуг. Те ще заплатят на кооперативното стопанство нещо, ще се споразумеят помежду си за това. С това частният селски стопанин ще бъде много облекчен. Същото е с агрономическата помощ. Кооперативното стопанство например има агроном; нека този агроном да дава съвети и на частните селски стопани. Натрупаният вече известен опит, който имат кооперативните стопанства, да се предаде и на частните селски стопани. Има и много други подобни средства, които могат да бъдат използувани, каквито са например някои културни мероприятия, уреждани от кооперативното стопанство, като седенки, вечеринки, концерти, кина и пр. *Кооперативното стопанство трябва да стане център на подобни връзки с останалите частни селски сто-*

пани, да организира и производственото сътрудничество по такъв начин, че да се увеличи продукцията на кооперативното стопанство и на частните селски стопани, което ще бъде от общ интерес за нашето народно стопанство (Ръкопляскания). Възможно ли е това? Напълно е възможно. Разбира се, има и злостни опозиционери, които ще пречат, има непоправими селски кожодери, които ще ровят, но всичко това ще бъде преодоляно, ако кооперираните и частните селски стопани вървят напред ръка за ръка (Ръкопляскания). Когато така се работи и когато самите кооперативни стопанства се укрепват постоянно и дават по-голяма продукция, подобряват материалното и културно положение на своите членове, на целия район, селото и пр., тогава все повече и повече частните селски стопани ще се убеждават, че кооперативното стопанство е в техен интерес, и на дело напълно ще се убедят, че и те трябва да се включат в него. Така в кооперативните стопанства ще влязат последователно стотици хиляди селски стопани, защото няма разумен човек — а нашите селяни са природно разумни, в болшинството си имат здрав разум, — няма разумен човек, който да бяга от доброто. Ако нашият селянин види, че това дело е добро, ще го усвои бързо и с ентусиазъм, защото ще е в негова полза, в полза на неговата челяд, на бъдещето на неговия народ.

Държавата подпомага и ще подпомага укрепването и развитието на ТКЗС. Но трябва да се знае, че тази помощ има граница, първо, защото държавата трябва да осъществи с участието и помощта на нашия народ един двегодишен стопански план, който предвижда индустриализация и електрификация на страната. *А индустриализацията и електрификацията е полезна за самите кооперативни стопанства и за цялото наше селско население.*

Второ, и аз съм против това да се дава безразборно парична помощ на нашите кооперативни стопанства и по друга важна причина. Ако те привикнат да живеят с помощта на държавата, те няма да се развиват самостоятелно, няма да могат здраво да стъпят на нозете си. Те трябва да разчитат преди всичко на своите собствени *пани,* да организира и производственото сътрудничество по такъв начин, че да се увеличи продукцията на кооперативното стопанство и на частните селски стопани, което ще бъде от общ интерес за нашето народно стопанство (Ръкопляскания). Възможно ли е това? Напълно е възможно. Разбира се, има и злостни опозиционери, които ще пречат, има непоправими селски кожодери, които ще ровят, но всичко това ще бъде преодоляно, ако кооперираните и частните селски стопани вървят напред ръка за ръка (Ръкопляскания). Когато така се работи и когато самите кооперативни стопанства се укрепват постоянно и дават по-голяма продукция, подобряват материалното и културно положение на своите членове, на целия район, селото и пр., тогава все повече и повече частните селски стопани ще се убеждават, че кооперативното стопанство е в техен интерес, и на дело напълно ще се убедят, че и те трябва да се включат в него. Така в кооперативните стопанства ще влязат последователно стотици хиляди селски стопани, защото няма разумен човек — а нашите селяни са природно разумни, в болшинството си имат здрав разум, — няма разумен човек, който да бяга от доброто. Ако нашият селянин види, че това дело е добро, ще го усвои бързо и с ентусиазъм, защото ще е в негова полза, в полза на неговата челяд, на бъдещето на неговия народ.

Държавата подпомага и ще подпомага укрепването и развитието на ТКЗС. Но трябва да се знае, че тази помощ има граница, първо, защото държавата трябва да осъществи с участието и помощта на нашия народ един двегодишен стопански план, който предвижда индустриализация и електрификация на страната. *А индустриализацията и електрификацията е полезна за самите кооперативни стопанства и за цялото наше селско население.*

Второ, и аз съм против това да се дава безразборно парична помощ на нашите кооперативни стопанства и по друга важна причина. Ако те привикнат да живеят с помощта на държавата, те няма да се развиват самостоятелно, няма да могат здраво да стъпят на нозете си. Те трябва да разчитат преди всичко на своите собствени сили, на своя собствен труд, ентусиазъм, героизъм (Ръкопляскания). Позволете ми едно сравнение. Защо България в индустриално отношение е останала така назад. Запитайте се сами защо ние сме така изостанала страна. Защото, доколкото управляващата до 9 септември българска буржоазия изграждаше индустрия, тя я изграждаше за сметка на държавата, т. е. за сметка на народа, създаваше индустриални предприятия със субсидии от държавата, индустриални предприятия, които често пъти бяха придатъци на чуждия капитал. Бившите наши управници нямаха интерес да създават здрава наша национална индустрия. Те предпочитаха да забогатяват бързо чрез ограбване плодовете на народния труд като комисионери, посредници на чуждите капиталистически фирми. Ако ние сега бихме тръгнали по този път в нашите кооперативни стопанства, ще имаме известно паразитно съществуване. При такова положение кооперативните земеделски стопанства няма да имат тия дълбоки, здрави стопански корени и в самото селско стопанство няма да развият своите собствени сили и способности да използуват всички местни ресурси, както това е необходимо. Поради това аз препоръчвам и настоятелно съветвам: като използувате ограничено и разумно като помощ на държавата, като разчитате преди всичко на своите собствени сили (Ръкопляскания), постарайте се кооперативните стопанства да станат достойни сътрудници на нашата нова народна държава в изграждането на българското национално стопанство (Ръкопляскания).

Аз се боя, че ви отнемам време (Възражения от страна на делегатите, бурни ръкопляскания), но тъй като вашата конференция заседава в навечерието на подписването на мирния договор, позволете ми да кажа само няколко думи по тоя въпрос (Ръкопляскания. „Ура!“)

Както знаете, на 10 февруари ще бъде подписан в Париж мирният договор. С подписването на мирния договор се урежда окончателно международното положение на нашата страна след войната. Това е положителното и главното, което дава мирният договор (Ръкопляскания). Няма да се простирам подробно върху това сили, на своя собствен труд, ентусиазъм, героизъм (Ръкоплескания). Позволете ми едно сравнение. Защо България в индустриално отношение е останала така назад. Запитайте се сами защо ние сме така изостанала страна. Защото, доколкото управляващата до 9 септември българска буржоазия изграждаше индустрия, тя я изграждаше за сметка на държавата, т. е. за сметка на народа, създаваше индустриални предприятия със субсидии от държавата, индустриални предприятия, които често пъти бяха придатъци на чуждия капитал. Бившите наши управници нямаха интерес да създават здрава наша национална индустрия. Те предпочитаха да забогатяват бързо чрез ограбване плодовете на народния труд като комисионери, посредници на чуждите капиталистически фирми. Ако ние сега бихме тръгнали по този път в нашите кооперативни стопанства, ще имаме известно паразитно съществуване. При такова положение кооперативните земеделски стопанства няма да имат тия дълбоки, здрави стопански корени и в самото селско стопанство няма да развият своите собствени сили и способности да използуват всички местни ресурси, както това е необходимо. Поради това аз препоръчвам и настоятелно съветвам: като използувате ограничено и разумно като помощ на държавата, като разчитате преди всичко на своите собствени сили (Ръкоплескания), постарайте се кооперативните стопанства да станат достойни сътрудници на нашата нова народна държава в изграждането на българското национално стопанство (Ръкоплескания).

Аз се боя, че ви отнемам време (Възражения от страна на делегатите, бурни ръкоплескания), но тъй като вашата конференция заседава в навечерието на подписването на мирния договор, позволете ми да кажа само няколко думи по тоя въпрос (Ръкоплескания. „Ура!")

Както знаете, на 10 февруари ще бъде подписан в Париж мирният договор. С подписването на мирния договор се урежда окончателно международното положение на нашата страна след войната. Това е положителното и главното, което дава мирният договор (Ръкоплескания). Няма да се простирам подробно върху това какво значи подписването на мирния договор за нашата страна. Всеки от вас разбира, че един отрезък от развитието на нашата страна в това отношение ще се завърши и ще се открият по-добри перспективи за едно ново, по-благоприятно и по-сигурно развитие на нашето народно стопанство (Ръкопляскания).

Мирният договор има и редица тежки условия, тежки клаузи, както ги наричат. По тоя повод правителството поръча на своята делегация, която ще подпише мирния договор в Париж, да отправи едно обращение до външните министри на четирите велики държави, в което да изложи становището на българския народ по тия тежки клаузи. Съдържанието на това обращение е публикувано и навярно вие всички го знаете. В мирния договор действително има тежки клаузи, но всеки разумен човек може да разбере, че *условията на мирния договор можеха да бъдат сто пъти, да не кажем и повече, по-тежки отколкото сега, ако не беше Отечественият фронт* (Всички стават прави и бурно и продължително ръкопляскат, викове „Вярно!" „Ура!"). Те щяха да бъдат страшно непоносими, убийствени за нашия народ, ако не беше съпротивителното движение, организирано от Отечествения фронт през време на войната (Ръкопляскания), ако не беше неоценимата помощ на Съветския съюз и ако не беше историческият 9 септември (Ръкопляскания), ако не беше участието на нова България в освободителната война против хитлеристка Германия (Ръкопляскания, възглас: „Ако не беше др. Георги Димитров!" Всички стават прави и бурно и продължително ръкопляскат. „Ура!" „Да живее др. Георги Димитров!")... Ако не беше, другари и другарки, нашата правилна, демократична, миролюбива външна политика, последователно провеждана от Отечествения фронт, — ако всичко това не беше, положението на България сега можеше да бъде такова, каквото е ужасното положение на Германия. На Отечествения фронт ние трябва да благодарим, че мирният договор, въпреки своите тежки клаузи, не е катастрофален, за какъвто така усилено действуваха враговете на България.

На Отечествения фронт трябва да благодарим, че България не се намира в положението, в което какво значи подписването на мирния договор за нашата страна. Всеки от вас разбира, че един отрезък от развитието на нашата страна в това отношение ще се завърши и ще се открият по-добри перспективи за едно ново, по-благоприятно и по-сигурно развитие на нашето народно стопанство (Ръкопляскания).

Мирният договор има и редица тежки условия, тежки клаузи, както ги наричат. По тоя повод правителството поръча на своята делегация, която ще подпише мирния договор в Париж, да отправи едно обращение до външните министри на четирите велики държави, в което да изложи становището на българския народ по тия тежки клаузи. Съдържанието на това обращение е публикувано и навярно вие всички го знаете. В мирния договор действително има тежки клаузи, но всеки разумен човек може да разбере, че *условията на мирния договор можеха да бъдат сто пъти, да не кажем и повече, по-тежки отколкото сега, ако не беше Отечественият фронт* (Всички стават прави и бурно и продължително ръкопляскат, викове „Вярно!“ „Ура!“). Те щяха да бъдат страшно непоносими, убийствени за нашия народ, ако не беше съпротивителното движение, организирано от Отечествения фронт през време на войната (Ръкопляскания), ако не беше неоценимата помощ на Съветския съюз и ако не беше историческият 9 септември (Ръкопляскания), ако не беше участието на нова България в освободителната война против хитлеристка Германия (Ръкопляскания, възглас: „Ако не беше др. Георги Димитров!“ Всички стават прави и бурно и продължително ръкопляскат. „Ура!“ „Да живее др. Георги Димитров!“)... Ако не беше, другари и другарки, нашата правилна, демократична, миролюбива външна политика, последователно провеждана от Отечествения фронт, — ако всичко това не беше, положението на България сега можеше да бъде такова, каквото е ужасното положение на Германия. На Отечествения фронт ние трябва да благодарим, че мирният договор, въпреки своите тежки клаузи, не е катастрофален, за какъвто така усилено действуваха враговете на България.

На Отечествения фронт трябва да благодарим, че България не се намира в положението, в което се намира Германия, която е разрушена, разделена, с неизвестно бъдеще. Разбира се, ако кобургите, нашата българска буржоазия и българските фашисти не бяха тикнали България в лапите на Хитлер, ако България беше на страната на обединените нации по време на войната, ние щяхме като съюзническа държава, подобно на Югославия и др., да участвуваме в уреждането на следвоенния международен мир (Ръкопляскания) и нямаше да бъдем изложени на подобни тежести. Известно е кому принадлежи вината, историческата вина и отговорност. При тия условия понятно е колко недостойно и недобросъвестно е поведението на опозиционните водачи, които се стремят да замажат, да прикрият отговорността на кобургите, на буржоазията и на фашистите за тежките клаузи на мирния договор и да я прехвърлят на Отечествения фронт („Позор!").

Задачата, другари и другарки, сега не е да се хленчи, че има тежки условия в мирния договор, а да работим усърдно за смекчаване и възможно най-безболезнено преодоляване на тия тежки клаузи при прилагане на самия мирен договор (Ръкопляскания). Затова са необходими три главни условия. Първото условие е — здраво народно единство под знамето на Отечествения фронт. Второто условие е — последователно и твърдо провеждане на правилната наша демократична и миролюбива външна политика (Ръкопляскания). И третото условие е — осигуряване на всички условия за творчески труд на народа и за изграждане и процъфтяване на нашата скъпа Народна република (Ръкопляскания).

Като ви поздравявам от името на правителството, от мое име, от името на Работническата партия (комунисти) (Всички стават на крака и много продължително ръкопляскат. Викове „Да живее!" „Ура!") и от името на целия Отечествен фронт (Продължителни ръкопляскания, всички продължават да стоят прави), желая ви неуморен труд, трудова дисциплина, трезвост и разум при прилагането на практическите мероприятия във вашата дейност и любов, любов към нашата скъпа родина (Бурни и ентусиазирани акламации, всички стават на крака и скандират: „Да живее Димитров!" „Да живее!" „Ура!").

се намира Германия, която е разрушена, разделена, с неизвестно бъдеще. Разбира се, ако кобургите, нашата българска буржоазия и българските фашисти не бяха тикнали България в лапите на Хитлер, ако България беше на страната на обединените нации по време на войната, ние щяхме като съюзническа държава, подобно на Югославия и др., да участвуваме в уреждането на следвоенния международен мир (Ръкопляскания) и нямаше да бъдем изложени на подобни тежести. Известно е кому принадлежи вината, историческата вина и отговорност. При тия условия понятно е колко недостойно и недобросъвестно е поведението на опозиционните водачи, които се стремят да замажат, да прикрият отговорността на кобургите, на буржоазията и на фашистите за тежките клаузи на мирния договор и да я прехвърлят на Отечествения фронт („Позор!").

Задачата, другари и другарки, сега не е да се хленчи, че има тежки условия в мирния договор, а да работим усърдно за смекчаване и възможно най-безболезнено преодоляване на тия тежки клаузи при прилагане на самия мирен договор (Ръкопляскания). Затова са необходими три главни условия. Първото условие е — здраво народно единство под знамето на Отечествения фронт. Второто условие е — последователно и твърдо провеждане на правилната наша демократична и миролюбива външна политика (Ръкопляскания). И третото условие е — осигуряване на всички условия за творчески труд на народа и за изграждане и процъфтяване на нашата скъпа Народна република (Ръкопляскания).

Като ви поздравявам от името на правителството, от мое име, от името на Работническата партия (комунисти) (Всички стават на крака и много продължително ръкопляскат. Викове „Да живее!" „Ура!") и от името на целия Отечествен фронт (Продължителни ръкопляскания, всички продължават да стоят прави), желая ви неуморен труд, трудова дисциплина, трезвост и разум при прилагането на практическите мероприятия във вашата дейност и любов, любов към нашата скъпа родина (Бурни и ентусиазирани акламации, всички стават на крака и скандират: „Да живее Димитров!" „Да живее!" „Ура!").

ЗА РОЛЯТА НА ХУДОЖНИЦИТЕ

ДО КОНГРЕСА НА СЪЮЗА НА ХУДОЖНИЦИТЕ

Искрено благодаря за вашите поздравления и пожелания. Едновременно с това позволете, ми да подчертая, че Отечественият фронт и неговото правителство гледат на изкуството като на мощен духовен и културен фактор за разгръщането на всички творчески сили на нашия народ в полза на изграждането и напредъка на нашата млада Народна република България.

Голяма и много благодарна е ролята на българските прогресивни художници в това отношение. Тая роля би могла успешно да бъде изпълнена при няколко обезателни условия. Главните от тия условия несъмнено са: дружна работа на художниците, подчинение на тясноиндивидуаистичните стремежи и тенденции на общите интереси на народното изкуство, свобода за художественото творчество, здрава градивна критика и самокритика, най-широко поощряване на даровитите деятели в областта на изкуството и, разбира се, не на последно място, преданост, безпределна преданост към нашата отечественофронтовска родина.

Като поздравявам делегатите на конгреса и всички други хора на изкуството в нашата страна, пожелавам от цялото си сърце най-добри творчески успехи.

11 февруари 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ЗА РОЛЯТА НА ХУДОЖНИЦИТЕ

ДО КОНГРЕСА НА СЪЮЗА НА ХУДОЖНИЦИТЕ

Искрено благодаря за вашите поздравления и пожелания. Едновременно с това позволете, ми да подчертая, че Отечественият фронт и неговото правителство гледат на изкуството като на мощен духовен и културен фактор за разгръщането на всички творчески сили на нашия народ в полза на изграждането и напредъка на нашата млада Народна република България.

Голяма и много благодарна е ролята на българските прогресивни художници в това отношение. Тая роля би могла успешно да бъде изпълнена при няколко обезателни условия. Главните от тия условия несъмнено са: дружна работа на художниците, подчинение на тясноиндивидуаистичните стремежи и тенденции на общите интереси на народното изкуство, свобода за художественото творчество, здрава градивна критика и самокритика, най-широко поощряване на даровитите деятели в областта на изкуството и, разбира се, не на последно място, преданост, безпределна преданост към нашата отечественофронтовска родина.

Като поздравявам делегатите на конгреса и всички други хора на изкуството в нашата страна, пожелавам от цялото си сърце най-добри творчески успехи.

11 февруари 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

УСЛОВИЯТА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ОПОЗИЦИЯТА

Реч във Великото народно събрание

11 февруари 1947 г.

У нас навсякъде сега се обсъжда въпросът за едно примирение с хората от опозицията, за едно сътрудничество на опозиционери с Отечествения фронт — въпрос не маловажен, въпрос сериозен.

Ние знаем, че за опозиционната листа в миналите избори гласуваха един милион избиратели и избирателки, които не са никакви фашисти, не са никакви реакционери, но които по различни причини — лични недоволства и обиди, някои нередовности при разпределение на нарядите в снабдяването и особено поради големия факт на недостатъчно сигурното международно положение на нашата страна, с което, както знаете, опозиционните водачи много широко спекулираха и демагогстваха — гласуваха за опозиционната листа. *Тия избиратели обаче по същество, по природа не са за опозицията и не могат да бъдат за една подобна опозиция.* Тяхното място е и ще бъде непременно, особено сега след подписване на мирния договор и уреждане на международното положение на България, в редовете на Отечествения фронт.

Аз имах, госпожи и господа народни представители, възможността на няколко пъти да дам доказателства от името на нашето правителство и като министър-председател, че известно сътрудничество е възможно и е необходимо. С какво и как — известно е. Когато старият земеделски деятел г. Георги Йорданов говори, аз заявих, че

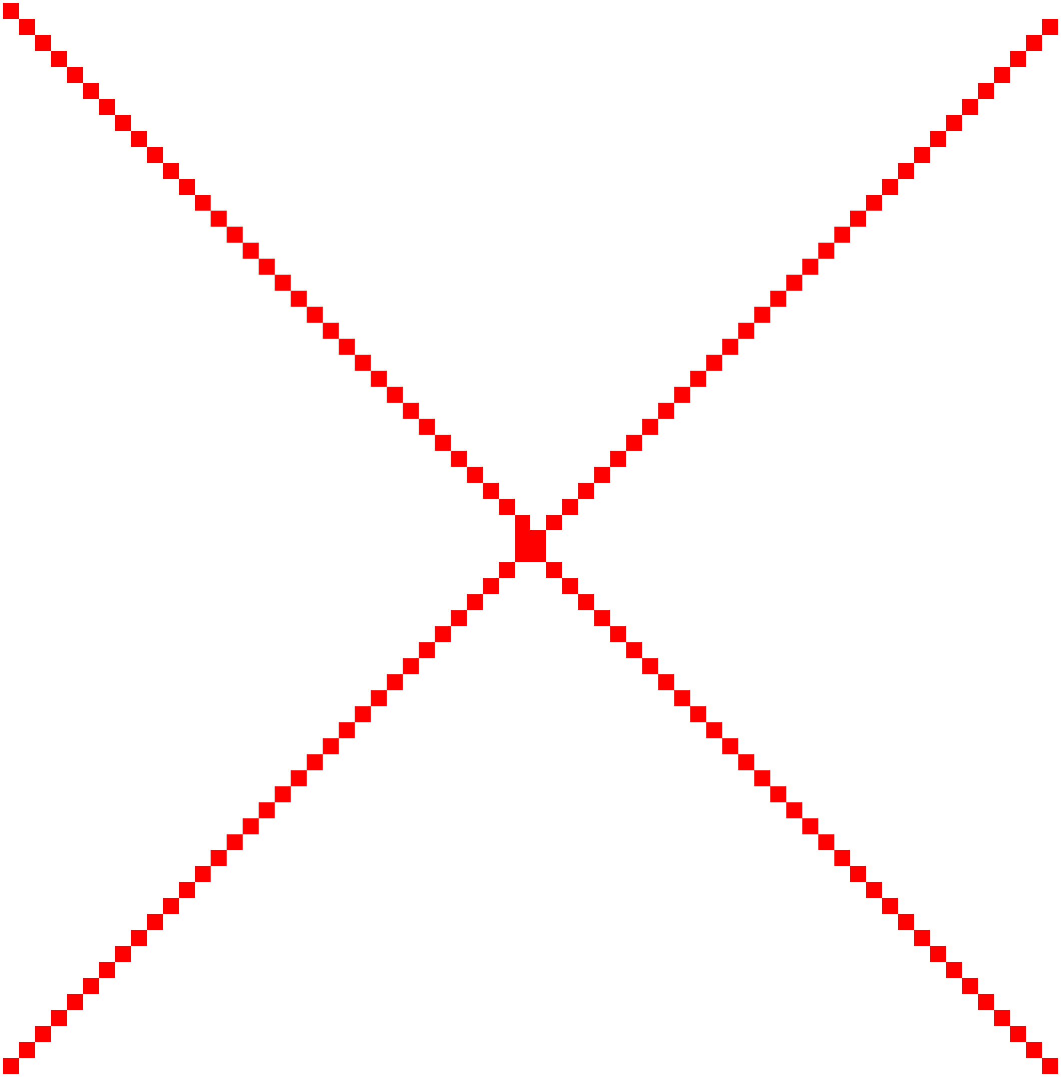

му подавам братски ръка за сътрудничество в строителството на нова България, на Народната република. И в декларацията на правителството казах това. И много пъти е подчертавано с различни актове и жестове това желание.

Какво е необходимо действително за едно лоялно сътрудничество?

Ако опозиционерите искат това сътрудничество с отечественофронтовското правителство не на думи, а на дело, необходимо е преди всичко едно елементарно нещо — да не пращат на тая трибуна на Великото народно събрание хулигани, клеветници и опозорени личности, да държат за престижа на България, на нейното Велико народно събрание.

Второ. Необходимо е да престанат в своя печат да търсят под вола теле, както казва нашата българска пословица, да цепят косъма, да извъртят, да клеветят, да правят от всяка сламка стрела против Отечествения фронт и неговото правителство, да не насъскват недоволните елементи в нашата страна — такива има и не може да няма (има реакционни елементи, има крупни богаташи, има и други, които са засегнати от нашата отечественофронтовска стопанска политика), — да не ги насъскват, да не внасят смут всред народа и в страната. Необходимо е да прекратят в печата и в събранията си тенденциозно да поставят въпроси, които развалят или могат да развалят, най-малкото да затруднят, нашите братски взаимни отношения със съседните малки и велики държави, да прекратят това провокационно, безотговорно писане в своя печат.

И по-нататък: *необходимо е да се впрегнат да работят.* Не само да критикуват, да ругаят и клеветят, но и да работят. Ако не се вземат необходимите мерки, към май или юни, до новата реколта, ние можем да изпаднем в тежко продоволствено положение — голяма част от нашия народ да гладува, добитъкът да измира. В тоя момент правителството, целият Отечествен фронт, всички честни патриоти и патриотки в България полагат героични усилия за събиране на зърнени храни, фураж, мас и други хранителни продукти. Къде са нашите опозиционни водачи, опозиционни народни представители?

му подавам братски ръка за сътрудничество в строителството на нова България, на Народната република. И в декларацията на правителството казах това. И много пъти е подчертавано с различни актове и жестове това желание.

Какво е необходимо действително за едно лоялно сътрудничество?

Ако опозиционерите искат това сътрудничество с отечественофронтовското правителство не на думи, а на дело, необходимо е преди всичко едно елементарно нещо — да не пращат на тая трибуна на Великото народно събрание хулигани, клеветници и опозорени личности, да държат за престижа на България, на нейното Велико народно събрание.

Второ. Необходимо е да престанат в своя печат да търсят под вола теле, както казва нашата българска пословица, да цепят косъма, да извъртят, да клеветят, да правят от всяка сламка стрела против Отечествения фронт и неговото правителство, да не насъскват недоволните елементи в нашата страна — такива има и не може да няма (има реакционни елементи, има крупни богаташи, има и други, които са засегнати от нашата отечественофронтовска стопанска политика), — да не ги насъскват, да не внасят смут всред народа и в страната. Необходимо е да прекратят в печата и в събранията си тенденциозно да поставят въпроси, които развалят или могат да развалят, най-малкото да затруднят, нашите братски взаимни отношения със съседните малки и велики държави, да прекратят това провокационно, безотговорно писане в своя печат.

И по-нататък: *необходимо е да се впрегнат да работят.* Не само да критикуват, да ругаят и клеветят, но и да работят. Ако не се вземат необходимите мерки, към май или юни, до новата реколта, ние можем да изпаднем в тежко продоволствено положение — голяма част от нашия народ да гладува, добитъкът да измира. В тоя момент правителството, целият Отечествен фронт, всички честни патриоти и патриотки в България полагат героични усилия за събиране на зърнени храни, фураж, мас и други хранителни продукти. Къде са нашите опозиционни водачи, опозиционни народни представители?

Видяхте ли ги вие някъде, на някое събрание или на друго някое място да се явят и да кажат: братя селяни, дайте това, което можете, то е само във ваш интерес, в интерес на цялата страна! Нямаме такъв случай. Аз имам едно досие, пълно с документи, от които се вижда, че опозиционери, в това число и депутати, саботират събирането на храни и фураж.

България, като държава, предприема известни акции, които имат и вътрешно, и международно значение. Те могат наглед да бъдат малки, но те са много показателни. Посреща се например традиционно Нова година. Организира се посрещане — не партийно, не на Работническата партия (комунисти), не на една или друга групировка, а народно и държавно посрещане на Новата година. Както знаете, то стана в бившия дворец. Господа опозиционните водачи решават колективно да саботират, никой да не дойде. И никой не дойде.

По-завчера Червен кръст (нима той е Червен кръст на комунисти или тяхна партийна организация?) организира благотворителен бал във Военния клуб. Сам посетих и се заинтересовах да видя. И със свещ да потърсеше там, и с фенер, както Диоген е търсил, по старата гръцка легенда, човека, не можеше да намериш нито един от тези опозиционни господа, които седят тук.

Ако опозиционерите искат лоялно сътрудничество, трябва преди всичко да покажат това с дела. Такива актове и жестове са необходими. А такива дела няма. *Не си правете илюзия, че аз или правителството с бъклица ще ви каним. Не си правете тази илюзия. Утре-другиден българското правителство ще бъде признато де юре.* Опозиционните водачи трябва да помислят какво говорят и пишат.

Искам да обърна вниманието на Великото народно събрание върху глупавата, несъстоятелна измислица, че ние се готвим да изгоним опозицията от Великото народно събрание. Въпреки че ние можем да я изгоним, ние няма да направиме това, но ние имаме един дълг към нашия народ и към нашата родина: да обуздаем необузданите опозиционери.

Видяхте ли ги вие някъде, на някое събрание или на друго някое място да се явят и да кажат: братя селяни, дайте това, което можете, то е само във ваш интерес, в интерес на цялата страна! Нямаме такъв случай. Аз имам едно досие, пълно с документи, от които се вижда, че опозиционери, в това число и депутати, саботират събирането на храни и фураж.

България, като държава, предприема известни акции, които имат и вътрешно, и международно значение. Те могат наглед да бъдат малки, но те са много показателни. Посреща се например традиционно Нова година. Организира се посрещане — не партийно, не на Работническата партия (комунисти), не на една или друга групировка, а народно и държавно посрещане на Новата година. Както знаете, то стана в бившия дворец. Господа опозиционните водачи решават колективно да саботират, никой да не дойде. И никой не дойде.

По-завчера Червен кръст (нима той е Червен кръст на комунисти или тяхна партийна организация?) организира благотворителен бал във Военния клуб. Сам посетих и се заинтересовах да видя. И със свещ да потърсеше там, и с фенер, както Диоген е търсил, по старата гръцка легенда, човека, не можеше да намериш нито един от тези опозиционни господа, които седят тук.

Ако опозиционерите искат лоялно сътрудничество, трябва преди всичко да покажат това с дела. Такива актове и жестове са необходими. А такива дела няма. *Не си правете илюзия, че аз или правителството с бъклица ще ви каним. Не си правете тази илюзия. Утре-другиден българското правителство ще бъде признато де юре.* Опозиционните водачи трябва да помислят какво говорят и пишат.

Искам да обърна вниманието на Великото народно събрание върху глупавата, несъстоятелна измислица, че ние се готвим да изгоним опозицията от Великото народно събрание. Въпреки че ние можем да я изгоним, ние няма да направиме това, но ние имаме един дълг към нашия народ и към нашата родина: да обуздаем необузданите опозиционери.

На честните и патриотични опозиционери-депутати, доколкото ги има, ние казваме: дайте да работим дружно. А на гнилите, стари политикани, на котерийните водачи, които нищо ново не са научили и нищо старо не са забравили, не сътрудничество, а законна юзда е необходима, — да не пречат, защото Великото народно събрание и нашият народ трябва да вървят напред и все напред въпреки всичко.

На честните и патриотични опозиционери-депутати, доколкото ги има, ние казваме: дайте да работим дружно. А на гнилите, стари политикани, на котерийните водачи, които нищо ново не са научили и нищо старо не са забравили, не сътрудничество, а законна юзда е необходима, — да не пречат, защото Великото народно събрание и нашият народ трябва да вървят напред и все напред въпреки всичко.

ИЗЯВЛЕНИЯ ПРЕД ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА „АСОШИЕЙТЕД ПРЕС“ ПО ПОДПИСВАНЕТО НА МИРНИЯ ДОГОВОР

1. Въпрос. Как посреща българският народ сключването на мира?

Отговор: Българският народ посреща сключването на мирния договор, естествено, със смесено чувство. Той се радва, че с договора се урежда международното положение на България, осигуряват се нейните граници, нейната независимост и нейният суверенитет. От друга страна българският народ е дълбоко огорчен, че в договора се съдържат тежки и несправедливи клаузи — размерът на репарациите, начинът и сроковете на тяхното изплащане, както и редица условия от стопански и друг характер. По всички тия въпроси правителството се обърна към великите сили със специално изложение. Въпреки всичко, нашият народ не изпада в униние. Напротив, с още по-голяма увереност в своето бъдеще той ще продължи да изгражда своята млада Народна република.

2. Въпрос: Считате ли, че някои от клаузите на мирния договор трябва да се ревизират и по какъв начин?

Отговор: Считам. Това ще стане по пътя на съответни споразумения в процеса на самото прилагане на мирния договор. Правителството ще направи в това отношение всичко зависещо от него.

3. Въпрос. Считате ли, че мирният договор разрешава претенциите на България за връщане на Западна Тракия и излаз на Егейско море?

Отговор: Разбира се, не разрешава. Въпросът остава открит и чака своето благоприятно разрешение.

4. Въпрос: Ще направи ли правителството постъпки за влизане на България в Организацията на обединените народи?

ИЗЯВЛЕНИЯ ПРЕД ПРЕДСТАВИТЕЛЯ НА „АСОШИЕЙТЕД ПРЕС“ ПО ПОДПИСВАНЕТО НА МИРНИЯ ДОГОВОР

1. Въпрос. Как посреща българският народ сключването на мира?

Отговор: Българският народ посреща сключването на мирния договор, естествено, със смесено чувство. Той се радва, че с договора се урежда международното положение на България, осигуряват се нейните граници, нейната независимост и нейният суверенитет. От друга страна българският народ е дълбоко огорчен, че в договора се съдържат тежки и несправедливи клаузи — размерът на репарациите, начинът и сроковете на тяхното изплащане, както и редица условия от стопански и друг характер. По всички тия въпроси правителството се обърна към великите сили със специално изложение. Въпреки всичко, нашият народ не изпада в униние. Напротив, с още по-голяма увереност в своето бъдеще той ще продължи да изгражда своята млада Народна република.

2. Въпрос: Считате ли, че някои от клаузите на мирния договор трябва да се ревизират и по какъв начин?

Отговор: Считам. Това ще стане по пътя на съответни споразумения в процеса на самото прилагане на мирния договор. Правителството ще направи в това отношение всичко зависещо от него.

3. Въпрос. Считате ли, че мирният договор разрешава претенциите на България за връщане на Западна Тракия и излаз на Егейско море?

Отговор: Разбира се, не разрешава. Въпросът остава открит и чака своето благоприятно разрешение.

4. Въпрос: Ще направи ли правителството постъпки за влизане на България в Организацията на обединените народи?

Отговор: Правителството счита, че след подписването на *мирния договор не може да има никакви сериозни препятствия за влизането на България в Организацията на обединените народи.* Това, впрочем, е в интереса на международния мир и международното сътрудничество, установяването на които е главната задача на ООН.

5. Въпрос: След подписване на мирния договор как стои въпросът с признаването иа българското правителство?

Отговор: Касае се в случая за признаване от страна на две велики сили, тъй като другите велики държави и почти всички малки държави вече са признали правителството на Отечествения фронт де юре. *Подписването на мирния договор обаче фактически предрешава окончателното признаване на правителството. Условията за това признаване се съдържат в самия мирен договор и не може сериозно да става въпрос за други условия и задължения извън мирния договор.*

6. Въпрос: С лишаването на България от Западна Тракия и излаз на Егейско море би ли се попречило на търговските връзки с Англия и Америка?

Отговор: Търговските връзки с Англия и Америка щяха да бъдат, естествено, много облекчени, ако България имаше осигурен излаз на Егейско море. Това може лесно да разбере всеки разумен човек.

„Раб. дело", бр. 34,
12 февруари 1947 г.

Отговор: Правителството счита, че след подписването на *мирния договор не може да има никакви сериозни препятствия за влизането на България в Организацията на обединените народи.* Това, впрочем, е в интереса на международния мир и международното сътрудничество, установяването на които е главната задача на ООН.

5. Въпрос: След подписване на мирния договор как стои въпросът с признаването иа българското правителство?

Отговор: Касае се в случая за признаване от страна на две велики сили, тъй като другите велики държави и почти всички малки държави вече са признали правителството на Отечествения фронт де юре. *Подписването на мирния договор обаче фактически предрешава окончателното признаване на правителството. Условията за това признаване се съдържат в самия мирен договор и не може сериозно да става въпрос за други условия и задължения извън мирния договор.*

6. Въпрос: С лишаването на България от Западна Тракия и излаз на Егейско море би ли се попречило на търговските връзки с Англия и Америка?

Отговор: Търговските връзки с Англия и Америка щяха да бъдат, естествено, много облекчени, ако България имаше осигурен излаз на Егейско море. Това може лесно да разбере всеки разумен човек.

„Раб. дело", бр. 34,
12 февруари 1947 г.

ДВЕГОДИШНИЯТ СТОПАНСКИ ПЛАН ЩЕ БЪДЕ ИЗПЪЛНЕН И ПРЕИЗПЪЛНЕН

Реч във Великото народно събрание
21 февруари 1947 г.

Госпожи и господа народни представители!

Току-що Великото народно събрание с голям ентусиазъм и с пълна вяра в силите на нашия народ прие на първо четене двегодишния стопански план. Няма никакво съмнение, че в него ще има някои пунктове, които се нуждаят от корекция и уточнение. А изпълнението на плана, след като той бъде приет на второ четене, ще зависи много от неговото усвояване от тези, които именно ще изпълняват този план,—не само ръководителите в центъра и ръководителите по места, от които много зависи, но и от самото население, от самия народ. Затова считам, че е абсолютно необходимо:

Първо—да се направи в най-близки дни едно подробно разяснение по места върху съдържанието и съществените въпроси на стопанския план.

Второ — да се даде възможност на нашите народни представители да отидат в своите избирателни колегии, да се посъветват с избирателите, да се консултират по-отблизо с тях и комитетите на Отечествения фронт, партийни организации, професионални организации, отделни стопановеди и стопански деятели, селски стопани и пр., да изкажат своите мнения и своите пожелания по отношение на стопанския план, за да могат комисията и Великото народно събрание да отдадат нужното внимание на всички полезни, разумни и необходими конкретни предложения за изменение и допълнение на известни пунктове както в закона, така и в самия стопански план.

Аз лично считам, тъй като сам съм се интересувал от подробностите на плана, че той в основата си — не

ДВЕГОДИШНИЯТ СТОПАНСКИ ПЛАН ЩЕ БЪДЕ ИЗПЪЛНЕН И ПРЕИЗПЪЛНЕН

Реч във Великото народно събрание
21 февруари 1947 г.

Госпожи и господа народни представители!

Току-що Великото народно събрание с голям ентусиазъм и с пълна вяра в силите на нашия народ прие на първо четене двегодишния стопански план. Няма никакво съмнение, че в него ще има някои пунктове, които се нуждаят от корекция и уточнение. А изпълнението на плана, след като той бъде приет на второ четене, ще зависи много от неговото усвояване от тези, които именно ще изпълняват този план,—не само ръководителите в центъра и ръководителите по места, от които много зависи, но и от самото население, от самия народ. Затова считам, че е абсолютно необходимо:

Първо—да се направи в най-близки дни едно подробно разяснение по места върху съдържанието и съществените въпроси на стопанския план.

Второ — да се даде възможност на нашите народни представители да отидат в своите избирателни колегии, да се посъветват с избирателите, да се консултират поотблизо с тях и комитетите на Отечествения фронт, партийни организации, професионални организации, отделни стопановеди и стопански деятели, селски стопани и пр., да изкажат своите мнения и своите пожелания по отношение на стопанския план, за да могат комисията и Великото народно събрание да отдадат нужното внимание на всички полезни, разумни и необходими конкретни предложения за изменение и допълнение на известни пунктове както в закона, така и в самия стопански план.

Аз лично считам, тъй като сам съм се интересувал от подробностите на плана, че той в основата си — не говоря за отделни второстепенни подробности — е напълно реален и осъществим. Но за неговото осъществяване са необходими големи напрежения на сили, на енергия, на нерви. Необходими ни са много нови ресурси, които ние трябва да открием и изнесем със своя собствен национален труд. С две думи, необходими са героични усилия. Това трябва да го имаме предвид и да бъдем готови и като правителство, и като Отечествен фронт, и като народ, в интереса в нашата собствена родина, на нейното развитие, на нейния възход, да дадем такова напрежение и да проявим на дело тези героични усилия, които ще бъдат необходими.

Ораторите на опозицията ни плашеха, че нищо няма да излезе от този план, че това ще бъде катастрофа, крах и пр. Тяхно право е да критикуват и да плашат. Това няма да окаже никакво сериозно влияние на нашето твърдо и непоколебимо решение — този стопански план да бъде изпълнен и в много отношения преизпълнен.

Аз не мисля, че водачите и представителите на опозицията, които гласуваха против плана, или най-малко не гласуваха за него, ще имат и занапред подкрепата на тези милион избиратели, които гласуваха за тях в изборите за Велико народно събрание. Моето дълбоко убеждение е — това зная от хора, които са били непосредствено по самите места, и от многобройни делегации, които аз съм приемал в последно време, — че най-малко половината, ако не и повече, от този милион избиратели веднага ще се впрегнат, заедно с Отечествения фронт, в изпълнението на плана (Ръкоплескания).

Аз искам също така да не бъда несправедлив към самата опозиция, за да считам, че всичките нейни 90 или 100 депутати ще бъдат против плана. Една част от тези господа много скоро ще се убедят, че в техен собствен интерес е, като обществени деятели, да вземат участие в този велик строеж на нова България. И аз не се съмнявам, че те ще се опомнят. За да бъде реализиран планът във всеки случай изисква героични усилия от всички нас и затова е необходимо, както казах, нашите народни представители да отидат близо до своите избиратели в близки дни, за да изпълнят своя дълг.

говоря за отделни второстепенни подробности — е напълно реален и осъществим. Но за неговото осъществяване са необходими големи напрежения на сили, на енергия, на нерви. Необходими ни са много нови ресурси, които ние трябва да открием и изнесем със своя собствен национален труд. С две думи, необходими са героични усилия. Това трябва да го имаме предвид и да бъдем готови и като правителство, и като Отечествен фронт, и като народ, в интереса в нашата собствена родина, на нейното развитие, на нейния възход, да дадем такова напрежение и да проявим на дело тези героични усилия, които ще бъдат необходими.

Ораторите на опозицията ни плашеха, че нищо няма да излезе от този план, че това ще бъде катастрофа, крах и пр. Тяхно право е да критикуват и да плашат. Това няма да окаже никакво сериозно влияние на нашето твърдо и непоколебимо решение — този стопански план да бъде изпълнен и в много отношения преизпълнен.

Аз не мисля, че водачите и представителите на опозицията, които гласуваха против плана, или най-малко не гласуваха за него, ще имат и занапред подкрепата на тези милион избиратели, които гласуваха за тях в изборите за Велико народно събрание. Моето дълбоко убеждение е — това зная от хора, които са били непосредствено по самите места, и от многобройни делегации, които аз съм приемал в последно време, — че най-малко половината, ако не и повече, от този милион избиратели веднага ще се впрегнат, заедно с Отечествения фронт, в изпълнението на плана (Ръкопляскания).

Аз искам също така да не бъда несправедлив към самата опозиция, за да считам, че всичките нейни 90 или 100 депутати ще бъдат против плана. Една част от тези господа много скоро ще се убедят, че в техен собствен интерес е, като обществени деятели, да вземат участие в този велик строеж на нова България. И аз не се съмнявам, че те ще се опомнят. За да бъде реализиран планът във всеки случай изисква героични усилия от всички нас и затова е необходимо, както казах, нашите народни представители да отидат близо до своите избиратели в близки дни, за да изпълнят своя дълг.

Има едно друго съображение, на което аз искам да обърна вашето внимание. Сега ние се намираме в края на събирането на зърнени храни, на фураж и мас, за което се полагат последни усилия. Считам, че през този период нашите депутати трябва да бъдат по своите места, да проверят как върви събирането на нарядите, да поправят някои нередности, които може би има в това отношение, да ускорят събирането на това, което действително трябва да бъде събрано, за да се осигури прехраната на населението и, както знаете, за да се спасим от възможен глад и може би от измиране голяма част от нашия добитък до новата реколта.

Трето съображение, че депутатите трябва да се явят и да постоят известно време по своите места, в средата на избирателите си, е това, че от последната ваканция мина доста време и редно е нашите народни представители да имат възможност в събрания или по друг начин да се отчетат пред своите избиратели, да дадат известен отчет за това, което Великото народно събрание е извършило през този период.

Предвид на всичко това правителството внася предложение да се даде на Великото народно събрание двуседмична ваканция, с други думи, да се отложат заседанията на Великото народно събрание за 11 март.

Има едно друго съображение, на което аз искам да обърна вашето внимание. Сега ние се намираме в края на събирането на зърнени храни, на фураж и мас, за което се полагат последни усилия. Считам, че през този период нашите депутати трябва да бъдат по своите места, да проверят как върви събирането на нарядите, да поправят някои нередности, които може би има в това отношение, да ускорят събирането на това, което действително трябва да бъде събрано, за да се осигури прехраната на населението и, както знаете, за да се спасим от възможен глад и може би от измиране голяма част от нашия добитък до новата реколта.

Трето съображение, че депутатите трябва да се явят и да постоят известно време по своите места, в средата на избирателите си, е това, че от последната ваканция мина доста време и редно е нашите народни представители да имат възможност в събрания или по друг начин да се отчетат пред своите и биратели, да дадат известен отчет за това, което Великото народно събрание е извършило през този период.

Предвид на всичко това правителството внася предложение да се даде на Великото народно събрание двуседмична ваканция, с други думи, да се отложат заседанията на Великото народно събрание за 11 март.

ПРЕДВИЖДАНИЯТА НА НАШАТА ПАРТИЯ СЕ ПОТВЪРДИХА БЛЕСТЯЩО

Реч пред Софийската областна партийна конференция

24 февруари 1947 г.

Другари и другарки,

Няма защо да подчертавам пред вас, че много съжалявам за липсата на възможност да взема участие в областната партийна конференция през всичкото време, да изслушам особено разискванията, които са станали, положителното и отрицателното, което е констатирано в тия разисквания. Но доколкото в общи черти съм информиран, ще ми разрешите да се спра само върху някои въпроси.

Както знаете, главната грижа на Отечествения фронт, на правителството, на народа и особено на нашата партия досега беше да се уреди най-сетне международното положение на нашата страна, за да може да се върви с уверени стъпки, без никакво колебание, напред към възхода на българската нация (Бурни ръкопляскания). В това отношение по нашия път имаше много трудности и препятствия. Но днес аз мога да кажа — като член на Централния комитет на нашата партия и като министър-председател на България, — тия трудности и препятствия са преодолени за нашата страна (Бурни ръкопляскания). България подписа мирния договор с обединените нации на 10 февруари в Париж. Фактически българското правителство още тогава, след това подписване, бе признато и от тия две велики сили, които се въздържаха да го признаят дотогава. И след това стана, естествено, и формално, „де юре", признаване на нашето правителство, на нашия Отечествен фронт от страна на Великобритания. България, нова България, България на Отечествения фронт, днес има вече в основата си уредено международно положение. Затова българското правителство си позволява, след подписване на

ПРЕДВИЖДАНИЯТА НА НАШАТА ПАРТИЯ СЕ ПОТВЪРДИХА БЛЕСТЯЩО

Реч пред Софийската областна партийна конференция

24 февруари 1947 г.

Другари и другарки,

Няма защо да подчертавам пред вас, че много съжалявам за липсата на възможност да взема участие в областната партийна конференция през всичкото време, да изслушам особено разискванията, които са станали, положителното и отрицателното, което е констатирано в тия разисквания. Но доколкото в общи черти съм информиран, ще ми разрешите да се спра само върху някои въпроси.

Както знаете, главната грижа на Отечествения фронт, на правителството, на народа и особено на нашата партия досега беше да се уреди най-сетне международното положение на нашата страна, за да може да се върви с уверени стъпки, без никакво колебание, напред към възхода на българската нация (Бурни ръкопляскания).

В това отношение по нашия път имаше много трудности и препятствия. Но днес аз мога да кажа — като член на Централния комитет на нашата партия и като министър-председател на България, — тия трудности и препятствия са преодолени за нашата страна (Бурни ръкопляскания). България подписа мирния договор с обединените нации на 10 февруари в Париж. Фактически българското правителство още тогава, след това подписване, бе признато и от тия две велики сили, които се въздържаха да го признаят дотогава. И след това стана, естествено, и формално, „де юре“, признаване на нашето правителство, на нашия Отечествен фронт от страна на Великобритания. България, нова България, България на Отечествения фронт, днес има вече в основата си уредено международно положение. Затова българското правителство си позволява, след подписване на мира в Париж, да предяви своите права да бъде изслушано и му се даде възможност да защити своите справедливи законни искания при сключването на мирния договор с Германия. Ние имаме право, след като България от септември 1944 г. до края на самата война взе ефективно, активно участие в освободителната война против фашизма, да предявим сега претенции и за съответна част репарации от Германия за обезщетение на България (Бурни ръкопляскания).

Един етап е завършен. Сега Отечественият фронт, правителството и специално нашата партия *концентрират своето внимание за възстановяване на страната, за използуване в това отношение всички природни, материални и субективни ресурси на нашата нация.* Изработи се, както знаете, стопански план за две години. Великото народно събрание го прие на първо четене. На 11 март то ще се занимае с неговото приемане на второ четене. След като е приет на първо четене, законът за държавния стопански план ще бъде още веднаж проверен по места в една консултация с избирателите от всяко място, с активните стопански и други деятели, за да се направят необходимите евентуални подобрения, изменения и допълнения в него. Аз съм морално удовлетворен, че Софийската областна партийна конференция е признала този план не само като желателен, не само като необходим, но и като реален и осъществим (Ръкопляскания). Невярващи томовци всякога е имало и всякога ще ги има. Маловерни не може да няма, но здравата част, жизнеспособната част на нашия народ, а това е работническата класа, това са селяните, интелигенцията в мнозинството си — те не са маловери. Те вярват в силите на нашия народ, те вярват в силата на нашата земя, те вярват в силите на подземните природни богатства и ресурси на нашата млада Народна република и те са уверени, че с нужното напрежение, енергия, с твърда воля и всеотдайност *този стопански план ще уреди, ще укрепи икономическото и стопанско положение на нашата страна,* както вече нейното международно положение се урежда и укрепва. Няма никакво съмнение, че и по тоя път ще има също така мира в Париж, да предяви своите права да бъде изслушано и му се даде възможност да защити своите справедливи законни искания при сключването на мирния договор с Германия. Ние имаме право, след като България от септември 1944 г. до края на самата война взе ефективно, активно участие в освободителната война против фашизма, да предявим сега претенции и за съответна част репарации от Германия за обезщетение на България (Бурни ръкопляскания).

Един етап е завършен. Сега Отечественият фронт, правителството и специално нашата партия *концентрират своето внимание за възстановяване на страната, за използуване в това отношение всички природни, материални и субективни ресурси на нашата нация.* Изработи се, както знаете, стопански план за две години. Великото народно събрание го прие на първо четене. На 11 март то ще се занимае с неговото приемане на второ четене. След като е приет на първо четене, законът за държавния стопански план ще бъде още веднаж проверен по места в една консултация с избирателите от всяко място, с активните стопански и други деятели, за да се направят необходимите евентуални подобрения, изменения и допълнения в него. Аз съм морално удовлетворен, че Софийската областна партийна конференция е признала този план не само като желателен, не само като необходим, но и като реален и осъществим (Ръкопляскания). Невярващи томовци всякога е имало и всякога ще ги има. Маловерни не може да няма, но здравата част, жизнеспособната част на нашия народ, а това е работническата класа, това са селяните, интелигенцията в мнозинството си — те не са маловери. Те вярват в силите на нашия народ, те вярват в силата на нашата земя, те вярват в силите на подземните природни богатства и ресурси на нашата млада Народна република и те са уверени, че с нужното напрежение, енергия, с твърда воля и всеотдайност *този стопански план ще уреди, ще укрепи економическото и стопанско положение на нашата страна,* както вече нейното международно положение се урежда и укрепва. Няма никакво съмнение, че и по тоя път ще има също така големи трудности и препятствия. Но няма трудности, както нашият другар и учител Сталин на времето заяви, които не могат да бъдат преодолени от болшевиките (Бурни ръкопляскания). Няма трудности у нас, които не могат да бъдат преодолени от народа, който е взел съдбините си в своите собствени ръце, който строи, твори и живее за себе си и за своето поколение, а не за паразити, тунеядци, думбази (Бурни ръкопляскания).

Ние знаем, че само с ентусиазъм и „ура" язовири не могат да бъдат построени, ж. п. линии не могат да бъдат създадени, нови фабрики и заводи не могат да бъдат издигнати. Но без този ентусиазъм, без този огън в нашите сърца също така нищо сериозно не може да бъде създадено (Ръкопляскания).

Ролята на субективния фактор е решаваща. А кой е субективният фактор у нас? Това е Отечественият фронт — сърцето, мозъкът, моторът, желязната воля, въплъщавана преди всичко от нашата славна Работническа партия (комунисти) (Ръкопляскания). Тоя субективен фактор трябва да бъде на мястото си. От него зависи извънредно много осъществяването на стопанския план и развитието на нашата страна във всяко отношение напред и все напред.

И тук аз искам да обърна вниманието ви на един особено важен проблем. Това е *въпросът за кадрите.* Нашият велик учител Сталин многократно е подчертавал, че кадрите решават всичко. Може да има много хора, добър народ, много ентусиазъм, но ако няма кадри, които да са на мястото си, трайни, успешни резултати не могат да бъдат получени. Кадри, предани и способни кадри трябват! И затова цялата наша партия, от Централния комитет горе до последната партийна ядка—първична организация, *трябва да поставят на предно място в настоящия момент, що се касае до вътрешния партиен живот, въпроса за кадрите.*

Първо — необходимо е наличните кадри, тия, с които партията разполага — кадри политически, пропагандаторски, културни, стопански (инженери, агрономи, архитекти и пр.), — да бъдат по възможност по-правилно големи трудности и препятствия. Но няма трудности, както нашият другар и учител Сталин на времето заяви, които не могат да бъдат преодолени от болшевиките (Бурни ръкопляскания). Няма трудности у нас, които не могат да бъдат преодолени от народа, който е взел съдбините си в своите собствени ръце, който строи, твори и живее за себе си и за своето поколение, а не за паразити, тунеядци, думбази (Бурни ръкопляскания).

Ние знаем, че само с ентусиазъм и „ура“ язовири не могат да бъдат построени, ж. п. линии не могат да бъдат създадени, нови фабрики и заводи не могат да бъдат издигнати. Но без този ентусиазъм, без този огън в нашите сърца също така нищо сериозно не може да бъде създадено (Ръкопляскания).

Ролята на субективния фактор е решаваща. А кой е субективният фактор у нас? Това е Отечественият фронт — сърцето, мозъкът, моторът, желязната воля, въплъщавана преди всичко от нашата славна Работническа партия (комунисти) (Ръкопляскания). Тоя субективен фактор трябва да бъде на мястото си. От него зависи извънредно много осъществяването на стопанския план и развитието на нашата страна във всяко отношение напред и все напред.

И тук аз искам да обърна вниманието ви на един особено важен проблем. Това е *въпросът за кадрите.* Нашият велик учител Сталин многократно е подчертавал, че кадрите решават всичко. Може да има много хора, добър народ, много ентусиазъм, но ако няма кадри, които да са на мястото си, трайни, успешни резултати не могат да бъдат получени. Кадри, предани и способни кадри трябват! И затова цялата наша партия, от Централния комитет горе до последната партийна ядка—първична организация, *трябва да поставят на предно място в настоящия момент, що се касае до вътрешния партиен живот, въпроса за кадрите.*

Първо — необходимо е наличните кадри, тия, с които партията разполага — кадри политически, пропагандаторски, културни, стопански (инженери, агрономи, архитекти и пр.), — да бъдат по възможност по-правилно разпределени, да бъдат поставени на такива места, че да могат да дадат максимум от своите сили и способности за осъществяване на нашия стопански план. Можем ли да кажем ние сега, като погледнем сегашното разпределение на кадрите, че има напълно цялостно и рационално ангажиране и обхващане на кадрите на Отечествения фронт и партията? Не, не може! На всяка стъпка ние виждаме, че има кадри, които нецелесъобразно се използуват. Има фрапантни случаи, на които аз се натъквам почти всеки ден. Гледам например щата на една от нашите легации: в нея има легационен съветник, канцлер, драгоман — единият е архитект, другият е инженер! Седят те спокойно там в своето тихо пристанище и се занимават с функцията на драгоман, на канцлер. Такива случаи с кадрите има и вътре в страната. Колко инженери не са на местата си! Колко агрономи, архитекти, строители също така не са използувани в своята професия, по своето назначение! Има много причини за обяснение, но няма нито едно оправдание на това безобразие, нито едно! (Ръкопляскания).

Второто нещо е увеличението на кадрите, школуването и издигането на кадрите. Кадрите се създават не само в университета и учебните заведения. Те се създават и трябва да бъдат създавани по всички други пътища. Но обръщаме ли ние достатъчно внимание за издигане на технически, инструкторски кадри, на майстори и квалифицирани работници в самото производство, в селското стопанство? Десетки и стотици, да не кажа хиляди, ударници, каквито имаме, след година, две, три биха били прекрасни техници, майстори, инженери, агрономи, при това свързани с народа. Нужно е да се вземат и от държавата, и от обществените организации, и от самата партия преди всичко, като ръководна партия в нашата страна, всички възможни мерки за увеличаване на способните и предани на нашия народ и страната кадри, кадри, които са свързани с производството, израснали от народа, знаят неговите мъки и болки и са готови да понасят всички трудности и страдания, но да изведат страната на един спасителен за нашето население бряг. Ние нямаме достатъчно обмислени мероприятия в това отношение.

разпределени, да бъдат поставени на такива места, че да могат да дадат максимум от своите сили и способности за осъществяване на нашия стопански план. Можем ли да кажем ние сега, като погледнем сегашното разпределение на кадрите, че има напълно цялостно и рационално ангажиране и обхващане на кадрите на Отечествения фронт и партията? Не, не може! На всяка стъпка ние виждаме, че има кадри, които нецелесъобразно се използуват. Има фрапантни случаи, на които аз се натъквам почти всеки ден. Гледам например щата на една от нашите легации: в нея има легационен съветник, канцлер, драгоман — единият е архитект, другият е инженер! Седят те спокойно там в своето тихо пристанище и се занимават с функцията на драгоман, на канцлер. Такива случаи с кадрите има и вътре в страната. Колко инженери не са на местата си! Колко агрономи, архитекти, строители също така не са използувани в своята професия, по своето назначение! Има много причини за обяснение, но няма нито едно оправдание на това безобразие, нито едно! (Ръкопляскания).

Второто нещо е увеличението на кадрите, школуването и издигането на кадрите. Кадрите се създават не само в университета и учебните заведения. Те се създават и трябва да бъдат създавани по всички други пътища. Но обръщаме ли ние достатъчно внимание за издигане на технически, инструкторски кадри, на майстори и квалифицирани работници в самото производство, в селското стопанство? Десетки и стотици, да не кажа хиляди, ударници, каквито имаме, след година, две, три биха били прекрасни техници, майстори, инженери, агрономи, при това свързани с народа. Нужно е да се вземат и от държавата, и от обществените организации, и от самата партия преди всичко, като ръководна партия в нашата страна, всички възможни мерки за увеличаване на способните и предани на нашия народ и страната кадри, кадри, които са свързани с производството, израснали от народа, знаят неговите мъки и болки и са готови да понасят всички трудности и страдания, но да изведат страната на един спасителен за нашето население бряг. Ние нямаме достатъчно обмислени мероприятия в това отношение.

Нужно е да издигаме по-смело млади, нови кадри. Навсякъде чуваме едно възражение: „Той е още млад, той е още недостатъчно зрял и опитен." Но, забележете, много от тия млади, недостатъчно зрели, недостатъчно опитни, ако им се помогне както трябва, ако бъдат поставени в условия, които са необходими, в късо време ще станат и зрели, и по-зрели, и опитни, и по-опитни, достойни строители на нашата Народна република. Това съмнение, това, тъ да се каже, скептично отношение към новите и млади кадри — към младежите, към жените — трябва да бъде ликвидирано у нас. Това е едно препятствие за увеличение кадрите в такъв темп, какъвто е необходим за нашето строителство. Както и преди съм подчертавал, *нашата млада Народна република трябва в 10—15 години да достигне онова, което другите държави в 100 години са постигнали.* Ако ние не успеем да направим това, няма да можем да осъществим своите големи идеали като народ и като Комунистическа партия (Ръкопляскания).

Трябва превъзпитание на кадрите! Превъзпитание на партийците и отечественофронтовците!

Необходимо е идейно-политическо издигане на кадрите. Трябва да се гори с нагорещено желязо онова което ние имаме на някои места, дето нашите отговорни хора са се превърнали, както аз забелязах и друг път, на губернатори и велможи по отношение населението, по отношение окръжаващите ги. Забравили са, че излизат от народа, че до вчера са работили с другите работници и селяни. Сега станал кмет, станал началник, станал депутат, и вирнал нос (Смях и ръкопляскания).

Трябва да си закачим обица на ухото и да помним ден и нощ, че ние, големите, средните и малките деятели на нашата партия, сме служители на партията, на народа си (Ръкопляскания), а не някакви велможи, господари, на които всеки е длъжен да козирува. Такива велможи, такива губернатори и губернаторчета, ако не разберат от дума, трябва да бъдат снети от длъжност, а някои даже изключени от нашата партия (Ръкопляскания).

В някои места са се създали семейни отношения между ръководните хора: сдушили се, сработили

Нужно е да издигаме по-смело млади, нови кадри. Навсякъде чуваме едно възражение: „Той е още млад, той е още недостатъчно зрял и опитен.“ Но, забележете, много от тия млади, недостатъчно зрели, недостатъчно опитни, ако им се помогне както трябва, ако бъдат поставени в условия, които са необходими, в късо време ще станат и зрели, и по-зрели, и опитни, и по-опитни, достойни строители на нашата Народна република. Това съмнение, това, тъй да се каже, скептично отношение към новите и млади кадри — към младежите, към жените — трябва да бъде ликвидирано у нас. Това е едно препятствие за увеличение кадрите в такъв темп, какъвто е необходим за нашето строителство. Както и преди съм подчертавал, *нашата млада Народна република трябва в 10—15 години да достигне онова, което другите държави в 100 години са постигнали.* Ако ние не успеем да направим това, няма да можем да осъществим своите големи идеали като народ и като Комунистическа партия (Ръкопляскания).

Трябва превъзпитание на кадрите! Превъзпитание на партийците и отечественофронтовците!

Необходимо е идейно-политическо издигане на кадрите. Трябва да се гори с нагорещено желязо онова което ние имаме на някои места, дето нашите отговорни хора са се превърнали, както аз забелязах и друг път, на губернатори и велможи по отношение населението, по отношение окръжаващите ги. Забравили са, че излизат от народа, че до вчера са работили с другите работници и селяни. Сега станал кмет, станал началник, станал депутат, и вирнал нос (Смях и ръкопляскания).

Трябва да си закачим обица на ухото и да помним ден и нощ, че ние, големите, средните и малките деятели на нашата партия, сме служители на партията, на народа си (Ръкопляскания), а не някакви велможи, господари, на които всеки е длъжен да козирува. Такива велможи, такива губернатори и губернаторчета, ако не разберат от дума, трябва да бъдат снети от длъжност, а някои даже изключени от нашата партия (Ръкопляскания).

В някои места са се създали семейни отношения между ръководните хора: сдушили се, сработили се, но така се сработили, че само да прикриват един на др г слабостите и грешките си (Ръкопляскания). Ние искаме сдушване, сработване, но на принципиална база, в интереса на партията, на народа, на страната (Ръкопляскания), а не такава „круговая порука“, както казват русите, — аз защищавам тебе, когато грешиш, а ти мене, когато аз греша (Смях). Ако това не съществуваше, колко грешки и слабости щяхме да избегнем от миналата година, а ние ги имаме и сега! Това не може да се търпи, трябва да се чисти. Аз получавам например сведения — достоверни сведения, защото са проверявани и един, и два, и три пъти, — че в известни партийни организации другарките и другарите се боят да критикуват: сакън, ако направиш някоя бележка на ръководството — ще имаш неприятности! При мен идват делегати, съобщават ми това и онова, но молят — сакън да не узнае секретарят! Що за порядки, що за партиен морал, що за партийна дисциплина, ако редовният партиен член добросъвестно не може да посочи една грешка и слабост бе да се опасява от неприятности? В това отношение трябва да се вземат най-сериозни мерки.

Ние трябва да знаем, че без критика и самокритика никой от нас, колкото и голяма глава да има, колкото и огромен ум да има, не може да върви напред. И народът като народ, като нация няма да се развива, ако няма постоянна критика и самокритика (Ръкопляскания), ако не се поощрява правилното, здравото и не се бие крепко неправилното, нездравото, гнилото (Бурни ръкопляскания). В това се заключава именно голямото целебно значение на критиката и самокритиката. На идейно-политическото възпитание на цялата партия, но преди всичко на кадрите, трябва да кажа, отгоре до долу, от най-големия до най-малкия, трябва да се обърне изключително сериозно внимание през предстоящия период.

Забележете: *почти всички наши предвиждания за развитието на нашата страна се потвърдиха блестящо.* Ние заявихме, че изборите на 18 ноември 1945 година ще станат. Въпреки и против твърденията на външните и вътрешни врагове — изборите станаха. Ние казахме, че монархията ще бъде премахната и ще бъде се, но така се сработили, че само да прикриват един на друг слабостите и грешките си (Ръкопляскания). Ние искаме сдушване, сработване, но на принципиална база, в интереса на партията, на народа, на страната (Ръкопляскания), а не такава „круговая порука“, както казват русите, — аз защищавам тебе, когато грешиш, а ти мене, когато аз греша (Смях). Ако това не съществуваше, колко грешки и слабости щяхме да избегнем от миналата година, а ние ги имаме и сега! Това не може да се търпи, трябва да се чисти. Аз получавам например сведения — достоверни сведения, защото са проверявани и един, и два, и три пъти, — че в известни партийни организации другарките и другарите се боят да критикуват: сакън, ако направиш някоя бележка на ръководството — ще имаш неприятности! При мен идват делегати, съобщават ми това и онова, но молят — сакън да не узнае секретарят! Що за порядки, що за партиен морал, що за партийна дисциплина, ако редовният партиен член добросъвестно не може да посочи една грешка и слабост бе да се опасява от неприятности? В това отношение трябва да се вземат най-сериозни мерки.

Ние трябва да знаем, че без критика и самокритика никой от нас, колкото и голяма глава да има, колкото и огромен ум да има, не може да върви напред. И народът като народ, като нация няма да се развива, ако няма постоянна критика и самокритика (Ръкопляскания), ако не се поощрява правилното, здравото и не се бие крепко неправилното, нездравото, гнилото (Бурни ръкопляскания). В това се заключава именно голямото целебно значение на критиката и самокритиката. На идейно-политическото възпитание на цялата партия, но преди всичко на кадрите, трябва да кажа, отгоре до долу, от най-големия до най-малкия, трябва да се обърне изключително сериозно внимание през предстоящия период.

Забележете: *почти всички наши предвиждания за развитието на нашата страна се потвърдиха блестящо.* Ние заявихме, че изборите на 18 ноември 1945 година ще станат. Въпреки и против твърденията на външните и вътрешни врагове — изборите станаха. Ние казахме, че монархията ще бъде премахната и ще бъде създадена Народна република — и това стана. Ние казахме също, че Великото народно събрание ще бъде избрано и че то ще изработи и приеме нова конституция — и това стана. Не ние ли заявявахме, че въпреки всички зложелателни отношения отвътре и отвън към Отечествения фронт той ще бъде признат, че с неговото правителство ще бъде сключен мирът и че то ще бъде признато „де юре“? Всичко това се потвърди. Защо това става така? Защо всички работи, за които говориха опозиционните водачи, претърпяха крах? Ние, комунистите-марксисти-ленинци, не можем да бъдем абсолютно без грешки, но какво позволява нам, на нашата партия, да определяме и предвиждаме развитието на събитията? Това е, както знаете, великото, непобедимо учение на Маркс, Ленин и Сталин (Ръкопляскания), това е великата наука на марксизмо-ленинизма. Защото, когато се натрупаха облаци на политическото небе и започна да гърми, да се тресе, всички тия, които не се ползуваха от това велико учение, които нямаха този компас в ръцете си, които нямаха лампата, която осветява пътя на развитето, започнаха да треперят: „пропада Отечественият фронт, пропадат комунистите, пропада всичко!“ Но ние, които имахме компаса, с който сме в състояние да направим научен анализ на общественото развитие, на съотношенията между силите, които движат събитията, да узнаем пътя, по който тия събития се развиват, ние бяхме съвършено спокойни, не треперехме — знаехме, че след дъжда ще огрее слънце (Ръкопляскания), след страшната буря ще настъпи приятно успокоение и на небето, и на земята (Ръкопляскания).

Въз основа на нашия научен анализ на съотношенията между великите сили и малките държави в света ние знаехме, че никакво външно вмешателство не е възможно в тоя момент, и бяхме спокойни. Ние знаехме и знаем, че споровете между великите сиии, които са неприятни, но които са много естествени, няма да доведат до война, както другарят Сталин категорично заяви. И ние бяхме спокойни, когато ни плашеха с нова война, когато ни плашеха с намеса в нашата вътрешна и външна създадена Народна република — и това стана. Ние казахме също, че Великото народно събрание ще бъде избрано и че то ще изработи и приеме нова конституция — и това стана. Не ние ли заявявахме, че въпреки всички зложелателни отношения отвътре и отвън към Отечествения фронт той ще бъде признат, че с неговото правителство ще бъде сключен мирът и че то ще бъде признато „де юре"? Всичко това се потвърди. Защо това става така? Защо всички работи, за които говориха опозиционните водачи, претърпяха крах? Ние, комунистите-марксисти-ленинци, не можем да бъдем абсолютно без грешки, но какво позволява нам, на нашата партия, да определяме и предвиждаме развитието на събитията? Това е, както знаете, великото, непобедимо учение на Маркс, Ленин и Сталин (Ръкопляскания), това е великата наука на марксизмо-ленинизма. Защото, когато се натрупаха облаци на политическото небе и започна да гърми, да се тресе, всички тия, които не се ползуваха от това велико учение, които нямаха този компас в ръцете си, които нямаха лампата, която осветява пътя на развитето, започнаха да треперят: „пропада Отечественият фронт, пропадат комунистите, пропада всичко!" Но ние, които имахме компаса, с който сме в състояние да направим научен анализ на общественото развитие, на съотношенията между силите, които движат събитията, да узнаем пътя, по който тия събития се развиват, ние бяхме съвършено спокойни, не треперехме — знаехме, че след дъжда ще огрее слънце (Ръкопляскания), след страшната буря ще настъпи приятно успокоение и на небето, и на земята (Ръкопляскания).

Въз основа на нашия научен анализ на съотношенията между великите сили и малките държави в света ние знаехме, че никакво външно вмешателство не е възможно в тоя момент, и бяхме спокойни. Ние знаехме и знаем, че споровете между великите сии, които са неприятни, но които са много естествени, няма да доведат до война, както другарят Сталин категорично заяви. И ние бяхме спокойни, когато ни плашеха с нова война, когато ни плашеха с намеса в нашата вътрешна и външна политика. А опозиционните водачи си правеха илюзии, че външна намеса ще има, че война ще има! Цялата политика и тактика на опозиционните водачи беше построена на такава пясъчна основа и затова те стоят сега като ударени в главата (Ръкопляскания). Аз трябва да кажа, че и някои от нашите съюзници — верни наши другари в борбата до и след 9 септември — често пъти също се тревожеха. И неведнаж съм ги успокоявал — нищо няма да излезе, бъдете спокойни. Дайте дружно да работим, всичко ще се оправи. И понякога им препоръчвах: изучавайте марксическата наука (Ръкопляскания, „Браво!“ „Ура!“), това изучаване ще ви спести много безпокойствия и много нерви, това ще ви обезпечи по-спокоен сън, когато нещо неприятно почва да се надига над главите ни. За нашата партия, както знаете, марксизмо-ленинизмът е тази лампа за осветяване пътя на развитието на събитията. Той ни е нужен като хляба, като въздуха. Разбира се, не е достатъчно буквално да се заучават наизуст цитати от произведенията от Маркс, Ленин и Сталин. Има такива буквоеди, които ги заучават, повтарят, цитират ги гдето трябва и не трябва, за да покажат своята ученост и, тъй да се каже, своята вещина по великото учение на марксизма.

Необходимо е обаче вникване на смисъла, вникване в същността. Има марксисти, които не са чели всичко от произведенията на класиците на марксизма, а само една част, но са прочели най-съществената част. И не само са я прочели, но и са я усвоили, и са се научили да се ползуват от нея в своята практическа, партийна и строителна работа навсякъде. Марксизмът трябва да се изучава по същество и да се усвоява в живота за практически и непосредствени цели, за борба против врага, за защита на 9 септември и на нашата свобода и национална независимост, за строителството на Народната република (Ръкопляскания).

Като говорим за кадри, трябва да засегнем още един въпрос. Нашата партия, която има тази особеност, че се състои от работници, селяни, занаятчии, будна интелигенция, трябва да обърне сериозно политика. А опозиционните водачи си правеха илюзии, че външна намеса ще има, че война ще има! Цялата политика и тактика на опозиционните водачи беше построена на такава пясъчна основа и затова те стоят сега като ударени в главата (Ръкопляскания). Аз трябва да кажа, че и някои от нашите съюзници — верни наши другари в борбата до и след 9 септември — често пъти също се тревожеха. И неведнаж съм ги успокоявал — нищо няма да излезе, бъдете спокойни. Дайте дружно да работим, всичко ще се оправи. И понякога им препоръчвах: изучавайте марксическата наука (Ръкопляскания, „Браво!“ „Ура!“), това изучаване ще ви спести много безпокойствия и много нерви, това ще ви обезпечи по-спокоен сън, когато нещо неприятно почва да се надига над главите ни. За нашата партия, както знаете, марксизмо-ленинизмът е тази лампа за осветяване пътя на развитието на събитията. Той ни е нужен като хляба, като въздуха. Разбира се, не е достатъчно буквално да се заучават наизуст цитати от произведенията от Маркс, Ленин и Сталин. Има такива буквоеди, които ги заучават, повтарят, цитират ги гдето трябва и не трябва, за да покажат своята ученост и, тъй да се каже, своята вещина по великото учение на марксизма.

Необходимо е обаче вникване на смисъла, вникване в същността. Има марксисти, които не са чели всичко от произведенията на класиците на марксизма, а само една част, но са прочели най-съществената част. И не само са я прочели, но и са я усвоили, и са се научили да се ползуват от нея в своята практическа, партийна и строителна работа навсякъде. Марксизмът трябва да се изучава по същество и да се усвоява в живота за практически и непосредствени цели, за борба против врага, за защита на 9 септември и на нашата свобода и национална независимост, за строителството на Народната република (Ръкопляскания).

Като говорим за кадри, трябва да засегнем още един въпрос. Нашата партия, която има тази особеност, че се състои от работници, селяни, занаятчии, будна интелигенция, трябва да обърне сериозно внимание още на следното положение: мнозинството от нашите кадри, специално партийните кадри, са в едно непрекъснато физическо и нервно напрежение от 9 септември досега. Да не говорим за това, което са преживели до 9 септември като партизани, нелегални дейци, политзатворници и концлагеристи, което се е отразило на тяхната нервна система, на тяхното здраве. Наблюдавайки нашите хора, нашите кадри в ония наши конференции и събрания, на които съм присъствувал, изучавайки сведения а, които съм получавал от провинцията, идвам до заключение, че ако нашата партия не вземе сериозни мерки, една част, даже много добра част от нашите кадри в един непродължителен срок ще изгуби голяма част от своята работоспособност, а други ще се превърнат в инвалиди. Разбира се, партията не може да даде отведнаж на половината от своите деятели продължителен отпуск, за да могат да си отпочинат, да могат да се полекуват и пр.; това е невъзможно. Всички трябва да работят ударно. Но тук трябва да се намерят други средства. Необходимо и възможно е последователно да се дават къси отпуски на отделните партийни дейци. Друго важно средство е да подобрим организацията на нашата работа, работата на ръководствата, да рационализираме тяхната работа, да се освободим от излишните и дълги заседания, за да се облекчат секретарите, ръководителите на отделните организации и пр. по места. Големият техен товар да се намали чрез известна рационализация, както се постъпва в производството — без да пострада работникът, да се увеличи продуктивността, но не за сметка на работещите.

По-нататък. Трябва организирано да се предприемат някои мерки за подобряване материалното и културно положение на кадрите. Не могат да се дават големи заплати, както и не можахме да дадем някакво особено голямо увеличение на държавните служители при новите щатни таблици. Но трябва да се организира по партийна линия, по обществена линия едно материално и културно подобрение на тия ръководни и активни деятели на партията и на Отечествения фронт, които работят за народа, а не лично за себе си, едно материално и културно внимание още на следното положение: мнозинството от нашите кадри, специално партийните кадри, са в едно непрекъснато физическо и нервно напрежение от 9 септември досега. Да не говорим за това, което са преживели до 9 септември като партизани, нелегални дейци, политзатворници и концлагеристи, което се е отразило на тяхната нервна система, на тяхното здраве. Наблюдавайки нашите хора, нашите кадри в ония наши конференции и събрания, на които съм присъствувал, изучавайки сведения а, които съм получавал от провинцията, идвам до заключение, че ако нашата партия не вземе сериозни мерки, една част, даже много добра част от нашите кадри в един непродължителен срок ще изгуби голяма част от своята работоспособност, а други ще се превърнат в инвалиди. Разбира се, партията не може да даде отведнаж на половината от своите деятели продължителен отпуск, за да могат да си отпочинат, да могат да се полекуват и пр.; това е невъзможно. Всички трябва да работят ударно. Но тук трябва да се намерят други средства. Необходимо и възможно е последователно да се дават къси отпуски на отделните партийни дейци. Друго важно средство е да подобрим организацията на нашата работа, работата на ръководствата, да рационализираме тяхната работа, да се освободим от излишните и дълги заседания, за да се облекчат секретарите, ръководителите на отделните организации и пр. по места. Големият техен товар да се намали чрез известна рационализация, както се постъпва в производството — без да пострада работникът, да се увеличи продуктивността, но не за сметка на работещите.

По-нататък. Трябва организирано да се предприемат някои мерки за подобряване материалното и културно положение на кадрите. Не могат да се дават големи заплати, както и не можахме да дадем някакво особено голямо увеличение на държавните служители при новите щатни таблици. Но трябва да се организира по партийна линия, по обществена линия едно материално и културно подобрение на тия ръководни и активни деятели на партията и на Отечествения фронт, които работят за народа, а не лично за себе си, едно материално и културно подобрение, което би позволило запазването на тяхното здраве и работоспособност.

Аз говоря за честните, преданите, а тези, които не са такива, които по околни и незаконни пътища се нареждат, трябва да бъдат чистени (Смях, одобрения). Тук никаква обща рецепта, никакво общо решение от Централния комитет не може да се даде, но такъв курс е абсолютно необходим и трябва на всяко място, съобразно с конкретните условия, да бъдат организирани тези грижи за кадрите, за тяхното здраве, за тяхната работоспособност, за тяхната издръжливост. Защото не може да се допуска такова положение, каквото имаме сега: заболяват подред, увеличава се броят на туберкулозните, увеличава се броят на нервните и други разстройства сред кадрите, увеличава се броят на хората, които вса повече и повече губят своята работоспособност. Така не може, особено в тоя момент, когато ние ще пристъпим към осъществяване големия държавен стопански план.

За да не ви задържам повече, бих искал да завърша с едно предупреждение. Има у нас хора — и в партията се намират такива, — които мислят, че сега, след като сключихме мира, след като ни признаха, така да се каже, след като се урежда нашето международно положение, можем да си накривим шапките и спокойно да се отдадем на своята всекидневна работа. Не е точно така. Опозиционната върхушка е изгубила всякаква здрава почва под краката си. Тя се намира в процес на разложение. Но има хора, които, като представители на реакцията, именно защото преживяват такъв банкрут ще бъдат склонни да прибягват към отчаяни действия. Досега техният основен курс по отношение Отечествения фронт беше фронтална атака — с щурм да бъде разрушена крепостта на народното единство. Сега, когато това се оказа невъзможно и без всяка перспектива, ще пристъпят и, по мои сведения, вече пристъпват да провеждат тактиката и политиката на троянския кон — ако не можеш да вземаш крепостта отвън, фронтално, опитай се да я превземеш отвътре, както някога древните гърци с троянския кон превзели крепостта.

подобрение, което би позволило запазването на тяхното здраве и работоспособност.

Аз говоря за честните, преданите, а тези, които не са такива, които по околни и незаконни пътища се нареждат, трябва да бъдат чистени (Смях, одобрения). Тук никаква обща рецепта, никакво общо решение от Централния комитет не може да се даде, но такъв курс е абсолютно необходим и трябва на всяко място, съобразно с конкретните условия, да бъдат организирани тези грижи за кадрите, за тяхното здраве, за тяхната работоспособност, за тяхната издръжливост. Защото не може да се допуска такова положение, каквото имаме сега: заболяват подред, увеличава се броят на туберкулозните, увеличава се броят на нервните и други разстройства сред кадрите, увеличава се броят на хората, които вса повече и повече губят своята работоспособност. Така не може, особено в тоя момент, когато ние ще пристъпим към осъществяване големия държавен стопански план.

За да не ви задържам повече, бих искал да завърша с едно предупреждение. Има у нас хора — и в партията се намират такива, — които мислят, че сега, след като сключихме мира, след като ни признаха, така да се каже, след като се урежда нашето международно положение, можем да си накривим шапките и спокойно да се отдадем на своята всекидневна работа. Не е точно така. Опозиционната върхушка е изгубила всякаква здрава почва под краката си. Тя се намира в процес на разложение. Но има хора, които, като представители на реакцията, именно защото преживяват такъв банкрут ще бъдат склонни да прибягват към отчаяни действия. Досега техният основен курс по отношение Отечествения фронт беше фронтална атака — с щурм да бъде разрушена крепостта на народното единство. Сега, когато това се оказа невъзможно и без всяка перспектива, ще пристъпят и, по мои сведения, вече пристъпват да провеждат тактиката и политиката на троянския кон — ако не можеш да вземаш крепостта отвън, фронтално, опитай се да я превземеш отвътре, както някога древните гърци с троянския кон превзели крепостта.

Сега ние трябва да бъдем не по-малко бдителни отколкото до подписването на мирния договор. В това отношение ние трябва да предприемем мерки срещу опитите за проникване в средата на Отечествения фронт и в средата на нашата собствена партия на елементи, които искат да разлагат, които биха провеждали тактиката на троянския кон. Сега трябва да си отваряме очите във всяка партийна организация по-добре отколкото преди, защото опасността за нас, за нашата партия и Отечествения фронт не идва от вън. Не! Опасността, доколкото може да има такава опасност, иде отвътре, от червея на разложението вътре в самия Отечествен фронт, в отечественофронтовските партии, в това число и в нашата партия. Затова трябва да се държи здраво да се бие по всеки елемент на битово разложение, на личен кариеризъм и други подобни вредни прояви, да се вземат мерки да се оздравяват все повече и повече организациите на нашата партия. Всички мерки в това отношение трябва да бъдат предприети и по линията на партиите, и по линията на правителството, и по линията на армията, и по линията на културно-просветните и обществени организации — навсякъде

И накрая, след една такава конференция като вашата, където се слагат под прицела на критиката и самокритиката известни слабости и недостатъци и се взема резолюция, която определя плана на нашата работа като партийна организация, би трябвало да настъпи едно разяснение по всички партийни организации, и особено в селата, на това, което предстои да се направи за средствата, с които трябва да се премахнат тия констатирани слабости и недостатъци. Имайте предвид, че при сегашното положение се явяват много кандидати за членове на нашата партия. Много хора искат да се промъкнат, да намерят, тъй да се каже, покрив за себе си, за своите лични намерения и интереси именно в редовете на нашата партия. Аз съм подчертавал в Централния комитет, бих искал и тук да подчертая — не приемайте безразборно в редовете на нашата партия хора от другите партии, макар да се кълнат, че са станали комунисти и искат да станат членове на партията. Нека си бъдат комунисти

Сега ние трябва да бъдем не по-малко бдителни отколкото до подписването на мирния договор. В това отношение ние трябва да предприемем мерки срещу опитите за проникване в средата на Отечествения фронт и в средата на нашата собствена партия на елементи, които искат да разлагат, които биха провеждали тактиката на троянския кон. Сега трябва да си отваряме очите във всяка партийна организация по-добре отколкото преди, защото опасността за нас, за нашата партия и Отечествения фронт не идва от вън. Не! Опасността, доколкото може да има такава опасност, иде отвътре, от червея на разложението вътре в самия Отечествен фронт, в отечественофронтовските партии, в това число и в нашата партия. Затова трябва да се държи здраво да се бие по всеки елемент на битово разложение, на личен кариеризъм и други подобни вредни прояви, да се вземат мерки да се оздравяват все повече и повече организациите на нашата партия. Всички мерки в това отношение трябва да бъдат предприети и по линията на партиите, и по линията на правителството, и по линията на армията, и по линията на културно-просветните и обществени организации — навсякъде

И накрая, след една такава конференция като вашата, където се слагат под прицела на критиката и самокритиката известни слабости и недостатъци и се взема резолюция, която определя плана на нашата работа като партийна организация, би трябвало да настъпи едно разяснение по всички партийни организации, и особено в селата, на това, което предстои да се направи за средствата, с които трябва да се премахнат тия констатирани слабости и недостатъци. Имайте предвид, че при сегашното положение се явяват много кандидати за членове на нашата партия. Много хора искат да се промъкнат, да намерят, тъй да се каже, покрив за себе си, за своите лични намерения и интереси именно в редовете на нашата партия. Аз съм подчертавал в Централния комитет, бих искал и тук да подчертая — не приемайте безразборно в редовете на нашата партия хора от другите партии, макар да се кълнат, че са станали комунисти и искат да станат членове на партията. Нека си бъдат комунисти благодарим им, нека работят за партията, но в течение най-малко на една година не ги приемайте. Нашата партия не се нуждае от ненадеждни хора. Отделни изключения могат да се правят, но за хора, които са доказали, че действително са станали комунисти и то на дело. От пришълци нямаме нужда. По моему, даже трябва да се освобождаваме от пришълци (обръща се към др. Никола Дончев: „Доколкото зная, има такива?“), от янлъш-комунисти, а не да прибираме нови такива (Ръкопляскания).

Другари и другарки,

Пожелавам ви най-добри успехи за изпълнение решенията на конференцията и апелирам да си запретнем ръкавите както трябва за работа, за сериозна, солидна, творческа работа за осъществяване преди всичко на стопанския план, за да можем, когато се срещнем идущата година на областната конференция, да се поздравим с нови големи успехи – успехи, които гарантират за нашия народ нови стъпки напред към осъществяване на най-великия идеал на народите — социализма („Ура“, бурни ръкопляскания и продължителни овации. Цялата конференция в един глас продължително скандира името на др. Георги Димитров).

благодарим им, нека работят за партията, но в течение най-малко на една година не ги приемайте. Нашата партия не се нуждае от ненадеждни хора. Отделни изключения могат да се правят, но за хора, които са доказали, че действително са станали комунисти и то на дело. От пришълци нямаме нужда. По моему, даже трябва да се освобождаваме от пришълци (обръща се към др. Никола Дончев: „Доколкото зная, има такива?"), от янлъш-комунисти, а не да прибираме нови такива (Ръкопляскания).

Другари и другарки,

Пожелавам ви най-добри успехи за изпълнение решенията на конференцията и апелирам да си запретнем ръкавите както трябва за работа, за сериозна, солидна, творческа работа за осъществяване преди всичко на стопанския план, за да можем, когато се срещнем идущата година на областната конференция, да се поздравим с нови големи успехи – успехи, които гарантират за нашия народ нови стъпки напред към осъществяване на най-великия идеал на народите — социализма („Ура", бурни ръкопляскания и продължителни овации. Цялата конференция в един глас продължително скандира името на др. Георги Димитров).

ЗА ЗАДАЧИТЕ НА СРЕДНОШКОЛСКАТА МЛАДЕЖ И ЕМОС

Поздравление до втория конгрес на ЕМОС

Приемете, моля, и предайте на всички български ученици и ученички моите най-сърдечни поздрави. Вашата организация ЕМОС в своето двегодишно съществуване доказа своята жизнена необходимост за правилното и всестранно развитие на средношколската младеж. Като такава тя трябва да се разраства, развива и укрепва така, че нито един средношколец да не остане извън нейните редове и нито една полезна младежка инициатива — необхваната от нея.

В духа на всенародния подем за изпълнение и преизпълнение на двегодишния стопански план учениците и ученичките трябва да се посветят на ония свои задачи, чрез изпълнението на които те ще дадат най-добре своя принос в това голямо дело. Тези задачи, по моему, могат да се сведат към следното:

Първо, учениците и ученичките на нова България трябва преди всичко да съсредоточат своите усилия за окончателното ликвидиране на всички все още съществуващи нередности в тяхната среда, било по реда на взаимоотношенията с учителския персонал, по дисциплината и държанието в гимназиите и обществото, било по отношение на незадоволителния учебен успех. ЕМОС трябва да води решителна борба, шото учениците и ученичките да постигнат отличен разултат от учението и примерно, достойно държане и дисциплина както в учебните заведения, така и вън от тях.

Второ учениците и ученичките не бива да се развиват едностранчиво, като тесногръди буквоеди, откъснати и непригодени към живота, а трябва да растат не-

ЗА ЗАДАЧИТЕ НА СРЕДНОШКОЛСКАТА МЛАДЕЖ И ЕМОС

Поздравление до втория конгрес на ЕМОС

Приемете, моля, и предайте на всички български ученици и ученички моите най-сърдечни поздрави. Вашата организация ЕМОС в своето двегодишно съществуване доказа своята жизнена необходимост за правилното и всестранно развитие на средношколската младеж. Като такава тя трябва да се разраства, развива и укрепва така, че нито един средношколец да не остане извън нейните редове и нито една полезна младежка инициатива — необхвана от нея.

В духа на всенародния подем за изпълнение и преизпълнение на двегодишния стопански план учениците и ученичките трябва да се посветят на ония свои задачи, чрез изпълнението на които те ще дадат най-добре своя принос в това голямо дело. Тези задачи, по моему, могат да се сведат към следното:

Първо, учениците и ученичките на нова България трябва преди всичко да съсредоточат своите усилия за окончателното ликвидиране на всички все още съществуващи нередности в тяхната среда, било по реда на взаимоотношенията с учителския персонал, по дисциплината и държанието в гимназиите и обществото, било по отношение на незадоволителния учебен успех. ЕМОС трябва да води решителна борба, шото учениците и ученичките да постигнат отличен разултат от учението и примерно, достойно държане и дисциплина както в учебните заведения, така и вън от тях.

Второ учениците и ученичките не бива да се развиват едностранчиво, като тесногръди буквоеди, откъснати и непригодени към живота, а трябва да растат непосредствено свързани с живота и напредъка на своя народ, закалени и здрави физически, с широка култура и обширни познания, способни и готови да дадат своя дял за преуспяването на родината. ЕМОС е именно тая прекрасна масова школа, която трябва решително да съдействува за такова именно правилно и всестранно възпитание и обучение на средношколската младеж у нас.

Трето, без да изоставят грижите по изпълнение на горните две задачи, учениците и ученичките трябва да вземат непосредствено участие в усилията на народа по изпълнение на двегодишния план, като включат своите сили в прекрасните народополезни трудови акции на нашата народна младеж. ЕМОС трябва да насочи умело младежкия ентусиазъм и творческите сили на учащите се в областта на трудовия младежки фронт.

Особено внимание би трябвало да се обърне на учащата се младеж в професионалните училища, от които нашето народно стопанство очаква да получи в най-скоро време нови технически кадри, средни командири в промишлеността, селското стопанство и транспорта.

В това направление аз желая на българската средношколска младеж и на нейната организация най-добри успехи.

3 март 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

посредствено свързани с живота и напредъка на своя народ, закалени и здрави физически, с широка култура и обширни познания, способни и готови да дадат своя дял за преуспяването на родината. ЕМОС е именно тая прекрасна масова школа, която трябва решително да съдействува за такова именно правилно и всестранно възпитание и обучение на средношколската младеж у нас.

Трето, без да изоставят грижите по изпълнение на горните две задачи, учениците и ученичките трябва да вземат непосредствено участие в усилията на народа по изпълнение на двегодишния план, като включат своите сили в прекрасните народополезни трудови акции на нашата народна младеж. ЕМОС трябва да насочи умело младежкия ентусиазъм и творческите сили на учащите се в областта на трудовия младежки фронт.

Особено внимание би трябвало да се обърне на учащата се младеж в професионалните училища, от които нашето народно стопанство очаква да получи в най-скоро време нови технически кадри, средни командири в промишлеността, селското стопанство и транспорта.

В това направление аз желая на българската средношколска младеж и на нейната организация най-добри успехи.

3 март 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

БЪЛГАРИЯ — СУВЕРЕННА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Изявления пред представителите на печата

12 март 1947 г.

По съображения от извънредно съществено значение за народното стопанство българското правителство реши да извърши заменяването на старите парични знаци с нови такива. Министърът на финансите разясни обстойно значението на това мероприятие на правителството.

По всички сведения, тази мярка се провежда навсякъде в страната редовно и населението правилно схваща добрите ѝ страни.

Според установения ред на обмяната представителите на чуждите дипломатически мисии имаха право да добият веднага с представянето на старите парични знаци нови такива в размер 100%. Условието за това беше да са спазени предписанията на Закона за търговията с чужди платежни средства, сиреч да се установи, че притежаваните от персонала на чуждите мисии левове са добити по законен ред, а не посредством забранени валутни спекулации, чрез които се е подхранвала черната борса и поскъпвал животът. Българската народна банка бе установила, че някои от мисиите отдавна не са ѝ предлагали за откупване свободни девизи, като въпреки това издръжката им е била обезпечена с български левове.

Всичко това налагаше обмяната на старите банкноти и съкровищни бонове на чуждите дипломатически мисии да стане при пълно спазване споменатия закон, който е бил в действие, когато те са добивали тия парични знаци. В това отношение представителите на чуждите мисии нито по действуващи у нас закони, нито по международното право биха могли да рекламират някаква особена привилегия. Такава впрочем им бе дадена в друго отношение — да могат още в деня на обмяната да получат в нови парични знаци равностойността на депозира-

БЪЛГАРИЯ — СУВЕРЕННА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

Изявления пред представителите на печата

12 март 1947 г.

По съображения от извънредно съществено значение за народното стопанство българското правителство реши да извърши заменяването на старите парични знаци с нови такива. Министърът на финансите разясни обстойно значението на това мероприятие на правителството.

По всички сведения, тази мярка се провежда навсякъде в страната редовно и населението правилно схваща добрите ѝ страни.

Според установения ред на обмяната представителите на чуждите дипломатически мисии имаха право да добият веднага с представянето на старите парични знаци нови такива в размер 100%. Условието за това беше да са спазени предписанията на Закона за търговията с чужди платежни средства, сиреч да се установи, че притежаваните от персонала на чуждите мисии левове са добити по законен ред, а не посредством забранени валутни спекулации, чрез които се е подхранвала черната борса и поскъпвал животът. Българската народна банка бе установила, че някои от мисиите отдавна не са ѝ предлагали за откупване свободни девизи, като въпреки това издръжката им е била обезпечена с български левове.

Всичко това налагаше обмяната на старите банкноти и съкровищни бонове на чуждите дипломатически мисии да стане при пълно спазване споменатия закон, който е бил в действие, когато те са добивали тия парични знаци. В това отношение представителите на чуждите мисии нито по действуващи у нас закони, нито по международното право биха могли да рекламират някаква особена привилегия. Такава впрочем им бе дадена в друго отношение — да могат още в деня на обмяната да получат в нови парични знаци равностойността на депозираите такива, които българското население остави на адължителен влог всички притежавани от него банкноти съкровищни бонове, като получи само по 2,000 лв. на овек.

С това различно и привилегировано третиране на уждите представители в страната по отношение на естното население българското правителство направи мак- имално възможното улеснение в случая.

Въпреки това, известни чужди среди критикуват лана на действие спрямо дипломатическото тяло, колкото и той в същност да е задоволителен и съобразен с ълното зачитане на специалните привилегии и достойнства на дипломатическо тяло.

Така например, каза се, че в срок от един ден тая операция не би могла да се извърши, когато е несъмнено, че ако става дума за самото занасяне на банкнотите в Българската народна банка, за това са потребни само няколко часа, а що се касае до броенето на паричните знаци, то е могло да продължи в самата банка и след срока.

От други места се влага раздразнение, че на 7 март имало наблюдение около някои мисии, да не би местни и чужди поданици, вън от състава на дипломатическото тяло, да пренесат в мисиите своите парични знаци. Опитът показа, че едно подобно наблюдение не само е било добре замислено и напълно оправдано, но без него много повече лица биха направили усилия да проникнат в чуждите мисии, отколкото това стана при поставената охрана. Достатъчни са случаите на заловените лица, местни и чужди поданици, които с крупни суми отиваха в някои миси, явно за да депозират там своите парични знаци и използуват незаконно дадените на мисиите привилегии.

Всяко превратно тълкуване на подбудите, поради които бе поставено наблюдение около чуждите миси, е съвършено неуместно в случая. Външните лица не са били възпрепятствувани да влизат в мисиите, а само при съмнение са били проверявани дали не носят парични суми.

По своя замисъл и по своето обективно тълкуване тая мярка не може да съдържа проява на недовеите такива, които българското население остави на адължителен влог всички притежавани от него банкноти съкровищни бонове, като получи само по 2,000 лв. на овек.

С това различно и привилегировано третиране на уждите представители в страната по отношение на естното население българското правителство направи максимално възможното улеснение в случая.

Въпреки това, известни чужди среди критикуват лана на действие спрямо дипломатическото тяло, колкото и той в същност да е задоволителен и съобразен с пълното зачитане на специалните привилегии и достойнства на дипломатическо тяло.

Така например, каза се, че в срок от един ден тая операция не би могла да се извърши, когато е несъмнено, че ако става дума за самото занасяне на банкнотите в Българската народна банка, за това са потребни само няколко часа, а що се касае до броенето на паричните знаци, то е могло да продължи в самата банка и след срока.

От други места се влага раздразнение, че на 7 март имало наблюдение около някои мисии, да не би местни и чужди поданици, вън от състава на дипломатическото тяло, да пренесат в мисиите своите парични знаци. Опитът показа, че едно подобно наблюдение не само е било добре замислено и напълно оправдано, но без него много повече лица биха направили усилия да проникнат в чуждите мисии, отколкото това стана при поставената охрана. Достатъчни са случаите на заловените лица, местни и чужди поданици, които с крупни суми отиваха в някои миси, явно за да депозират там своите парични знаци и използуват незаконно дадените на мисиите привилегии.

Всяко превратно тълкуване на подбудите, поради които бе поставено наблюдение около чуждите миси, е съвършено неуместно в случая. Външните лица не са били възпрепятствувани да влизат в мисиите, а само при съмнение са били проверявани дали не носят парични суми.

По своя замисъл и по своето обективно тълкуване тая мярка не може да съдържа проява на недоверие, а още по-малко на обида по отношение на чуждите мисии, както някои съвършено произволно твърдят. Да се предполага, че местни лица или чужди поданици, не от състава на мисията, ще направят опит да проникнат в помещенията на чуждата мисия и да потърсят сътрудничеството на някое лице от състава ѝ, това съвсем не значи да се хвърлят подозрения върху самото дипломатическо тяло. Всеки, който влага подобна тенденция, не само че греши, но и преследва очевидно съвсем други цели.

Чух също, че някои дипломатически представители били недоволни от това, че техните поданици в България следвало да понесат обмяната при еднакви условия с българските поданици, а не по привилегирования начин за дипломатическото тяло, сиреч обмяна веднага 100% на старите с нови банкноти. Всеки ще се съгласи с нас, че България е независима страна и че тук не действуват капитулации. В международното право е отдавна установено, че чуждите поданици не могат да бъдат третирани в това отношение по-благоприятно от местните.

Спирам се по-подробно на твърде неприятния инцидент, който е станал пред сградата на френската легация в София с кореспондентката на „Франс прес“, г-жа Генадиева—Бьоф. Както е вече известно, българското правителство бе заставено да покани казаната журналистка да напусне страната. Това вече е станало. Самият инцидент е произлязал при следните обстоятелства: г-жа Бьоф е пристигнала пред легацията с голям пакет в ръка. Поискано ѝ било да се провери съдържанието на пакета. Тя е отказала, като се е позовала на френското си поданство, и е влязла в пререкание с органите на властта. Малко преди това е пристигнал един български лекар от Самоков с цял куфар банкноти. Понеже е бил възпрепятствуван да влезе с куфара в легацията и това привлякло вниманието на персонала на същата, при пристигането на г-жа Бьоф е имало вече хора от легацията, които са наблюдавали какво става пред сградата на същата.

Съзирайки г-жа Бьоф с пакета в ръка, пет души от персонала на легацията, между които и самият пълноморие, а още по-малко на обида по отношение на чуждите мисии, както някои съвършено произволно твърдят. Да се предполага, че местни лица или чужди поданици, не от състава на мисията, ще направят опит да проникнат в помещенията на чуждата мисия и да потърсят сътрудничеството на някое лице от състава ѝ, това съвсем не значи да се хвърлят подозрения върху самото дипломатическо тяло. Всеки, който влага подобна тенденция, не само че греши, но и преследва очевидно съвсем други цели.

Чух също, че някои дипломатически представители били недоволни от това, че техните поданици в България следвало да понесат обмяната при еднакви условия с българските поданици, а не по привилегирования начин за дипломатическото тяло, сиреч обмяна веднага 100% на старите с нови банкноти. Всеки ще се съгласи с нас, че България е независима страна и че тук не действуват капитулации. В международното право е отдавна установено, че чуждите поданици не могат да бъдат третирани в това отношение по-благоприятно от местните.

Спирам се по-подробно на твърде неприятния инцидент, който е станал пред сградата на френската легация в София с кореспондентката на „Франс прес“, г-жа Генадиева—Бьоф. Както е вече известно, българското правителство бе заставено да покани казаната журналистка да напусне страната. Това вече е станало. Самият инцидент е произлязал при следните обстоятелства: г-жа Бьоф е пристигнала пред легацията с голям пакет в ръка. Поискано ѝ било да се провери съдържанието на пакета. Тя е отказала, като се е позовала на френското си поданство, и е влязла в пререкание с органите на властта. Малко преди това е пристигнал един български лекар от Самоков с цял куфар банкноти. Понеже е бил възпрепятствуван да влезе с куфара в легацията и това привлякло вниманието на персонала на същата, при пристигането на г-жа Бьоф е имало вече хора от легацията, които са наблюдавали какво става пред сградата на същата.

Съзирайки г-жа Бьоф с пакета в ръка, пет души от персонала на легацията, между които и самият пълномощен министър, са слезли на улицата и започнали да обясняват на органите на властта, че те трябва да допуснат г-жа Бьоф да влезе в легацията заедно с пакета. При това и самата г-жа Бьоф предварително е казала, че носи банкноти, обаче се е позовала на своето френско поданство.

Вероятно френският пълномощен министър, слизайки на самата улица заедно с някои свои сътрудници, е разчитал, че със своето лично присъствие ще въздействува на органите на властта да допуснат влизането на г-жа Бьоф. Като не е получил този резултат, той взел под ръка госпожата и я повел към вътрешността на легацията. Органите на властта са застанали отпред, за да попречат на това влизане. Тогава някой от легацията извел колата на пълномощния министър пред сградата. Щом като това станало, френският пълномощен министър, заедно със своите сътрудници, стремително се отправил към автомобила си, повличайки г-жа Бьоф заедно с пакета й. Понеже в този момент един милиционер бил застанал пред вратата на колата, долавяйки намерението да се вкара г-жа Бьоф в колата и по този начин, ако тя потегли, да се осуети проверката на пакета, френският пълномощен министър го заловил с лявата си ръка за куртката, блъснал го със сила наляво, като с държаната в дясната си ръка чанта го ударил по шията. Междувременно г-жа Бьоф била вкарана в колата и потеглила с нея, придружена от самия пълномощен министър. Впоследствие френският пълномощен министър се е завърнал в легацията с пакета, като г-жа Бьоф го е последвала, без да бъде възпрепятствувана да влезе.

Във връзка с така изложения инцидент упрекват българското правителство, че противопоставило своята официална версия, черпена от показанията на длъжностните лица, срещу версията на френската легация в София. Недоволството иде от това, че българското правителство се осмелило да опровергава твърдението на френския пълномощен министър, който в същност, със съжаление трябва да го кажа, е предизвикал, със своята прибързаност и даже нетактичност, неподобаваща щен министър, са слезли на улицата и започнали да обясняват на органите на властта, че те трябва да допуснат г-жа Бьоф да влезе в легацията заедно с пакета. При това и самата г-жа Бьоф предварително е казала, че носи банкноти, обаче се е позовала на своето френско поданство.

Вероятно френският пълномощен министър, слизайки на самата улица заедно с някои свои сътрудници, е разчитал, че със своето лично присъствие ще въздействува на органите на властта да допуснат влизането на г-жа Бьоф. Като не е получил този резултат, той взел под ръка госпожата и я повел към вътрешността на легацията. Органите на властта са застанали отпред, за да попречат на това влизане. Тогава някой от легацията извел колата на пълномощния министър пред сградата. Щом като това станало, френският пълномощен министър, заедно със своите сътрудници, стремително се отправил към автомобила си, повличайки г-жа Бьоф заедно с пакета й. Понеже в този момент един милиционер бил застанал пред вратата на колата, долавяйки намерението да се вкара г-жа Бьоф в колата и по този начин, ако тя потегли, да се осуети проверката на пакета, френският пълномощен министър го заловил с лявата си ръка за куртката, блъснал го със сила наляво, като с държаната в дясната си ръка чанта го ударил по шията. Междувременно г-жа Бьоф била вкарана в колата и потеглила с нея, придружена от самия пълномощен министър. Впоследствие френският пълномощен министър се е завърнал в легацията с пакета, като г-жа Бьоф го е последвала, без да бъде възпрепятствувана да влезе.

Във връзка с така изложения инцидент упрекват българското правителство, че противопоставило своята официална версия, черпена от показанията на длъжностните лица, срещу версията на френската легация в София. Недоволството иде от това, че българското правителство се осмелило да опровергава твърдението на френския пълномощен министър, който в същност, със съжаление трябва да го кажа, е предизвикал, със своята прибързаност и даже нетактичност, неподобаваща

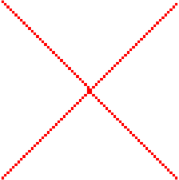

за един чужд дипломат, самия инцидент. Нима при един подобен инцидент, за който не може освен да се съжелява и който ни най-малко не е предизвикан от българска страна, трябваше от желание да не се засегне достойнството на представителя на една приятелска страна да се премълчи самата истина и да се поемат несъществуващи отговорности за мними брутални действия на българските власти за нападения над самия пълномощен министър или за погазване имунитета на чуждите дипломати?

Аз допускам, че някому може да се иска, по съображение на престиж и достойнство, да омаловажи действието на извършеното от самия френски пълномощен министър и да прехвърли отговорността за станалото на органите на властта. Но как да се съглася, че същите тия органи на властта, до момента на инцидента познаващи министъра и отдаващи му ежедневно дължимата чест при всяко негово влизане и излизане от легацията, внезапно, без всякакъв повод, са престанали да бъдат коректни и внимателни към него. Несъмнено причината за това е опитът да се вкара на всяка цена г-жа Бьоф в легационното помещение, за да извърши незаконна обмяна на български парични знаци.

За българското правителство е еднакво неприятен както инцидентът с г-жа Бьоф, така и необоснованите критики, които се отправят от една част на дипломатическото тяло относно условията, при които е била приложена по отношение на тях самата обмяна.

Трябва изрично да отбележа, че още на 7 март Българската народна банка е изплатила в нови банкноти: на френската легация — 30,000.000 лв., на американското политическо представителство — 15,000,000 лв., на английското политическо представителство—10,471,230 лв. на италианската легация — 10,002,130 лв., на турската легация — 4,000,000 лв. и т. н.

В желанието си да тури край на всякакви превратни тълкувания и неоснователни оплаквания във връзка с обмяната на старите парични знаци, намиращи се в дипломатическите мисии, българското правителство реши да бъде доизплатена веднага останалата част от представените за обмяна банкноти и бонове.

Като проявява по този начин едно изключително зачитане към дипломатическите мисии в страната, българското правителство счита за необходимо да посочи какви суми са депозирани за обмяна в Българската народна банка от ония чужди мисии, които проявяват в случая недоволство. Така например френската легация е представила за обмяна 106,512,820 лв., американското политическо представителство — 32,595,650 лв., британското политическо представителство — 25,605,280 лв., италианската легация — 20,460,830 лева и т. н.

При това трябва да се има предвид, че немалка част от тази сума в левове са добити по странични пътища, в нарушение на действуващия закон за търговията с чужди платежни средства, който е в сила още от 1925 година.

бъде доизплатена веднага останалата част от представените за обмяна банкноти и бонове.

Като проявява по този начин едно изключително зачитане към дипломатическите мисии в страната, българското правителство счита за необходимо да посочи какви суми са депозирани за обмяна в Българската народна банка от ония чужди мисии, които проявяват в случая недоволство. Така например французката легация е представила за обмяна 106,512,820 лв., американското политическо представителство — 32,595,650 лв., британското политическо представителство — 25,605,280 лв., италианската легация — 20,460,830 лева и т. н.

При това трябва да се има предвид, че немалка част от тази сума в левове са добити по странични пътища, в нарушение на действуващия закон за търговията с чужди платежни средства, който е в сила още от 1925 година.

ЗА РОЛЯТА НА РАБОТНИЦИТЕ ПО ПРОСВЕТАТА В СТОПАНСКИЯ И КУЛТУРЕН ВЪЗХОД НА СТРАНАТА

Писмо до конгреса на Съюза на работниците по просветата

Сърдечно благодаря за вашите поздравления. От своя страна приветствувам горещо усилията на конгреса *да начертае бъдещата дейност на съюза в духа на големите задачи, които стоят пред нашата Народна република.*

Работниците по просветата представляват една многочислена армия от народни просветители и културни деятели в нашата страна, действуващи непосредствено в средата на народа и неговите подрастващи поколения. От работата на тая извънредно важна армия, оръжието на която е прогресивната наука и народната култура, зависи много не само образованието и възпитанието на стотици хиляди учащи се, но и стопанският и културен възход на нашата нация.

Само по себе си се разбира, че учителите и учителките, за да изпълнят своето високо призвание на народни просветители, трябва да се считат не като обикновени чиновници, а като предани на своята родина обществени и културни деятели. *За съжаление има все още учители и учителки, които се държат настрана от чудесния творчески, стопански, духовен и културен подем на нашия народ и неговата младеж под ръководството на Отечествения фронт.*

Трябва да се разбере, че този, който сам не е културен, не може да бъде носител на култура в средата на населението. Тоя, който сам не е просветен, не може успешно други да просвещава. *Тоя, който сам не се е освободил от ретроградството, не може да бъде раз-*

ЗА РОЛЯТА НА РАБОТНИЦИТЕ ПО ПРОСВЕТАТА В СТОПАНСКИЯ И КУЛТУРЕН ВЪЗХОД НА СТРАНАТА

Писмо до конгреса на Съюза на работниците по просветата

Сърдечно благодаря за вашите поздравления. От своя страна приветствувам горещо усилията на конгреса *да начертае бъдещата дейност на съюза в духа на големите задачи, които стоят пред нашата Народна република.*

Работниците по просветата представляват една многочислена армия от народни просветители и културни деятели в нашата страна, действуващи непосредствено в средата на народа и неговите подрастващи поколения. От работата на тая извънредно важна армия, оръжието на която е прогресивната наука и народната култура, зависи много не само образованието и възпитанието на стотици хиляди учащи се, но и стопанският и културен възход на нашата нация.

Само по себе си се разбира, че учителите и учителките, за да изпълнят своето високо призвание на народни просветители, трябва да се считат не като обикновени чиновници, а като предани на своята родина обществени и културни деятели. *За съжаление има все още учители и учителки, които се държат настрана от чудесния творчески, стопански, духовен и културен подем на нашия народ и неговата младеж под ръководството на Отечествения фронт.*

Трябва да се разбере, че този, който сам не е културен, не може да бъде носител на култура в средата на населението. Тоя, който сам не е просветен, не може успешно други да просвещава. *Тоя, който сам не се е освободил от ретроградството, не може да бъде раз-*

пространител на идеите и принципите на прогресивната наука. Тоя, който сам стои на ниско идейно-политическо ниво, не може с успех да работи за правилното идейно-политическо възпитание на учащите се и на трудещите се от градове и села. Тоя учител и тая учителка, които не работят постоянно за увеличението *на своите знания и за повишението на своята педагогическа квалификация, не могат да бъдат пълноценни народни просветители, обществени и културни деятели.*

Нашият ученолюбив народ искрено обича и високо уважава *тружениците в областта на народната просвета.*

Пожелавам от все сърце на всички тия труженици достойно и напълно да оправдаят искрената обич *и високо уважение на народа.*

Правителството знае добре трудните условия, при които живеят и работят нашите работници по просветата, и можете да бъдете напълно убедени, че то не престава и няма да престане да прави всичко възможно за подобряването на тия условия. *То* следи *и ще* продължава да следи *с най-голям интерес това, което става в учителските среди, както и деятелността на отделните учители и учителки, и с искрена радост ще отбелязва техните усилия и успехи за благото на Народната република България.*

8 април 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

пространител на идеите и принципите на прогресивната наука. Тоя, който сам стои на ниско идейно-политическо ниво, не може с успех да работи за правилното идейно-политическо възпитание на учащите се и на трудещите се от градове и села. Тоя учител и тая учителка, които не работят постоянно за увеличението *на своите знания и за повишението на своята педагогическа квалификация, не могат да бъдат пълноценни народни просветители, обществени и културни деятели.*

Нашият ученолюбив народ искрено обича и високо уважава *тружениците в областта на народната просвета.*

Пожелавам от все сърце на всички тия труженици достойно и напълно да оправдаят искрената обич *и високо уважение на народа.*

Правителството знае добре трудните условия, при които живеят и работят нашите работници по просветата, и можете да бъдете напълно убедени, че то не престава и няма да престане да прави всичко възможно за подобряването на тия условия. *То* следи *и ще* продължава да следи *с най-голям интерес това, което става в учителските среди, както и деятелността на отделните учители и учителки, и с искрена радост ще отбелязва техните усилия и успехи за благото на Народната република България.*

8 април 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

НАПРЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ДВЕГОДИШНИЯ СТОПАНСКИ ПЛАН

Първомайско обращение

Правителството на Народната република България приветствува най-сърдечно всички български граждани и гражданки от градове и села, всички мъже, жени и младежи на физическия и умствен труд с великия празник на труда и международната солидарност на трудещите се от целия свят — Първи май.

Нашият народ празнува тая година Първи май под знака на мобилизиране всички свои сили и ресурси за осъществяване двегодишния държавен народостопански план — основен залог за осигуряване економическата независимост и държавния суверенитет на нашата млада Народна република.

Трудовият ентусиазъм, който залива днес цялата страна, на първо място работническата класа с многобройните нейни ударници и ударнички, както и славната демократична младеж, и постигнатите в предмайското съревнование резултати са достатъчно ясен показател, че *стопанският план може да се осъществи и че той ще бъде осъществен за благото на нашата родина и напук на нейните вътрешни и външни врагове.*

Отечественият фронт и неговото правителство имат ясно съзнание за трудностите, които могат да се срещнат при изпълнението на стопанския план. Тия трудности се усложняват от последствията на прекараните две сушави години. Но Отечественият фронт и правителството са дълбоко убедени, че с общите народни усилия и с другарското съдействие на приятелските нам народи тия трудности ще бъдат преодолени.

Осъществявайки своята декларация от 28 ноември 1946 година, правителството ще ускори разширява-

НАПРЕД ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ДВЕГОДИШНИЯ СТОПАНСКИ ПЛАН

Първомайско обращение

Правителството на Народната република България приветствува най-сърдечно всички български граждани и гражданки от градове и села, всички мъже, жени и младежи на физическия и умствен труд с великия празник на труда и международната солидарност на трудещите се от целия свят — Първи май.

Нашият народ празнува тая година Първи май под знака на мобилизиране всички свои сили и ресурси за осъществяване двегодишния държавен народостопански план — основен залог за осигуряване економическата независимост и държавния суверенитет на нашата млада Народна република.

Трудовият ентусиазъм, който залива днес цялата страна, на първо място работническата класа с многобройните нейни ударници и ударнички, както и славната демократична младеж, и постигнатите в предмайското съревнование резултати са достатъчно ясен показател, че *стопанският план може да се осъществи и че той ще бъде осъществен за благото на нашата родина и напук на нейните вътрешни и външни врагове.*

Отечественият фронт и неговото правителство имат ясно съзнание за трудностите, които могат да се срещнат при изпълнението на стопанския план. Тия трудности се усложняват от последствията на прекараните две сушави години. Но Отечественият фронт и правителството са дълбоко убедени, че с общите народни усилия и с другарското съдействие на приятелските нам народи тия трудности ще бъдат преодолени.

Осъществявайки своята декларация от 28 ноември 1946 година, правителството ще ускори разширяването на стопанското, културно и политическо сътрудничество с всички демократични страни, големи и малки, особено с нашия двоен освободител — могъщия Съветски съюз, — и подготовката за сключването на трайни договори за приятелство и взаимопомощ, преди всичко с братска Югославия, с нашата северна съседка Румъния, както и с Чехословакия и Полша. Това ще бъде сигурна гаранция за свободата, независимостта и държавния суверенитет на Народната република България срещу всякакво посегателство, откъдето и да идва то. Нашият народ вярва, че победата на демокрацията и в Гърция ще направи възможно установяването на добросъседски отношения между нашите страни и ще съдействува за укрепването на братското сътрудничество между балканските народи.

Народът посреща с голямо удовлетворение факта, че все нови и нови хиляди избиратели, гласували в изборите за Великото народно събрание в полза на опозицията, сега пристъпват към сътрудничество с Отечествения фронт и все по-активно се включват по места в общите усилия за осъществяване стопанския план. Но той вижда също така с възмущение как известни среди у нас всячески се стремят да дискредитират стопанския план, да организират саботаж против осъществяването му, да внасят чрез своята преса, от трибуната на Великото народно събрание и по всички други пътища смут и недоверие с всевъзможни интриги, клевети и паникьорски слухове, заплашвайки с чужда намеса във вътрешните работи на нашата страна.

От само себе си се разбира, че би било измяна към върховните интереси и бъдещето на нацията да се остави едно малцинство крупни спекуланти и рентиери, стари банкрутирали политикани и озлобени политически кариеристи и провокатори да пречат и рушат едно велико всенародно творческо дело заради своите егоистични, користни интереси и чужди на народа съображения и сметки. Не за това народът с толкова тежка борба и скъпи жертви извоюва своята историческа победа на 9 септември.

нето на стопанското, културно и политическо сътрудничество с всички демократични страни, големи и малки, особено с нашия двоен освободител — могъщия Съветски съюз, — и подготовката за сключването на трайни договори за приятелство и взаимопомощ, преди всичко с братска Югославия, с нашата северна съседка Румъния, както и с Чехословакия и Полша. Това ще бъде сигурна гаранция за свободата, независимостта и държавния суверенитет на Народната република България срещу всякакво посегателство, откъдето и да идва то. Нашият народ вярва, че победата на демокрацията и в Гърция ще направи възможно установяването на добросъседски отношения между нашите страни и ще съдействува за укрепването на братското сътрудничество между балканските народи.

Народът посреща с голямо удовлетворение факта, че все нови и нови хиляди избиратели, гласували в изборите за Великото народно събрание в полза на опозицията, сега пристъпват към сътрудничество с Отечествения фронт и все по-активно се включват по места в общите усилия за осъществяване стопанския план. Но той вижда също така с възмущение как известни среди у нас всячески се стремят да дискредитират стопанския план, да организират саботаж против осъществяването му, да внасят чрез своята преса, от трибуната на Великото народно събрание и по всички други пътища смут и недоверие с всевъзможни интриги, клевети и паникьорски слухове, заплашвайки с чужда намеса във вътрешните работи на нашата страна.

От само себе си се разбира, че би било измяна към върховните интереси и бъдещето на нацията да се остави едно малцинство крупни спекуланти и рентиери, стари банкрутирали политикани и озлобени политически кариеристи и провокатори да пречат и рушат едно велико всенародно творческо дело заради своите егоистични, користни интереси и чужди на народа съображения и сметки. Не за това народът с толкова тежка борба и скъпи жертви извоюва своята историческа победа на 9 септември.

Изпълнявайки волята на народа и опирайки се на неговата мощна поддръжка, правителството е твърдо решено да пресече из корен всички противонародни и предателски действия. Всички явни и скрити саботьори против стопанския план, всички конспиратори против народната власт и следваната мирна демократична външна политика ще изпитат справедливата суровост на законите на Народната република, без да се гледа на тяхното обществено положение или на техния ранг.

Мина безвъзвратно това печално минало, когато нашата страна бе сателит на чужди империалистически сили, когато тя бе превърната в плацдарм за нападения против нашия най-верен приятел и защитник — великия руски народ. Българският народ, който на 9 септември взе в своите ръце собствената си съдба и стана господар в своята страна, няма никога и на никаква цена да позволи да се върне това минало. Той няма да падне на колене, няма да капитулира пред империалистическите картели и концерни. Толкова по-малко той ще се поддаде на съветите на разните капитуланти и пораженци сега, когато не е сам и изолиран както през фашисткия режим, когато неговите приятели в света ежедневно се увеличават и когато силите на световната демокрация непрекъснато растат против империалистическата реакция и подпалвачите на нови агресивни войни.

Нищо няма да бъде в състояние да отклони нашия народ от неговия верен път, потвърден от целия му исторически опит. Той никога няма да се откаже от своята роля на *здрав елемент на мира и демокрацията на Балканите и в Европа.* Неговата демократична вътрешна и външна политика се гради върху основата на международното сътрудничество за установяване траен световен мир. И тая правилна политика, въпреки временните трудности, ще победи, защото тя отговаря не само на неговите собствени интереси, но и на интересите на всички миролюбиви и свободолюбиви народи.

От 9 септември 1944 година насам нашият народ, под ръководството на Отечествения фронт, преодоля невероятно големи вътрешни и външнополитически труд-

Изпълнявайки волята на народа и опирайки се на неговата мощна поддръжка, правителството е твърдо решено да пресече из корен всички противонародни и предателски действия. Всички явни и скрити саботьори против стопанския план, всички конспиратори против народната власт и следваната мирна демократична външна политика ще изпитат справедливата суровост на законите на Народната република, без да се гледа на тяхното обществено положение или на техния ранг.

Мина безвъзвратно това печално минало, когато нашата страна бе сателит на чужди империалистически сили, когато тя бе превърната в плацдарм за нападения против нашия най-верен приятел и защитник — великия руски народ. Българският народ, който на 9 септември взе в своите ръце собствената си съдба и стана господар в своята страна, няма никога и на никаква цена да позволи да се върне това минало. Той няма да падне на колене, няма да капитулира пред империалистическите картели и концерни. Толкова по-малко той ще се поддаде на съветите на разните капитуланти и пораженци сега, когато не е сам и изолиран както през фашисткия режим, когато неговите приятели в света ежедневно се увеличават и когато силите на световната демокрация непрекъснато растат против империалистическата реакция и подпалвачите на нови агресивни войни.

Нищо няма да бъде в състояние да отклони нашия народ от неговия верен път, потвърден от целия му исторически опит. Той никога няма да се откаже от своята роля на *здрав елемент на мира и демокрацията на Балканите и в Европа.* Неговата демократична вътрешна и външна политика се гради върху основата на международното сътрудничество за установяване траен световен мир. И тая правилна политика, въпреки временните трудности, ще победи, защото тя отговаря не само на неговите собствени интереси, но и на интересите на всички миролюбиви и свободолюбиви народи.

От 9 септември 1944 година насам нашият народ, под ръководството на Отечествения фронт, преодоля невероятно големи вътрешни и външнополитически трудности. Неговите постижения в това отношения са налице и не се оспорват от никой безпристрастен наблюдател. В историята на България те ще бъдат извънредно ценни страници, които нашите бъдещи поколения ще четат с истински възторг и дълбоко морално удовлетворение. *Не може да има никакво съмнение, че нашият народ ще съумее не по-малко успешно да преодолее и предстоящите трудности. Нужни са само непоколебимо народно единство, неуморен труд, вяра в силите и бъдещето на нашия народ, крепки нерви, непримирима борба против фашизма и реакцията и безпределна любов към родината.*

На Първи май нашият трудолюбив и доблестен народ, поучен от горчивото минало, ще продемонстрира блестящо всичко това по градове и села, до последната хижа на нашата страна.

Напред с всички сили за осъществяването на двегодишния народностопански план — за възхода на нашата страна и благополучието на народа!

Да живее международното сътрудничество в борбата против подпалвачите на нови агресивни войни, за траен мир!

Да живее Отечественият фронт — ръководителят на съдбините на българския народ!

Да живее Народната република България!

1 май 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ности. Неговите постижения в това отношения са налице и не се оспорват от никой безпристрастен наблюдател. В историята на България те ще бъдат извънредно ценни страници, които нашите бъдещи поколения ще четат с истински възторг и дълбоко морално удовлетворение. *Не може да има никакво съмнение, че нашият народ ще съумее не по-малко успешно да преодолее и предстоящите трудности. Нужни са само непоколебимо народно единство, неуморен труд, вяра в силите и бъдещето на нашия народ, крепки нерви, непримирима борба против фашизма и реакцията и безпределна любов към родината.*

На Първи май нашият трудолюбив и доблестен народ, поучен от горчивото минало, ще продемонстрира блестящо всичко това по градове и села, до последната хижа на нашата страна.

Напред с всички сили за осъществяването на двегодишния народностопански план — за възхода на нашата страна и благополучието на народа!

Да живее международното сътрудничество в борбата против подпалвачите на нови агресивни войни, за траен мир!

Да живее Отечественият фронт — ръководителят на съдбините на българския народ!

Да живее Народната република България!

1 май 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

ОРПС — АВАНГАРД В БОРБАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДВЕГОДИШНИЯ СТОПАНСКИ ПЛАН

Писмо до председателя на ОРПС др. Р. Дамянов

Благодаря сърдечно за първомайските поздрави от страна на организираните в професионалните съюзи работници, работнички и служащи.

Нашият народ има пълно право да се гордее със своята работническа класа и нейните славни ударници и ударнички и инженерно-технически кадри. Героичният труд на тази класа е главният субективен фактор за индустриализацията и електрификацията на нашата изостанала економически страна, за модернизирането на земеделското стопанство и за изпълнението на основните части на двегодишния държавен народостопански план.

За разлика от миналото, в Народната република България сега се твори и произвежда не за капиталистическа печалба и за незаконно обогатяване на отделни групи и отделни лица, а за задоволяване на материалните и културни нужди на хората на физическия и умствен труд, за осигуряване благоденствието на народа и неговите поколения, за стопанския и културен възход на нацията и за издигане економическата и национална мощ на нашата родина.

Работейки в близко сътрудничество с Общия земеделски професионален съюз, Общия занаятчийски съюз и Съюза на индустриалците, на Общия работнически професионален съюз се пада важната роля на авангард в борбата за изпълнението на народостопанския план и аз не се съмнявам нито за минута, че той ще изпълни успешно тая своя роля.

Приемете, моля, и предайте от името на правителството и от мене лично нашата признателност към

ОРПС — АВАНГАРД В БОРБАТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДВЕГОДИШНИЯ СТОПАНСКИ ПЛАН

Писмо до председателя на ОРПС др. Р. Дамянов

Благодаря сърдечно за първомайските поздрави от страна на организираните в професионалните съюзи работници, работнички и служащи.

Нашият народ има пълно право да се гордее със своята работническа класа и нейните славни ударници и ударнички и инженерно-технически кадри. Героичният труд на тази класа е главният субективен фактор за индустриализацията и електрификацията на нашата изостанала економически страна, за модернизирането на земеделското стопанство и за изпълнението на основните части на двегодишния държавен народостопански план.

За разлика от миналото, в Народната република България сега се твори и произвежда не за капиталистическа печалба и за незаконно обогатяване на отделни групи и отделни лица, а за задоволяване на материалните и културни нужди на хората на физическия и умствен труд, за осигуряване благоденствието на народа и неговите поколения, за стопанския и културен възход на нацията и за издигане економическата и национална мощ на нашата родина.

Работейки в близко сътрудничество с Общия земеделски професионален съюз, Общия занаятчийски съюз и Съюза на индустриалците, на Общия работнически професионален съюз се пада важната роля на авангард в борбата за изпълнението на народостопанския план и аз не се съмнявам нито за минута, че той ще изпълни успешно тая своя роля.

Приемете, моля, и предайте от името на правителството и от мене лично нашата признателност към организираната работническа класа за нейните трудови подвизи, за нейното старание да укрепва трудовата дисциплина, да увеличава производителността на труда и да подобрява качеството на продукцията, както и нашата увереност, че тя ще изпълни с достойнство докрай своя патриотически дълг — за свое собствено добро, за благоденствието на трудещите се от градове и села, за благото на родината ни и за всенародното преуспяване на Народната република България.

3 май 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

организираната работническа класа за нейните трудови подвизи, за нейното старание да укрепва трудовата дисциплина, да увеличава производителността на труда и да подобрява качеството на продукцията, както и нашата увереност, че тя ще изпълни с достойнство докрай своя патриотически дълг — за свое собствено добро, за благоденствието на трудещите се от градове и села, за благото на родината ни и за всенародното преуспяване на Народната република България.

3 май 1947 г.

ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

РЪКА ЗА РЪКА НАПРЕД И ВСЕ НАПРЕД, ВЪПРЕКИ ВСИЧКО!

Отговор на поздравленията и пожеланията на делегацията на карловските жени

6 май 1947 г

Вие знаете — аз неведнаж съм казвал, — че Отечественият фронт и неговото правителство вярват и много разчитат на българските жени. Ето и сега, събрани от много села от Карловска околия, вие представлявате прекрасна картина на доблестни българки с твърда воля, с желание да се твори, с увереност в своите собствени сили, в силите на нашия народ, с готовност за преодоляване всички трудности, за да излезе нашата родина на спасителния бряг. Това за мен лично, за правителството, както и за целия Отечествен фронт, представлява голямо морално удовлетворение, нов потик в борбата за пълното изграждане и всестранно преуспяване на нашата Народна република.

Ние самите от трудности не се боим, но когато виждаме, че самият народ, особено такива жени и девойки като вас, също така не се боят от трудности и са готови да жертвуват време, труд и сили за своето собствено благо, за благото на своя народ и на своята Народна република, тогава и правителството, и ръководителите на Отечествения фронт с още по-голяма увереност и твърдост ще стоят на своите отговорни постове.

Има у нас хора, които, както знаете, не вярват в силите на българския народ. Българският народ е малък, казват те, слаб, а там американците имат атомна бомба, богати и силни са. Някои от тези хора са заблудени, а други са врагове — нарочно заплашват, внасят смуще-

РЪКА ЗА РЪКА НАПРЕД И ВСЕ НАПРЕД, ВЪПРЕКИ ВСИЧКО!

Отговор на поздравленията и пожеланията на делегацията на карловските жени

6 май 1947 г

Вие знаете — аз неведнаж съм казвал, — че Отечественият фронт и неговото правителство вярват и много разчитат на българските жени. Ето и сега, събрани от много села от Карловска околия, вие представлявате прекрасна картина на доблестни българки с твърда воля, с желание да се твори, с увереност в своите собствени сили, в силите на нашия народ, с готовност за преодоляване всички трудности, за да излезе нашата родина на спасителния бряг. Това за мен лично, за правителството, както и за целия Отечествен фронт, представлява голямо морално удовлетворение, нов потик в борбата за пълното изграждане и всестранно преуспяване на нашата Народна република.

Ние самите от трудности не се боим, но когато виждаме, че самият народ, особено такива жени и девойки като вас, също така не се боят от трудности и са готови да жертвуват време, труд и сили за своето собствено благо, за благото на своя народ и на своята Народна република, тогава и правителството, и ръководителите на Отечествения фронт с още по-голяма увереност и твърдост ще стоят на своите отговорни постове.

Има у нас хора, които, както знаете, не вярват в силите на българския народ. Българският народ е малък, казват те, слаб, а там американците имат атомна бомба, богати и силни са. Някои от тези хора са заблудени, а други са врагове — нарочно заплашват, внасят смущение и искат да попречат на осъществяването на двегодишния държавен народостопански план, действуват с всички средства против преуспяването на нашата Народна република. *Огромното болшинство от нашия народ* обаче — ние това видяхме много ясно особено на 1 май в цялата страна, а и вие сега представлявате живо проявление от ентусиазма на нашия народ, — *е твърдо решен да мине през всички трудности, но да осигури свободата, независимостта и щастието на страната ни.* Помнете: колкото и да ни заплашват отвън, *ние ще построим своя собствен дом така, както разбира и желае народът ни, както диктуват неговите интереси, неговото бъдеще.* Това, което нашият народ е начертал, *ще го постигне с общи и дружни усилия на всички ни.*

Трябва да се държим здраво, дружно, да не допущаме да се разколебае нито на йота нашето народно единство, да вървим с пълна вяра напред и все напред (Ръкоплескания).

Действително българският народ е малък, но той е велик в своята желязна воля, велик в своята непоколебима духовна мощ, велик в своята вяра в правдата и справедливостта, велик в своите огромни таланти и дарования, които крие по градове и села. Особено в селата — там е неразорана целина, която предстои да се разработи, за да даде богати плодове. Тя — тая целина — ще бъде подобрявана сега с благодатното влияние на нашата растяща материална и духовна култура и вие след няколко години ще видите как нашето село ще се разцъфти и колко селянки и селянчета ще проявят своите огромни дарования за благото на нашия народ. *С вашите собствени героични усилия и с тези на целия български народ, с тази майчинска любов към нашите деца и към велики творчески дела, която съществува у всички нас, ние ще победим нашите вътрешни и външни врагове* (Бурни ръкоплескания). Толкова повече, че ние не сме сами. Ние имаме могъщи приятели, преди всичко Съветския съюз, приятели верни, безкористни, като Югославия, Полша, Чехословакия, демократична Румъния и много и много демократични сили във Франция, Англия, Америка и целия свят. Ако ние сами запретнем ръкави ние и искат да попречат на осъществяването на двегодишния държавен народостопански план, действуват с всички средства против преуспяването на нашата Народна република. *Огромното болшинство от нашия народ* обаче — ние това видяхме много ясно особено на 1 май в цялата страна, а и вие сега представлявате живо проявление от ентусиазма на нашия народ, — *е твърдо решен да мине през всички трудности, но да осигури свободата, независимостта и щастието на страната ни.* Помнете: колкото и да ни заплашват отвън, *ние ще построим своя собствен дом така, както разбира и желае народът ни, както диктуват неговите интереси, неговото бъдеще.* Това, което нашият народ е начертал, *ще го постигне с общи и дружни усилия на всички ни.*

Трябва да се държим здраво, дружно, да не допущаме да се разколебае нито на йота нашето народно единство, да вървим с пълна вяра напред и все напред (Ръкопляскания).

Действително българският народ е малък, но той е велик в своята желязна воля, велик в своята непоколебима духовна мощ, велик в своята вяра в правдата и справедливостта, велик в своите огромни таланти и дарования, които крие по градове и села. Особено в селата — там е неразорана целина, която предстои да се разработи, за да даде богати плодове. Тя — тая целина — ще бъде подобрявана сега с благодатното влияние на нашата растяща материална и духовна култура и вие след няколко години ще видите как нашето село ще се разцъфти и колко селянки и селянчета ще проявят своите огромни дарования за благото на нашия народ. *С вашите собствени героични усилия и с тези на целия български народ, с тази майчинска любов към нашите деца и към велики творчески дела, която съществува у всички нас, ние ще победим нашите вътрешни и външни врагове* (Бурни ръкопляскания). Толкова повече, че ние не сме сами. Ние имаме могъщи приятели, преди всичко Съветския съюз, приятели верни, безкористни, като Югославия, Полша, Чехословакия, демократична Румъния и много и много демократични сили във Франция, Англия, Америка и целия свят. Ако ние сами запретнем ръкави и напрегнем сили, опирайки се на това съдействие, което ни дават нашите руски братя и което бихме получили от другите славянски и демократични народи, още по-лесно ще можем да преодолеем всички трудности и да излезем на пътя на народното благополучие и щастие.

Ние никога не трябва да забравяме, че лозето иска не молитва, а мотика!

Ние вървим из стръмен път. Дошли сме до половината. Втората половина, разбира се, е трудна. Малко сме изтощени, силите поотпаднали. Трябва наново да съберем силите си, за да се изкачим на върха. Колкото по-големи са нашите усилия, толкова по-скоро ще достигнем върха. Докато имаме такъв народ като нашия, мога да ви кажа без комплименти — *докато имаме такива жени като вас, нищо страшно няма,* макар че се намират тук-там маловери, които треперят, когато на небосклона се появят черни облаци и буря, когато се получи напр. някоя заплашителна реч отвън. Ние не сме от тази категория — маловери и мекотели същества. Болшинството от нашия народ не е от това тесто.

Българският народ не е мекушав, неговата жилка е здрава. Трудности има, но с наши усилия и с помощта на нашите приятели от дружеските страни ще ги преодолеем. А тези приятели се увеличават всеки ден. Силите на световната демокрация растат, докато силите на международната реакция намаляват, защото не може да живее онова, което няма жизнени сокове, което няма здрави и дълбоки корени, а реакцията няма такива. Тя временно може да попречи, може на отделни места да се помъчи да хапе като змия, но тя не може да има трайни успехи. А нашата Народна република е млада, нейните корени са дълбоки и пълни с жизнени сокове и затова тя има светло бъдеще.

Да живее Народната република! („Ура!" и бурни ръкопляскания.)

Аз ви моля да занесете по вашите места най-горещи поздрави и добри пожелания от нашето правителство и от мен лично и в момент на съмнение, трудности и неи напрегнем сили, опирайки се на това съдействие, което ни дават нашите руски братя и което бихме получили от другите славянски и демократични народи, още по-лесно ще можем да преодолеем всички трудности и да излезем на пътя на народното благополучие и щастие.

Ние никога не трябва да забравяме, че лозето иска не молитва, а мотика!

Ние вървим из стръмен път. Дошли сме до половината. Втората половина, разбира се, е трудна. Малко сме изтощени, силите поотпаднали. Трябва наново да съберем силите си, за да се изкачим на върха. Колкото по-големи са нашите усилия, толкова по-скоро ще достигнем върха. Докато имаме такъв народ като нашия, мога да ви кажа без комплименти — *докато имаме такива жени като вас, нищо страшно няма,* макар че се намират тук-там маловери, които треперят, когато на небосклона се появят черни облаци и буря, когато се получи напр. някоя заплашителна реч отвън. Ние не сме от тази категория — маловери и мекотели същества. Болшинството от нашия народ не е от това тесто.

Българският народ не е мекушав, неговата жилка е здрава. Трудности има, но с наши усилия и с помощта на нашите приятели от дружеските страни ще ги преодолеем. А тези приятели се увеличават всеки ден. Силите на световната демокрация растат, докато силите на международната реакция намаляват, защото не може да живее онова, което няма жизнени сокове, което няма здрави и дълбоки корени, а реакцията няма такива. Тя временно може да попречи, може на отделни места да се помъчи да хапе като змия, но тя не може да има трайни успехи. А нашата Народна република е млада, нейните корени са дълбоки и пълни с жизнени сокове и затова тя има светло бъдеще.

Да живее Народната република! („Ура!" и бурни ръкопляскания.)

Аз ви моля да занесете по вашите места най-горещи поздрави и добри пожелания от нашето правителство и от мен лично и в момент на съмнение, трудности и неприятности да си спомняте за нас, за Отечествения фронт, за неговото правителство, които стоят здраво на краката си, бдят навсякъде и са готови на всички верни народни синове и дъщери да помогнат в трудности и временни нещастия.

Ръка за ръка напред и все напред, въпреки всичко! (Бурни ръкопляскания и викове „Ура!".)

приятности да си спомняте за нас, за Отечествения фронт, за неговото правителство, които стоят здраво на краката си, бдят навсякъде и са готови на всички верни народни синове и дъщери да помогнат в трудности и временни нещастия.

Ръка за ръка напред и все напред, въпреки всичко! (Бурни ръкопляскания и викове „Ура!".)

ПЕЧАТНОТО СЛОВО Е МОЩНО ОРЪЖИЕ

Реч пред конгреса на печатарските работници и работниците по производство на хартия

18 май 1947 г.

Другари и другарки!

Разрешете преди всичко от името на правителството и от мое име лично да поздравя най-горещо вашия конгрес и в негово лице всички работници по печата и производството на хартия в нашата страна и да им пожелая най-добри успехи в тяхната производствена дейност в полза на нашата родина. Това аз правя с толкова поприятно чувство за мен, защото, както знаете, моят борчески път е започнал в средата на вашата професия и аз съм кръвно свързан и досега с моите колеги (Ръкопляскания). Тук между вас — делегатите и гостите на конгреса — аз виждам такива другари, с които заедно сме работили, заедно сме стачкували и сме се борили и заедно сме отказвали решително да набираме и печатаме дръзки клевети и хули против нашата славна работническа класа („Браво!" и ръкопляскания).

В нашето работническо движение печатарските работници имат славни традиции и тия традиции трябва да бъдат с още по-голям ентусиазъм и с още по-голяма твърдост и увереност продължени и развити в изпълнението на новите задачи, които стоят пред нашия народ и работническата класа.

Както знаете, централната всенародна задача, която стои пред нас, пред Отечествения фронт, пред правителството, пред работническата класа, пред селяните и занаятчиите, пред народната интелигенция и специално пред вашия съюз, е *осъществяването на двегодишния държавен народостопански план.* Какво огромно значение има

ПЕЧАТНОТО СЛОВО Е МОЩНО ОРЪЖИЕ

Реч пред конгреса на печатарските работници и работниците по производство на хартия

18 май 1947 г.

Другари и другарки!

Разрешете преди всичко от името на правителството и от мое име лично да поздравя най-горещо вашия конгрес и в негово лице всички работници по печата и производството на хартия в нашата страна и да им пожелая най-добри успехи в тяхната производствена дейност в полза на нашата родина. Това аз правя с толкова по-приятно чувство за мен, защото, както знаете, моят борчески път е започнал в средата на вашата професия и аз съм кръвно свързан и досега с моите колеги (Ръкопляскания). Тук между вас — делегатите и гостите на конгреса — аз виждам такива другари, с които заедно сме работили, заедно сме стачкували и сме се борили и заедно сме отказвали решително да набираме и печатаме дръзки клевети и хули против нашата славна работническа класа („Браво!“ и ръкопляскания).

В нашето работническо движение печатарските работници имат славни традиции и тия традиции трябва да бъдат с още по-голям ентусиазъм и с още по-голяма твърдост и увереност продължени и развити в изпълнението на новите задачи, които стоят пред нашия народ и работническата класа.

Както знаете, централната всенародна задача, която стои пред нас, пред Отечествения фронт, пред правителството, пред работническата класа, пред селяните и занаятчиите, пред народната интелигенция и специално пред вашия съюз, е *осъществяването на двегодишния държавен народостопански план.* Какво огромно значение има този план за нашата страна, за нейното бъдеще, за укрепването на нейната народна демокрация, на нейната свобода и национална независимост показва много ясно фактът, че всички наши вътрешни и външни врагове бясно го атакуват и се стараят с всички сили и средства, които имат на разположение, да саботират още в началото на изпълнението на плана осъществяването на това голямо за нашата страна дело. Но колкото повече нашите врагове ще се стараят да попречат на осъществяването на стопанския план, толкова с по-непоколебима воля, с по-голяма енергия, твърдост и решителност нашият народ ще работи за осъществяването му. *И ще го осъществи* („Вярно!" и бурни ръкопляскания). Осъществяването на двегодишния стопански план у нас ще бъде такова огромно желязно колело, движено от чиличените ръце на трудовия народ, което ще смаже всички противодействия, препятствия и саботажни действия, срещнати на неговия път. Нашият народ, Отечественият фронт и неговото правителство няма да допуснат спъването на икономическото развитие на нашата страна, откъдето и да иде това спъване.

В настоящия момент няма по-голямо престъпление спрямо нашата страна от безделието. Безделието е престъпление, което трябва да бъде най-строго наказвано морално, политически и углавно (Бурни ръкопляскания). Когато се касае за съдбата на нашата страна — защото нейната национална независимост и нейната държавна сигурност зависят преди всичко от нейната икономическа мощ, — когато се касае за съдбата на нашата страна, не могат да се търпят никакви саботьори, никакви паразити, никакви безделници, никакви явни и скрити врагове на осъществяването на стопанския план („Вярно!" и ръкопляскания). Нашият народ е решил да върви напред и все напред: той не мисли за никакво връщане назад към позорното минало. Тоя, който е работоспособен, но не иска да работи, *обществото ще намери средства, за да го застави да работи* („Браво!" и бурни ръкопляскания).

У нас има такива авантюристи и наивници — тъпоглави и дебелоглави, — които все още живеят с някакви илюзии, този план за нашата страна, за нейното бъдеще, за укрепването на нейната народна демокрация, на нейната свобода и национална независимост показва много ясно фактът, че всички наши вътрешни и външни врагове бясно го атакуват и се старают с всички сили и средства, които имат на разположение, да саботират още в началото на изпълнението на плана осъществяването на това голямо за нашата страна дело. Но колкото повече нашите врагове ще се старают да попречат на осъществяването на стопанския план, толкова с по-непоколебима воля, с по-голяма енергия, твърдост и решителност нашият народ ще работи за осъществяването му. *И ще го осъществи* („Вярно!" и бурни ръкопляскания). Осъществяването на двегодишния стопански план у нас ще бъде такова огромно желязно колело, движено от чиличените ръце на трудовия народ, което ще смаже всички противодействия, препятствия и саботажни действия, срещнати на неговия път. Нашият народ, Отечественият фронт и неговото правителство няма да допуснат спъването на економическото развитие на нашата страна, откъдето и да иде това спъване.

В настоящия момент няма по-голямо престъпление спрямо нашата страна от безделието. Безделието е престъпление, което трябва да бъде най-строго наказвано морално, политически и углавно (Бурни ръкопляскания). Когато се касае за съдбата на нашата страна — защото нейната национална независимост и нейната държавна сигурност зависят преди всичко от нейната економическа мощ, — когато се касае за съдбата на нашата страна, не могат да се търпят никакви саботьори, никакви паразити, никакви безделници, никакви явни и скрити врагове на осъществяването на стопанския план („Вярно!" и ръкопляскания). Нашият народ е решил да върви напред и все напред: той не мисли за никакво връщане назад към позорното минало. Тоя, който е работоспособен, но не иска да работи, *обществото ще намери средства, за да го застави да работи* („Браво!" и бурни ръкопляскания).

У нас има такива авантюристи и наивници — тъпоглави и дебелоглави, — които все още живеят с някакви илюзии, че след месец-два или малко по-късно Отечественият фронт ще си отиде и старите влъхви, продажни и предателски управници, разни паразитни клики ще се яхнат отново на врата на българския народ. Щяло да настъпи промяна, щяло да има външна намеса, щяло да стане някакво чудо. Тези авантюристи и непоправими наивници си мислят, че работите ще вървят и сега така, както е било в миналото, когато дворецът, подкрепян от външни сили и ползуващ се от разединението на народните сили, създаваше и забраняваше партии, сваляше и качваше правителства. Както знаете, за две десетилетия е имало четиридесет дворцови марионетни правителства. Това време мина безвъзвратно. Девети септември измени коренно вътрешното и международно положение на България. Няма вече дворец и дворцови клики. Девети септември даде властта в ръцете на народа в лицето на Отечествения фронт. И от девети септември насам, ето вече почти три години, се върви не назад, а напред, към все по-голямо укрепване позициите на народната власт. Няма безпристрастен чужд наблюдател, който да е посетил нашата страна и да не е констатирал това систематично и постоянно укрепване економическите, обществени и политически позиции на народната власт.

Кажете как може да се върне назад към реакцията, към фашизма този народ, тази нова държава — нашата Народна република, — когато всичко честно и прогресивно — работници, селяни и занаятчии, младежи и жени, интелигенти — се отдава с невиждан в нашата история ентусиазъм на творчески народополезен труд и постоянно увеличава своята бдителност по отношение на народните врагове. И последният човек в нашата страна трябва да разбере, че всякакви надежди за реставрация, за промяна у нас в близко или по-далечно бъдеще, са празни илюзии! („Вярно!“ и продължител. ръкопляскания.) Който подхранва подобни илюзии, ще изпита горчиви разочарования. Който се опитва с чужди сили да готви конспирации и преврат у нас, неговите ръце ще изгорят (Бурни ръкопляскания). Осъществяването на стопанския план ще увеличи още повече силите на Отечествения фронт. Осъществяването на народостопанския план представлява такова силно средство, че след месец-два или малко по-късно Отечественият фронт ще си отиде и старите влъхви, продажни и предателски управници, разни паразитни клики ще се яхнат отново на врата на българския народ. Щяло да настъпи промяна, щяло да има външна намеса, щяло да стане някакво чудо. Тези авантюристи и непоправими наивници си мислят, че работите ще вървят и сега така, както е било в миналото, когато дворецът, подкрепян от външни сили и ползуващ се от разединението на народните сили, създаваше и забраняваше партии, сваляше и качваше правителства. Както знаете, за две десетилетия е имало четиридесет дворцови марионетни правителства. Това време мина безвъзвратно. Девети септември измени коренно вътрешното и международно положение на България. Няма вече дворец и дворцови клики. Девети септември даде властта в ръцете на народа в лицето на Отечествения фронт. И от девети септември насам, ето вече почти три години, се върви не назад, а напред, към все по-голямо укрепване позициите на народната власт. Няма безпристрастен чужд наблюдател, който да е посетил нашата страна и да не е констатирал това систематично и постоянно укрепване економическите, обществени и политически позиции на народната власт.

Кажете как може да се върне назад към реакцията, към фашизма този народ, тази нова държава — нашата Народна република, — когато всичко честно и прогресивно — работници, селяни и занаятчии, младежи и жени, интелигенти — се отдава с невиждан в нашата история ентусиазъм на творчески народополезен труд и постоянно увеличава своята бдителност по отношение на народните врагове. И последният човек в нашата страна трябва да разбере, че всякакви надежди за реставрация, за промяна у нас в близко или по-далечно бъдеще, са празни илюзии! („Вярно!“ и продължител. ръкопляскания.) Който подхранва подобни илюзии, ще изпита горчиви разочарования. Който се опитва с чужди сили да готви конспирации и преврат у нас, неговите ръце ще изгорят (Бурни ръкопляскания). Осъществяването на стопанския план ще увеличи още повече силите на Отечествения фронт. Осъществяването на народостопанския план представлява такова силно средство, което ще погребе основните сили на реакцията и нейната политическа агентура у нас (Ръкопляскания).

В осъществяването на стопанския план вашата професия, вашият съюз има да играе особено важна роля. Между важните фактори за осъществяването на плана е развитието на печатарското дело и производството на хартия. Трябва да произвеждаме повече хартия, да създадем по-висока печатарска техника, защото са необходими вестници, книги, литература за разясняване на самия план, за мобилизиране на народните сили, за тяхното правилно ориентиране. Необходима е литература, която постоянно да издига нашата народна култура на по-висока степен. Трябва културно да се издигат нашите работници, селяни, нашите народни маси. Защото трябва да признаем, ние сме изостанали много назад в това отношение поради престъпната и продажна политика на реакционните, фашистки правителства в миналото („Позор!" и ръкопляскания).

Нужно ни е превъзпитаване на изостаналите слоеве на народа в нов, демократичен и прогресивен дух. Нужно е сами ние да растем, да се развиваме — от най-голямото до най-малкото звено на политическия и стопански живот, на държавния апарат, на администрацията, на обществените организации. Ние няма да замръзнем на това място, гдето сме сега, защото ако замръзнем на него, не само няма да отиваме напред, но ще се връщаме назад, тъй като животът непрестанно се развива. *Необходимо ни е печатно слово като мощно оръжие за все по-здраво обединяване на народните сили против вътрешните и външни врагове.* А трябва да си признаем — и вие като труженици в областта на печатното дело най-добре знаете, че нашата печатарска техника е много изостанала, нашите печатници в болшинството си са още примитивни и не осигуряват достатъчно високо качество на печатните произведения. И аз трябва да ви кажа с болка на сърце, че, сравнявайки някои наши издания не с изданията на големи, велики сили, като Съв. съюз, Америка, Англия, Франция например, но с изданията на Югославия, Чехословакия, Румъния и Унгария, забелязваме, че последните стоят по-високо в това отношение. У вас, печатарските работници, като труженици в тази област не може да не се зароди силното, дълбокото желание да се издигне колкото може по-скоро нашата печатарска техника, нашите вестници да излизат в по-приличен вид, нашите книги да имат добро оформяване, да са без особени грешки и по своята цена да бъдат напълно достъпни за читателите. А трябва да признаем, че не може да се намери почти нито едно издание, в което да няма груби грешки и често разбъркани страници.

Според мен, между другите делови въпроси във връзка със стопанския план конгресът трябва да се занимае и с тоя важен въпрос. Правителството полага и ще полага грижи за снабдяване с машини, които сами не можем да произведем и трябва да внесем отвън. Но аз искам да подчертая: главното в това отношение зависи от вашата организация, зависи от вашия труд, зависи от вашите усилия, зависи от вашия стремеж да овладеете колкото е възможно по-добре своето собствено професионално дело.

И тук *основният въпрос е този за кадрите.* У нас кадрите, квалифицираните кадри — словослагатели, машинисти, техници, майстори и ръководители на предприятията — са малко. Прекрасните младежи, каквито ги има във вашата професия, трябва да бъдат подготвяни с особени грижи в школи и курсове, с учебни пособия, с другарското съдействие на квалифицирани свои другари и по всички възможни начини, за да станат високо квалифицирани работници. Фабриките за хартия също трябва да имат съответните специалисти. *Кадрите обикновено решават успеха на всяко дело.* И на въпроса за увеличаването на кадрите, за създаването на нови кадри из средата на младежта, трябва да се обърне изключително голямо внимание. В това отношение мога да кажа категорично: правителството няма да скъпи нито средства, нито време и усилия, които са необходими за създаване на такива кадри. Но вие, тъй да се каже, сте основната сила, която трябва да реши успешно тая задача. И аз много бих желал самият конгрес най-старателно да разгледа този извънредно важен въпрос. От успешното разрешаване на въпроса за кадрите в областта на печатното дело зависят в най-значителна степен вашите бъдещи достижения.

Желая ви делово и самокритично обсъждане на всички въпроси, свързани със стопанския план и с изпълнението на задачите, които той ви възлага. Желая ви да укрепвате все повече и повече съществуващото единство на съюза. Желая ви най-добър успех в борбата, която вие водите с оръжието на печатното слово против нашите вътрешни и външни врагове, в полза на нашия народ и нашата Народна република България (Бурни и продължителни овации).

НЕОБХОДИМ Е УПОРИТ ТРУД

Приветствено слово на тържествената вечер на младежката художествена самодейност

27 май 1947 г.

Благодаря сърдечно на демократичната младеж от всички области на нашата страна за приветите, които ми се отправиха.

Вие ни доставихте днес голямо удоволствие, голяма радост със своята художествена самодейност. Ние познаваме нашата младеж, знаем, че тя е добра, трудолюбива, храбра, борческа, но че тя може да даде такива неща, каквито ни представи сега, се убедихме само след като ги видяхме. Творческите постижения на млади септемврийчета и на по-големи младежи и девойки заслужават особено сериозно внимание. Нашата младеж е голям резервоар, от който народната ни култура ще трябва да черпи нови талантливи сили в областта на художеството, театъра, операта, музиката.

Аз ви пожелавам успех в тази насока, но бих искал да обърна внимание на едно: да не настъпи главозамайване от успеха, да не почне всеки от вас да се мисли за поет и писател, за талантлив цигулар и композитор, за оперен певец и за художник. Трябва да имате предвид, че е необходим упорит труд, за да може всяко дарование да се развие и стане пълноценно. Няма дарби, които падат като манна от небето. И най-даровитите хора не могат да дадат нищо, ако не се трудят неуморно, ако не работят върху себе си, не се усъвършенствуват. Вие сте млади, здрави, силни, с криле, едно е само необходимо: да имате желание и твърда воля да се учите, да се усъвършенствувате, да вървите напред.

Нашата главна надежда за изграждането на Народната република България — запомнете това добре — се възлага преди всичко на нашата младеж, на нашата демократична младеж, и на второ място — на жените в нашата страна („Браво!“ и ръкопляскания). Работническата класа е необходим, много важен фактор, селяните, стопанските деятели и народната интелигенция също са много важни фактори, но изграждането на нашата Народна република, нашето бъдеще зависи главно от два особени фактора: от младежта, която е една нова смяна и която ще тласка развитието напред, и от жените, които са майки на нашите деца, които са другарки на нашите борци, които са съратници на строителите на Народната република, които сами по себе си, по своята природа като жени и девойки са в състояние най-добре да вдъхновяват към трудови подвизи, към жертви за родината и към развитие на всички добродетели в средата на нашия народ.

Предайте, моля, горещи поздрави на всички младежи и девойки, на вашите родители, на вдовиците и сираците на падналите герои за свободата и независимостта на нашата страна от името на правителството на Отечествения фронт и от Георги Димитров лично (Ръкопляскания, „Ура!“ „Да живее!“).

Да живее нашата демократична младеж! Да крепне, да се развива и да изпълни своята историческа роля в изграждането на Народната република България (Ръкопляскания).

БЪЛГАРСКИЯТ И РУМЪНСКИЯТ НАРОД СА ЕДИННИ В БОРБАТА ЗА ИСТИНСКА НАРОДНА ДЕМОКРАЦИЯ

Слово при тържествения прием на румънските гости 26 май 1947 г.

От името на правителството на ОФ и от мое име лично, като министър председател на Народната република България, позволете ми да поздравя най-сърдечно нашите скъпи румънски гости и да изпратя чрез тях искрени поздрави на приятелския нам румънски народ и на неговото демократично правителство, начело с нашия верен приятел и другар г. д-р Петру Гроза (Ръкопляскания).

Известни са традиционните приятелски връзки между нашите два народа. Минали са вече много десетилетия, но ние си спомняме и днес с дълбоко чувство на признателност към нашия близък, съседен румънски народ за голямата помощ, която той оказа за нашето национално освобождение.

В Румъния намериха убежище нашите национални герои-революционери, начело с великия Христо Ботев, който през най-тежките времена за българския народ създаде и организира на румънска територия своята героична чета против султанските поробители. Тая славна чета тръгна от румънския бряг, завладя австрийския параход „Радецки“ по Дунава и стигна на българска земя, издигайки знамето на свободата.

Ние сме така също благодарни на румънския народ, чиято армия взе участие в освободителната руско-турска война. И досега паметниците на Гривица и други места напомнят на нашите поколения за тая изключителна помощ, която румънците дадоха на нашия народ.

Сега, в условията на следвоенната международна обстановка, *предстои да се развият на нови, демократични начала и още повече да се заздравят* тези славни традиционни приятелски връзки между нашите страни. И това е напълно възможно, въпреки всички трудности и препятствия, въпреки интригите и машинациите на нашите общи врагове. Напълно възможно е, защото *ние сме единни като народи, като правителства в ненарушимата си дружба с нашия могъщ северен съсед, великия Съветски съюз;* единни сме в искрения си стремеж да участвуваме в борбата на световната демокрация за траен мир между народите — против подпалвачите на нови агресивни войни; ние сме единни в твърдата си воля да унищожим всички остатъци на проклетите фашистки режими и да укрепим основите на една действително народна демокрация в нашите страни; ние сме единни в решението си да вървим ръка за ръка по пътя на културата и прогреса (Ръкопляскания).

Току-що подписаната културна конвенция ни дава възможност да задълбочим и всестранно разширим нашите културни връзки. Въз основа на тази конвенция и в процеса на нейното прилагане ние все повече и повече ще се сближаваме, все повече и повече ще се опознаваме взаимно като народи, като работници, като селяни, като стопански деятели, като народна интелигенция — писатели, художници, скулптори, артисти, оперни певци и певици, хора на наука, култура и изкуство — от двете страни. Кръвно, по сърце и душа, ще се свържем като демократични народи за благото на двата народа и в полза на каузата на мира и демокрацията в целия свят. Наред с културните връзки ние все повече и повече ще усилваме нашето стопанско и политическо сътрудничество. Ние сме свързани с една обща историческа съдба. Великото славянско семейство, заедно с демократичните неславянски народи, какъвто е братският румънски народ, ще дадат нови образци на демократично устройство и народно благополучие. Нашето искрено желание е — а то е, доколкото знам, желание и на румънското правителство — да закрепим всичко това в едно недалечно бъдеще с един траен договор за приятелство и взаимна помощ (Бурни ръкопляскания).

Да живее българо-румънското, румъно-българското приятелство (Ръкопляскания).

За това благодатно и обещаващо приятелство, да вдигнем нашите чаши! (Бурни ръкопляскания.)

ИЗЯВЛЕНИЯ

пред Джон Фишер — кореспондент на английския в. „Дейли Мейл"

Въпрос: Желае ли министър-председателят скорошно ратифициране на мирния договор?

Отговор: Да. Българското правителство и целият български народ желаят по-скорошното ратифициране на мирния договор.

Въпрос: Какви биха били последствията от едно забавяне на ратифицирането?

Отговор: Последствията от едно забавяне на ратифицирането на мирния договор ще бъдат очевидно неблагоприятни, първо, защото ще се забави уреждането на отношенията между България и Северoамериканските съединени щати, което не може да бъде в съгласие с добре разбраните интереси на двата народа, и, второ, защото ще се забави приемането на България в Организацията на обединените народи, което не е в интереса на мира на Балканите и на световния мир въобще.

Въпрос: Желаете ли да дадете Ваш коментар на ефекта от речите, които президентът Труман произнесе неотдавна за положението на Балканите?

Отговор: Колкото и да дължа уважение към президента на една велика държава като Северoамериканските съединени щати, не мога да не подчертая, че според мен речите на американския президент насърчават временно антидемократичните среди и остатъците от миналите, фашистки режими и поради това не са от естество да съдействуват за мира и демокрацията.

Аз не считам, че подобни речи могат да допринесат в каквато и да е степен за разпръскване атмосферата на недоверие, която съществува между някои балкански държави, и за по-скорошното установяване на необходимото спокойствие, мирно развитие и сигурност на Балканите.

Въпрос: Какво може да направи Великобритания, за да подобри отношенията си с България, и какво може да направи България от своя страна по този въпрос?

Отговор: Аз считам, че подобряването на отношенията между Великобритания и България зависи *главно* от Великобритания. Ако Великобритания окаже доверие на нова, демократична България и на българския народ, който в своето огромно мнозинство стои здраво зад правителството на Отечествения фронт, ако Великобритания държи сметка за нашия държавен суверенитет и остави нашия народ да урежда свободно и самостоятелно своя дом, съгласно своите разбирания и интереси и в духа на международното сътрудничество, както собствено предписва и известната Ялтенска декларация, то никакви сериозни, непреодолими препятствия не ще съществуват за пълното нормализиране отношенията между двете държави.

Българският народ очаква от Великобритания разбиране и зачитане на неговите законни права и интереси, които с нищо не заплашват световния мир и не могат да нанесат ущърб на законните права и интереси на английския народ. На едно желание от страна на Великобритания за оживяване търговските отношения между двете държави българското правителство е готово да отговори с пълна взаимност и доброжелателство.

От своя страна България ще полага и в бъдеще усилия за премахване на съществуващите недоразумения и предразсъдъци по отношение на българския народ, дължащи се на неверни и тенденциозни информации и особено на печалния факт, че България, по вина на кобургската династия и престъпни управници и против волята на народа, в миналото е вземала вражески позиции и е участвувала във войни против Великобритания. Нова България, която няма нищо общо с това минало,

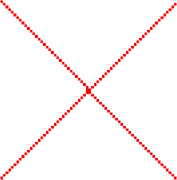

Въпрос: Какво е положението на прехраната в България?

Отговор: Прехраната у нас, вследствие на безогледното ограбване на България от хитлеристите през време на войната, както и вследствие на преживените две сушави години, разбира се, е трудна. Аз смятам обаче, че изхранването на нашето население до новата реколта в един удовлетворителен размер е напълно осигурено благодарение на героичните усилия на нашите селски стопани и стопанки, както и на енергичните мерки, които правителството взе срещу саботажниците на организираното събиране на храните.

Въпрос: Отразява ли се върху прехраната присъствието на съветските войски?

Отговор: Присъствието в България на сравнително немногочислени съветски войски, които, собствено, в последно време постоянно намаляват, не се отразява в никаква степен на прехраната на самото население. Толкова повече, че в течение на последните две години България получи от Съветския съюз значително количество жито и царевица, както и фураж за изхранването на добитъка. При това трябва да се отбележи, че съветските войски оказват на нашето земеделско стопанство огромна помощ при изораването, сеитбата и жътвата на значителни земеделски площи.

Въпрос: Смятате ли, че са необходими с оглед на националните ви интереси и по-нататъшни мерки срещу опозицията в страната?

Отговор: Мерките, които правителството се видя принудено да вземе в отделни случаи, съобразно законите в страната, срещу печатните органи на опозицията или срещу някои опозиционни дейци, бяха наложени изключително от техните явно антидържавни и антинародни прояви и действия.

Никое отговорно правителство не може да търпи подстрекателство към незачитане на законите, към саботиране мероприятията на държавата за осигуряване прехраната на населението и възстановяване разрушеното от войната народно стопанство. Правителството не ще се поколебае и в бъдеще да прилага най-строго законите на

Народната република спрямо ония опозиционни органи и дейци, които в своето озлобление и заслепение биха си позволили да подстрекават умишлено срещу мероприятията на правителството по най-жизнените за народа и републиката въпроси, особено по осъществяването на приетия от Великото народно събрание двегодишен държавен народостопански план.

Длъжен съм при това категорично да подчертая, че ние не сме против наличието на опозиция. В страна като нашата естествено е да има и опозиция. Но интересите на народа не позволяват да се търпят такива опозиционни групи, които организират саботаж на стопанското строителство и със своите действия излагат на опасност държавния и национален суверенитет на страната и които систематически се стремят да подравят основите на нашата Народна република, извоювана с толкова скъпа народна кръв, неизброими страдания и жертви на найдобри народни синове и дъщери!

Въпрос: Тези, които Ви критикуват, твърдят, че не сте в добро здраве? Вярно ли е това?

Отговор. Вследствие на преживяното от мен в миналото и особено през времето на моето пребиваване в хитлеристките затвори, в които в течение на 5 месеца ден и нощ ръцете ми бяха оковани с белезници, както и необикновеното физическо и нервно напрежение на тримесечния Лайпцигски процес, естествено, моето здраве не може да бъде блестящо. Но то е напълно задоволително и на пук на моите „критици" ми позволява редовно да изпълнявам своите обязаности като шеф на правителството.

„Раб. дело", бр. 124,
3 юни 1947 г.

ИЗЯВЛЕНИЯ

пред Ригал — специален кореспондент на в. „Юманите"

Въпрос: Смятате ли, че политическите, стопански и културни отношения между България и Франция могат и трябва да бъдат подобрени и развити?

Отговор: Смятам. Това се диктува от добре разбраните интереси на двете страни. Ние сме готови да направим в това отношение всичко зависещо от нас. Но за да се постигнат възможните положителни резултати, разбира се, необходима е такава готовност и от страна на Франция. Особено важно е да се развият стопанските и търговски отношения между нашите страни. Аз лично считам, че възобновените търговски преговори от нашата делегация, която се намира сега в Париж, ще дадат насърчителни резултати.

Въпрос: Кои са основните насоки на външната политика на Народната република България?

Отговор: Основните насоки на българската външна политика се състоят накратко в следното:

1. Осигуряване свободата, независимостта и държавния суверенитет на Народната република.

2. Всестранно съдействие от страна на България за установяването на траен демократичен мир върху основата на международното сътрудничество и за по-силно участие в борбата против подпалвачите на нови войни.

3. Недопускане България да бъде отново превърната в плацдарм за враждебни действия против нашия освободител — великия руски народ, както и против другите славянски и неславянски демократични народи.

Затова именно крайъгълен камък в нашата външна политика е нерушимата дружба с народите на Съветския съюз, братските взаимоотношения с другите славянски народи и приятелството с всички други малки и големи демократични народи въз основа на взаимно зачитане и лоялно сътрудничество.

Излишно е да подчертавам, че нова България на никаква цена и под влиянието на какъвто и да е външен натиск няма да се откаже от тая своя външна политика, потвърдена от историческия опит на българския народ. Недоброжелателството на известни реакционни среди към нашата Народна република е от естество само да увеличи решителността на народа ни да поддържа докрай тази спасителна за него и страната национална, демократична и мирна външна политика.

Въпрос: Кои са големите задачи, които правителството на Отечествения фронт има да разрешава понастоящем?

Отговор: Централната всенародна задача е осъществяването на приетия от Великото народно събрание двегодишен държавен народостопански план, предназначението на който е да разчисти пътя към стопански възход на страната и благоденствието на народа.

Трябва да отбележа, че вследствие на престъпното управление на немската кобургска династия и паразитните капиталистически клики у нас България е много изостанала в своето икономическо развитие. Династията и тия клики играеха ролята на посредници на чуждия капитал и по този начин забогатяваха за сметка на народния труд и богатствата на страната. Те нямаха интерес да се грижат за създаването на здрава национална промишленост и модерно, машинизирано селско стопанство. Задачата сега е чрез индустриализация и електрификация на страната и машинизиране на селското стопанство България да набави пропуснатото в миналото, да постигне за десет-двадесет години това, което другите страни са постигнали за цяло столетие.

С мобилизацията на народните сили и максималното използуване на нашите собствени ресурси, на нашите подземни и надземни природни богатства, както и с другарското съдействие на приятелските нам народи, ние не се съмняваме нито за минута, че тая задача ще бъде успешно разрешена. Констатираните непосредствено от самия Вас в цялата страна трудов ентусиазъм и творчески инициативи на народните маси, на работниците и селяните, на младежта и жените, на деятелите на науката и културата у нас са най-добрата гаранция за това.

Наред с тая централна задача, пред нас стоят и други три големи задачи.

Първата задача е: да се приеме от Великото народно събрание една действително демократична и прогресивна конституция на Народната република, за да се подпомогне по тоя начин окончателното затвърдяване демократичния обществен ред в нашата страна и да се направи невъзможно всяко връщане назад към фашисткото минало.

Втората задача е: при наличността на една система от договори за приятелство и взаимна помощ да осигурим успешната самозащита на Народната република против възраждането на германската политика „Дранг нах остен“, както и против всяко възможно посегателство върху суверенитета на България, откъдето и да се направи опит за такова посегателство.

Третата задача е: започвайки да изпълняваме подписания от нас мирен договор, да се сдобием по мирен път, по взаимно споразумение със заинтересованите страни и чрез Организацията на обединените нации със сериозни облекчения на тежките клаузи на договора, особено на тия от стопанско естество, облекчения, които българският народ напълно заслужава.

Въпрос: Можете ли да ми кажете нещо по арестуването на г. Никола Петков?

Отговор: Нашите власти от дълго време са наблюдавали и констатирали действия от страна на Никола Петков и някои негови сподвижници за подготовка на държавен преврат против нашата Народна република. След като е събрал достатъчно материали, прокурорският паркет е дошъл до заключение, че такъв преврат наистина се подготвя. Въз основа на тези свои материали прокурорският паркет се обърна към Великото народно събрание, съгласно съществуващите закони, с искане да се отнеме депутатският мандат на Никола Петков и последният да бъде предаден на съдебните власти.

Председателството на Великото народно събрание, след като получи това искане на прокурорския паркет, съобщи го на Великото народно събрание и съгласно вътрешния правилник на последното го постави на разглеждане в парламентарната комисия по Министерството на правосъдието. Парламентарната комисия, без да разглежда обвинението по същество, защото тя не е никаква съдебна инстанция, намери искането на прокурорския паркет за основателно и направи предложение пред ВНС депутатът Никола Петков да бъде предаден на съдебната власт.

Великото народно събрание, подобно на парламентарната комисия по Министерството на правосъдието, не разгледа обвинението по същество, защото и то не е, както се знае, съдебна инстанция, но намери мотивите за искането на прокурорския паркет и предложението на парламентарната комисия за правилни и с грамадно болшинство прие това предложение. На основание решението на Великото народно събрание Никола Петков бе арестуван и предаден на съдебната власт. Това е фактическата страна на въпроса за Петков.

Следствието е вече започнато и ще бъде завършено в недалечно бъдеще. Ще бъде насрочен процесът против Петков, публичен процес, процес със свидетели, както и защитници на Петков, и съдът ще произнесе своята присъда. Трябва значи търпение и спокойствие, за да се дочака думата на съда — на суверенния български съд. При това положение задачата на правителството и моята лична задача като министър-председател се заключава само в следното: да се осигури на обвиняемия Петков напълно нормална обстановка в затвора и нормална съдебна процедура. Аз лично съм дал най-строги указания на съответните власти да определят за Петков подходяща килия в затвора, да има свой креват, своя постеля и всички други лични удобства, каквито може да има в затвора. Няма да бъдат допуснати никакви действия, които биха увредили личното достойнство или здравето на Петков.

Доколкото се знае, че Никола Петков не е напълно в добро здраве, той ще има на разположение лекарски грижи и ще има право да получава диетична храна съгласно предписанието на лекарите.

Арестуването на Петков на основание на нашите закони е чисто българска, вътрешна работа. Петков е български поданик. Той е подчинен на българските закони, както ние всички — от министър-председателя до последния селянин — сме подчинени на българската законност. В тези работи никаква намеса отвън няма да помогне нито на Петков, нито на когото и да е другиго. Аз бих могъл да кажа нещо повече: всяко вмешателство отвън може само да усложни въпроса, защото тогава ще стане основателно подозрението, че Петков е действувал за държавен преврат не само с своите сподвижници в България, но и заедно с тези, които биха го вземали сега под своя закрила отвън. Повтарям: Петков е български поданик, а не американски, английски или френски. Той ще отговаря пред нашия народ, пред нашите закони, пред нашия съд. За Петков няма да бъде създадена никаква изключителна съдебна процедура. Тя ще бъде нормална съдебна процедура, която важи за всички български граждани.

Аз не се съмнявам, че в чужбина заинтересовани кръгове ще се опитат да използуват тенденциозно против България предаването на Петков на съдебните власти. Те ще искат да представят, че ние желаем да унищожим всякаква опозиция в нашата страна. Това обаче е абсолютно невярно. Ние считаме, че в България има условия за опозиция и такава ще има, но — опозиция лоялна, опозиция, която не готви преврат против народната държавна власт, опозиция, която не пречи за организиране прехраната на народа, опозиция, която не саботира държавния народостопански план у нас, а опозиция, която критикува недостатъците и слабостите на управлението и пропагандира легално своите идеи. Такава опозиция може да бъде даже полезна.

Vi

Не трябва да се разпространява заблуждението, че ние искаме да унищожим въобще всякаква опозиция. Нашето управление има такива дълбоки корени у народа, че не се бои от опозиция. Но управлението на България не иска да допусне да се пречи на възстановяването на нашето стопанство, на изпълнението на стопанския план, както и на осигуряването на нашия национален и държавен суверенитет. Ние искаме да избегнем вътрешна, гражданска война. Ние няма да допуснем България да стане като Гърция. В никакъв случай няма да допуснем това. Ние няма да допуснем България да дойде дотам, че да обявява обсадно положение, както това се прави сега в Турция. Ние искаме да установим нормален, демократичен ред в нашата страна и той ще бъде установен, ще има мир и спокойствие за творчески труд. Който пречи на това, ще отиде в затвора на основание на българските закони и в съгласие със здравия дух на мирния договор.

Българите имат много мъдри народни пословици. Една такава пословица гласи: „Не трябва да се изгаря юрганът заради бълхата.“ Ясно и просто, казано на народен език, случаят с Петков е една бълха. Може би голяма бълха, но бълха. Трябва ли да изгорим заради тази бълха юргана, т. е. политическото, стопанско и културно сътрудничество между България и западните сили? Всеки разумен човек ще каже: бълхата си е бълха, но юргана трябва да запазим — в интереса на международното сътрудничество, на трайния мир и на благоденствието на самия български народ.

„Раб. дело“, бр. 129,
8 юни 1947 г.

УДАРНИЧЕСТВОТО И СЪРЕВНОВАНИЕТО ИМАТ ОГРОМНО ЗНАЧЕНИЕ

Слово пред делегацията на ударниците и ударничките от текстилното производство

11 юни 1947 г.

Аз узнах за разискванията и решенията на вашия конгрес и трябва да ви кажа откровено, без комплименти, че конгресът сериозно е обсъдил решенията, които е взел. И тия решения, може би не абсолютно във всички пунктове, са правилни решения. Разбира се, вие сами знаете много добре, че не е достатъчно само да се вземат правилни решения, а е необходимо да бъдат те изпълнени, за да има реална полза от тях. Аз се надявам, че българските текстилци ще запретнат ръкави и ще вложат всичките си сили, способности и любов към нашата родина, за да превърнат решенията на конгреса в живо дело. При изпълнението на нашия стопански план вие, наред с редицата други категории работници, чрез вашия труд и вашите усилия, използувайки тази техника, която има в нашите фабрики, ще играете решителна роля в обличането на народа. По много причини той е пооголял и трябва да се постараем да набавим онова, което в миналото е пропуснато. В това отношение ударничеството и съревнованието, които вие развивате и които се посрещат с голям възторг и въодушевление в нашата страна, имат огромно значение.

Аз имах случай по-рано да говоря и да изкажа своето мнение по въпроса за ударничеството. Напомних тогава и сега искам да подчертая, че ударничеството може да има трайни успехи, може да даде големи резултати и стане масово само ако физическите усилия и нервното напрежение на работника и работничката бъдат съпроводени с увеличаване квалификацията и ловкостта при работата, както и с редица мероприятия за съхранение на тяхната физическа и морална сила. Не е достатъчно само да се напряга физическа енергия до степен да се затвърди главата на ударника и той да стане неспособен за работа, а е нужна ловкост, чрез която да се използува рационално до крайни предели времето, с което разполага ударникът, както и машината, инструмента и материала. Вместо да употребява, да кажем, един час за изработването на даден предмет, да употреби половин час. В това отношение нашите ударници и ударнички трябва да разчитат повече на ловкостта и сръчността, които те от ден на ден трябва да усвояват и усъвършенствуват, отколкото на своята физическа енергия, желание и воля да произведат повече.

Искам да привлека вашето внимание и върху някои особени обстоятелства. Ударниците и ударничките, както виждате, стават почетни хора, герои на труда. На тях започва да се гледа из средата на работниците и из средата на целия народ като на особено ценни хора. Това предизвиква обаче често две нездрави явления, на които трябва да обърнете внимание и да вземете мерки за тяхното премахване. И най-добрият ударник или ударничка имат известни човешки слабости. Така например те виждат своите портрети и биографии във вестниците, обградени са с внимание отвсякъде, обичани и, тъй да се каже, носени са от народа на ръце. Ако ударникът или ударничката, които попадат в такова почетно положение в нашия обществен живот, не се отнасят към себе си критично, могат да се възгордеят и у тях да се яви самомнение, да започнат да гледат на своите другари и другарки отгоре, да престанат да се развиват и да замръзнат на едно място, а щом замръзнат, те ще загубят почетното място, което са заели със своята способност, труд и усилия. Ето защо, в това отношение трябва да вземат мерки самите ударници и ударнички — да запазят своята скромност, постоянно да усъвършенствуват своето майсторство и да служат за пример на своите колеги.

Другото явление, което е още по-лошо, то е, че когато в едно предприятие се издигат ударнички или ударници и станат герои на труда, тогава у някои недостатъчно активни и съзнателни работници може да се яви завист по отношение на един или друг ударник или ударничка. Започват интриги и клюки и понякога се създава такава атмосфера около ударника или ударничката, която ги обезкуражава и им пречи да вървят напред. Това е опасно явление, против което трябва да се реагира сериозно. Против такива завистници трябва да се вземат мерки, да им се оказва нужното въздействие и да не се допуска да пречат със своето недостойно поведение на ударничеството и за увеличаването на ударниците и ударничките.

Трябва да се обърне внимание и на следното: някои майстори и ръководители гледат с недобро око на ударничеството, защото то иска от тях повече усилия и грижи. Често пъти такива категории майстори и ръководители не са доволни от ударниците още и поради това, че губели известни прибавки към своите заплати, ако една ударничка работи не на шест, а на десет стана. Стопанството печели от ударничеството, но личният интерес на такъв майстор страдал. И той започва да потиска и шиканира ударниците. Дава им недостатъчно или лоши материали за работа. Всячески саботира усилията им. Има редица такива случаи. Вашият съюз навярно ги знае по-добре от мен, но неговата длъжност е да не ги допуска в бъдеще.

За да усилим ударничеството и масовото съревнование — големите фактори за изпълнение и предсрочно изпълнение на двегодишния държавен народостопански план, — необходимо е да се вземат предвид тези обстоятелства. Аз ви моля сами и чрез своите организации да обърнете сериозно внимание на това. Тогава броят на ударниците, новаторите и рационализаторите ще може постоянно да расте.

Разбира се, ударничеството, което увеличава производството, не трябва да пречи на качеството на самото производство. Аз имам сведения, а навярно и вие знаете, че у някои ударници и ударнички има стремеж да се произвежда колкото е възможно повече, но това става за сметка на качеството на производството. Позволете ми да ви кажа, че има платове и други текстилни материали, каквито са ми показани, които са много ниски по качество. Когато се заинтересовах, видях, че в някои случаи материалите са недоброкачествени, в други — причината се крие в машините, в техниката, в повечето случаи обаче вината за това е в тези, които ги изработват. Когато се стремим да увеличим производството на едно предприятие, трябва да се стремим същевременно да подобрим и качеството на производството. Истинско ударничество и съревнование е това, което дава и увеличено количество, и по-добро качество отколкото обикновено.

От трудностите не трябва да се боите, не трябва да отпускате ръце. От трудностите изобщо ние не се боим. Няма трудности, които не бихме могли да преодолеем, когато укрепваме своето единство, увеличаваме производителността на труда и затвърдяваме трудовата дисциплина, когато имаме непоколебима вяра в себе си и в силите на нашия народ.

Не обръщайте внимание на вражески слухове, като тези например, че английски и американски войски щели да дойдат в България, че Отечественият фронт щял да пропадне, че опозицията щяла да дойде на власт, че щял да се установи чужд контрол в страната след ратификацията на мирния договор и пр. и пр. подобни измислици. Разбира се, има простодушни, наивни хора, които започват да треперят от подобни слухове. Разяснявайте им фактическото положение. Спомнете си — когато дойдох тук, казваха, че американци и англичани няма да позволят изборите на 18 ноември 1945 година. Заявих, че изборите ще станат и ще бъдат произведени от правителството на Отечествения фронт, възглавявано от г. Кимон Георгиев. И, както знаете, изборите станаха. После казваха, че американци и англичани няма да допуснат мирният договор да бъде подписан от правителството на Отечествения фронт. Както знаете, мирният договор бе подписан от правителството на Отечествения фронт. После казваха: договорът може да се подпише, но няма да признаят правителството на Отечествения фронт. Аз заявих, че ще го признаят, защото и американците, и англичаните не по-малко от нас са заинтересовани от това. Както знаете, англичаните отдавна признаха нашето правителство. Отечественият фронт управлява нашата Народна република и само той е в състояние, опирайки се на народа, да я управлява. Никакви промени в това отношение не могат и няма да настъпят. Ето защо, работете уверено, увеличавайте своята производствена квалификация, обогатявайте своята култура и не се бойте от нищо.

Аз ви пожелавам успех при осъществяване решенията на вашия конгрес. Предайте, моля, моите горещи и братски поздрави — не като министър-председател, а просто като Георги Димитров — на всички наши текстилни работници и работнички.

БЪЛГАРСКОТО ПРАВИТЕЛСТВО ДЕЙСТВУВА В ДУХА НА ЯЛТЕНСКАТА ДЕКЛАРАЦИЯ

Изявления пред представителите на печата

16 юни 1947 г.

Министерството на външните работи на САЩ на 11 юни е дало на американския печат едно изявление по повод арестуването на Никола Петков. В това изявление, като се характеризира предаването на Петков на съдебните власти за неоснователно и тенденциозно, се казва в заключение следното:

„Въпреки че Ялтенското споразумение, условията на примирието и постановленията на мирния договор гарантират човешките правдини в България, главният водач на българската опозиция е сега обвинен в предателство. Няма съмнение, че той ще бъде съден в България „не във Вашингтон или в Лондон“, но еднакво тъй сигурно е, че когато той ще бъде съден в собствената му страна, едновременно ще бъде осъден сегашният български режим в съзнанието на много българи и сигурно в мнението на всички народи вън от България, които са привърженици на свободата.“

Както е известно, аз дадох на американския заместник-политически представител г. Хорнер нужните разяснения върху действителните законни основания за ареста на Н. Петков и предаването му на българския съд. Направих това и в печата. Всеки обективен човек би считал за елементарно да дочака с необходимата сдържаност публичния процес и думата на суверенния съд на суверенната Народна република България и тогава да си прави заключение по същество на издигнатото обвинение против Н. Петков. Не така обаче, за съжаление, постъпва министерството на външните работи на САЩ, както и някои други в чужбина, които очевидно биха желали да повлияят на хода на процеса или да го използуват за свои особени цели.

Странна е и предизвиква удивление заявлението на министерството на външните работи на САЩ, че „едновременно със съденето на Н. Петков в собствената му страна ще бъде осъден сегашният български режим в съзнанието на много българи и сигурно в мнението на всички народи вън от България, които са привърженици на свободата“.

Мене лично не е известно и вярвам никому не е известно, че „всички народи вън от България, които са привърженици на свободата“, са давали мандат на външното министерство на САЩ да заявява от тяхно име, че те ще осъдят сегашния български режим, който активно и съзнателно се поддържа от огромното болшинство на българския народ. Нима може да служи за оправдание на подобно смело заявление — за да не кажа по-силна дума — обстоятелството, че в случая се касае до заявление, направено по отношение на една малка страна?

Що се касае до отношението на българския народ към делото на Н. Петков, фактите говорят извънредно ясно и убедително. Считаше се от някои наивни и късогледи хора, че арестуването на Н. Петков ще бъде последвано в страната от бурни протести, безредици и дори въстанически действия против управлението на Отечествения фронт. Сега могат нагледно да се убедят приятелите и почитателите на Н. Петков у нас и в чужбина, че абсолютно нищо подобно няма. Напротив — в страната цари пълен ред и спокойствие. Нашият народ е всецяло зает със своя творчески труд. Той усилено работи за осигуряването на своята прехрана при днешните неблагоприятни за земеделското стопанство климатически условия. Той напряга всички свои сили за изпълнението на двегодишния държавен народостопански план, с който свързва своите големи и добри надежди. *Никаква група от българи не дигна и пръста си по повод ареста на Петков, защото всеки сериозен българин у нас в течение на цели месеци следеше вредното за народа поведение на Петков и неговите сподвижници и вижда, че* *повдигнатото против него обвинение има достатъчно убедително основание, за да бъде предаден на съда. Правителството получи досега само две, и словом две, телеграми в защита на Петков, когато по други случаи на нередности в нашето управление аз получавам много телеграми и писма, по които предприемам съответните бързи мерки.*

И докато така стоят работите в България, която външното министерство на САЩ обвинява неоснователно в отсъствие на ред и законност и в потъпкване човешките правдини, в съседната нам Гърция, която получава доверието и материалната помощ на правителството на САЩ, гражданската война е в разгара си, а в Турция, която също се ползува с особените грижи от страна на Вашингтон, се продължава обсадното положение.

Относително твърдението, че уж ние нарушаваме Ялтенската декларация, условията на примирието, и особено член 2 на мирния договор, който сме подписали, като министър-председател на Народната република България длъжен съм най-категорично, да заявя, че българското правителство се старае да действува в духа именно на Ялтенската декларация, точно изпълнява условията на примирието и се съобразява с постановленията на мирния договор. И друг път съм заявявал това: *ние ще изпълняваме добросъвестно всички клаузи на мирния договор, като се стараем по съответния път някои от тия клаузи да бъдат смекчени.* Но освен член 2 от мирния договор, който задължава България „да вземе всички мерки, необходими да обезпечи на всички лица, намиращи се под нейна юрисдикция, без разлика на раса, пол, език, вероизповедание, ползуването от правата на човека и основните свободи, включително свободата на словото, на печата и на изданията, на религиозния култ, на политическите убеждения и на публичните събрания“, има, както се знае, и друг член — член четвърти.

Уместно е да се напомни сега тоя член на мирния договор, който дословно гласи: България, която в съгласие със Съглашението за примирие взе мерки за разтурването на всички намиращи се на българска територия организации от фашистки тип: политически, военни или полувоенни, както и на всички други организации, водещи враждебна на Обединените народи пропаганда, *се задължава да не допуска и занапред съществуването на организации от тоя род, имащи за цел да лишат народа от демократичните му права.*

Вторият и четвъртият член на мирния договор се намират в неразривна връзка помежду си. Българското правителство е поело задължението едновременно да ги изпълнява. Когато се говори за свобода и права на „всички лица", под това никой не е разбирал и не може да се разбира сега, че се гарантират свобода и права за такива лица, които разчистват пътя за възраждането на фашизма, подстрекават към незачитане законите на Народната република, и особено за лица, които подготвят и организират държавен преврат, какъвто е случаят с обвинението на прокуратурата против Н. Петков. Това е толкова елементарно, че всеки школник може лесно да го разбере.

Повтарям и подчертавам, че българското правителство има право да се надява, че всички, които са загрижени за съдбата на Н. Петков, ще се въоръжат с необходимото търпение и спокойствие да дочакат справедливата дума на българския суверенен съд и ще се въздържат от действия, които са само от естество да затруднят установяването на необходимите нормални и приятелски взаимоотношения между малка България и велика Америка. А това е искреното желание на българския народ и на неговото правителство.

СЪВРЕМЕННИТЕ ФАШИСТИ И ТЕХНИТЕ ЦЕЛИ ТРЯБВА ДА СЕ РАЗОБЛИЧАВАТ

Интервю с американския журналист Питман

Въпрос № 1. Фашистките тенденции в света днес различни ли са от онези, които се развиха в периода между първата и втората световна война?

Отговор: Ако може да са говори за такива различия, те се състоят главно във факта, че след първата световна война германците бяха ония, които прокарваха подобни тенденции, докато днес империалистите от другите страни са тия, които ги прокарват.

Основните характерни черти на фашизма в миналото са същите и днес. Расовата теория, антисемитизмът и „опасността от болшевизма“ — всичко това е същността на фашистката идеология, без оглед на формите, които може да вземе.

Очевидно е прочее, че специфичните форми ще съответствуват на особените традиции и политическата обстановка на страната, в която те се развиват. Фашистките тенденции в Съединените щати са идеологически маскирани като „американизъм“, „защита на свободните предприятия“, „запазване на демокрацията“, „подкрепа на свободните народи“, „защита на свободните институции“, „сигурност срещу тоталитаризма“.

Подбудителите на фашизма в САЩ не са толкова наивни да повтарят машинално идеологията, която Гьобелс и Розенберг разпространяваха, след като тя така катастрофално се провали. Те знаят традиционната привързаност на американския народ към демократическия идеал. Затова те прикриват своите цели, като търбят свободолюбиви мотиви и ловко използуват идеите „за свобода“, „демокрация“ и „мир“. Формите на фашистката идеология по този начин изглеждат други, но съдържанието остава същото.

Това е стремежът към световно господство. По-рано германският империализъм, в съюз с италианския и японския империализъм, се стремеше да постигне тази цел. Но САЩ, Великобритания и на първо място Съветският съюз разбраха целите и характера на този съюз, който се ръководеше от германския фашизъм.

Днес новият фашизъм на Чърчил и неговите последователи в Англия и Америка гони същата цел: световно господство. От тази цел произлиза и идеята за англо-американския блок.

Въпрос № 2. Какви възможности съществуват за унищожаването на новата фашистка тенденция, водеща към война?

Отговор: Най-доброто средство да се избегне войната е да се разобличат пред света съвременните фашисти и техните цели. Необходимо е да се разобличават постоянно техните опити да измамят хората със своята маскировка.

После, самите хора трябва да внимават нито един от фашистките водачи да не се добере до някой пост, от който може да заблуди страната си. Такива фашисти трябва да бъдат отстранени от държавни и обществени длъжности.

Необходимо е също така да се засили международното сътрудничество на демократичните народи и преди всичко това на великите сили.

Най-добрият начин да се постигне траен мир е да се поддържат новите демокрации, които се раждат сега. Необходимо е да се застане срещу политиката и пропагандата, която се води против тези нови демокрации, и помощта, която се оказва на съществуващите още фашистки режими. Да се поддържа монархо-фашисткият режим в Гърция или Испания на Франко е все едно да се налива вода във воденицата на фашистките империалистически стремежи към световно господство.

Това са трите главни начина, чрез които народите в света могат да парализират сегашните стремежи на империалистите към нова война, една война много по-тежка даже от последната ужасна война.

Всеки фашистки пропагандатор и всякакъв вид фашистка пропаганда, особено между младежта, независимо от формата, която има тя, трябва да се изобличават, бичуват и строго наказват.

„От. фронт", бр. 852,
17 юни 1947 г.

ДА ИЗГРАДИМ ГРАНИТНАТА ОСНОВА НА СЛАВЯНСКОТО ЕДИНСТВО

Реч пред чехословашката делегация
21 юни 1947 г.

Позволете ми да поздравя най-сърдечно от името на правителството на Отечествения фронт и от мое лично име нашите скъпи чехословашки гости, начело с държавния подсекретар на Министерството на външните работи на Чехословакия—д-р Владимир Клементис. Желая да подчертая, че ние сме на един обикновен обед. Обедът като обед е приятен, особено когато майсторите готвачи добре са се погрижили за това. На този обед обаче ние даваме дълбок израз на българо-чехословашкото братство по повод подписването на културната конвенция между България и Чехословакия. Културната конвенция по същество потвърждава нашите исторически и културни връзки с чехите и словаците в миналото. Но същевременно тя представлява и нещо ново в отношенията между нашите братски народи — една здрава основа за разширяване и задълбочаване културните връзки между свободния български народ и свободния чехословашки народ (чехи и словаци), между нова България и нова Чехословакия, между две славянски народни демокрации.

Ние знаем, че още преди освобождението на българския народ, който беше, както знаете, пет столетия под чуждо иго, чехи и словаци са се застъпвали и защищавали нашата кауза за националното ни освобождение. Ние знаем заслугите на великия мислител и държавник на Чехословакия — Масарик. Неговия портрет др. Клементис можа да види в моя кабинет. Ние помним помощта на чехословашките професори в нашия университет. Ние с радост си спомняме, че след освобождението и възраждането на освободения от османско иго български народ имахме съдействието на чешки и словашки учени в областта на науката и културата и чехословашки ръководители и майстори в областта на нашата индустрия — захарна, пивоварна и редица други, както и в печатарското дело.

Аз лично си спомням с чувство на признателност времето, когато като млад словослагател работех в придворната печатница, която беше недалеч от двореца. Специалист-ръководител на печатницата беше чехът Кроне, който с особена любов се грижеше за професионалната квалификация на българските печатари. Ние имаме почти във всички области в историята на нашата културна и научна дейност след Освобождението чешки и словашки представители. Няма да говоря за големите заслуги на Иречек към България. Всички тия работи са известни.

Но току-що подписаната културна конвенция поставя сега на съвършено нови начала разширяването и задълбочаването на културните връзки между българския народ и чехословашкия народ.

Колкото и да е странно, но трябва да се подчертае откровено фактът, че ние, славяните, не се познаваме достатъчно. Вие, чехи и словаци, не познавате добре живота и борбите на българите и ние не знаем както трябва вашия живот и борби. Няма защо да го крием. Аз считам за голям недостатък у нас и в другите славянски страни, че много говорим за славянско единство, за славянска общност, за големите културни и други задачи на славянството, но съвсем малко правим на дело, конкретно, за да се опознаем взаимно, да се свържем практически в изграждането на нашите възродени държави, да създадем гранитна основа на славянското единство и солидарност. Сега има голяма възможност да направим това и трябва да го направим. Ние очакваме от нашите братя чехи и словаци и те трябва да очакват от нас обмяна на писатели, художници, артисти, музиканти, хора на науката, изкуството, както и деятели на народното стопанство — инженери, работници, селяни и занаятчии. Ние очакваме между нашата Академия на науките и Академията на науките на Чехословакия, както и между другите славянски страни да се създадат тесни връзки и сътрудничество. Ние бихме желали между нашите и чехословашки университети да се създадат най-близки взаимоотношения. Ние бихме желали да видим чехословашки професори, и особено професор Неедли, да прочетат като гости няколко лекции в нашия университет; желаем също така и наши професори да отидат във вашите университети, както и да се засили обмяната на студенти между нашите страни. Ние бихме желали да се запознаем основно с историята на Чехословакия, както и чехословашката интелигенция да знае историята, не фалшифицираната от фашистите, а действителната, научната история на България. Ние бихме желали нашият народ да се запознае с най-важните класически и съвременни произведения в областта на литературата, науката и изкуството у вас, както и да запознаем чехи и словаци с нашите произведения в тия области.

Аз считам, че тази конвенция, подписана след сключената вече стопанска спогодба, в недалечно бъдеще ще бъде последвана от *съюзен договор между България и Чехословакия за приятелство и взаимопомощ, приблизително такъв договор, какъвто има Чехословакия с Югославия, Полша и Съветския съюз.* Стопанската спогодба и културната конвенция са само начало. Трябва, значи, да се извърши нещо по-голямо, сериозно, солидно и за дълги години, да не кажа — навеки. *С такива съюзни договори между нашите славянски страни и другите демократични, свободолюбиви държави ще осигурим с общи усилия нашата свобода и независимост, суверенитет и светло бъдеще.* Славянството има да играе голяма роля в Европа и света. Нему предстои да стане най-надеждният фактор на мира, на международното сътрудничество и на световната демокрация. Но то ще може да изпълни тая своя роля, ако е единно, ако е налице действена славянска солидарност, ако всички славянски народи действуват ръка за ръка, ако те си сътрудничат в своите икономически, културни и национални начинания и ако вървят заедно напред за установяване на траен световен мир и за неговото укрепване, за недопущане на войни между народите.

Славянството в миналото беше разделено на източно, западно и южно. Враговете на славянството разделяха славянските народи и ги противопоставяха един на друг. „Разделяй и владей“ — това макиавелистко правило беше, както знаете, оръжие на враговете на славянството за потискане, ограбване и завладяване славянски земи.

Великата освободителна война против фашизма и хитлеристкото иго създаде основа за сплотяването на славянските народи в славянска общност, която сега трябва да бъде закрепена и завинаги утвърдена. Това е в интереса на славянството, в интереса на всички демократични и свободолюбиви народи, в интереса на трайния световен мир.

Аз бих искал в заключение особено силно да подчертая факта, че ако има славянски страни и славянски народи, които в цялата своя история не са се карали и воювали помежду си, които не са имали никаква причина да спорят за територии, за природни и други богатства, за тютюн, петрол и пр., това са двете славянски страни — България и Чехословакия, двата славянски народа — българският и чехословашкият.

Ето защо при добра воля и желание ние имаме отлични условия да установим многостранни и широки политически, економически и културни връзки между нашите братски народи — между българския народ и чехословашкия народ. Пожелавам от все сърце да се разберат веднаж завинаги помежду си, защото от това зависи не само бъдещето на Чехословакия и България, но в значителна степен и пълният успех на нашето общо велико славянско дело.

Разрешете да вдигна чаша за нашите скъпи гости, за другаря д-р Клементис, за министър-председателя на Чехословакия другаря Клемент Готвалд и за председателя на Чехословашката република уважаемия г. Бенеш (Бурни ръкопляскания).

БЕЗПОЩАДНА БОРБА СРЕЩУ БЕЗДЕЛИЕТО, РАЗТОЧИТЕЛСТВОТО И БЮРОКРАТИЗМА

Реч пред конгреса на профсъюза на железничарите и моряците

24 юни 1947 г.

Позволете ми от името на правителството на Отечествения фронт и от мое лично име да поднеса на вашия конгрес най-горещи поздрави и във ваше лице да поздравя всички български железничари и моряци (Ръкопляскания).

Вие представлявате една значителна трудова армия в нашата страна. Нашата войска има състав всичко 65,000 души, а вашата трудова армия наброява до 50,000 души. Това е трудова армия, която има огромно значение за нашето народно стопанство и за изпълнението на двегодишния държавен народостопански план. Да се говори подробно за значението на транспорта и особено на железопътния транспорт пред вас, железничарите, е излишно. Но аз искам да подчертая това и вие трябва много дълбоко да осъзнаете — че не може да има успешно изпълнение на нашия стопански план без правилното и нормалното функциониране на железопътния транспорт. А неговото правилно функциониране, действие и движение зависи преди всичко от вас самите — нашите славни български железничари (Ръкопляскания).

Правителството много добре знае трудностите на нашия железопътен транспорт, знае недостига и значителното изхабяване на материалната част; знае, че у нас няма достатъчно локомотиви и вагони; знае също така, че нашите железопътни работилници и ремонтни предприятия нямат достатъчно добри съоръжения и че железопътните линии на много места се нуждаят от значителни подобрения. Правителството знае също така и тежките условия на живот и на работа на нашите железничари и то се старае да направи всичко възможно за необходимото подобрение както на железопътния транспорт, така и за подобрението на трудовите и на битовите условия на неговите двигатели — железничарите.

Както е известно, ние не можем да разчитаме на значителна помощ отвън. За България няма така наречената УНРРА, както за някои други държави. Ние разчитаме и ще трябва да разчитаме преди всичко на своите собствени сили, на своя труд и своите собствени ресурси (Ръкопляскания). В най-тежкото за стопанството ни време ние получихме на няколко пъти помощ от великия Съветски съюз (Ръкопляскания), но в бъдеще тая помощ не може да бъде значителна, защото и Съветският съюз се нуждае от максималното развитие на своята промишленост и национална мощ. А в това ние, българите, и всички славянски народи сме жизнено заинтересовани (Ръкопляскания). Колкото по-могъща е Москва, толкова по-добре ще бъдем и ние, и всички славянски народи, толкова по-успешно ще се установи траен мир между народите (Възгласи „Вярно!“ „Ура!“ Бурни ръкопляскания).

При условията, в които ние живеем, при необходимостта да разчитаме на своя собствен труд и на своите собствени средства и природни и други ресурси субективният фактор има изключително значение. Тоя субективен фактор сме ние с вас. Тоя субективен фактор са правителството на Народната република България, Отечественият фронт и неговите комитети по места, железничарският, рудничарският съюзи, изобщо целият ОРПС, ОЗПС и другите професионални и културни организации. Тоя субективен фактор е Работническата партия (комунисти) („Вярно!“ „Ура!“ Всички стават прави и бурно ръкопляскат). Тоя субективен фактор включва в себе си Земеделския съюз и другите наши братски партии от Отечествения фронт („Ура!“ и продължителни ръкопляскания). Тоя субективен фактор включва в себе си стотици хиляди безпартийни работници и селяни, занаятчии, индустриалци и търговци, стопански деятели и интелигенти, мъже и жени, младежи и девойки, които днес са се впрегнали със своите усилия и своя творчески труд в изпълнение на двегодишния народостопански план.

Забележете: при равни обективни условия в едии случай може да се получи един резултат, а в друг — 10 пъти по-добър резултат. Това зависи от субективния фактор, това зависи от главата, от ръката, от душата от сърцето на работника, инженера, техника („Вярно!" и ръкопляскания). При правилно ръководство, при добра организация на службите, при необходимата трудова дисциплина, при добросъвестно и предано отношение към труда, към машините и инструментите, към материалите и към средствата е възможно да се постигне значително добър резултат и при тежки обективни условия може да се намалят до минимум катастрофите и авариите по нашите железници, може да се премахнат излишните престои на локомотивите и вагоните, може да се увеличи значително трафикът по железниците, може да се ускори значително ремонтът на локомотивите и вагоните, може да се увеличи значително производителността на труда в нашите железопътни работилници. За това е необходимо само едно условие, едно единствено условие: всеки железничар, от най-големия до най-малкия в служебната иерархия, да бъде винаги на своя пост (Ръкопляскания).

Доколкото следя състоянието на нашия железопътен транспорт и работата на нашите железничари, аз трябва с удовлетворение да констатирам пред вас, че в сравнение с положението на миналогодишния ваш конгрес сега е подобрен. Но подобрението, за жалост, далеч не отговаря на възможностите, които вие имате в ръцете си, на нуждите на нашия транспорт специално и на нашето народно стопанство изобщо.

Аз съм убеден, че на заседанията на вашия конгрес вие сте си послужили с едно прекрасно оръжие за всякакъв напредък — критиката и самокритиката. Критика е нужна във всички области на нашия живот. Правдива, откровена и съзидателна критика е нужна и за вашия железничарски съюз, и за железопътната администрация. Нужна е и самокритика. У нас, както знаете, по правило, по наследство от миналото не обичат много нито критиката, нито самокритиката. Но ние трябва да разберем веднаж завинаги, че в държавния, обществения, стопанския, културния и даже в личния живот без критика и без самокритика няма напредък, няма благополучие (Ръкопляскания). По тези въпроси ние трябва да говорим откровено, тъй като вие не сте събрани на официален банкет, където се произнасят хубави речи и се правят комплименти, а на един делови конгрес, който взема решения за съдбата на един от най-важните лостове на нашето народно стопанство и нашия бъдещ напредък. Малко ли са у вас случаите, когато има самоволни отлъчвания от службата, самоволни отсъствия под разни предлози? Не са малко! Малко ли са случаите, когато железничари по движението, в станциите и в работилниците не изпълняват точно правилата за движението, правилата по отделните служби, правилата за станционната служба, правилата в отделните дирекции и ведомства на Министерството на железниците? Не са малко! Позволете ми да кажа и нещо повече. Малко ли са случаите, когато у нас железничари се понапиват и отиват на служба? Аз сам не съм краен въздържател. Аз също понякога обичам да пийна хубаво вино или нещо друго, но когато човек е на служба или отива на служба, върши престъпление, ако взема алкохол, ако се напива („Вярно!“). Не е ли факт, че дисциплината у вас е слаба? („Вярно!“) Тя е по-добра отколкото миналата година, но тя е още слаба. Не е ли факт, че за дребни спорове между отделни служители, между началници и подчинени и даже между другари често пъти страда службата? („Вярно!“ „Вярно!“) Не е ли факт, че някои от катастрофите се дължат на спорове между едни или други служители? Факт е! Аз не се съмнявам, че вашият конгрес е осъдил най-строго тия слабости, недостатъци и пороци и че той ще вземе такива решения, които ще мобилизират морално цялата железничарска маса, за да се бори съзнателно за унищожението, за премахването на тия слабости — това позорно петно в службата за нашите доблестни железничари (Ръкопляскания).

Друг един болен въпрос, с който конгресът навярно се е занимал и взел известно решение, е липсата на сработване между администрацията и профкомитетите на редица места, което става причина за много и много недоразумения и увреждане на службата. Ще трябва да се намерят подходящи средства — а тях ги има и при добра воля могат да се намерят, — за да може, като се почне от министъра, директора, поддиректора и се стигне до началниците на най-малките гари на нашето железопътно движение, да има сработване, съгласие между държавната администрация и ръководните органи на Железничарския съюз (Ръкопляскания). Железничарският съюз, разбира се, е професионална организация, която защищава и трябва да защищава интересите на железничарите и моряците — аз говоря преди всичко за железничарите, тъй като те са главната маса. Той трябва да защищава техните интереси, защото в противен случай не би оправдал своето съществуване. Профсъюзът на железничари и моряци обаче не може само да иска от администрацията и от държавата, не може само да предявява искания. Негова обязаност е той да осигури възможно по-нормално и по-успешно производствения процес и движението на железниците; негова обязаност е да обезпечи трудовата дисциплина; негова длъжност е да обезпечи необходимата съзнателна подчиненост на ръководството, на началниците, защото иначе работата не може да върви; негова длъжност е да отстрани всички причини за едно противопоставяне администрацията на професионалната организация.

Въпросите, които разглеждаме тук, не се отнасят само до вас. Те се отнасят и до другите области на нашия стопански живот и специално до изпълнението на двегодишния държавен народостопански план. Ето три месеца изтичат вече от прилагането на този план и ние можем да видим как върви работата по неговото изпълнение. Аз трябва да ви кажа откровено, че планът се изпълнява в известно направление добре, в друго — по-малко добре, а в някои — неудовлетворително.

Планът е реален, той може да бъде и ще бъде изпълнен (Ръкопляскания). По пътя на неговото изпълнение обаче ние срещаме препятствия и такива злини, които страшно пречат и които трябва да бъдат ударени, подавени, унищожени. Тези препятствия и злини могат да се сведат главно към три.

На първо място, това е безделието, лентяйството, паразитизмът. Народът е трудолюбив като народ, но в нашата страна има още много и много безделници, паразити, зози, суинги и други подобни (Ръкопляскания). Не са малко хората, които не искат да работят, защото могат да живеят по незаконни, по престъпни пътища. Ето например американската легация едва обяви, че може да допусне за Америка 200 или 300 души, и се създаде вече опашка от българи и българки, от няколко хиляди здрави, работоспособни хора, които искат да заминат за Америка. Това са хора, които искат да избягат от България и българския народ тогава, когато ние строим Народната република (Викове „Позор!“). Една част от тях бягат от закона за безделниците, мислят, че в Америка ще им постелят, че там за тях всичко ще тече по мед и масло. Други са забъркани в някакви престъпления и афери и гледат да се прикрият под американско знаме; трети са авантюристи. В болшинството си обаче тия хора могат и трябва да бъдат смятани като дезертьори от своята родина.

Ето това безделие, лентяйство, паразитизъм е една злина, която пречи на успешното и бързо изпълнение на стопанския план, едно престъпление, което трябва не само да бъде морално и политически осъдено, но и углавно преследвано и наказвано (Ръкопляскания).

Втората голяма злина е разточителството, прахосничеството на материали, на средства, на електрическа енергия, на бензин, на хляб насъщний, на време и на редица други неща. Правилно казват англичаните, че времето е пари, злато. Но погледнете, как у нас се отнасят към времето, към този така важен фактор? Колко време например се прахосва напразно, когато едно заседание, конференция, събрание или митинг са обявени да почват в 8 или 9 часа, а почват 1 или 2 часа по-късно. Тези, които са отишли на определения час, стоят, чакат и си прахосват ценното време. Колко ценно време се губи за разни конференции и заседания, без които може да се мине! Колко ценно време се губи от това, че когато се свика някакво заседание на една или друга организация или някоя държавна инстанция, дневният ред не се подготвя предварително, а секретарят чак когато дойде на заседанието почва да търси въпросите, които трябва да бъдат разгледани! Нему или на другиго хрумнало някакъв въпрос, поставят го на разглеждане, почва се дискусия и така заседанието продължава с часове, вместо това време да бъде употребено за работа, за самообразование, за култура и прочее.

Отношението на мнозина у нас към държавната и народната собственост, наследено от миналото, е просто престъпно. Не са много тия машинисти у нас, които гледат достатъчно добре своя локомотив. Не са много тия работници, техници и инженери у нас, които гледат достатъчно правилно и добросъвестно на машината, инструментите и материалите, с които работят. Държавно е, казват, не е лично, а щом не е лично, защо да го пазят? Това е старо отношение, което беше характерно за държането към старата, фашистка, противонародна държава; то трябва да се ликвидира. Сега ние имаме наша, народна държава („Ура!“ Ръкопляскания). Тя е работническа, селска, на интелигенцията, тя е държава на железничарите, на моряците, на рудничарите и на всички трудещи се у нас. Ето защо, тая втора злина — прахосничеството, разточителството — също така трябва да бъде бита и доубита, за да можем действително да използуваме всички наши морални и материални сили и ресурси за осъществяване на двегодишния стопански план, за да можем да вървим смело напред и все напред.

Има още една, трета, може би още по-голяма злина, наследена от миналото, — това е бюрократизмът. Бюрократичното отношение към службата и към работата може да се срещне във всяко министерство, във всяко ведомство, във всяко учреждение, та чак до някои селски кметове, които не е ясно как са станали също бюрократи. Като дойде някой селянин при такъв кмет за бърза работа, той ще му вземе заявлението и ще му каже да дойде след два-три деня и дори след седмица.

Една дирекция се намира, да кажем, в съседство с друга дирекция, в едно здание или в съседно здание, техните директори или поддиректори или пък началници почват да съчиняват писма до своя съсед в друга канцелария, почват да си пишат по разни въпроси официални писма — от директор до директор, от началник до началник („Вярно!“ „Вярно!“ Ръкопляскания). Единият губи часове да съчинява писмото, машинописката губи часове да го напише, другият пък — директор или началник — губи време да го чете. Вместо всичко това, единият директор може да отиде при другия, на две крачки от него, да се разберат и уредят дадения въпрос бързо и оперативно. Това важи и за вашето министерство но тук аз говоря за всички. А често пъти, след като се е водила дълга преписка и се е движила от дирекция до дирекция, от канцелария до канцелария, понеже въпросът е малко труден, началникът не се решава сам да го разреши, свиква комисия, комисията не се събира една-две седмици и така живо дело пропада. Може ли така народна държава да се ръководи! Може ли така народостопански план успешно да се изпълнява! Трябва да се обяви безпощадна борба на бюрократизма. Ние казваме „Смърт на фашизма!“, а сега трябва да добавим: „Смърт на бюрократизма!“ (Всеобщо одобрение: „Смърт!“ „Долу!“ „Ура!“)

Но има и нещо друго. По различни поводи се свикват комисии, вземат се решения по важни въпроси, но много рядко отговорните лица следят за изпълнението на взетите решения. Такива случаи има много. Когато вземам понякога телефона и запитвам някой началник на дадено ведомство какво е направено по това или онова постановление, той с голямо смущение не може добре да си спомни, а след това започва да търси преписката и цял ден не може да я намери. Като се направи проверка, оказва се, че това постановление не е изпълнено. А това значи, че не е имало кой да следи дали се изпълняват решенията. Така е често и в професионалните организации. Много ваши професионални групи, дори и централни ръководства, не проверяват изпълнението на взетите решения. Така пропадат правилни решения и много хубави народополезни идеи не се осъществяват.

Наред с това в нашите ведомства има и едно чиновническо, грубо, бездушно отношение към по-нисшите служители и към гражданите, които идват за услуга. Аз знам, че началникът си е началник, директорът си е директор, министърът си е министър, министър-председателят си е министър-председател, те имат известен ранг, известно положение, но това никак не означава, че тия началствуващи лица трябва да се отнасят към своите подчинени служители или служителки или към гражданите, които идват за услуга при тях, като бездушни чорбаджии. От страна на началника тук са необходими известни коректни, човешки отношения, известна помощ към служителите и гражданите, а — строгост, безпощадна строгост към ленивите, към рушителите на дисциплината, към саботажниците. В различните ведомства идват граждани, които на законно основание искат да получат известна услуга: документ за постъпване в училище, лична карта, купон за някаква дажба и прочее — вие знаете, изискват се документи повече отколкото са нужни, — и когато отиват при съответния чиновник, едва-едва им се обръща внимание, чакат на опашка, загубват много часове от работното си време, често губят цели надници, а въпросът им не се урежда. Често идват от провинцията делегации от селяни и други граждани на нашата страна, за да уредят свои лични или обществени въпроси. Минава неделя, две, три, делегатите се препращат често пъти от една канцелария в друга, а въпросът не се урежда, и чак когато на някои от тия делегации им дотегне — имаме вече не един такъв случай, — идват в Министерския съвет или в Националния комитет. Тогава се проверява случаят и се оказва, че много от поставените въпроси не са толкова сложни и могат да се уредят за 1—2 часа. Бездушното, грубо отнасяне на големи и малки служители към гражданите правителството ще счита като престъпление, за което виновният служител не само ще бъде уволняван, но и предаван на съд.

Бюрократизмът се проявява като стоглава хидра под най-различни форми и по много канали. Той убива всяко живо дело, огорчава и възмущава гражданите и значително пречи за осъществяването на нашите мероприятия по стопанския план.

Без да се спирам повече на тези въпроси, аз повтарям: във всички области на нашия обществен, стопански и културен живот тия злини трябва да бъдат бити и доубити, трябва да бъдат унищожени с общите усилия на нашия народ (Ръкопляскания).

Ние имаме сега всички условия уверено да вървим напред. Тия колебания, които можеше да има миналата година по отношение устойчивостта на нашето международно положение, изчезват (Ръкопляскания). Съмненията и колебанията, които съществуваха в някои среди, че Отечественият фронт и неговото управление са временно явление, че те скоро ще завършат своето съществуване и ще има връщане назад, реставрация в полза на паразитния капитал, на спекулантите и кожодерите в нашата страна, — тия съмнения вече нямат никаква почва. Днес Отечественият фронт стои на своите железни нозе така здраво, както никога не е стоял (Ръкопляскания).

Някои твърдяха, че ако се посегне на някои от водачите на опозицията в България, които вършат престъпления към нашия народ и нашата Народна република, едва ли не ще нахлуят американски и английски войски у нас, за да премахнат Отечествения фронт и да освободят арестувания опозиционен водач. Наивни, късогледи хора! Сега те могат да се убедят, че най-големият опозиционен водач седи арестуван по обвинение за подготовка на държавен преврат („Ура!“ Ръкопляскания), но никой в България сериозно не вдигна пръст да направи протест, демонстрация, митинг. Нищо подобно. Защо? Защото основната част на нашия народ, огромното му болшинство, разбира значението и ролята на Отечествения фронт и неговото управление, значението на народостопанския план и в същото време ясно вижда антинародната роля на опозиционните водачи („Вярно!“ Ръкопляскания). Сега се стремят тайно да опожаряват реколтата (Викове: „Позор!“), която, както знаем, не е достатъчна вследствие неблагоприятните климатични условия, да правят диверсионни актове, да образуват конспиративни въоръжени групи, някои от които вече са заловени от милицията, за да получат уж отвън

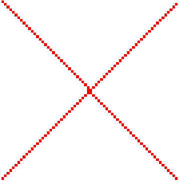

КРАТЪК ПРЕДМЕТЕН УКАЗАТЕЛ

Армия — вж.: народна армия.
Бдителност — 244, 431, 534—535.
Безделие — 272, 112, 557, 598.
Благоев — 65—67.
Ботев — 292—293.
Бригади — вж.: трудово-културни бригади.
Бюджет — вж.: държавен бюджет.
Българска работническа партия (к) — 65, 67, 77, 109—111, 145, 225, 347—362, 400—406, 430, 433, 435—436, 445, 524—537;
  — генерална линия — 225—228;
  — дисциплина — 219—220, 360—362;
  — образцова партия — 229—230;
  — партийна организация — 172—173;
  — роля — 38—41, 71—72, 127—128, 146—147, 218—230, 426—427;
  — партийни кадри — вж.: кадри.
Бълг. Нар. Женски съюз — 74—75, 336—345;
  — жени — 74—75, 329, 336—345, 403—404, 416, 464, 508.
Бюрократизъм — 151, 159—160, 599—602.
Великобългарски шовинизъм — 40, 53, 58, 164.
Войска — вж.: народна войска.
Външна политика — 3—4, 20—23, 24—25, 26,28—29, 99—100, 117, 113—118, 129, 135, 130—131, 136, 152, 164—167, 169, 235—236, 246—248, 255—256, 443, 465, 487, 512, 513, 571, 572, 580;
  — борба за мир — вж.: мир;
  — братство с Югославия — 10, 19, 21, 30, 39, 44, 45, 58, 60, 99, 117, 123—124, 129, 130—131, 166, 236, 255, 294—298, 319—321, 331, 423, 465—466, 568;
  — дружба със СССР — 6, 15, 18—19, 23, 26—27, 30, 32, 39, 45, 59, 60—61,

99, 117, 166, 236, 255, 331, 385, 423, 424, 454—455, 465, 490, 569, 571;
—Македония–165–166;
— международно сътрудничество — 39—40, 60—62, 113—118, 129, 166, 255, 467, 548, 566—567, 586—588;
— приятелство с балканските и славянски народи — 23, 44, 58, 60, 73, 255, 564—565, 571;
— сътрудничество с демократичните народи— 19, 21—22, 23, 45, 58—59, 60, 118, 166, 236, 246—248, 331, 371, 386—387, 431, 453, 465, 519—520, 547, 567 —568 571—572, 573;
— славянско единство — 9—10, 60—61, 117, 255, 277, 385, 423, 490, 591, 589—592; вж.: дружба СССР; вж.: братство с Югославия;
— федерация на южните славяни — 295.
Вътрешна политика — 4, 14, 20, 24—25, 26, 28—29, 30, 98—99, 102, 152, 462—463.
Вяра в силите на народа — 42—43, 184, 193, 525—526, 552—553.
Главозамайване — 198.
Демокрация — вж.: народна демокрация.
Държава — вж.: народна държава.
Държавен бюджет — 160, 474.
Държавен суверенитет — 118, 158, 207, 371, 538 — 543.
Единство — вж.: народно единство.
Електрификация — 129, 470, 572.
ЕМОС — 536—538.
Етапи — вж.: оф етапи.
Жени — вж.: Бълг народен женски съюз.
Журналисти — вж.: печат.
Законодателство — 408, 474.
Занаятчии — 149, 428 476—477.
Здравна политика — 100, 417.
Индустрия — 45, 48, 102, 111, 112, 179, 274, 275, 322—323, 469—470, 492 —496, 572.
Интелигенция — 3, 58—59, 84, 193—194.
Кадри — 66, 67, 185—186, 195, 197, 198—199, 199, 531—533, 560—561;
— държавни — 160—161;

— културни — 160—161;

— офицерски — 163, 208—209;

— партийни — 220—225, 526—529;

— стопански — 160—161;

— технически — 263—268.

Кирков — 76—78.

Класова борба — 49.

Конституция — 5, 12, 129, 153—155, 170, 328—330, 337, 369, 410—414, 444, 474, 573.

Кооперативно движение — 48, 101—102, 104, 157, 190—192, 282—283, 301—302, 471, 503—513;

— вж.: единство в кооперативното движение.

Критика и самокритика — 197—198, 243, 529.

Масови организации — 99, 483; вж : ОРПС, ОЗПС, ОЗИПС, БНЖС.

Масонски ложи — 326—327.

Мир — 61, 73, 119, 129, 250—253, 254—255, 287, 332–335, 337-339, 346-356, 409, 423—425, 466-467, 490—498, 511-512, 519, 524, 566, 568 571.

Младеж — вж.: народна младеж.

Народна армия — 3, 21, 32, 37—38, 84, 99, 162—164, 206-211, 317-318, 415, 444, 463;

— прочистване — 317, 318—357.

Народна демокрация — 3—5, 50, 91, 94, 98, 110, 132—133, 143, 149, 150—151, 152, 158, 161, 179, 233—234, 288, 328—331, 339—340, 370, 379, 383—388, 427, 434, 483, 485, 497, 498.

— вж.: Народна република;

— вж.: вътрешна политика;

— вж.: Отечествен фронт;

— вж.: съюз между работници и селяни.

Народна държава — 132—139, 151, 183, 599.

Народна милиция — 99, 212—217, 398—399, 463.

Народна младеж — 73 276-277, 314-316, 319,, 321, 416, 450—451, 464 536— 538.

Народна република — 129, 154—155, 170, 287, 328, 333, 368, 372, 385, 387—388, 427.

Народна църква — 100, 278—281, 464.

Народни герои — 142, 148, 161—162, 259—260.

Народни партизани — 202—205.

Народни читалища — 447—449.

Народно единство — 3, 32, 45, 52, 53, 67, 71, 79—80, 83—85, 90, 92—93, 102, 108, 109, 120—122, 127, 129, 137, 169—170, 253, 256, 299—300, 334, 385, 389, 431, 474—475, 513, 553;

— единство в Женския съюз — 342;

— единство в кооп. движение—302, 509—510;

— единство в международното профсъюзно движение — 57;

— единство в ОЗПС — 381:

— единство в „Септемврийче" — 141;

— единство на народната младеж — 257—258;

— единство на работн. класа — 61, 261—262;

— сътрудничество с опозиционните среди—119, 237, 445, 475, 486, 515—518, 522, 547;

— вж.: съюз между работници и селяни.

Национална кауза — 250—253.

Национална независимост — 118,158,207.

Национални идеали — 207—208.

Общ земеделски професионален съюз — 380—382.

Общ работнически професионален съюз — 55—57, 132—139, 476—477, 550—551;

— сътрудничество с другите професионални организации — 550.

Опозиция — 80, 89—90, 92, 94—95, 102, 104—108, 123—124, 127, 135—137, 136, 156, 176—177, 237, 239–242, 243–244, 288—290, 395—397, 418—423, 429—430, 433, 434, 439—441, 482—483, 513, 515—518, 522, 569—570, 582—585, 583—586.

ОЗИПС — вж.: занаятчии.

ОЗПС — вж.: селяни.

Отечествен фронт — 3, 38, 49—50, 52—54, 91, 97, 98—102, 134, 149, 158, 169, 170, 179, 244—245, 339, 397, 432, 497;

— оф власт—вж.: оф правителство;

генерална линия—146;
— оф демокрация—вж.: народна демокрация
— оф ера — 37, 108, 110, 149, 380;
— оф етапи — 447, 461—462. 482, 490, 525;
— оф единство — 71, 82, 143—144. 145, 156, 242—243, 288, 358—359, 390—394;
— задачи — 3—5,118—119, 271, 487;
— комитети — 130, 143—144;
— народен ръководител — 108, 143—147;
— народно движение — 50, 95;
— необходимост (историческа) — 91—92, 445;
— обществен фактор — 108. 121. 126. 143—147;
— оф правителство — 80, 93—94, 103—104. 108, 109, 231—238, 433—436, 445;
— платформа (избирателна) — 97, 410;
— програма — 3—5, 92. 127, 128, 144, 443;
— програмна декларация — 461—475, 480—488, 491;
— роля — 37, 44—46, 414—417. 427, 512;
— оф съюз — 38. 49—50, 52; вж.: съюза на работниците и селяните;
— сътрудничество с оф съюзници — 39. 72, 91—92, 103—104, 109, 144—146, 334, 353, 431, 444.
Патриотизъм — 44, 53, 60—62.
Печат —69—70, 364—365, 367. 373—377, 437—438, 559—560.
Писатели — 63—64.
Правителство — вж,: оф правителство.
Професионални съюзи — 55—57, 178—189, 284—286, 404—405.
Професори — 478.
Работническа класа — 61, 65, 67, 132, 139, 181—185, 286 499.
Работнически младежки съюз — 192—201. 258, 303—316, 319—321.
Режим на икономии — 159, 598.
Република — вж.: Народна република.
Саботаж — 160, 180.
Селяни — 79. 83—85 86, 174—177 274—275, 380—382. 470. 476—477, 503—513.
Септемврийско въстание — 83—85
„Септемврийче“ (организация) — 140—142.

Социализъм — 110, 185, 226—228, 314—315, 387.

Спестовно дело — 249.

Стопанска политика — 3, 47—48, 55—56, 100—102, 110, 111—113 118, 128, 129 134, 135 144, 156—157, 159, 274—275, 282—283, 366—368, 468—474, 572

— стопански план — 408, 498, 521—522, 525, 535, 536, 546—549 556—558, 572, 597—598

Студенти — 58, 478.

Съпротивително движение — 16—17, 29, 31 32—33, 102, 512.

Съревнование — 101, 128, 269—273, 472, 497—502 577—579.

Сътрудничество — вж.: народно единство.

Съюз между работници и селяни — 45 68, 83—84, 85, 101, 132—133, 149, 151, 174, 175—176, 186—187, 286, 299—300, 382, 428, 477.

Субективен фактор — 526, 594—595.

Суверенитет — вж.: държавен суверенитет.

Съюз на работниците по просветата—544—545.

Трудови кооп. земеделски стопанства — 157, 503—513

Трудово-културни бригади — 79—80, 101, 128, 174—177, 470, 484.

Труд — 184, 287, 329, 463.

Търговия — 468, 492—496.

Ударничество — 101, 128, 269—273, 472, 497—502, 577—579.

Физкултура — 324—325.

Художествена литература — 63—64.

Художествена самодейност — 562—563.

Художници — 514.

Църква — вж.: народна църква.

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

СПАСИТЕЛНИЯТ ПЪТ ЗА БЪЛГАРИЯ

1942

Програма на Отечествения фронт 3

1943

Накъде върви България 6 10
Кризата в България 16

1944

За правителството на Багрянов 24
Спасителният път за България
Предговор към брошурата под същото заглавие 29

ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ ПРОГРАМАТА НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ

Всичко за фронта
До Централния комитет на Българската работническа партия (комунисти) 37
Моята вяра в народа днес е по-силна от всеки друг път
Отговор на изпратените приветствия по случай 27-та годишнина на Великата октомврийска социалистическа революция 42

945

Пред прага на 1945 година
Новогодишен поздрав към българския народ 44
За стопанското заздравяване и независимост на Отечественофронтовска България
Разговор с нашата стопанска делегация 47
РП (к) да бъде образец на всички антифашистки сили
До разширения пленум на ЦК на РП (комунисти) . . . 51
Отечественият фронт е продължителен боен съюз на всички демократични, прогресивни сили
До Националния конгрес на оф комитети 52

Задачите на Общия работнически професионален съюз
До първия конгрес на ОРПС 55

Многобройната прогресивна интелигенция е жизнена необходимост за България
До българското студентство 58

За здрав патриотизъм и истинска международна солидарност
Против агентите на външния и вътрешен враг
До всички хора на физическия и умствен труд в България 60

За развитието на истинска художествена литература в нова България
До Съюза на българските писатели 63

Велик учител и водач 65

За бойното братство между трудещите се селяни и работници
До редакцията на в. „Земеделско знаме" — София
До председателя на Националната конференция на земеделския съюз — Георги Трайков 68

Печатът е велика сила
До Съюза на журналистите в България 69

За ролята на БРП (к) в Отечествения фронт
До Централния комитет на Работническата партия (комунисти) — Трайчо Костов 71

Демократичната балканска младеж може да направи много за установяване здрав мир на Балканите
Телеграма до конгреса на балканската антифашистка младеж — Бялград 73

Жените са огромна сила
До делегатките на първия конгрес на БНЖС 74

Георги Кирков
Нашият незабравим Майстор 76

Трудово-културните бригади са изключително важен фактор
До Софийския областен комитет на трудовите бригади . 79

На прага на втората година на отечественофронтовската демократична власт
До Националния комитет на Отечествения фронт . . . 81

Важни поуки от Септемврийското въстание 83

За бойната дружба на комунистите и земеделците
До Мишо Николов и Христо Тодовичин 86

КЪМ ВСЕНАРОДНА ПОБЕДА НАД РЕАКЦИЯТА

Напред за блестяща, съкрушителна изборна победа
Реч в Народния театър в София на тържественото чествуване 28-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция 89

Към всенародна победа над реакцията и зложелателите на нова България
Реч на предизборен митинг . . . . 97—122
I. Достиженията на Отечествения фронт 93
II. Отечественофронтовската власт е нова, млада власт 103
III. Какво представлява от себе си опозицията? 104
IV. Какво представлява отечественофронтовската власт? 108
V. Може ли нашата страна да бъде силна економически? 111
VI. Международното положение и външната политика на Отечествения фронт 113 116
VII. Какви задачи стоят пред нашия народ 118
VIII. Напред към всенародна победа! 120

Нова, демократична Федеративна Югославия — скъп брат и верен другар на оф България
Приветствено писмо до Маршал Тито 123

Аз съм щастлив да продължа борбата в средата на собствения си народ 125

Против монархията, за Народна република
Изявления пред представителя на югославския вестник „Борба“ — Антон Колендич 126

За ново отношение към държавата
Реч пред конгреса на българските железничари и моряци 132

Да се учим и да работим
Из беседата със септемврийчетата 140

Отечественият фронт — опора и движеща сила
Из заключителната реч пред IX пленум на Централния комитет на БРП(к) 143

Делото на 9 септември е историческо дело
Реч в Народното събрание 148 166

Ключът за разрешаването на всички наши трудности е в нашите ръце
Новогодишно поздравление 169

1946

Бъдете винаги на своя пост
Писмо до перникшките партийни работници 172

За ролята на трудово-културните бригади

Реч пред бригадирите 174

Мястото и ролята на професионалните съюзи в новата държава

Реч пред пленума на ЦК на ОРПС 178

Задачите на кооперациите

До българските кооператори 190

Растат прекрасни кадри, млади, будни, многообещаващи

Из беседата на др. Г. Димитров с членовете на ЦК на РМС 192

Задълженията на народните партизани

Реч, произнесена на партизанската вечер 202

Националните идеали на българската народна армия

Реч пред офицерите и възпитаниците на Военното училище 206

Народната милиция е непоклатима опора на демократичната власт

Реч пред милиционерските началници 212

Историческото призвание на БРП (к)

Реч пред Софийската областна конференция на БРП(к) 218

Причините за оставката на правителството

Реч пред парламентарната група на БРП(к) 231

Двата урока

Реч пред парламентарната група на БРП(к) 239

Нашият народ е малък, но с подчертана национална гордост

Реч на вечерята в чест на Джон Мак 246

Народните спестявания са могъщ фактор за стопанското възмогване на нашата страна

Поздравително писмо 249

Нашата национална кауза е права и силна 250

Първи май

Реч на голямата предмайска вечер, уредена в салоните на хотел „България“ от първи софийски район на БРП(к) 254

Първомайски поздрав към народната младеж 257

Вечна слава на народните герои!

Из словото, произнесено при полагане венец от ЦК на БРП(к) на „Братската могила“ 259

Отворено писмо до Харолд Ласки 261

Ролята на техниците в нашия стопански живот
Реч по случай конгреса на техниците със средно образование 263

Съревнованието и ударничеството в нова България
Реч пред тържественото събрание на текстилците-ударници и ударнички 269

Индустриализирането е необходимо условие за развитието на селското ни стопанство
Поздравително писмо до конгреса на агрономите 274

Към българската младеж
До Първия национален конгрес на българската демократична младеж 276

Ролята и задачите на българската църква
Реч на тържеството в Рилския манастир по случай хилядогодишнината на Ив. Рилски 278

За правилното съчетаване на частната инициатива с държавния и кооперативен сектор
Приветствено писмо до конгреса на индустриалците . . 282

Няма сила, която да свали от власт Отечествения фронт
Реч пред ударниците-рудничари в Перник 284

Христо Ботев е знаме, което все по-високо ще се развява над нова, демократична България . . . 292

България и Югославия ще вървят заедно
Реч пред гостуващите в България югославски студенти 294 295

Предупредителен зов 299 295

Основната задача на кооперативните конгреси
Писмо до кооперативния събор 301

РМС трябва да бъде школа за социализъм
Из беседата с членовете на областния и градския комитет на Работническия младежки съюз, София . 303—316
I. Организационни въпроси 303
II. За масовия характер на съюза 307
III. За просветата на младежта 308
IV. Защита на интересите и правата на младежта . . . 311
V. РМС като школа на социализма 314

Създаване правителствена комисия за прочистване на армията
Предложението в Народното събрание 317

За съвместната работа на българските и югославянските младежи
Реч пред младежите-бригадирци, заминаващи за Югославия 319 320

Патриотичните индустриалци могат да разчитат на нашата поддръжка
Беседа с управителния и контролния съвет на Съюза на индустриалците . . . 322

За деня на физкултурата
Поздравление до физкултурниците . . . 324

Масонските ложи са национална опасност . . . 326

За действителна Народна република
Декларация от името на парламентарната група на БРП (к) в Народното събрание . . . 328

Трите големи национални задачи . . . 332

Българската жена завоюва почетно място в нашата страна
Реч пред пленума на Българския народен женски съюз 336

БРП (к) трябва да бъде първа в борбата за Народна република и ВНС
Реч пред X пленум на БРП (к) . . . 346

За ролята и значението на в. „Народна борба"
Писмо до редакцията . . . 364

Въпроси, които не търпят отлагане . . . 366

България ще бъде Народна република
Обращение по радиото към българския народ . . . 368

За ролята и задачите на сп. „Философска мисъл"
Отговор на зададени от редакцията въпроси . . . 373

За Нюрнбергския процес
Изявления пред френските журналисти . . . 378

Чест и слава на благородните носители на творческия земеделски труд . . . 380

Ние градим истинска Народна република
Реч на тържествената вечер пред чуждестранните профсъюзни делегации и журналисти . . . 383

Напред против реакцията и фашизма за тържеството на делото на спасителния и непобедим ОФ
Реч пред парламентарната група, членовете на ЦК и Соф. градски актив на партията . . . 389

Отечественият фронт ще победи въпреки всичко!
Реч пред 200-хилядния предизборен народен митинг в София . . . 407

След изборите за Великото народно събрание . . . 429

Резултатите от изборите за Великото народно събрание
Беседа с чуждите журналисти във връзка с победата на Отечествения фронт в изборите за Великото народно събрание 433
Десет най-важни повели 443
Правителството ще бъде правителство на Отечествения фронт
Изявления пред представителя на „Асошиейтед Прес" . 445
Важните задачи на народните читалища
Беседа с управителния съвет на Върховния читалищен съюз 447
Сега ролята и отговорността на демократичната младеж нарастват стократно
Към демократичната младеж 450
За дръзките и лъжливи заявления на Радклиф
Изявления по повод дебатите в английската камара по българския въпрос 452
Нека нашата дружба пребъде във вековете 454
За новото правителство на Отечествения фронт
Изявления пред представителите на печата 456

НОВ ЕТАП НА ОФ БЪЛГАРИЯ

Програмната декларация на новото правителство на Отечествения фронт 461
Трите най-важни задачи пред Общия земеделски професионален съюз
Беседа с управителния съвет на ОЗПС 476
За празника на Софийския университет 478
Огромното болшинство от народа одобрява правителствената декларация
Заключителна реч по дебатите върху програмната правителствена декларация 480

1947

Да напрегнем всички народни сили
Новогодишно приветствие на Председателството на Народната република и Министерския съвет 489
Налага се известно преустройство в самата частна търговия и индустрия
Беседа с членовете на Съюза на българските търговци 492

Какво е необходимо за успеха на ударничеството и съревнованието
Реч на тържествената вечер на софийските ударници . . 497
Най-важните условия за укрепване на ТКЗС
Реч пред Националната конференция на ТКЗС 503
За ролята на художниците
До конгреса на Съюза на художниците 514
Условията за сътрудничество с опозицията
Реч във Великото народно събрание 515
Изявления пред представителя на „Асошиейтед Прес“ по подписването на мирния договор 519
Двегодишният стопански план ще бъде изпълнен и преизпълнен
Реч във Великото народно събрание 521
Предвижданията на нашата партия се потвърдиха блестящо
Реч пред Софийската областна партийна конференция . 524
За задачите на средношколската младеж и ЕМОС
Поздравление до втория конгрес на ЕМОС 536
България — суверенна Народна република
Изявления пред представителите на печата 538
За ролята на работниците по просветата в стопанския и културен възход на страната
Писмо до конгреса на Съюза на работниците по просветата 544
Напред за осъществяването на двегодишния стопански план
Първомайско обращение 546
ОРПС — авангард в борбата за изпълнението на двегодишния стопански план
Писмо до председателя на ОРПС др. Р. Дамянов 550
Ръка за ръка напред и все напред, въпреки всичко!
Отговор на поздравленията и пожеланията на делегацията на карловските жени 552
Печатното слово е мощно оръжие
Реч пред конгреса на печатарските работници и работниците за производство на хартия 556
Необходим е упорит труд
Приветствено слово на тържествената вечер на младежката художествена самодейност 562

Българският и румънският народ са единни в борбата за истинска народна демокрация

Слово при тържествения прием на румънските гости . . 564

Изявления

Пред Джон Фишер – кореспондент на английския в. „Дейли-Мейл" 568

Изявления

Пред Ригал – специален кореспондент на в. „Юманите" . 571

Ударничеството и съревнованието имат огромно значение

Слово пред делегацията на ударниците и ударничките от текстилното производство 577

Българското правителство действува в духа на Ялтенската декларация

Изявления пред представителите на печата 582

Съвременните фашисти и техните цели трябва да се разобличават

Интервю с американския журналист Питман 586

Да изградим гранитната основа на славянското единство

Реч пред чехословашката делегация 589 591

Безпощадна борба срещу безделието, разточителството и бюрократизма

Реч пред конгреса на профсъюза на железничарите и моряците 593

Кратък предметен указател 605

ЗАБЕЛЯЗАНИ ПЕЧАТНИ ГРЕШКИ

СТР.	РЕД		НАПЕЧАТАНО	ДА СЕ ЧЕТЕ
71	8	отгоре	силина	сили на
74	5	отдолу	бъдати	бъдат и
233	6	отдолу	волят	волята
265	4	отгоре	не се различават се от	не се различават от
414	19	отдолу	от настъпващата	от настъплението на

Речта пред IX пленум на Централния комитет на БРП (к) е произнесена на 12. XII. 1945 г. — стр. 143.

ИЗДАТЕЛСТВО НА БЪЛГАРСКАТА
РАБОТНИЧЕСКА ПАРТИЯ (КОМУНИСТИ)

Георги Димитров

РЕЧИ, ДОКЛАДИ И СТАТИИ

Коректор: Моис Ханне

Тираж: 20,000

Печатница на Бълг. раб. партия (комунисти)

София № 510 1947